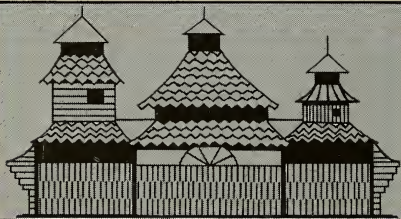

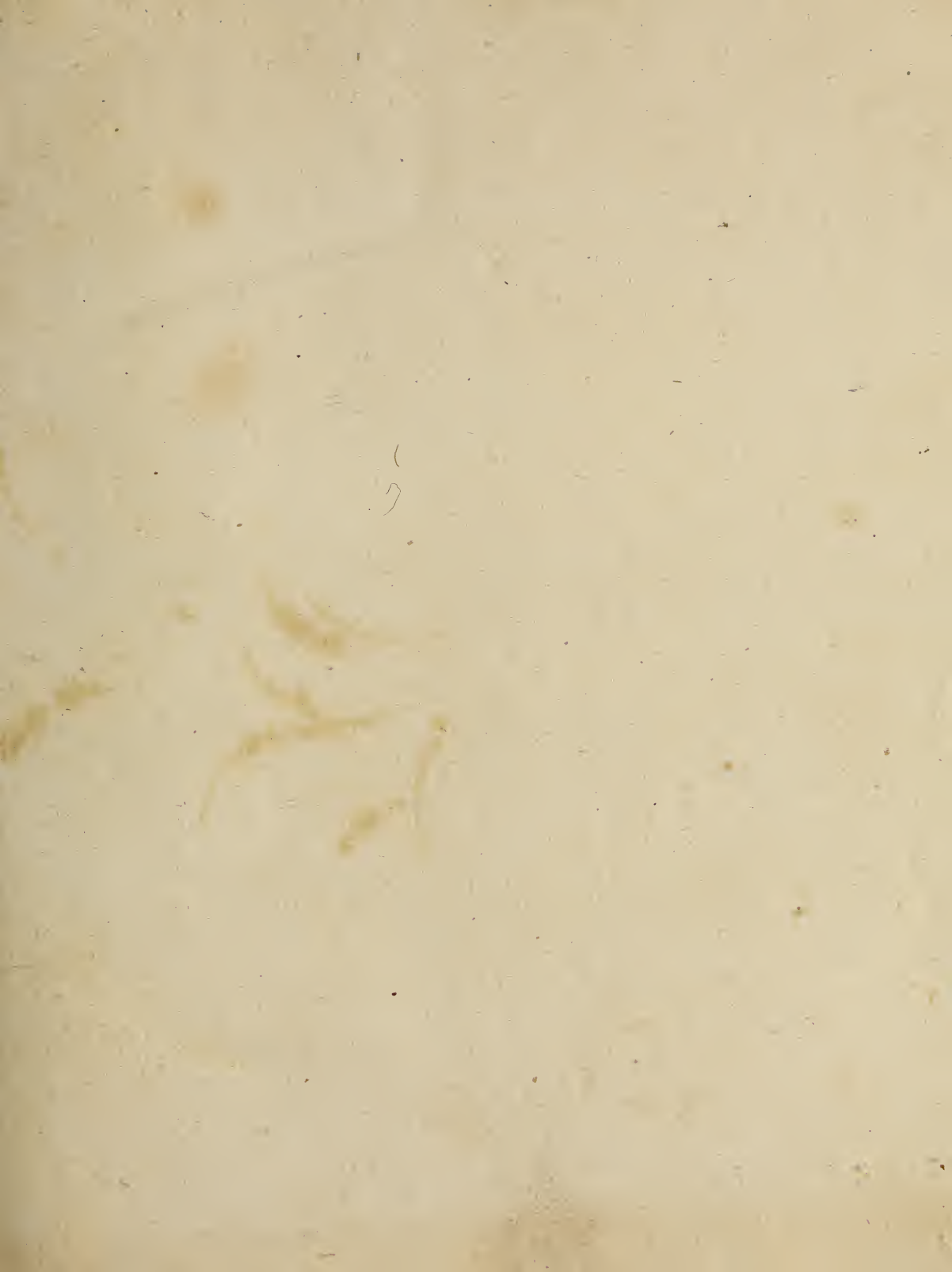

EX
LIB
RIS

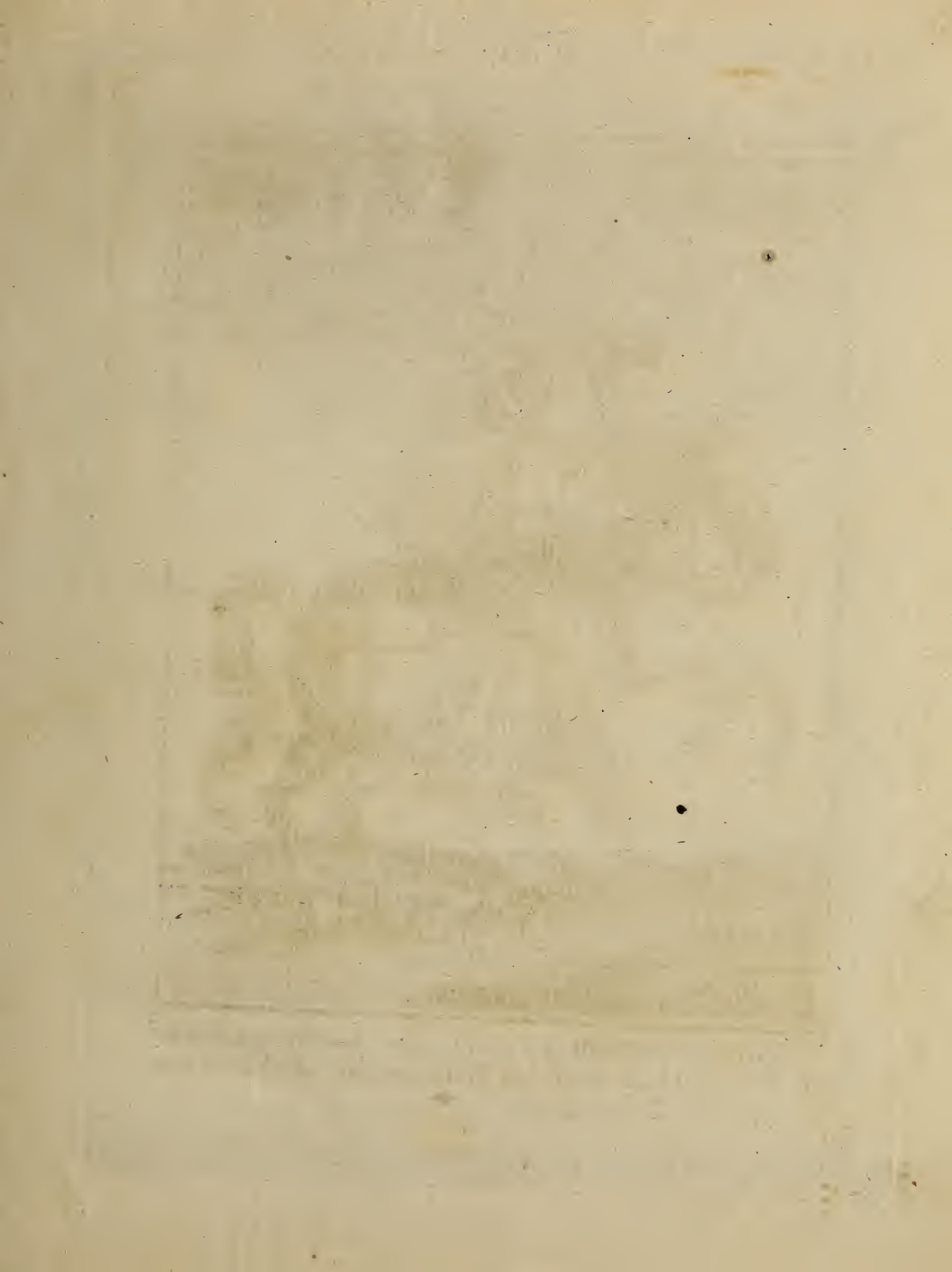

PAUL R. MAGOCSI

Theodorus Koriathovics, Princeps Ruthenus, Dux
de Munkáts, et Podoliæ Basilianorum ad Munkács
Fundator Anno. 1360.

Binder. Sc.

104

BREVIS NOTITIA

FUNDATIONIS

THEODORI KORIATHOVITS,

OLIM

DUCIS DE MUNKACS,

PRO

RELIGIOSIS RUTHENIS

ORDINIS SANCTI BASILII MAGNI,

IN MONTE CSERNEK AD MUNKACS,

ANNO MCCCLX. FACTÆ.

EXHIBENS

SERIEM EPISCOPORUM GRÆCO-CATHOLICORUM
MUNKACSIENSIIUM,

*cum præcipuis eorundem aliorumque Illustrium
Virorum Gestis, è variis Diplomatribus, Decretis-
que Regiis, ac aliis Documentis authenticis
potissimum concinnatam.*

PARS PRIMA.

AUTHORE

R. P. JOANNICIO BASILOVITS,

Ordinis Sancti BASILII Magni,

In Vener. Monasterio de Monte Csernek ad Munkacs

PROTO-HEGUMENO.

.....
CASSOVIÆ,

EX TYPOGRAPHIA ELLINGERIANA 1799.

THE
OFFICE OF THE
SECRETARY OF THE
TREASURY
WASHINGTON, D. C.

JACOB'S FERDINANDER MILLER

RECEIVED
THE SECRETARY OF THE
TREASURY
WASHINGTON, D. C.

THE SECRETARY OF THE
TREASURY
WASHINGTON, D. C.

RECEIVED
THE SECRETARY OF THE
TREASURY
WASHINGTON, D. C.

RECEIVED
THE SECRETARY OF THE
TREASURY
WASHINGTON, D. C.

JUDICIUM SEU SENTENTIA

DOMINI CENSORIS DE HOCCE OPERE.

*Adum Rdo, ac Eximio in Christo Patri Joannicio Bazilovits,
Ord. S. Basilii M. in Ven. Monasterio de Monte Csernek
ad Munkats Proto-Hegumeno,*

V I R O E R U D I T I S S I M O

JACOBUS FERDINANDUS DE MILLER

S. R. I. Eques,

In Incl. Comit. Biharien. Tab. jud. Assessor,

AA. LL. & Philosophiæ D. Societ. Erud. Hungaricæ in Transylvania

Membr. correspond. in R. Acad. M. Varad. Facult. Jurid. Pro-Senior,

Histor. Univerf. & Statific. P. P. O. & Libror. Revisor

District. Reg. S.

Si me tantum esse liceret, quantum me certo non esse sentio, de Foundationis Koriathovitsianæ Historiola judicium (uti nuper a me petiisti) non autoritate Cenforis, cui præclara Authorum specimina ex fine Civitatis, & ratione Status æstimare incumbit, sed ab intelligentia Literatoris, qui eruditis foetibus ab emolumento in Rempublicam litterariam pretium constituere solet, sincere profectum, Tibique fortassis non ingratum lubens depromerem. Sed quia illorum numero haud accenseor, neutiquam aliam, quam boni duntaxat Patriæ Civis de conatibus Tuis Sententiam a me expectare potes. Eapropter sensum meum sine

fuco adperio , & me intervolvendum Manuscriptum
Tuum mirifice recreatum fuisse , verissime profiteor.
Quanto enim majori cum voluptate per octennium
Historiam domesticam publice interpretatus sum , tanto
etiam facilius divinare potes , me rerum patriarum il-
lecebris vehementer abripi. Tu profecto Vir erudi-
tissime ! novum , & immortale Historiæ Ecclesiasticæ
Hungariæ monumentum posuisti. Primus scilicet , quod
ego sciam , omnium es , qui Hierarchiam Græcam in
Hungaria illustrandam suscepisti , & opellam Tuam ad
gustum mox defluentis Sæculi accomodasti , quin senti-
bus Te implicare perrexeris , stirpis Koriathovitsianæ
natales authoritate Scriptorum Polonicorum fidedignis-
simorum , contra quosvis contrariæ opinionis æmulos
vindicasti , & contra adversarium , qui Ruthenorum in
Hungaria majoribus unionem cum Ecclesia Romano-
Catholica abnuere sublesto aliquo deceptus instrumento
literario contendebat , sine jurgiis , quæ sciolis tantum
in more posita sunt verum summa cum modestia dispu-
tasti seriem Præsulum Munkatsiensium , eorumdemque
in Deum , Regem , & Patriam merita fide diplomatica ,
Rescriptorum regionum , aliarumque publicarum litte-
rarum testimoniis elucubrafti : obscuriores narrationes ad
leges Artis criticæ (sine qua quid sunt Historiæ aliud ,
nisi aniles Fabulæ) revocasti ; ortum , & progressum
Sancti Basilii in Hungaria paucis quidem , attamen ita
perspicue docuisti , ut Historiophili rursus e tuo com-

pendiolo argumentum ducere queant certissimum, historias Religiosorum ordinum passim talia complecti, quæ etiam cum civili republica nexum habent; quæve frustra apud profanos scriptores persæpe quærentur. Placet etiam, quod Gentis Tuæ inter Hungaros primordia, antiquas eorum Sedes, & fidelitatem erga Principem subinde intersperferis. Verbo denique: tantum in probo hoc Tuo labore præstitisti, quantum necessum fuerat ad excitandum desiderium etiam cæterorum Episcopatum M. Varadinensis, Crisiensis, & Fogarasiensis initia, ut posteritas subsequentium temporum annales suos his olim superstruere valeat, proxime in Chartis videndi, ac legendi. Si laudum encomiis pretiosus iste ingenii tui partus commendandus foret, laus Tibi omnino statuenda esset maxima, quod ea in meridianam produxeris lucem, quæ hactenus confepulta fuerunt tenebris. Interim ad perennem Nominis Tui gloriam sufficiat, Patriam abs te novo auctam, talique donatam esse ornamento, quod nemo non rerum patriarum studiosus optare potest, ut quanto ocius typis excudatur, & divulgetur. Hoc profano de ordine hominis quantumcunque super literario Tuo molimine iudicium ne asperneris, Tuisque Vir eruditissime! familiaribus ut me adnumeratum habeas, velim, ac vale. Dabam Magno Varadini, ad diem 4. Novembr. Anno M. DCC. XC. IX.

P R A E F A T I O

P R A E F A T I O

A D L E C T O R E M

*M*onasterium Sancti Nicolai, Episcopi et Confessoris, in monte Csernek ad Oppidum Munkacs situm, quod olim Princeps Ruthenus THEODORUS KORIATHOVICH, Dux de Munkács curaverat construi pro Religiosis Ruthenis, Ordinis Sancti Basilii Magni, FUNDATIO quoque ipsa Anno 1360. pro iisdem (perennali Fessione mediante) per Ducem hunc facta, multa sæpe adversa subierat fata, direptis tam mobilibus quam immobilibus Bonis, Tenuisque omnibus, Prælati seu Superioribus, cæterisque Religiosis violenter abactis Monasterium identidem desolabatur. Interea tamen omni ferme tempore præsto erant Protectores ipsi Reges Apostolici, qui illud, juraque illius adversus violentos Invasores tuiti sunt, defenderuntque; inter cæteros Mathias Anno 1488. Jus desumendi decimam vini de Ivány-hegy adversus quemdam Parochum Munkacsiensem Benedictum nomine tuitus est: Maximilianus II. adversus

jus Franciscum Bay Præfectum, Joannem item Szent-Benedeky, Provisorem, cæterosque Domini Officiales in Jura Monasterii involantes Anno 1569. Autoritatem Regiam pro iisdem tuendis clementer interposuerat. Egit similiter Rudolphus, Mathia Fratres suo Archi-Duce mediante Anno 1601. pro Sergio Episcopo; Ferdinandus III. pro Episcopo Basilio Taraszovits adversus Georgium I. Rakoczy Transylvaniæ Principem Jura Monasterii protegens Anno 1641. et subsequis. Leopoldus I. pro Petro Parthenio Episcopo, Juribusque Monasterii redintegrandis apud Principissam Sophiam Bathory interposita Autoritate Regia agebat, Anno 1660. et Anno 1692. Monasterio Fundationalia Bona in integrum restituta, ac sub Episcopo Josepho de Camellis effective resignata idem Imperator, et Rex Apostolicus mediante Diplomate confirmavit: Promotore Strigoniensi Archi-Episcopo, Leopoldo à Collonich.

Denique clementissime dictum Religiosum Conventum protegebat Augusta Domina Maria Theresia, docente Benigno intimato sub die 13. mensis Septembris. Anni 1751. medio Excelsi Consilii Locumtenentialis Regii Hungarici ad fatum Conventum directo.

P R A E F A T I O

Realitatem FUNDATIONIS *præattactæ*, qui *vellicare attentasset ad Annum usque 1785. nemo inventus fuit hactenus, solus Comes Ignatius Battyany, Excellentissimus Præsul Transylvaniensis. Hanc primo impugnare cæpit in opere suo, cui titulus præfixus habetur (Leges Ecclesiasticæ Regni Hungariæ &c. Studio, & Opera Ignatii de Battyán Episcopi Transylvaniensis collectæ, & illustratæ, Tomus I. Albæ-Carolinæ Typis editus An. 1785.) Hic Præsul pagina 514—515. sub B asserit FUNDATIONEM Monasterii Sancti Nicolai prope Munkacs à Theodoro Koriathovits Anno 1360. factam, et à Patre Nicolao Schmitth in Episcopis Agriensibus Tomo I. mihi pagina 269. relatam, esse supposititiam, false, et inique confectam: Occasionem ita sentiendi Comiti huic præbuerat confictum quoddam Privilegium pro parte Parochi Munkacsienfis Dionysii, sub nomine Ducis Joannis Corvini de Hunyad de Anno 1493. compilatum. Ex quo præterea, et alia quædam corollaria deducere adnissus, dicit Ducatum Munkacsiensem, si innitatur Diplomati à Patre Schmitth producto, una cum tercentis pagis evanescere: siquidem Joannes Corvinus Ducem Podoliæ nominat, Schmitth vero Ducem Munkacsiensem; ipse proinde titulus Ducis Munkacsienfis indicium*

cium

cium facit imposturæ; inquit ille. Hoc fictitio Corviniano Privilegio, pro vero et genuino vendicato, infert, cuncta eidem contraria supposititia esse: supposititium proinde esse Diploma à Patre præattacto Schmitth productum, hinc, an Dux ille Munkacsiensis unitus fuerit cum Ecclesia Romana? gratis omnino torquere se Schmitthium dicit prælaudatus Præsul: neque scio inquit, cur existimari debeat fuisse Græci Ritus Koriatovits ille, cum S. Stephanus, Latinus utique Monialibus S. Basilii Egregiam fecerit Fundationem, quin potius ex sententia nostra utcunque inferri posset Latinum fuisse, cum hospitali Beregszásziensi Fundatorem semet exhibuit.

Simili, ait, vitio laborat Mathiæ Regis Statutorium Mandatum ad Conventum de Lelesz in Favorem Lucæ Plebani Rutheni datum Anno Christi 1458. apud Clarissimum Pray in Hierarchia Ecclesiæ Hungariæ pag. 379.

Lucæ Presbytero successisse Joannem Episcopum, qui primus nomen Episcopi Rutheni assumpsit; Lucas enim adhuc Anno 1488. in Diplomate alio Mathiæ Regis Religiosus Presbyter dicitur, et narratur, quomodo ad colligendas decimas homines suos mittens à Plebano Latino Benedicto de Ivány verberibus affectus fuerit, hunc ipsum Lucam Prædecesorem Joan-

P R A E F A T I O

nis Episcopi nominat sententia nostra: unde recte ait loco citato charissimus Amicus noster, primum fuisse Joannem, qui titulum Episcopi gessit.

Advertendum tamen (inquit ille) totam illam seriem Episcoporum Munkacsienfium, ab eodem Amico nostro in Hierarchia Ecclesiae Hungaricae contexta locum non mereri; utpote cum Joannes primus fuerit Episcopus, et is neque Catholicus, neque Munkacsienfis, verum Ruthenus, et Schismaticus, subreptitius itaque prouti Privilegium Kiriatovicsianum. Etenim à Joanne omnes usque Parthenium fuisse Schismaticos, ipsa Unio Ungvárini Anno 1649. feliciter transacta docet, deinceps nullum ibi viguisse Episcopatum, sed antiquos fuisse Vicarios Apostolicos, omnes secundum Concilium Lateranense IV. Episcopi Agriensis Vicarios, pariter certum est, debentque Episcopi deinceps futura sua incunabula Clementi XIV. Summo Pontifici, qui Vicarios jussit esse Episcopos — — —

Hucusque Comes Battyány loco citato:

Vanae sunt omnes praetactae conjecturae Battyanianae ficto Hunyadiano (et pro basi habito) innixae Privilegio, quo nullatenus subsistente, ut suo loco patebit luculenter, in hoc praesenti opere suapte eva-

nescunt, novellaque hæc ejus sententia arenæ superstructa convellitur. Realitas Foundationis Koriathovicsianæ adstruitur; Series Græco-Catholicorum Episcoporum Munkacsiensium authentice concinnatur, et res eorum egregie patratae cum adjunctis nonnullis, aliorum item Illustrium Virorum gesta memoratu digniora recensentur.

Itaque Liber hic; utpote: Brevis Notitia Foundationis Theodori Koriathovich.

I. Complectitur Ducis hujus Originem, Genealogiam, Gesta, Religionem, ingressum è Podolia in Hungariam: de quo Ladislaus Turóczy mentionem facit: Comitatus inquit Bereghiensis — — — habet Comitatus Ditionem Munkacsiensem ad trecentos Pa-
Turoczi
Hungaria
fuis cum
Regib.
data An-
no 1729.
Tyrnaviæ
editaHist.
pag. 153.
§ V.
gos numerantem præter Arcem, cum Oppido, quorum Dominus, Dux quondam Munkacsiensis audiit. Arx ipsa, et fama, et cultu, et structura, longe ac dici possit celeberrima, jacet in monte ad Latorczam fluvium, patentibus circum undique campis conspicuo eoque altissimo. — — —

Author operis tanti est Theodorus Keriathovicsius ad Annum MCCCLX. sub Ludovico I. Dux Munkacsiensis.

P R A E F A T I O

Idem
pag. 154.

Trans Latorczam amœno in colle Abbatia S. Nicolai Græci Ritus Munkacsiense despectat Oppidum. Habet adjunctum Cœnobium Basilianorum. Utriusque Fundator idem Theodorus, qui Arcis primæ, in qua descendit fons ille nominatissimus, domito pariter invicta constantia saxo, et supra quinquaginta orgias excavato. Arci huic meridiem versus alteram addidit Annus 1628. et Palatia multiplicavit. Tandem Annus 1630. adjecit tertiam, utraque septem numerat propugnacula, et altitudine, et soliditate eximia. Geminas has Arces æs Rakoczianum condidit. etc.

In adverso monte ex parte Oppidi posuerat Basilianas Uxor Theodori Dominica, modo hic lapis, et ruina.

Nicolaus Isthvanfius Pannonius Regni Hungariæ Historiæ pagina 308. hæc scribit:

Ea (Arcis nempe Munkacsiensis) est ad rupem miro Naturæ artificio, patentibus in campis, nulla montium contigua serie enatum ædificata, quam Theodorus Qveriatovitsius Princeps Ruthenus, cum Caroli et Ludovici Pannoniæ Regum permissu arci dominaretur magno, ut videre est, et indomito labore præalta et profunda fossa in saxeo solo circumcinxit, ac-propugnaculis munivit etc.

Animadvertendum illud hic, quod Dux ille Theodorus à Patre suo Koriath nominato cognomen Koriathovich sortitus, à nonnullis Scriptoribus etiam nominetur Keriatovich, Queriatovits, Kiriatovits; hujus differentiæ fortassis ansam dedit ipsum Originale Collationalium Instrumentum Posonii in Archivo Archi-Capituli asservatum Gothicis Literis exaratum, propter conjunctionem literarum in hoc cognomine interventam, ut videre est in vocibus ex ipso Originali cum imitatione descriptis, videlicet:

Nos Teodorus Kiriatorvich
 Dux de munrdch--Ddt
 in munrdch octavo die
 mensis martij anno Dñi
 ccc ex--Bobouysche-Lued
 --Orozvug-vind-silignes

P R A E F A T I O

En! vox **Keriatovich** habet literam primam K dubiam quasi Schlavonicam conjunctam cum litera parva o, hinc nonnulli pro Ke alii pro Que legunt, proinde genuinum cognomen Koriatovics in transumpto Authentico mutatum in Keriatovich, quod indicare sufficit.

II. Exhibet Liber is Seriem Munkacsienſum Episcoporum, qui cum Decretis Regum Hungariæ, aut Principum Transylvaniæ in Munkacsienſes Episcopos nominati ſunt, qui Populum, Ruthenum, et Valachicum Græci Ritus ſibi Divinitus commiſſum in Fide Catholica inſtituebant, ac conſervabant à dogmate Photiano alieni, uno, alterove fortassis excepto ſub Principibus Transylvaniæ A catholicis à Fide Catholica violenter avulſo, atque deturbato, Clero, et Populo aliqua ex parte Paſtorem ſuum ſecutiſ, aut vi, et potentia abductiſ, atque in errorem inductiſ, qui iterum pace, et tranquillitate reſtabilita in Regno, Cleruſ hic, et Populuſ pænitentia ductuſ Zelo potiſſimum et Opera Apoſtolica Episcoporum Munkacsienſium in gremium S. Matris Eccleſiæ Catholiciæ conſeſtim revertebantur: Conſule diligenter Librum hunc, benevole Lector! et ſignanter expendito Sermone de Sacra Unione Episcopi Manuëliſ Oľſavſzky, huic

huic Libro inter ejusdem acta insertum, et alia aliis in locis contenta, reperiēs clara Zeli illius Documenta.

III. *Complectitur varia Diplomata, et Decreta Regia in favorem Cleri, Populique Græco-Catholici clementer emanata.*

IV. *Res gestas complurium Illustrium Virorum, item*

V. *Origines, et Incrementa nonnullorum Monasteriorum. Denique*

VI. *Canonizationem, ac Fundationem Episcopatus Munkacsiensis, Capituli, Seminarii, Sedisque Episcopalis Munkacsino Unghvarinum translationem, Dotationem, aliaque complura Cleri, ac totius Diœcesis Statum concernentia, exhibet, atque comprehendit.*

**Tribus Partibus absolvitur
Opus hoc:**

PARS I. Describit Originem Principis Theodori Koriathovics, ejus ingressum in Hungariam,

res

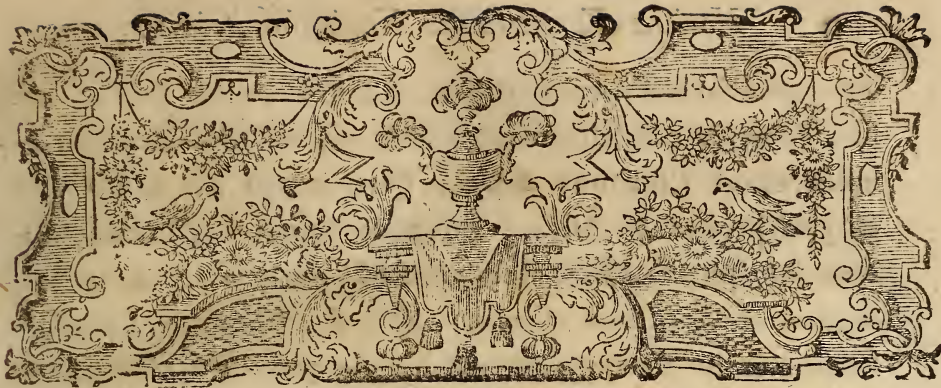
PRAEFATIO AD LECTOREM.

res item gestas cum serie Episcoporum à Joanne I. Episcopo Munkacsiensi usque Methodium Rakoveczky inclusive.

PARS II. à Josepho de Camellis usque ad Gabrielem Blasovszky XVIII. Episcopum Munkacsiensem.

PARS III. à Manuele Olsavszky usque ad modernum Præsulem Andream Bacsinszky, gesta præcipua brevi narratione comprehensa continet.

BREVIS NOTITIA
FUNDATIONIS
KORIATHOVITSIANAE

PRO

Religiosis Ordinis S. BASILII Magni Ruthenis
ad Oppidum Munkacs factæ.

P A R S I.

CAPUT I.

*De Origine Lithvaniæ Principum
Koriathovitsiorum.*

KORIATHOVITSIORUM Lithvaniæ Principum Pa-
triarcha VITENES fuit Eiragolâ Samogitiæ Op-
pido oriundus, à *Cæsarino Columna* Principe Romano ge-
nus ducens. Occasione Civilis Belli Cæsarem inter, &

A

Pom-

Pompejum habiti, cum *Palæmone*, sive *Publio Libone*, ex hac Familia condescendentes *Hæroes*, ad oras Septentrionales erant *Classibus* delati; Quemadmodum *Libro 2do & 3tio* probat *Strikovius*; atque de *Stemate* eorundem *Vitenes* hic puer adhuc, dum cum sibi paribus in arena coluderet à *Troydeno Romunti Magni Lithvaniæ Principis Filio* à *Bello Prussico* reduce, atque per *Eiragolam* transente, ob formæ, qua erat præditus elegantiam Patrio solo sublatus, in *Troygeni*, qua tunc jam magni Principis Aula primum *Cubicularii*, tum *Magistri Curia*, seu *Mareschalci Officio* fungebatur, tandem post fata *Troygenii Principatu Lithvaniæ* consensu *Procerum Successor* ejusdem, magnusque *Princeps Kiernoviæ* Anno 1283. renunciatus est, atque adeo *Linea M. Principum Lithvaniæ* de *Stemate Columniorum* prius interrupta ab eodem de novo initium sumpsit, & spatio quatuor *Sæculorum Successionis* filum continuatum exstitit; referente *Alberto Kojalovits Historiæ Lithvaniæ* parte I. *Libro 6to* pagina 175. & 177.

Stricov.
Lib. 9. c. 4.

Idem
Lib. 10.
c. 1.

Kojal.
pag. 242.
& 243.

§ II. *Initia Principatus* sui à *Bello* sumpsit *Vitenes*. Hic multis *Victoriis*, prosperisque *progressibus* clarus, tandem *ætate*, *Bellorum cura*, variisque *eventibus* confectus, cum *Annos duos*, & *viginti* imperasset, occubuit Anno 1315.

§ III. *Viteni* mox Anno eodem successit immediate *Gediminus* natu minimus ejusdem *Filius*, cui præter aliquot

quot Filias (quarum unam Aldonam nomine, alias Annam, qua Christianam Casimiro Regi Poloniarum, aliam vero Venceslao Mazoviæ Duci elocaverat in Matrimonium) numerosa satis mascula proles: à Strikovio recensentur Filii numero septem: utpote, *Montividus*, *Narimundus*, *Olgerdus*, *Kieystutus*, *Lubartus*, *Jawnutus*, & *Koriathus*: quos dum hæredes Bonorum suorum scriberet, constituit *Montividum* in Kiernow &c. *Narimundum* in Pinsk &c. *Olgerdum* in Krevo &c. *Kieystutum* in Troki, Grodno &c. *Lubartum* in Volodomiria, & Volinia, *Jawnutum*, quem etiam Successorem in Principatu designaverat in Vilna, quæ Gentis caput erat &c. *Koriathum* Hæredem, & Principem constituit Novogrodensem Ducatus in Lithvania, & Dominum in Volkovisko: Id præstitit providus Princeps, ut discordiarum materies inter Filios mature subtraheretur. Præfuit Lithvaniæ *Gediminus* Annis 14. atque in expugnatione Arcium Friedburg & Beuer in Samogitia à Cruciferis trajectus, ac Vilnam delatus, & Campo Svin-

Kojalovits pag. 280.

Strikov. Lib. 12. c. 3.

§ IV. *Jawnutus* quidem successit in Principatu *Gedimino* Patri suo non quidem jure, sed favore paterno, verum dominari diu haud poterat, quandoquidem cæteris Fratribus ægre ferentibus Juvenem non ætatis jure (ut

4 Notitia Foundationis Koriathovitsianæ

Strikov.
Lib. 12.
c. 1.

præmissum est) nec Virtutis suffragio, sed solo inconsulti Paterni amoris præjudicio sibi anteponi, quare conspiratione facta Jawnutum Principatu exuunt, Magni Lithvaniæ Principis titulo in Olgerdum translato.

C A P U T II.

De Gestis Olgerdi, & Filiorum Koriathi.

§ I.

Koriathus hæres, & Princeps Novogrodenfis quatuor reliquit filios: *Alexandrum, Konstantinum, Georgium, Fedorium* seu *Theodorum*, quibus in Societatem adscitis *Olgerdus* movit primum Anno 1330. contra Cruciferos Samogitiæ invasores, & Patris sui interfectores, quibus pro merito castigatis & Samogitia fugatis, alteram Anno sequenti expeditionem suscepit adversus Scythas, qui inde jam ab Anno 1241. quo *Bathi* Rex eorum cum 600000. in Poloniam, Silesiam, Moraviam, Hungariam &c. irrue-
rat, Ukraina, & tota Podolia potiebantur, crebrisque incursionibus Lithvanis Podoliæ conterminis molesti erant. Horum itaque quatuor Principum Koriathovitsiorum opera quia feliciter Tartaros primum Ukraina trucidatis eorum tribus regulis *Katlubach, Soltano, Kaczibejo, & Dimeytero* Soltano, fusoque toto eorum exercitu tum Podolia ejece-
rat Anno 1331.

§ II.

§ II. Podoliam postmodum Scythis purgatam attribuit *Olgerdus* Nepotibus suis: *Alexandro*, *Constantino*, *Georgio*, & *Theodoro Koriathovits*, adjecitque exercitus partem tuendæ contra hostes Provinciæ, necessariam: tradunt Scriptores, præter *Bekotam*, & *Smotricam* arces excitatas, *Kamenecum* quoque munitissima in rupe iisdem Principibus Autoribus constitisse.

Kojalov.
vits pag.
290.

§ III. Verum paulo post *Georgio* ad Valachiam & Moldaviam cum Imperio obtinendam evocato, & mox Socsaviæ per venenum extincto. *Theodoro* autem post obitum Patris ad Paternum Novogrodensem in Lithvania Principatum regresso, universa sub *Alexandro*, & *Constantino* Ducibus mansit Podolia. Rursus *Alexandro* in Arce Olesko, & portione terræ Wlodimirienfi quam à *Casimiro* Rege Poloniæ obtinuerat, confidente, solus Gubernator Podoliæ, & Pokutiæ factus *Constantinus*. Hunc in Comitii Regni Poloniæ Anno 1339. Cracoviæ celebratis à *Casimiro* Rege, qui ex *Anna Gedimini* filia nullam masculam susceperat prolem, cæterisque Proceribus Successorem Throni Polonici inter cæteros Candidatos destinatum fuisse Chronographi tradunt Rufsici, & Lithvani. Venerat ille quidem Cracoviam, sed quod Ruthena Sacra, seu Ritus Græcum deserere, atque ad Latinum transire etiam Regni causa nollet, spe successione dejectus est; atque paucum post tempus à Comitii Cracovia in Lithvaniam reversus è vita excessit.

Kojalov.
vits pag.
290.

Strikov.
Lib. 12.

c. 2.

Strikov.
Lib. 12.

c. 4.

Kojalov.
pag. 303.

C A P U T III.

De Adventu e Podolia in Hungariam Principis Theodori Koriathovits, ejusque causa.

§ I.

THEODORUS KORIATHOVITS DUX NOVOGRODENSIS mortuo Fratri suo *Constantino* successit, atque Provinciarum per *Olgerdum* à Scythis aquisitarum (ipso adnittente *Olgerdo*) unus in Podolia Dux, ac Gubernator factus est. Interea potentior effectus Theodorus, novis nempe Provinciis auctus, arcibus Podoliæ omnibus rite munitis Imperia Patruum sui magni Lithvaniæ Ducis cepit aspernari, jugumque obedientiæ excutere, tributumque prætenfum denegare: facto hoc *Theodori* vehementer irritatus *Olgerdus*, Nepotem bello petere adorsus. Hic rebus suis consulturus in Hungariam recessit à Carolo Rege contra Patruum suum hostem suppetias petiturus, ablatis secum omnibus Thesauris, pecunia, auro, rebusque preciosis, Præsidio Valachorum Arcibus in Podolia, Kamenek Skala, & Sokolek munitis. Porro adventus hic in

Strikov. Hungariam Principis *Theodori Koriathovits* contigit partæ
 pag. 500.
 Okolsky Salutis Anno 1339. Regni vero *Caroli I.* Regis Hungariæ
 pag. 54.¹ Anno 31.

§ II.

§ II. Interea *Theodoro Koriatovits* absente neque cum copiis reditum ex Hungaria maturante Orgerdus omnes Podoliæ Arces, & Propugnacula, partim vi, partim deditione occupaverat; Valachos milites univēfos ferro delevit: *Niestachum* supremum Belli Ducem, qui pro *Theodoro* Podolium gubernabat, Camenici captum, Vilnam deductum carceri mancipavit; *Gastoldum* vero Magnatem Lithvaniæ Vicarium suum, & Belli Ducem in Podolia constituit Anno 1340.

Stricov.
Lib. 12.
c. 4. & ul-
tra.
Kojalo-
vits pag.
304

§ III. Memorat præterea *Strikovius* Libro 14. c. 2. quemdam *Theodorum* æque *Koriatovits* à *Witoldo Kieystuti* filio Magno Lithvaniæ Principe Anno 1395. Cameneci in Podolia captum fuisse, atque Vilnæ in carceres conjectum eo quod tributum *Witoldo* solvere renuerit; aut hunc ab altero *Theodoro* fuisse diversum ex Chronologia, & omnibus rerum adjunctis manifestum est. Primus enim *Theodorus* Koriathovits inimicitiam Olgeri declinaturus Anno 1339. (ut supra relatum est) venerat in Hungariam, alter vero *Theodorus* propter denegatum *Vitoldo* tributum Anno 1395. e Podolia ejectus asseritur, hinc patet Annis 56. hos differri. *Nepos* proinde, aut Pronepos *Theodori* prioris secundus *Theodorus* indubie censendus; id ipsum etiam censet *Stricovius* folio 499. Quod refert *Okolsky* pag. 541. in suo opere: *Orbis Polonus*. Et in hoc *Theodoro* II. periodum Familiæ stetisse asserit *Strikovius* quidem, verum Historicus quidam Polonus *Niesiecky* nomine in opere suo: *Korona Polska* Leopoli edito 1738. qui Principum

cipum Koriatovitsiorum Genealogiam enarrat Tomo I. pag. 620. 621. Periodum illius Familiae ulterius producit, nimirum ad Hlebum usque & Simeonem Koriatovits, qui juxta *Strikovium* in funesta illa contra *Tamerlanem* Regem Tartarorum expeditione occubuere.

STEMA seu Insigne Principum Koriatovitsiorum *Okolsky* exhibet pag. 539. qui illud Kieystucz vocat, vulgo Pogonya, id est: *Persecutio* hostis, id ipsum figuræ ejus ibidem refert.

§ IV. *Stricovius*, seu *Strikovszki* Lithvanus (in suo Opere *Kronika Polska* titulato) quem *Kojalovits* compilarat, & *Okolsky* ubique citat. Hic (nempe *Strikovius*) adducit plurimos præsertim Russos, & Lithvanos Historiographos, tum in fronte Libri ubi fatetur se in adornandis suis Annalibus contulisse varios Historicos, & Authores tam domesticos, quam & extraneos, atque nominatim in Indice Autorum quorum opera se usum fuisse ait, præter *Kadlubkonem*, *Dlugoffum*, *Kromerum*, *Belscium*, *Vapovium* &c. numerat: *Kronika Bulgarska Kiovski Kroniki stari* 4. id est: Kioviensia Cronica antiqua 4. *Litewski Lyatopisczi* 12. id est: Lithvanienses Annales 12. *Liflanski Kroni.* 4. Moscovitica diaria Ruthenica Cronica antiqua Schlayonica &c. Tum in decursu operis, ubi ad eosdem Russicos, & Lithvanos Chronographos passim se provocat, maxime cum res Russorum, & Lithvanorum persequitur, atque ab autoritate Polonorum Historiographorum recedit, prælaudatus proinde *Strikovius*, ea, quæ de Prin-

Principe Theodoro Koriathovits refert, præ reliquis omnibus fidem meretur.

§ V. *Cromerus*, qui de rebus Polonorum tractat Libris 30. in folio Basileæ Anno 1545. editis, postquam retulisset ea, quæ *Russici*, & *Lithvani Chronographi* tradunt de liberatione *Podoliæ* per *Olgerdum*, & Principes *Koriathovicsios* à *Scythis*, & de cessione partis ejusdem *Podoliæ* per *Vitoldum* Magnum Principem *Lithvaniæ Vladislao Jageloni* fratri suo Regi *Poloniæ* 20000. copis, seu juxta *Cromerum* floronis 40000. facta, hoc postremum factum refutans Libro 15. hæc habet: „ Ut demus *Lithva-*
 „ nis eam oram *Podoliæ* *Tartarorum* incursionibus deso- Cromerus
 „ latam à *Koriathi* filiis occupatam ab eisdemque *Arce-* Lib. 15.
 „ supra memoratas excepta *Bratislavia*, munitas esse, vi-
 „ cissim ii nobis concedant, oportet, id quod superius
 „ exposuimus, *Russiam* meridionalem, & *Podoliam* us-
 „ que ad *Kameniciam* à *Casimiro* Magno *Polonorum*
 „ Rege subactam esse, idque nos non levi conjectura
 „ collegimus, sed pactis ipsorum Ducum *Lithvanorum*,
 „ inter quos fuit *Georgius* unus de *Koriathi* filiis — —
 „ comprobavimus — — ad hæc sicut cæteræ *Russiæ*, quæ
 „ in. ditione Regum *Polonorum* tunc erant, ita *Podoliæ*
 „ quoque *Ungaros* Rex *Ludovicus* præfecit, sicut nos su-
 „ pra memoravimus. Et exstant, in *Archivo* Regio binæ
 „ Literæ *Theodori* Ducis *Podoliæ*, ac *Dominii* de *Mun-*
 „ katsio, quæ *Arx* est in *Hungaria*, paulo post hæc tem-
 „ pora scriptæ, quibus testatum facit se cum *Vladislao*

„ Rege Poloniae transegisse, & cum Podolia ipsi se in
 „ fidem, & Clientelam tradidisse — — Quo fit verosi-
 „ milius Witoldum, cum partem Podoliae eam, in qua
 „ est Zitomiria, & Circalsi in potestatem suam redegisset,
 „ Kameniciam quoque de Hungaro Duce partam — —
 „ obtinuisse, reliquum vero ejus Orae Ungarum Indulgen-
 „ tia Regis deinceps quoque retinuisse.

§ VI. Transitus Ducis Theodori in Hungariam *Szent-
 Ivány* quoque meminit, atque *Curios. Miscellan. Lect. 2.
 Part. I. fol. 139.* asserit *Theodorum Koriathovits*, sive *Quæ-
 riatovits* temporibus *Caroli*, & *Ludovici* Regis Munkacsi-
 num fossa circumdedisse, & instar Arcis munivisse; huic
 Arci sua quoque ætate sat ampla adhuc Bona adnexa fuisse
 à *Carolo* Rege *Theodoro Koriathovits*, (vulgo *Kiriatovits*)
 concessa. *P. Nicolaus Schmidt* Ducatum illum Munkacsien-
 sem e Trecentis Pagis constitisse asserit Tom. I.

P. Nicol.
 Schmidt.
 Tom. I.

C A P U T IV.

§ I.

Grodnenſis Princeps hic, Ruthenus Hæres & Dux Po-
 doliaë Dominus, & Dux de Munkacs THEODO-
 RUS KORIATHOVICH (ſeu Keriatovits, juxta alios Ki-
 riathovits) ſede ſua in Hungaria ſtabilita ab Anno 1339.
 unoque ſupra viceſimam exacto Anno poſt ſuum e Po-
 dolia adventum cœpit conſtruere in monte prope Oppi-
 dum

dum Munkacs Monasterium Sancti Nicolai Episcopi & Confessoris, ad morem & Ritus Græcorum pro Monachis Ruthenis, DEO in perpetuum ibidem servituris, & preces suffragiaque spiritualia pro anima ejusdem ad DEUM indefinenter fufuris, ubi exinde sepulchrum quoque suum collocari fecit.

Monachis his de Bonis suis (unde viverent) contulit, donavitque Possessiones binas, Boboviche & Lauka nuncupatas cum proventibus omnibus, decimis frugum, & vinorum, cum fluvio, & molendino cum Jure quot Annis ex priori sex, ex altera vero quatuor desumendi, percipiendique setigeros. Item decimam vini de montibus Ivány-Hegy, & Lelecsoyka, cæterisque montibus Monasterio vicinis. De Possessione itidem Oroszvég decimas frugum, & setigeros septem, tandem de Proventibus castri sui Munkacs cubulos tritici 10, totidem siliginis, vasa vini quatuor, sales 100. florenos longos, seu Rhenenses itidem 100. perpetuo, & irrevocabiliter præstanda ordinavit, Hæredesque suos, atque successores sub comminatione litis cum his coram DEO protrahendæ, qui secus fecerint, ad ea præstanda obligaverat. Collationalis Instrumenti tenor hic desumptus ex transumpto authentico Venerabilis Capituli Pofoniensis, sub dato feriæ sextæ proximæ post Dominicam secundam Sanctissimæ Trinitatis, Anni 1690.

„ NOS THEODORUS KERIATOVICH,
„ DEI GRATIA DUX DE MUNRÁCS Universis & Sin-
„ gulis, tam præsentibus, quam futuris, præsentis visuris.

„ Harum serie patefacimus. Quod nos pro salute animæ
 „ nostræ fecimus construere, & ædificare Monasterium
 „ Sancti Nicolai Episcopi & Confessoris, prope Oppidum
 „ nostrum Munkács, quod ad Ritus, & morem Græco-
 „ rum, vel Ruthenorum consecrare: & ad idem Mona-
 „ chos Ruthenos constituimus, qui in perpetuum ibi Do-
 „ mino serviant, & ad sustentationem eorundem Mona-
 „ chorum Ruthenorum de Nostris propriis Bonis dedimus,
 „ & donavimus duas Possessiones Villas, Bobovische &
 „ Lauka, cum omnibus Proventibus & Contributionibus,
 „ ab antiquis temporibus ad easdem de Jure provenire
 „ debentibus, simul cum decimis frugum, & vinorum, ac
 „ Bobovysche cum fluvio, & molendino. Ita quod de
 „ eadem Bobovysche omni Anno teneantur dare sex
 „ porcos eisdem Monachis, & de Lauka omni Anno
 „ quatuor porcos. Deinde vero decimas vinorum de
 „ monte Ivány-hegy, & similiter de monte, qui vocatur
 „ Lelyechoka, in metis ejus Oppidi nostri Munkács, cum
 „ aliis monticulis; à monte Lelyechoka usque ad Mona-
 „ sterium adjacentibus decimas vinorum concessimus ei-
 „ dem Claustro: & etiam decimas frugum & aliorum de
 „ campo illius Villæ, quæ vocatur Orozvig in eadem
 „ Munkács existentis versus Monasterium omnino con-
 „ cessimus prædicto Claustro: & etiam de eadem Oroz-
 „ vig omnibus annis teneantur dare eisdem Monachis
 „ septem porcos: Item de proventibus ejusdem castri no-
 „ stri Munkách teneantur dare fruges decem cubulos, &
 „ totidem filiginis, & quatuor vasa vini, & centum sales,
 „ &

„ & centum florenos longos. Item ista omnia præscripta
„ dedimus, donavimus, & contulimus perpetue, & irre-
„ vocabiliter tenenda, possidenda, pariter & habenda
„ prædicto Claustro nostro, pro refrigerio animæ nostræ,
„ quod nos fundavimus, ubi etiam sepulchrum nostrum
„ collocari fecimus. Ita etiam confirmavimus: quod qui-
„ cunque ex filiis, aut generationibus, vel Posteritatibus
„ nostris, vel aliqui alii istam donationem nostram non
„ observaret, vel contradiceret, aut prædicto Claustro
„ persolvere nollet, ex tunc ipse coram Omnipotenti Deo
„ cum anima nostra litem habeat protrahendi. In cujus
„ rei firmitatem & perpetuitatem præsentis Literas nostras
„ Sigilli nostri appensione roboratas eidem Claustro nostro
„ duximus roboratas. Datum in Munkacs octavo die Men-
„ sis Martii, Anno Domini M. CCC. LX.

Originale Foundationis hujus Instrumentum asservatur
in Archivo Venerabilis Capituli Pofoniensis.

§ II. Patet itaque ex præmissis Foundationum te-
nere Monasterium Sancti Nicolai per Ducem olim Theo-
dorum Keriathovits pro salute animæ suæ constructum, &
ædificatum, atque reliqua ad sustentationem Monachorum
Fundatione tenus præscripta Beneficia Monachis data,
donata, & collata fuisse. Usus quoque Foundationis per
Monachos à condita Fundatione realiter subsecutum, con-
tinuatum legitimeque solidatum, non obscure innuunt se-
quentia. Primo: fecit *construere, & ædificare Monasterium*
Sancti Nicolai. 2do: & *ad idem (Monasterium) Monachos*

Ruthenos constituit. 3tio: denique *ubi etiam Sepulchrum suum collocari fecit.* Si igitur Monasterium construxit, si ad idem Monachos constituit, & si ibi etiam Sepulchrum suum collocari fecit, Accessoria (ut loquuntur Jura) debuerunt sequi suum principale, idque sequendo debuerunt Monachi omnium Accessoriorum Monasterio suo collatorum, & eorum spectantium realem usum habere.

Tit. 52.
Par. 2dæ
Tripart.

Reperiuntur nihilominus fortassis nonnulli, qui veritatem hanc luce clariorem evertere, vel ad minus obscurare nituntur, hoc Principio ducti: Deficiente Duce *Theodoro Keriathovits* in semine, deficientibus item Monachis, defecisse quoque Foundationis usum necesse fuit. Verum quid obstabit durabilitati Foundationis hujus decessio Seminis Keriathovitsiani? quandoquidem clare patet Fundatorem hunc Foundationem hanc suam non usque ad defectionem seminis, neque alium quempiam terminum, sed in perpetuum durare voluisse, talemque mentem, & voluntatem suam per contextum donationalium suarum pluries, & cum omni claritate detexisse inferendo: *sut in perpetuum ibidem Domino serviant.* Deinde: *Quæ omnia præscripta dedit, donavit, & contulit perpetuo, & irrevocabiliter tenenda, & possidenda, pariter & habenda prædicto Monasterio pro refrigerio animæ suæ, quod ille fundavit, & ultro: Ita etiam confirmavit, quod quicumque ex Filiis, & Generationibus, vel posteritatibus ejusdem, vel aliqui alii &c. ac tandem: In cujus rei firmitatem, & perpetuitatem &c. nullibi sane, & nullatenus hic elici poterit quispiam brevior terminus, quam ubique perpetuus, neque voluit*

do-

donationem hanc suam tantum usque ad defectum feminis, Generationum, & Posteritatum suarum durare, verum etiam ad quosvis alios, & quidem sub vinculo trahendæ coram omnipotenti DEO litis eam observandam, & perfolvendam extendit.

§ III. Neque dici potest Religiosos usum Foundationis suæ, & per consequens Privilegium hocce suum Fundationale ad mentem Legis Titulat. 12. Partis 2dæ Tripartiti amisisse. Cum enim hæc Lex innueret Privilegium non secus amitti, quam si Privilegiatus proprio facto, & consensu suo, à tali Privilegio, ejusque usu recederet, idque probari posset, vel in aliquem ex casibus ea Lege recensitis incideret. Quemadmodum ergo probari deberet ad amissionem dicti Privilegii, ejusque usus proprium factum, & consensus Religiosorum, vel in eosdem ex casibus Lege inducta expressatis quidam redundasse probari deberet, ita præmissorum Legalium requisitorum nullo usquam in præsentiarum adhuc probata, quin potius Religiosis actualiter quoque in usu Foundationis suæ constitutis Privilegium illud suum nulli prorsus amissioni obnoxiat. Esto autem à tam proluxa tot retro actorum Annorum serie interventarum Revolutionum occasionibus usus per potentiam interruptus fuisset, hoc ipso, quod nunc citata Lex Privilegiorum amissionibus famulantes rationes constituat, potentia, temporis Injuriarum, & quæque similia media damnat.

CAPUT V.

§ I.

Duce *Theodoro Keriathovits* successive in semine suo deficiente Arx Munkacs cum Bonis, Jureque collationali ad Regem devoluta fuerat: consensu proinde Regio *Donatio* hæc roborari debuerat: Quemadmodum etiam in Vigilia Assumptæ B. V. Mariæ Anno 1458. a *Mathia Corvino* Rege impetraverat consensum hunc *Lucas* quidam Religiosus Presbyter superior Monasterii, quod Monoflor, & Capellania Ruthenicalis S. Nicolai dicebatur. Confirmationis illius tenor sequitur in hunc modum:

„ NOS MATHIAS Dei Gratia Rex Hungariæ,
 „ & Dalmatiæ, Croatiae &c. Memoriam commendamus te-
 „ nore Præsentium significantes, quibus expedit universis.
 „ Quod nos attentis, & confideratis moribus & Industria
 „ Lucæ Presbyteri Rutheni, quibus idem nostro in con-
 „ spectu à nonnullis nostris subditis meruit commendari,
 „ eundem ad Plebaniam Ruthenicalem S. Nicolai prope
 „ Possessionem Munkacs Monoflor vocatam, ritu Ruthe-
 „ norum fundatam cum sua solita Jurisdictione, quam vi-
 „ delicet Plebaniam ipse Lucas se à pluribus retro actis
 „ annis de Jure tenuisse, & etiam tunc tenere asserit, Au-
 „ thoritate nostra Regia, qua hujusmodi Plebania, more
 „ Prædecessorum nostrorum Regum Hungariæ ad nostram
 „ collationem pertinere dignoscitur. Duximus eligendum
 „ & nominandum, eandemque eidem simul cum duabus
 „ Pos-

„ Possessionibus, puta Bubowisthye, & Lauka vocatis,
„ ad eandem Plebaniam ab antiquo spectantibus, pari-
„ terque cunctis ipsarum Plebanie & possessionum utili-
„ tatibus, proventibus, obventionibus, & pertinentiis qui-
„ buslibet premissis sic, ut prefertur stantibus, & se ha-
„ bentibus, duximus denuo, & ex novo dandam & con-
„ ferendam, ac de eadem eidem providendam: Imo da-
„ mus, conferimus, & eidem providemus presentium per
„ vigorem. Quocirca Vobis Fidelibus nostris Conventui
„ Ecclesie de Lelesz harum serie firmiter precipientes
„ mandamus, quatenus prefatum Lucam Presbyterum
„ Ruthenum in prefatam Plebaniam, more in talibus ob-
„ servari solito; item in Dominium dictarum Possessionum
„ Bobowisthye, & Lauka vocatarum, ac utilitatum, &
„ pertinentiarum earundem quarumlibet denuo, & ex no-
„ vo introducere; & tandem ad easdem eidem statuere,
„ eundemque in eisdem contra quoslibet illegitimos Impe-
„ titores, & in suis solitis Jurisdictionibus tenere, & con-
„ servare debeatis. Autoritate nostra presentibus vobis
„ in hac parte attributa, & Justitia mediante. Secus facere
„ non aufferi. Presentibus perlectis, exhibenti restitutis.
„ Datum Budae in Vigiliae Festi Assumptionis Beatae Ma-
„ riae Virginis. Anno Domini Millesimo quadringentesimo
„ quinquagesimo octavo.

Ex transumpto authentico Venerabilis Capituli Poso-
nienensis de dato feriae sextae proximae post Dominicam secun-
dam Sanctissimae & Individuae Trinitatis. Anni Domini
Millesimo sexcentesimo nonagesimo genuine copiatum.

§ II. A dato itaque *Foundationalium* usque *Confirmationem* *Corvinianam* evoluti fuisse eruuntur *Anni* 98. *Ex-*
operatorem *Confirmationis* hujus *Lucam* sæcularem non
 fuisse *Presbyterum*, sed *Religiosum* clare ex his colligi
 potest. 1mo Si hic fuisset pure *Presbyter* sæcularis *Pleba-*
niam *Monastor* vocatam & fundatam, seque à pluribus
 retroactis *Annis* de *Jure* nullatenus asserere potuisset, asserit
 tamen se de *Jure* tenuisse; ubi vero *Jus* illud, quo non
Monasterium aut *Plebania* *Sancti Nicolai* prope *Munkacs*
 in *Monte Csernek* fundata sit? ad eandem *Plebaniam* no-
 minatæ *Possessiones Bobowifchye* nempe, & *Lauka* ab
 antiquo *Inspectaverint?* vel ubi, & quando *evictum* habere-
 tur? *Quare* hæc *Plebania* dicta *Monastor*? *Hinc* cum asse-
 ruerit se de *Jure* tenuisse, non alio quam *Jure* *Foundatio-*
nalium Keriathovicsianarum tenuit, neque aliter ad locum
 prærecensitæ *Possessiones* ab antiquæ *spectarunt*, quam illo
 eodem *Jure*, neque locus *Monastor* aliquando *denominatus*
 fuisset, nisi *Zelus Keriathovitsianus* eundem a *Constru-*
*ctio-*ne sua, & *constitutis* eorum *Ruthenis* *Monachis* *Monaste-*
rium creasset, si vero ita, *accedente* ad rem vel eo, quod
 antiquioribus illis temporibus ex eodem *Monasterio* *Re-*
ligiosi *munia* *spiritualia* in locis, & *Parochiis* proximus
 circumstitis *administrent*, *Lucas* quoque *Presbyter* ideo
 dictus, non quia sæcularis, verum *Religiosus* *Monasterium*
 incoluit. 2do *Probam* hanc nitidissime dilucidat ejusdem
Regis Mathiæ pro parte prænominati *Presbyteri* *Lucae*
Decretum alterum *Anno* 1488vo emanatum, quod hic co-
 pialiter subjungitur:

„ MATTHIAS, DEI Gratia Hungariæ, Bohemiæ
„ &c. Rex &c. &c. Fideli nostro Blasio de Raska, Pro-
„ visori curiæ castri nostri Budensis salutem, & gratiam.
„ Expositum existit Majestati Nostræ pro parte, & in
„ Persona Religiosi Lucae Presbyteri Rutheni in Mona-
„ sterio Oppidi Munkacs constituti querulose, quod cum
„ ipse superioribus diebus quosdam Monachos suos causâ
„ Congregationis decimarum ad ipsum Monasterium pro-
„ venire debentium transmisisset, quidam Benedictus
„ Plebanus de Iwany, cum quibusdam famulis suis in
„ eosdem Monachos irruisset, & eosdem impudice per
„ barbas trahendo diris verberum plagis affecisset, vina
„ quoque nonnulla earundem decimarum ab eisdem re-
„ cepisset, & abstulisset, & licet prius ipse exponens,
„ de, & super hujusmodi damnis, & injuriis sibi, illatis
„ Castellanis ejusdem Castri Munkacs conquestus fuerit,
„ tamen iidem Castellani nullam eidem ex parte præfati
„ Plebani justitiam impendere curassent, & nec curarent
„ etiam de præfenti in præjudicium ejusdem exponentis
„ damnumque, & injuriam manifestam. Supplicatum igi-
„ tur existit, ut eidem exponenti circa præmissa de re
„ medio providere dignaremur opportuno. Et quia nos
„ nullo modo volumus hujusmodi actus illicitos, per
„ quempiam commissos simpliciter pertransire, Fidelitati
„ idcirco tuæ serie præsentium strictissime præcipimus, &
„ mandamus, quatenus acceptis præsentibus negotium
„ ipsum partes inter præscriptas debito modo revidere,
„ & revideri facere debeas, si præmissa eo modo, prout

„ quemadmodum Majestati Nostræ exposita sunt, sic se,
 „ & esse compereris ex tunc eidem exponenti ex parte
 „ dicti Plebani de & super omnibus damnis, & injuriis
 „ omnimodam satisfactionem impendere, & impendi fa-
 „ cere debeas, & tenearis. Autoritate nostra præsentibus
 „ tibi in hac parte concessâ, & Justitia mediante aliter non
 „ facturus. Præsent. perlect. exhibent. Datum — — in
 „ Festo B. Philippi & Jacobi Apostolorum, Anno Domini
 „ Millesimo quadringentesimo octuagesimo octavo.

Ex Transumpto Authentico V. Capituli Pofonieusis
 genuine descriptum de dato Feriæ quintæ, proximæ post
 Dominicam vigesimam tertiam Sacræ Pentecostes, Anno
 Domini Millesimo septingentesimo vigesimo.

Attentis proinde & consideratis expressionibus in præ-
 exposito Decreto sequentibus: *Pro Parte*, & *in Persona*
Religiosi Lucæ Presbyteri Rutheni in Monasterio Oppidi Mun-
kacs querulose, quod cum ipse superioribus diebus *quos-*
dam Monachos suos causâ Congregationis decimarum ad
ipsum Monasterium provenire debentium transmisisset &c. Col-
 ligitur lucidissime Lucam Religiosum appellatum haberi,
 qua Monachum Basilitam, Presbyterum vero qua Admi-
 nistratorem muneris Parochialis, quia cum Monachos suos
 transmisisset, debuit & ipse Monachus fuisse, & causa Con-
 gregationis decimarum non ad Plebaniam, sed ad ipsum
 Monasterium provenire debentium &c.

§ III. Huic postmodum *Lucæ* Presbytero juxta præ-
 missa non equidem Monasterium tanquam Parochiam, ve-

rum tanquam ex Monasterio Parochiam administranti successit Episcopus *Joannes* dictus Anno 1491. sub Rege *Uladislao*, ut patet ex tenore sequentium :

„ ULADISLAUS Dei Gratia Rex Hungariæ & Bo-
 „ hemiæ &c. Fidelibus nostris universis, & singulis Pleba-
 „ nis Ruthenis, sub Jurisdictione Ecclesiæ Beati Nicolai
 „ Confessoris in Oppido Munkacs Ritu Græcorum funda-
 „ tæ existent. salutem, & gratiam. Volumus & fidelitati
 „ vestræ, & vestrum cujuslibet Præsentium serie strictissime
 „ præcipientes committimus, & mandamus: quatenus à
 „ modo deinceps Reverendo Patri Joanni Episcopo ve-
 „ stro, sub cujus videlicet Jurisdictione estis in omnibus
 „ licitis, & consuetis juxta antiquam consuetudinem obe-
 „ dire, & obtemperare, ipsumque revereri, de univer-
 „ sisque proventibus suis, qui eidem de vestri medio
 „ provenire debent, respondere, & per hos, quorum
 „ interest, responderi facere debeatis, & teneamini: aliud
 „ non facturi. Præsent. perlect. exhibent. restitut. Datum
 „ in suburbio Civitatis nostræ Albæ Regalis, die Do-
 „ minico proximo ante Festum ad vincula Beati Petri
 „ Apostoli. Anno Domini Millesimo quadringentesimo no-
 „ nagesimo primo. Regnorum nostrorum Anno Hungariæ
 „ &c. secundo. Bohemiæ vero vigesimo primo.

Primus itaque Episcopus de Munkacs *Joannes* fuit cum
 Decreto *Uladislai* Regis, atque ab eo series, & successio
 Episcoporum Munkacsiensium originem ducit.

Joannes
 primus
 Munkacsi-
 ensis ex
 Decreto
 Uladislai
 Episc. An-
 no 1491.

§ IV. *Joannes* hic aliud quoque Decretum ab alte-

fato Rege Uladislao æque Anno 1491mo exoperatus est, vigore cujus strictissime præcipiebatur ut nominato Episcopo in clauſtro Beati Michaelis Archàngeli in Marmatia (Possessione Körtvélefs fundato) commoranti, proventus è vetusta consuetudine provenire debentes, à Clero, & populo sub Jurisdictione ejusdem existente præstarentur, quemadmodum Decreti illius tenor subnexus indicat:

„ ULADISLAUS Dei Gratia Rex Hungariæ, &
 „ Bohemiæ &c. Fidelibus nostris univèrsis, & singulis
 „ Prælatiſ, Baronibus, Comitibus, Castellaniſ, Nobilibus,
 „ ipſorumque Officialibus. Item Civitatibus, Oppidiſ, &
 „ Villiſ, earumque Rectoribus, Judicibus ſcilicet, & Vil-
 „ licis, ac alteriſ cujuſvis Statuſ & Conditioniſ homi-
 „ nibus in hoc Regno noſtro Hungariæ ubivis conſtitutiſ,
 „ & commorantiſ, præſenteſ viſuriſ ſalutem, & gratiam.
 „ Expoſuit nobiſ Fideliſ noſter Reverenduſ Joanneſ Epi-
 „ ſcopuſ Ruthenorum in Clauſtro Beati Michaëliſ Archan-
 „ geli in Maramar. Ritu Græcorum fundato commorantiſ
 „ gravi cum quærela. Qualiſ in Boniſ, & Poſſeſſioniſ-
 „ buſ Veſtriſ & in medio veſtriſ pluſimi Rutheni Preſby-
 „ teri, item Coloni Græcam fidem tenenteſ & ſub Ju-
 „ riſdictione ſua exiſtenteſ commorarentur, qui proventus
 „ ſibi, & dictæ Eccleſiæ ex vetuſta conſuetudine provenire
 „ debent reddere, & reſtituere difficultarent in grave
 „ præjudiciuſ Juriuſ ejuſdem Eccleſiæ ſuæ, & damnuſ
 „ valde magnum. Et quia noſ pati nolumuſ, ut idem
 „ exponenſ, & dicta Eccleſia ſua ſolitiſ, & Juſtiſ ſuiſ
 „ proventibuſ deſtituatur, mandamuſ idcirco Fidelitati

„ vestræ, & vestris cujuslibet Præsentium serie strictissimè,
 „ quatenus à modo in posterum præfato exponenti, & di-
 „ ctæ Ecclesiæ suæ per prænominatos Ruthenos, Presby-
 „ teros & Colonos Græcam fidem, ut præfertur tenentes
 „ ubivis in præscriptis Bonis, & Possessionibus vestris in
 „ medio vestri, commorantes de omnibus proventibus, &
 „ obventionibus suis locis debitis, & temporibus semper
 „ opportune — — — & responderi facere modis omnibus
 „ debeatis, & teneamini. Aliud non facturi. Præsentibus
 „ perlectis, exhibenti restitut. Datum in suburbio Civi-
 „ tatis nostræ Albæ Regalis, die Dominica proxima ante
 „ festum ad Vincula Beati — — Apostoli, Anno Domini
 „ 1491mo. Regnorum nostrorum Anno Hungariæ &c. se-
 „ cundo, Bohemiæ vero vigesimo primo. (L. S.)

§ V. In usu hoc defumptionis proventuum Monasterii
 S. Michaëlis, dictum Joannem Episcopum post modum
 fuisse turbatum Privilegium ejusdem *Uladislai* Regis, in
 favorem Religiosi Monasterii illius superioris Gelasii cujus-
 dam nomine concessum innuit, cujus tenor est:

„ ULADISLAUS Dei Gratia Rex Hungariæ, Bo-
 „ hemiæ &c. Fidelibus nostris Comiti, vel Vice-Comiti,
 „ & Judicibus Nobilium Comitatus Maramorosensis præ-
 „ sentibus, & futuris salutem & gratiam. Exponitur
 „ Majestati nostræ in persona Religiosi fratris Gelasii,
 „ Græce fidei professionis prioris Monasterii Beati Michaë-
 „ lis Archangeli in Maramorusio fundati. Quod licet nos
 „ certas Literas Reverendissimi in Christo Patris, Fra-
 „ tris

„ tris Antonii Patriarchæ Constantinopolitani super certis
 „ indultis , & libertatibus , ac Juribus præfati Monasterii
 „ per eundem Patriarcham concessis ad supplicationem
 „ ejusdem exponentis confirmaverimus , tamen Venerabilis
 „ frater Joannes Episcopus de Munkacs, græcæ fidei Pro-
 „ fessor , in æstate proxime præterita contra hujusmodi in-
 „ dulta præfati Patriarchæ , omnes populos in pertinentiis
 „ dicti Monasterii commorantes , vigore quarundam lite-
 „ rarum nostrarum ad sinistram expositionem ejusdem a-
 „ Majestate Nostra , ut dicitur impetratarum , vellet & nite-
 „ retur taxare , & ad illegitimam receptionem proventuum
 „ dicti Monasterii inhiare ; & licet nos utrasque partes ad
 „ præsentiam Majestatis nostræ vocari fecerimus , ut inter
 „ ipsas super ipso negotio Judicium faceremus , tamen quia
 „ præfatus Episcopus de Munkacs , pro tempore deputato
 „ coram nobis non comparuit , ideo nos ipsum exponen-
 „ tem in Juribus suis infra revisionem hujusmodi differen-
 „ tiarum turbari nolentes , mandamus fidelitatibus vestris
 „ serie , præsentium firmiter , ut acceptis præsentibus ,
 „ præfatum exponentem contra Jura , & Privilegia dicti
 „ Monasterii , ad solutionem illegitimam aliquorum redi-
 „ tum , præfato Episcopo de Munkacs arctari non permit-
 „ tatis ; sed ipsum interea : quousque scilicet per nos causa
 „ & differentia revidebitur , Majestatis nostræ in Persona &
 „ Autoritate præsentibus vobis in hac parte concessa , &
 „ Justitia mediante protegere , tueri , & defendere debeat-
 „ tis. Secus non facturi. Præsent. perlect. exhibent. restitut.
 „ Datum Budæ in Vigilia Festi Beati Andreæ Apostoli ,

„ Anno

„ Anno Domini Millesimo, quadringentesimo, nonagesimo
 „ octavo, Regnorum Nostrorum Hungariæ &c. Anno nono,
 „ Bohemiæ vero vigesimo nono. (L.S.)

Aliud de hoc prælaudato Episcopo memoria proditum
 nihil occurrit.

C A P U T VI.

§ I.

In serie Episcoporum Munkacsienfium ordineque secundus,
 quemadmodum e Decreto constat Regis *Ferdinandi* in-
 fra adnotati, quidam nomine *Ladislaus* fuerat, cui non-
 nulli sub ejusdem Jurisdictione constituti obedientiam de-
 bitam præstare, & proventus de antiqua consuetudine dari
 solitos recusarunt, quos idcirco *Ferdinandus* Decreto suo
 coegit ad parendum Præfuli. Quod est:

„ FERDINANDUS Divina favente Clementia Ro-
 „ manorum, Hungariæ, Bohemiæ &c. Rex, semper Augu-
 „ stus, Infans Hispaniarum, Archi-Dux Austriæ &c. Fide-
 „ libus nostris univèrsis, & singulis Plebanis, & Presbyteris,
 „ aliisque cujuscunque Statûs, & Conditionis hominibus
 „ similiter Ruthenis Jurisdictioni Ecclesiæ Beati Nicolai
 „ Confessoris, in Oppido nostro Munkacs Ritu Græco fun-
 „ datae existent. Græcamque Religionem profitent. præsen-
 „ tibus & futuris, salutem & gratiam. Exposuit Maje-
 „ stati Nostræ per humilem supplicationem suam Fidelis
 „ noster Reverendus *Ladislaus* Episcopus Græcæ Religionis

D

„ præ-

„ præfatæ Ecclesiæ Sancti Nicolai: Quomodo essent non-
 „ nulli ex vobis, qui ei, velut eorum Episcopo debitam
 „ obedientiam præstare nollent, & se se ab ipso alienos ex-
 „ hiberent, nollentque Jurisdictioni ipsius parere, & subjecti
 „ esse, justosque, & ab antiquo dictæ Ecclesiæ de medio
 „ vestri solvi debitos proventus reservarent. Supplicans
 „ nobis humiliter, ut sibi & præfatæ Ecclesiæ suæ gratiose
 „ providere dignaremur. Cum autem dignum sit, ut pro-
 „ ventus Ecclesiarum Ministris suis reddantur, volumus,
 „ & Fidelitati Vestræ seriæ harum firmissime præcipimus,
 „ & mandamus, aliud habere nolentes; quatenus à modo
 „ deinceps prænotato exponenti Episcopo vestro, sub cujus
 „ videlicet Jurisdictione estis, in omnibus licitis, & con-
 „ suetis, juxta antiquam consuetudinem & Ritus vestrum
 „ obedire, & obtemperare, ipsumque revereri, ac eidem
 „ universos proventus suos, de medio vestri provenire de-
 „ bentes, suis semper temporibus opportunis integre, & sine
 „ defectu dare, & reddere debeatis, & teneamini, secus
 „ nè feceritis. Præsent. perlect. exhibent. restitut. Datum
 „ Viennæ prima Octobris, Anno Domini Millesimo, quin-
 „ gentesimo, quinquagesimo primo.

§ II. Intra spatium Annorum sexaginta, à dato De-
 creti *Uladislai* pro *Joanne* Episcopo emanati, usque ad
 datum Decreti (pro *Ladislao*) *Ferdinandi* effluxum, Mona-
 sterium hoc Beati Nicolai fatum quoddam adversum subire
 debuerat, siquidem Molendinum in fluvio *Latorcza*, olim
 Monasterii hujus exstitisse asserit *Ladislaus*, sed occasione
 de-

desolationis Monasterii illud periisse; supplicaverat proinde Præful hic locum eundem sibi cedi, à Rege pro novo Molendino ponendo, id patet ex hoc Decreto:

„ FERDINANDUS Divina favente Clementia
 „ Romanorum, Hungariæ, Bohemiæ &c. Rex, semper
 „ Augustus, Infans Hispaniarum, Archi-Dux Austriæ &c.
 „ Fideli Nostro Egregio Michaëli Bydy, Præfecto Arcis
 „ nostræ Munkacs salutem & gratiam. Exponitur nobis
 „ in Persona Fidelis nostri, Venerabilis ac Religiosi Ladis-
 „ lai Episcopi, in Claustro Beati Nicolai Confessoris, circa
 „ Oppidum istud nostrum Munkacs, more Græcorum fun-
 „ dato; quomodo plim in quodam loco super fluvium
 „ Latorcza, sub Ecclesia, & Claustro præfato, ad ipsum
 „ Claustrum ab antiquo pertinente, Molendinum quoddam
 „ exstructum fuisset, quod Molendinum tempore desola-
 „ tionis præfati Claustri perierat, nunc autem idem expo-
 „ nens ad sustentationem Claustri ipsius, Molendinum idem
 „ citra cujusquam injuriam ædificari facere vellet; suppli-
 „ cavitque propterea nobis idem exponens, ut sibi id gra-
 „ tiose concedere dignaremur. Cum igitur id se citra cu-
 „ jusquam damnum vel injuriam facturum idem exponens
 „ offerat, optandumque sit: ut ad conservationem Clau-
 „ strorum, & Ecclesiarum DEI, quilibet pro viribus curam
 „ habeat. Fidelitati tuæ harum serie committimus, &
 „ mandamus, ut si modo præmissis Molendinum præfatum
 „ citra damnum Arcis istius nostræ, detrimentumque pro-
 „ ventuum nostrorum, ac citra etiam cujusvis alterius in-
 „ juriam ædificari potest, constatque alias in eodem loco

„ Molendinum ad Claustrum pertinens fuisse erectum ,
 „ erectionem ædificationemque ipsius Molendini , denuo
 „ in loco præmisso faciendi ipsi exponenti libere permitte-
 „ re, & per eos quorum interest, præmitti facere debeas,
 „ ac tenearis. Secus ne feceris. Præsentibus perlectis
 „ exhibenti restitutis. Datum Pofonii, die decimo quinto
 „ Martii. Anno Domini Millesimo, quingentesimo, quin-
 „ quagesimo secundo.

§ III. Sub id tempus, quo Antistes hic Ecclesiam DEI cœperat gubernare, atque gentem Ruthenam sibi commissam pascere, irreperant gravissimi abusus in causis Matrimonialibus præsertim, & se sæculares ingerebant in Munia Spiritualia, & Ecclesiastica, atque dispensabant Maritis & Uxoribus, ut inter se divortium facerent, idque ex levi, aut nulla causa; non petita licentia ab Episcopo sola lucri causâ & propter pecuniam. Jurium Ecclesiasticorum Zelosissimus defensor *Ladislaus*, quod corrigere non poterat se solo, Regis Auxilium, opemque exoperatus collapsam disciplinam restauravit, abususque sustulit bonus Pastor. Decretum Regis sequens:

„ FERDINANDUS Divina favente Clementia
 „ Romanorum, Hungariæ, Bohemiæ &c. Rex, semper
 „ Augustus &c. Fidelibus nostris universis & singulis Ma-
 „ gnificis, Egregiis, & Nobilibus, nec non Prudentibus,
 „ ac Circumspectis, universitati Populorum Ruthenorum,
 „ eorundemque Officialium salutem & gratiam. Exponitur
 „ Majestati Nostræ per Venerabilem, ac Religiosum La-
 dis-

„ dislaum Episcopum in Claustro Beati Nicolai Confessoris,
„ circa Oppidum nostrum Munkacs, more Græcorum fun-
„ dato: Quomodo essent inter vos ex plebe videlicet ista
„ Ruthenica complures, qui Uxores repudiare, & à se
„ dimittere, & e contra Uxoresque Maritis suis divortium
„ facere, vel levissima tantum de causa, sæpe numero
„ nulla ab eo, vel aliis eorum Episcopus, Personisque Ec-
„ clesiasticis, ad quos Dispositio hujusmodi juxta eorum
„ consuetudinem, Ecclesiæque ipsorum Ritus pertineret,
„ petita licentia; sed solummodo à nonnullis ex vobis so-
„ lutione exiguæ; summæque pecuniariæ eis facta licentia
„ hujusmodi impetrata. Quod in magnum scandalum,
„ detrimentumque, & perditionem Animarum talium ista
„ committentium vergere dignoscerentur. Ac proinde pro
„ parte ipsius Exponentis existit nobis humiliter supplica-
„ tum, ut in hac re, de condigno Juris remedio providere
„ dignaremur. Cum igitur indignum sit, prophanos homi-
„ nes se se in Authoritatem Ecclesiasticam quovis modo im-
„ mittere; præsertim vero dispensando Maritis, vel Uxori-
„ bus, ut Divortium inter se faciant, idque propter pecu-
„ niam, quo vix ullum majus existat peccatum. Fidelitati-
„ bus vestris & vestrum singulis harum serie firmiter com-
„ mittimus, & mandamus, ut præmissis sic se habentibus,
„ post hac nullo modo vos, aut quisquam vestrum se se ad
„ dispensandum hujus modi homines, vel mulieres divor-
„ tium facere volentes ingerere præsumatis, sed præfatum
„ Exponentem, cæterosque Episcopos, & Ecclesiasticos
„ alios, quorum interest id, autoritate eorum frui, gau-

„ dereque in his , & in aliis hujusmodi, quæ ad forum
 „ spirituale spectant, modis omnibus permittere , ac per
 „ vestros, quorum interest permitti facere debeatis, ac te-
 „ neamini. Nam alioquin concessimus præfato Exponenti
 „ liberam facultatem, contra vos, & aliquos vestrum, qui
 „ secus fecerint; juxta eorum Jura, & consuetudines proce-
 „ dendi. Cui etiam nos tanquam Ecclesiasticorum Jurium
 „ Defensores, Auxilio nostro pro puniendis talibus, juxta
 „ eorundem demerita pro necessitate affuturi sumus. Se-
 „ cus itaque nullo modo feceritis. Præsent. perlect. exhi-
 „ bent. restitut. Datum Pofonii, die decimoquinto Martii,
 „ Anno Domini Millesimo, quingentesimo, quinquagesimo
 „ secundo.

C A P U T VII.

§ I.

Ladislao Episcopo, *Hilarius* in serie tertius successit
 Episcopus. Quem *Isabella* Regina, & cæteros Reli-
 giosos in Monasterio hoc Sancti Nicolai degentes Decreto
 suo exemerat ab omnibus quibusvis oneribus, & præstatio-
 nibus Anno 1558vo ut patet :

„ NOS ISABELLA Dei Gratia Regina Hunga-
 „ riæ, Dalmatiæ, Croatiae &c. Memoriam commendamus
 „ tenore præsentium significantes, quibus expedit Uni-
 „ versis. Quod nos, cum ad nonnullorum Fidelium no-
 „ strorum humillimam supplicationem, nobis pro parte
 „ Fi-

„ **Fidelium nostrorum Honorabilium Lariona (Hilarii)**
„ **Episcopi, & cæterorum Fratrum Monachorum, in Clau-**
„ **stro Ruthenorum Divo Nicolao consecrato, prope Oppi-**
„ **dum nostrum Munkacs habito commorantium factam;**
„ **tum vero pia Intentione motæ, eosdem Larionam (id est**
„ **Hilarium) Episcopum, & cæteros Monachos in præscri-**
„ **pto Claustro commorantes, juxta annuentiam Divorum**
„ **Hungariæ Regum Prædecessorum, à solutione quorum-**
„ **libet Contributionum; censuum, & taxarum, tam Ordini-**
„ **nariarum, quam Extraordinariarum: Item quarumlibet**
„ **onerum, & servitiorum Exhibitione, in perpetuum cle-**
„ **menter eximendos, & supportandos duximus: imo exi-**
„ **mimus, & subportamus præsentium vigore. Quo circa**
„ **vobis Fidelibus nostris, Magnificis, Egregiis, & Nobi-**
„ **libus, Comiti, Vice-Comitibus, Comitatus Beregh, item**
„ **Præfecto, Castellanis, & Provifori Arcis nostræ Mun-**
„ **kacs; Dicatoribusque, & Exactoribus quarumlibet Con-**
„ **tributionum nostrarum, modernis, & futuris præsentium**
„ **notitiam habituris, harum serie mandamus firmiter qua-**
„ **tenus à modo deinceps memoratos Larionam Episco-**
„ **pum, & reliquos Fratres Monachos in prædicto Clau-**
„ **stro commorantes, ad solutionem, quarumcumque Ta-**
„ **xarum, Censuum & Contributionum tam Ordinariarum,**
„ **quam Extraordinariarum, ac Onerum, servitiorumque**
„ **exhibitionem cogere, & compellere, aut eosdem pro-**
„ **pterea impedire turbare, aut quovis modo damnificare**
„ **non præsumatis. Secus non facturi. Præsent. perlectis**
„ **exhibent. resitit. Datum in Civitate nostra Alba Julia,**

„ ter-

„ tertio die Mensis Julii. Anno Domini Millesimo, quin-
 „ gentesimo, quinquagesimo octavo.

§ II. Episcopus hic à Rege *Joanne Secundo* Impe-
 traverat pro se Privilegium sibi in Munere Episcopali Suc-
 cessorem eligendi, atque post obitum suum substituendi.
 Quod est:

„ NOS JOANNES SECUNDUS Dei Gratia
 „ Electus Rex Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ &c. Me-
 „ moriæ commendamus tenore præsentium significantes,
 „ quibus expedit, Universis. Quod Nos, cum ad humi-
 „ lem supplicationem Fidelis nostri Honorabilis Lariona
 „ (Hilarii) Episcopi, Religiosorum Fratrum Ruthenorum,
 „ in Claustro supra Oppidum nostrum Munkacs habito
 „ residentis, nostræ propterea factam Majestati, tum vero
 „ cupientes ipsos Ruthenos ad Arcem nostram Munkacs
 „ pertinentes, quemadmodum & reliquos Fideles Subdi-
 „ tos nostros in eorum Juribus, & Consuetudinibus conser-
 „ vare. Id ipsi Lariona Episcopo Ruthenorum clementer
 „ annuendum duximus, & concedendum, ut ipse ante-
 „ quam ex hac vita decederet, alium Episcopum pium,
 „ vità, Eruditione, Doctrina, ac Moribus idoneum in
 „ locum suum deligere, & substituere valeat, atque possit.
 „ Imo annuimus, & concedimus per præsentem, quocirca
 „ vobis Fidelibus nostris Universis, & Singulis Plebanis,
 „ & aliis Ministris Ecclesiarum Ruthenicalium, cæterisque
 „ Universis Græcam fidem profitentibus Presbyteris, in
 „ Dicecesi præscripti Claustri ubilibet constitutis, & com-

„ morantibus, præsentium notitiam habituris, harum serie
 „ committimus, & mandamus firmiter, quatenus visis præ-
 „ sentibus, juxta præmissam gratiosam Annuentiam no-
 „ stram præfatus Lariona Episcopus Ruthenus, quemcun-
 „ que sibi Successorem delegerit, substitueritque, pro vero,
 „ ac legitimo Successore, & Episcopo vestro post mortem,
 „ & substitutionem ipsius Lariona habere, & reputare, ac
 „ eidem in omnibus licitis, & consuetis obedire, & ob-
 „ temperare, legitimosque Proventus, & emolumenta ra-
 „ tione hujusmodi Episcopatus sibi de Medio vestri pro-
 „ venire debentes, obsequenter administrare, & per eos
 „ etiam quorum intererit administrari facere modis omni-
 „ bus debeatis, & teneamini. Secus nullo modo feceritis.
 „ Præsentibus perlectis exhibenti restitutus. Datum in Ar-
 „ ce nostra Gyako. Vigesimo quinto die Januarii, Anno
 „ Domini Millesimo, quingentesimo, sexagesimo primo.
 „ Joannes Electus Rex. (L.S.)

C A P U T VIII.

§ I.

*M*aximilianii Successor immediatus quis fuerit? Nomen ejus
 ignotum est. Nihilominus in serie quartus, qui suo,
 & Conventus Fratrum Religiosorum suorum Nomine apud
Maximilianum Imperatorem conquestus fuerat adversus eos,
 qui se, suosque Vice Gerentes in visitatione Canonica Or-
 dinaria suorum Plebanorum consueta impedire, ac turbare

solebant, neque eos tute circa ea, quæ Officii sui essent, obeunda, libere admittere volebant. Justa ejus quærelâ exaudita Imperator favorabiliter pro parte supplicantium decrevit, ac statuit sequentibus:

„ MAXIMILIANUS SECUNDUS Dei Gratia
 „ Electus Romanorum Imperator, semper Augustus, ac
 „ Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ &c. Rex, Archi-Dux
 „ Austriæ, Dux Burgundiæ &c. Fidelibus nostris Uni-
 „ versis & singulis, Magnificis, Egregiis, & Nobilibus,
 „ cunctis etiam aliis, cujuscunque Statûs, & Conditionis
 „ subditis nostris ubivis in Dicecesi Episcopi, & Conventûs
 „ Fratrum Ruthenorum Ecclesiæ Beati Nicolai Confessoris,
 „ prope Arcem nostram Munkacs fundatæ commorantibus
 „ salutem & gratiam. Conquesti sunt nobis præfati Fide-
 „ les nostri Reverendi N. Episcopus, nec non Conventus
 „ Fratrum Ruthenorum Ecclesiæ Beati Nicolai Confessoris:
 „ Quomodo essent plerique ex Vobis, qui præfatum Epi-
 „ scopum, suosque Vice Gerentes in visitatione suorum
 „ Plebanorum Ruthenorum in vestris Bonis commorantium
 „ Ordinaria, & Consueta turbarent, atque retardarent,
 „ neque eos tute circa ea, quæ Officii sui essent obeunda,
 „ libere admittere vellent, injuria, damnoque, & præju-
 „ diciò suo, nec non Ecclesiæ dictæ ipsorum manifesto
 „ supplicantes nobis, ut eis in præmissis de opportuno
 „ remedio gratiose providere dignaremur. Quorum sup-
 „ plicatione clementer exaudita. Cum Ministros Ecclesiæ
 „ DEI in his, quæ Officii sui sunt, promovere potius, &
 „ adjuvare, quam prohibere deceat. Fidelitati vestræ, &

„ vestrum singulis harum serie firmiter præcipientes com-
„ mittimus, & mandamus: ut acceptis præsentibus, &
„ præmissis sic, ut præfertur, stantibus, & se habentibus,
„ dum, & quodcumque præfati Episcopus, & Vices Ge-
„ rentes sui, causa visitandarum Ecclesiarum suarum, ea-
„ rundemque Plebanorum in vestris Bonis commorantium
„ in posterum ad ipsa Bona vestra, vel cujusvis vestrum
„ pervenerint, & accesserint. Eisdem in hujusmodi legi-
„ tima, & ordinaria eorum Visitatione non modo non ad-
„ mittere, verum quovis etiam eisdem necessario subsidio,
„ & auxilio adesse modis omnibus debeatis. Secus non
„ facturi. Præsent. perlect. exhibent. restituti. Datum in
„ Arce nostra Regia Posoniensi, die decima tertia Octo-
„ bris, Anno Domini Millesimo, quingentesimo, sexage-
„ simo nono.

Aliud etiam aduersus Officiales Domini Munkacsien-
sis idem Imperator eodem tempore, pro parte dicti Epi-
scopi extradedit Mandatum, quod hic subnectitur:

„ **MAXIMILIANUS SECUNDUS** Dei Gratia
„ electus Romanorum Imperator, semper Augustus, ac
„ Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ &c. Rex, Archi-Dux
„ Austriæ, Dux Burgundiæ &c. Fidelibus nostris Egregiis
„ Francisco Bay Præfecto, ac Joanni Szent-Benedeky
„ Provisorio, cæterisque Officialibus Arcis nostræ Mun-
„ kacs, modernis & futuris salutem & gratiam. Conquesti
„ sunt nobis Fideles nostri Reverendus N. & Conventus
„ Fratrum Ruthenorum Ecclesiæ Beati Nicolai Confesso-
„ ris, prope Castrum nostrum Munkács, Ritu Græcorum

„ fundatæ, qualiter vos moderni Officiales nostri, postha-
 „ bitis antiquis libertatibus, & consuetudinibus eorundem,
 „ ipsis tempore etiam defunctæ Sacræ Cæsareæ, & Rē-
 „ giæ Majestatis paterne observatis, Equos eorundem,
 „ item pelles Vulpinas, & Mardurinas violenter extor-
 „ queretis Episcopum prænominatum, suosque Vices Ge-
 „ rentes in visitatione Plebanorum Ordinaria impediretis,
 „ & retardaretis. Imo Cathedriticum, ac alios Proventus
 „ eorum, pro vobismet Usurpantes exigere eisdem non
 „ permetteretis; quin etiam ipsam Jurisdictionem, quæ
 „ ad Episcopum ipsum pertineret: Contra Jus vobis ipsis
 „ usurparetis, Disciplinam Episcopalem (cum fitis Laici)
 „ in eos exerceretis. Præterea ad solutionem Dicæ, alio-
 „ rumque Tributorum Presbyteros, ipsis subjacentes urge-
 „ retis, & ad quæque rusticalia servitia compelleretis. In
 „ nullis denique eos libertatibus, imo neque Sacerdotii,
 „ neque Dignitatis eorundem habito respectu conservare-
 „ tis, sed potius Carceres, Verbera, & cruciatus eisdem,
 „ nisi vestræ voluntati morem gerant, certo minaremini.
 „ Soliti etiam essetis, decedente Episcopo eorum, illico
 „ cunctas res eorundem, tam mobiles, quam immobiles
 „ violenter in prædam quasi quandam convertere, sum-
 „ ma injuria, damnoque & oppressione eorundem mani-
 „ festa. Unde supplicarunt nobis humiliter, ut eisdem
 „ super inde de opportuno remedio gratiose providere,
 „ neque eos contra apertas Libertates, & Consuetudines
 „ eorum ita misere opprimi permittere dignemur. Quo-
 „ rum supplicatione clementer exaudita nollentes eosdem

„ Exponentes per vos amplius , aut alios quospiam , ita
„ indignis modis , affligi , atque opprimi. Fidelitati ve-
„ firæ harum serie præcipientes firmissime committimus ,
„ & mandamus , aliud habere nolentes : Quatenus acce-
„ ptis præsentibus , & præmissis , sic ut præfertur , stan-
„ tibus , & se habentibus , præfatos Exponentes , in rece-
„ ptis , & hactenus usitatis eorum libertatibus ipsos con-
„ servare , & de violenter ablatiis rebus eosdem quoad
„ plenum sine mora contentos reddere , atque in posterum
„ à cunctis violentiis , & illegitimis impositionibus ipsorum
„ superfedere modis omnibus debeatis. Dictum Episco-
„ pum , & suos Vices gerentes ad ea , quæ Officii sui
„ sunt , Visitationes nimirum , Plebanorum , & alia munia
„ Ecclesiastica obeunda libere admittere , Cathedriticum
„ quoque & alios Proventus ipsorum eis pacifice colli-
„ gendos permittere debeatis. In Officia autem , sive Ne-
„ gotia ipsorum Ecclesiastica , quæ ad vos non pertinent ,
„ in posterum vos ingerere minime præsumatis. Ad solu-
„ tionem quoque Dicæ , aliorumque Tributorum eosdem ,
„ ac ipsorum Presbyteros amplius compellere , ipsos pro-
„ pterea , vel quibusvis aliis exquisitis obligationibus , in
„ personis , rebusque suis impedire , verbis minitari nequa-
„ quam præsumatis. Abusum quoque illum , quem in dire-
„ ptione rerum , Bonorumque suorum decedente Episcopo
„ illorum induxisse dicimini : tanquam à Justitia , & pieta-
„ te prorsus alienum , tollere in posterum omnino debeatis.
„ Secus nullo modo facturi. Præsentibus perlect. restitut.
„ exhibent. Datum in Arce nostra Pofoniensi , decima

„ tertia mensis Octobris , Anno Domini Millefimo , quin-
 „ gentesimo , sexagesimo nono.

C A P U T IX.

§ I.

Quintus (in serie) Munkacsienfis Episcopus erat *Ladis-*
laus , hoc nomine Secundus , hic adversus eos , sæcu-
 lares præcipue , qui se in Exercitio Officii , & Jurisdictione
 Episcopali turbaverant , molestaverantque apud Cæsarem
 Rudolphum Secundum , Auxilium & Protectionem
 imploraturus rem suam in Persona agebat , promovebat-
 que , quem ex Aula sua Cæsarea domum rediturum Pas-
 sualibus hisce clementer providendum esse duxit Cæsar
 ille :

„ **RUDOLPHUS SECUNDUS** Dei Gratia ele-
 „ ctus Romanorum Imperator , semper Augustus , ac Ger-
 „ maniaë , Hungariaë , Bohemiaë &c. Rex , Archi-Dux
 „ Austriaë , Dux Burgundiaë , Marchio Moraviaë , Comes
 „ Tyrolis , & Poritiaë &c. Fidelibus nostris Univerfis , &
 „ Singulis , Reverendissimis , Reverendis , Spectabilibus ,
 „ Magnificis , Egregiis , ac Nobilibus , Prudentibus item ,
 „ ac Circumspectis Dominis Prælatiis , Baronibus , Comi-
 „ tibus , Vice - Comitibus Præfectis , Generalibus , & aliis
 „ Capitaneis , Belli - Ductoribus , Vexilliferis , Centurioni-
 „ bus , ac Militibus nostris , tam Hungaris , quam Germa-
 „ nis ; Item Castellanis , Provisoribus , Officialibus , eo-
 „ rumque

„ rumque Vices gerentibus, nec non Civitatum Oppido-
„ rum, & Villarum, Magistris, Civium Judicibus, & Re-
„ ctoribus, ac Teloniorum, & quorumcunque Vectiga-
„ lium Exactoribus, Pontiumque, & Passuum Magistris,
„ & Custodibus; Cunctis etiam aliis cujusvis Statûs, Di-
„ gnitatis, & Conditionis subditis nostris quocunque Offi-
„ cii fungentibus, ac Præfectura, ac ubivis in Regno
„ nostro Hungariæ existentibus, & commorantibus; præ-
„ sentes nostras visuris salutem & gratiam. Revertitur
„ Domum ex Aula nostra Cæsarea Fidelis noster Vene-
„ rabilis ac Religiosus Ladislaus, Episcopus Monasterii
„ Ecclesiæ Beati Nicolai Episcopi & Confessoris, prope
„ Arcem nostram Munkacs, Ritu Græcorum fundati, simul
„ cum Conventûs sui certis Fratribus Ruthenis, ac Fami-
„ liaribus suis. Cui cum ubique per Ditionem nostram
„ liberum, ac securum iter patere velimus; ideo Fideli-
„ tati vestræ, ac vestrum singulis harum serie firmiter
„ committimus, & mandamus, ut dum, & quando dictus
„ Episcopus Ladislaus, simul cum prædictis Fratribus
„ suis Conventualibus, ac hominibus, rebusque & sarcinis
„ suis, ad vestras Terras, Tenuta, Dominia, Possessiones,
„ Honores, & Officiolatus, vestrique in Medium perve-
„ nerit. Eundem una cum omnibus ad ipsum pertinenti-
„ bus, ubique libere, secure, & pacifice, sine ulloque
„ impedimento, & remora, tam vestra, quam quorum-
„ cunque ad vos pertinentium proficisci, stare, morari,
„ ac pausare permittere, nullaque molestia affi ere, sed
„ potius in locis periculosis eidem de salvo, & securo

„ con-

„ conductu, ad loca usque tutiora providere velitis, ac
 „ debeatis. Secus non facturi. Præsent. perlectis, exhi-
 „ bent. refitutis. Datum in Arce nostra Regia Pragenſi,
 „ Vigeſima nona, die Menſis Martii. Anno Domini
 „ Milleſimo, quingentefimo, nonageſimo ſeptimo. Rudol-
 „ phus m p.

§ II. Cæſaris *Rudolphi* Frater *Matthias*, qua Guber-
 nator eotum Hungariæ, Episcopum hunc contra Impetito-
 res, Juriumque & Privilegiorum Turbatores ſpeciali ſuo
 Decreto clementer tuitus eſt, atque protexit, quod ſequi-
 tur in hunc modum:

„ NOS MATHIAS Dei Gratia Archi-Dux Au-
 „ ſtriæ, Dux Burgundiæ, Styriæ, Carinthiæ, Carniolæ,
 „ ac Vittembergæ, Comes Tyrolis ac Habsburg. nec non
 „ Sacræ Cæſareæ, Regiæque Majeſtatis, Domini & Fratris
 „ noſtri obſervandiſſimi in Hungaria, & Auſtria Guberna-
 „ tor. Univerſis, & Singulis Dominis Prælatiſ, Baroni-
 „ bus, Comitibus, Vice-Comitibus, Egregiis & Nobilibus,
 „ Capitaneis, Præfectis, & Caſtellanis, Officialibus, nec
 „ non Triceſimatoribus, Teloniatoribus, eorumque Vices
 „ gerentibus. Item Prudentibus, ac Circumſpectis qua-
 „ rumcunque Civitatum, Oppidorum, aut Villarum, Ma-
 „ giſtris Civium, Judicibus, Juratiſque Civibus, & Re-
 „ ctoribus, cunctis etiam aliis Fidelibus Sacraſſimæ
 „ Cæſareæ, Regiæque Majeſtatis quocunque Officio, aut
 „ Præfectura, ubivis in Regno Hungariæ, Partibus ei
 „ ſubjectis fungentibus, commorantibus, Præſentes noſtras

„ visuris salutem, & gratiam. Exposuit Nobis supplici
„ suo libello Venerabilis devotus, Nobis dilectus Frater
„ Ladislaus, Episcopus Ruthenorum Ritus Græci, in Mo-
„ nasterio prope Munkács, ad honorem Divi Nicolai
„ Episcopi fundato, commorans. Qualiter essent nonnulli
„ Sæcularium, qui ipsum in Officio suo, & vocatione
„ Spirituali, ac Jurisdictione Ecclesiastica sibi de Jure, &
„ ab antiquo Divorum Hungariæ Regum concessio Privi-
„ legio competenti turbarent, atque molestant: Unde
„ contingeret plerumque, ut dum ipse ad Ecclesiarum, &
„ Parochiarum Visitationem in Medium hominum, & Sa-
„ cerdotum Ruthenici Ritus Græcorum sibi subjectorum
„ egrederetur; eidem Sæcularium Patrocinio confisi, de-
„ bitam etiam in Spiritualibus obedientiam ipsi Exponen-
„ ti præstare recusarent; injuria, & præjudicio suo mani-
„ festo. Requisiti sumus itaque per eundem Fratrem La-
„ dislaum, ut sibi super inde providere vellemus. Cum
„ itaque neminem Sæcularium negotia Ecclesiastica tra-
„ ctare deceat: Propterea vobis, & vestrum singulis Au-
„ thoritate Sacræ Cæsareæ Regiæque Majestatis, Domini,
„ & Fratris nostri observandissimi, qua fungimur, harum
„ serie committimus, & mandamus; Quatenus dum &
„ quandocumque præfatus Frater Ladislaus vestras terras,
„ Tenuta, Dominia, Possessiones, Honores, & Officiola-
„ tus, aut vestri in medium pervenerit, vosque aut vestrum
„ quemlibet cum Præsentibus requisiverit. Eundem in Ex-
„ ercizio Jurisdictionis suæ inter homines, & Sacerdotes
„ suæ Religionis non solum non impedire, turbare, mo-

„ leſtare, neque per veſtros Subditos moleſtari permitte-
 „ re; ſed potius aditum ad Parochias & Eccleſias Ruthe-
 „ nicas, eidem concedere, & Parochos, ac homines ſuæ
 „ Religionis in veſtris Bonis, & Dominiis commorantes,
 „ ad Exhibendam ipſi debitam reverentiam, & obedi-
 „ tiam cogere, & compellere debeatis, & teneamini. Se-
 „ cus non facturi. Præſentibus perlectis exhibenti reſtitu-
 „ tis. Datum in Ebersdorff, die vigefima ſeptima menſis
 „ Septembris. Anno Milleſimo, quingentefimo, nonage-
 „ ſimo ſeptimo. Mathias m. p. (L. S.)

C A P U T X.

§ I.

Sextum Episcoporum fuiſſe *Sergium* Decretum Mathiæ Archiducis ſequens oſtendit:

„ MATHIAS Dei Gratia Archi-Dux Auftriæ,
 „ Dux Burgundiæ, Styriæ, Carinthiæ, Carniolæ, Viert-
 „ tembergæ, Comes Tyrolis, & Habsburgiæ &c. Egre-
 „ giis Camerae Sacratiffimæ Cæſaræ Regiæque Majeſta-
 „ tis, Scepuſienſis Conſiliariis; Item Capitaneo Præſidii
 „ Huſzt &c. Salutem & gratiam. Quoniam præfata Sa-
 „ cratiſſima Cæſarea Regiaque Majeſtas. Dominus, &
 „ Frater noſter obſervandiſſimus. Venerabilem devotum
 „ Fratrem *Sergium*, Episcopum Ruthenorum Ritus Græ-
 „ ci, in Monasterio prope Munkács, ad honorem Divi Ni-
 „ colai Episcopi fundato commorantem, in ſuam Regiam

rece-

, recepit Protectionem, & Tutelam specialem, Vice, &
 „ in Persona sua Regia vestræ duxit committendum tui-
 „ tioni, & protectioni. Pro eo vobis harum seriè, atque
 „ Autoritate prælibatæ Majestatis Cæsareæ, & Regiæ;
 „ qua in præsentì Generali Diæta plenariæ fungimur,
 „ committimus, & mandamus, quatenus à modo in po-
 „ sterum præfatum Fratrem **Sergium** Episcopum, in omni-
 „ bus justis, & legitimis causis, & rebus suis, contra
 „ quoslibet illegitimos, & violentos impetitores, turbato-
 „ res, & damnificatores protegere, & defendere debeat-
 „ tis, & teneamini Auctoritate suæ prælibatæ Majestatis
 „ Cæsareæ, & Regiæ, præsentibus literis nostris hac in
 „ parte vobis per nos concessa & attributa. Jureque &
 „ Justitia mediante. Secus non facturi. Præsentibus per-
 „ lectis, exhibenti restitutis. Datum in Arce nostra Poso-
 „ nienfi, vigesima sexta die mensis Martii. Anno Domini
 „ Millesimo, sexingentesimo primo. Mathias m. p. J. Lip-
 „ pay m. p. (L. S.)

§ II. Hunc *Sergium* Episcopum in singularem Ma-
 jestatis suæ Cæsareo Regiæ protectionem, & Tutelam re-
 ceptum fuisse, hoc Principis *Ferdinandi* palam facit De-
 cretum:

„ NOS FERDINANDUS Princeps Marchio de
 „ Gonzaga, Dominus Sancti Martini Riparoli Insulæ Do-
 „ nariensium, & Civitatis Sacræ Cæsareæ & Regiæ Maje-
 „ statis Consiliarius, ac partium Regni Hungariæ superio-
 „ rum Generalis Capitaneus &c. Universis, & singulis

„ Reverendissimis, Reverendis, Spectabilibus, Magnificis,
 „ Generosis, ac Egregiis Dominis N. & N. Prælatibus, Ba-
 „ ronibus, Comitibus, Vice-Comitibus, Judicibus No-
 „ bilium, Capitaneis, Præfectis, Locumtenentibus, Pro-
 „ visoribus Artium, Castellanis, ac quorumvis locorum
 „ Officialibus, aliisque quibusvis cujuscunque statûs, con-
 „ ditionis, honoris, & præminentiae hominibus præfentes
 „ nostras visuris nobis honorandis salutem, & nostri com-
 „ mendationem. Notum facientes, quod nos Reverendum
 „ Dominum Sergium, Episcopum Ruthenorum Ritus Græ-
 „ ci, simul cum Monasterio prope Munkcás, ad honorem
 „ Divi Nicolai fundato, ex speciali Serenitatis Suxæ man-
 „ dato in singularem Majestatis suæ receperimus prote-
 „ ctionem & tutelam. Quocirca vobis, & vestrum sin-
 „ gulis Nomine ejusdem Majestatis suæ harum serie fir-
 „ miter committimus & mandamus, quatenus a modo
 „ deinceps nemo vestrum quicumque tandem sit, præfatum
 „ Dominum Episcopum, & ejus Fratres, aut Monasterium
 „ seu Bona ipsorum vel in minime offendere, aut violen-
 „ tiam aliquam committere audeat, verum quietos, liberos,
 „ & pacificos relinquere, atque pro exemptis in vigore
 „ præsent. salvæ Guardix nostræ tam vosmet ipsi conser-
 „ vare, quam per suos idem fieri curare velitis, debeat-
 „ que, & teneamini, nec secus facturi. Præsentibus per-
 „ lectis exhibenti restituti. Datum Cassoviæ, die vigesima
 „ octava Aprilis. Anno Millesimo, sexcentesimo primo.
 „ Ferdinandus Gonzaga m. p. (L.S.)

§ III. Protectionales erga eundem *Sergium* Episcopum *Stephani* Hungariæ, & *Tranfilvaniæ* Principis occurrunt sequentes:

„ **STEPHANUS** Dei Gratia Hungariæ *Tranfyl-*
 „ vaniæque Princeps, & *Siculorum Comes* &c. Fidelibus
 „ nostris *Spectabilibus*, & *Magnificis Dominis Comiti Va-*
 „ *lentino Druget de Homona*, *Intimo Consiliario*, univer-
 „ *versorumque Exercituum nostrorum Generali*, ac *Fran-*
 „ *cisco Magocsy*, itidem *Consiliario nostris Comitatumque*
 „ *Zemplinienfis*, & *Tornensis Comitibus* fratribus nobis
 „ honorandis salutem & benedictionem nostram. Quoniam
 „ Nos fidelem nostrum *Sergium*, *universorum Ruthenorum*
 „ in hoc Regno nostro Hungariæ, & *Clausfri Munka-*
 „ *csienfis Districtus Episcopum*, simul cum prædicto *Clau-*
 „ *sstro*, ac *universis Prædiis*, *Possessionibus Villis*, *Portio-*
 „ *nibus*, *Juribusque Possessionariis*, nec non *rebus*, &
 „ *bonis suis quibusvis ubilibet*, & *quibuscumque Comita-*
 „ *tibus dicti Regni nostri Hungariæ*, & *partium sibi sub-*
 „ *jectarum habitis*, & *existentibus*, *justis*, ut *puta* & *legi-*
 „ *timis* in nostram *Principalem* recepimus *protectionem*,
 „ & *tutelam specialem*. *Vice*, & in *Persona nostra vestra*
 „ *duximus committendum tuitioni*, & *protectioni*. *Ideo*
 „ *Fidelitatibus vestris* harum serie firmiter *committimus*,
 „ & *mandamus*. *Quatenus à modo in posterum Sergium*,
 „ *Episcopum* in *dictis Clausstro Prædiis*, *Possessionibus*,
 „ *Villis*, *Portionibus*, *Juribusque Possessionariis*, nec non
 „ *rebus*, & *bonis suis quibusvis ubilibet*, & *quibuscunque*
 „ *Comitatibus prædicti Regni nostri Hungariæ*, & *partium*

„ ei subjectarum habitis, & existentibus, justis ut præmit-
 „ titur, & legitimis, contra quoslibet illegitimos Impetito-
 „ res, & violentes Turbatores & Damnificatores: Signan-
 „ ter vero contra tales, qui sæpe dictum Sergium Episco-
 „ pum in Officio suo, antiquisque Legibus, & Juribus
 „ Religionis ipsius Græcæ molestare conarentur, tueri,
 „ protegere, & defendere modis omnibus debeatis, & te-
 „ neamini, Autoritate nostra præsentibus vobis in hac
 „ parte concessa, Jureque & Justitia mediante. Secus non
 „ facturi. Præsentibus post earum lecturam exhibenti re-
 „ situtis. Datum in Libera Civitate nostra Cassoviensi,
 „ die decima septima mensis Decembris. Anno Domini
 „ Millesimo, sexcentesimo sexto. (L.S.) Ad mandatum
 „ Suae Serenitatis proprium. Paulus Nyari m. p. Simon
 „ Pecsý, Secretarius m. p.

§ IV. Ejusdem Principis pro eodem *Sergio* Episcopo Hungarico idiomate intimatum tenoris sequentis:

„ STEPHANUS Dei Gratia Hungariæ Transyl-
 „ vaniæque Princeps, & Sicularum Comes &c. Minden
 „ renden lévõ Lovas, Gyalogh Vitézleõ Hiveinknek, Ca-
 „ pitanyoknak, Hadnagyoknak, Szazadosoknak, Tizede-
 „ seknek és ezek alatt levõ minden Rendeknek, adgyak
 „ értésekre. Hogy my megh tekéntvén Sergius Püspök-
 „ nek, és hozza tartozó Munkácsi Clastromban lakozó
 „ Orosz Papoknak eleitõl fogva a' fok külõmb külõmb féle
 „ Hadak miat való fok karvallasokat, vettünk Eõket Cla-
 „ strumokkal, Majorhazokkal, és minden hozza tartozó
 „ Mar-

„ Marhajokkal egyetemben, az mi kiváltképen való oltal-
 „ munk, és Gondviféléfünk ala. Hadgyuk azért, és pa-
 „ rancsolyuk mindeneknek Serio, hogy senki ennek után-
 „ na, az felüb megh irt Sergius Püspök Claftromára ha-
 „ talmasúl 's akaratyá elen ne fzallyon, Eötet az hozza-
 „ tartozó Papokkal egyetemben, se fzemélyekben, se
 „ egyéb akar mi nével légyen nevezendö, Marhajok-
 „ ban — — megh ne haboricsa, se megh ne karoficsa,
 „ mert valaki ez a' mi parancsolatunk ellen cselekefzik,
 „ ha az Orszagh végezife szerint való büntetés esik rajta,
 „ senkire egyebre neveffen, hanem az maga engedetlen-
 „ ségének tulajdonicsa. Secus non facturi. Præsentibus
 „ perlectis, exhibenti restitutis. Datum in Libera Civitate
 „ nostra Cassoviensi, die decima octava mensis Decem-
 „ bris. Anno Domini Millefimo, sexcentesimo sexto. Ste-
 „ phanus m. p. (L. S.)

C A P U T XI.

§ I.

Septimum nomine *Petronium* Sergio successisse, Episcopum in Cathedra Munkacsienfi, Principis *Gabriëlis* testatur isthoc Confirmatorium Decretum:

„ NOS GABRIEL Dei Gratia Sacri Romani Imperii, & Transylvaniæ Princeps, Partium Regni Hungariæ Dominus, Sicularum Comes, ac Oppulix, Ratisburiæque Dux &c. Tibi Reverendo Petronio, Ecclesiarum
 „ unio

„ unionis Græcæ in de Beregh , Ungh , Zabolch , nec
 „ non Zemplinienfis, Maramorofienfis, fic nominatis Co-
 „ mitatibus , habitarum Epifcopo falutem & gratiam no-
 „ firam. Cum fingularis tua in Profefiione diligentia ,
 „ apud omnes adeo te commendatum reddiderit , ut me-
 „ ritis tuis Epifcopatus munus Ecclefiarum prænomina-
 „ tarum Græcæ Unionis promerueris. Quare nihil ambi-
 „ gent. quin tu omni vita tua comite fidelem te profefiio-
 „ nis tuæ Miniftrum exhibiturus fis. Itaque gratia noftra
 „ Principali te dignum fore cenfuimus , quem in hoc Epi-
 „ fcopali Officio confirmemus , cuique omnem quarumli-
 „ bet utilitatum , & fructuum Monafterii illius tui , in
 „ Territorio , & intra veras metas Oppidi noftri Mun-
 „ kacsienfis in Comitatu de Beregh exiften. fituati ufum
 „ clementer conferre dignaremur : Plenariam infuper , at-
 „ que omnimodam potefiatis facultatem Ecclefiis veftas
 „ vifitandi , & in iisdem dignos eligendi , indignos reji-
 „ ciendi , ac quidquid munus Epifcoporum requirit agendi ,
 „ tibi dandum , & concedendum , imo damus , & concedi-
 „ mus confirmamus , & conferimus præfentium per vigo-
 „ rem. Ita nimirum , ut juxta tuæ poffibilitatis exigen-
 „ tiam , totius vitæ tuæ decurfum debitam fidem , debitum-
 „ que tuæ fidelitatis homagium nobis , & Succelloribus
 „ noftris legitimis præftes. Miniftriumque tuum diligenter
 „ adminifres. Quo circa vobis Spectabilibus , Magnificis ,
 „ Generofis , Egregiis , & Nobilibus Comitibus , Vice-Co-
 „ mitibus , & Judlium quorumcunque notanter autem præ-
 „ titulorum de Beregh , Ungh , Zabolcs , item Zempli-
 „ nien.

„ nien. Maramorofien. & Saarofien. Comitatum; nec non
„ Joanni Balingh, Arcis & Præfidii noſtri Munkacſienſis
„ Capitaneo, modernis ſcilicet, & futuris quoque pro tem-
„ pore conſtituendis, veſtrum quidem iis, qui extra ditionem
„ noſtram ſunt conſtituti, benigne declaramus, Fidelibus
„ autem noſtris harum Serie committimus, & mandamus
„ firmiter. Quatenus vos quoque à modo deinceps futu-
„ ris, & ſucceſſivis ſemper temporibus annotato Petronio
„ Epifcopo liberam in antefato Monafterio, omnibus ejus-
„ dem fructibus, & utilitatibus utendi, ac in dictis Co-
„ mitatum veſtrorum Græcæ Unionis Eccleſiis, ubique
„ & ſemper viſitandi, imo ſi qui inobedientes, & contuma-
„ ces in iisdem Eccleſiis reperirentur, eisdem cohibendi,
„ rejiciendique, ac in locum eorum idoneos eligendi, ac
„ ſurrogandi, ac omnia, quidquid Epifcoporum agendi
„ facultatem detis, & concedatis. Et nihilominus neces-
„ ſitate ita exigente, omni ope auxilio, & benevolentia
„ veſtra eidem adefſe velit, ad quæ omnia præſtanda
„ Fideles noſtri ſubditos obligatos, & obſtrictos eſſe,
„ alios vero bene valere volumus. Præſentibus perlectis,
„ exhibenti reſtitutis. Datum in Arce noſtra Munkacs,
„ die decima menſis Februarii. Anno Domini Milleſimo,
„ ſexcentefimo, vigefimo tertio. Gabriel m. p. (L. S.)
„ Stephanus Kovacſkovicſ, Cancellarius. m. p.

C A P U T XII.

*J*oannes Gregorovics, seu Gregory in serie octavus Anno Domini 1627. successerat Petronio hoc innuunt collationales Principis Gabriëlis hic subnexæ:

„ NOS GABRIEL Dei Gratia Sacri Romani Imperii, & Transylvaniæ Princeps, Partium Regni Hungariæ Dominus, Siculorum Comes, ac Oppuliæ Rati-boriæque Dux. Memoriam commendamus tenore præ-sentium significantes, quibus expedit universis. Quod cum in humanis nihil diu felicitatis cardine volvi, nihilque prosperato successu altius in dies exurgere, neque dispositi status splendore Coronari queat, nisi suis ordinibus distinctum, nisi à confusionis mole vindicatum, certo gaudeat Moderatore, & prævio. Recte, quam ob rem, & divino instinctu ad gubernia quorumvis Ordinum Magistratus, & Primates surrogantur. Quid enim sunt membra sine capite? quid Domus sine Patrefamilias? hoc est status quivis sine Rectore; exulat illinc Justitia, squallore obducta jacet pietas, bonorum morum studiis longum valere jusis, regnat impietas, & barbaries, velamine occupata cuncta sordent. Quamvis autem Moderatoris defectus Politici quoque status everfioni facem subministret, & quosvis ordines manifesti periculi spiculo defigat, longe tamen majori jactura, & discrimine Ecclesiæ statum, Hierarchiam dissipat, & concoquit. Quæ si suo desituatur Governatore, facile

„ cile hæresim repullulescere, superstitionum monstris in-
„ genia hominum infascinari, Artium Liberalium studia
„ barbariei scabie deformari, divinarum scripturarum le-
„ ctiones, anilium fabularum recitationibus anteverti oc-
„ cipiunt. Triste utique ejus rei exhibet Exemplum Ec-
„ clesia illa Græcanica, olim & Doctorum virorum nu-
„ mero celebris, & Sedes sapientiæ florentissima, cujus
„ omnis status inscitia tenebris, & simonia oppressus vix
„ vestigium pristinae dignitatis ex ignorantia sordibus ho-
„ die protendit. Quæ Ecclesia, & fides Græcanica liqui-
„ dem in Ditionibus quoque nostris, Ruthenos, & Vala-
„ chos observatores habeat, Munus autem Episcopale
„ Munkacsien. & Maramorosien. Græci Ritus, non sine præ-
„ judicio illius Ecclesiæ, & Manifesto derogamine vacet,
„ ne in profundiores confusionis abyssos sine Moderatore
„ præceps ruat, de certo illic Episcopo collocando humil-
„ lime requisiti sumus. Quo munere subeunt dignus liqui-
„ dem nobis commendatus sit multis Nominibus inter alios
„ honorabilis Joannes Gregory, Presbyter Orientalis Ec-
„ clesiæ Græci Ritus, ut, qui Latinæ, & aliarum itidem
„ Linguarum peritus, & Théologicis studiis imbutus, li-
„ beralium quoque Artium notitia, & bonis moribus alios
„ arteiret. Cujus commendatione benigne inclinati vo-
„ lentes marcescenti illius Ecclesiæ statui basim substruere,
„ & à confusionis labe, quantum fieri posset, asserere.
„ Eundem Joannem Gregory in Episcopum Munkacsien-
„ sem, & Maramorosiensem Græci Ritus, atque adeo
„ Monasterii ejusdem Ritus S. Nicolai Episcopi & Con-

„ fessoris, in Comitatu Beregh situati promovimus, præfe-
 „ cimus, & surrogavimus per præsentés, juxta antiquitus
 „ observatam consuetudinem suam; cum dignitatis, &
 „ authoritatis Episcopalis in omnes seniores Presbyteros,
 „ Pastores, Monasteriorum Hegumenos, & Archimandri-
 „ tas, ac alios cujusvis ordinis, & dignitatis Ecclesiasticos
 „ suos. Eidemque quod annis Ecclesias, & Scholas ejus,
 „ Seminaria visitandi, earum Pastores, scholarumque Re-
 „ ctiores de Doctrina, Vita, & Moribus diligenter exa-
 „ minandi, Errores in eisdem corrigendi, ordinandi, &
 „ dandi facultatem, & dignos Ecclesiis Pastores, ac Offi-
 „ ciales, eos Judicandi, in ordine suo conservandi, ab
 „ injuria defendendi, refractarios puniendi, excommuni-
 „ candi, & ab Officio removendi, juxta Apostolicos, &
 „ Synodorum æcumenicarum Canones, & antiquas Le-
 „ ges. Item: convocato cætu Ecclesiæ, ejusdem statum,
 „ & pristinam integritatem reformandi, bona Ecclesiasti-
 „ ca, & proventus cognoscendi, Tempa sua, & Paro-
 „ chias injuriosa temporum asperitate, aut hominum ne-
 „ gligentia collapsa restaurandi, Scholas, & Gymnasia
 „ erigendi ubicunque Tempa habent, in iisdem Sclavo-
 „ nicæ Ruthenicæ, item Græcæ, Latinæ, Hebraicæ,
 „ aliarumque Linguarum Magistros, & Professores inter-
 „ tenendi, & promovendi, & alia his similia, muneri suo
 „ convenientia exercendi, plenariam, & omnimodam
 „ Authoritatem dedimus, & concessimus, damusque &
 „ concedimus præsentium per vigorem. Quocirca vobis
 „ univèrsis, & singulis Illustrissimis, Spectabilibus, Ma-
 „ gnifi-

„ gnificis, Generosis, Egregiis, & Nobilibus, Comitibus,
 „ Vice-Comitibus, & Judicibus Nobilium Comitatus Ma-
 „ ramorosiensis & de Beregh, ac alterius cujusvis fun-
 „ ctionis hominibus, quorum scilicet interest, nominanter
 „ tibi Generose, & Egregie Joannes Ballingh, Capitaneo,
 „ & Stephano Budaj, Provisor Arcis nostræ Munkacsien-
 „ sis. Item Senioribus Presbyteris Decanis, & cujusvis
 „ ordinis Ecclesiasticis, æque ac sæcularibus Græcam am-
 „ plectentibus Religionem. Sub præattacto Episcopatu
 „ Munkacsienfi, & Maramorosienfi commorantibus, mo-
 „ dernis, & futuris quoque pro tempore constituendis, &
 „ subsequenter committimus, & mandamus firmiter:
 „ Quatenus Vos quidem Officiales dictum Joannem Gre-
 „ gory pro Episcopo Munkacsienfi, & Maramorosienfi
 „ agnoscere, eundemque contra quosvis Turbatores Im-
 „ petitores, & Molestatores tueri, protegere, & defendere,
 „ nec ipsimet ullo pacto in administrando Officio suo im-
 „ pedire; Vos vero Græcanicæ Religionis Ecclesiastici,
 „ æque & sæculares tanquam Episcopo Vestro debitum
 „ tribuere honorem, omnimodam obedientiam præstare,
 „ proventus, & solitos redditus absque defectu eidem ad-
 „ ministrare, Visitationem, Inquisitionem, antiquitus solito
 „ more permittere, Mulctas, & Birsagia exinde percipi
 „ solita eidem tradere. Tempore visitationis, & aliis in
 „ negotiis publicis Ecclesiæ suæ suscepto itinere, de com-
 „ meatu, & tuta commitiva, aliisque necessariis rebus
 „ prospicere, & providere modis omnibus debeatis, &
 „ teneamini. Nec secus facturi. Præsentibus perlectis,

„ exhibenti restituti. Quas Nos in hujus rei robur, &
 „ majorem firmitatem dicto Joanni Gregory Chyroglypho,
 „ & Sigillo nostro corroboratas benigne dandas duximus,
 „ & concedendas. Datum in Libera, & Regia Civitate
 „ nostra Cassoviensi, die duodecima mensis Januarii. An-
 „ no Regnantis gratiæ Millesimo, sexcentesimo, vigesimo
 „ septimo. Gabriel m. p. (L. S.) Stephanus Kovacsko-
 „ vics, Cancellarius. m. p.

C A P U T XIII.

De Episcopo hoc *Joanne Gregorovics*, id solum memo-
 rabile occurrit, quod penes Literas Liberi Passus Co-
 mitis *Melchioris Alaghi*, Judicis Curiae Regiæ Canonicam
 peregerit visitam suæ Diœcesis Anno 1630. quemadmodum
 patet ex sequentibus:

„ COMES MELCHIOR ALAGHY de Be-
 „ keny, Judex Curiae, ac Comitatus Zempliniensis Supre-
 „ mus Comes, nec non Sacratissimi Principis, ac Domi-
 „ ni Domini Ferdinandi Secundi, Dei Gratia Electi Ro-
 „ manorum Imperatoris, semper Augusti, ac Germaniæ,
 „ Hungariæ, Bohemiæ &c. Regis, Archi-Ducis Austriæ,
 „ Ducis Burgundiæ, Marchionis Moraviæ, Comitis Tyro-
 „ lis &c. Partium Præscripti Regni Hungariæ Superiorum
 „ Generalis, Consiliarius, & Cubicularius. Universis, &
 „ singulis Illustrissimis, Reverendissimis, ac Reverendis,
 „ Illustribus, Spectabilibus, Magnificis, Generosis, Egre-
 „ giis,

„ giis, & Nobilibus, Supremis, ac Vice-Comitibus, Jud-
„ lium, Juratis, Assessoribus, Capitaneis, Vice-Capita-
„ neis, Ductoribus, Centurionibus, Vexilliferis, Excubia-
„ rum Magistris, Stationum Distributoribus; aliisque Eque-
„ stris, pariter & Pedestris ordinis Militibus, præ quorum-
„ cunque Comitatum, Arcium, Castrorum, Castellorum,
„ Præsidiorum, & Fortalitiorum. Prudentibus item, ac
„ Circumspectis Magistris Civium, Judicibus Primariis,
„ cæterisque Juratis Civibus, ac Inhabitoribus quarum-
„ libet Civitatum, Oppidorum, Villarum, & Possessio-
„ num, cunctis etiam Tricesimatoribus, Teloniatoribus,
„ Pontium, Passuum Viarum, vadorumque Custodibus,
„ ac aliis quibusvis cujuscunque status, conditionis, hono-
„ ris, dignitatis, & præeminentiæ hominibus, quam extra,
„ quam intra Ditionem Suxæ Majestatis degentibus, præ-
„ sentium notitiam habituris, salutem, amicitiam, & quibus
„ competit favorem. Posteaquam præsentium Exhibitor
„ Reverendus Joannes Gregorovics, Ecclesiarum Religio-
„ nis Græce in de Beregh, Ungh, Zabolcs, nec non
„ Zemliniensis, Maramorosiensis, & Saarosiensis Comita-
„ tibus habitarum, Episcopus, pro more, & ritu suo statis
„ temporibus Ecclesias visitare, indignos, inobedientes, &
„ contumaces cohibere, rejicere, ac in locum eorundem
„ dignos, & idoneos eligere, & surrogare, ac omnia ea,
„ quæ ad Episcopale Munus, & Officium spectare digno-
„ scuntur, debito modo peragere; & exequi propter loco-
„ rum ab invicem remotam distantiam sine Literis nostris
„ salvi Passus se minime posse asseruisset. Insistit apud Nos
„ di-

„ diligenter, quatenus easdem sibi ad instar Prædecesso-
 „ rum nostrorum elargiri dignaremur, cujus justa, & legi-
 „ tima postulatione admiffa: Universos, & singulos, extra
 ‚ Ditionem quidem præfatæ Sacræ Cæsareæ, Regiæque
 „ Majestatis degentes amice, & benevole rogatos volu-
 „ mus, Fidelibus autem, & subditis Suæ Majestatis autho-
 „ ritate, qua fungimur, harum serie committimus, & man-
 „ damus, quatenus visis præsentibus, antefatum Episco-
 „ pum Joannem Gregorovics, non modo ubique locorum,
 „ quocunque ad visitationem Ecclesiarum Græcæ Religio-
 „ nis exire, & divertere voluerit, libere, pacifice, citra-
 „ que quorumvis personæ, ac rerum suarum impedimentum
 „ permittere, ire, redire, commorari, passuare, indignos
 „ corripere, cohibere, & rejicere. Dignos autem in locum
 „ eorundem eligere, & constituere, ac omnia ea, quæ Offi-
 „ cium, & Munus Episcopatus requirit facere permittere;
 „ Quin etiam necessitate postulante, eidem omni ope, &
 „ auxilio adesse velint. Dominationes vestras de cætero
 „ feliciter valere cupimus; alios vero secus facere nequa-
 „ quam volumus. Præsentibus perlect. exhibent. restitut.
 „ Datum in Civitate Regia Libera Cassoviensi, die vige-
 „ sima octava Maji. Anno Domini Millesimo, sexcente-
 „ trigesimo.

Tenuit hic Episcopalem Cathedram Annis circiter
 sex, cui successerat Basilius Taraszovits, in Moldavia con-
 secratus, testantibus Passualibus Principis *Georgii Rakoczy*,
 quæ sunt:

„ GEORGIUS RAKOCZY Dei Gratia Princeps
„ Transylvaniae, Partium Regni Hungariae Dominus, &
„ Sicularum Comes. Univerſis, & ſingulis cujuſcunq;
„ Status, Gradus, Honoris; Ordinis, Dignitatis, Officii,
„ & Præeminentiae hominibus uivis. Extra quidem Di-
„ tionem noſtram conſtitutis, & commorantibus præſentes
„ noſtras viſuris ſalutem, & proſperimos rerum ſucceſſus:
„ Fidelibus autem noſtris Gratiam. Præſentium noſtra-
„ rum Oſtenſor Honorabilis Baſilius Tarafzovits, Eccle-
„ ſiarum Ritus Græci in Diſtrictibus Munkacſienſi, & Ma-
„ ramoroſienſi electus Epiſcopus, cum ſibi adjuncta com-
„ mitiva, & ſocietate, confirmandi Sacri illius Muneris
„ ſui gratia; pro conſuetudine in eo Ordine recepta,
„ proficiſcitur in Moldaviam ad Reverendiſſimum iſtius
„ Ritus Archi-Epiſcopum. Quare volentes de tuto, &
„ ſecuro, illius tranſitu, & reditu clementer providere.
„ Univerſos, & ſingulos, extra quidem Ditionem noſtram
„ conſtitutos, benigne requirimus, quo eidem tutam, ſe-
„ curam, ac cujuſvis moræ, & impedimenti expertem,
„ eundi, redeundi, & commorandi copiam præbere,
„ omnibusque humanitatis, & benevolentiae Officiis ipſum
„ proſequi velint. Rem hac in parte benigno vultu à
„ nobis agnoſcendam facturi. Quæ omnia à Fidelibus
„ ſub Ditione noſtra exiſtentibus requirimus, exequenda-
„ que committimus. His de cætero felicitatem compre-
„ cantes, illos ſecus non facere jubemus. Præſentes poſt
„ Lecturam exhibenti reddi volentes. Datum in Arce
„ noſtra Számos - Ujvár, die decima ſexta Octobris.

„ Anno Domini Millesimo, sexcentesimo, trigesimo tertio.
 „ Georgius Rakoczy. Martinus Markosfalvi, Secretarius.
 „ (L. S.)

CAPUT XIV.

§ I.

*B*asilius nonus inter Episcopos Successor *Joannis Gregorovits*, Electus, & Consecratus Anno 1633. ut præmissum est, atque Decreto Prænominati Principis post modum confirmatus, quod est:

„ NOS GEORGIUS RAKOCZY DEI Gratia
 „ Princeps Transylvaniæ, Partium Regni Hungariæ Dominus, & Siculorum Comes &c. Memoriam commendamus tenore præsentium significantes, quibus expedit universis. Quod cum nihil in humanis diu felicitatis cardine volvi, nihil prosperato successu altius in dies exurgere, neque bene dispositi status splendore coronari queat, nisi suis Ordinibus distinctum, nisi à confusionis mole vindicatum, certo gaudeat Moderatore, & prævio. Recte quam ob rem, & Divino instinctu ad Gubernia quorumvis Ordinum Magistratus, & Præmates surrogantur. Quid enim sunt membra sine Capite? quid Domus sine Patrefamilias! hoc est status sine Rectore, exultat illinc Justitia, squalore obducta jacet pietas, bonorum morum studiis longum vale jussis, regnat impietas, & barbariei velamine occupata sordent cuncta.

„ cuncia. Quamvis autem Moderatoris defectus Politici
„ quoque status everfioni facem subministret, & quosvis
„ ordines manifesti periculi spiculo defigat, longe tamen
„ majori jactura, & discrimine Ecclesiæ statuum, ac Hie-
„ rarchiam dissipat, & concoquit. Quæ suo destituatur
„ Governatore, facile hæreticæ opiniones repullulescere,
„ superstitionum monstris ingenia hominum infascinari,
„ Artium Liberalium studia barbariei scabie deformari,
„ divinarum scripturarum Lectiones anilium fabularum
„ recitationibus anteverti occipiunt. Triste utique ejus rei
„ exhibet Exemplum, Ecclesia illa Græcanica, olim &
„ Doctorum virorum copia celebris, & sedes sapientiæ
„ florentissima, cujus omnis status incitiæ tenebris, &
„ simonia oppressus, vix vestigium pristinæ dignitatis ex
„ ignorantæ sordibus hodie protendit. Quæ Ecclesia, &
„ Fides Græcanica, siquidem non ditionibus tantum, sed
„ & in privatis bonis nostris, Authenos, Traces, & Va-
„ lachos observatores habeat; Munus autem Episcopale
„ Districtus Arcis nostræ Munkacsiensis, & Comitatus Ma-
„ ramorosiensis Græci Ritus, non sine periculoso discri-
„ mine illius Ecclesiæ, & manifesta turbatione nunc per
„ mortem, & decessum honorati quondam Joannis Gregory
„ Episcopi, antea Munkacsiensis vacet, ne in profundio-
„ res abyssos sine Moderatore præceps ruat de certo illic
„ Episcopo collocando benigne providendum esse duximus:
„ cui muneri subeundo; siquidem nobis multis Nominibus
„ inter alios idoneos commendatus sit honorabilis Basilius
„ Tarafzovits, Presbyter Orientalis Ecclesiæ Græci Ritus,

„ ut qui Latinæ, & aliarum itidem Linguarum peritus,
 „ & Theologicis studiis imbutus, liberalium quoque Ar-
 „ tium notitia, & bonis moribus alios anteiret, ac exinde
 „ ab jam dicto Joanne Gregory in suum locum ad munus
 „ Episcopale Testamentaria ejus dispositione, & moder-
 „ norum etiam Ecclesiæ illius Primatum consensu surro-
 „ gatus sit, & constitutus. Talibus Dispositioni nimirum
 „ illius, & modernorum honestæ commendationi assensu,
 „ volentes benigne marcescenti illius Ecclesiæ statui basim
 „ substruere, & à confusionis labe, quantum fieri posset
 „ asserere: Eundem Basilium Taraszovits in Episcopum
 „ Arcis nostræ Districtus Munkacsienfis, & Comitatus
 „ Maramorosienfis Græci Ritus Sancti Nicolai Episcopi
 „ & Confessoris, ad Arcem nostram modo dictam Mun-
 „ kacs, in Comitatu de Beregh situati, juxta antiquitus
 „ inibi observatam consuetudinem cum dignitatis, & au-
 „ thoritatis Episcopalis plenitudine; promovendum, præ-
 „ ficiendum & clementer surrogandum esse duximus: imo
 „ promovemus, præficimus, & surrogamus. Dantes, &
 „ concedentes ei plenariam, atque omnimodam faculta-
 „ tem, & potestatis legitimi Episcopatus Authoritatem,
 „ in omnes seniores Pastores, Presbyteros, Monasterio-
 „ rum Hegumenos, & Archimandritas, ac alios cujusvis
 „ ordinis, & dignitatis Græci Ritus Ecclesiasticos; quot-
 „ annis nimirum Ecclesias, & ejus Seminaria, scholas
 „ visitandi, earum Pastores, Scholarumque Rectores de
 „ doctrina, vita, & moribus diligenter examinandi, erro-
 „ res in eisdem corrigendi, ordinandi dignos Ecclesiis
 „ Pa-

„ Pastores, & Officiales dandi, eos judicandi, in ordine
„ suo confirmandi, ab injuria defendendi, refractarios
„ puniendi, excommunicandi, & ab Officio removendi,
„ juxta Apostolicos, & Synodorum æcumenicarum Cano-
„ nes, & antiquas leges: Item convocato cætu Ecclesiæ
„ ejusdem statum ad pristinam integritatem reformandi.
„ Bonâ Ecclesiastica, & proventus cognoscendi. Tempora
„ sua, & Parochias injuriosa. Temporum asperitate, aut
„ hominum negligentia collapsa, restaurandi, Scholas, &
„ Gymnasia in locis idoneis errigendi, ubicunque Tempora
„ habent, in iis Slavonicæ, Ruthenicæ, item Græcæ,
„ Latinæ, aliarumque linguarum Magistros & Professores
„ intertenendi, & promovendi, & alia his similia muneri
„ suo convenientia, exercendi, præsentium per vigorem.
„ Quocirca universos & singulos, Illustrissimos, Spectabi-
„ les ac Magnificos, Generosos, Egregios & Nobiles Co-
„ mites, Vice-Comites & Judices, & totam Universitatem
„ Dominorum, Magnatum, & Nobilium Comitatus de
„ Beregh diligenter requirimus, & hortamur, Comitatus
„ vero Maramorosienfis Universitati, item Generosis,
„ Egregiis, & Nobilibus Joanni Balingh Capitaneo, item
„ Provifori, Castellanis, & aliis Officialibus Præsidii, &
„ Bonorum Arcis nostræ Munkacsienfis, nec non Senio-
„ ribus Presbyteris, Decanis, & cujusvis Ordinis Eccle-
„ siasticis æque, & sæcularibus Græcam amplectentibus
„ Religionem, sub præfacto Episcopatu Munkacsienfi, &
„ Maramorosienfi commorantibus modernis, & futuris quo-
„ que pro tempore constituendis, & subsequent. commit-

„ timus, & mandamus firmiter, quatenus dictum Basilium
 „ Taraszovits pro Episcopo Munkacsienfi, & Maramoro-
 „ sienfi agnoscere; eundemque vos Officiales, contra quos-
 „ vis Turbatores, Impetitores, & Molestatores tueri pro-
 „ tegere, & defendere, nec ipsum in administrando Officio
 „ suo ullo pacto impedire. Vos vero Græcanicæ Religionis
 „ Ecclesiastici, æque & sæculares, tanquam Episcopo ve-
 „ stro debitum honorem tribuere, omnimodam obedientiam
 „ præstare, proventus, & solitos redditus absque defectu
 „ eidem administrare, Visitationem, & Inquisitionem anti-
 „ quitus solito more permittere. Mulctas & byrsagia exinde
 „ percipi solita, eidem tradere; Tempore Visitationis, &
 „ aliis in Negotiis publicis Ecclesiæ suæ suscepto itinere de
 „ comeatu, & tuta comitiva, aliisque necessariis rebus
 „ prospicere, & providere modis omnibus debeatis, & te-
 „ neamini, neque secus facturi. Præsent. perlect. exhibenti
 „ restitut. Datum in Civitate nostra Alba Julia, die quinta
 „ mensis Januarii. Anno Domini Millesimo, sexcentesimo,
 „ trigesimo quarto. Georgius Rakoczy m.p. (L.S.)

§ II. Modo superius præexposito Electus, Inaugura-
 tus, atque in munere Decreto Principis confirmatus *Basi-
 lius Taraszovits* Canonicam Diœcesis suæ visitationem Anno
 immediate sequenti peragenda[m] adorsus est, Comit[is] *Ni-
 colai Forgach* Passualibus h[is]ce provisus:

„ NICOLAUS FORGACH DE GHYMES, Eques
 „ auratus, Supremus C[om]es Comitatus Bacsienfis, Cubi-
 „ culariorum Regalium per Hungariam Magister, nec non
 Sa-

„ Sacratissimi Principis , ac Domini , Domini FERDI-
„ NANDI SECUNDI DEI Gratia Electi Romanorum
„ Imperatoris, semper Augusti, ac Germaniæ, Hungariæ,
„ Bohemiæ &c. Regis, Archi-Ducis Aultriæ, Ducis Bur-
„ gundiæ, Marchionis Moraviæ, Comitis Tyrolis, & Go-
„ ritæ &c. Partium præscripti Regni Hungariæ superiorum
„ Generalis, Consiliarius, & Cubicularius. Universis, &
„ singulis, Illustrissimis, Reverendissimis, ac Reverendis,
„ Illustribus, Spectabilibus, Magnificis, Generosis, Egre-
„ giis, ac Nobilibus, Supremis, & Vice-Comitibus, Judi-
„ cibus Nobilium, Juratis, Assessoribus, Capitaneis, Vice-
„ Capitaneis, Ductoribus, Centurionibus, Vexilliferis, Ex-
„ cubiarum Magistris, Stationum Distributoribus. Aliis-
„ que Equestris pariter & Pedestris Ordinis Militibus, præ-
„ quorumcunque Comitatum, Artium, Castrorum, Castel-
„ lorum, Præsidiorum, & Fortulitorum. Prudentibus item,
„ ac Circumspectis Magistris Civium, Judicibus Primariis,
„ cæterisque Juratis Civibus, ac Inhabitoribus quarum-
„ libet Civitatum, Oppidorum, Villorum, & Possessionum.
„ Cunctis etiam Tricesimatoribus, Teloniatoribus, Pon-
„ tium, Passuum, Vadorum, viarumque Custodibus, ac
„ aliis quibusvis cujuscunque Status, Gradus, Ordinis,
„ Honoris, Officii, Dignitatis, & Præminentia hominibus,
„ tam extra, tam intra Ditionem Suæ Majestatis degenti-
„ bus, præsentium notitiam habituris, salutem, amicitiam,
„ & benevolentiam. Quibus autem competit condignam
„ Officiorum meorum oblationem: Posteaquam Præsen-
„ tium Exhibitor Reverendissimus Basilius Taraszovits,
Eccle-

„ Ecclesiarum Religionis Græcæ in de Beregh, Ungh,
 „ Szabolts, nec non Ugocsien. Szathmarien. Maramoro-
 „ sien. Zemplinien. & Saarosien. Comitatibus habitarum
 „ Episcopus, pro more, & ritu suo, statis Temporibus
 „ Ecclesias visitare, indignos, inobedientes, & contumaces
 „ cohibere, ejicere, ac in locum eorundem dignos, & ido-
 „ neos eligere, ac surrogare, & omnia ea, quæ ad Episco-
 „ pale Munus, & Officium spectare dignoscuntur, debito
 „ modo peragere, & exequi propter locorum ab invicem
 „ remotam distantiam sine Literis meis salvi Passus se mi-
 „ nime posse asseruisset. Institit apud me diligenter, qua-
 „ tenus easdem sibi ad instar Prædecessorum meorum elar-
 „ giri dignarer. Cujus justa, & legitima postulatione ad-
 „ missa. Universos, & singulos, extra Ditionem quidem
 „ præfatæ Sacræ, Cæsareæ Regiæque Majestatis degentes
 „ amice, & benevole rogatos volo. Fidelibus autem, &
 „ subditis Suæ Majestatis, Autoritate, qua fungor, harum
 „ serie committo, & mando quatenus visis præsentibus,
 „ antefatum Episcopum Basilium Taraszovits, non modo
 „ ubique locorum, quocunque ad Visitationem Ecclesiarum
 „ Græcæ Religionis exire, & divertere voluerit, libere,
 „ pacifice, citraque quarumvis personæ, ac rerum suarum
 „ impedimentum permittere, ire, redire, commorari, pau-
 „ sare, indignos corripere, cohibere, & rejicere, dignos
 „ autem in locum eorundem, eligere, & constituere, ac
 „ omnia ea, quæ Officium, & Munus Episcopatus requirit,
 „ facere permittere. Et ne Divortia secundum constitutio-
 „ nes Hungariæ sine legitima causa fiant, attendere, & de

„ more antiquitus, vigore Privilegiorum recepto Cathe-
 „ drati cum a suis Presbyteris exigere permittant. Quin
 „ etiam necessitate postulante eidem omni ope, & auxilio
 „ adesse velint. Dominationes vestras de cætero feliciter
 „ valere cupio. Alios vero secus facere nequaquam volo.
 „ Præsent. perlect. exhibenti restit. Datum in Civitate Re-
 „ gia Libera Cassovienſi, die decima tertia mensis Septem-
 „ bris, Anno Domini Millesimo, sexcentesimo, trigesimo
 „ quinto. Nicolaus Forgach (L.S.) de Ghymes.

CAPUT XV.

§ I.

Turbulento ævi illius tempore, quo introductum Cal-
 vini Dogma in Hungaria altius radices figere, ac di-
 latari cœpit, Prænominatus Præful *Basilius Taraszovits* Ca-
 tholicæ Fidei eorum acerrimus defensor extitit. Nationem-
 que Ruthenam, & Valacham Curæ suæ Pastoralis divinitus
 commissam, passimque in fide nutantem ab omni errore
 præservare, errantes ad unitatem, & gremium Ecclesiæ
 Catholicæ reducere omni studio contenderat. Quapropter
 Princeps *Georgius Rakoczy* summo in eum ferebatur odio,
 utque eum clero, & populo a sacra recederet Unione mi-
 ris illum modis per suum Arcis Capitaneum *Joannem Ba-
 lingham* in tantum urferat, ut pro disunito a Romana Eccle-
 sia semet declaraverit, interea paulopost pœnitentia tactus,
 quia Catholicam publice professus est Fidem, ab Ara in

facro Episcopali vestitu a tremento Missæ Sacrificio Anno 1640. raptatus in scualore carceris diutissimi macerabatur, neque secus ad interpositionem *Ferdinandi* Imperatoris ex carcere dimissus est, quam ut omnibus Monasterii Munkacsienfis Bonis semet abdicaret. Hunc taliter afflictum Episcopum (imo Patriarcham Ruthenæ Nationis per altesatum Cæsarem agnitum) idem Imperator clementissimus sub suam protectionem assumpserat, & in Oppido Kalló locatum 200. Rhenensibus florenis ex Camera Cassoviensi providerat. Gestæ rei seriem exhibent Documenta isthic subnexa complura. Et quidem primum prænominati Imperatoris ad Joannem Ballingh, Arcis Capitaneum. Cujus tenor:

„ FERDINANDUS TERTIUS Dei Gratia Romanorum Imperator, semper Augustus &c. Egregie nobis
 „ Dilecte. Ex certa relatione, non sine Displicentia nostra
 „ intelleximus, quemadmodum superioribus diebus Episcopus, & Patriarcha Munkacsienfis in unionem Ecclesiæ
 „ rediisset, Jassoviam ad professionem Fidei faciendam,
 „ iter intenderet, per te; nulla habita Ecclesiasticæ prærogativæ, & Privilegiorum a divis condam Hungariæ Regibus, Prædecessoribus nostris Monasterio illius loci attributorum, ac status ratione: violenta, & armata manu
 „ ex eodem extractus, ac postmodum carceribus mancipatus, Bonisque omnibus, & ipso Episcopatu, census privatus exstitisset, & tametsi quidem ne hæc, & similia attentares, per Fideles nostros Spectabiles, ac Magnificos
 „ Joannem Drugeth de Homonna, & Stephanum Nyari
 „ de

„ de Bedezh, illarum nostri superiorum partium Regni Hun-
 „ gariæ Generalem Capitaneum; nominibus diligenter re-
 „ quiritus, & admonitus fuisses, nihil tamen effectuari po-
 „ tuisset, quam ut ipsum Episcopum incommodos carceribus
 „ affligeres, ac insuper in Transylvaniam mittendum de-
 „ crevisses. Quod quidem factum non solum Ecclesiasticæ
 „ Libertati, verum etiam Authoritati nostræ Regiæ, ac
 „ Legibus, & Constitutionibus Regni publicis. Deinde
 „ etiam primævæ Foundationi illius Monasterii plurimum
 „ derogare videretur: Neque Judicem Virorum Ecclesiasti-
 „ corum, præsertim vero Episcoporum competenter temet
 „ constituere; aut eum procedendi modum consuetari va-
 „ leas. Exquo non immerito probatæ Religionis ratio præ-
 „ tendi possit. Quocirca te hortamur, mandamusque ac
 „ firmiter præcipimus; quatenus præfatum Episcopum di-
 „ mittere, Bonaque Ecclesiastica, ac quæcunq; ablata
 „ restituere: imo deinceps eum in functionibus suis Eccle-
 „ siasticis, & proposito turbare, ac impedire minime velis.
 „ Alioquin noveris te pœnas ejusmodi factis temerariis de-
 „ bitas incursum. Datum in nostra, & Sacri Romani
 „ Imperii Ratisbona Civitate, die 22da mensis Februarii,
 „ Millesimo, sexcentesimo, quadragesimo primo. Ferdi-
 „ nandus (L.S.)

§ II. Aliæ ejusdem Imperatoris in eodem merito ad
 Principem *Georgium Rakoczy* exarata:

„ FERDINANDUS TERTIUS Dei Gratia Ro-
 „ manorum Imperator, semper Augustus &c. Illustrissime

„ Princeps Nobis honorande! In negotio eliberationis Epi-
 „ scopi & Patriarchæ Munkacsienfis, Græci Ritus sinceritatem
 „ vestram, jam antea locis nostris, quam etiam
 „ medio Fidelis nostri Regni Hungariæ Comitis Palatini
 „ benigne requisiveramus; ad quod cum nullus hactenus
 „ rei effectus sit. Fidelem nostrum Sigismundum Eorsy,
 „ Vice - Comitem Comitatus Sopronienfis ad eam expediendum
 „ esse duximus, sinceritatisque vestræ in ipso solo
 „ negotio nonnulla referenda commisimus. Cui proinde,
 „ ut & iis, quæ nomine nostro repræsentaturus est: indubiam
 „ fidem adhibere velit, clementer cupimus, ac in
 „ reliquo sinceritati vestræ felicis rerum successus
 „ commur. Datum in nostræ, & Sacri Romani Imperii Civitate
 „ Ratisbona, die 22da mensis Augusti. Millesimo,
 „ sexcentesimo, quadagesimo primo.

§ III. Idem Imperator *Sigismundo Eorsy*, Vice-Comiti Comitatus Sopronienfis circa idem negotium scripsit Instructionem, tenoris sequentis:

„ FERDINANDUS TERTIUS Dei Gratia Romanorum Imperator, semper Augustus &c. Pro Fidei
 „ nostro Egregio Sigismundo Eorsy, Vice-Comite Comitatus Sopronienfis
 „ ad Principem Transylvaniæ Georgium Rakoczy profecturo data Instructio:

„ *Primo*: dictus Sigismundus Eorsy dispositis rebus
 „ suis, & modo cursoris admaturatis itineribus ad Transylvaniam
 „ proficiscetur, & Principem conveniet, exclusisque omnibus aliis
 „ rebus, & negotiis solum dimissionem,

nem,

„ nem, & liberationem Episcopi, & Patriarchæ Munka-
 „ csiensis Græci Ritus aget, ac effectuare laborabit.

„ *Secundo* : Præmissa itaque salutatione, & benigni
 „ affectus, ac propensionis Suæ Majestatis erga eundem
 „ Principem oblatione : Literas Suæ Majestatis Credentio-
 „ nales tradet, & repræsentabit; Principem recenti me-
 „ moria tenere : Qualiter nam benignis Suæ Majestatis li-
 „ teris de dato 22. mensis Februarii Anni labentis (quam-
 „ vis etiam medio Spectabilis, ac Magnifici Comitis
 „ Regni Hungariæ Palatini requisitus fuisset) ut dictum
 „ Episcopum, & Patriarcham Munkacsensem, ex eo,
 „ quod ille in unionem rediisset, & Jassoviam ad Profes-
 „ sionem Fidei faciendam proficiscendi intentionem ha-
 „ buisset, ac propositum Egregio Joanne Ballingh, Capi-
 „ taneo Munkacsienfi, nulla habita ratione Ecclesiasticæ
 „ Dignitatis, ac Privilegiorum a divis condam Hungariæ
 „ Regibus concessorum, arrestatum, violenterque ac manu
 „ armata e Monasterio extractum, & post modum carce-
 „ ribus mancipatum, Episcopatu insuper, & Bonis omni-
 „ bus exutum, ac privatum in integrum restitui; adem-
 „ ptaque eidem reddi facere. Præter Benignam tamen Suæ
 „ Majestatis expectationem tantum abest : ut idem Prin-
 „ ceptis clementi Suæ Majestatis requisitioni satisfacisset; quin
 „ ne respondere quidem gratiosis ejusdem Literis voluerit,
 „ ac prælibatum Episcopum & Patriarcham post acceptas
 „ ejusmodi Suæ Majestatis requisitorias literas longe seve-
 „ rius tractari, strictiorique custodia detineri fecisset.

„ *Tertio* : Quod quidem factum hactenus in Regno
 „ Hungariæ (præsertim pacis tempore) inusitatum cum toti
 „ statui Ecclesiastico, ejusque immunitati, ac libertati, au-
 „ thoritati etiam Suæ Majestatis Regiæ, ac Legibus Regni:
 „ Primævæ insuper Fundationi illius Beneficii plurimum
 „ derogare manifestum sit: Suam Majestatem, qua quosli-
 „ bet fideles suos Regnicolas, præsertim autem statum
 „ Ecclesiasticum! in suis antiquis libertatibus, & immuni-
 „ tatibus benigne conservari intendit: ac etiam Authori-
 „ tati suæ Regiæ incumbit in læsione Jurium in Regno
 „ Hungariæ admitti, quidquam differre ulterius noluisse;
 „ quamvis fidelem suum Ministrum ad eum dimitteret de
 „ liberatione præfati Episcopi, ipsum Principem denuo
 „ efficaciterque requireret.

„ *Quarto* : Cuperet itaque ab ipso Principe clementer
 „ liberationem, ac dimissionem ejusdem Episcopi, resti-
 „ tutionemque omnium Bonorum ablatorum, ac ne dein-
 „ ceptus ipse Episcopus, & Patriarcha in proposito, ac
 „ functionibus suis Ecclesiasticis turbetur, ordinari. Quod-
 „ si vero Prælibatus Princeps benignæ Suæ Majestatis re-
 „ quisitioni, & admonitioni sese accomodare nollet, dimis-
 „ sionemque prænotatam Episcopi difficultaret: Ex quo
 „ res hæc incaptivationis Episcopi totaliter in Ditione Suæ
 „ Majestatis contigerit, ac patrata sit; neque ulla ratione
 „ Transylvaniam attingat; præfatam Suam Majestatem au-
 „ thoritate sua Regia præmissa, etiam mandare. Ex præ-
 „ scripto siquidem Legum Patriæ, & Libertatis prærogati-
 „ væ: imo nisi Legitime citatus, convictusque detineri, ac

„ in rebus suis damnificari non valeret. Quod si porro
 „ Princeps quid prætenſionis contra Perſonam dicti Epi-
 „ ſcopi, aut etiam ratione Bonorum haberet, id ſuis mo-
 „ dis, & competenti via Juris proſequi poſſet.

„ *Quinto*: Quibus, aliisque præſentem materiam con-
 „ cernentibus, ac negotium facilitantibus rationibus Prin-
 „ cipi repræſentatis, diligenter, ac ſedulo adlaborabit, ut
 „ Princeps ſeſe accomodet, prædictusque Episcopus reſti-
 „ tutus omnibus Bonis ademptis quantocius dimittatur, ac
 „ demum reditum admaturabit, Suæque Majeſtati de omni-
 „ bus relationem faciet ſufficientem. Cui in reliquo sæpe-
 „ fata Sua Majeſtas, Gratia, & Benignitate propenſa ma-
 „ net. Datum in noſtra, & Sacri Romani Imperii Civi-
 „ tate Ratiſbona, die Vigefima ſecunda menſis Auguſti.
 „ Anno Milleſimo, ſexcentefimo, quadrageſimo primo.

§ IV. Eo in carceribus exiſtente, in locis diverſis
 factæ ſunt nomine ejuſdem Episcopii Proteſtationes. Ex
 his prima Admodum Reverendi Domini *Stephani Varro*,
 Archidiaconi de Heves, & Venerabilis Capituli Eccleſiæ
 Agrienſis Canonici, coram prælaudato Capitulo. Proteſta-
 tio facta eſt, ut ſubnexus tenor perhibet:

„ **NOS CAPITULUM ECCLESIAE AGRI-**
 „ **ENSIS** memoriae commendamus per præſentes Literas
 „ noſtras, quibus expedit Univerſis. Quod Admodum Re-
 „ verendus Dominus Stephanus Varro, Archidiaconus de
 „ Heves, & Canonicus Venerabilis Capituli Eccleſiæ Agri-
 „ enſis &c. Noſtram perſonaliter veniens in præſentiam

„ Nominē, & in Persona Reverendissimi Domini Basilii
 „ Tarafzovits, Episcopi Ecclesiæ Græco Catholicæ Munka-
 „ csiensis, per modum, & formam solitæ, & solennis Pro-
 „ testationis nobis significavit, & detexit taliter. Qualiter
 „ in Anno Domini Millesimo, sexcentesimo, quadragesimo,
 „ circa festum Sanctæ Luciæ, Generosus Dominus Joan-
 „ nes Ballingh, Capitaneus Arcis Munkacs, ex commis-
 „ sione, uti credi par est, Illustrissimi Domini Georgii
 „ Rakoczy, Principis Transylvaniae &c. nescitur unde mo-
 „ tus, quove Temeritatis ausu, mera nocendi, & vexandi
 „ cupiditate, ac dominandi libidine exæstuatus, missis,
 „ & destinatis certis quibusdam militibus suis pedestris
 „ ordinis armatis manibus, in, & ad Monasterium, seu
 „ solitam dicti Reverendissimi Domini Protestantis residen-
 „ tiam, sub præfata Arce situatam omnino in Comitatu de
 „ Beregh existente habitam hostiliter eundem Protestantem,
 „ nullis ejusdem culpis, ac demeritis exigentibus, nemini
 „ quidquam mali, auf nocementi machinantem, sed peni-
 „ tus innoxium, ac pro tunc pontificaliter indutum, & Sa-
 „ cris operantem, violenter ab Altari raptum, per compita
 „ Civitatis contumeliose iisdem vestibus indutum duci cu-
 „ rasset, nullaque ratione habita divinæ, & humanæ Legis
 „ incaptivari fecisset, captumque in præfata Arcem Mun-
 „ kacs, ac consequenter in conspectum, & præsentiam
 „ suam de duci curasset, eundemque inhonoste tractatum,
 „ tandem incarcerasset, ac in præsentiarum quoque cap-
 „ tivum detineret, & conservaret, Bona quoque universa
 „ mobilia & immobilia, Juraque Possessionaria una cum

„ Monasterio suo ex vi Foundationis ad Idem Monasterium
 „ spectantia, & continuato usu pacifice usque ad hæc tem-
 „ pora tenta, & possessa occupasset, occupataque teneret,
 „ & possideret, etiam de facto potentia mediante, in gra-
 „ ve præjudicium damnumque, & derogamen dicti Pro-
 „ testandis manifestum. Facta autem hujusmodi Protesta-
 „ tione, idem Dominus Protestans nomine, & in persona,
 „ cujus supra literas nostras super inde Testimoniales per
 „ nos eidem Reverendissimo Domino Basilio Taraszovits,
 „ Episcopo Ecclesiæ Græco Catholicæ Munkacsienfis dari
 „ postulavit. Quas nos eidem Jurium suorum futuram ad
 „ cautelam, & tuitionem communi suadente Justitia dandas
 „ duximus, & concedendas. Datum Jaszoviæ, Dominica
 „ quinta Trinitatis. Anno Domini Millesimo, sexcentesimo,
 „ quadragesimo primo.

§ V. Similis Protestatio nomine ejusdem incarcerati
 Præfulis facta fuit apud Judicem Curia Regiæ Comitem
Joannem Drugeth, medio Domini Archidiaconi *Joannis Ma-*
rinics, ut patet ex his:

„ NOS COMES JOANNES DRUGETH DE
 „ HOMONA, Judex Curia Regiæ, Perpetuus de Ungh, ejus-
 „ dem, ac Zempliniensis Comitatum Supremus Comes,
 „ nec non Sacratissimi Principis, ac Domini, Domini
 „ FERDINANDI TERTII Dei Gratia Electi Ro-
 „ manorum Imperatoris, semper Augusti, ac Germaniæ,
 „ Hungariæ, Bohemiæ &c. Regis, Archi-Ducis Austriæ;
 „ Ducis Burgundiæ &c. Consiliarius, & Camerarius. Da-

„ mus pro Memoria. Quod die datarum præsen-
 „ verendus Joannes Marinics, Ecclesiæ Græco Catholicæ
 „ Archi-Diaconus, vulgari lingua Protopopa titulus,
 „ nostram personaliter veniens in præsentiam nomine, &
 „ in persona Reverendissimi Basilii Taraszovits, Episcopi
 „ Ecclesiæ Græco Cathol. Munkacsienfis in Comitatu de
 „ Beregh, in superiori parte Oppidi Munkacs in honorem
 „ Sancti Nicolai Episcopi Confessoris fundatæ nobis signifi-
 „ cavit & detexit, hunc in modum: Quemadmodum Anno
 „ proxime evoluto Millelimo, sexcentesimo, quadragesi-
 „ mo, circa festum Beatæ Luciae Virginis, Anno in eodem
 „ præteritum, Generosus Joannes Ballingh, Illustrissimi
 „ Domini Georgii Rakoczy, Dei Gratia Principis Tran-
 „ sylvaniæ, Partium Regni Hungariæ Domini, & Siculo-
 „ rum Comitis, Arcis Munkacs in Comitatu Bereghienfi
 „ adjacentis Capitaneus, nescitur, quibus ductus respecti-
 „ bus, quibusve ad id nocendi, & Ecclesiam DEI vexan-
 „ di incitatus considerationibus, & motivis, missis, & de-
 „ sinatis certis satrapis, & militibus sub Jurisdictione sua
 „ constitutis pedestris ordinis, manibus armatis, & poten-
 „ tianis, in & ad præfatum Monasterium Sancti Nicolai
 „ Confessoris, ac solitam dicti Episcopi Residentiam, manu
 „ violenta, & armata eundem Basilium Taraszovich, Epi-
 „ scopum eorum divinis Officiis intentum, & sacra tra-
 „ ctantem, nullis demeritis suis id exigentibus nemini quid-
 „ quam mali attentare volentem, neque sibi evenire for-
 „ midantem inter sacra solennia Pontificaliter indutum,
 „ violenter ab altari raptum, & tractum per plateas, &
 „ com-

„ compita dicti Oppidi Munkacsienſis iisdem veſtibus in-
 „ dutum duci, ac in præactam Arcem Munkacsienſem in
 „ præfato Comitatu de Beregh adjacentem, conſequenter-
 „ que conſpectum ſuum ignominioſe deduci curaffet, ac
 „ poſt modum nimis indecenter tractatum, carceri, & vin-
 „ culis mandari feciſſet, in præſentiarumque in captivita-
 „ te detineret, Bona inſuper univerſa, mobilia pariter &
 „ immobilia, ac Jura Poſſeſſionaria, una cum præacto
 „ Monafterio, ad idem Monafterium ex antiqua Funda-
 „ tione ſpectantia, & hactenus reali uſu, & pacifico Domi-
 „ nio poſſeſſa violenter occupaffet, & ea ipſa occupatio-
 „ ne, ac manus violentæ via poſſideret etiam de præſenti,
 „ damno, & præjudicio, derogamineque tam Episcopatus
 „ Dignitatis, quam Eccleſiæ prænotatæ valde gravi, &
 „ manifeſto. Ac proinde memoratus Proteſtans nomine,
 „ & in perſona jam fati Domini Episcopii, ac Prælati ſui
 „ in captivitate exiſtentis facta coram nobis ea qua ſupra
 „ ſolenni Proteſtatione, memoriam præmiſſorum violento-
 „ rum actuum, tam contra dictum Joannem Ballingh, ac
 „ hæredes, & poſteritates quoque ſuas, nec non contra
 „ Arcis, & Domini Munkacsienſis præſentes, & futuros
 „ Poſſeſſores, eorumque hæredes, & ſucceſſores utriusque
 „ ſexus univerſos cum Jurium ſuorum futura cautela re-
 „ linquendo omnes vias Proceſſus, modosque circa Eccle-
 „ ſiæ prænotatæ Jurium, ac perſonæ integritatis in inte-
 „ grum reſtitution. & exinde conſequentium nominibus
 „ Eccleſiarum Græco Catholicarum reſervaffet. Super qua
 „ quidem Proteſtatione præſentes literas noſtras Proteſta-

„ torias sub sigillo nostro authentico eidem Jurium Eccle-
 „ siæ ulteriori pro cautela dandas duximus, & conceden-
 „ das. Communi suadente Justitia. Datum in Arce nostra
 „ Unghvariensi, die nona mensis Junii. Anno Domini Mil-
 „ lesimo, sexcentesimo, quadagesimo primo.

§ VI. Idem *Marinitz* in eadem causa nomine, & in
 persona afflicti Prælati sui egerat apud Transylvaniae
 Episcopum electum *Stephanum Simandi*, quemadmodum ex
 transumpto authentico Venerabilis Conventus Ecclesiæ San-
 ctæ Crucis de Lelesz, de Anno 1735. genuine descriptum
 isthoc Protestationis Testimonium clare remonstrat:

„ NOS STEPHANUS SIMANDI, electus Episcopus
 „ Transylvaniensis &c. Memoria commendamus per præ-
 „ sentes. Quod honorabilis Joannes Marinitz Archidiacono,
 „ seu ut vulgo vocant Protopopos superioris Traciæ,
 „ ac Reverendissimi Domini Basilii Taraszovits, Eccle-
 „ siarum Religionis Græcæ in Comitatus Beregh, Ungh,
 „ Zabolcs, Ugocsa, Szatmar, Maramoros, Zemplén, &
 „ Sáros existentium, & habitarum Episcopi, in Spirituali-
 „ bus, & Temporalibus omnibus Vicarius, ejusdem causæ
 „ Rector nostram personaliter veniens in præsentiam, no-
 „ mine, & in persona ejusdem Domini Basilii Taraszo-
 „ vits Episcopi, per modum solennis, serieque ac quæru-
 „ losæ protestationis nobis significari, & detegi curavit isto
 „ modo; qualiter superioribus præteritis diebus Egregius
 „ Joannes Ballingh de Gelse, Arcis Munkacs supremus
 „ Capitaneus, nescitur, unde motus, & quibus considera-
 „ tionibus.

„ tionibus ductus, nullis rationabilibus, evidentibusque de
„ causis, misis, & destinatis Arcis numerosis peditibus
„ Clastrum Græcæ Religionis prope Munkacs fundatum
„ potentia mediante irruere fecisset, ibi denique memoratum
„ Dominum Basilium Taraszovits, Episcopum dictæ Græcæ
„ Religionis in Templo ibidem exstructo, sacroque more
„ solito occupatum, injuste, & indebite innocentem, & im-
„ meritum de immunitate Catholicæ Ecclesiæ laborantem
„ captivasset, captumque in crudeli captivitate, & vincu-
„ lis in ipsa Arce Munkács ab eo toto tempore in carce-
„ ribus detinisset, detineretque etiam modo, magno cum
„ ipsius Domini Protestantis dignitatis Episcopalis præju-
„ dicio, & derogamine, tum etiam Ecclesiæ suæ malo, &
„ defectu, unde facta, & præhabita hujusmodi feria, &
„ solenni, quærulosaque Protestatione. Idem Præfatus
„ Joannes Marinicz Archidiaconus, nomine, & in persona
„ prænominati Domini Protestantis præsentis hæc literas
„ nostras protestatorias, & testimoniales eidem Domino
„ Episcopo Protestanti per nos dari instanter postulavit.
„ Quas nos eidem Jurium suorum futura pro cautela, &
„ tuitione necessarias sub sigillo nostro conventuali, & au-
„ thentico communi suadente Justitia dandas duximus, &
„ concedendas. Datum feria secunda proxima ante festum
„ Beatorum Gervasii & Protasii Martyrum. Anno Domini
„ Millesimo, sexcentesimo, quadragesimo primo.

§ VII. Clementissima illa (de qua superius dictum)
Cæsaris apud Principem Interpositio in eo efficax existit,

quod Antistes hic Basilius a Feste Sanctæ Luciae Virginis (quod incidit in diem decimam tertiam mensis Decembris) Anni 1640. usque initium Aprilis Anni 1642. utpote tam diuturno, eoque permolesto squalore carcerum meceratus, Libertati, Episcopali dignitate, Bonis omnibus tam mobilibus, quam immobilibus, omnibusque Juribus possessionariis exutus, atque spoliatus, tandem ægre quidem, restitutus attamen fuerit suæ pristinae Libertati, suam ex qua per summam Injustitiam exturbatus erat, receperit Cathedram, amissa Bona rehabuerit. Sed eheu! vix Monasterium ingressus, vix Religiosos suos dispersos aliunde, reversus Domum, colligere, desolatam Monasterium ad inhabitandum accomodare, necessariis instruere, æconomium neglectam reassumere, imo tot tantisque calamitatibus, atque ærumnis gravatus, vix respirare valuerat, en! iterum redit calamitatum nova tempestas, iterum sede sua, Bonisque restitutis paulo ante excluditur, & per eundem uti prius Arcis Capitaneum spoliatur omnibus afflictissimus Præsul ille, novis hac quoque altera vice Lamentis Clementiam Cæsaris atque Protectionem implorat, nec ubi cupat reclinaret, locum non habens, propter Fidei Catholicæ Confessionem, Sacramque Unionem taliter tractatus. Aduit etiam tunc afflicto Episcopo Imperator optimus, egitque causam ejus apud Principem per literas, & Legatos, ut ex his patet:

„ FERDINANDUS Dei Gratia Romanorum Im-
 „ perator, semper Augustus &c. Illustrissime Princeps no-
 „ bis honorande! Episcopum Munkacsiensem Græci Ritus
 „ Basilium Taraszovits ad Unionem Catholicæ Ecclesiæ

„ conversum, ac nuper è longa detentione carcerum libe-
 „ ratum, & loco suo restitutum: Iterum a Joanne Ballingh,
 „ Capiteo Munkacsienfi, minis gravibus, & aliis incon-
 „ venientibus modis sede sua exclusum, ac omnibus Bonis
 „ rebusque ac proventibus privatum exstitisse; ex demissa
 „ ipsius Expositione ac lamentis Majestati nostræ coram re-
 „ præsentatis intelleximus. Quæ quidem privatio quanto
 „ cum Juris Ecclesiastici, ejus Immunitatis, ac Libertatis,
 „ Authoritatis etiam nostræ Regiæ præjudicio accidat, be-
 „ nigne recordamur, ea per nos sinceritati vestræ jam antea
 „ in causa dimissionis præfati Episcopi intimata fuisse. Et
 „ quia Viri Ecclesiastici præsertim Episcopi nonnisi a Supe-
 „ riori Ecclesiæ potestate beneficiis suis, & obventionibus
 „ privari, ac exui valeant, ad Supremam Juris Patronatus
 „ nostri (quod in omnibus Ecclesiis Regni nostri Hungariæ
 „ optimo Jure exercere dignoscimur) Authoritatem perti-
 „ net, Juribus ejusdem Episcopi provideri. Quocirca sin-
 „ ceritatem vestram benigne requirimus, quatenus præli-
 „ bato Episcopo adempta reddi, ipsumque in integrum
 „ restitui facere; neque in functionibus suis turbari permit-
 „ tere velit. Cui in reliquo vitam longævam, ac prosperos
 „ successus comprecamur. Datum in Civitate nostra Viennâ
 „ Austriæ, die vigesima nona mensis Aprilis. Anno Mil-
 „ lesimo, sexcentesimo, quadragesimo secundo.

§ VIII. De eodem merito Imperatoris Decretum ad electum Episcopum Agriensem *Jakusith*:

„ FERDINANDUS TERTIUS Dei Gratia Ro-
 ma-

„ manorum Imperator, semper Augustus &c. Pro Reve-
 „ rendo Georgio Jakufith de Orbova, electo Episcopo
 „ Agriensi, perpetuo Comite de Heves, & Confiliario, ad
 „ nuptias Filii Principis Transylvaniae Georgii Rakoczy,
 „ Legato nostro *Instructio*:

„ Primo: Dictus Legatus dispositis rebus suis cum de-
 „ centi apparatu, & comitiva, quam etiam nonnulli Ma-
 „ gnates Regni Hungariae acturi sunt &c. hoc 2do, 3tio
 „ & 4to Punctis ei in ea Ablegatione expositis. Dein 5to
 „ Quibus eatenus repræsentatis, in alia post modum Au-
 „ dientia, sequentia duo Puncta etiam ipsi Principi eadem
 „ dexteritate proponet: Præfatum Principem nimirum jam
 „ ante a Sua Majestate iteratis vicibus fuisse requisitum,
 „ ut Patres Societatis Jesu Prædecessorum suorum lauda-
 „ bile exemplum secutus, qui eosdem Patres non modo
 „ passus; verum etiam favore, & beneficiis profecuti fuis-
 „ sent; libere in Transylvaniam admittere; neque in Exer-
 „ citio Religionis impedire. Dein Episcopo Basilio Tara-
 „ szovits Bona violenter accepta cum omnibus rebus manu
 „ violenta ablatis restitui curare, nec in suis functionibus
 „ Episcopalibus amplius turbari, præsumere. Loco, die,
 „ mense, & anno ut supra.

§ IX. Non admissio ad Monasterium Munkacsienfi
 Episcopo prænominato Imperator locum habitationis in
 Oppido Kalló, Zabolcsienfi Comitatu ingremiato exalsi-
 gnat, & Rhen-Florenis 200. ex Camera Cassovienfi levan-
 dis eundem interimaliter providet:

„ FERDINANDUS TERTIUS Dei Gratia Ro-
 „ manorum Imperator, semper Augustus &c. Fidelibus
 „ nostris Spectabilibus, ac Magnificis Comitibus Nicolao
 „ Eszterházy de Galantha Camerariis, & Joanni Drugeth
 „ de Homona, Stephano Csáky de Kereftzfék, Sigis-
 „ mundo Forgacs de Gyimes, Petro de Bathor Szátma-
 „ rienfi, & Ladislao Bárkoczy de Szala-Kallovienfi, Præ-
 „ sidiorum nostrorum Supremis Capitaneis; item Confilia-
 „ riis nostris Adamo Ladislao Károlyi de Nagy-Károly,
 „ nec non Generosæ, ac Magnificæ Dominæ Barbar Sze-
 „ gezics ex- & de Lapis-Patak, Magnifici condam Mi-
 „ chaëlis Károlyi de dicta Nagy-Károly relictæ Viduæ,
 „ salutem, & gratiam. Fideli nostro Basilio Taraszovits,
 „ Episcopo Munkacsienfi Græci Ritus intuita afflicti status
 „ sui, in quem ob Professionem Religionis Catholicæ,
 „ ejectione e sede, & Monasterio suo Munkacsienfi, &
 „ demptione omnium Bonorum, & rerum suarum incidisset,
 „ pro securitate ipsius, & manendi oportunitate de loco
 „ habitationis in Oppido nostro Kallovienfi benigne pro-
 „ videri curavimus, qui ut saluti animarum commodius
 „ invigilare, & plebem Græci Ritus in vinea Domini vi-
 „ ciniaque, & bonis vestris existentem, ad obedientiam,
 „ & unionem Ecclesiæ Catholicæ reducere valeat: Fide-
 „ litates vestras benigne requirimus, & hortamur, quate-
 „ nus ipsi Episcopo id non solum permittere, verum etiam
 „ in ea per Visitationem Ecclesiarum Parochialium ejus-
 „ dem Græci Ritus omni opè, auxilio, & protectione esse;
 „ salutare ejusmodi opus, & intentionem promotione, ac

„ insuper pensiones Cathedricas per Ministros dicti Græ-
 „ ci Ritus, non alteri, quam ipsi dari, ac administrari fa-
 „ cere, & curare velitis. Præsentibus perlectis, exhibent.
 „ restitutis. Datum in Civitate nostra Vienna Austriæ, die
 „ vigesima nona mensis Aprilis, Millesimo, sexcentesimo,
 „ quadragesimo tertio Anno.

Alterum Decretum Imperatoris:

„ FERDINANDUS TERTIUS Dei Gratia Ro-
 „ manorum Imperator, semper Augustus &c. Spectabilis,
 „ ac Magnifice, nec non Egregii Fideles nobis Dilecti.
 „ Fidelis noster honorabilis Basilius Taraszovits, Episco-
 „ pus Munkacsienfis Græci Ritus demissam apud Maje-
 „ statem nostram Instantiam fecit, quatenus afflicti status
 „ sui, in quem ob Professionem Religionis Catholicæ eje-
 „ ctione ex sede, & Monasterio suo Munkacsienfi, ac
 „ ademptione bonorum omnium, & rerum suarum inci-
 „ disse; dignaremur pro securitate ipsius in Oppido nostro
 „ Kallovienfi de loco habitationis, ac manendi opportuni-
 „ tate: tum etiam pro sustentatione Vitæ suæ de aliquo
 „ subsidio benigne provideri facere. Cujus humillima In-
 „ stantia exaudita, pro commiserationis erga ipsum affe-
 „ ctu clementer cupimus ejusdem inopiæ, & calamitati
 „ subvenire: Quocirca vobis harum ferie benigne com-
 „ mittimus, & mandamus: Quatenus in dicto Oppido no-
 „ stro Kalló de aliquo loco pro habitatione ipsius oppor-
 „ tuno, tum etiam pro sui sustentatione ex Reditibus Ca-
 „ meræ nostræ superioris Scepusienfis de subsidio ducen-
 „ „ torum

„ torum circiter florenorum Rhenensium annuatim (donec
 „ ipsi aliunde prospectum esse posset) providere velitis,
 „ ac debeatis, Gratia nostra Cæsarea, & Regia vobis in
 „ reliquo propensi manemus. Datum in Civitate nostra
 „ Viennensi, die vigesima nona Aprilis, Anno Millesimo,
 „ sexcentesimo, quadragesimo tertio.

C A P U T X V I.

§ I.

*B*afilii hujus variis calamitatibus divexati constantiam
 fuisse labefactatum, eumque ab Unione Sacra defecisse, perhibent Acta, quæ de Parthenio ejusdem immediato Successore præexistunt; lapsus tamen hic illius ante Incarcerationem admissus, & post modum pœnitentia expiatus intelligendus venit, & ex præmissis sufficienter id colligi potest, & Clerus in capite suo, ac etiam in membris suis intolerabilem pressuram sustinens calamitose illo tempore, magna ex parte recessit, & permanfit in disunione ad Annum 1649. quo per Professionem in Arce Unghvariensi emissam sub tribus hisce Conditionibus Sacram reassumpsit Unionem. *Primo*: ut Ritum Græcum ipsis seryare liceat. *Secundo*: ut Episcopum a se electum, & ab Apostolica Sede confirmatum habeant. *Tertio*: ut Libertatibus Ecclesiasticis libere fruantur. Quibus etiam Conditionibus admissis, & probatis atque stantibus. Idem Venerabilis Clerus mox elegit in Episcopum *Petrum Par-*

L 2 tenium,

tenium, quem post modum Cæsareo-Regia Denominatiõne provifum a Summo Pontifice Innocentio X. idem Clerus infitit fibi confirmari. Id patet ex fequentibus :

§ II. GRATIA CHRISTI ELECTE SANCTISSI-
ME PATER, ET UNIVERSALIS PATRIARCHA!

„ Nos Sacerdotes Sacri Ritus Græci In-
„ clyti, & Apoftolici Regni Incolæ per Comitatus in Ca-
„ thalogo noftrorum fpecificatos fiti, compertum habentes,
„ quod Sacramentum Regium fit abfcondendum, opera
„ vero DEI effe revelanda; & fole clarius omnibus Popu-
„ lis manifefanda, utpote talia, perquæ Clementiffimi
„ DEI noftri erga rationabilem Creaturam ineffabilis folet
„ declarari bonitas, & mifericordia. Huic itaque principio,
„ & Angelicæ Regulæ innixi Sanctitati veftre denuncia-
„ mus, prædicamus, & devotiffimis cælum ufque coram
„ toto mundo evehimus laudum Titulis. Quid tale? Gra-
„ tiam fcilicet DEI, & Salvatoris noftri in nos liberaliter
„ effufam, qua operatrice, falutisque animarum noftrarum
„ amantiffima prænuncia, abdicato, & e cordibus noftris
„ pulfo Græcanicæ infaniæ Schismate, fumus reducti,
„ ac redesponfati immaculatæ Virgini Sponfæ Unigeniti
„ Filii DEI, hoc eft: Sanctæ Romanæ Ecclefæ, hacte-
„ nus nobis fine ulla caufa exofæ, odioque habitæ. Hæc
„ vero ipfa reductio noftra peracta eft in Anno falutifero
„ 1649. Aprilis, die 24. Imperante Ferdinando Tertio
„ Romanorum Sacratiffimo Cæsare in Ecclefia Arcenfi
„ Ungvarini Latina, in Bonis Illuftriffimi Comitæ Georgii
„ de

„ de Homona sita, tali modo: Dominus Episcopus Mun-
„ csiensis Basilius Taraszovits, qui e vivis jam discessit,
„ cum sequens partes, tam schismaticas, quam hæreticas,
„ Unionis Sacrae Vinculum rupisset, Ecclesiae Catholicæ
„ nuncium publice remisisset; Hoc animadvertens Vene-
„ rabilis in Christo Pater, Dominus Georgius Jakusicz,
„ Episcopus Agriensis, in Christo quiescens, habens penes
„ se Reverendos Patres Basilianos in hunc finem adscitos,
„ Patrem Petrum Parthenium, & Patrem Gabrielem Caf-
„ sovicium, nos per literas suas Ungvarinum humanissi-
„ me invitavit, sermoneque opportuno de Unione Sacra
„ per prædictos Patres præmissa, quod intendebat, Spiri-
„ tu Sancto sic nos disponente, facillime effecit, diemque
„ Sancto Georgio Martyri dicatam pro Fidei Professione
„ facienda terminavit, qua die currente nos Sacerdotes
„ sexaginta tres congregati prænominatum Reverendissi-
„ mum Dominum Episcopum Agriensem ad Ecclesiam su-
„ pra citatam sumus secuti. Præmissa itaque incruenti
„ Sacrificii Mysterio, nostro Rutheno idiomate habito,
„ præmissaque nonnullis Sacerdotibus peccatorum expia-
„ tione Sacramentali, Fidei Professionem audibili voce
„ secundum formam præscriptam emisimus, scilicet nos
„ credimus omnia, & singula, quæ credit S. Mater nostra
„ Ecclesia Romana: credereque jubet, Sanctissimum Pa-
„ trem Dominum Innocentium X. Universalem Ecclesiae
„ Christi, & nostrum Pastorem profiteremur, ab eoque cum
„ Successoribus nostris dependere in omnibus cupimus, &
„ volumus, his tamen adjectis Conditionibus. *Primo*: ut

„ Ritus Græcæ Ecclesiæ nobis servare liceat. *Secundo* :
 „ Episcopum a nobis Electum , & ab Apostolica Sede
 „ confirmatum habere. *Tertio* : Libertatibus Ecclesiasticis
 „ libere fungi. Quibus Reverendissimus Præsul facillime
 „ annuit; id ipsum totum Illustrissimus quoque Benedictus
 „ Kisdy, Episcopus Agriensis, cum suo Generali Vicario
 „ assistente sibi Reverendo in Christo Patre Thoma Jaz-
 „ brényi S. Jesu Religioso in Anno 1648. ratum habuit.
 „ Maxime vero negotium hoc nostrum paterna sua sollici-
 „ tudine roboravit, tam Illustrissimus ac Reverendissimus
 „ Princeps Hungariæ Georgius Lippai, Archi-Episcopus
 „ Strigoniensis, bis a nobis per Legationem a prædictis
 „ Reverendis Patribus Basilianis susceptam requisitus, quam
 „ etiam Illustrissimus Episcopus Vacensis, Dominus Ma-
 „ thias Tarnoczy, quibus nos obligamus in perpetuum.
 „ His Sanctitati vestræ significatis Benedictionem Paternam,
 „ causæ nostræ promotionem, & Episcopi a nobis electi
 „ Reverendissimi Patris Petri Parthemy confirmationem,
 „ unanimiter, & humiliter petimus. Ungvarini 1652. Ja-
 „ nuarii 15. die Sanctitatis vestræ servi humillimi: Alexius
 „ Lodomirszky, Archidiaconus Makoviczenfis (L.S.) Gre-
 „ gorius Stofztoviczky, Archidiaconus Homonenfis. (L.S.)
 „ Stephanus, Archidiaconus Strednenfis. (L.S.) Daniel
 „ Ivanovics, Archidiaconus Uzaniensis (L.S.) Alexius Phi-
 „ lipovits, Archidiaconus Stropkoviensis. (L.S.)

§ II. *Parthemium* hunc in serie Decimum Munka-
 csiensem Episcopum per summum Pontificem fuisse con-
 firma-

firmatum penes collationales Regias, Decretum Imperatoris *Leopoldi* ad Regiam Cameram Pofonienfem in præmiſſo merito Donationis Regiæ fine effectuationis effectuatorum emanatum declarat, cujus tenor ſequitur in hunc modum:

„ **LEOPOLDUS** Dei Gratia electus Romanorum
 „ Imperator, ſemper Auguſtus, ac Germaniæ, Hungariæ,
 „ Bohemiæ &c. Rex. Magnifice, Egregii Fideles nobis Dilecti.
 „ lecti. Ex relatione Fidelis noſtri nobis ſincere Dilecti
 „ Archi-Epiſcopi Strigonienfis intelligimus in Comitatu de
 „ Beregh, Superiorum Regni noſtri Hungariæ Partium in
 „ Munkács, ſeu Bonis proxime ei adjacentibus, exiſtare
 „ Monafterium Ordinis Sancti Baſilii a Piis Principibus, &
 „ Regibus Hungariæ, ante aliquot centenos Annos fundatum,
 „ Decimis, Colonis, aliisque obventionibus ſufficienter
 „ proviſum, ac dotatum, ita ut ibi Epiſcopus Græci
 „ Ritus ex Ordine Baſilianorum Catholicæ Romanæ Eccleſiæ
 „ Unitorum reſideret, Epiſcopum ageret, Jurisdictionem
 „ in Sacerdotes, & Populum Ritus Græci exerceret, ſacramentaque
 „ eiſdem adminiſtraret, de quibus omnibus
 „ Literæ Fundationales, & Originales, ac Donationales
 „ præ manibus dicti Archi-Epiſcopi haberentur de facto.
 „ Quem quidem Epiſcopatum (uti informamus) poſtquam
 „ in manus Schismaticorum taliter qualiter deveniſſet, ex
 „ electione ejusdem Profeſſionis Sacerdotum Ruthenorum
 „ conferre uſurpaverat defunctus Senior Princeps Rakoczy,
 „ & poſt ejus deceſſum, relicta ejus Vidua Principiſſa, quin
 „ imo proximis non ita diu evolutis temporibus, & Annis

Mo-

„ Monasterium ipsum dictis Religiosis auferre, aut Va-
 „ cuum habitatoribus reddere, Bonaque & obventiones
 „ Episcopatus sibi usurpare præacta Principissa Vidua non
 „ dubitaverit. Quod cum æquitati, Juribusque divinis,
 „ & humanis aduersetur, Nos Authoritate nostra Regia,
 „ quam in omnes Episcopatus, & eorum collationes in
 „ hoc Regno exercere dignoscimur prædictum Episcopatum
 „ Munkacsiensem, Reverendo Petro Parthenio, Catholico
 „ Unito a Sede Apostolica confirmato, & Legitime con-
 „ secrato, Ritus Græci Episcopo; Ordinis Sancti Basilii
 „ Religioso benigne contulimus, prout ex inclusis Dona-
 „ tionum Paribus demisse intellecturi estis. Nec desistere
 „ ulterius quoque intendimus, sed quibusvis opportunis
 „ modis, Episcopatum & Monasterium prædictum suo
 „ priori statui juxta Foundationem primævam restituere, &
 „ reponere constitutum habemus. Quare benigne volu-
 „ mus, præcipimusque vobis, ac mandamus, ut quanto-
 „ cius quempiam ex Consiliariis Camerae nostræ Superio-
 „ ris Hungariæ ad prædictam Principissam Viduam cum
 „ Donationalibus ipsis Literis, ac eorum Paribus expedire
 „ non intermittatis, qui memoratum Parthenium installare
 „ in prædicto Episcopatu, Monasterioque, & Petrinentiis
 „ noverit, ac debeat. Ipsamque Principissam capacem
 „ omnino reddat, & Nostro Nomine admoneat, ne se op-
 „ ponere velit, aut salutare Propositum nostrum impedire,
 „ tanto magis, cum jam plus, quam quadringenti Sacer-
 „ dotes Ritus Græci in tractu illo habitantes, & ad Jurisdi-
 „ ctionem alias dicti Episcopi, pertinentes eundem Parthe-
 „ nium

„nium elegerint, & se illi subjecerint, quin imo etiam
 „residui pauciores, qui supererant Sacerdotes (uti infor-
 „mamur) neququam alium Episcopum eligere velint,
 „sed huic sese submittere, ac subjacere. Executuri in eo
 „benignam ac seriam voluntatem nostram. In reliquo
 „Gratia, & Clementia nostra Cæsarea, & Regia vobis
 „benigne propensi maneamus. Datum in Civitate nostra
 „Vienna Austriae, die decima quarta mensis Januarii.
 „Anno Domini Millesimo, sexcentesimo, sexagesimo. Leo-
 „poldus m. p. Georgius Szepcseny, Archi-Episcopus Co-
 „locensis m. p. Andreas Rutkay m. p.

Præsentem copiam cum suo originali collatam, com-
 portatam eidemque per omnia conformem esse testor in-
 frascriptus Pofonii die 23. Maji 1764. Georgius Rudolphus
 Ribics, Consiliarius, & Archivi Regio Cameralis Direc-
 tor. m. p. (L. S.)

§ III. REGIÆ POSONIENSIS CAMERÆ Literæ
 ad DOMINOS CONSILIARIOS de eodem merito exaratae:

„Generosi Domini! servitorum nostrorum. Qualiter
 Sua Majestas Sacratissima Dominus noster Clementissimus
 Autoritate, Juris Patronatus Regii, quod in conferendis
 Universis Regni hujus Hungariae Ecclesiis, & Beneficiis in-
 star divorum, quondam Hungariae Regum Prædecessorum
 suorum felicissimæ reminiscentiæ habet, Episcopatum Mun-
 kacsiensem Græci Ritus, Ordinis Sancti Basilii, cum Uni-
 versis ejusdem Bonis, & Juribus temporaneis, proventibus-
 que quibuslibet Reverendo Domino Petro Parthenio, cle-

menter conferre dignata sit, qualiterve eundem Dominum Episcopum, in dictum Episcopatum Munkacsiensem, medio, unius, vel alterius Dominationum vestrarum Generosarum introducendum huic Cameræ benigne præcipiat? ex inclusis Paribus Donationis sub A, & continentis benigni Suæ Majestatis mandati in originali adjecti sub B. Dominationes vestræ Generosæ uberius percipient. Quapropter, ut in hoc passu benignissimæ Suæ Majestatis voluntati satisfiat, Dominationes vestras Generosas præsentibus Nomine & Autoritate ejusdem Suæ Majestatis diligentissime requirendas esse duximus, quatenus unus, vel alter Dominationum vestrarum Generosarum, & nostro Judicio, quidem Dominatio vestra Generosa, Domine Podbelany (nam ne forsan vestra Dominatio Generosa Domine Vöres, aliquam Alienationem erga Dominam Principissam haberet) acceptis ad se literis Suæ Majestatis Sacratissimæ præsentibus annexis, & dictæ Principissæ, in hoc ipso negotio benignæ collationis ejusdem Episcopatus sonantibus, ad eandem Dominam Principissam cum primis proficiscatur, præsentatisque debito modo iisdem literis Suæ Majestatis Suæ Dominationi Illustrissimæ, eandem omnibus modis, & argumentis, tam ex ipsis Donationalibus Regiis, quam mandato Suæ Majestatis, ad hanc Cameram sonanti eruendis disponat, ut se benignæ Suæ Majestatis voluntati in hoc passu accommodet, neque ullum obicem ponat, sed præfatum Dominum declaratum a Sua Majestate Episcopum, pro legitimo Episcopo Munkacsienfi agnoscat, Bonaque Univerfa ad eundem Episcopatum, ex Fundatione, vel quolibet mo

pertinentia, Decimas, utpote Pagos, & Villas, Prædia, & alias obventiones, quæ forsan per ejusdem Dominæ Principissæ Bonorum Officiales quoquo modo occupatæ, & usurpatæ essent, eidem Episcopatus restitui facere, & per Dominum Episcopum Jure possidenda, remittere velit, ac tandem ab inde ad caput Bonorum dicti Episcopatus Munkacsienfis se conferat, quo convocatis Vicinis, & Commetaneis sine discretione Religionis & Bajtkonibus, seu Græci Ritus Sacerdotibus, quam plurimis, quos ad manus habere poterit, prænominatum Episcopum Petrum Parthenium modo, & ordine in similibus Installationibus observari consueto Nomine Suæ Majestatis Sacratissimæ installet, & introducat, ac demum super peractis, & medio tempore intervenientibus, quibusvis negotiis huic Cameræ claram, & discretam Relationem faciat Suæ Majestati Sacratissimæ in Originali transmittendam, remisso etiam mandato ad hanc Cameram sonante, prouti vestræ Dominationes Generosæ, pro discretione sua rem in præmissis, quam optime accomodare scient. Quas in reliquo ad Annos plurimos felicissime valere cupimus. Pofonii, die 9. Februarii 1660. “

„ Præsentem Copiam cum suo Originali collatam, & comportatam, eidem per omnia conformem esse: testor infrascriptus. Pofonii 23. Maji 1764. *Georgius Rudolphus Ribics*, Consiliarius, & Archivi Regio-Cameralis Director.

§IV. Decretum Imperatoris *Leopoldi I.* de præattacto Episcopo illud est:

„ NOS LEOPOLDUS Dei Gratia electus Ro-

„ manorum Imperator, semper Augustus, ac Germaniæ;
„ Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiaë, Sclavoniæ,
„ Ramiæ, Serviæque &c. Rex; Archi-Dux Austriæ &c.
„ Memoriæ commendamus, Tenore præsentium, signifi-
„ cantes, quibus expedit Universis. Quod Nos pro ea,
„ qua in constituendis legitimis Ecclesiarum DEI Pastori-
„ bus tenemur cura, & solitudine debitum habentes re-
„ spectum, ad Eruditionem, & Doctrinam, laudatosque
„ mores; & laudatam vitæ, honestamque conversationem
„ aliasque præclaras animi dotes Fidelis nostri Reverendi
„ Petri Partheny, Ordinis S. Basilii, alias a Sede Aposto-
„ lica confirmati Episcopi Græci Ritus, quibus ipsum DEI
„ Altissimi munere insignitum, & ordinatum, non modo
„ aliorum fide dignorum testimonio, verum etiam expe-
„ rientia quoque nostra cognoscimus, eundem tanquam Per-
„ sona idoneam, & bene meritam ad Episcopatum Mun-
„ kacsiensem Græci Ritus, Ordinis S. Basilii, Autoritate
„ Juris Patronatus nostri Regii, quod in conferendis Uni-
„ versis prædicti Regni nostri Hungariæ Ecclesiis, & Bene-
„ ficiis instar Divorum, quondam Hungariæ Regum Præ-
„ decessorum nostrorum felicitis memoriæ optimo Jure ha-
„ bere, & exercere dignoscimur, duximus nominandum,
„ eligendum, & præsentandum, tum etiam, siquidem ab
„ antiquis semper temporibus, ipso Sancti Stephani Regis,
„ & Apostoli hujus Regni Episcopatum omnium, sub Co-
„ rona hujus Regni comprehensorum, ut Patronatus, &
„ Collatio ad neminem alium, quam ad Regiam Majesta-
„ tem, Sacramque Coronam, semoto omni dubio spectasse,

„ & pertinuisse dignoscatur. Quare prænominatum Epi-
 „ scopatum Munkacsiensem benigne conferre placuit Fideli
 „ nostro Reverendo Petro Parthenio, Ordinis S. Basilii,
 „ Religioso Græci Ritus Episcopo, legitime ordinato, prouti
 „ etiam conferimus, damus, donamus præsentium per vi-
 „ gorem, una cum omnibus suis Decimis, Castellis, Villis,
 „ Oppidis, Possessionibus, Prædiis, Portionibus, & aliis
 „ cunctis Pertinentiis, Bonisque, & Juribus Possessionariis,
 „ nec non Censu Cathedralico a singulis Czerkanibus, seu
 „ Græci Bajtkonibus, vel Sacerdotibus, ubivis, & in qui-
 „ buscunque Comitatus habitantibus, & existentibus,
 „ quocunque nomine vocitatis ad præfatum Episcopatum
 „ Munkacsiensem de Jure, & ab antiquo spectantibus, &
 „ pertinere debentibus, nec non cum omnibus Juribus, Li-
 „ bertatibus, Honoribus, Proventibus, & Obventionibus,
 „ Emolumentisque, mandantes omnibus cujuscunque Sta-
 „ tus & Ordinis Fidelibus nostris in Regno Hungariæ, Do-
 „ minia & Bona tenentibus, Supremis & Vice-Comitibus,
 „ Baronibus, Magnatibus, Nobilibus, Capitaneis, & eo-
 „ rundem Vicesgerentibus, signanter vero in Comitatus
 „ Beregh, Szabolts, Ugocsa, Szakmar, Zemplén, Ungh,
 „ Aba-Ujvár, Sáros, Torna, Szepes, & de Gömör, ut
 „ eundem Petrum Parthenium pro vero, & legitimo Mun-
 „ kacsienfi Episcopo recognoscere, omniaque ad dictum
 „ Episcopatum ex Fundatione, vel quolibet modo pertinen-
 „ tia: Decimas utpote Pagos, & Villas, Prædia, & alias
 „ obventiones, quæ forte ab illis quoquo modo occupatæ,
 „ & usurpatæ essent, manibus præfati Episcopi assignare,

„ & Jure possidenda remittere, signanter autem Bujtkoni-
 „ bus, seu Græci Ritus Sacerdotibus, omnibus Ecclesiasti-
 „ cis & Clericis, quocunque Nomine ejusmodi Græci Ritus
 „ in prædictis Comitatus, ac aliis ubicunque residentibus
 „ Ruthenis, Clero, & Ecclesiasticis Religiosis Græci Ritus,
 „ ab antiquo & consuetudine ad Jurisdictionem Munka-
 „ csienfis Episcopi spectantibus, Authoritate Regis Aposto-
 „ lici benigne injungimus & mandamus, ut neminem alium
 „ pro vestro legitimo Episcopo, ac Prælato recognoscere,
 „ eidemque omnem Reverentiam & Obedientiam conve-
 „ nientem, præstare debeatis, & teneamini, secus nulla-
 „ tenus facturi. Præsentibus perlectis, exhibenti restititis.
 „ Datum in Arce nostra Regia Posoniensi, die decima men-
 „ sis Novembris, Anno Domini Millesimo, sexcentesimo,
 „ quinquagesimo nono. Regnorum nostrorum Romani se-
 „ cundo, Hungariæ & reliquorum quarto, Bohemiæ vero
 „ Anno tertio. Leopoldus m. p. (L. S.) Georgius Szelepcsény,
 „ Episcopus Nitriensis m. p. Andreas Rutkay m. p.

C A P U T XVII.

Anno 1660. die 4. Januarii præfatus Episcopus *Petrus Parthenius* (qui etiam Tyrnaviæ Nationali interfuit Synodo Anno 1648.) ab Archi-Episcopo Strigoniensi *Georgio Lippay*, exoperatus est, pro suo Clero diversas Prærogativas, Immunitates, quibus gaudebat Clerus Latinus, prout tenor harum exhibet :

„ NOS GEORGIUS LIPPAI Miseratione Divina
„ Archi-Episcopus Ecclesiæ Metropolitanæ Strigoniensis,
„ Locique ejusdem Comes perpetuus, Primas Hungariæ,
„ Legatus natus, Summus, & Secretarius, Cancellarius
„ Sacratissimæ Cæsareæ & Regiæ Majestatis Intimus Con-
„ siliarius &c. Notum facimus, quibus expedit Universis:
„ Quod cum post Reverendissimi quondam Basilii Taraszo-
„ vits, Græci Ritus Munkacsienfis Episcopi, ex hac vita
„ decessum Petrus Parthenius, ex Ordine S. Basilii Presby-
„ ter legitime, & unanimi eorum, qui Jus suffragii habue-
„ runt, ejusdem Græci Ritus Sacerdotum voto in Episco-
„ pum Munkacsiensem fuisset Electus, ad Nos ad Sacram
„ Nationalem Synodum, quam Tyrnaviæ Anno Millesimo,
„ sexcentesimo, quadragesimo octavo in Septembri, magna
„ Dominorum, Prælatorum, ac Cleri frequentia celebraba-
„ mus, cum pluribus dicti Ritus Ruthenis Sacerdotibus re-
„ currerit, & sponte, ac libere exposuerit, declaraveritque:
„ Qualiter non solum ipse, ac reliqui, quorum suffragio est
„ electus, Presbyteri, sed & populus eorum Curæ commis-
„ sus, cum Catholica Romana Ecclesia, adeoque Christi
„ in Terris Vicario Pontifice Romano sinceram Sacrosan-
„ cte observare decreverunt Unionem, demisse instando,
„ quatenus Nos, & sacra Nationalis Synodus eundem Re-
„ verendissimum Petrum Parthenium, ita ut meminimus,
„ electum Episcopum Munkacsiensem, ejusque Clerum,
„ ac populum pro talibus agnoscere, in Sancta Unione con-
„ servare, ac apud Sacratissimam Cæsaream, Regiamque
„ Majestatem recommendare vellemus; quam dicti Reve-

„ ren-

„ rendissimi Petri Parthenii, ac ejusdem Cleri Instantiam,
 „ Nos cum universa Nationali Synodo gratam, & acce-
 „ ptam habentes, non solum fraterno benevolentiae affe-
 „ ctu, eosdem complexi sumus, verum etiam quidquid ad
 „ promovendum eandem Sanctam Unionem, ac reductio-
 „ nem eorum, qui ejusdem Ritus a suo legitimo Episcopo
 „ divisi erant, necessarium videbatur, ea qua par est, solli-
 „ citudine, ac industria procuravimus; nam ad nostram In-
 „ formationem, & Recommendationem Sacra Cæsarea,
 „ Regiaque Majestas optimo Jure, quod ut Rex Apostolicus
 „ in omnia Beneficia Ecclesiastica in hoc Regno Hungariæ
 „ habet, ex exercet, eidem Reverendissimo Petro Parthe-
 „ nio, dictum Episcopatum Munkacsiensem, cum omni-
 „ bus Pertinentiis, Juribus Possessionariis, quibuscunque
 „ Emolumentis, & Obventionibus, & Censu Cathedralico,
 „ ut ex Donationalibus ejusdem Sacratissimæ Majestatis
 „ uberius patet, contulit gratiose; a Sanctissimo etiam
 „ Domino nostro Alexandro Papa VII. pro eodem Reve-
 „ rendissimo Petro Parthenio, Episcopo Munkacsienfi con-
 „ firmationem, ac reliqua, quæ ad legitimam ejusdem
 „ muneris executionem desiderabantur, obtinuimus, atque
 „ id ipsum, ac ejusdem Reverendissimi Petri Parthenii le-
 „ gitimam in Episcopum consecrationem, uberius in aliis
 „ nostris Patentibus Literis in Anno Domini Millesimo,
 „ sexcentesimo, quinquagesimo quinto declaravimus; &
 „ quoniam tum ipse Reverendissimus Petrus Parthenius
 „ Episcopus, tum alii plerique ejusdem Ritus Sacerdotes,
 „ Latinum Idioma non didicerunt, juxta usitatam, & à

„ Sede

„ Sede Apostolica jam olim approbatam Græci Ritus con-
„ suetudinem vulgari Illirica, seu Glagolitica lingua divina
„ omnia peragere, Populoque sibi commisso Sacramenta
„ ministrare, ac reliqua Ecclesiastica munia poterunt in Do-
„ mino exercere; quare omnes & singulos cujusvis Status,
„ Gradus, Ordinis, & Præminentiaë Christi Fideles Pa-
„ terne in Domino requirimus, ut dictum Reverendissimum
„ Petrum Parthenium, pro vero, legitimo, ac Catholico Epi-
„ scopo Munkacsienfi, & Plebanos sub ejus potestate de-
„ gentes, similiter pro veris, & legitimis Sacerdotibus agno-
„ scant, iisdemque eum, quem Episcopalis, ac Sacerdota-
„ lis requirit Dignitas, Honorem, & Reverentiam, Favo-
„ rem, & Benevolentiam data occasione satagant exhibere.
„ Præmissis vero Sacerdotibus Unitis, Archidiaconis, &
„ Populo Universo ubivis, & quibuscunque in Comitatibus
„ in hoc Regno Hungariæ, ac Partibus eidem adnexis de-
„ gentibus, & commorantibus Authoritate imprimis Apo-
„ stolica nobis ea in parte specialiter delegata, deinde
„ etiam ordinaria, qua ut Primas in eodem Regno, eique
„ de Jure annexis Partibus divina fungimur Miseratione,
„ districte committimus, & mandamus, ut Episcopum præ-
„ fatum Munkacsiensem Petrum Parthenium tanquam le-
„ gitimum immediatum Animarum suarum Pastorem agno-
„ scere, eidemque condignum honorem, & obedientiam
„ studeant præstare, Dominos etiam Terrestrales, in quo-
„ rum Dominiis, & Terris dictus Episcopus, ac reliqui de
„ ejus Clero morantur, amice requirimus, & obsecramus,
„ ut tam eundem Reverendissimum Episcopum, tam reli-

„ quos ejusdem Ritus, ac Unionis Sacerdotes, & Clerum
 „ ad instar aliorum Ecclesiasticorum Immunitate Ecclesia-
 „ stica in Personis suis, ac in Parochialibus Fundis finant
 „ gaudere, neque permittant, ut præfato Episcopo, aut
 „ Sacerdotibus, & Clero, ejus Curæ commissis sæculares
 „ Personæ manus injiciant, aut quovis alio modo contra
 „ Sacrorum Canonum eosdem in personalibus judicent, aut
 „ perturbent, illud etiam unice desideramus, ut de benigno
 „ eorundem Dominorum Terrestrialium consensu liceat ei-
 „ dem Episcopo, Sacerdotibus, ei subjectis penes Ecclesias
 „ eorum Scholas erigere, ac Magistros idoneos pro in-
 „ struenda in literis, & bonis moribus Juventute interte-
 „ nere, omnesque & singulos non secus ac reliquos Latini
 „ Ritus Ecclesiasticos, ac Scholarum Rectores sub singula-
 „ rem suam recipere Protectionem, & contra malevolorum
 „ injurias defendere non intermittant; quod sæpe dicto Re-
 „ verendissimo Episcopo, ejusque Clero per Dominos Ter-
 „ restrales gratiose collatum Beneficium iisdem a DEO
 „ Teroptimo maximo cumulatisime in hac, & in altera vita
 „ confidimus retribuendum. Datum Tyrnaviæ in Archi-
 „ Episcopali nostra Curia, die 4ta mensis Januarii, Anno
 „ Domini Millesimo, sexcentesimo, sexagesimo. Georgius
 „ Lippay, Archi-Episcopus Strigoniensis m. p. (L. S.)

Basilio itaque Tarafzovits Anno 1648. mense Augusto
 e vivis sublato. Petrus Parthenius voto Cleri mox electus
 in Episcopum Munkacsiensem Tyrnaviam ad Synodum
 præattactam festinavit, sua, sui que Cleri negotia commen-
 daturus, sequenti demum Anno 1649. 24. Aprilis eodem

potissimum promotore Clerus Unghvarini congregatus, per Professionem Fidei Sacram cum Ecclesia Romana Unionem, variis prius motibus agitatam restabilivit, cum jure servandi proprium Ritum Græcum, eligendi Episcopum & fruendi privilegiis, ac immunitatibus Ecclesiasticis omnibus; quibus conditionibus admisis, & canonisatis, Petrum Parthenium prius private electum, atque ad Synodum prælaudatam deputatum, postmodum publice idem Clerus declaravit a se eundem esse electum, quem dein Anno 1652. Innocentio X. Romano Pontifici confirmandum dictus Clerus præsentavit; Hunc Alexander VII. Innocentii Successor immediatus reipsa confirmavit, tandem confirmatum, ac legitime consecratum Leopoldus I. ad Interpositionem Archiepiscopi Strigoniensis Georgii Lippay cum collatione Bonorum in prælibatum Episcopum Munkacsiensem nominavit, ut præmissum est. Quamdiu rexerit Episcopatum, & quando obierit Præsul hic incertum est quidem, eum tamen munere Episcopali ad Annum usque 1670. functum fuisse, ex Diario Episcopi Josephi de Camellis constat, etenim asserit is Episcopus quempiam Joannem Lochovszky ordinatum fuisse ante Annos 26. ab Episcopo Munkacsieni Parthenio Petrovics. Item Joannem Zavidovszky ante Annos 20. ordinatum esse ab Episcopo Munkacsieni Rotofzinszky cognomine, qui erat Petrus Parthenius; hæc autem dictus Episcopus de Camellis scripserat Anno 1690. subtractis itaque Annis 20. (ante annos 20. ordinatum esse asserit) prodit Joannem Zavidovszky à Parthenio ordinatum fuisse Anno 1670.

CAPUT XVIII.

JOANNICIUS ZEIKAN

Episcopus Munkacsienfis XI.

Principissa *Sophia Bathori*, Principis Transylvaniae *Georgii II. Rakoczy* condam relicta Vidua, *Joannicum* hunc nominaverat in Episcopum Munkacsiensem, cujus favore etiam consecrationem in Moldavia consecutus est, non tamen Munkacsini, sed in Miszticze residebat in Bonis propriis, residente eorum in Monasterio Munkacsienfi *Petra Parthenio Rotofsinszky*, voto, ac communibus suffragiis Cleri Uniti electo, per Sedem Apostolicam confirmato, per Cæsarem, ac Regem Apostolicum nominato, atque Anno 1659. collationem Bonorum consecuto, ac solenniter per Commissarios Regios introducto, Installatoque, & in Jurisdictionis Episcopalis Exercitio constanter persistente, ut ex præmissis liquido patet.

Joannicio quidem Promotore Ecclesia Monasterii Munkacsienfis per *Constantinum Multyanszky* Vaivodam Transalpinum Anno 1661. erecta est, inde tamen concludi haud potest, eundem tunc temporis habitasse Munkacsienfi, quin imo Inscriptio in Tabula lapidea dextero Ecclesiae Lateri adhærente insculpta, clare remonstrat prælibatum Episcopum fixam Residentiam in Miszticze habuisse, quæ talis est Ruthenicis Literis exarata:

Theodor Keriatovics Knyazem bil,

Za otpuszczenie hrichov Manastir zrobit.

Drevjana czerkov ot viku zosztavala,
 A terazneissaho Roku 1661. kamennaja sztala
 Prez Konstantina Vojevodu Multyanszkaho
 Z Nedeleju na imja Hozpozeju Jeho,
 Vladikoju na toi csasz Joanniky zosztaval
 Zo Mszticsova otomszja pilno sztaral.
 I toi Kamenj zrobiti dal.
 Roku 1661. Maja 13.

Quod Latine ita sonat:

Theodorus Keriatovits Princeps fuerat
 Pro remissione peccatorum Monasterium fundaverat,
 Perduravit a sæculis Ecclesia lignea
 Sed præfenti Anno 1661. facta est lapidea.
 Constantino Multyanszky Vajvoda curante
 Dominica sua Conjuge ad opus hoc concurrente
 Joannicius hoc tempore Episcopus erat
 Solicitam in eo ex Miszticze curam locaverat,
 Et Lapidem huncce confici curaverat.
 Anno 1661. 13. Maji.

En! zo *Mszticsova*, ex *Miszticze*; id est: in Miszticze
 habitans residens curabat, & promovebat negotium Eccle-
 siæ Monasterii Munkacsienfis.

Et fortasse residebat Munkacsini etiam ante Installatio-
 nem Episcopi *Petri Parthenii Ratofszinky*, quemadmodum
Methodius Rakoveczky, habitaverat æque in Monasterio
 Munkacsienfi ante Installationem Episcopi Josephi de Ca-
 mellis, & postmodum inde recessit, ut infra videbimus, sic
 & *Joannicius Zejkan*, qua Dominus Terrestris, Miszticzini in

sua Curia Munkacsino discedens, post introductum *Parthenium* residebat deinceps, & inde, fors prius jam ædificari cœptam Ecclesiam præattactam adlaborabat consumari.

Josephus de Camellis Anno 1690. scribit in suo Diario à dicto *Joännicio* Episcopo Basilium Verecsanzky fuisse ordinatum ante Annos sex, hinc constat eum in vivis adhuc exstitisse, & Munia Episcopalia exercuisse Anno 1684.

CAPUT XIX.

PORPHIRIUS ARDAN

Episcopus Munkacsienlis. XII.

De hoc Episcopo nulla alia supersunt Monumenta præter scriptum in Lapide in Latere Ecclesiæ dextero exteriori: Literis Latinis sculptum, quod est: *Porphirius* Episcopus Munkacsienlis.

CAPUT XX.

METHODIUS RAKOVECZKY

Episcopus Munkacsienlis. XIII.

Hunc fuisse Episcopum Munkacsiensem certæ Mendicatoriæ literæ de Anno 1689. pro Monasterio Zariesiensi per Parochum loci Michaëlem in proprio fundo construi occipito (cum Patrocinio Comitum *Georgii Barkoezy*, pro tunc Comitatus Ugocsienlis Supremi Comitum) Ruthenico Idiomate docent, quas idem Episcopus subscripsit hoc modo:

„ Me-

„ Methodius Episcopus Munkacsienfis, Makoviczienfis,
„ Scepusienfis, Krafznobrodenfis, Maramorofienfis, & per
„ totam terram Hungariæ, die 26. Aprilis Anno 1689.

Eum Josefus de Camellis Successor ejusdem sapius commemorat in suo Diario propria manuscripto; quem etiam Monasterii Munkacsienfis Hegumenum nominat, de quo in fronte Diarii præattacti hæc habet:

„ Vigefima Aprilis fecundum Calendarium novum, die
„ autem 10. fecundum vetus; Anno 1690. Vigore mandati
„ Regii fui installatus pro Episcopo Munkacsienfi in Eccle-
„ fia ab Illuftriffimo Domino Episcopo M. Varadienfi, & à
„ Magnifico Domino Francisco Klobuficzky, Administra-
„ tore fupremo Bonorum Rakoczianorum, ibique in meis
„ manibus fecerunt publice juratam Fidei profeflionem
„ Catholicam, in Idiomate Sclavonico:

„ Reverendifsimus Dominus Methodius Rakovetzky, He-
„ gumenus Monasterii Sancti Nicolai Munkacsienfis.

„ R. Tarafius Kolovfzky, Monachus.

„ R. Gelafius Szieczky, Monachus.

„ R. Sebastianus Popiel, Monachus.

C A P U T XXI.

Inter Fundationem Koriatovicfianam, & confirmationem
Corvinianam nonaginta octo interventis Annis, Mona-
fterium hoc Munkacsienfe intra hoc temporis fpatium nulla
fubiiffe adverfa fata, ex fuperius dictis fatis conftat, nifi,
quod

quod dicta Fundatio (Fundatore in femine fortassis deficiente) ad collationem deveniret Regiam.

Postea circa Annum 1550. (referente *Istvanfio*) adeoque post Annos octuaginta duos, à tempore confirmationis Mathiæ Regis computando, Dogmate Calviniano per Tutorem *Joannis Sigismundi*, Filii *Joannis Interregis Petrovicsium* nomine; primum Munkacsinum introducto, & postmodum late serpente; atque Ministris subinductis, credibile est, pro meliori eorundem subsistentia Decimas per Tutorem illum alias Reformatum à Monasterio fuisse avulsas, & Dominio Munkacsienfi ad Principem *Georgium Rakoczy* æque ejusdem Religionis deveniente, H. C. Pastoribus fuisse collatas, Possessiones quoque ipsæ, *Boboviscse* videlicet, & *Lauka* sub Episcopo *Basilio Taraszovits* (ut jam dictum est) per hunc Principem occupatæ, Dominioque incorporatæ erant.

Tandem Principissa *Sophia Bathori* Principis *Georgii Junioris Rakoczy* relicta Vidua ad Fidem Romano Catholicam transitura, dictas decimas à V. D. Ministris receptas, Latino Parocho Munkacsienfi contulit, tradiditque tenendas; signanter Decimas vinorum ex Promontoriis *Ivany-hegy*, *Lelecsovka*, *Verefs-hegy*, à Monasterio avulsas Plebano illi applicuit. Possessionibus interea *Boboviscse*, & *Lauka* penes Dominium retentis.

Finis Partis primæ.

BREVIS NOTITIA
FUNDATIONIS

THEODORI KORIATHOVITS,

OLIM

DUCIS DE MUNKACS,

PRO

RELIGIOSIS RUTHENIS

ORDINIS SANCTI BASILII MAGNI

IN MONTE CSERNEK AD MUNKACS,

ANNO MCCCLX. FACTÆ.

EXHIBENS

SERIEM EPISCOPORUM GRÆCO-CATHOLICORUM
MUNKACSIENSIVM,

*cum præcipuis eorundem aliorumque Illustrium
Virorum Gestis, è variis Diplomatum, Decretis-
que Regiis, ac aliis Documentis authenticis
potissimum concinnatam.*

PARS SECUNDA.

AUTHORE

R. P. JOANNICIO BASILOVITS,

Ordinis Sancti BASILII Magni,

In Vener. Monasterio de Monte Csernek ad Munkacs

PROTO-HEGUMENO.

CASSOVIÆ,

EX TYPOGRAPHIA ELLINGERIANA 1700.

PROBATION

of the County of ... State of ...

IN SENATE

January 1st 18...

Present ...

... of the County of ...

... do hereby certify that ...

... of the County of ...

... do hereby certify that ...

... of the County of ...

... do hereby certify that ...

... of the County of ...

... do hereby certify that ...

... of the County of ...

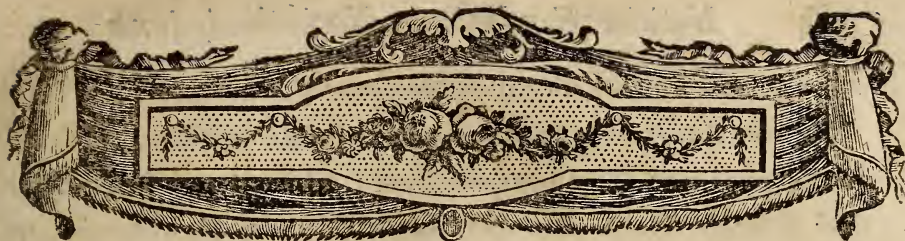
... do hereby certify that ...

... of the County of ...

... do hereby certify that ...

... of the County of ...

... do hereby certify that ...

BREVIS NOTITIA
FUNDATIONIS
KORIATHOVITSIANAE

PRO

Religiosis Ordinibus S. BASILII Magni Ruthenis
ad Oppidum Munkacs factæ.

P A R S II.

CAPUT I.

§ I.

Monasterium isthoc (de quo est sermo) Juribus omnibus Possessionariis, ac Tenentibus, tractu temporis longiori evoluta, orbatum fuisse, ex Parte præcedenti patet; Restituta quidem eidem fuerant sub *Petro Parthenio* Episcopo, sed iterum, eo è vivis sublato, reoccupata, quæ tandem studio & opera Eminentissimi condami Cardinalis, Archi-Episcopi Strigonienfis, *Leopoldi à Kolonics*, resignata sunt Præsuli *Josepho de Camellis*.

A 2

§ II.

§ II. Præsul hic inter Episcopos Munkacsienfes XIV. Natione Græcus fuit, quem Anno 1689. prælibatus Cardinalis pro tunc Romæ agens, inde adduxit pro Mifsionario ad noſtram Ruthenam Nationem Sebaltæ Episcopum, qui dein in Episcopum Munkacsienſem per Leopoldum I. Imperatorem reſolutus eſt, quem poſtea Vicarium Apoſtolicum ſummus Pontifex nominavit, confirmavitque.

§ III. Eo proinde Episcopo reſignationem præfatorum Bonorum ſolicitante, & adurgente, Anno poſtmodum 1692. Feria ſexta poſt Dominicam primam Epiphaniæ Domini, Venerabilis Conventus S. Crucis de Leleſz, erga requiſitionem Domini *Franciſci Klobuſiczky*, Bonorum Rakoczianorum Adminiſtratoris, qua Commiſſionati Illuſtriſſimum ac Reverendiſſimum Dominum Auguſtinum Benkovits, condam Episcopum M. Varadienſem, & dicti Conventus Præpoſitum, cum Notario Conventus Joanne Szegegy, pro Teſtimonio ad eorundem Bonorum reſignationem exmiſerat; coram quibus Partes eadem, tam videlicet Illuſtriſſimus Dominus Episcopuſ Joſephuſ de Camellis, quam Dominuſ *Franciſcuſ Klobuſiczky* perſonaliter conſtituti fuerant.

§ IV. Illuſtriſſimus Dominuſ *Joſephuſ de Camellis*, coram dictiſ Teſtimoniis conſtitutuſ, reproductiſ Inſtrumentis Foundationiſ, Ducis *Theodori Keriatovics*, & Donationiſ Mathiæ Regiſ, poſtulavit à prærepetito Domino *Franciſco Klobuſiczky*, tanquam prænominatorum Bonorum Adminiſtra-

fratore, quatenus easdem Possessiones Bobovische & Lauka nominatas, cum omnibus proventibus, emolumentis, & universis appertinentiis, aliaque omnia in iisdem literis Privilegialibus, sive Fundationalibus, contenta præfato Monasterio S. Nicolai, Episcopi & Confessoris, & consequenter eidem instanti, tanquam Ordinario ejusdem Episcopo, & pro nunc ejusdem Possessori, juxta mentem etiam Suae Eminentiae Cardinalis *Leopoldi à Colonics*, per literas suas missiles die 20 Septembris Viennæ datas in Anno 1691, declaratam resignare velit, qua Instantia dicti Domini Episcopi exaudita, ac sæpe nominatæ Possessiones *Bobovische & Lauka*, cum reliquis obventionibus in Fundationalibus contentis restitutæ, ac resignatæ sunt secundum formam literarum Donationalium die 21. Januarii Anno 1692. Quemadmodum literæ Testimoniales Venerabilis Conventus S. Crucis de Lelesz, sub dato Ferie sextæ post Dominicam sextam Sanctissimæ & Individuæ Trinitatis Anno 1692. cum deductione, & ferie Resignationis illius clare remonstrant. Quarum tenor sequitur in hunc modum:

„ *Nos Conventus Ecclesiæ Sanctæ Crucis de Lelesz,*
 „ Memoria commendamus tenore præsentium significantes,
 „ quibus expedit Universis; quod nos ad instantem peti-
 „ tionem, amicabilemque requisitionem Perillustri, ac Ge-
 „ nerosi Domini Francisci Klobuficzky, tanquam Univer-
 „ sorum Bonorum Illustrium Orphanorum Rakoczianorum
 „ Administratoris, duos de medio nostri, Illustrissimum vi-
 „ delicet, & Reverendissimum Dominum Augustinum Ben-
 „ kovits, Episcopum Varadinensem, Comitatus Bihariensis

„ supremum, ac perpetuum Comitem, hujus Conventus
 „ nostri Præpositum, Sacræ Cæsareæ Regiæque Majestatis
 „ Consiliarium, Dominum videlicet, & Prælatum nostrum
 „ colendissimum, & Nobilem Joannem Szegedi, ejusdem
 „ Conventus nostri Juratum Notarium, ad negotia coram
 „ ipsis per eundem Dominum Administratorem proponen-
 „ da, & facienda, exaudienda, nobisque exinde fideliter
 „ referenda, nostris pro Testimoniis fide dignos duxera-
 „ mus esse exmittendos. Qui tandem exinde ad nos in-
 „ simul reversi, sub debito ipsorum juramento, in generali
 „ Regni Decreto super inde contento, concorditer per
 „ omnia retulerunt nobis hunc in modum. Quomodo ipsi,
 „ Feria sexta post Dominicam primam Epiphaniarum
 „ Domini Anni currentis, infrascripti transactam præterita
 „ in- & ad Oppidum Munkács, consequenterque Curiam
 „ Nobilitarem dictorum Orphanorum ibidem exstructam,
 „ personaliter accedentes, ubi Illustrissimus, & Reveren-
 „ dissimus Dominus Joannes Josephus de Camellis, Græci
 „ Ritus Unitorum Ruthenorum Episcopus ab una, ac præ-
 „ libatus Dominus Franciscus Klobuficzky, qua Univerfo-
 „ rum Bonorum prævio modo declaratorum Administra-
 „ tor, ab altera partibus, coram dictis Testimoniis nostris
 „ personaliter constituti, dictus quidem Episcopus de Ca-
 „ mellis exhibuit, & præsentavit iisdem quasdam literas
 „ Transumptionales, cujusdam Privilegii, sive Foundationis
 „ Illustrissimi condam Ducis Theodori Keriatovits, Ducis
 „ de Munkacs, Munkacsini die octava mensis Martii An-
 „ no Millesimo, tercentesimo, sexagesimo emanatas, & ex

„ Venerabili Capitulo Pofonienfi, in Anno Millefimo, sex-
 „ centefimo nonagefimo, Feria fexta proxima poft Domi-
 „ nicam fecundam Sacrofanctæ & Individuæ Trinitatis
 „ defumptas, quibus mediantibus idem Theodorus Dux
 „ duas Poffeffiones, nempe *Bobovifche* & *Lauka* nomina-
 „ tas, cum omnibus proventibus & contributionibus, ab
 „ antiquis temporibus ad easdem de Jure provenire de-
 „ bentibus, alias ad dictam ejusdem Arcem Munkacs
 „ poffeffas, pro falute animæ fuæ ad Monasterium Sancti
 „ Nicolai Epifcopi & Confefforis, per ipfum constructum,
 „ & ædificatum pro fultentatione Monachorum Rutheno-
 „ rum Græci Ritus Unitorum, in eodem Monasterio degentium,
 „ cum decimis vinorum, frugum, aliisque Benefi-
 „ ciis in literis Fundationalibus fpecificatis, jure perpetuo,
 „ & irrevocabiliter tenendas, & poffidendas dediffet,
 „ donaviffet, quæ quidem prærepetitæ duæ Poffeffiones,
 „ rurfus evolutis disturbiorum temporibus, ad prædictam
 „ Arcem Munkács reoccupatæ fuiffent, & in præfentiarum
 „ usque eo poffiderentur, quæ quidem literæ Fundationales
 „ de verbo ad verbum fic fe habent:

„ Nos *Theodorus Keriavovits*, *Dux de Munkács*, Uni-
 „ verfis, & Singulis, tam præfentibus, quam futuris præ-
 „ fentes vifuris harum ferie patefacimus. Quod nos pro
 „ falute animæ noftræ fecimus conffruere, & ædificare
 „ Monasterium S. Nicolai Epifcopi & Confefforis, prope
 „ Oppidum noftrum Munkacs, quod ad Ritum, & Mo-
 „ rum Græcorum vel Ruthenorum confecrare, & ad idem
 „ Monachos Ruthenos conffituimus, qui in perpetuum ibi

Do-

8 *Notitia Fundationis Koriathovitsianæ*

„ Domino serviant, & ad sustentationem eorundem Mo-
 „ nachorum Ruthenorum de nostris propriis Bonis dedi-
 „ mus, & donavimus duas Possessiones, Villas Bobovishe
 „ & Lauka, cum omnibus proventibus, & contributionibus
 „ ab antiquis temporibus, ad easdem provenire de jure
 „ debentibus, simul cum decimis frugum & vinorum, ac
 „ Bobovishe cum fluvio, & molendino, ita quod de ea-
 „ dem Bobovishe omni Anno teneantur dare sex porcos
 „ iisdem Monachis, & de Lauka omni Anno quatuor
 „ porcos, deinde vero decimas vinorum, de monte Ivany-
 „ hegy, & similiter de monte, qui vocatur Lelyechoka
 „ in metis Oppidi nostri Munkacs, cum aliis monticulis
 „ à monte Lelyechoka, usque Monasterium adjacentibus
 „ decimas vinorum concessimus eidem Claustro, & etiam
 „ decimas frugum, & aliorum de campo illius Villæ,
 „ quæ vocatur Oroszvég in eadem Munkács existentis ver-
 „ sus Monasterium, omnino concessimus prædicto Claustro,
 „ & etiam de eadem Oroszvég omnibus Annis teneantur
 „ dare iisdem Monachis septem porcos. Item de pro-
 „ ventibus ejusdem Castri nostri Munkács teneantur fru-
 „ ges decem cubulos, & totidem filiginis, & quatuor vasa
 „ vini, & centum sales, & centum florenos longos, item
 „ ista omnia præscripta dedimus, donavimus, & contuli-
 „ mus perpetuo, & irrevocabiliter tenenda, possidenda pa-
 „ riter & habenda prædicto Claustro nostro pro refrigerio
 „ animæ nostræ, quod nos fundavimus, ubi etiam sepul-
 „ chrum nostrum collocari fecimus, ita etiam confirma-
 „ vimus, quod quicumque ex Filiis, aut Generationibus

vel

„ vel posteritatibus nostris, vel aliqui alii, istam Donatio-
 „ nem nostram non observaret, vel contradiceret, aut præ-
 „ scripto Claustro persolvere nollet, ex tunc ipse coram
 „ Omnipotente DEO cum anima nostra litem habeat
 „ protrahendi. In cujus rei firmitatem, & perpetuitatem,
 „ præsentem literas nostras sigilli nostri appressione roborata,
 „ eidem Claustro nostro duximus esse dandas. Datum
 „ in Munkács octava die mensis Martii, Anno Domini Mil-
 „ lesimo, tercentesimo, sexagesimo. Quibus prævio modo
 „ per eundem Episcopum exhibitis, postulavit à prærepe-
 „ tito Domino *Francisco Klobusiczky*, tanquam præmemo-
 „ ratorum Bonorum Administratore, quatenus easdem Pos-
 „ sensiones Bobovische, & Lauka nominatas, cum omni-
 „ bus proventibus, obventionibus, emolumentis, & uni-
 „ versis appertinentiis, aliaque omnia in iisdem literis
 „ Privilegialibus, sive Fundationalibus contenta præfato
 „ Monasterio Sancti Nicolai Episcopi & Confessoris, con-
 „ sequenterque eidem instanti tanquam ordinario ejus-
 „ dem Episcopo, & pro nunc ejusdem Possessori, juxta
 „ mentem etiam Eminentissimi Principis Domini Domini
 „ Leopoldi, Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis à Colo-
 „ nics, Tutoris nimirum, & Curatoris toties factorum Illu-
 „ strissimorum Orphanorum Rakoczianorum, per literas
 „ suas missiles die vigesima Septembris, in Anno Mille-
 „ simo, sexcentesimo, nonagesimo primo, Viennæ datas
 „ declaratam resignare velit. Qua Instantia dicti Domini
 „ Episcopi exaudita, immediate ibidem coram dictis Te-
 „ stimoniis nostris prælibatus *Franciscus Klobusiczky*, literas

„ prætitulati Domini Eminentissimi Cardinalis missiles,
 „ anno, die, locoque in præscriptis emanatas exhibuit, &
 „ juxta paragraphum in eisdem literis contentum, nimi-
 „ rum (& ne futuræ disputationi obnoxia reddantur, Bona
 „ ab antiquo ad Episcopatum Munkacsiensem spectantia)
 „ eadem quantocius Generosa Dominatio vestra, in præ-
 „ sentia convocatorum fide dignorum Testimoniorum re-
 „ signare velit, Domino Episcopo (*Camelli*) medio Provi-
 „ soris Munkacsienfis easdem utrasque Possessiones Bobo-
 „ vische videlicet, & Lauka, prælibato Domino *Joanni*
 „ *Josepho de Camellis*, Episcopo Munkacsienfi, cum omni-
 „ bus emolumentis reddi, & restitui jussit, & mandavit;
 „ Quibus sic coram dictis Testimoniis nostris Anno, die, lo-
 „ coque ut supra peractis, nobisque iisdem fideliter relatis,
 „ tandem sat post longum temporis interstitium feria nem-
 „ pe sexta post Dominicam sextam Sacro Sanctissimæ &
 „ Individuæ Trinitatis toties nominatus Episcopus Illustris-
 „ simus, & Reverendissimus Dominus *Joannes Josephus de*
 „ *Camellis*, huc in dictum Conventum nostrum, nostram
 „ scilicet personaliter veniens in præsentiam, exhibuit no-
 „ bis, & præsentavit literas prælibati Domini *Francisci*
 „ *Klobuficzky*, toties dictorum Bonorum Rakoczianorum
 „ Administratoris, Commissionales Provifori Munkacsienfi
 „ in Castello Munkacsienfi, die decima nona Januarii An-
 „ ni infra scripti, ad ejusdem Domini Episcopi Instantiam
 „ datas. Executionemque dicti Proviforis Munkacsienfis
 „ ex parte præattactarum duarum Possessionum juxta Com-
 „ missionem sibi datam, coram nonnullis infra scriptis Te-
 „ stimo-

„ simoniis effectui mancipatam hujusmodi sub tenore. Do-
 „ mine Provisor Munkacsienfis *Samuel Krafznai*! com-
 „ mitto vestræ Generosæ Dominationi, ut eat cum Illu-
 „ strissimo, ac Reverendissimo Domino *Joanne Josepho de*
 „ *Camellis*, Episcopo Munkacsienfi, & notificet omnibus
 „ habitantibus in Territoriis Lauka & Bobovishe, quod
 „ ex mandato Eminentissimi Domini Cardinalis *Leopoldi*
 „ *à Colonics* Viennæ emanato, die vigesima Septembris,
 „ Anni proxime elapsi Millesimi, sexcentissimi primi.

„ Ego heri supra dicto Domino Episcopo de Camel-
 „ lis, Archimandritæ Venerabilis Monasterii Sancti Nicolai
 „ Confessoris positi hic prope Oroszvégh celsi, & resignavi
 „ in præsentia Illustrissimi, ac Reverendissimi Domini Au-
 „ gustini Benkovits, Episcopi Varadiensis, & sui Notarii,
 „ aliorumque Virorum, omnia Bona cum proventibus, &
 „ decimis &c. olim supra dicto Venerabili Monasterio do-
 „ nata, à quodam Domino *Theodoro Keriatovics*, Duce
 „ Munkacsienfi, secundum formam Instrumenti Donationis
 „ perpetuæ, adeoque supra dictus Dominus Episcopus *de*
 „ *Camellis*, poterit in omnibus illis Bonis suam jurisdic-
 „ tionem, & Dominium libere exercere, & de actu possessio-
 „ rio illius fiant attestationses pro futura memoria. Datum
 „ in Castello Munkacsienfi, die decima nona Januarii,
 „ Anni M.DC.LXXXII. *Franciscus Klobuficzky*, S. C. Re-
 „ giæque Majest. Bonorum Rakoczianorum Administrator
 „ m. p. (L. S.)

Series Executionis præactæ Commissionis ibidem
 „ statim sequitur hoc modo: „ Ego *Samuel Krafznay*, re-

„ cognosco tenore præsentium, quod Perillustri, ac Ge-
 „ nerosi Domini Administratoris, accepta præsentis com-
 „ missione, præmissas in commissione specificatas Posses-
 „ siones statim, & defacto assignavi Illustrissimo Domino
 „ Episcopo Munkacsienfi *Joanni Josepho de Camellis* possi-
 „ dendas, secundum formam literarum Donationalium,
 „ coram Dominis Infra scriptis. Datum in Nagy-Lohó, die
 „ vigesima prima Januarii, Millesimo, sexcentesimo, nona-
 „ gesimo secundo. Idem qui supra m. p. (L. S.) Coram me
 „ *Andrea Kölkedy*, Judlium pro tempore Inclyti Comitatus
 „ de Beregh m. p. (L. S.) Coram me *Georgio Szécsy*, præ-
 „ scripti Comitatus de Beregh Jurassore m. p. (L. S.) Coram
 „ me *Michaële Kalmar*, Cive Oppidi Munkács m. p. (L. S.)
 „ Coram me *Emerico Szeredfzégi*, Jurato Assessore Comita-
 „ tus de Beregh m. p. (L. S.) Duo alia nomina etiam sub-
 „ scripta Rasbianicis literis cum sigillorum priorum ap-
 „ pressione. Super quibus omnibus prævio modo peractis,
 „ nobisque relatis, ac in posterum productis, & in serie
 „ præsentium literarum insertis, nos quoque præsentis li-
 „ teras nostras Testimoniales sub sigillo nostro Conventuali
 „ usitato, & authentico memorato, Domino Episcopo ju-
 „ rium suorum uberiores ad cautelam, necessarias commu-
 „ ni suadente æquitate dandas duximus, & concedendas.
 „ Datum ut supra feria sexta post Dominicam sextam Sacro-
 „ sanctæ & Individuæ Trinitatis Anno Domini Millesimo,
 „ sexcentesimo, nonagesimo secundo. (L. S.)

Genuina Copia ex Transumpto Authentico Venerabili
 Conventus S. Crucis de Lelefsz de Anno. 1735.

CAPUT II.

§ I.

Eminentissimus Cardinalis *Leopoldus à Colonics* ordinavit, atque Domino Provifori in commissis dedit, quatenus ea omnia, quæ Dominium vigore collationum Keriaticianarum Monasterio S. Nicolai præstare tenetur, effective quot annis præstaret, & extradaret.

„ Egregio *Samueli Kraszny*, Provifori Munkacsienfi,
 „ ejusdemque in Officio Proviforatus Successoribus præsen-
 „ tibus committitur, & mandatur, quatenus Foundationem
 „ antiquam Theodori quondam Keriaticivi, Ducis Munkacsien-
 „ sis, erga Monasterium Sancti Nicolai Episcopi,
 „ Græci Ritus factam omnimode effectuare, continentis-
 „ que Donationis ejusdem satisfacere; signanter autem
 „ contentos in eadem Donatione centum florenos longos,
 „ id est: Rhen., centum lapides falis, quatuor vasa vini,
 „ viginti cubulos tritici annuatim Illustrissimo ac Reveren-
 „ dissimo Domino Joanni Josepho de Camellis, Episcopo
 „ Munkacsienfi, & ejusdem Successoribus Episcopis, vi
 „ hujus Commissionis meæ; originaliter præ manibus dicti
 „ Domini Episcopi relicta copialiter vero sub sigillo, &
 „ chyrographo ejusdem Domini Episcopi, pro moderanda
 „ Officialium ratione moderno, & subsequentibus Provi-
 „ soribus communicata semper exolvere, & tergiversatione
 „ sine ulla, quotannis extradare, & Possessionem Oroszvégh,
 „ ad præstandos quotannis, eidem Domino Episcopo septem

„ porcos compellere noverint. Quod ipsum Autoritate
 „ nostra Curatoria iisdem Officialibus non secus facere in-
 „ jungimus. Datum Viennæ Austriæ die 22. Augusti, Anno
 „ 1692. (L.S.) *Leopoldus Cardinalis à Colonics.*

Hæc Copia ex ipso Originali descripta est.

§ II. Præmissam hanc prælaudati Cardinalis com-
 missionem, atque ordinationem fuisse postmodum usu sub-
 secuto roboratam, dicti Episcopi Josephi de Camellis
 Diarium in suo Originali propria ejusdem manuscriptum
 præexistens luculenter demonstrat. Secundum quod reco-
 gnoscit idem Dominus Episcopus asseritque se percepisse
 ex Aula Munkacsienli Pensiones pagina 52.

— Pro Anno 1692. accepi, ait, vasa vini	— — — —	6
— Frumenti Cubulos viginti	— — — —	20
— Pecuniarum Rhen. flor. centum	— — — —	100
— Lapidum salis triginta	— — — —	30
— Pro restantia salis computata fuerunt		
— Vini vasa 2. & 4. orgi fœni, quas accepi		
— Anno 1692. & alias 4. quas accepi Anno 1693. & feci quietantiam pro toto Anno 1692.		
— Die 23. Novembris 1694. à D. Dominis Provisoribus flor. Rhen.	— — — — —	411
„ Pro uno Anno, & medio census usque S. Michaëlis „ festum proxime præteritum videlicet in vasis calcis ve- „ teris & novæ Nro. 180. & in tribus millibus laterum, „ quæ in totum accepi Anno præterito 1693, & hoc 1694. „ & in parata pecunia flor. Rhen. 240, de quibus dedi		

ple-

„ plenam Quietantiam die , & Anno supra scripto. In
 „ 11. Novembris 1695. Domini Provisores Munkacsienfes
 „ folverunt Domino Emanueli Roga, cenfum Foundationis
 „ novæ pro medio Anno finito in feſto S. Michaëlis Anno
 „ 1695. fuerunt flor. Rhen. 137. xr. 4 $\frac{1}{2}$.
 „ Interefſe cenfus in Anno eſt Summa floreni Rh. 274.
 „ Pol. 6.

Præſentem Copiam cum ſuo Originali collatam, ei-
 demque conformem eſſe teſtor, Ungvarini 27. Septembris
 1797. *Martinus Hodermarſzky*, Suæ Excellentiæ Episcopalis
 Archivar.

C A P U T III.

§ I.

Præexpoſitam Capite primo reſignationem Poſſeſſionum
 Boboviſche & Lauka, per Eminentiffimum Dominum
 Cardinalem *Leopoldum à Colonicis* factam, Imperator glo-
 rioſæ reminiſcentiæ Leopoldus primus conſenſu ſuo Regio
 corroborare, ratificareque dignatus, Decreto ſub dato diei
 23. menſis Februarii Anno 1693. Viennæ emanato, cujus
 Decreti ratificatorii, una & ſtatutorii tenor talis ha-
 betur:

„ LEOPOLDUS Dei Gratia electus Romanorum
 „ Imperator, ſemper Auguſtus, ac Germaniæ, Hungariæ,
 „ Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiae Sclavoniæque &c. Rex,
 „ Archi-Dux Auſtriæ, Dux Burgundiæ, Brabantiæ, Sty-
 riæ,

„ riæ, Carinthiæ, Carniolæ; Marchio Moraviæ; Comes
 „ Habsburgi, Tyrolis, & Goritiæ; &c.

„ Fidelibus nostris Honorabilibus Conventui Ecclesiæ
 „ S. Crucis de Lelesz salutem & gratiam. Cum nos Fun-
 „ dationi, Donationi, Resignationi, & per manus traditio-
 „ ni, aliisque omnibus, & singulis in iisdem contentis, &
 „ uberius expressis, quas respectu binarum Possessionum
 „ Bobovische & Lauka, sic nuncupatarum in Comitatu de
 „ Beregh existent. habitarum, alias vigore certarum Funda-
 „ tionalium, Ducis olim de Munkacs Theodori Keriatovics
 „ in Anno adhuc Millesimo, tercentesimo, sexagesimo,
 „ dudum evoluta confectarum, nec non Divi olim Mathiæ
 „ Regis Hungariæ Prædecessoris nostri gloriosissimæ me-
 „ moriæ, super prænuncupatis binis Possessionibus, supra
 „ fato Monasterio denuo collatis Donationalibus, Budæ in
 „ vigilia festi Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis in Anno
 „ Domini Millesimo, quadringentesimo, quinquagesimo octa-
 „ vo emanatarum, & expost vi Commissionis Fidelis no-
 „ stri nobis sincere dilecti Reverendissimi in Christo Patris
 „ Domini Leopoldi, Sacræ Romanæ Ecclesiæ tituli Sancti
 „ Hieronymi Illyricorum Presbyteri, Cardinalis à Kolonicis,
 „ qua constituti per nos Hæredum Rakoczianorum Tuto-
 „ ris & Curatoris, in facto resignationis, earundem bina-
 „ rum Possessionum Bobovische & Lauka, alias ad Arcem
 „ Munkacsensem abusive tentarum, & possessarum, juxta
 „ quarum contentæ, & seriem quoque Commissionis Fide-
 „ lis nostri magni, Baronis Francisci Klobusiczky, veluti
 „ Bonorum Rakoczianorum eorum Administratoris eatenus
 data; ;

„ datae; Provisor Munkacsienſis annotatas binas poſſeſſio-
 „ nes Boboliſctye & Lauka, ſic dictas, inque Comitatu
 „ de Beregh exiſtentes habitas, ac coram Fidelibus noſtris
 „ Egregiis, Andrea Kölködy Judlium, Georgio item Szé-
 „ chy, & Emerico Szeredſeghi, Jurafforibus, modo dicti
 „ Comitatus de Beregh: nec non Michaële Kalmar, Ci-
 „ ve & Incola Oppidi Munkacs, memorato Epifcopo
 „ Munkacsienſi Joanni Joſepho de Camellis, & per con-
 „ ſequens, ante recentito quoque Monafterio Munkacsien-
 „ ſi, juxta formam præinſinuatæ Donationis poſſidendas
 „ reſignaffe, & per manus tradidiſſe dignoſcebatur. No-
 „ ſtrum Regium Conſenſum benevolum pariter, & aſſen-
 „ ſum præbuerimus, velimusque eundem Epifcopum in
 „ Dominium prælegatarum duarum Poſſeſſionum Bobo-
 „ viſche & Lauka, nuncupatarum per noſtrum Regium,
 „ & veſtrum Conventualem homines legitime introduci fa-
 „ cere. Super quo Fidelitati veſtræ hârum ſerie commit-
 „ timus, & mandamus, quatenus veſtrum mittatis homi-
 „ nem veſtro pro Teſtimonio Fide dignum, quo præſente,
 „ Fideles noſtri, Magnificus, Egregii, & Nobiles Adamus
 „ à Réva, vel Michaël Komloſſi, aut Emericus Szered-
 „ ſzegi, tandem Joannes Egrefſi, aliis abſentibus homo no-
 „ ſter Regius per nos ad id ſpecialiter tranſmiſſus, ad facies
 „ præſpecificatarum poſſeſſionum Boboviſztye & Lauka,
 „ inque Comitatu Bereghienſi exiſtent habitarum, vicinis,
 „ & commetaneis earundem univerſis inibi legitime convo-
 „ catis, & præſentibus accedendo introducat ſuperius me-
 „ moratum Epifcopum Joannem Joſephum de Camellis,

„ in Dominium (ut jam dictum) præmemoratum possessio-
 „ num, statuatque easdem eidem præmissi consensus nostri
 „ Titulo ipsi incumbent. simul cum cunctis suis utilitatibus,
 „ & pertinentiis, quibuslibet perpetuo possidendas, si non
 „ fuerit contradictus, Contradictores vero, si qui fuerint,
 „ evocet eosdem idem Testimonium vestrum contra anno-
 „ tatum Episcopum, & consequenter Monasterium Munka-
 „ csiense, in Curiam Regiam nostram scilicet personalem,
 „ in præsentiam ad terminum competentem, rationem con-
 „ tradictionis eorundem reddituros efficacem, & post hæc
 „ super hujusmodi Introductionis, & Statutionis feriem si-
 „ mul cum Contradictorum, & Evocatorum, si qui fuerint,
 „ vicinorumque & commetaneorum, qui præmissæ statu-
 „ tionis intererunt nominibus, terminoque assignato, ut fue-
 „ rit expediet nobis suo modo fideliter rescribatis. Secus
 „ non facturi. Datum in Civitate nostra Viennæ Austriæ,
 „ die vigesima tertia mensis Februarii, Anno Domini Mil-
 „ lesimo, sexcentesimo, nonagesimo tertio (L. S.)

§ II. Indorsatio fuit tenoris sequentis:

„ Fidelibus nostris honorabilibus, Conventus Ecclesiæ
 „ Sanctæ Crucis de Lelesz, pro parte, & ad Instantiam
 „ Reverendi Joannis Josephi de Camellis, Græci Ritus Uni-
 „ torum Ruthenorum Episcopi Sebastenien. & Munkacsien-
 „ sis, Introduitorium & Statutorium —

In inferiori margine eorundem scriptum erat:

„ Exhibitum, & præsentatum est præsens benignum Sacra-
 „ tissimæ Cæsareæ Regiæque Majestatis Introduitorium, &

Sta-

„ Statutorium mandatum Conventui nostro Lelefszienfi, &
 „ per nos summa cum animi submissione acceptatum, die
 „ decima septima mensis Julii, Anno Millefimo, sexcente-
 „ simo, nonagesimo tertio. Juratus Notarius m. p.

§ III. Præinfertum Cæsareo Regium Statutorium mandatum, ex transumpto authentico Conventus Sanctæ Crucis Ecclesiæ Lelefszienfis de Anno 1735. descriptum genuine.

C A P U T IV.

Ex Transumpto prænotato, descriptæ quoque sunt literæ Principis Francisci Rakoczy, ad Proviforem Munkacsienfem Joannem Csap sonantes, qui virtute illarum præcipit, Possessions Boboliska & Lauka, cum omnibus accessoriis & utilitatibus, Domino Episcopo Joanni Josepho de Camellis resignari. Quarum contextus est:

„ Egregio *Joanni Csap*, Bonorum nostrorum Munkacsienfium Provifori, præsentibus committitur. Quando-
 „ quidem occasione cujusdam Foundationis ad Monasterium Munkacsienfe, veluti prætenderetur, olim spectante, per loci ejusdem modernum Episcopum, nempe Dominum Joannem Josephum à Camellis apud nos institutum fuisset, & super inde etiam Eminentissimi Cardinalis à Colonicz interpositio intercessisset, ideo usque dum controversia inter nos, & Dominam Sororem nostram de
 „ universis Bonis nostris vicens sopiretur, eidem duas in-

„ tegras possessiones, utpote Boboliska & Lauka, alias
 „ privilegialiter Prædecessoribus nostris collatas manumit-
 „ tendas esse volumus, proinde acceptis hisce nostris di-
 „ ctas utrasque Possessiones eidem usque præscitum tempus
 „ possidendas una cum omnibus suis utilitatibus, quocun-
 „ que nominis Vocabulo vocitatis, & pertinentiis assignare,
 „ & manumittere debeat, teneaturque, successura demum
 „ inter nos cum Domina Sorore nostra, sive Judiciali, sive
 „ amicabili determinatione, circa prætensionem præscitam
 „ ejusdem, id facturi, quod Justitiæ esset. Datum S. Patak
 „ vigesima prima Aprilis, Millesimo, sexcentesimo, nona-
 „ gesimo septimo. *Franciscus Princeps Rakoczy* m. p.

C A P U T V.

§ I.

Resignatis, traditisque Possessionibus Bobovische & Lau-
 ka, Monasterio Sancti Nicolai juxta formam Donatio-
 nis Keriatovicsianæ modo, & ordine præexposito, termi-
 natisque omnibus (negotium isthoc tangentibus rebus) ter-
 minandis, Illustrissimus Dominus Præsul, & Monasterii
 Prælatus toties fatus *Josephus de Camellis*, supplici libello
 mediante institerat in eo apud Cæsareo Regiam Majesta-
 tem, quatenus literas Conventuales, transumptionales, &
 ternas alias in iisdem comprehensas, omniaque & singula
 in illis contenta suo consensu Regio ratificare, ac clemen-
 ter confirmare dignaretur. Quod etiam præstitit clemen-
 tissi-

tissimus Imperator Diplomate desuper Confirmatorio benigne elargito, quod pro fidei conservatione in Anno 1694. ad Archivum Venerabilis Capituli Agriensis idem Dominus Episcopus reponi curavit.

§ II. Diploma hoc prælibati Episcopi Successor Illustrissimus. Dominus Genadius Bizancy, in Transumpto authentico, sub dato 23. mensis Junii, Anno Domini 1732. Agria sibi extradari expetiit; in originali suo ibidem relicto.

§ III. Transumptum illud per extensum adnectitur, atque inducitur, cujus tenor est:

„ Nos Capitulum Cathedralis Ecclesiæ Agriensis, memoriaræ commendamus, tenore præsentium significantes quibus expedit Universis: quod Illustrissimus, ac Reverendissimus Dominus *Georgius Genadius Bizancy*, Græci Ritus Unitorum Episcopus Sebastopolitanus & Munkacsiensis, nos debito cum honore requisiverit, quatenus Diploma à gloriosæ reminiscentiæ Leopoldo, Romanorum Imperatore (Titl.) gratiose adhuc in Anno 1693. per piæ recordationis Illustrissimum Dominum Joannem Josephum de Camellis, dicti Græci Ritus Unitorum Episcopum Sebastiniensem & Munkacsiensem impetratum, per eundemque hic in Capitulo pro fidei conservatione in Anno 1694. repositum exquireremus, illudque de verbo ad verbum, sine diminutione, & augmento aliquali prius Prothocolo nostro inferi, & inscribi facere, dein

„ vero paria ejusdem in transumpto literarum nostrarum
 „ eidem extradare vellemus. Cujus tenor & continentia
 „ sequitur hunc in modum:

Diploma
 confirma-
 torium
 Fundatio-
 nis.

„ NOS LEOPOLDUS Dei Gratia Electus Ro-
 „ manorum Imperator, semper Augustus, ac Germaniæ,
 „ Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiae, Sclavoniæ,
 „ Ramæ, Serviciæ, Gallitiæ, Lodomeriæ, Cumania, Bul-
 „ gariæque &c. Rex, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ,
 „ Brabantia, Styriæ, Carinthiæ, Carniolia, Marchio
 „ Moraviæ, Dux Lucemburgiæ, ac superioris & inferioris
 „ Silesiæ, Wierthembergæ, & Theke, Princeps Sueviæ,
 „ Comes Habsburgi, Tyrolis, Ferreti, Kiburgi, & Gori-
 „ tiæ &c. Memoria commendamus tenore præsentium fi-
 „ gnificantes, quibus expedit Universis. Quod pro parte,
 „ & in persona Fidelis nostri Reverendi Joannis Josephi
 „ de Camillis, Græci Ritus Unitorum Ruthenorum Episco-
 „ pi Sebastiniensis & Munkacsiensis, qua videlicet Mo-
 „ nasterii pariter Munkacsiensis Sancto Nicolao Episcopo
 „ & Confessori dicati, Archimandritæ, sive Prælati, ac
 „ Superioris, & consequenter ipsius quoque Monasterii ex-
 „ hibitæ sint nobis, & præsentatæ certæ quædam literæ,
 „ honorabilis Conventus Ecclesiæ Sanctæ Crucis de Le-
 „ lesz, Transumptionales in forma libelli supplicique Pa-
 „ pyro, ex tribus phylis, seu arcubus constante concin-
 „ natæ, ac in Anno nunc currenti infrascripto, Feria tertia
 „ post Dominicam Septuagesimæ, sub usitato & authentico
 „ ejusdem Conventus sigillo, in inferiori earundem margi-
 „ ne appresso emanatæ, ternas alias literas, & primas
 qui-

„ quidem suas proprias relatorio Transumptionales, nego-
„ tium prælibati Episcopi Munkacsienfis, respectu binarum
„ Possessionum Bubovistye & Lawka, sic nuncupatarum,
„ inque Comitatu de Beregh existent. habitarum, alias vi-
„ gore certarum Fundationalium Ducis olim de Munkacs,
„ Theodori Kiriatovits in Anno adhuc Millesimo, tercen-
„ tesimo sexagesimo, dudum evoluto conjectarum, ad præ-
„ tactum Monasterium in perpetuum applicatarum tangent.
„ & concernent. feria sexta post Dominicam sextam, Sacro-
„ sanctæ & Individuæ Trinitatis, secundas Fidelis nostri
„ nobis sincere dilecti, Reverendissimi in Christo Patris Do-
„ mini Leopoldi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Tituli Sancti
„ Hieronymi Illiricorum Presbyteri, Cardinalis à Colonics,
„ qua constituti per nos Hæredum Rakoczianorum Tuto-
„ ris & Curatoris, in facto resignationis præattactarum
„ Possessionum, veluti antehac ad Arcem Munkacsiensem
„ abusive tentarum, possessarum ipsi Episcopo & Mona-
„ sterio Munkacsienfi fiendæ, satisfactionisque per omnia
„ effectuationis, quoad supratactam antiquam Fundationem
„ Kiriatovicsianam, eidem impertiendæ Egregio Samueli
„ Krafznai, Provisori Munkacsienfi, commissionaliter sonan-
„ tes, & hic Viennæ sub dato diei vigesimæ secundæ men-
„ sis Augusti, & quidem tam has, quam priores in Anno
„ Millesimo, sexcentesimo, nonagesimo secundo recenter
„ præterlapso, ac tandem tertias, Divi olim Mathiæ Regis
„ Hungariæ, Prædecessorisque nostri gloriosissimæ memoriæ,
„ super prænuncupatis binis Possessionibus, suprafato Mo-
„ nasterio denuo collatis, Donationales Budæ in Vigilia

Festi

„ Festi Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis, Anno Domini
 „ Millesimo, quadringentesimo, quinquagesimo octavo ema-
 „ natas in se comprehendentes, juxta quarum contenta, &
 „ seriem quoque commissiois Fidelis nostri Magnifici Ba-
 „ ronis Francisci Klobuficzky, veluti Bonorum Rakoczia-
 „ norum eorum Administratoris, eatenus datæ, suprafatus
 „ Samuel Krafznay, Provisor Munkacsienfis, annotatas bi-
 „ nas Possessiones Bobovistye & Lawka, sic dictas, inque
 „ Dominio Munkacsienfi, & annotato Comitatu Bereghien-
 „ si existen. situatas, coram Fidelibus nostris Egregiis An-
 „ drea Kolkedy, Judlium, Georgio item Szécsy, & Emeri-
 „ co Szeredszeghy Jurassoribus modo fati Comitatus de
 „ Beregh, nec non Michaële Kalmar, Cive, & Incola Op-
 „ pidi Munkacs, memorato Episcopo Munkacsienfi Joanni
 „ Josepho de Camellis, & ex consequenti ante recensito
 „ quoque Monasterio Munkacsienfi, juxta formam præin-
 „ sinuatæ Donationis possidendas resignasse, & per manus
 „ tradidisse dignoscebatur tenoris infra scripti. Supplicatum
 „ itaque extitit Majestati nostræ nomine, & in persona
 „ sæpefati Joannis Josephi de Camellis Episcopi, & Mo-
 „ nasterii Munkacsienfis debita cum Instantia humillime,
 „ quatenus nos præassertas literas conventuales transum-
 „ ptionales, & ternas alias præspecificatas in iisdem com-
 „ prehasas, omniaque & singula inibi contenta ratas,
 „ gratas, & acceptas habentes Literisque nostris inferi, &
 „ inscribi facientes præmissis resignationi, & per manus
 „ raditioni, aliisque omnibus, & singulis in præallegatis
 „ Transumptionalibus, Relatoriis, Fundationalibusque, &
 „ Dona-

„ Donationalibus literis clarius, & uberius denotatis, &
 „ exprefsis nostrum Regium consensum benevolum pariter
 „ præbere dignaremur, & assensum, quarum quidem lite-
 „ rarum tenor sequitur hunc in modum:

„ Nos *Augustinus Benkovics*, Episcopus Varadiensis,
 „ Comitatus Bihariensis supremus, ac perpetuus Comes,
 „ Sacratissimæ Cæsareæ Regiæque Majestatis Consiliarius,
 „ nec non Præpositus Conventus Ecclesiæ Sanctæ Crucis
 „ de Lelesz, memoriæ commendamus tenore præsentium
 „ significantes, quibus expedit Universis. Quod Illustrissi-
 „ mus, & Reverendissimus Dominus Joannes Josephus de
 „ Camellis, Græci Ritus Unitorum Ruthenorum Episco-
 „ pus Munkacsienfis, nostram personaliter veniens in præ-
 „ sentiam, exhibuit nobis, & præsentavit Tres quasdam
 „ literas, primas nostras Relatorias, mixtim cum literis
 „ Transumptionalibus negotium dicti Episcopatus Munka-
 „ csienfis, Græci Ritus Unitorum Ruthenorum tangentes in
 „ se comprehen. feria sexta post Dominicam sextam Sacro-
 „ sanctæ & Individuæ Trinitatis, Anno Domini Millesimo,
 „ sexcentesimo, nonagesimo secundo proximo transacto
 „ præterito emanatas. Secundas Eminentissimi Domini
 „ Leopoldi Cardinalis à Kolonics commissionales Viennæ
 „ Austriæ die vigesima secunda mensis Augusti emana-
 „ tas, ac Egregio Samueli Krafznay, Provisori Munka-
 „ csienfi, sonantes; Tertias autem Divi olim Mathiæ Dei
 „ Gratia Regis Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiae &c. Dona-
 „ tionales super Possessiones Bobovistye & Lauka, dicto
 „ Monasterio Munkacsienfi, Episcopoque ejusdem cum uni-

„ versis earundem pertinentiis emolumentis, & obventio-
 „ nibus in eisdem literis declaratis collatas. Budæ in
 „ Vigilia Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis, Anno Do-
 „ mini Millesimo, quadringentesimo, quinquagesimo octa-
 „ vo emanatas tenoris infra scripti, petens nos idem Do-
 „ minus Joannes Josephus de Camellis Episcopus, quate-
 „ nus nos easdem literas transumi, præsentibusque literis
 „ nostris patentibus inscribi faceremus, ac sub sigillo no-
 „ stro conventuali, usitato, & authentico eidem extradare
 „ dignaremur; quarum primarum nostrarum scilicet Re-
 „ latorum simul & Transumptionalium tenor sequitur hoc
 „ modo :

„ Nos *Conventus Ecclesiæ Sanctæ Crucis de Lelesz*, me-
 „ moriæ commendamus tenore præsentium significantes,
 „ quibus expedit Universis. Quod nos ad instantem peti-
 „ tionem, amicabilemque requisitionem Perillustris ac Ge-
 „ nerosi Domini Francisci Klobusiczky, tanquam Univer-
 „ sorum Bonorum Illustrium Orphanorum Rakoczianorum
 „ Administratoris, duos de medio nostri Illustrissimum vi-
 „ delicet & Reverendissimum Dominum Augustinum Ben-
 „ kovics, Episcopum Varadiensem, Comitatus Bihariensis
 „ supremum ac perpetuum Comitem, hujus Conventus
 „ nostri Præpositum, Sacræ Cæsareæ Regiæque Majestatis
 „ Consiliarium Dominum videlicet, & Prælatum nostrum
 „ colendissimum, & Nobilem Joannem Szegedy, ejusdem
 „ Conventus nostri Jurat. Notarium, ad negotia coram ipsis
 „ per eundem Dominum Administratorem proponenda, &
 „ facienda exaudien. nobisque exinde fideliter referen. no-
 stris

„ stris pro Testimoniis fide dignis duxeramus esse trans-
„ mittendos, qui tandem exinde ad nos infimul reversi, sub
„ debito ipsorum Juramento in generali Regni Decreto su-
„ perinde contento concorditer per omnia retulerunt nobis
„ hunc in modum :

„ Quomodo ipsi feria sexta post Dominicam primam
„ Epiphaniarum Domini Anno curen. infra scripti transa-
„ ctam præterita in- & ad Oppidum Munkacs, consequen-
„ terque Curiam Nobilitarem dictorum Orphanorum ibidem
„ exstruct. personaliter acceden. ubi Illustrissimus, & Re-
„ verendissimus Dominus Joannes Josephus de Camellis,
„ Græci Ritus Unitorum Ruthenorum Episcopus, ab una,
„ ac prælibatus Dominus Franciscus Klobusiczky, qua Uni-
„ versorum Bonorum prævio modo declaratorum Admini-
„ strator, ab altera partibus coram dictis Testimoniis nostris
„ personaliter constituti; dictus quidem Episcopus de Ca-
„ mellis exhibuit, & præsentavit iisdem quasdam literas
„ Transumptionales cujusdem Privilegii, seu Foundationis
„ Illustrissimi, condam Ducis Theodori Kiriaticis, Ducis
„ de Munkacs, Munkacsini die octava mensis Martii,
„ Anno Millesimo, tercentesimo, sexagesimo emanatas, &
„ ex Venerabili Capitulo Pofoniensi in Anno Millesimo sex-
„ centesimo, nonagesimo feria sexta proxima post Domini-
„ cam secundam Sanctissimæ & Individuæ Trinitatis de-
„ sumptas, quibus mediantibus Idem Theodorus Dux Pos-
„ siones, nempe Bubovistye & Lauka nominatas, cum
„ omnibus proventibus, & contributionibus ab antiquis tem-
„ poribus ad easdem de jure provenire debentibus, alias

„ ad dictam eisdem Arcem Munkács possessas, pro salute
 „ animæ suæ ad Monasterium S. Nicolai Episcopi & Con-
 „ fessoris, per ipsum constructum, & ædificatum pro susten-
 „ tatione Monachorum Ruthenorum Græci Ritus Unito-
 „ rum, in eodem Monasterio degentium cum decimis vi-
 „ norum, frugum, aliisque beneficiis in literis Fundationa-
 „ libus specificatis jure perpetuo, & irrevocabiliter tenen-
 „ & possiden. dedisset, donasset, quæ quidem prærepetitæ
 „ duæ Possessiones rursus evolutis disturbiorum temporibus
 „ ad prædictam Arcem Munkács reoccupatæ fuissent, & in
 „ præsens usque eo possiderentur, quæ quidem literæ Fun-
 „ dationales de verbo ad verbum, sic se haberent:

„ Nos *Theodorus Kiriatovics, Dux de Munkacs*, Uni-
 „ versis & singulis, tam præsentibus, quam futuris, præsen-
 „ tes visuris harum serie patefacimus, quod nos pro salute
 „ animæ nostræ fecimus construere, & ædificare Monaste-
 „ rium S. Nicolai Episcopi & Confessoris, prope Oppidum
 „ nostrum Munkacs, quoad Ritus & Morem Græcorum,
 „ vel Ruthenorum consecratum, & ad idem Monachos
 „ Ruthenos constituimus, qui in perpetuum ibi Domino
 „ serviant, & sustentationem eorundem Monachorum de
 „ nostris propriis Bonis, dedimus, & donavimus duas Pos-
 „ sessiones, Villas Bobovistye & Lauka, cum omnibus
 „ Proventibus, & Contributionibus ab antiquis temporibus
 „ ad easdem provenire debentibus, simul cum decimis fru-
 „ gum, & vinorum, ac Bobovistye cum fluvio, & molen-
 „ dino, ita quod de eadem Bobovistye omni Anno tenean-
 „ tur dare sex porcos iisdem Monachis, de Lauka omni

Anno

„ Anno quatuor porcos, deinde vero decimas vinorum de
„ monte Ivany-hegy, & similiter de monte, qui vocatur
„ Lelyecsovka, in metis Oppidi nostri Munkács, cum
„ aliis monticulis à monte Lelyecsovka usque Monaste-
„ rium adjacentibus. Decimas vinorum concessimus ei-
„ dem Claustro, & etiam decimas frugum, & aliorum de
„ campo illius Villæ, quæ vocatur Oroszvégh, in eadem
„ Munkács existent. versus Monasterium omnino concessi-
„ dem prædicto Claustro, & etiam de eadem Oroszvégh
„ omnibus annis teneantur dare iisdem Monachis se-
„ ptem porcos; item de proventibus ejusdem Castri nostri
„ Munkacs teneantur dare fruges decem cubulos, & toti-
„ dem filiginis, & quatuor vasa vini, & centum sales, &
„ centum florenos longos, item ista omnia præscripta dedi-
„ mus, donavimus, & contulimus perpetue, & irrevocabi-
„ liter tenenda, possidenda, pariter & habenda prædicto
„ nostro Claustro pro refrigerio animæ nostræ, quod nos fun-
„ davimus, ibi etiam sepulchrum nostrum collocari feci-
„ mus, ita etiam confirmavimus, quod quicumque ex filiis,
„ aut generationibus, vel posteritatibus nostris, vel aliqui
„ alii istam Donationem nostram non observaret, vel con-
„ tradiceret, aut præscripto Claustro perfolveret nollet, ex
„ tunc ipse coram Omnipotente DEO cum anima nostra
„ litem habeat protrahendi. In cuius rei firmitatem, & per-
„ petuitatem præsentis literas nostras sigilli nostri appen-
„ sione roboratas eidem Claustro nostro duximus roborat.
„ Datum in Munkacs, octava die mensis Martii, Anno
„ Domini Millesimo, tercentesimo, sexagesimo.

„ Quibus prævio modo per eundem Episcopum exhi-
 „ bitis postulavit à prærepetito Domino Francisco Klobu-
 „ ficzky, tanquam præmemoratorum Bonorum Administra-
 „ tore, quatenus easdem Possessiones Bobovistye & Lauka
 „ nominatas, cum omnibus proventibus, obventionibus,
 „ emolumentis, & universis appertinentiis, aliaque omnia
 „ in iisdem literis Privilegialibus, sive *Foundationalibus* con-
 „ tenta præfato Monasterio S. Nicolai Episcopi & Confessoris,
 „ consequenterque eidem Instanti, tanquam ordinario ejus-
 „ dem Episcopo, & pro nunc ejusdem Possessori, juxta men-
 „ tem etiam Eminentissimi Principis Domini Domini Leo-
 „ poldi S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalis à Colonics, Tuto-
 „ ris nimirum, & Curatoris toties factorum Illustrissimorum
 „ Orphanorum Rakoczianorum, per literas suas missiles,
 „ die vigesima Septembris in Anno Millesimo, sexcentesimo,
 „ nonagesimo primo. Viennæ datas declaratam resignare
 „ vellet; Qua Instantia dicti Domini Episcopi exaudita im-
 „ mediate ibidem coram dictis Testimoniis nostris præli-
 „ batus Franciscus Klobuficzky literas prætitulati Domini
 „ Eminentissimi Cardinalis missiles Anno, die, locoque
 „ præscriptis emanatas exhibuit, & Paragraphum in eis-
 „ dem literis contentum, nimirum (& ne futuræ disputa-
 „ tioni obnoxix reddantur Bona ab antiquo ad Episcopa-
 „ tum Munkacsiensem spectantia eadem quamtotius Gene-
 „ rosa Dominatio vestra in præsentia convocandorum fide-
 „ dignorum Testimoniorum resignare velit Domino Epi-
 „ scopo Camelli) medio Provisoris Munkacsienfis easdem
 „ utrasque Possessiones Bobovische videlicet & Lauka,
 „ præ-

„ praelibato Joanni Josepho de Camillis, Episcopo Munka-
„ csiensi, cum omnibus emolumentis reddi, & restitui jussit,
„ & mandavit, quibus sic coram dictis Testimoniis nostris
„ Anno, die, locoque ut supra peractis, nobisque iisdem
„ fideliter relatis, tandem sat post longum temporis intersti-
„ tium feria nempe sexta post Dominicam sextam Sanctis-
„ simæ & Individuæ Trinitatis toties nominatus Episcopus
„ Illustrissimus, & Reverendissimus Dominus Joannes Jo-
„ sephus de Camellis, huc inductum nostrum, nostram sci-
„ licet personaliter veniens in præsentiam exhibuit nobis,
„ & præsentavit literas praelibati Domini Francisci Klobu-
„ siczky, toties dictorum Bonorum Rakoczianorum Admi-
„ nistratores, commissionales Provisori Munkacsiensi, in
„ Castello Munkacsiensi, die decima nona Januarii Anni
„ infra scripti ad ejusdem Domini Episcopi Instantiam datas,
„ executioneque dicti Provisoris Munkacsiensis, ex parte
„ præattactarum duarum Possessionum, juxta commissio-
„ nem sibi datam coram nonnullis infra scriptis Testimoniis
„ effectui mancipatam hujusmodi tenore : „ Domine Pro-
„ visor Munkacsiensis, Samuel Kraszny! comitto vestræ
„ Generosæ Dominationi, ut eat cum Illustrissimo, & Re-
„ verendissimo Domino Joanne Josepho de Camellis, Epi-
„ scopo Munkacsiensi, & notificet omnibus habitantibus
„ Territoriis Lauka & Boboviscse, quod ex mandato
„ Eminentissimi Domini Cardinalis Leopoldi à Kolonics,
„ Viennæ emanato die vigesima Septembris anni proxime
„ elapsi Millefimi, sexcentissimi, nonagesimi primi. Ego
„ heri supra dicto Domino Episcopo de Camillis, Archiman-
dritæ

„ dritæ Venerabilis Monasterii Sancti Nicolai Confessoris,
 „ positi hic prope Oroszvég h celsi, & resignavi in præsentia
 „ Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Augustini Benko-
 „ vics, Episcopi Varadiensis, & sui Notarii, aliorumque
 „ Virorum, omnia Bona cum proventibus, & decimis &c.
 „ olim supradicto Venerabili Monasterio donata à quodam
 „ Domino Theodoro Kiriatovics, Duce Munkacsienfe se-
 „ cundum formam Instrumenti Donationis perpetuæ, adeo-
 „ que supra dictus Dominus Episcopus de Camillis poterit
 „ in omnibus illis Bonis suam Jurisdictionem & Dominium
 „ exercere libere, & de actu possessionario illius fiant At-
 „ testationes pro futura memoria. Datum in Castello Mun-
 „ kacsienfi, die decima nona Januarii Anni Millesimi, sex-
 „ centesimi, nonagesimi secundi. Franciscus Klobuficzky,
 „ Sacræ Cæsareæ Regiæque Majestatis Bonorum Rako-
 „ csianorum Administrator m. p. (L. S.)

„ Series Executionis peractæ commissiois ibidem sta-
 „ tim sequitur hoc modo: Ego Samuel Krafznay recogno-
 „ sco tenore præsentium, quod Perillustris ac Generosi Ad-
 „ ministratoris accepta præsentis commissiois præmissas in
 „ commissiois specificatas Possessiones statim, & de facto
 „ assignavi Illustrissimo Domino Episcopo Munkacsienfi
 „ Joanni Josepho de Camillis, possidendas secundum for-
 „ mam literarum Donationalium coram dictis infrascriptis.
 „ Datum in Nagy-Lohó, die vigesima prima Januarii.
 „ Millesimo, sexcentesimo, nonagesimo secundo. Idem qui
 „ supra m. p. (L.S.) Coram me Andrea Kölkedy, Judium
 „ pro tempore Inclyti Comitatus de Beregh m. p. (L. S.)

„ Co-

„ Coram me Georgio Szécsy, præscripti Comitatus de Be-
 „ regh Jurassore m. p. (L.S.) Coram me Michaële Kalmar,
 „ Cive Oppidi Munkacs m. p. (L.S.) Coram me Emerico
 „ Szeredszeghy, Jurassore Comitatus de Beregh m. p. (L.S.)
 „ Duo alia nomina etiam subscripta Rascianis literis cum
 „ sigillorum priorum appositione. Super quibus omnibus
 „ prævio modo peractis, nobisque relatis, ac in posterum
 „ productis, & in serie præsentium literarum insertis. Nos
 „ quoque præsentis literas nostras Testimoniales, sub sigillo
 „ nostro Conventuali usitato & authentico, memorato Do-
 „ mino Episcopo, jurium suorum uberiores ad cautelam,
 „ necessarias communi suadente æquitate, dandas duximus,
 „ & concedendas. Datum ut supra, feria sexta post Domi-
 „ nicam sextam SS. & Individuæ Trinitatis, Anno Domini
 „ Millefimo, sexcentesimo, nonagesimo secundo (L.S.)

„ Secundarium autem Eminentissimi Domini Leopoldi
 „ Cardinalis à Kolonics commissionalium tenor talis est:

„ Egregio Samueli Kraszny, Provifori Munkacsienfi,
 „ ejusdem in Officio Proviforatus successoribus præsentibus
 „ committitur, & mandatur, quatenus Fundationem anti-
 „ quam Theodori quondam Kiriátovits, Ducis Munkacsien-
 „ fis, erga Monasterium S. Nicolai Episcopi Græci Ritus
 „ factam, omnimode effectuare, continentisque Donationis
 „ ejusdem satisfacere, signanter autem contentos in eadem
 „ Donatione centum florenos longos, id est: Rhenenses,
 „ centum lapides salis, quatuor vasa vini, viginti cubulos
 „ tritici annuatim, Illustrissimo, & Reverendissimo Domino

„ Joanni Josefho de Camillis, Episcopo Munkacsienfi, ejus-
 „ que Successoribus Episcopis, vi hujus commissiois meæ,
 „ originaliter præ manibus dicti Domini Episcopi relictæ,
 „ copialiter vero sub sigillo, & chirographo ejusdem Do-
 „ mini Episcopi (pro moderanda Officialium ratione)
 „ moderno, & subsequenter Provisoribus communicata,
 „ semper exolvere, & tergiversatione sine ulla quotannis
 „ extradare, & Possessionem Orosvég, ad præstandos
 „ quotannis eidem Domino Episcopo septem porcos, com-
 „ pellere noverint, quod ipsum Autoritate nostra Curatoria
 „ iisdem Officialibus non secus facere injungimus. Datum
 „ Viennæ Austriæ, die vigesima secunda Augusti. Anno
 „ Domini Millesimo, sexcentesimo, nonagesimo secundo.
 „ (L. S.) Leopoldus Cardinalis à Colonicis m. p.

„ Tertiarum autem, & ultimarum Donationalium fa-
 „ ctum, Bonorum Episcopatus Munkacsienfis tangentium
 „ & concernentium verbalis contentia hæc est:

„ NOS MATTHIAS Dei Gratia Rex Hungariæ,
 „ Dalmatiæ, Croatiæ &c. Memoriam commendamus tenore
 „ præsentium significantes, quibus expedit Universis. Quod
 „ nos attentis, & consideratis moribus, & industria Lucæ
 „ Presbyteri Rutheni, quibus idem nostro in conspectu, à
 „ nonnullis nostris subditis meruit commendari, eundem ad
 „ Plebaniam Ruthenicalem S. Nicolai, prope Possessionem
 „ Munkacs Monasterii vocatam, Ritu Ruthenorum fundatam,
 „ cum sua solita jurisdictione, quam videlicet Plebaniam
 „ ipse Lucas se à pluribus retroactis annis de jure tenuisse,

„ & etiam nunc tenere asserit, auctoritate nostra Regia,
„ qua hujusmodi Plebania more prædecessorum nostrorum
„ Regni Hungariæ, ad nostram collationem pertinere di-
„ gnoscitur, duximus eligendum & nominandum, ean-
„ demque eidem simul cum duabus Possessionibus, puta
„ Bubovistye & Lauka vocatis, ad eandem Plebaniam ab
„ antiquo spectantibus, pariterque cunctis ipsarum Plebania,
„ & Possessionum utilitatibus, proventibus, obventionibus,
„ & pertinentiis quibuslibet præmissis, sic ut præfertur stan-
„ tibus, & se habentibus duximus denuo, & ex novo dan-
„ dam, & conferendam, ac de eadem eidem providendam,
„ imo damus, conferimus, & eidem providemus, præsentium
„ per vigorem: Quocirca vobis Fidelibus nostris Conven-
„ tui Ecclesiæ de Lelesz, harum serie firmiter præcipientes
„ mandamus, quatenus præfatum Lucam Presbyterum Ru-
„ thenum, in præfata Plebaniam more in talibus observari
„ alias solito, item in Dominium dictarum Possessionum
„ Bubovistye & Lauka vocatarum, ac utilitatum, & perti-
„ nentiarum, earundem quarumlibet denuo, & ex novo
„ introducere, & tandem ad easdem eidem statuere, eun-
„ demque in eisdem contra quoslibet illegitimos impetito-
„ res, & in suis solitis jurisdictionibus tenere & conservare
„ debeatis, Auctoritate nostra præsentibus, vobis in hac
„ parte attributa, & justitia mediante, secus facere non
„ auri. Præsentibus perlectis, exhibenti, restitutis. Da-
„ tum Budæ, in Vigilia Assumptionis B. Mariæ Virginis,
„ Anno Domini Millesimo, quadringentesimo, quinquage-
„ simo octavo.

„ Unde nos hujusmodi petitioni, præmemorati Domini
 „ Episcopi tanquam justæ & legitimæ nobis factæ annuen-
 „ tes, & aquiescentes præscriptas illas tres literas nobis
 „ exhibitas, non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua
 „ parte vitiatas, aut suspectas, sed omni prorsus vitio &
 „ suspitione carentes, de verbo ad verbum, sine diminutio-
 „ ne, & augmento, variationeque aliquali præsentibus li-
 „ teris nostris inferi, & inscribi facientes, juriumque præti-
 „ tulati Domini exhibentis, & suorum successorum futuram
 „ uberiolemque ad cautelam, necessarias sub sigillo nostro
 „ Conventuali usitato, & authentico, communi suadente ju-
 „ stitia dandas duximus & concedendas. Datum feria tertia
 „ post Dominicam Septuagesimæ, Anno Domini Millesimo,
 „ sexcentesimo, nonagesimo tertio. (L. S.)

„ Nos itaque demissa hujusmodi supplicatione, supra-
 „ fati Episcopi & Monasterii Munkacsienfis Græci Ritus
 „ nostræ modo, quo supra porrecta Majestati, pro singulari
 „ etiam nostro erga Ecclesiarum DEI, locorumque & Mo-
 „ nasteriorum summo Numini, & Sancti ejus cœlestis Pa-
 „ triæ Civibus dicatorum non secus promovendi — —
 „ in iisdem cultus, & servitii Divini incrementum zelo,
 „ & affectu Regia nostra benignitate exaudita clementer,
 „ & admitta præmemoratas Transumptionales, & in iis-
 „ dem contentas relatorum Fundationales, atque Dona-
 „ tionales non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua
 „ sui parte suspectas, sed omni prorsus vitio, & suspitione
 „ carentes, præsentibus literis nostris de verbo ad verbum,
 „ sine diminutione, & augmento aliquali insertas, & inscri-
 „ ptas,

„ ptas, quoad omnes earundem continentias, clausulas, &
„ articulos, eatenus, quatenus eadem rite existunt emana-
„ ta, viribusque earundem veritas suffragatur, ratas, gra-
„ tas & acceptas habentes, autoritate nostra Regia appro-
„ bavimus, roboravimus, ratificavimus, & confirmavimus,
„ præmissisque resignationi, & per manus traditioni, aliis-
„ que omnibus, & singulis in prædeclaratis Conventualibus
„ Transumptionalibus, & inibi comprehensis ternis aliis
„ literis f. s. & limpidius declaratis, ac expressis nostrum
„ Regium præbuimus consensum. Imo approbamus, robo-
„ ramus, ratificamus, confirmamus, benevolumque pari-
„ ter consensum præbemus & assensum, salvo Jure. Harum
„ nostrarum secreto sigillo nostro, quo ut Rex Hungariæ
„ utimur in pendentem communitarum vigore, & Testimonio
„ literarum. Datum per manus Fidelis nostri nobis dilecti
„ Reverendi Blasii Jaklin, Episcopi Nitriensis, locique, &
„ Comitatus ejusdem supremi, & perpetui Comitum, Consi-
„ liarii nostri, & Aulae nostræ per Hungariam Cancellarii.
„ In Civitate nostra Vienna Austriæ, die vigesima tertia
„ mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, sexcentesimo,
„ nonagesimo tertio. Regnorum nostrorum Romani trige-
„ simo quinto, Hungariæ & reliquorum trigesimo octavo.
„ Bohemiæ vero Anno trigesimo septimo. Leopoldus m. p.
„ Blasius Jaklin, Episcopus Nitriensis m. p. Stephanus Teu-
„ turics m. p. Consensus Regius super resignatione Posses-
„ sionum Bubovistye & Lauka, Episcopo Munkacsienfi
„ Græci Ritus facta.

„ Nos itaque iusta & legitima ejusdem requisitione ex-
 „ audita pariter, & admiffa idem Diploma Regium modo
 „ præmiſſo nobis exhibitum de verbo ad verbum, ſine
 „ diminutione, & augmento aliquali tranſcribi, & præ-
 „ ſentibus inferi facientes, in tranſumpto literarum noſtra-
 „ rum jurium ejusdem, & aliorum, quorum intereſt, futura
 „ pro cautela neceſſariarum ſub ſigillo noſtro Capitulari
 „ uſitato, & authentico extradandum eſſe duximus, & con-
 „ cedendum communi ſuadente juſtitia Georgio Foglar, Le-
 „ ctore (Titl.) Andrea Pöſpöky (Titl.) ſigilli noſtri authen-
 „ tici conſervatoribus, fratribus, & concanonicis noſtris exi-
 „ ſtentibus, & conſtitutis. Datum Agriæ die vigefima tertia
 „ menſis Junii, Anno Domini Milleſimo, ſeptingentefimo,
 „ trigefimo ſecundo. Lecta in Capitulo per me Georgium
 „ Foglar, Lectorem. m. p. (L. S.)

C A P U T VI.

§ I.

Artic. 24.
 anni 1655. **S**i quis contendere vellet Kolonicsianam Ordinationem,
 Fundationi huic magnum robur non adferre; ſiqui-
 dem Tutorum & Curatorum acta, ut jura loquuntur pu-
 pillos non obligent, id ipſum de benignis confirmationali-
 bus Leopoldinis dicendum, propter clauſulas in iisdem in-
 ſertas, nempe: *in quantum eædem rite, & legitime exſiterint*
 item *ſalvo Jure alieno*, verum quidem eſſe videretur Ordi-
 nationem illam Kolonicsianam, ſe ſola vim magnam Fun-
 dationi

dationi haud tribuere posse, ex adductis motivis, si pupilli solidum, atque legitimum ante tutorale Jus habuissent, ad Bona per illam ordinationem Tutoriam Monasterio resignata. Totum rei fundamentum pendet ab antetutoriâ Jure, an scilicet illud Pupillis seu Orphanis Rakocziânis, an vero Monasterio competebat ad Bona quaestionata? Jure hoc illis attributo robore fors caruisset suo Tutoria ordinatio hæc, verum Jus illud in Bona præattacta, non illis, sed Monasterio competebat, illudque Jus in duas Possessiones præattactas ante prælibatam Tutelam Monasterium isthoc habuisse patet inde: *Primo* Quia post Fundationales Keriatovicsianas, Divus olim Rex Matthias, certum Religiosum Lucam Presbyterum in eadem Fundatione confirmando, antelatarum duarum Possessionum Bobovistye & Lauka, tanquam ab antiquo ad Monasterium S. Nicolai spectantium mentionem facit, adeo hac in parte Fundationalium Keriatovicsianarum vigor, & usu roboratio evidens habetur. Et ex eo etiam paragrapho, quod dictum Monasterium, seu ut ibidem continetur, Plebaniam Ruthenicalem more prædecessorum suorum Hungariæ Regum ad collationem suam Regiam spectare recognoscat, id quod per verbum *dignoscitur* exprimat, ex quo duo hæc promanant: 1) Quod beneficiata & possessionata fuerit Plebania hæc, seu Monasterium Possessionum autem aliarum nulla habeatur. 2) Quod cum spectaverit ad collationem Regiam sicut aliæ Possessionatæ, & Beneficiatæ Ecclesiæ fuerit de Jure Patronatus Regum, jure eodem cum aliis Ecclesiis censa existit, consequenter jura Regni, de non abalienan-

dis Bonis Ecclesiasticis, eidem quoque deserviebant, & hinc affurgit Ratio secunda, quod siquidem ad mentem positivarum Patriæ Legum, signanter S. Ladislai Lib. I. cap. 23. Colom. Lib. I. cap. 16. Anni 1567. art. 31. & aliis passim, Bona Ecclesiis collata ab iisdem non auferantur, abalienarique etiam titulo Pignoris prohibeantur. Etsi successive ab eadem avulsæ fuissent antelatae Possessiones, Beneficium Juris restitutionis in integrum exposcente Ecclesia per Kolonicsium congrue, & legaliter restitui poterat. Denique 3) Ordinationem hac in parte Kolonicsiano Tutoriam, Pupillus Franciscus Rakoczy, de Tutela exiens in suo vigore reliquerat, ex quo in earundem Possessionum Dominio, Monasterium constanter permanerat, exstititque de fato.

§ II. Quod vero etiam Jus obventionis septem setigerorum, de Possessione Orosvégh eidem Monasterio competat, rationem esse: Primo, quia post toties fatam Fundationem Keriatovicsianam collationales etiam Divi Matthiæ Corvini, sub titulo: *Obventionibus* ibidem inserto huic Monasterio favent, cum generalitatem tituli cujusdam specifico usu declaraverit, extractus per officinam Rationariam de Urbario Dominii Munkacs pro Anno 1649. confecto factus testetur; ex palam est, Episcopo Orosvéghienfi tanquam Monasterii S. Nicolai superiori, ex decima setigerorum de Orosvégh, de proventibus Arcis Munkács 8. setigeros administratos fuisse, quia tamen (provocando se ad originales literas) Urbarii confector septem setigeros de justo eidem competere attigerit, ut tantum septem deinceps

præsentur, ordinatum existisse; consequenter & hunc usum tamen deinceps sub Georgii senioris & junioris Rakoczy Dominio interruptus sit, per bene memoratum Cardinalem à Kolonics, qua Tutorem & Curatorem, legitime reintegrari potuisse, neque interruptionem per Rakoczium post exitum de Tutela eidem, qua ante tempora Tutoratus legitime Monasterio competenti quidquam obstaret.

§ III. Unde in his duobus punctis, tam Foundationem Keriatovicsianam, quam Ordinationem Tutoris Eminentissimi Cardinalis à Colonics, prout & benignam confirmationem Leopoldinam stare, ita quoque respectu reliquorum in Fundationalibus contentorum intelligendum est, uti sunt obventiones ex Dominio Munkacs, quæ præstandæ forent, nempe centum Rhen. floreni, centum sales, quatuor vasa vini, viginti cubuli frumenti &c. In quorum usu fuisse Monasterium isthoc, authenticum Urbarium Decamellifianum (ut supradictum) ostendit.

§ IV. Brevis recapitulatio præmissorum intra Primævæ Foundationis Keriatovicsianæ, & confirmationum Matthiæ Regis 98. Annorum tempus interveniens, usus Fundationalium ex aliqua sui parte etiam si fuisset interturbatus per injuriam temporis. Nova tamen collatio Corviniana, seu Confirmatoria pro Religioso Luca Presbytero emanata in pristinum vigorem, tam quoad proprietatem, quam etiam quoad usum fundationalium, reposuit, & reparavit. A donatione Corviniana usque ad tempus Kolonicsianæ resignationis 234. effluxis Annis, pariter intra id temporis

spatium æque per injuriam temporis, præsertim post introductum ad has Munkacsienfes partes Dogma Calvinianum interturbatus erat usus illius Foundationis. Hic tamen Cardinalis, qua Tutor ex Regia ordinatione Rakoczianus, Josepho de Camellis, qua Archimandritæ seu Monasterii hujus superiori Foundationem hanc, & ejus obventiones restituit, & eundem Episcopum in usum fructum investivit. Cui etiam restitutioni Tutoriæ, & ipse Franciscus Rakoczy cum sorore sua Juliana etiam extra Tutelam constituti (docentibus id ipsam eorundem literis obligatorialibus) inhæsit.

§ V. Tum itaque per præmissam resignationem, & Rakoczianam ratihabitionem, cum etiam per benignum Leopoldinum Regium consensum superscriptum, & ad præmissam resignationem subsequutum neglectus usus reintegratus existit. Quod autem à & pro tempore Rebellionis Rakoczianæ postremæ per durantis Monasterium hoc usu fundationalium (veluti per Rakoczium violenter sibi adempto) caruisset, per hoc tamen Monasterium collationale Privilegium non amisit, quin potius, quemadmodum principaliores binas Possessiones Bobovische & Lauka, etiam nunc possidet, ita etiam reliquas obventiones fundationales veluti eo spectantes sibi per modernos Possessores bonificandas non immerito prætereendere posset. Cum accessorium sequatur suum principale.

§ VI. Quibus itaque tam luculenter remonstratis, atque ex authenticis literalibus Instrumentis comprobatis, quorum originaria in Venerabilibus Poseniensi, & Agriensi

Capitulis de præfenti affervantur, de realitate & veritate Foundationis per Theodorum condam Keriatovics, Ducem Munkacsienfem, in Anno adhuc Millefimo, tercentefimo, fexagefimo factæ, pro Monachis Ruthenis Ordinis S. Bafilii Magni, nullus jam ambigendi locus fupereffe videtur amplius, manent illi in ufu fuæ Foundationis prælibatæ à tot fæculis conftanter, & fi quando per injuriam temporum, & violenter interturbatus fuiffet ufus hic rurfus per Regias Confirmationes reftabiliebatur.

§ VII. Interea tamen unus inventus, utpote: Excellentiffimus Dominus Præful Tranfylvanienfis, Comes *Ignatius Battyany*, qui Foundationem hanc Keriatovicfianam oppugnare adorfus recenter, in fuo opere Albæ Carolinæ, Anno Domini 1785. Typis edito, cui titulus: *Leges Ecclefiafticæ Regni Ungariæ &c.* Tom. I. pag. 514. — 515. afferere non dubitavit, Foundationem hanc Theodori Keriatovics effe fupposititiam, falfe, & inique confectam.

§ VIII. Multis quidem convincor Argumentis, prælaudatum Præfulem hunc Sacro Ordini noftro effe fincere addictum; non adduco alia, quæ tamen devota mente recolo femper, hoc folum refero: Anno adhuc 1778. qua Præpofitus Major Venerabilis Capituli Agrienfis, noftreis Religiofis Fratribus in Maria Bócs, in ftudio Philofophico (me qui hæc fcribo docente) exiftentibus ad Actum Defenfionis publicum, liberaliffimis fumptibus gratiofe fuccurrere, libros diverfos, copiofos, una & pretiofos Auditoribus offerendos procurare, atque refolvere dignatus eft Præful

Excellentissimus. His itaque & aliis, quam plurimis finceri erga nos animi indicibus pensatis, persuadeo mihi prænominatum Præfulem non studio nocendi Ordini Sacro, sed alio ex motivo in hanc novellam sententiam abiisse.

§ IX. Occasionem Præfuli huic ita sentiendi dederat, mendosum quoddam scriptum, Agriæ in Archivo asservari solitum, sub nomine Joannis Corvini de Hunyad, in favorem Domini Plebani Munkacsienfis compilatum, cujus tenorem ex libro ejusdem Domini Præfulis subijcio.

C A P U T VII.

§ I.

„*N*os Joannes Corvinus de Hunyad, Sclavoniæ, Opaviæ,
 „Liptoviæque Dux &c. Memoria commendamus tenore
 „præsentium significantes, quibus expedit Universis, quod
 „cum nos æstate proxima in Castro nostro Szoklos constituti fuissetemus, venit coram nobis Honorabilis Joannes
 „Episcopus Ruthenus, Ritus Græcorum tenens, in Castro S. Nicolai supra Oppidum nostrum Movvkacs (Munkacs) fundati degens, exhibuitque quasdam sex literas,
 „unas Illustrissimi condam Theodorici (*Pater Schmit*,
 „*Theodorum scribit*) Ducis Podoliæ (*Pater Schmit*, *Ducem*
 „*Munkacsiensem facit*) Assertas alias Despoti magni Rascianorum Idiomate confectas, Tertias Avi nostri Joannis
 nis

„ nis de Hunyad Gubernatoris , olim Regni Hungariæ ;
„ quartas & quintas Genitoris nostri charissimi, Serenissi-
„ mi Principis Domini Mathiæ, Hungariæ, Bohemiæ &c.
„ Regis, Sextas autem Conventus Ecclesiæ Sanctæ Cru-
„ cis de Lelesz, penes quas Episcopus Ruthenus curavit
„ nobis supplicari, ut quasdam decimas vinorum de Pró-
„ monthorio Levaska, item frugum, & bladorum de medio
„ Jobbadorum nostrorum in Oroszvégh & Oppido Mun-
„ kacs, commorantium provenientes, ac septem porcos de
„ Incolis Oroszvégh eidem faceremus reddere, & resti-
„ tuere, ad cujus supplicationem animum nostrum cum in-
„ clinassemus, & literas prænotatas perspicatius intuiti fuis-
„ semus, fecissemusque cum Secretario, & Consiliariis no-
„ stris perspicere, visum nobis fuit una cum ejusdem origi-
„ nales literas, Illustris videlicet Theodorici Ducis falsæ, &
„ inique confectas fuisse. Proinde quia animus noster erat
„ Castrum nostrum Munkacs proxime visitare, distulimus
„ in adventum nostrum ad Castrum memoratum Munkacs,
„ negotium hoc terminandum. Ubi cum jamjam adventas-
„ semus rursus dentuo præfatus Joannes Episcopus Ruthe-
„ nus, præsentiam nostram adiens supplicavit, quatenus
„ literas memoratas eidem confirmare, & proventus anno-
„ tatos eidem administrari facere dignaremur. Ex opposito
„ adfuit, coram nobis honorabilis Dionysius, artium li-
„ beralium Magister, Ecclesiæ S. Martini, Episcopi Con-
„ fessoris, in Oppido Munkacs fundatæ Plebanus, propo-
„ nens, qualiter sæpe fatus Joannes Episcopus Ruthenus,
„ falsis literis mediantibus, Jura Plebaniaæ suæ dirrimere

„ molitus, quomodoque Prædecessor ejusdem Episcopi Lu-
 „ cas Presbyter in dicto Claustro S. Nicolai, olim com-
 „ morans, ab Avo, & Genitore nostris charissimi false, &
 „ iniquissime literas impetrasset, allegans insuper quoniam
 „ indignum, & Sanctorum Patrum sancitis contrarium fo-
 „ ret, ut Christiani suas Decimas Schismaticis dare debe-
 „ rent, advenientes præterea coram nobis populi, & job-
 „ bagiones nostri Christiani, qui hujusmodi Decimis obli-
 „ gantur, enixius nos exorando, quatenus dignaremur
 „ annuere Decimas eorum non Schismaticis, sed Plebano
 „ ipforum, prout Illustris Domina Elisabetha Avia nostra,
 „ & Genitor noster Rex charissimi jam prius statuissent. Ita-
 „ que inter tot propositiones, & allegationes Vires literarum
 „ perspicatius nos intendere volentes, cum his doctis Viris,
 „ qui ad latus nostrum communiter adhærebant, literas
 „ prænotatas per dictum Joannem Episcopum exhibitas,
 „ diligentissime cum cura, & studio, jussimus perspicere,
 „ & pro evidentiore causa fecimus inquirere veteres literas
 „ prænotati Domini Theodorici investigando, si his literas,
 „ quas jam fatus Joannes Episcopus exhibuit, responderent,
 „ cumque unæ literæ dicti Domini Ducis per Rectorem
 „ hospitalis Domini, tum de Thur in Zar (id est: *in Beregh-*
 „ *szasz, explicat Author, propter Saxones illuc à Gizela col-*
 „ *locatos, Zar dictum*) commorantem oblatae fuissent, vidi-
 „ mus, & cognovimus nulla ex parte literis his per Epi-
 „ scopum exhibitis, respondere, & titulum, & sigillum
 „ longe diversum fore, insuper per alia plurima documenta,
 „ cognovimus eas ipsas literas nomine dicti Theodorici

„ Ducis sæpe dicto Claustro confectas, & Joannem Episco-
„ pum exhibitas, falsas, iniquas, & viribus carituras esse,
„ quia etiam cognovimus apertissime pargamenum polli-
„ tum, & priorem scripturam de eo deletam esse, & per
„ consequens alias omnes literas. Rationes ejusdem, &
„ dictis Dominis Despoto Joanne Governatore Avo, &
„ Rege Mathia Genitore nostris charissimis, ac Conventus
„ S. Crucis de Lelesz, ac etiam per nos datas indebite,
„ & injuste fuisse extensas, quas quidem sex literas, simi-
„ liter & nostras prius prætextu rei hujusmodi datas sua-
„ dente Justitia, & Juris æquitate cassavimus, cassamusque
„ & viribus destitutas esse censemus præsentium per vigo-
„ rem, cumque dictus Joannes Episcopus Ruthenus cogno-
„ visset literas suas falsas, & iniquas esse ultro, & sponte
„ renunciavit decimis vinorum, blandorum, & frugum de
„ Promonthorio Lewathka, & à Jobbagionibus Oppidi
„ nostri Munkacs, & Oroszvégh christianis scilicet Claustro
„ suo provenientibus, & provenire debentibus profitens,
„ ut dictus Dionysius Plebanus, & sui successores perpetuo
„ percipere possent, nec hoc prætermittendo, ut de Ru-
„ thenis, & ab aliis, qui Ritum colunt Græcorum deci-
„ mas vinorum, & bladorum de Promonthorio Lewathka,
„ & item ratione septem porcorum de medio Jobbagio-
„ num nostrorum in Oroszvégh commorantium, præfato
„ Claustro S. Nicolai ante tempora dari solitorum, idem
„ Dionysius Plebanus, & Joannes Episcopus in hujusmodi
„ devenerunt ordinem, & unionem. Utque in dicta Orosz-
„ végh christiani, & schismatici mixtim morant porci eo-

„ dem Incolarum annuatim denumerentur, & christiani
 „ numero plures porcos habuerint, quatuor porci Diony-
 „ sio Plebano, & suis Successoribus cedant, & tunc Joanni
 „ Episcopo, & suis Successoribus tres porci veniant, si vero
 „ horum, qui Ritum Græcorum tenent, plures porci in-
 „ veniuntur, Joannes Episcopus, & sui Successores Ruthe-
 „ ni quatuor eligant porcos, Dionysio vero Plebano, &
 „ suis Successoribus tali stante casu tres porci designentur.
 „ In cujus rei memoriam firmitatemque perpetuam præ-
 „ sentes literas nostras majoris sigilli nostri appressione com-
 „ munitas, memorato Dionysio Plebano, suisque Successo-
 „ ribus universis duximus concedendas. Datum in Castro
 „ nostro Munkacs, in festo Dorotheæ, Virginis & Marty-
 „ ris, Anno Domini 1493.

§ II. Dicit itaque prædeclaratus Author, & Præsul, id se ex ipso Originali, sed mendose exarato *summa integritate* descriplisse, solerter ergo egit ille, & cum industria egit, ne quid exmittat, vocem vel syllabam, aut addat, vel transponat; *cum summa integritate*. Ast meo Judicio, majori longe opus fuisset solertia in indaganda dictarum literarum veritate, per requisita criteria veri inveniendi, atque judicium suspendere tamdiu, quoad usque veritas in aperto fuisset constituta, qui enim cito credit cito, & facile decipitur, neque omne id quod splendet aurum est, tametsi id sæpe appareat, & videatur aurum esse. Quid ergo fuisset agendum in præsentī casu? ne rem tam momentosam, in damnum, præjudiciumque partis alicujus injuste

juste decidere contingat? Dico, præprimis literæ ipsæ tali modo, postposito partium studio, examinari debuissent literæ, quæ continent in se Privilegium aliquod, ac donationem perpetuo duraturam exhibent, ut authenticæ sint, ac esse censeantur, debent sigillo collatoris muniri, ac roborari, hoc vero destitutæ, carent omni robore, & authenticæ, sunt fictæ, fraudem, & imposturam redolentes ejusmodi literæ. Jam vero præinsertum Privilegium versabat quidem manibus contrectabatque Comes prænominatus, & ipsum advertit scaterere mendis, verum sigillo Ducis Joannis Corvini de Hunyad illud destitui non vidit? non advertit? quod omnino mirandum, & ideo neque hunc defectum, suo operi prælaudato inferere potuit, at tam vidit, & advertit Venerabile Capitulum Agriense carere sigillo literas prænominatas, neque voluit dissimulare defectum illum, sed suo Prothocollo eas inferens, Anno Millesimo, septingentesimo, vigesimo quinto, hanc quoque carentiam sigilli diligenter notavit, atque inseruit, Testantibus id ipsum Transumptio-
nalibus ejusdem Capituli literis, Domino Munkacsienfi Parocho Ferdinando Lew, elargitis: quarum tenor sequitur in hanc modum:

„ *Nos Capitulum Cathedralis Ecclesiæ Agriensis, Me-*
 „ *moræ commendamus tenore præsentium significantes,*
 „ *quibus expedit Universis. Quod Admodum Reverendus*
 „ *Dominus Ferdinandus Lew, Plebanus Munkacsienfis*
 „ *nostram personaliter veniens, in præsentiam exhibuerit,*
 „ *& præsentaverit nobis certas, quasdam literas piæ me-*
 „ *moræ condum Joannis Corvini de Hunyad, Sclavoniæ,*

„ Opaviæ, Liptoviæque Ducis &c. confirmationales, seu
 „ collationales ratione certarum Decimarum ad Plebaniam
 „ Munkacsienſem ſpectantium, petens nos debita cum In-
 „ ſtantia, ut eaſdem literas, licet quidem *absque ſigillo*
 „ pendente, nihilominus tamen ſigilli loco apparentes, de
 „ verbo ad verbum tranſcribi, Prothocoloque noſtro in-
 „ ſeri, & in tranſumpto literarum noſtrarum, ſub ſigillo
 „ noſtro Capitulari uſitato, & authentico extradare velle-
 „ mus. Quarum quidem literarum tenor ſequitur in hunc
 „ modum:

„ *Nos Joannes Corvinus de Hunyad*, Sclavoniæ, Opa-
 „ viæ, Liptoviæque Dux &c. *Memoriæ* commendamus
 „ tenore præſentium ſignificantes, quibus expedit Univer-
 „ ſis, quod cum nos æſtate proxima in Caſtro noſtro
 „ Szoklos conſtituti fuiſſemus, venit coram nobis honora-
 „ bilis Joannes Epifcopus Ruthenus, Ritum Græcorum
 „ tenens, in Clauftro S. Nicolai ſupra Oppidum noſtrum
 „ Munkács fundato degens, exhibuitque nobis quasdam
 „ ſex literas, unas Illuſtriſſimi condam Theodoriti Ducis
 „ Podoliæ conſcriptas. Alteras Deſpoti magni Raſciano-
 „ rum Idiomate conſectas, 3tias Avi noſtri Joannis de
 „ Hunyad Gubernatoris, olim Regni Hungariæ, quartas
 „ & quintas Genitoris mei chariſſimi Sereniſſimi Princi-
 „ pis Domini Mathiæ, Hungariæ, Bohemiæ &c. Regis.
 „ Sextas autem Conventus Eccleſiæ S. Crucis de Leleſz,
 „ penes quas Idem Joannes Epifcopus Ruthenus curavit
 „ nobis ſupplicari, ut quasdam Decimas vinorum de Pro-
 „ monthorio Levaska, item frugum, & bladorum de me-
 „ dio

„ dio Jobbadiorum nostrorum in Oroszvégh, & Oppido
„ Munkacs commorantium provenientes, ac septem por-
„ cos de Incolis Oroszvégh eidem faceremus reddere, &
„ restituere, ad cujus supplicationem animum nostrum cum
„ inclinasset, & literas prænotatas perspicacius intuiti
„ fuisset, fecissetque cum Secretario, & Consiliariis
„ nostris perspicere, visum nobis fuit, una cum eisdem
„ originales literas Illustris videlicet Theodorici Ducis
„ falsæ, & inique confectas fuisse. Proinde quia animus
„ noster erat Castrum nostrum Munkacs proxime visitare,
„ distulimus in adventum nostrum ad Castrum memoratum
„ Munkacs negotium hoc terminandum. Ubi cum jamjam
„ adventasset, rursus denuo præfatus Joannes Episco-
„ pus Ruthenus, præsentiam nostram adveniens supplica-
„ vit, quatenus literas memoratas eidem confirmare, &
„ proventus annotatos eidem administrari facere dignare-
„ mur. Ex opposito adstitit nobis honorabilis Dionysius,
„ artium liberalium Magister, Ecclesiæ S. Martini Episco-
„ pi Confessoris, in Oppido Munkács fundatæ Plebanus
„ proponens, qualiter sæpefatus Joannes Episcopus Ruthe-
„ nus falsis literis mediantibus Jura Plebanicæ suæ dirimere
„ molitus sit, quomodoque prædecessor ejusdem Episcopi
„ Lucas Presbyter in dicto Claustro S. Nicolai olim com-
„ morans, ab Avo, & Genitore nostris charissimis falsæ, &
„ iniquissime literas impetrasset, allegans insuper, quoniam
„ indignum, & Sanctorum Patrum sancitis contrarium fo-
„ ret, ut Christiani suas Decimas Schismaticis dare debe-
„ rent, advenientes præterea coram nobis Populi, & Jobba-

„ giones nostri Christiani, qui hujusmodi Decimis obligan-
 „ tur, enixius nos exorando, quatenus dignaremur annuere
 „ Decimas eorum, non Schismaticis, sed Plebano ipsorum
 „ prout Illustri Domina Elifabetha, Avia nostra, & Geni-
 „ tor noster Rex charissimi jam prius statuissent. Itaque
 „ inter tot propositiones, & allegationes, vires literarum
 „ perspicacius nos intendere volentes, cum his doctis viris,
 „ qui ad latus nostrum communiter adhærebant literas præ-
 „ notatas per dictum Joannem Episcopum exhibitas, dili-
 „ gentissime cum cura, & studio jussimus perspicere, &
 „ pro evidentiore causa fecimus inquirere veteres literas
 „ prænotati D. Ducis Theodorici investigando, si his lite-
 „ ris, quas jam fatus Joannes Episcopus exhibuit, respon-
 „ derent, cumque unæ literæ dicti Domini Ducis per Re-
 „ ctorem hospitalis Dominicum de Thur in Szasz commo-
 „ rantem oblatae fuissent, vidimus & cognovimus ulla in
 „ parte literis his per Episcopum exhibitis respondere, &
 „ titulum, & sigillum longe diversum fore, insuper, per alia
 „ plurima documenta cognovimus, eas ipsas literas nomine
 „ dicti Theodorici Ducis sæpe dicto Claustro confectas, &
 „ Joannem Episcopum exhibitas, falsas, iniquas, & viri-
 „ bus carituras esse, quia etiam cognovimus apertissime
 „ pargamenum pollitum, & priorem scripturam de eo de-
 „ letam esse, & per consequens alias omnes literas ratione
 „ ejusdem, & dictis Dominis Despoto Joanne, Guberna-
 „ tore Avo, & Rege Mathia Genitore nostris charissimis,
 „ ac Conventus Sancte Crucis de Lelesz, ac etiam per
 „ nos datas indebite, & injuste fuisse extensas, quas qui-

„ dem sex literas similiter, & nostras prius prætextu rei
„ hujusmodi datas suadente Justitia, & Juris æquitate
„ cassavimus, cassamusque & viribus destitutas esse cense-
„ mus, præsentium per vigorem, cumque dictus Joannes
„ Episcopus Ruthenus, cognovisset literas suas falsas, &
„ iniquas esse, ultro & sponte renunciavit Decimis vinorum,
„ bladorum, & frugum de Promonthorio Levaska, & à
„ Jobbadionibus Oppidi nostri Munkacs & Orosvégh
„ christianis scilicet Claustro suo provenientes, & prove-
„ nire debentibus, profitens, ut dictus Dionysius Plebanus,
„ & sui Successores, perpetuo percipere possent, nec hoc
„ prætermittendo, ut de Ruthenis, & ab aliis, qui Ritus
„ colunt Græcorum Decimas vinorum, & bladorum de
„ Promonthorio Levaska, & item ratione septem porcorum
„ de medio Jobbagionum nostrorum in Orosvégh commo-
„ rantium, præfato Claustro S. Nicolai, ante tempora dari
„ solitorum, idem Dionysius Plebanus, & Joannes Episcopus
„ in hujusmodi devener. ordinem unionem. Utque in dicta
„ Orosvégh Christiani, & Schismatici mixtim morant.
„ porci eorundem Incolarum annuatim denumerentur, & si
„ Christiani numero plures porcos habuerint, quatuor por-
„ ci Dionysio Plebano, & suis Successoribus cedant, & tunc
„ Joanni Episcopo, & suis Successoribus tres porci veniant;
„ si vero horum, qui Ritus Græcorum tenent, plures por-
„ ci inveniuntur, Joannes Episcopus & sui Successores Ru-
„ theni quatuor eligant porcos, Dionysio vero Plebano, &
„ suis Successoribus tali stante casu tres porci designentur.
„ In cujus rei memoriam firmitatemque perpetuam præ-

„ fentes literas nostras majoris sigilli nostri appensione
 „ communitas commemorato Dionysio Plebano, suisque
 „ Successoribus Universis duximus concedendas. Datum
 „ in Castro nostro Munkács, in festo Dorotheæ, Virginis
 „ & Martyris, Anno Domini 1493.

„ Nos itaque justis, & legitimis ejusdem petitionibus
 „ exauditis, pariter, & admisis, easdem literas confir-
 „ mationales, seu cessionales nobis modo præmisso exhi-
 „ bitas de verbo ad verbum diminutione, & augmento,
 „ absque omni transcribi, præsentibusque inferi facientes
 „ in transumpto literarum nostrorum Jurium ejusdem, Suc-
 „ cessorumque suorum futura pro cautela necessarias, sub
 „ sigillo nostro Capitulari usitato, & authentico extradan-
 „ das esse duximus, & concedendas, communi suadente
 „ Justitia. Georgio Foglar, Cantore, Gregorio Lorger,
 „ Præposito B. V. M. de Castro Agriensi, sigilli nostri au-
 „ thentici conservatoribus, Fratribus & Concanonicis nostris
 „ existentibus, & constitutis. Datum Agriæ, die 19. mensis
 „ Septembris, Anno Domini Millesimo, septingentesimo,
 „ vigesimo quinto. (L. S.)

Lecta, & correcta in vocibus Munkacs pag. 1. item
 Ecclesiæ pag. 2. per me Joannem Kiss, Lectorem Agrien-
 sem. m. p.

„ Præsentem copiam cum suo vero originali collatam
 „ in omnibus punctis, & clausulis conformem esse hisce
 „ attestor. Signatum Munkacs, die 7. mensis Februarii,
 „ Anno 1734. *Melchior Klobuszczy* de eadem, I. Comita-
 „ tus de Beregh Ord. Juratus Notarius m. p. (L. S.)

§ III. Prælaudatum itaque Capitulum recognoscat, atque fatetur literas præinsertas esse absque sigillo, & consequenter easdem nullum robur, nullas vires, nullam authenticam habere posse. Unde enim hæc ipsis tribui possent, an à scriptura illa mendosa? aut vero à pargameno vetusto? & ideo ab Anno 1493. quo emanatæ asseruntur usque ad 1725. quo ad Archivum dicti Capituli illatæ sunt, adeoque per 232. Annos hærebant in occulto, nunquam in publicum productæ, nunquam pro defensione Jurium in-allegatæ per tot Annorum decursum, solus tandem inventus prælibatus Dominus Plebanus Ferdinandus Lew, qui eas tamdiu carceri mancipatas, eduxit in lucem tandem, & cur tam tarde! utique ideo, quia qui eas confinxit, non tam facile etiam sigillum Ducis eisdem appendendum effingere, & effabricare poterat, nec ipsi Ferdinando Lew negotium celsit ad votum, quia in Transumptionalibus sibi extradatis literis, carentia etiam non dissimulatur sigilli, sed ultra adhuc procedendum, & decantati illius Privilegii contextus examinandus venit, & quidem:

§ IV. Primo asserit fictus ille Joannes Corvinus de Hunyad literas per Joannem Episcopum sibi exhibitas diligentissime cum cura, & studio se perspexisse, adhibitis etiam Secretario, Consiliariis, & doctis Viris investigasse, quomodo igitur post tantam curam studiumque ipsum nomen Fundatoris Claustris hujus S. Nicolai ignorare potuit? quid opus fingere fuit quemdam Theodoricum Ducem Podoliæ? inauditum, discutiantur Archiva Regni, Pro-
tho-

thocola, Historici, nullibi tamen nomen Theodorici Ducis Podoliæ, nullibi ejusdem memoriam, aut vestigium reperire quisquam poterit. Fundatoris vero prædicti Claustrii, nomen Collationales ipsæ, quæ à nomine ejusdem initium sumunt legenti indicant.

En Exordium! *Nos Theodorus Keriatovics, Dei Gratia Dux de Munkacs &c.* proinde si has sibi exhibitas legisset, utique nomen Fundatoris haud ignorasset. Hunyadius ille Dux, neque finxisset aliud nemini cognitum, fabula igitur est, Joannem Episcopum aliquando exhibuisse collationales literas Hunyadio Duci confirmationis gratia.

§ V. Secundo: Dicit Hunyadius se literas illas cassasse, & viribus destitutas declarasse, ex eo, quod diligenti investigatione adhibita comperit ipsas esse falsas, iniquas, & deletis in polito pargameno literis prioribus, alias novas in eo scriptas esse, attamen Episcopum hunc relinquit in possessorio Bonorum suorum, non adimit Possessiones Bobovistye & Lauka, non privat Monasterio, aliis Beneficiis iniquum literarum corruptorem, & falsarum, & quæ petit, illa quoque ultro cedit, & resolvit, condescensum cum prænominato Dionysio ad amicabilem tractatum ineundum intuitu decimarum vinorum, & frugum ex Oroszvégh, & Levaska approbat, subscribit, conditiones servatis servandis, dant annuatim Episcopo porcos tres, aut quatuor Rutheni, dant similiter dicto Plebano Christiani, quo concesso, & admisso jam Episcopus innocens, jam manet in usu omnium pacifico, & hoc facit Hunyadius *suadente Justitia,*

tia, ut asserit, & *Juris æquitate* post tot, ac tantas propositiones, post tot allegationes coram doctis illis Viris, Secretario, atque Consiliariis tale deliberatum exstitit? Quid dictus Dionysius pro suis Juribus ibidem allegaverat, quod Privilegium coram hoc Judicio produxit? nullum omnino. Quid ergo? Unde ipsi hæc favorabilis sententia? Accusat, infimulat coram Duce Episcopum, exprobat qualiter ille Joannes Ruthenus Episcopus, falsis literis mediantibus Jura Plebanix suæ dirimere molitus sit &c. allegans insuper, quoniam indignum, & Sanctorum Patrum sancitis contrarium foret, ut Christiani suam Decimas Schismaticis dare deberent, & populi quoque Jobbagiones nostri Christiani congregati urgebant, ut Plebano suo, non vero Schismaticis Decimas consuetas præstent.

§ VI. Contumelia itaque probra, atque iniqua accusatio Episcopi Joannis (ut ex præmissis patet) Jurium Plebanix coram Hunyadio fuit remonstratio, atque Privilegii productio; & illud denique allegatum, utpote: indignum, & Sanctorum Patrum sancitis contrarium, ut Christiani deberent dare Decimas Schismaticis, plane convictivum Argumentum ad dirimendam litem, ad processum illum terminandum, atque ad favorabilem decisionem, & sententiam obtinendam.

§ VII. Bone *Dionysi!* edoce quæso, quæ lex civilis? qui Canon Ecclesiasticus? quod sancitum Sanctorum Patrum? quæ vetarent reddere Jus cuique suum? quæ doce-

rent in Judicio discrimen, & acceptationem personarum esse servandam? Hanc Legem, hunc Canonem, & sancitum ejusmodi; nisi me omnia fallunt, nusquam invenies, hinc jam responde juste vir! vel habuit Episcopus hic jus ex Orosvégh & Levaska desumendi decimas frugum, setigerorum, & vinorum, vel non habuit? si habuit? unde illud Jus? utique ex Foundationalibus Keriathovitsianis promanans; vigore quarum, eorum Bobovische & Lauka, idem possidebat Episcopus, aliasque præterea obventiones percipiebat in eisdem præscriptas, vi ergo Foundationalium dictarum competeabant ipsi etiam Decimæ frugum ex Orosvégh, setigerorum frustra septem, & ex Promonthorio Levaska decima quoque vinorum, cur ergo bone *Dionysi!* prætendis tibi abinde dictas decimas, & setigeros dandos, ut tu loqueris, à Christianis, & Episcopo à solis Schismaticis? in collationalibus enim prænotatis discrimen ejusmodi non continetur, produc ergo Privilegium quoddam illius prætensionis? produxisses illud utique coram Duce Joanne Corvino, & nec fuisset amicabili illo Tractatu opus, quod fingis; sed quoniam defuit, idéo nec producere illud valuisti; habeo Jus, inquires, prætensionis harum Decimarum, quia indignum est, ut Christiani dent Schismaticis decimas, id quidem tu cum tibi similibus dicis, quia dicere facile est, ast non probas, neque probare vales, quandoquidem Jus suum cuique tribuendum esse nemo inficias ibit, idque omnes recognoscunt, fatenturque. Si autem Joannes Episcopus Jus illud non habuerit decimas præattactas desumendi, ergo neque amicabilis Tractatus ille vester utpote

de

de re aliena, de re non sua iustus esse poterat. Sed omitto fabulam (quam Stylus ipse prodit) rifu potius, quam refutatione dignam, dolendum sane! tam pretiosum opus, mercibus tam pretiosis refertum, hac adulterina ita corrumpi! Denique

§ VIII. Denique prænominatus Joannes Episcopus, non debuit Foundationis dictæ sollicitare confirmationem apud Ducem illum *Joannem de Hunyad*, siquidem jam eotum (utpote *Theodoro Keriatovics* in semine suo deficiente) ad collationem Regiam pertineret Fundatio hæc, Rege *Matthiæ* in confirmationalibus pro parte Religiosi *Luçæ Presbyteri* emanatis id ipsum asserente, ac recognoscente. Imo neque potuit amplius de hoc merito agere cum Duce illo Episcopus hic, utpote prævie jam per Regem *Uladislaum* tunc regnantem Anno nempe 1491. decretaliter in possessorium dictorum Bonorum introductus, atque confirmatus. Decretum hoc parte priore jam productum, hic etiam reproduco:

„ **ULADISLAUS** Dei Gratia Rex Hungariæ, &
 „ Bohemiæ &c. Fidelibus nostris universis & singulis Ple-
 „ banis Ruthenis, sub Jurisdictione Ecclesiæ Beati Nicolai
 „ Confessoris in Oppido *Munkacs*, Ritu Græcorum funda-
 „ tæ existentibus salutem & gratiam, Volumus, & Fideli-
 „ tati vestræ, & vestrum cujuslibet, & præsentium serie
 „ strictissime præcipientes, committimus, & mandamus,
 „ quatenus à modo deinceps Reverendo Patri *Joanni* Epi-
 „ scopo vestro, sub cujus videlicet Jurisdictione estis, in

„ omnibus licitis, & consuetis, juxta antiquam consuetudi-
 „ nem, obedire & obtemperare, ipsum revereri, de uni-
 „ versisque proventibus suis, qui eidem de vestri medio
 „ provenire debent respondere, & per hos, quorum inter-
 „ est, responderi facere debeatis, & teneamini: aliud non
 „ facturi. Præsentibus perlectis, exhibenti restituti. Da-
 „ tum in suburbio Civitatis nostræ Albæ Regalis, die Do-
 „ minico proximo ante festum ad Vincula Beati Petri Apo-
 „ stoli, Anno Domini Millesimo, quadringentesimo, nona-
 „ gesimo primo. Regnorum nostrorum Anno Hungariæ &c.
 „ secundo, Bohemiæ vero vigesimo primo.

Decretum hoc descriptum est ex transumptionalibus literis Venerabilis Capituli Poseniensis, Anno 1720. extradatis.

C A P U T VIII.

§ I.

Exploso jam, atque ad aniles fabulas relegato scripto illo, sub nomine Joannis de Hunyad compilato, supersunt Corollaria prælaudati Authoris exinde deducta, ad quæ respondendum erit sequentibus. Itaque

Primum: Ex falso illo scripto Hunyadiano deducit Author hic Comes *Batyany*, Foundationem Keriaticovicsianam pro Monachis Ruthenis in monte Csernek ad Munkacs factam supposititiam esse, ac false & inique confectam. Verum solidis jam demonstrationibus, & argumentis

hæc

hæc ejus novella sententia refutata, ac veritas, atque realitas Foundationis prælibatæ ostensa est, & si quod adhuc superesset de hac ejusdem Foundationis dubium, consulatur dictum Posoniense, pariter, & Agriense Archivum, in quorum primo Originales Theodori Keriatovics collationales, & Regis Mathiæ confirmatoriæ literæ, & in secundo, id est Agriensi Diploma Leopoldum de præsentī asservantur.

Secundum: Afferit idem Author, Ducatum Munkacsiensem esse indicium imposturæ, quandoquidem Joannes Hunyadius eum Ducem Podoliæ nominet, ad quod rependum habeo; etiamsi scriptum illud haberet rationem veri Hunyadianum scilicet, ex eo tamen, quod *Hunyadius* ille prælibatum *Theodorum*, vel potius *Theodicum* nominet Ducem Podoliæ, minime sequi Ducatum Munkacsiensem esse inditium imposturæ; fuit enim tam Podoliæ, quam Munkacsienfis Dux Fundator hic *Theodorus Keriatovics*; Hic enim referentibus Rerum Lithvanarum Scriptoribus, atque Historiographis, post fata Patris sui *Koriathi*, Principis Novogrodenfis, in Lithuania Princeps, ac Successor in hoc Principatu renunciatus erat. Interea sub Ducibus Alexandro, & Constantino ejusdem Germanis Fratribus mansit Podolia, rursùm post decessum Fratrum utpote *Alexandri*, *Konstantini*, & *Georgii*, Provinciarum omnium per Olgerdum (Patrum ejusdem) aquisitarum: unus in Podolia Dux Theodorus factus fuerat.

Kajalo.
vics pag.
290.

idem pag.
393.

Animadvertendum etiam id quoque, quod Ducibus Lithvaniæ hactenus in Gentilismo existentibus, Primus *Koriathus* cum suis Fratribus ejurato Gentilismo Christianam, Ritu

Græco, amplexus est Religionem, atque eas tam fuisse sui Ritus tenaces, ut *Constantinus* Frater *Theodori Koriathovics* sceptro Poloniarum, ad quod suscipiendum invitabatur, renunciare potius, quam suo Ritui Græco maluerit, inter cæteros refert *Kojalovits* pag. 303.

Kojalovics ut supra pag. 303.

§ II. Post hæc Princeps hic Novogrodenfis, & Dux Podoliæ, novis Provinciis auctus, atque potentior effectus, Arcibusque Podoliæ rite munitis Imperia Patru sui *Olgerdi* cœpit aspernari, ac subjectionem prætentam denegare eidem. Facto hoc *Olgerdum* irritatus nepotem rebellem bello petiit.

Theodorus demum rebus suis magis consulturus, huc in Hungariam ad *Carolum* Regem, ab eo adversus hostem Patrum suppetias petiturus venerat, Anno Domini Millesimo, tercentesimo, trigesimo nono, referente *Stricovio* folio 500. *Kojalovicsio* pag. 303. *Okolskio* pagina 541.

§ III. Interea *Theodoro Koriathovits* absente neque reditum cum auxiliaribus copiis admaturante; *Olgerdus* Podoliæ Arces, & Propugnacula partim vi, partim vero deditione occupaverat, militibus ferro deletis. His itaque adversis fatis delusus *Theodorus Keriathovits* Munkacsini sedem fixerat perpetuam, sub *Carolo I.* ut præmissum est, Rege Hungariæ, & sub *Ludovico* ejusdem Successore, qui simul erat quoque Rex Poloniæ, sub quo demum Rege *Theodorum* hunc, vel ejus Successorem recepisse Ducatum

Cramerus Lib. 15.

Podoliæ, ex *Cromero* deducitur non obscure. *Podoliæ inquit*

quit Ungaros Rex Ludovicus præfecit — — & exstant in Archivo Regio binæ literæ Theodori Ducis Podoliæ, ac Domini de Munkacsio, quæ Arx est in Hungaria. &c.

Szent Ivanyi quoque Theodori Ducis adventus in Hungariam meminit, asseritque Theodorum Koriathovits, seu Quæriatovics temporibus Caroli & Ludovici Regis Munkacsinum fossa circumdedisse, & instar Arcis munivisse; huic Arci sua quoque ætate sat ampla adhuc Bona adnexa fuisse, à Carolo Rege Theodoro Duci huic concessa. Verum proinde, non autem supposititium (sicut putat prælibatus Comes Batyanyi) P. Nicolaus Schmidt produxit Diploma exhibens Ducatum Munkacsiensem cum tercentis pagis Duci huic collatis.

Szent-
Ivany
fol. 139

Nicolaus
Schmidt
Tom. I

§ IV. In tertio Corollario ex falso prælibato scripto deducto, dicit toties fatus Author, Schmidtium gratis omnino se torquere, an Dux ille Munkacsienfis Unitus fuerit cum Ecclesia Romana, non habet ubi pedem figat, neque scio, ait cur debeat fuisse Græci Ritus &c.

Ad id dico Ducem hunc Theodorum Ruthenis Sacris seu Græco Ritui addictum fuisse, eundemque constanter observasse, ex jam superius dictis constare. Gediminus namque ejusdem Avus ethnicis superstitionibus deditus, Religionem Christianam adversabatur ad mortem usque, esto ad Sacra Christiana per Legatos Summi Pontificis Joannis XXII invitabatur, ut refert Kojalovits pagina 272. Partis primæ hoc modo: „Frigericus Rigenfis Præsul seu ob suppeditata sæpius auxilia privatim Gedimino obno-

Albert
Kojalov.
part. I.
pag. 272.

„ xius, seu afflictæ bellis Livoniæ misertus, inter Livoni-
 „ cos, Ordines, & Litvaniam perpetua stabilire fœdera
 „ nitebatur. Adhibita est in eam rem Summi Pontificis
 „ Joannis, eo nomine vigesimi secundi, autoritas: tum ut
 „ Livones supremæ potestatis autoritate ad pacis consilia
 „ cogeret, tum ut Litvaniam honorificæ Legationis officio
 „ ad Sacra Christiana pertraheret. Actum est utrinque
 „ gnaviter per Legatos Bartholomæum Episcopum ele-
 „ ctuensem, & Bernardum Abbatem Divi Theopredi. Ve-
 „ rum Gediminus tam à sacris, quam à fœderibus Christia-
 „ nis alienior animus, susceptas Consiliorum Rationes
 „ omnino confudit. Missus ab eo Legatus ad Publica Li-
 „ voniæ Comitata, diserte professus est, Principi suo certum
 „ esse, nunquam avita sacra deserere, neque fœdera ad-
 „ mittere, quæ Religionis mutatione constaret. &c. Hæc
Kojalovits.

Kojalo-
 vics pag.
 303.

„ Præfuit Litvanis *Gediminus* annis 14. tandem in
 „ expugnatione Arcium Frieburg, & Bejer in Samogitia à
 „ Cruciferis trajectus, Vilnamque delatus, atque in campo
 „ Svinta horara nominato, solenni ethnicorum ritu elatus,
 „ crematusque est.

Magni itaque Duces Litvaniæ ad illud usque tempus
 ethnici, ac idololatræ erant. Primi ex Ducibus Gedimini
 sex filii: utpote Montividus, Narimundus, Olgerdus, Lu-
 bartus, Jawnutus, & Koriathus, (Kieystuto solo ad mor-
 tem usque Gentilismum retinente) Sacra Christiana Ritu
 Rutheno, seu Græco amplexi sunt. Et postmodum *Koria-*
thi filii: *Alexander, Constantinus, Georgius*, & hic (de quo

est

est sermo) *Theodorus* cum tanto zelo hunc Ruthenum Ritu-
 tum constanter retinuerunt, ut *Constantinus*, dum à *Casimiro*
 Poloniæ Rege nulla habita (ex *Anna Gedimini* filia) ma-
 scula prole, ad amplectendam coronam Regni invitaretur, Striko-
 vius Lib.
 12. cap. 4.
 Kojal. pag.
 303.
 præelegit retinere Ritu-
 tum hunc suum potius, quam cum
 ejusdem mutatione coronam hanc Regni suscipere.

§ V. Ex præmissis proinde clare patet *Theodorum*
 hunc fuisse Lithvanum Principem Ruthenum, atque una
 etiam fuisse verum Catholicum, & Ecclesiæ Romanæ addi-
 ctissimum, & à Latinis solo Ritu, non autem alienum ani-
 mo, aut dogmate indubitatum est. Etenim inter cætera
 observantiæ Religionis Catholicæ monumenta, est Fundatio
 illa in Oppido Bereghszaz, pro hospitali utique Latino per
 eundem *Theodorum* Ducem facta, sicut ergo hic in monte
 Csernek construi curavit dotavitque Monasterium pro Mona-
 chis Ruthenis, qua Ruthenus, sepulchrum suum in eodem
 collocari fecit, pro refrigerio animæ suæ, ita qua verus
 Catholicus, ac Ecclesiæ Romanæ conjunctissimus pariter
 pro refrigerio animæ suæ fundaverat illud quoque hospitale
 Bereghszaziense. Non ergo Schismaticus, non osor Latino-
 rum, non dogmate, aut animo ab illis diversus ac alienus
Theodorus Dux fuerat, alias pro Latinis, quos secus ut
 Schismaticus, pro Christianis minime tenuisset, dictam
 Fundationem haud fecisset, neque hanc suæ salutis (seu
 refrigerio animæ) pro futuram existimasset.

Cæterum male supponit Excellentissimus Præsul Tran-
 sylvaniensis ante tempora *Parthenii* Episcopi Ruthenam

Nationem non fuisse Catholicam, atque ab Ecclesia Romana per Schisma Græcorum semper disjunctam existisse, antequam Unghvarini 1649. Anno, Unio Sacra feliciter transacta fuisset. Cum tamen recognoscat, atque ipsemet fateatur, Sanctum Stephanum Regem pro Monialibus Græci Ritus Ordinis S. Basilii egregiam fecisse Foundationem, utique non pro Schismaticis Monialibus, sed Græcis Catholicis, idque contigit, sub initio sæculi undecimi, siquidem S. Stephanus cœpit regnare Anno 1000. ac desiit 1038. itaque tempore illo Ruthena Natio non Schismatica, verum Catholica existit, ac etiam tempore *Theodori Keriatovics* in eadem Religione existisse dictam Nationem innegabile est Juvat hic reproducere Decretum *Leopoldi* Imperatoris pro Episcopo Parthenio ad Cameram Regiam sonans, ac Anno 1660. emanatum :

„ NOS LEOPOLDUS Dei Gratia electus Ro-
 „ manorum Imperator &c. &c. Hungariæ &c. Rex. Ma-
 „ gnifice, Egregii, Fideles nobis Dilecti. Ex Relatione
 „ Fidelis nostri, nobis sincere dilecti Archi-Episcopi Stri-
 „ goniensis (Georgii Lippai) intelligimus in Comitatu de
 „ Beregh superiorum Regni nostri Hungariæ Partium, in
 „ Munkacs, seu Bonis proxime ei adjacentibus exstare Mo-
 „ nasterium Ordinis Sancti Basilii, à piis Principibus, &
 „ Regibus Hungariæ ante aliquot centenos Annos funda-
 „ tum; Decimis, Colonis, aliisque obventionibus sufficien-
 „ ter provifum, ac dotatum, ita ut ibi Episcopus Græci
 „ Ritus, ex Ordine Basilianorum Catholicæ Romanæ Ec-
 „ clesiæ Unitorum resideret, Episcopum ageret, Jurisdictionem

„ nem in Sacerdotes, & populum Græci Ritus exerceret,
„ Sacramenta eisdem administraret, de quibus omnibus
„ literæ Fundationales, & Originales, ac Donationales
„ præ manibus dicti Archi-Episcopi haberentur de facto.
„ Quem quidem Episcopum (uti informamur) postquam
„ in manus Schismaticorum taliter qualiter devenisset, ex
„ electione ejusdem Professionis Sacerdotum Ruthenorum
„ conferre usurpaverat defunctus senior Princeps Rakoczy,
„ & post ejus decessum relicta ejus Vidua Principissa; quin
„ imo proximis non ita diu evolutis temporibus, & Annis,
„ Monasterium ipsum dictis Religiosis auferre, aut vacuum
„ habitatoribus reddere, Bonaque & obventiones Episco-
„ patus sibi usurbare præacta Principissa Vidua non dubi-
„ taverit. Quod cum æquitati, Juribusque Divinis, &
„ humanis adversetur, Nos autoritate nostra Regia, quam
„ in omnes Episcopatus, & eorum collationes in hoc Re-
„ gno exercere dignoscimur, prædictum Episcopum Mun-
„ kacsiensem Reverendo Petro Parthenio, Catholico Unito,
„ à sede Apostolica confirmato, & legitime consecrato
„ Ritus Græci Episcopo, Ordinis Sancti Basilii Religioso
„ benigne contulimus, prout ex inclusis Donationum pari-
„ bus demissè intellecturi estis. Nec desistere ulterius quo-
„ que intendimus, sed quibusvis opportunis modis, Epi-
„ scopatum, & Monasterium prædictum suo priori statui
„ juxta Fundationem primævam restituere, & reponere
„ constitutum habemus. Quare benigne volumus, præci-
„ pimusque vobis, ac mandamus, ut quantocius quempiam
„ ex Consiliariis Camerae nostræ superioris Hungariæ ad

„ prædictam Principissam Viduam cum Donationalibus
 „ ipsis literis, ac eorum paribus expedire non intermitta-
 „ tis, qui memoratum Parthenium installare in prædicto
 „ Episcopatu, Monasterio æque & pertinentiis noverit, ac
 „ debeat. Ipsamque Principissam capacem omnino reddat,
 „ & nostro Nomine admoneat, ne se opponere velit, aut
 „ salutare propositum nostrum impedire, tanto magis, cum
 „ jam plus, quam quadringenti Sacerdotes Ritus Græci in
 „ tractu illo habitantes, & ad Jurisdictionem alias dicti
 „ Episcopi pertinentes eundem Parthenium elegerint, & se
 „ illi subjecerint. Quin imo etiam residui pauciores, qui
 „ supererant Sacerdotes (uti informamur) neququam alium
 „ Episcopum eligere velint, sed huic sese submittere, ac
 „ subjacere. Executuri in eo benignam, & seriam volun-
 „ tatem nostram. In reliquo Gratia & Clementia nostra
 „ Cæsarea & Regia, vobis benigne propensi manemus.
 „ Datum in Civitate nostra Vienna Austriæ, die decima
 „ quarta mensis Januarii, Anno Domini Millesimo, sexcen-
 „ tesimo, sexagesimo. Leopoldus m. p. Georgius Szelep-
 „ cseny, Archi-Episcopus Coloczenfis. m. p. Andreas Rut-
 „ kay. m. p.

„ Præsentem copiam cum suo originali collatam,
 „ comportatam, eidemque per omnia conformem esse, te-
 „ stor infrascriptus. Posonii 23. Maji 1764. *Georgius Rudol-*
 „ *phus Ribics*, Confiliarius, & Archivi Regio Cameralis
 „ Director. m. p. (L. S.)

§ VI. Ex prælaudato Decreto Reflexiones occurrunt
 sequentes: I. Ex relatione ac informatione Archi-Episco-

pi Strigoniensis *Georgii Lippai* adeo fide digna, ac proinde omni Exceptione Majori Imperator hic piæ memoriæ Leopoldus I. asserit existens Monasterium Ordinis Sancti Basilii, ab antiquo (ante aliquot centenos Annos) à piis Principibus & Regibus fundatum esse, Decimis, Colonis, aliisque obventionibus sufficienter provisum. Quinam sunt illi pii Principes, qui fundarunt Monasterium illud Decimis, Colonis, aliisque provisum? utique Princeps, & Dux *Theodorus Keriatovics*, & consequenter ejusdem Filii ac posteritas hanc Fundationem ratificantes, neque alter quispiam ostendi, vel fingi potest, Monasterii illius Fundator, & præsertim cum dicat Archi-Episcopus ille, se præmanibus literis ipsas Fundationales, & Originales ac Donationales defacto habere, veras & genuinas, non confictas, non abrafas, non suspectas, has ipsas, quæ in Pofoniensi asservantur Archivo, ac Monasterio illi in Transumptionalibus authenticis extradatas, atque in Diplomate Leopoldino earundem confirmatorio contentas, quæ non alium quempiam præferunt Principem, sed ipsum *Theodorum Keriatovics*. Hic ergo est Pius ille Princeps, Fundator Monasterii Ordinis S. Basilii ad Munkacs. Pius indubie igitur Catholicus, neque enim qui Catholicus non est, ac consequenter nec Christianus, titulum, nomenque pii meretur.

II. Asserit residere in dicto Monasterio Episcopum Ritus Græci ex Ordine Basilianorum Catholicæ Romanæ Ecclesiæ Unitorum. Uniti ergo erant Monachi Ordinis Sancti Basilii antea semper, & pro Monachis, ut unitis, ut Catholicis Ruthenis Græcum Ritum tenentibus Mona-

sterium isthoc *Theodorus Keriatovics*, & ipse Catholicus construxit, fundavit, dotavitque.

III. Afferit *Leopoldus* Episcopum ex dicto Ordine Catholico & Unito electum ibidem residentem, Jurisdictionem in Sacerdotes, & populum Græci Ritus exercere &c. exinde ergo clarum est, & Clerum, & populum Græci Ritus Ruthenum, cum Episcopo & Monachis, omnes fuisse Catholicos. Sed

IV. postquam in manus Schismaticorum taliter qualiter (Episcopatus, & Monasterium) devenisset, ex Electione ejusdem Professionis Sacerdotum Ruthenorum conferre usurpaverat defunctus senior Princeps *Rakoczy*, & post ejus decessum relicta ejus Vidua Principissa; afferit itaque prænominatus Imperator, successive & tardissime, & plane temporibus Principum Transylvaniae; fato quodam Schismaticos invasisse Monasterium Episcopatumque Munkacsiensem, & per dictos Principes denominatos, & intrusos fuisse Episcopos Schismaticos, cum magno præjudicio derogamineque Regiæ Majestatis, & damno Catholicæ Ecclesiæ ac Religiosorum Unitorum manifesto. Denique

V. Quod cum id æquitati Juribusque divinis, & humanis adversetur ait, Nos Authoritate nostra Regia, quibusvis opportunis modis, Episcopatum, & Monasterium prædictum suo priori statui, juxta primævam Foundationem restituere, & reponere constitutum habemus. Quod re ipsa etiam effective præstare dignatus est Clementissimus, & æterna memoria dignus Imperator hic *Leopoldus I.* Dum juxta primævam illam *Theodoro Keriatovicsianam* Fun-

datio-

dationem, & Confirmationales Mathiæ Regis Religiosos Ordinis S. Basilii Catholicos, Benigno suo DIPLOMATE præattactarum Fundationalium Confirmatorio, ac Anno 1693. emanato, ad statum pristinum stabiliter, ac in perpetuum benigne reposuerit.

§ VII. Habet itaque Doctissimus Schmidt, ubi pedem figat, dum defendit *Theodorum* hunc Ducem Munkacsiensem dicti Monasterii Fundatorem fuisse Ritus Græci, sed una etiam Catholicum, atque cum Ecclesia Romana Unitum; id quod prælaudatus *Comes Battyanyi* disertè negat. Constat pariter per eundem Comitem in dubium vocatum statutarium illud mandatum Mathiæ Regis ad Conventum de Lelesz, in favorem *Luçæ* Presbyteri Religiosi emanatum, ac Anno 1458 datum, omnino verum esse, quod *Clarissimus Pray in Hierarchiæ Ecclesiæ Hungar.* genuinè refert pagina 379. idque *Comes* idem *Battyanyi* in suo Corollario 4to suo more criticat, & quia suæ novellæ sententiæ nimium adversatur, illud pariter explodit, & pro supposito tenet, ficto illo ut dictum Hunyadiano scripto deceptus Vir cæteroque sincerus, ac recti cordis Præsul Excellentissimus.

§ VIII. Demum in 5to Corollario, & 6to idem Præsul contendit seriem Episcoporum Munkacsienfium per *Clariss. Pray in Hierarchia Hungarica* contextam locum non mereri, causam dat, atque assignat utpote: Cum Joannes *Luçæ* Presbyteri Successor immediatus, primus fuerit Epi-

scopus, & is ait neque Catholicus, neque Munkacsienfis, verum Ruthenus & Schismaticus. Tandem subjungit, à Joanne omnes usque Parthenium fuisse Schismaticos. &c. hæc ille.

Sed eheu! quam multos, non citatos, non auditos, non denique convictos, Innocentes condemnât sæva hæc sententia! si alicubi? hic certissime fallitur in hac sua Opinione toties fatus *Comes Battyanyi*: quod ex supradictis jam abunde constat, & ex dicendis magis adhuc constabit.

C A P U T IX.

§ I.

Cum primis nosse oportet Ruthenos ab antiquis Scriptoribus varie appellari, Russos nimirum, Rossos, Rhosos, Roxanos, Roxolanos, Ruthenos, Moscos, Moscovitos, Kozakos, Sarmatas &c. ita *Berosus*, *Xenophon*, *Herodotus*, *Solinus*, *Ptolomeus*, *Plinius*, *Justinus*, *Philo*, *Cromerus*, *Josephus Simonius*, *Assemanus*. In opere suo *Kalend. Eccles. Univers.* Tom. IV. & &c. Illi attamen in suis literarum mo-

Joannes numentis, à vocabulo *Szłava*, id est: Gloria Slavi dici amant. Georg. Stredovskij S. Morav. Histor. cap. 1.

Originem suam à Mosoch filio Japheti ducunt, de quo *Genes. cap. 10. vers. 2.*

§ II. Ex his non paucos fuisse ad Christianam Religionem conversos prædicatione S. Andreae Apostoli docet *Anthologium Ruthenicum*, in quo (referente *Culcinio Rerum Rusi-*

Ruflicarum peritissimo) Synaxarium de hoc Apostolo hæc habet die 30. Novembris : *Navigavit (Andreas) in Scythiam, & tandem Divina providentia perveniens in Rusiam, accessit ad montes Kiovienses, dixitque suis Sociis: Videte illos montes &c.*

Et jam illos fuisse quarto sæculo constantes in fide, Epistola Synodi Antiochenæ ad Jovianum Imperatorem data, apud *Socratem Lib. 3. cap. 25.* relata demonstrat. quæ refert Rossorum Episcopum Antipatrum nomine inter cæteros fuisse subscriptum, cujus tenor sequens:

„ Sanctissimo Deoque charissimo Domino nostro Iviano
 „ Victori Augusto Concilium Episcoporum Antiochiæ, in
 „ unum ex variis Provinciis convocatorum S.

„ Tuam pietatem Imperator Sanctissime cum primis
 „ laborare, ut Ecclesiæ pax, & concordia stabiliatur, nobis
 „ exploratum est. Neque sumus nescii Te sapienter con-
 „ siderasse, formam veræ, & Orthodoxæ Fidei ad hanc
 „ Concordiam confirmandam valere maxime. Idcirco, ne
 „ in eorum numero, qui Doctrinam veritatis adulterare
 „ student, habeamur: visum est tuæ prudentiæ significare,
 „ quod fidem Sancti Concilii jam Nicææ congregati, &
 „ approbemus, & teneamus — — — — —
 „ Credimus in unum Deum Patrem Omnipotentem, &
 „ quæ sequuntur

Episcoporum Subscriptio.

„ Ego Meletius, Episcopus Antiochiæ, ea, quæ supra-
 „ scripta sunt fateor me approbare. Ego Eusebius, Samo-
 „ satæ Episcopus, eodem modo. Evagrius item Siculus,

„ Uranius *Apameæ*: Larizeorum Zoilus: Acacius *Cæsa-*
 „ reæ: Antipater *Rofsienfis* &c. &c. &c. — —

§ III. Referente *Papebrochio* ad [diem 9. Martii SS.

Stredovs-
ky S. Mo-
rav. Hist.
pag. 217.
vers ulti-
mo.

Cyrillus, & Methodius ad *Rufsiam* exmissi Anno 867. per
 S. Ignatium Patriarcham *Constantinopolitanum*, Gente illa
 ad Christi fidem feliciter conversa, abinde rursus *Constan-*
tinopolim redierunt; postmodum ad preces *Ratslai Mo-*
raviæ Principis in *Pannoniam* venerunt, & hic *Slavis*,
Bulgaris, *Serbis*, *Rufsis* & *Moravis*, cum optato successu
Evangelium prædicarunt.

§ IV. His Nationibus ad Christum conversis literas
 novas à se inventas (quas hodiedum *Cyrrillicos* caracte-
 res vocant) tradiderunt *Slavorum* Apostoli hi, quibus
 etiam de præfenti omnes hæ utuntur Nationes, quæ *Ritu*
Græco, *Slavonico* idiomate *Sacrificium Missæ* celebrare,
Sacramenta administrare, & reliqua *Divina* more *Orien-*
talium peragere solent, Mos hic conservatur in *Servia*,
Bosnia, *Bulgaria*, *Rascia*, *Moldavia*, *Valachia*, *Russia*,
Moscoviaque, & sparsim hic in *Hungaria*, ubi *Natio* existit

Strekovs-
ky S. Hist.
Morav.
c. 6. pag.
215.

Ruthena, atque *Valachica*. In *Dalmatia*, vero *Croatia*, *Car-*
niolia, ac *Istria* communiores erant *S. Hieronymi*, vulgo
Glagolitici, & *Bukovici* nuncupati characteres.

§ V. Prænominati Viri Apostolici propter introdu-
 ctum ad dictas Nationes conversas *Ritum Græco-Slavo-*
nicum delati *Romam*, ad Pontificem *Nicolaum I.* citantur
 facti sui rationem daturi, ubi redarguebantur, quod contra

Sta-

Statuta Canonum auri sint, non Græca sive Latina, sed Slavonica lingua Missarum solennia instituire, & canere.

Reposuit Cyrillus: Dicitur (Psal. 150.) omnis Spiritus laudet Dominum — — Cur ergo nos, Patres electi prohibetis Missarum Solennitatem modulari Slavonice? — — Cernentes populum duræ cervicis fore, & omnino idiotas, & ignaros viarum Dei, solum hoc ingenium almiflua Spiritus Sancti gratia nostris cordibus inspirante, comperimus, per quod etiam multos illi aquisivimus. Quapropter ignoscite nobis Patres, & Domini, siquidem & B. Paulus Doctor Gentium in I. Epist. ad Corinth. 14. cap. jussit: loqui linguis nolite prohibere. Quod si ita est, cur & nostri Slavoni non deberent sua lingua laudare Dominum.

Stredov.
pag. 257.
S. Hist.
Mor. c. 12

De qua re dum adhuc in Sacro Senatu disceptaretur, non paucis Contradicientibus „ Deus ipse æquam ipsorum petitionem ostensurus, Divino suo responso, petita approbaverat, dum eo Auctore in medio ignota vox, tanquam de cœlo missa intonuit: *Omnis Spiritus laudet Dominum, & omnis Lingua confiteatur ei.*

Quo audito Papa *Nicolaus I.* autoritate sua confirmavit Slavonicam hanc Missæ Sacrificii, ac reliquorum Divinorum solennitatem, ac celebrationem; qua constanter utuntur Rutheni Græcum Ritum observantes.

§ VI. Hæc est illa Natio (loquitur *Josephus Simonius Affemanus*) „ Quæ ab exilibus principiis orta, in validissimam Nationem excrevens late circumquaque vicinos „ Orientis, & Occidentis populos in jus suum ita traduxit,

Strik. Jos.
Simonius
Affema-
nus Ka-
lendaria
Univ.
Ecclesiæ

Tom. 4.
in Epistola
Dedicat.
ad Bene-
dictum
XIV. Pon-
tific.

„ ut primæva illa feritate ad meliorem cultum translata
„ Græcam Latinamque Ecclesiam toto Orbe diffusam in
„ se una videatur complecti.

„ Quis enim putasset è media inter Volgam, & Bo-
„ ristenem vastissima illa Hyperborea regione, quam Scy-
„ thiam Veteres appellant, densissimis quondam non mi-
„ nus ethnicæ superstitionis, quam barbaricæ feritatis te-
„ nebris Gentem post tot Sæcula involutam, surrecturam,
„ quæ dum in penitiores Bizantini, atque Germanici Im-
„ perii partes invadens, eas deletis, aut in captivitatem
„ abductis Incolis occupat, adspirante demum Divini Nu-
„ minis gratia inveteratam ævo, armorumque potentia
„ suffultam superstitionem, excuteret, everteret, deleret, &
„ quam prius totis viribus exagitabat, Christianæ Religioni
„ colla submitteret? Nimirum ut tantæ molis conatus non
„ in irritum cederet, sed felicem sortiretur effectum (ut id
„ de Slavis dicam, quod in sacris literis *Genes. cap. 12.*
„ de Abrahamo Hebræorum Patriarcha scriptum legitur)
„ necesse fuit egredi Slavos de terra sua, & de cognatione
„ sua, & de Domo Patrum suorum, & venire in terram,
„ quam Deus illis præparaverat, ut vero faceret illos
„ Deus in gentem magnam, & benediceret eis, & magni-
„ ficaret Nomen eorum; in id Tui Sanctissime Pater, De-
„ cessore summi Pontifices Nicolaus, Hadrianus, Joannes,
„ Innocentius, alique operam suam, studiumque impende-
„ runt; qui missis doctrina, ac pietate præstantissimis Le-
„ gatis, scriptisque nervosissimis Epistolis, Orthodoxa illos
„ fide imbuendos curarunt, simulque ut Patrio, id est:

„ Sla-

„ Slavonico sermone in Divinis celebrandis, uti possent
 „ benigne concefferunt. — — — — —
 „ debent quippe Slavi tibi, quod de illis non minus, quam
 „ reliqui Deceffores tui optime meruisti, five enim Græcum
 „ Ritum Ruffia, & Polonia; five Latinum in Illyrico,
 „ & Dalmatia colunt, uberrime in utrosque Apostolicæ
 „ providentiæ, ac benevolentiae tuæ argumenta exhibui-
 „ ftis. — — — Latinis quoque Presbyteris Apostolicis Bullarium
 „ Miffiones per Ruffiam Polonicam exercentibus, aliis- Tom. 3.
 „ que Sacerdotibus, in montibus Pokutiæ, in Podolia, in
 „ vastissimis Ukrainæ regionibus, & in univerfa fere Rus-
 „ sia Alba nuncupata degentibus, ubi frequentes quidem
 „ sunt Ruthenorum Unitorum Ecclesiæ; rarissime vero
 „ Latini Ritus, per Apostolica scripta providisti, ut ipsi,
 „ & eorum quilibet in Ecclesiis Ruthenorum Unitorum
 „ deficientibus lapideis Altarium Tabulis rite consecratis,
 „ super Sacris eorundem Ruthenorum Antimensis Missa-
 „ rum Solennia celebrare, — — libere, & licite possent:
 „ — — Sacerdotes Rutheni quoque in Ecclesiis Catholi-
 „ corum Latini Ritus Altaribus, Calicibus &c. eorundem
 „ uti, & Missam celebrare possint, dummodo Ritu Rutheno
 „ celebrent &c. è contrario, Sacerdotes Ritus Latini in
 „ Ecclesiis Ruthenorum non Schismaticorum Altaribus,
 „ & Calicibus ac Vessibus Sacris uti, & Missam celebrare
 „ valeant, Ritu tamen Latino. — — — — —

§ VII. Gentem Ruthenam cum Slavis, Bulgaris, Serbis, jam ante ingressum septem Ducum Scytharum in

Pannoniam, partes Pannoniæ inhabitasse, atque suos Episcopos habuisse ex paragrapho III. patet. „ Hosque pro-
 „ inde Ruthenos, qui ex Ladomeria, & Gallicia cum
 „ septem Scytharum Ducibus in Pannoniam intrarunt,
 „ non primo advenisse, sed supervenisse, suasque habita-
 „ tiones ad Limites Poloniarum (teste *Anonymo* Scriptore
 „ *Belæ Regis Hungariæ Notario* Cap. 10. & 57.) pro Regni
 „ custodia fixisse, atque successive cum cæteris in Panno-
 „ nia Christi Fidelibus ad amplectenda Sacra Hungaris
 „ motivo fuisse. Quorum Dux Bologudes, alias Bulofudes,
 „ Buletzo, Bulczy, & Gylas partis cujusdam Princeps
 „ Imperatorem Constantinopolitanum circa Annum 906.
 „ convenere, amboque baptisati sunt, & Arcanis Catho-
 „ licæ Fidei imbuti, ac Patricia dignitate ornati, onustique
 „ pecuniis in suas sedes rediere, abducto secum Hiero-
 „ theo Monacho in Episcopum consecrato, per Patriar-
 „ cham Constantinopolitanum. Cujus prædicatione multi
 „ ad Dei cognitionem pervenere, teste *Zonara Annalium*
 „ *Tom. 3.* in Historia Constantini Imperatoris filii Leonis,
 „ item *Affeman Tom. 4. Kalend. Eccles. Univers. pag. 18.*

§ VIII. Quod tractu temporis Gens hæc Ruthena, ultra Tybiscum atque Danubium late diffusa, suas Sessiones locaverit, passim testantur Rerum Hungaricarum Scriptores, & evincunt complura ad invicem disita loca ab ejusdem nomine jam *Also*, jam *Felső Orosz*, & *Orosz Vár* nominari consueta. Et quod Constans in fide Catholica usque ad tempora Cerularii Schismatis Photiani Re-

stauratoris persisterit, & tunc esto per ejusdem Emissarios Constantinopolitanos, nonnihil perturbata fuisse dicatur, tamen in Anno 1252. iterum reunitam S. Romanæ Ecclesiæ testantur Belæ Hungariæ Regis ad Innocentium Pontificem datæ literæ. Atque ita se multum Regibus Hungariæ commendatam reddidisse, vel exinde liquet, quod sub Corona Hungariæ suos in Ducatu Munkacsienfi Ruthenos Duces habuerit. Quorum *Theodorus Keriatovits* pro Religiosis Ruthenis, Ordinis S. Basilii Magni Monasterium ad Munkacs Anno 1360. fundavit, dotavitque, ut alias dictum ac remonstratur habetur, postmodum

§ IX. Decedentibus Ducibus illis Ruthenis, absque hærede Jus conferendi ejusdem Foundationis Bona devolutum est ad Reges Hungariæ. Hinc (revoco iterum toties dicta) in Anno 1458. per Mathiam Regem prælibata, collata sunt Bona Religioso *Lucæ* Presbytero. Tandem successive Joanni Episcopo; per Ifabellam Reginam Hilario æque Munkacsienfi Episcopo, per Maximilianum Regem N. Episcopo, Testantibus collationalibus præinstructis. Omnes hi, aliique per Reges Hungariæ denominati erant Catholici Episcopi Munkacsieneses, esto subsequē disturbiorum temporibus, præsertim sub Principibus Rakoczianis in Jura Spiritualia, & Ecclesiastica involantibus, Sacra Unio in Natione Ruthena turbata fuerit, quæ demum sub Episcopo *Parthenio* Anno 1649. feliciter restabillita, atque stabiliter persistit. Itaque

§ X. Joannes cum suis Successoribus Episcopis Munkacsienfibus (paucis exceptis) omnino Catholicus fuit, & patet

patet etiam ex ipsis Regum Decretis, in eorum favorem emanatis, ac præinsertis. Perpendantur expressiones in Decreto Uladislai pro dicto Joanne Episcopo dato: Fidelibus (inquit) nostris universis & singulis, *Plebanis Ruthenis*, sub Jurisdictione S. Ecclesiæ B. Nicolai &c. En Clerum Ruthenum Plebanos vocat Rex Uladislaius, non ergo erat Clerus cum suo Episcopo Joanne Schismaticus, sed Catholicus, æque, & populus. Denique

§ XI. Ipse etiam Venerabilis Clerus Agriensis recognovit Clerum, & Populum Ruthenum fuisse Catholicum ante *Parthenium*, tempore Episcopi Basilii *Taraszovits*, cujus nomine Admodum Rev. Dominus *Stephanus Varro*, Archi-Diaconus de Heves, & Canonicus &c. coram Venerabili Capitulo fecit Protestationem contra Arcis Muncsiensis Capitaneum intuitu incarcerationis memorati Episcopi, patet ex sequentibus literis Testimonialibus Venerabilis Capituli Agriensis:

„ *Nos Capitulum Ecclesiæ Agriensis*, memoriæ com-
 „ mendamus per præsentem literas nostras, quibus expedit
 „ Universis. Quod Admodum Reverendus Dominus Ste-
 „ phanus Varro, Archi-Diaconus de Heves, & Canonicus
 „ Venerabilis Capituli Ecclesiæ Agriensis, nostram persona-
 „ liter veniens in præsentiam, nomine, & in persona Re-
 „ verendissimi Domini Basilii Taraszovits, Episcopi Eccle-
 „ siæ Græco-Catholicæ Munkacsiensis, per modum, & for-
 „ mam solitæ, & solennis Protestationis nobis significavit,
 „ & detexit taliter. Qualiter in Anno Domini Millesimo,
 „ sexcentesimo, quadragesimo, circa festum Sanctæ Luciæ

„ Generosus Dominus Joannes Ballingh, Capitaneus Arcis
 „ Munkács, ex Commissione ut credi par est Illustrissimi
 „ Domini Georgii Rakoczy, Principis Transylvaniae &c.
 „ nescitur, unde motus, quove temeritatis ausu, mera no-
 „ cendi, & vexandi cupiditate, ac dominandi libidine ex-
 „ æstuanš, missis, & destinatis certis quibusdam Militibus
 „ suis Pedestris Ordinis armatis manibus in - & ad Mona-
 „ sterium, seu solitam dicti Reverendissimi Domini Prote-
 „ stantis Residentiam sub præfata Arce situatam omnino in
 „ Comitatu de Beregh existen. habitam hostiliter eundem
 „ Protestantem, nullis ejusdem culpis, ac demeritis exigen-
 „ tibus, nemini quidquam mali, aut nocementi machinan-
 „ tem, sed penitus innoxium, ac pro tunc Pontificaliter
 „ indutum, & Sacris operantem violenter ab altari raptum
 „ per compita Civitatis contumeliose iisdem vestibus indu-
 „ tum Duci curasset &c. — — — — —

Patet ex præmissis prælibatum Episcopum Basilium Taraszovits nominatum fuisse Munkacsiensem, ac etiam Catholicorum Episcopum, idem igitur & de Joanne, idem & de aliis Successoribus Joannis concludendum, censendumque erit. Deinde, quod hi Rutheni Episcopi dicebantur, non recte infert Comes Battyany, eos fuisse Schismaticos, non Catholicos. Ruthenus enim hic designat idioma Slavicum, nempe, quod lingua nativa, nationi propria Missæ Sacrificium aliaque Myſteria, Di inumque cultum Ritu Græco celebrare, ac peragere soleat, quemadmodum Latinus idiomate Latino, id faciat, ac peragat. Itaque

CAPUT X.

§ I.

Hæc sunt, quæ ortum, Religionem, & præteritum Statum Episcoporum Gentis Ruthenæ ad de Camellifiana usque tempora summarie attingunt; ex quibus liquet Nationem hanc jam ante ingressum Hungarorum in Hungariam, in Salvifica Fide constitutam, & semper Ritus, & disciplinam Orientalem sequentem, habuisse Episcopos suos, & successive Hunnis Dominium Pannoniæ obtinentibus, sub Regibus Hungariæ continua successione Nationi huic præfuisse Episcopos Munkacsienfes; quorum quidem justa series ab initio Domini Hungarorum in Pannonia haud potest adduci, per continuas nimirum Tartarorum eruptiones, bellorumque Vicissitudines devastato Regno, Archivisque absumptis, prodit attamen ab Anno 1458. quod quique pro Episcopis hujus Gentis nominati fuerunt, ex collatione Regum pro titulo consecrationis sedem, & Cathedram possederint; Munkacsiensem Dicecesim vero ad omnes Regni Hungariæ Partes, in quibus Gens Ruthena degebat extensam.

§ II. Primitus Episcopus Nationis Ruthenæ credi par est, à Metropoli Justinianæ primæ, veluti intra Limites Hungariæ sitæ dependentiam fovisse, sed tandem per Reges Hungariæ, Valachiæ transalpinæ Metropolitæ subjectos existisse, à quo more, & Ritu Orientalis Ecclesiæ, præhabita à Principibus Terræ Collatione Episcopatus

con-

consecrati, & authentice confecto Instrumento (quod hodie *Formata* vocari solet) Potestate Jurisdictionis instructi Jure Ordinarii, Episcopi Munkacsien. intra præscriptos per Terræ Principes Limites, fungebantur.

Ejusmodi consuetudinis adest hodiernum quoque exemplum non modo Rursiæ Polonæ unitæ, quæ cum Sede Metropoleos octo Episcopatibus Græci Ritus Unitis est provisâ, sed ipsorum etiam Disunitorum ex antiquissima Orientalis Ecclesiæ dum adhuc Orthodoxæ desumpta praxi sub Corona Regni Hungariæ degentium, qui prævia denominatione Regiæ Majestatis, Consecratione, & Jurisdictione providentur à Metropolitâ, is vero à Patriarcha, cui subest.

CONSTITUTIO XI.

De Privilegiis Archi-Episcopi Justinianæ Primæ; & Sede P. P. Illirico in Pannoniam secundam, id est: Justinianam primam transferenda.

Imperator Justinianus Archi-Episcopo Justinianæ Primæ.

Multis, & variis modis nostram Patriam augere cupientes, in qua primo DEUS præstitit nobis ad hunc mundum, quem ipse condidit, venire, & circa Sacerdotalem censuram volumus eam maximis incrementis ampliare; Primæ Justinianæ Patriæ nostræ, propter hoc Sacro-Sanctus Antistes, non solum Metropolitanus, sed etiam Archi-Episcopus fiat, & cæteræ Provinciæ sub ejus sint authoritate, id est, tam Mediterranea Dacia, quam Daciâ Ripensis, nec

non Myfia secunda, & Dardania, & Prævalitana Provincia, & secunda Macedonia, & Pars secunda etiam Pannoniæ, quæ in Baccensi est Civitate, cum enim in antiquis temporibus firma Præfectura fuerit constituta, ibique omne fuerit Illirici fastigium tam in Civilibus, quam in Episcopalibus causis, postea autem Attilianis temporibus ejusdem locis devastatis, Apennius Præfectus Prætorio de Fermentana Civitate in Thessalonicam profugus venerat, tunc ipsam Præfecturam, & Sacerdotalis honor secutus est, & Thessalonicensis etiam Episcopus non sua authoritate, sed sub umbra Præfecturæ meruit aliquam prærogativam; Cum igitur in præfenti, DEO Authore ita nostra Respublica aucta est, ut utraque Ripa Danubii jam nostris Civitatibus frequentetur, & limina nunquam recidua, & litorata, quæ trans Danubium sunt, nostræ citra dubium iterum Ditioni subjecta sint. Necessarium duximus ipsam gloriosissime Præfecturam in Pannonia, in nostra felicissima Patria collocare, cum nihil quidem magni distet à Dacia Mediterranea, secunda Pannonia. Et quia homines semper Bellicis Sudoribus inhærentes, non erat utile Reipublicæ ad Primam Macedoniam post tot spatia, tantasque etiam difficultates venire idoneæ, necessarium nobis visum est, ipsam Præfecturam ad superiores Partes trahere, ut juxta eam Provinciæ constitutæ facilius sentiant illius Medicinam; Et ideo tua Beatitudo, & omnes præfatæ Primæ Justinianæ Sacro-Sancti Antistites, Archi-Episcopi habeant Prærogativam, & omnem licentiam, suam Authoritatem eis impertiri, & eos ordinare, & in omnibus superscriptis

Pro-

Provinciis primam habere dignitatem, summum Sacerdotium, summum fastigium ascendere, & Te solum Archiepiscopum habeant, nulla communione ad eum Thessalonicensi Episcopo servanda, sed tam ipse, & omnes Primæ Justinianæ Antistites, sive ejus Judices, & Disceptatores, quidquid oriatur inter eos discriminis, ipsi hoc dirimant, & finem eis imponant, & eos ordinent, & nec ad alium quempiam eatur, sed suum agnoscant Archiepiscopum omnes prædictæ Provinciæ; & ejus sentiant Creationem, & vel per se, vel per suam auctoritatem, vel Clericos mittendi habeat omnem potestatem, omnemque Sacerdotalem censuram & curationis licentiam, sed & in Aquis, quæ est Provinciæ Daciæ Ripensis ordinari volumus à Tua Sanctitate Episcopum, ut non imposterum sub Meridiano Traciæ Oppido Episcopo sit constituta, sed Meridianus quidem maneat in medio, nulla communione cum Aquis servanda. Aquensis autem Episcopus habeat præfatam Civitatem, & omnia ejus Castella, & Territoria, & Ecclesias, ut possit jam eorum scelus ex ea Civitate, & Terra repellere, & in Orthodoxam Fidem transformare. Ut igitur sciat Beatitudo Tua nostri Numinis Dispositionem, ideo præsentem Legem ad Tuam Venerabilem Sedem transmisiimus, ut in perpetuum tale Beneficium habeat Patriæ nostræ Ecclesia, in DEI Omnipotentis gloriam, & nostri numinis sempiternam recordationem. Quando autem Tuæ Recordationis Sedis Governatorem ab hac Luce decedere contigerit P.P. Archiepiscopum ejus, à Venerabili suo auxilio Metropolitanos ordinari sancimus, quemadmodum decet.

Archi-Episcopum omnibus honoratum Ecclesiis provehi, nulla penitus Thessalonicensi Episcopo, nec ad hoc communione servanda; Beatitudo igitur Tua, quæ nostra sanxerit æternitas modis omnibus ad effectum perducere non differat. —

§ III. Liquet dein ex alias dictis Anno 1659. *Parthenium* in Episcopum Munkacsiensem, per Imperatorem olim, & Regem Hungariæ Leopoldum, nominatum & ab Alexandro VII. Summo Pontifice confirmatum existisse, ac etiam ejus Successores Orthodoxos, Græci Ritus Munkacsieneses Præsules ab Anno 1689. penes Bullam suæ sanctitatis Pontificiæ autoritate Episcopali fungi, cujus in primitiva Orientalis Ecclesiæ consuetudine difformitatis ratio non alia censeferi potest, quam Transalpino Metropolita, cujus Jurisdictioni antiquitus parebant ad Schisma lapsi, exposulasse rationem Sacræ Unionis, ut caput universalis Ecclesiæ, veluti membra agnoscant, & ad fontem Potestatis Ecclesiasticæ, & Spiritualis ad Pontificem recurrant.

§ IV. Ex præadductis hactenus, jam luculenter patet, infirma esse, & nullum omnino robur habere, hæc omnia, quibus Excellentissimus Præsul Transylvaniensis Comes *Ignatius Battiany* Foundationem *Theodori Keriaticis*, Ducis olim Munkacsienfis, in monte Csernek ad Munkacs pro Religiosis Ordinis Sancti Basilii Magni factam, supposititiam esse, atque falsæ, & inique confectam probare contendebat, tot sæculorum usu roboratam, autoritateque

Regum toties confirmatam à nemine ante in dubium revocatam: Eapropter

§ V. Sperant quam maxime prælibati Religiosi benignum hunc Præfulem ab hac sua sententia, ipsorum Juribus omnino præjudiciosa, quam non studio nocendi, verum confictis literis adductus hactenus tenebat, recessurum, atque alios sic delusos, modis sibi notis correcturum; quod etiam humillime exorant. In reliquo regrediamur iterum ad *Josephum de Camellis*.

CAPUT XI.

JOANNES JOSEPHUS de CAMELLIS,

Episcopus Munkacsienfis XIV.

§ I.

Per Eminentissimum quondam Cardinalem *Leopoldum à Kolonics*, Roma adductus Josephus hic pro Missionario primum, dein pro Episcopo Genti Ruthenæ datus, resolutusque exstitit (ut jam alias dictum) Natione Græcus, initium hujus Sacræ Præfecturæ suæ sumpserat Anno 1689. vitæ, morumque sanctimonia clarus, dilatandæ Fidei Catholicæ admodum studiosus, nulli parcens labori quo agrum Domini evulsis hæreseos, Schismatis ignorantia, morumque corruptelæ fontibus perpurgaret, atque in horreum cœlestis Patrisfamilias, quam plurimos manipulos inferret; Zelum hunc & ardorem, quo ita ille flagraverat Vir Apostolicus, manu scripta ejusdem Originalia (quæ mani-
bus

bus verso) testatum faciunt, juxta quorum tenorem designatis sibi Diœceseos limitibus tam amplis, quam esset ipsa Hungaria, hanc boni Pastoris munus obiturus continuo circuibat, Canonicè visitabat, Synodos in locis diversis intra Ambitum sui Ovilis ciebat frequentissimas, & cum primis Statum Sacræ Unionis per rebelliones diuturnas, variasque temporum injurias labefactatum summo studio, & conamine cum felicissimo successu restabiliebat, confirmabat, ad Gremium S. Ecclesiæ Catholicæ errantes reducebat, Parochos idoneos Ecclesiis præficiebat, inhabiles removebat, contumaces censuris, pœnisque Ecclesiasticis subiciebat cuncta denique ea ordinabat, quæ Clero, & populo sibi subordinato pro futura judicabat.

§ II. Operæ pretium duxi isthic adscribere nonnulla (in rem præsentem) ex Originali ejusdem Diario per me fideliter excepta, & sunt hæc sequentia:

„ Die 20. Aprilis secundum Calendarium novum Anno 1690. fui installatus in Ecclesia pro Episcopo Munkacsienfi vigore extradati mandati ab Episcopo M. Vardienfi, & à Magnifico Domino *Francisco Klobusiczky*, Administratore supremo Bonorum Rakoczianorum.

Intimavi Synodum pro die 24. Aprilis secundum vetus Calendarium Anno 1690. pro die Jovis Pasahatis Vicariis.

Vicariorum Nomina.

- *Joannes Lochovszky* Vicar. *Lochovszky.*
 — *Basilius Vizniczky* Vicar. *Latoriczky.*

— *Joan-*

- *Joannes Kibövszky* Vicar. *Berezaviensis.*
- *Joannes Zavidovszky* Vicar. *Krajnyanszky.*
- *Paulus Susta* Vicar. *Huklivszky.*
- *Joannes Suskizanszky* Vicar. *Znjaliensis.*
- *Basilius Verecsanszky.*

„ Et folio 2do ait: 24. Aprilis 1690. feci Synodum in
 „ Residentia mea Munkacs, aderant Vicarii 7. Presbyteri
 „ supra 60. & emiserunt Professionem Fidei Catholicæ &c.
 „ Italice scriptum.

Die 30. Aprilis 1690. secundum vetus veni Szathmarinum, mansi in domo Admodum Reverendi D. Demetrii Monasterly, Archi-Diaconi.

Die 1. Maji feci Synodum — — in qua congregati sunt 60. circiter Presbyteri, Unionem confirmarunt, & Decreta ipsis publicavi.

„ Die 4. (ibidem) ordinavi in Lectorem, Subdiaconom, & Diaconum Andream Rusciatsky.

„ Eadem die, quæ fuit Dominica, dedicavi (consecravi) Ecclesiam Græcam Sancti Nicolai &c.

„ Ordinavi in eadem Ecclesia Sancti Nicolai Szathmariensi (die 4. Maji 1690.) alios duos Diaconos videlicet Marcum Joannis ex Pago Tivacz, & alium Eliam Mojsis ex Pago Czekértó (Ökörto)

„ Dedi etiam Habitum Monasticum Jonæ, & vocavi ipsum Joachimum ex Pago Pobicov, non tamen Professionem Monasticam fecit.

„ Agriensibus misi Parochum Michaëlem Zadereveczky, die 19. Maji 1690. ad Instantiam illorum. Promisit

„ mihi solvere decimas suorum reddituum Ecclesia; à Po-
 „ pulo habet 100. flor. annuatim, insuper vineam, & ex
 „ stola fructum.

„ Anno 1691. quando veni Munkacsinum (id est Oppi-
 „ dum intravi) Perillustris Dominus *Franciscus Klobuficzky*,
 „ Administrator liberavit omnes Sacerdotes à Laboribus
 „ Dominal. Domus Rakoczianæ.

„ Eadem die (id est 23. Junii 1690.) scripsi Venera-
 „ bili Capitulo Scepusiensi, ut cogant Presbyteros meos
 „ ad mei obedientiam venire.

In altero folio habetur:

„ Die 26. Septembris Stylo Vet. 1690. ex Comitatu
 „ Scepusiensi venit P. Basilius Repafzky, Archi-Presbyter,
 „ cum P. Michaële Toriszky, nisi ab aliis ibidem Secer-
 „ dotibus, & obedientiam mihi præstiterunt. Sunt Sacer-
 „ dotes duodecim.

Recognitiones.

„ Recognoverunt me, ut Episcopum proprium omnes
 „ ex Comitatu Munkacs (Beregh) die 10. Aprilis secun-
 „ dum vetus 1690. quando fui installatus, & iterum die 24.
 „ quando Synodum habui.

„ Ex Comitatu Szathmarien. ubi Synodum habui die
 „ 1. Maji (1690.) recognovit me Rev. Dominus Demetrius
 „ Monosterly, cum aliis Presbyteris.

„ Ex Comitatu Hevesiensi (Districtu) congregati Sa-
 „ cerdotes (æque se subjecerunt.)

„ Ex

„ Ex Cottu Szabolcs *Lazarus Lubovszky*, Vicarius, &
 „ *Stephanus Naphorshky*, huc Munkacsinum misfi (è Con-
 „ gregatione) die 25. Maji 1690. Habet Dominus Vicarius
 „ sub se 30. Sacerdotes.

„ Ex Cottu Zemplin *Gregorius Sztancianszky* Vicarius,
 „ & *Petrus Kumlovsky* Vice-Vicarius, die 15. Junii 1690.
 „ (venerunt) & dixerunt, quod reperiantur ibi 40. circiter
 „ Sacerdotes.

„ Ex Cottu Makoviczienfi (Sárofs) *Alexander Rov-
 „ nyanzky* Vicarius, in Bonis Saroffen. Illustrissimi Domini
 „ Comitis *Erdödy*. Habet Sacerdotes 26.

„ Item *Joannes Alexandrovits*, Vicarius Szvidniczky,
 „ in Bonis Rakoczianis Cottu Makoviczenfi. Habet Sa-
 „ cerdotes 22.

„ Item *Petrus Hodermarszky*, Vicarius Orlovzky, in
 „ Bonis Dominæ Plavecicka. Habet Sacerdotes 22. Cum
 „ ipsis venerunt alii tres Sacerdotes, & obedientiam mihi
 „ præstiterunt die 22. Junii Anni 1690.

„ Ex Cottu Ungh. videlicet ex parte Cottus spectantis
 „ ad Illustrissimam Dominam Comitissam *Homonay*, vene-
 „ runt *Eustachius Makarkovics*, Vicarius Berezanzky &
 „ *Verchovinszky*, qui habet Sacerdotes 47.

„ Et *Elias Ublanzky* Vicarius, qui habet Sacerdotes
 „ 19. & recognoverunt me die 1. Julii 1690.

„ Ex eodem Cottu Ungh. scilicet Illustrissimi Domini
 „ de *Homonay*, venerunt *Jacobus Unghvarszky* Vicarius, &
 „ *Joannes Nevelszky* die 2. Julii.

„ Ex eodem Cottu venit *Jalinszky*, Vicarius Ternovienfis die 22. Julii. Ipsum constitui Proto-Presbyterum supra 19. Sacerdotes circa Nagy-Mihalinum, & Szobranzinum in dto Cottu.

„ Ex Cottu Zemplinienfi, ex Diftrictu Sztropkoviensfi *Gregorius Bruszniczky* Vicarius, & dto Diftrictus, & dto *Joannes Raphaiensis* Presbyter, die 23. Julii.

„ Generofis Dominis Liberæ Civitatis Bardioviensfis (Barthenfis) commendavi *Georgium Ternei*, Plebanum, Relfov, & Torczan.

„ Die 25. Septembris 1690. Styl. V. habui Synodum Szboroviæ in Palatio Rakocziano, in qua interfuerunt nonaginta circiter Sacerdotes, & Profefionem Fidei Catholicæ fecerunt, Unionem cum S. Romana Ecclefia amplectendo. Duravit Synodus usque ad diem fequentem, & plurima Decreta feci. Ex Cottu Sárofiensfi fuerunt hic, & immediate post Synodum pervenit Archi-Presbyter Scepuſiensfis cum alio, & obedientiam præſtiterunt.

„ Die 8. Novembris 1690. habui Synodum Stancsæ, ubi Unionem ſuſceperunt (confirmarunt) Sacerdotes Nro. 40. circiter.

„ Die 17. dto habui Synodum Sztropkoviæ, acceperunt Unionem in Nro. 17.

„ Die 14. Decembris (1690.) habui Synodum Homonæ, in qua Unionem acceperant. Sacerdotes in Nro. 40. circiter.

„ Die 18. dto habui Synodum Ternaviæ, in qua Unionem acceperunt in Nro. 4.

„ Die 30. dicti (mensis) habui Synodum Munkacsini ,
 „ in qua Unionem professi sunt Sacerdotes in Nro. 40.
 „ circiter.

„ Die 12. Januarii habui pariter Munkacsini aliam
 „ Synodum, in qua multi Unionem amplexi.

„ Similiter & prima die Joyis post Pascha die 2da
 „ Maji Szathmarini.

„ Die 19. Octobris 1691. constitui *P. Hieronymum*, Vi-
 „ sitatorem Agriæ.

„ Die 17. Octobris syl. veteri 1692. *Pater Isaias*, Mo-
 „ nachus Græcus, Curatus Debreczinenfis cum alio Pres-
 „ bytero Valacho, venit ad me nomine Sacerdotum, qui
 „ sunt in statu (forte in tractu) Varadinensi, & in Cottu
 „ Bihariensi usque ad Gialmar, & submiserunt se mihi.

„ *P. Isaias*, *P. Jeremias*, Debreczini requisitus ab illis
 „ Græcis pro Plebano mense Martii Anno 1692.

„ Item alio loco de præfato Ifaia ait: die 13. Septem-
 „ bris *P. Ifaiæ*, Monacho montis Sancti, meo Compatrio-
 „ tæ, contuli Ecclesiam Debreczinen. & subjeci ipsi Sacer-
 „ dotes, qui sunt circa Varadinum, & Bihar.

„ Item alibi habet: mense Januarii 1694. constitui
 „ meum Vicarium in Partibus Hungariæ super Valachos
 „ *P. Ifaiam* de Caroli.

„ Mense Augusto 1693. ex Cottu Krafzna scripsit ad
 „ me Archi-Presbyter cum 16. Sacerdotibus subjicientibus
 „ se mihi.

„ Die 15. Junii 1692. Sboroviæ Synodum habui, decre-
 „ vi, ut Sæculares personæ restituant Fundos, & Ecclesiæ

„ Bona Sacerdotibus, & usque ad natale solvantur omnia
 „ legata pia sub pœna Excommunicationis.

„ Die 14. dto (Septembris 1692.) constitui Archi-Pres-
 „ biterum in Districtu Avasiensi Patrem Alexium Krusz-
 „ niczky.

„ Die 19. dto, constitui Archi-Presbyterum in Distri-
 „ ctu Nagy-Banyensi *P. Damianum Mikulka*.

„ Die 22. Novembr. Styl. V. 1692. constitui *P. Lucam*
 „ *Berleczky*, Archi-Presbyterum in parte Szathmariensi,
 „ quæ est ultra Samusium fluvium.

„ Eodem die constitui Visitatorem Generalem in toto
 „ Comitatu Szathmariensi *P. Georgium Veliczky*, Presby-
 „ terum Ulakensem.

„ Die 4. Decemb. secundum novum Calendarium 1692.
 „ constitui Archi-Presbyterum in Verchovina Unghvariensi
 „ *P. Basilium Lutianszky*.

„ Eodem die constitui Archi-Presbyterum ad fluvium
 „ Tur *P. Alexium Szimercsanzky*.

„ Die 28. Januar. 1693. constitui Archi-Presbyterum
 „ in Cottu Szabolcsieni supra medietatem Sacerdotum *P.*
 „ *Joannem Dorogensem*, & supra aliam medietatem *P. Theo-*
 „ *dorum Feirtovszky*.

Recordationes, & Decreta.

„ Brestoviensi Sacerdoti dedi Parochiam Peknihaza in
 „ Nyir die 7. Martii 1693.

„ *Joanni Brodszky* contuli Parochiam Bachtæ in Nyir
 „ die 8. Martii 1693.

„ Die

„ Die 14. Maji 1693. visitavi Ecclesiam Agriensem, &
 „ mandavi Populo, ut neminem alium recognoscant pro
 „ Plebano nisi meum.

„ 2do -ut in Missæ Sacrificio commemoratio fiat Sum-
 „ mi Pontificis. &c.

„ Die 9. Septembris 1693. contuli Parochiam Agrien-
 „ sem *P. Jacobo Barbovszky*.

„ Die 6. Septembris constitui *P. Demetrium Paulinum*,
 „ Archi-Presbyterum Bihariensem.

„ Die 24. dto (1693.) contuli *P. Gabrieli*, Monacho
 „ Græco Ecclesiam Szathmariensem.

„ Die 13. Augusti 1690. collegi Decimas frument. in
 „ Kikis, in Fekete-Ardó, in Vég-Szölös-Ardó.

„ Circa hoc tempus interdixi Ruthenis habitantibus
 „ in Oppidis Szölös, Fekete-Ardó, & Szölösvég-Ardó,
 „ ne solvant Prædicantibus Decimas.

„ Pro eo negotio scripsi Domino Georgio Barkoczy,
 „ Supremo Comiti Ugocs, & Illustrissimis Dominis Comi-
 „ tibus (Baronibus) Prényi, & missi ipsis literas per *P.*
 „ *Luk. Borbil*.

„ Die 1. Augusti (1690.) Ego cum Illustrissimo Domi-
 „ no *Georgio Barkoczy*, Supremo Comite in Ugocs, in Pa-
 „ go Szölös, fecimus ab illis Paganis assignari locum pro
 „ ædificanda Ecclesia Ruthenica, & Decimas, quas Ru-
 „ theni solvere solebant Prædicanti Calvinistæ, pro me
 „ obtinui.

„ Die 3. Augusti dedi licentiam Domino Sigismundo
 „ Orosz, ut ædificare possit in suo pago Eör Ecclesiam

„ pro

„ pro Ruthenis, & habere pro Plebano Andream Bar-
 „ cinszky, sive Juranfzky.

„ Die 18. Januar. 1692. Perillustris Dominus *Franciscus*
 „ *Klobuficzky*, Administrator Bonorum Rakoczianorum,
 „ resignavit mihi Bona olim donata meo Monasterio, in
 „ præsentia Domini Episcopi Varadiensis, sui Notarii, &
 „ aliorum, & die 21. dto vigore Commissionis istius possi-
 „ denda mihi dedit Dominus Provisor in præsentia mul-
 „ torum.

„ Illustrissimus Dominus Episcopus Varadiensis dixit
 „ mihi, quod sub proxime præteritis Comitibus Pofoniensibus
 „ literas Fundationales hujus Beneficii Munkacsienfis vidit,
 „ & legit apud Lectorem Capituli Pofonien. D. V. *Petrum*
 „ *Filo*, quæ præsentate illo, iterum sunt repositæ ad capsam
 „ cum reliquis literis.

„ Die Februarii Anno 1693. obtinui Viennæ in Can-
 „ cellaria Hungarica Consensum Regium.

„ Mense Novembris, Anno 1694. dedi Originale Re-
 „ verendissimo Domino *Andree Santoczy*, Vicario Generali
 „ Episcopi Agriensis, ut poneret in Archivo Cassoviæ.

„ De Episcopo *Parthenio*, idem *Josephus de Camellis* in
 „ hoc suo Diario folio 3tio Anno 1690. refert, quempiam
 „ *Joannem Lochovszky* in Presbyterum ab eodem fuisse or-
 „ dinatum; qui sic habet: Joannes Lochovsky, Annorum
 „ 40. Vicarius Lochoy: Ordinatus ante Annos 26. ab Epi-
 „ scopo Munkacsienfi *Parthenio Petrovicz*, qui habet sub se
 „ sedecim Sacerdotes &c.

CAPUT XII.

§ I.

Tempore illo, quo Nationi Ruthenæ præficeretur Antistes hic, Clerus Ritus Græci Catholicus adeo indigne, atque injuriose per Dominos Terrestres tractatus fuerat; ut non modo ad quotidianos serviles labores ad instar Colorum compelleretur, verum etiam captivaretur, imo etiam verberibus afficeretur, aliaque quam plurima aperte, & directe Ecclesiasticæ Immunitati prorsus repugnantia pati cogeretur; denique Filii Parochorum ad servitutem adacti, ut mancipia vendebantur. Egit cuncta, quæ poterat agere, apud omnes Vir ille Apostolicus, ut Clero suo taliter afflictio ac oppresso succurreret, atque opitularetur. Ab hoc servitutis jugo tandem flexus precibus toties fati Præsulis afflictum hunc Clerum eximere dignatus est Leopoldus I. Cæsar clementissimus, Diplomate, quod hic subjicitur luculenter perhibente:

§ II. „ NOS LEOPOLDUS Dei Gratia electus
 „ Romanorum Imperator, semper Augustus, ac Germaniæ,
 „ Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Slavoniæque
 „ &c. Rex, Archi-Dux Austriæ, Dux Burgundiæ, Brabantia,
 „ Styriæ, Carinthiæ, Carnioliæ; Marchio Moraviæ,
 „ Dux Lucenburgæ, ac superioris, & inferioris Silesiæ,
 „ Wierthembergæ, & Thekæ, Princeps Sueviæ, Comes
 „ Habsburgi, Tyrolis, Ferreti, Kiburgi, & Goritiæ. &c.

N

„ Me-

„ Memoriae commendamus tenore præsentium signifi-
 „ cantes, quibus expedit Universis. Quod cum Immunitas
 „ Ecclesiastica, quæ Ecclesiæ, Ecclesiasticæque Personæ,
 „ ac Rex ipsarum gaudent Jure pariter divino, ac huma-
 „ no singulariter, in præattacto Apostolico hocce Regno
 „ nostro Hungariæ, gratiosis divorum Regum, Præde-
 „ cessorum videlicet nostrorum beatæ recordationis Privi-
 „ legiis, Regni que Constitutionibus sancita sit; eamque à
 „ Cæsarea Regiaque Majestate nostra (utpote, quæ specia-
 „ lem inter Reges Christianos Prærogativam Regis Aposto-
 „ lici obtinemus) asseri, defendique condeceat, justum
 „ videri, ut quos eadem vera Fides, & Charitas in ejus-
 „ dem Sanctæ Ecclesiæ Catholicæ unitate conjunxit, ejus-
 „ demque Matris obedientes Filios eodem in gremio fovet,
 „ eodem denique sub capite ejusdem Corporis commembra-
 „ vivificat, exindeque divini æque, ac humani favoris pa-
 „ riter reddit capaces, jure suo non destituantur. Ex eo
 „ nos benigne informati existentes: Gentem Ruthenorum
 „ quæ ante tercentos ferme Annos transmigratione facta
 „ ex Russia in vicinis Hungariæ partibus potissimum vero
 „ in Dicecesi Agriensi, sese collocavit, ac in ipso hujusmodi
 „ in Regnum hocce adventu Græci Schismati labe labora-
 „ bat, quæ DEO auxiliante, à triginta fere Annis proxime
 „ evolutis, potissimum Assistentia, & Opera pientissimæ, ac
 „ zelosissimæ quondam Principissæ Sophiæ Bathory cæpisse
 „ ad Unionem, & gremium S. Romanæ Ecclesiæ redire,
 „ nunc vero Virorum Apostolicorum conatu, aperta veluti
 „ patentiori janua copiosius ad eandem confluere, sperari-
 „ que,

„ que , ut non tantum prænominata tota Gens , sed ejus
„ exemplo Nationes aliæ sub Corona Regni nostri Hunga-
„ riæ degentes eodem Schismate extra Ovile Christi pala-
„ bunde ad ipsius obedientiam, & Unionem postliminio
„ reducantur. Interea vero nobis humili cum Instantia pro
„ remedio relatam esset & illud, quod à quibusdam Do-
„ minis Terrestribus in quorum videlicet tenetis, & pos-
„ sessionibus dicta Gens Ruthenica commoratur Personæ
„ Græci Ritus, uti præfertur, Unitorum Ecclesiasticæ, non
„ habita Juris divini, pariter & humani eatenus ratione,
„ non minus quam cum Schismate existentes favoribus
„ Ecclesiæ se indignos reddebant, adhuc serviliter tractari,
„ æque ac si naturales eorum subditi, Jobagionesque forent,
„ usque adeo ut præfati Domini eorumque Officiales, Viros
„ DEI Sacerdotes legitime ordinatos, & consecratos, non
„ tantum ad quotidianos labores serviles instar aliorum
„ Colonorum suorum compellere, verum etiam captivare,
„ verberibus, & mulctis afficere; aliaque aperte, & directe
„ Immunitati Ecclesiasticæ prorsus injuriosissime repugnan-
„ tia non tantum circa Personas Ecclesiasticas, verum etiam
„ circa Ecclesias, aliaque loca de Jure exempta, ac res
„ ipsorum attentare, & perpetrare audeant; quod sane
„ non tantum in populi hujusmodi ad Gremium Ecclesiæ
„ revertentis, verum etiam in totius Christianitatis Scan-
„ dalum gravissimum vergit, justamque DEI Omnipotentis,
„ ac Regiam vindictam merito provocat. Propter quod
„ Nos cum iram DEI avertere, tum scandalum hujusmodi
„ amoveri, & ex eodem natum palabundarum adhuc

„ ovium redeundi obstaculum tollere, insuper Zelanti Regis
 „ Apostolici eatenus muneri nostro provida circumspeditione
 „ respondere, ex Authoritatis nostræ Regiæ plenitudine
 „ per præsentis benigne declarare volumus, quatenus
 „ Græci Ritus S. Romanæ Ecclesiæ Unitorum tum Ecclesiæ
 „ ipsæ, tum Ecclesiasticæ Personæ, tum earum res in Apo-
 „ stolico hocce Regno nostro eadem prorsus immunitate
 „ Ecclesiastica gaudere debeant, qua Ecclesiæ, personæque
 „ Ecclesiasticæ, & res Fidelium Sanctæ Romanæ Ecclesiæ
 „ Latini Ritus ex sacrorum Canonum præscripto, & Ter-
 „ renorum Principum consensu, indultis, & privilegiis
 „ effective perfrui; gaudereque dignoscuntur. Cujus intuitu
 „ Nos etiam ulterius sub gravi indignatione nostra Regia
 „ severe, firmiterque mandamus, ut à præsentium infra
 „ declaranda publicatione, nullus cujuscunque Status, Au-
 „ thoritatis, Dignitatis, & prærogativæ, potentiaque fuerit,
 „ prædeclaratæ huic Græci Ritus Unitorum Immunitati
 „ Ecclesiasticæ aperte, vel occulte, ultro sub prætextu, vel
 „ etiam prætensi Usus, & Consuetudinis, antequam uni-
 „ rentur, sub velamine audeat contraire, iisdem prorsus
 „ sub pœnis tum ab Ecclesiastici, tum à Sæcularis fori Ju-
 „ dicibus, tum etiam si opus fuerit à nostra Majestate infli-
 „ gendis, quas Fidelium Latini Ritus immunitatem Eccle-
 „ siasticam lædentes de jure, & consuetudine Regni incur-
 „ runt. Et hoc quidem Universis Fidelibus nostris, Dominis
 „ Magnatibus, Nobilibus, tum Ecclesiastici, tum Sæcularis
 „ Fori Judicibus, & Justitiariis cunctis denique quatuor
 „ Statibus, & Ordinibus, aliisque quibuscunque Subditis

„ nostris præsentium notitiam habituris, modernis, & futu-
„ ris, ut si toties nominati Græci Ritus Uniti in prædecla-
„ rata immunitate se læsos questi coram eis fuerint, eorum-
„ que auxilium, & Assistentiam imploraverint, Judicium,
„ & Justitiam eisdem non minus, & pariter ac Latinis,
„ Sanctissimæ Matris Ecclesiæ Fidelibus eadem immunitate
„ gaudentibus administrare debeatis, & teneamini. Ne
„ vero Domini Terrestres, in quorum tenuis ejusmodi
„ Græci Ritus Uniti commorantur, ansam habeant beni-
„ gnissimæ hujusmodi nostræ Dispositioni contraveniendi,
„ ex ea ratione, quod exemptione Fundorum, in quibus
„ Ecclesiæ, Parochiæ reliquaque ad cultum DEI spectan-
„ tia consistunt, onera servilia hactenus eis præstari solita
„ diminuuntur, meminisse eos debere obligationis suæ
„ Christianæ ad ea, quæ cultui DEI necessaria sunt, sub-
„ ditis suis providenda, ideoque ut habita Incolarum cujus-
„ vis loci multitudinis ratione ordinariorum loci Episcopo-
„ rum, vel ab his exmittendorum Vicariorum suorum
„ Generalium, aut Archidiaconorum conscientioso Arbitrio,
„ ubi & quantum hi necessarium, pro Ecclesiis, Parochiis,
„ cæmeteriis, scholis judicaverint, tandundem Fundorum
„ eximatur: in quo si Domini Terrestres fors pietatis erga
„ Deum immemores consentire noluerint, nihilominus DEI
„ cultui assignentur, & ipso facto reddantur immunes.
„ Eo vero in casu Domini Terrestres locorum Jus Patro-
„ natus Ecclesiarum sibi non valent vindicare, donec Uni-
„ versa, quæ ad hoc obtinendum Sacrorum Canonum
„ instituta exigunt, præstitisse comperiantur.

„ Quibus omnibus præmissis, illud etiam per expref-
 „ sum declarandum esse duximus, ut quoniam Græci Ritus
 „ Sacerdotes conjugati essent, ne Filii eorum, utpote li-
 „ beris Parentibus nati, legitimoque ex Matrimonio geniti
 „ (nisi sponte Colonicales Sefsiones assumere, seseque in
 „ rusticitatem, servitutemque ipsi vellent redigere) ad ser-
 „ vitutem, statumque ejusmodi non adigantur, & si qui
 „ hactenus adacti essent, libertati integre restituantur, quo-
 „ ad Personas. Nollemus tamen, ut hæc Declaratio im-
 „ munitatis Ecclesiasticæ Græci Ritus Unitorum ullo modo
 „ suffragetur iis, qui in Schismate, ac erga sanctam Matrem
 „ Ecclesiam inobedientia persisterent. Imo clementissime
 „ exoptamus, ut tam Dominorum quam Subditorum illo-
 „ rum in exigendis, horum in præstandis solitis laborum
 „ oneribus molestia, & confusio vitetur pro utrorumque
 „ commodo, ut ut Festa tum Mobilia, tum Articularia,
 „ & Diocesum varietate ab Ordinariis locorum instituta
 „ etiam Græci Ritus uniti iisdem diebus celebrent, quibus
 „ Latini celebrare consueverunt. Hic illo etiam adstipu-
 „ lato, quod si Sanctorum aliquorum, quos Græca Eccle-
 „ sia singulariter venerari consuevit, celebrare voluerint,
 „ id fiat consensu Ordinariorum, quo obtento eisdem
 „ etiam diebus Festis eorum proprii Domini Terrestres
 „ nullatenus eos possint laboribus aggravare, sine quorum
 „ Ordinariorum expresso itidem consensu novas sui Ritus
 „ Parochias vel Ecclesias eis licitum non sit erigere. Et
 „ hæc tandem præmissa omnia, ac juxta illa præsens etiam
 „ Cæsareo Regium Diploma, Mandatumque nostrum be-

„ nignissime volumus & jubemus, per Ordinarios locorum,
 „ in Universis Comitatibus suarum Diœcesium, in quibus
 „ Græci Ritus Uniti degunt, tempore Congregationum
 „ Generalium publicari, ut ad omnium, quorum oportet,
 „ notitiam valeat pervenire. Si vero quispiam ausu te-
 „ merario his omnibus reluctantes apparerent, Ordinarii
 „ iidem Majestati nostræ relationem superinde facere de-
 „ beant, quatenus si opus fuerit, tam evidenti malo, seve-
 „ riori etiam manu medela tempestive adhibeatur. Secus
 „ itaque nullus Fidelium nostrorum facere præsumat. Hoc
 „ autem benignum Diploma, & Mandatum nostrum post-
 „ quam perlectum fuerit, reddi semper, & restitui volumus
 „ exhibenti. Datum in Civitate nostra Vienna Austriæ, die
 „ vigesima tertia mensis Augusti, Anno Domini Millesimo,
 „ sexcentesimo, nonagesimo secundo. Regnorum nostrorum
 „ Romani trigesimo quinto, Hungariæ & reliquorum trige-
 „ simo octavo, Bohemiæ vero Anno trigesimo sexto. Leo-
 „ poldus. m. p. Blasius Jaklin, Episcopus Nitriensis m. p.
 „ Joannes Maholany m. p.

„ Cum suo Originali in Archivo Episcopali Unghva-
 „ rini asservato collatum per omnia conforme habetur.

Observandum: in præinserto Diplomate dici: Gentem
 Ruthenam ante trecentos ferme Annos transmigratio-
 ne facta, ex Russia in vicinis Hungariæ partibus sese collocasse,
 ac in ipso hujusmodi in Regnum hocce adventu Græci
 Schismatis labe laborasse, atque à triginta fere Annis
 cœpisse ad S. Unionem redire.

Intelligendum, non tunc primum Ruthenos venisse in

Hun-

Hungariam, sed solum supervenisse præexistentibus jam à Sæculis, per totamque Hungariam diffusis Ruthenis; neque Gentem hanc à triginta Annis, seu à tempore Parthenii Episcopi primum Ecclesiæ Romanæ uniri cœpisse, sed solummodo revolutionum tempore sub Principibus potissimum Rakocziæ hanc Unionem turbatam, ac labefactam sub præfato Episcopo fuisse restabilitam, ac reasumptam. Sub Conditionibus hisce; ut scilicet Episcopum sui Ritus à se electum, & per summum Pontificem Romanum confirmatum habere queant, Ritus Græcum illesum ac integrum retinere, atque observare possint, ac valeant &c. ut ex alibi jam dictis liquido constat.

Prælaudatum isthoc Diploma Leopoldinum postmodum Successor ejusdem Carolus Cæsar confirmaverat Anno Domini 1720. ac dein in Comitibus Regni Anno 1721. Posenii celebratis assumptum, & communi Statuum consensu roboratum est, ut infra videbitur.

C A P U T XIII.

§ I.

Privilegium ex Germanico in Latinum transumptum.

Ab Altesfato quoque Augusto Cæsare Leopoldo collatio *Salvæ Guardie* Monasterio huic S. Nicolai ad interpositionem Præsulis Josephi de Camellis facta erat Anno Domini 1693. Cujus tenor hic:

„ NOS LEOPOLDUS Dei Gratia electus Romanorum Imperator, semper Augustus, Germaniæ, Hungariæ,

„ rix, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiae & Sclavoniæ Rex &c.
„ Archi-Dux Austriæ; Dux Burgundiæ, Styriæ, Carinthiæ,
„ Carnioliæ, Wirttenbergæ, superioris & inferioris Silesiæ;
„ Marchio Moraviæ, superioris & inferioris Lufatiæ; Co-
„ mes Habsburgi, Tyrolis & Goritiæ &c. Omnibus & sin-
„ gulis nostris supremis Campi-Ducibus, Campi-Mareschal-
„ chis Chilliarchis, Armamentariorum Præfectis, Genera-
„ libus, Majoribus, Colonellis, Vice-Colonellis, Vigiliarum
„ Præfectis, Capitaneis, Centurionibus, Pro-Centurioni-
„ bus, Vexilliferis, Vigiliarum & Quarteriorum Magistris,
„ Diverferiorum Metatoribus, & universim omnibus Mili-
„ tiæ nostræ Individuis, tam Equestris, quam Pedestris Or-
„ dinis cujuscunque Nationis, Dignitatis, Status, aut Con-
„ ditionis: Insuper etiam omnibus, & singulis Vecturarum,
„ Provionum Inquartirisationum Commissariis, tam modo
„ existentibus, quam in futurum constituendis, Gratix nostræ
„ Cæsareæ & Regiæ, ac Bonorum omnium denunciationem.
„ Et damus vobis hisce ad Notitiam gratiosissime.

„ Postquam Nos Clementissime resolvimus, & manda-
„ vimus, ut liberæ victiones, pernocationes, & inho-
„ spitationes, quæ in nostro Regno Hungariæ cum magno
„ pauperum, Subditorum gravamine, & detrimento hacte-
„ nus practicabantur omnimode abrogarentur, & totaliter
„ tollerentur, nunc vero Nobis, à dilecto Nobis devoto
„ Joanne Josepho de Camellis, Episcopo Munkacsienfi, sub-
„ mississime repræsentatum est, qualiter non procul à præ-
„ fato Munkács, & in Bereghienfi Comitatu situm Mona-
„ sterium S. Nicolai, hujusmodi arbitrariis Inquartirifatio-

„ nibus, & exactionibus Militiæ nostræ nihilominus con-
 „ tinuo gravetur: Quare nos dictum Monasterium S. Nico-
 „ lai una cum omnibus ibidem degentibus Personis, Spi-
 „ ritualibus, nec non omnibus aliis incolis, & appertinen-
 „ tiis, quocunque nomine gaudeant, nihil omnino excepto,
 „ in Nostram Cæsaream & Regiam Salvam Guardiam,
 „ Præsidiumque & Tutelam clementissime suscepimus, at-
 „ que ab omni arbitraria Inquartirifatione, & aliis inde
 „ provenire solitis Militaribus gravaminibus totius nostræ
 „ Cæsareæ, & Regiæ Armadæ, sub cujuscunque demum
 „ Commando, seu Imperio, & Directione, sive nunc exi-
 „ stat, sive in futurum existere contigerit, totaliter & omni-
 „ mode exemimus, & eliberavimus. Mandamus proinde
 „ super hoc vobis omnibus, & singulis, specialiter autem
 „ destinatis Quartiriorum Commissariis, & eorum Subal-
 „ ternis, quatenus vos præattactum Monasterium S. Nicolai,
 „ cum omnibus ibidem degentibus Personis Spiritualibus,
 „ una cum omnibus incolis, & appertinentiis sub incurri-
 „ bili, ac irremissibili sæverissima pœna (excepta nostra
 „ expressa in Contrarium ordinatione, & mandato) omni-
 „ mode imperturbatum, immolestatum, & ab omni Inquar-
 „ tirifatione liberum esse, & permanere sinatis, Incolas
 „ arbitrariis exactionibus pecuniariis, taxationibus, aut
 „ aliis modis nequaquam gravetis, eorundem herbam, aut
 „ fœnum, aut pecora minuta, equos item & currus, fru-
 „ mentum, vinum, cerevisiam, victualia & omnia quæcun-
 „ que alia nullatenus auferatis, nullam incommoditatem,
 „ gravamen, aut detrimentum inferatis, nec ab aliis in-
 „ ferri

„ ferri permittatis, sed ab his omnibus sub suprafata irre-
 „ missibili pœna omnino abstineatis: Contra hanc nostram
 „ expressam Voluntatem, & Intimationem ac propterea de
 „ super Collatam Salvam Guardiam nihil attentare præ-
 „ sumatis, imo huic prævio ipso facto plenarie satisfacere,
 „ & consequenter dictum Monasterium S. Nicolai, sicut &
 „ omnes ibidem degentes Personas Spirituales, & omnes
 „ alios Incolas in omnibus eventibus penes istam dictam
 „ Salvam Guardiam manu tenere, & protegere debeatis.
 „ Hoc intendimus Nos, & serio mandamus sub intermina-
 „ tione amissionis nostræ Gratia, & sub irremissibili pœna,
 „ nec non facienda omnimoda recompensatione omnis da-
 „ mni causati. Ita adimplebitur clementissimum, ac serium
 „ Mandatum nostrum, Voluntas, & Intentio. Datum in
 „ nostro Castro Laxenburgæ, Anno salutis 1693. Regno-
 „ rum nostrorum Romani 35. Hungarici 38. & Bohemiæ 37.
 „ Leopoldus (L. S.) Ad Mandatum Sacratissimæ Cæsareo
 „ Regiæ Majestatis proprium. *Johan Adam Wöber* m. p.

§ II. In usu *Salvæ Guardia* seu Privilegii illius, Mo-
 nasterium diu permanebat, & Incolæ Sub-Monasteriales ab
 omni onere publico exempti manebant existentes videlicet
 in Territorio DEO dicato successive nihilominus quæstio-
 nes obmovebantur in publico circa hasce eorundem Liber-
 tates, ut patet ex sequenti extractu Protocolli I. hujusce
 Comitatu Bereghienli pagina 298. de Anno 1754.

„ Sunt circa Monasterium aliquot Domunculæ absque
 „ omnibus appertinentiis repertæ ab Incolis ex diversis

„ locis confluxis inhabitatæ à potiori servitia Conventio-
 „ nalia ad Monasterium exercentes, sed quia Terrenum
 „ hocce ab antiquo Monasterio conjunctum adeoque DEO
 „ dicatum ejus Incolæ ab omnibus Datis semper immunes
 „ fuerunt, ex eo nunc quoque eosdem in Statu Immunitatis
 „ relinquendos quidem censerit, ita tamen: ut ne imposte-
 „ rum profugi Contribuentes, oneraque publica declinare
 „ volentes, eorsum recipiantur, & fundo Contributionali
 „ hoc facto derogetur; Casu enim in contrario tales onus
 „ quoque impostum sequi deberet.

§ III. De super literas etiam Testimoniales Idem Co-
 mitatus Monasterio elargitus est, quæ sunt:

„ *Nos Universitas Prælatorum, Baronum, Magnatum,*
 „ & Nobilium Comitatus Bereghiensis memoriæ commen-
 „ damus tenore Præsentium significantes, quibus expedit
 „ Universis. Quod posteaquam Nos sub Concurfu nostro
 „ Generali die 17. mensis Julii, Anno decurrente in Oppi-
 „ do Bereghszaz celebrato ad Propositionem Dominorum
 „ Officialium Dominorum Munkács & Szent-Miklós, Co-
 „ mitatui huic nostro ingremiatorum, qua mediante nimi-
 „ rum exponebant complures sub Monasterio Munkacsienfi
 „ quasi sub Salva Guardia publicum onus subterfugientes
 „ Subditos, & Colonos Dominales, aut ne fors aliorum
 „ proprietariorum præexistere, consequenter eorum velut
 „ Lege non exemptorum, ast potius publicæ Contributioni
 „ subjiciendorum conscriptionem efflagitabant. Nos ejus-
 „ modi Propositione exaudita pro ejusmodi conscriptione

„ ordinavimus Egregios Ladislaum Bornemisza, nostrum
„ Comitatensem, & Joannem Spiner Dominalem Percepto-
„ res, qui taliter (ut præmissum est) pro Conscriptio-
„ eorundem Incolarum Sub-Monasterialium per nos ordi-
„ nati sub dato hodiernæ diei, nobis fideliter, & verbaliter
„ retulerunt. Quod iidem juxta exmisionem & determina-
„ tionem nostram eatenus interventam, & ipsis commissam
„ Conscriptio-
„ nem Sub-Monasterialem adordiri nitentes per
„ Reverendum Patrem Innocentium Gasper, qua Venerabi-
„ lis Monasterii S Basilii Magni de monte Csernek Supe-
„ riorem solenni cum Protestatione præpediti, & neququam
„ sine Conscriptio-
„ nis Sub-Monasterialium admisi exstitissent,
„ ea interposita per eundem Patrem Superiorem declara-
„ tione: Quod siquidem iidem Sub-Monasteriales vigore
„ Privilegiorum suorum coram Excelsa Regia Commissione
„ occasione Generalis Comitatus hujus, ac Dominiorum
„ Munkacs & Szent-Miklós conscriptionis in Anno adhuc
„ 1749. peractæ productorum in sua Immunitate relictis,
„ & per eandem Excelsam Commissionem Regiam confir-
„ mati exstitissent, & neque medio tempore ullus Contri-
„ buentium, aut Neoadvenarum eorum semet recepisset,
„ quin è converso, si quis talis hactenus, aut exposit etiam
„ sub idem Monasterium semet recipiens repertus fuerit,
„ talem citra omnem difficultatem semet extradatarum
„ idem Pater Superior nomine totius Venerabilis Monasterii
„ declarasset; cujusmodi declaratione (taliter ut præmissum
„ est) nobis facta pensata, & admissa justum, & æquum
„ esse censuimus, quin imo id determinavimus ut omnino

„ juncti Excellæ Commissionis Regiæ hicce ut attactum
 „ est operantis: in ordine quoad eosdem Sub-Monasteria-
 „ les interventi Conditio observetur, qua mediante idem
 „ Sub-Monasteriale ad suos antiquos Limites semet exten-
 „ dens Terrenum, ita regulatum deinceps habeatur, ut
 „ stante prioris Immunitationis commissionaliter, agnitæ
 „ ratione deinceps profugi contribuentes, ac alii eorsum
 „ non spectantes, aut onera publica, ac respective etiam
 „ privata declinare volentes sub idem Monasterium nulla-
 „ tenus recipiantur; quin imo recepti immediate proprie-
 „ tariis extradentur, Casu in contrario (Salva repetitionis
 „ similium cautela) onus non modo conscriptionis, ast pub-
 „ licæ etiam Contributionis eosdem subportare oportebit.
 „ Super cujusmodi taliter per nos interventa, inque Excel-
 „ læ Commissionis Regiæ puncto radicata Decisione, &
 „ Determinatione Præsentes nostras sigillo nostro Judiciali
 „ & Authentico corroboratas eidem Venerabili Monasterio
 „ Jurium suorum futura pro cautela extradandas, & con-
 „ cedendas esse duximus literas Testimoniales communi sua-
 „ dente Justitia, & æquitate. Datum ex Generali Congre-
 „ gatione, nostra die decima tertia Septembris Millesimo,
 „ septingentesimo, quinquagesimo quarto, in Oppido Be-
 „ reghszafz celebrata. (L.S.) Lecta, correctæ, & extradata
 „ per me *Joannem Tarnoczy*, præfati Incltyti Comitatus de
 „ Beregh Ordinarium Juratum Notarium m. p.

§ IV. Turbatur nihilominus in usu Privilegii illius Monasterium hocce ab Anno præsertim 1746. Dum enim

Inclyta Dominia Munkács & Szent-Miklós (Sua Majestate ita clementer ordinante) Conscriptiōni Magistratuali subjicerentur, eorum primum homines quoque sub Monasterio degentes conscribentur oneri publico subijciendi.

§ V. Egit quidem per Instantiam apud Suam Cæsareo Regiam Sacratissimam Majestatem pro stabilienda hac Salvæ Guardiae usu Illustrissimus Dominus Episcopus condam Munkacsienſis *Manuel Olsavszky*, sed successu haud favorabili. Instantiæ tenor:

„ Sacratissima &c. Ingenita Majestati Vestræ Sacratissimæ, qua erga fideles, ac supplices Subditos suos fertur
 „ Benignitas nervose suadet, maternaque in omnes aliorum
 „ Protectione destitutos Clementia me animat, ut sorte mea,
 „ meorumque hujatum Patrum Basilitarum coactus, ad
 „ Augustissimum Majestatis Vestræ Thronum profunda cum
 „ veneratione accessum per hasce de genu præsumam expositurus. Qualiter I. Cottus de Beregh miseros aliquot
 „ sub Residentia, & Claustro meo paupere commorantes
 „ homines conscribere intentatus esset, imo jam occasione
 „ Generalis Congregationis, in Oppido Munkács recenter
 „ celebrata improcollatum, & ad meam in eo, ne Datis
 „ obnoxiantur porrectam Instantiam minus obstantibus
 „ inferius declaratis Rationibus indorsatum foret, ut præmissa eorundem conscriptione annuam penderent Taxam;
 „ Quia vero miseri illi aliquot homines in Fundo allodiali,
 „ & Privilegiato ad quinquaginta circiter orgiarum spatium
 „ in longum se extendente degentes, ab antiquo usque in
 „ præ-

„ præsentiarum continuative ab omnibus publicis oneribus
 „ exactionibusque pecuniariis ad benignum Salvæ Guardiae
 „ tenorem per pientissimæ Reminiscentiæ Augustissimum
 „ condam Romanorum Imperatorem & Hungariæ Regem
 „ Leopoldum Majestatis Vestrae desideratissimum Avum,
 „ quinto meo Antecessori clementer collatae cum universis
 „ suis appertinentiis immunes relictis fuissent, & vel ideo
 „ in præfato Fundo allodiali, cum alioquin etiam, præter
 „ exiguos illos, quibus insident Fundos, aliud quidpiam
 „ possident, profus nihil, nullæ ipsis essent Familiæ, nulla
 „ Jugera, Territorium, aut aliud Beneficium nullum, imo
 „ pro modica seminatura terram semper cogerentur eme-
 „ re, hactenus perseverassent, indignumque memoratorum
 „ meorum Patrum statum non nunquam in œconomicis,
 „ manuariis laboribus sublevassent, qui si aggravarentur,
 „ certius nihil, quam quod omnes illico dispergerentur.
 „ Prostratus proin ad Augustissimum Majestatis Vestrae
 „ Sacratissimæ Thronum de genu eatenus humillime sup-
 „ plico: Quatenus clementer considerato misero meo,
 „ meorumque sæpe dictorum Patrum statu mentionatam
 „ Salvam Guardiam renovari, Idiomate Latino extradari
 „ facere, ac benignissime confirmare, taliterque pientissime
 „ consolari dignaretur, ut prælibatus Comitatus de Beregh,
 „ & Ducale Dominium Munkács deinceps, nullis publicis
 „ oneribus, aut aliis quibusvis Pecuniariis exactionibus eos-
 „ dem impeterent, verum ut antea, ita dein in Immunitate
 „ illa pacifico usu roborata conservare, & imperturbatos
 „ permittere velint. Clementia hæc Majestatis Vestrae cedit

„ pro

„ pro majori DEI gloria , sacræque Unionis Incremento.
 „ Ego vero una cum meis Patribus Religiosis pro Majesta-
 „ tis Vestræ gloriosissimo, ac diuturno Regimine Altissimum
 „ jugiter exorare intermittam nunquam, tanquam Majesta-
 „ tis Vestræ Sacratissimæ humillimus perpetuoque fidelis
 „ Subditus, & Capellanus *Michaël Manuel Olsavszky, Epi-
 „ scopus Munkacsienfis, & Vicarius Apostolicus, in monte
 „ Csernek ad Munkacs 20. Junii 1757.*

CAPUT XIV.

§ I.

Sua Cæsareo-Regia Majestas præattacta Infantia cle-
 menter accepta, eos mox benignos apud Excelsum
 Locumtenentiale Consilium Regium Ordines eatenus facere
 dignata est, ut Idem Consilium ab I. Comitatu de Beregh
 genuinam de suo hocce facto informationem exigeret, ac
 Suæ Majestati quo ocius & inomisse referret, ut patet ex
 his:

„ FRANCISCUS Dei Gratia Electus Romanorum
 „ Imperator Augustus ac Germaniæ, Hierosolimitarum Rex,
 „ qua Corregens. Reverendi, Spectabiles, ac Magnifici,
 „ Magnifici item & Egregii, copialiter advolutæ Michaelis
 „ Manuelis Olsavszky, Episcopi Munkacsienfis literæ re-
 „ center huc perscriptæ pluribus exhibent lamenta, &
 „ querelas ejusdem contra Bereghiensem Comitatum in eo
 „ positas, quod Is certos sub Residentia, & Claustro dicti

„ Episcopi commorantes homines, qui ab antiquo (uti ex-
 „ ponit) ad usque, ab omnibus Publicis oneribus vi etiam
 „ certæ Salvæ Guardix per piæ Reminiscentiæ Imperato-
 „ rem Leopoldum uni Prædecessorum suorum collatæ im-
 „ munes præexstiterant, conscribere, sicque demum æque
 „ ac alios præfati Comitatus Incolas, publicæ conscriptioni
 „ subjicere intentionetur, sed & demissas ejusdem preces tam
 „ intuitu prænotatæ Salvæ Guardix confirmationis, quam
 „ & expediendorum ordinum, ne memorati homines ad
 „ ulla publica onera præstanda, per antelatum Bereghiensem
 „ Comitatum impetantur, & quoquo modo adigantur.

„ Regium itaque hoc Locumtenentiale Consilium no-
 „ verit super prædeductis, quidve etiam respectu allegatæ
 „ Salvæ Guardix subsit, & unde factum sit, quod antelati
 „ sub Residentia dicti Episcopi degentes homines, quive
 „ ab antiquo ad usque nihil unquam contribuisse perhi-
 „ bentur, jam de facto ad publica onera ferenda com-
 „ pellantur, repetitum Bereghiensem Comitatum audire,
 „ & hujus informatione superinde accepta, quoad antelati
 „ Episcopi petitum, sensum, ac mentem suam depromere,
 „ & istud humillime perscribere. Cui in reliquo Gratia
 „ nostra Cæsarea Regia benigne jugiterque propensi ma-
 „ nemus. Datum in Archi-Ducali Civitate Vienna Austriæ,
 „ die decima tertia mensis Julii, Anno Domini Millesimo,
 „ septingentesimo, quadragesimo septimo. FRANCISCUS
 „ (m. p.) Comes *Leopoldus de Nadasd* m. p. *Franciscus*
 „ *Koller* m. p.

§ II. Fine proinde genuinæ Informationis in præ-
 missio merito ad mentem Cæsareo-Regiæ Majestatis præ-
 standæ Excelsum Consilium Locumtenentiale Regium præ-
 libato Comitatu dum injunxisset, respondit idem Comi-
 tatus Bereghienfis sequentibus:

„ *Excelsum Consilium Locumtenentiale Regium, Domini*
 „ *Domini Gratiostissimi, Colendissimi!* Gratiostas ejusdem
 „ Excelsi Consilii Locumtenentialis Regii die 18. mensis
 „ Julii Anno currenti, circa intentionatam per nos Sub-
 „ Monasterio Patrum Basilitarum, Residentia item Reveren-
 „ dissimi Domini Michaëlis Manuelis Olsavzky, Episcopi
 „ Munkacsienfis degentium hominum, conscriptionem, &
 „ publico oneri subjectionem exaratas, una cum acclusa
 „ ejusdem Domini Episcopi pro certæ Salvæ Guardiae, ad
 „ Terrenum (in quo dicti homines) extensæ confirmatione,
 „ ac ex ratione allegati usus ab omnium publicorum
 „ onerum exemptione supplicantis Instantia Suæ Cæsareo-
 „ Regiæ Majestati Dominæ nostræ clementissimæ de genu
 „ exhibita, debito cultu percepimus literas, id præcipientis:
 „ quatenus genuinam, & circumstantialem Excelsio
 „ Consilio Locumtenentiale Regio eatenus submittamus
 „ Informationem; quæ hæc est:

„ A compluribus retroactis Annis huic Comitatu ad-
 „ jacentia Munkács, & Szent-Miklós Dominia dimidium
 „ solum portarunt omnium (quæ huic Comitatu obtigerunt)
 „ onerum; & quoniam Fundationalia Univerfa prædicti
 „ Monasterii Bona cum attacto Fundo ex Dominio Mun-
 „ kácsienfi fuissent excisa, quibus temporibus memoratorum

„ Dominiorum conscriptio Comitatus huic admiffa non ha-
 „ bebatur, fequaciter cum hoc pro tunc dictorum Domi-
 „ niorum Officialibus perficere incubiffet, intermiffum at-
 „ tamen femper fuiffet, ex parte Comitatus ad id contri-
 „ bui, aut in quæftionem fummi nihil potuit; Jam autem
 „ Anno fupere per Suam Majeftatem Sacratiffimam Cæ-
 „ fareo-Regiam, cooperante præ potente ejusdem Excelli
 „ Confilii Regii Patrocinio, clementer refoluta univerfali
 „ confcriptione; ex quo quatuor Proceffus hujus Comita-
 „ tus, & recensita Dominia confcripta effent, judicavit
 „ Comitatus iuftum fore, ut iidem Sub-Monasterio degentes
 „ homines etiam confcribantur, & liquidem nec arabiles
 „ terras, nec fcenilia propria, nifi à vicinis parato ære,
 „ aut erga decimam comparentur haberent, ut moderatæ
 „ taxentur æquum cenferi; ex quo univerfa Bona Eccle-
 „ fiaftica fub Corona Regni exiftentia ejusmodi oneribus
 „ publicis obnoxia effent.

„ Salvam Guardiam quod attinet Germanico Idiomate
 „ expeditam, ipfa Nomenclatura, quid Immunitatis eidem
 „ inefle queat, fatis exhibet; quæ cum Excelfo Confilio
 „ Aulæ Bellico expedita Militaribus Perfonis, & non Pro-
 „ vincialibus fonaret, tenorque ejusdem condefcenfiones
 „ Militarium, atque fecum ferentes Incommoditates tantum
 „ complecteretur, de Contributionis autem onere nihil at-
 „ tingeret, & alioquin etiam exemptionem à Contributio-
 „ nali onere inter præcipua Regiorum Privilegiorum ge-
 „ nera relatum, ex Cancellaria Regia Hungarica Aulica,
 „ & non alio Dicasterio, neque ftvlo Salvæ Guardiæ de-
 bere

„ bere emanari, quid proinde eadem hoc in passu suffra-
 „ gari queat; alto ejusdem Excelſi Conſilii Regii ſubſter-
 „ nitur Judiciſ. In reliquo nos ejusdem Excelſi Conſilii
 „ Locumtenentialis Regii Patrociniſ, & Gratiis commen-
 „ dantes perfeveramus. Ex Generali Congregatione no-
 „ ſtra die 14. menſis Auguſti Anno 1747. in Oppido Be-
 „ reghſaſz celebrata. Ejusdem Excelſi Conſilii Regii Lo-
 „ cumtenentialis, Servi obligatiſſimi humillimi, *Univerſitas*
 „ *Comitatus de Beregh.* m. p.

§ III. Accepta hac I. Comitatus Informatione, medio-
 que Excelſi Conſilii Loc. Regii præſentata, quidnam Sua
 SSma. Cæſ. Regia Majeſtas clementer reſolvere dignata
 ſit? non conſtat, Inſtrumento Literario ſ per hoc præ ma-
 nibus haud exiſtente. Interea ſucceſſu temporis dicti Sub-
 Monafteriales homines amiſſa immunitate priſtina, omni-
 bus oneribus Publicis ſubjecti defacto manent.

C A P U T X V.

§ I.

Recenſitis jam iis, quæ Vir ille Apoſtolicus Joſephus de
 Camellis præclare geſſerat, in vita ſua; & quæ de
 eo, e Monumentis, ſcriptisque pervetuiſtis, ac fide dignis,
 narratu digniora occurrerunt, ſupereſt hæc pauca de ejus-
 dem obitu referre.

Rexit hic Epiſcopatum Populumque Græco-Catholi-
 cum turbulentiffimis temporibus & Rebellionibus ab Anno

1618. usque ad Annum 1712. pene continuo durantibus, relicto suo Cathedrali, id est: Monasterio Munkacsienfi (ubi habitare eorum periculosum ipsi fuerat) pro securiori ad I. Comitatum Saaroisensem recedere debuit, monito Christi pariturus, dicentis: cum autem persequentur vos in Civitate ista, fugite in aliam. Fugit itaque Antistes hic Munkacsino Eperiefsinum, ubi etiam plenus meritorum, consummato vitæ cursu Anno Domini 1704. ad æternitatem emigravit, à Principe Pastorum Justitiæ Coronam indubie recepturus. Jacet corpus ejus apud P. P. Minoritas, hucdum (ut fertur) perdurans incorruptum.

Math. 10.
v. 23.

§ II. Opere pretium duxi nonnulla adjicere de illo *Isaia Monacho*, cujus in suis Manuscriptis sæpe meminit prælaudatus Antistes *Josephus de Camellis*, & quem dicit montis sancti Monachum, suum Compatriotam Monachum Græcum, Ecclesiæ Debreczinensis Curatum, & Parochum à se Anno 1692. constitutum subjiciendo ipsi Sacerdotes, qui sunt circa Varadinum, & Bihar, quem denique mense Januario Anno 1694. constituit suum Vicarium in Partibus Hungariæ super Valachos, & nominat ipsum *Isaiam Monachum de Karolyi* (Archimandritam) ut superius ex ejusdem Diario relatum est.

Isaias Monachus hic è Græcia cum Episcopo *Josepho de Camellis*, sacram Unionem profitens Romam venit, & inde cum eodem ad Regnum Hungariæ, qua ejusdem Socius advenerat, erat hic strenuus Cooperator Præsulis sui, altera Columna, alterum Lumen Ruthenæ, & Valachicæ

Nationis, summo flagrans desiderio propagandæ Religio-
nis Catholicæ; Id enitebat quam maxime cum præfice-
retur Clero in partibus Valachicis, & Vicarius constitueretur,
eotum contemptis omnibus propriis commodis & utili-
tätibus, verbo DEI & bono exemplo cunctos ad Ovile
Christi adducere satagebat, ad omniaque pericula subeunda
promptissimus, omnibus omnia factus, ut omnes lucrare-
tur Christo: Hostibus Ecclesiæ terribilis: obtenta præsertim,
ac clementer sibi resoluta assistentia, Brachioque Militari,
circumstantiis rerum ita poscentibus, plenaria potestate, ac
authoritate præditus, Ecclesias visitat, Congregaciones ce-
lebrat, populum ad frugem redire sapientiæ Spiritu, pleno
sermone adhortatur, Imagines sacras ex Ecclesiis per Pro-
testantes ejectas, ad sua loca reponi curat, prævas, &
hæreticas consuetudines eliminat; Ecclesias Calicibus, Ap-
paramentis, aliisque necessariis suppelectilibus providet,
Laicos per Ministros Protestantium intrusos, & positos deji-
cit, degradat, pœnis afficit, ac veros Sacerdotes, & legi-
time ordinatos substituit.

Liturgiam sacram celebrare docet, Libros Rituales,
Ecclesiasticos procurat, Sacramenta omnia rite administrare
Sacerdotes docet, & jubet. Matrimonia legitima, rata, &
consummata divortiarı simpliciter denegat, inhihetque mi-
nis terret, imo contumaces etiam verberibus affici curat.
Anno 1700. pervenit ad Districtum Avas, Inclyti Comitatus
Szathmar adjacentem, ibidem in monte ad Possessionem
Bixad sedem fixerat, magno cum gaudio & applausu à
Clero ejate, & Populo exceptus, & mox Residentia seu

Monasterio, & Templo providetur sumptibus, & industria Avassiensis Cleri, & Populi.

§ III. Avas eorum erat totum Sylvis densissimis, & imperviis refertum, & malevolorum hominum undique confluentium receptaculum; jussu proinde Regio, erga Informationem Archimandritæ illius, Sylvæ excinduntur, Possessiones eriguntur, limitibus circumscribuntur, doctrina per ipsum magnis incrementis propagatur, Populus rudis Dogmatibus Catholicis illustratur, imbuitur, in moribus perpolitur: erat idcirco hic in summo honore apud omnes probos, ac salutem suam curantes, verum in odio apud mundi amatores, nec mirum: Etenim mundus hic, (ut ait S. Hilarion) est ad similitudinem domus stultorum, in qua alter ridet, alter saltat, alter flet, alter ululat, lamentatur: Non absimiliter bonus hic Archimandrita, à bonis probisque in honore habitus, ab improbis autem ad necem quæsitus, & inventus sacrilege occiditur.

Seminator enim Zizaniorum, atque salutis humanæ infensissimus hostis, quod per se non poterat exequi, & à bono proposito eum impedire, id egit per suos Missionarios Sathanas, Latronem quemdam *Joannem Suhaj Valachum* concitat, odio aliunde adversus eundem æstuantem, atque per alios sibi similes subornatum, qui assumptis secum quatuor sociis, ex Possessione *Sikálló* nocturno tempore *Bixadinum* veniens, Monasterium violenter invadit, & Archimandritam illum in frustra crudeliter conecat, die 15. Maji Anno 1703.

CAPUT XVI.

JOSEPHUS HODERMARSZKY,

Episcopus Munkacsienſis XV.

§ I.

ANNO Domini 1704. Joſepho de Camellis ſeu ſui Episcopatus 15. ad æternitatem migrante (ita Tumbæ illius Inſcriptione teſtante) *Joſephus Hodermarſzky* per *Joſephum Cæſarem* Anno 1707. die 22. Septembris denominatus eſt in Episcopum Munkacsienſem.

Verum is, quia copioſæ Genti Ruthenæ contra Rebelles armiductorem cum cæde multorum ſemet præbuerat, à ſacra Sede Romana, ut Irregularis rejectus, confirmationem obtinere haud potuit. Erga quem Episcopum quo clementiæ ſuæ affectu idem Imperator propenſus fuerit, ob ejuſdem ſummam fidelitatem, egregia ſtudia, ac inſignem zelum (quem Populus quoque Ruthenorum fideliffime ſequēbatur) ex Decreto Excelſi Conſilii Bellici nomine SSmæ. Cæſ. Regiæ Majeſtatis emanato clare elucet, quod eſt:

„ Sacræ Cæſareæ Regiæque Hungariæ & Bohemiæ
 „ Majeſtatis Domini noſtri Clementiſſimi nomine, Domino
 „ Joanni Hódermarſzky, Episcopo Munkacsienſi Græci
 „ Uniti Ritus, hiſce benigne ſignificandum, ſumme memo-
 „ ratam ſuam Sacr. Cæſ. Regiamque Majeſtatem, egregia
 „ ſtudia, & inſignem zelum, quæ illibata hucusque fide,
 „ Is, tum per ſe, tum per Inclytum Ruthenorum Populum,

Q

„ in

„ in superioribus Hungariæ Partibus diversis in Comitati-
 „ bus situm, aut Poloniæ confinia accolentem, præsentem,
 „ quibus inter totum Hungariæ Regnum Rebellium perfidia
 „ misere premitur, & affligitur, ærumnas conspicuo suæ
 „ devotionis exemplo, & opera quam plurimum in Officio
 „ retentum in promovendis Cæsareis Regiisque servitiis,
 „ & commodis eximie præstitit, ac exhibuit, nec non pro
 „ fideli constantis sui animi obsequio, & nota prudentiæ,
 „ probatisque dexteritate etiam in posterum præstare, ac
 „ pro publico bono conferre poterit, peculiari Cæsareæ
 „ Regiæque Majestatis suæ Clementiæ affectu sibi cognita,
 „ ac perspecta semper habuisse, ac summopere existimasse,
 „ proindeque eidem Cæsaream suam, ac Regiam Gratiam
 „ omnimodo, & benigne hisce confirmatam velle, Illum-
 „ que ea præcipue amplecti propensione, ac protectione,
 „ quam & dictæ Inclytæ Ruthenorum Genti Clementissi-
 „ mis Protectionalibus, luculentisque ac amplissimis im-
 „ pertita, ac in omnes, uti & singulis, cum nihil magis,
 „ quam ejusdem Gentis incolumitatem, ac securitatem sibi
 „ cordi habeat, pro cujusque promptitudine, & servitio-
 „ rum merito, haud desituris clementiæ suæ documentis
 „ elargitura, præsertim vero Illis, locupletiori Cæsareæ
 „ Regiæque Magnanimitatis beneficentia abunde collatura
 „ est, quos major honoris stimulus, & fidelitatis gloria ad
 „ singularia quædam fortitudinis, & devotionis edenda spe-
 „ cimina impulerit.

„ Quod porro Ipsi Domino Episcopo pro Cæsarea
 „ Regiæque Resolutione, & plenissimæ Gratiæ assecuratione,

„ quæ

„ quæ eidem Sua Sacratissima Cæsarea Regiaque Majestas
 „ jugiter propensa manet, benigne insinuandum erat. Sa-
 „ cratissimæ Cæs. Regiæque Hungariæ & Bohemiæ Maje-
 „ statis Domini nostri Clementissimi nomine Domino Joan-
 „ ni Hodermarszky, Episcopo Munkacsienfi, Græci Uniti
 „ Ritus benigne consignandum (L. S.) Ex Consilio-Bellico
 „ Viennæ 23. Septembris 1707. *Joannes à Tiell* m. p.

§ II. Præhabita Collatione Regia peractaque Instal-
 latione, & Titulo Munkacsienfis Episcopi Insignitum *Joan-*
nem Josephum Hodermarszky Josephus Cæsar pro consequen-
 da confirmatione summo Pontifici Romano præsentaverat,
 sed absque subsecuto effectu, Sua siquidem Sanctitas quem-
 dam *Polycarpum Filipovits*, Monachum Basilianum ad Vi-
 cariatum Apostolicum in Districtu Munkacsienfi obeun-
 dum, sub Titulo Episcopi Bodonensis destinaverat, quem
 tamen Cæsar ex rationibus mox declarandis acceptare
 renuit, ut ex literis Romam ad Agentem scriptis, quæ hic
 subjunguntur constat.

„ JOSEPHUS &c. Illustris Fidelis nobis sincere dilecte.
 „ Posteaquam in Partibus Regni nostri Hungariæ Superio-
 „ ribus, in quibus detestanda moderna Rebellio suam sum-
 „ ppsit originem, eaque vigente Græci Ritus Ruthenorum
 „ cum S. Romana Ecclesia Unitorum Episcopus Josephus de
 „ Camillis alias ad Titulum Sebastæ per prius consecratus,
 „ sed à loco Residentiæ utpote Munkacsienfis, ac etiam
 „ ab ejusdem Residentiæ & Bonorum eo pertinentium Col-
 „ latione Regia, per beatæ memoriæ Dominum Genitorem,

„ & Prædecessorem nostrum eidem facta, subsecutaque solita
 „ Introductione & Installatione, Episcopus Munkacsienſis
 „ nec aliter cognominatus, ante triennium circiter è vivis
 „ sublatus fuiſſet. Nos eidem Populo in Unione conſervando
 „ proſpicere cupientes, ut primum fieri potuit, alium Joan-
 „ nem utpote Hodermarſzky Patriæ Filium, ac apud
 „ dictam Nationem acceptum, & demortui Episcopi Vica-
 „ rium, ejusdem Græci Ritus Presbyterum, tum à Doctrina,
 „ & cæteris animi dotibus, præcipue vero debita erga
 „ Majestatem Noſtram fidelitate nobis commendatum, ad
 „ eundem Episcopatum Titulo Munkacsienſi inſignitum,
 „ Exemplo prælibati condam Domini Genitoris noſtri no-
 „ minavimus, & promovimus, & prævia Collatione noſtra
 „ Regia, peractaque Installatione Suæ Sanctitati pro con-
 „ ſequenda confirmatione, more ſolito præſentavimus,
 „ nulli dubitantes, quin ſua Sanctitas ejuſmodi præſenta-
 „ tionem noſtram acceptura, & præſatum Joannem Hoder-
 „ marſzky ad eundem Titulum, prout ſupponebamus omni-
 „ no Canonizatum ſit confirmatura, & conſecrationem
 „ ejusdem admiſſura. Interim præter omnem ſpem intel-
 „ leximus Requiſitioni noſtræ, id quod Episcopatus Mun-
 „ kacsienſis nec fundatus, nec canonizatus eſſe reperiatur,
 „ pro obſtaculo opponi, ac ex eo alium quempiam Miſſio-
 „ narium Episcopum eo deſtinatum propediem deſtinatum
 „ eſſe. Eum autem Nos in præjudicium Regii Patronatus
 „ ullum Miſſionarium, maxime talem, velut procul dubio
 „ ignotum, tanto magis fors extra Hæreditaria Regna, &
 „ Provincias noſtras oriundum Græci Ritus hominem præ-
 „ fer-

„ fertim ob modernas in Hungaria circumstantias, ad eun-
„ dem Episcopatum admittere, & tam copiosum Populum
„ cujuspianã à Nobis non nominati, ignoti, & alienigenæ
„ Doctrinæ concredere nequeamus. Hinc quænam sint
„ eatenus aliæ etiam Rationem, & è contra benigna mens,
„ & Intentio nostra, ex inclusa Informatione, uberius per-
„ ceptura est Fidelitas vestra.

„ Quapropter, eidem benigne committimus, quatenus
„ prænotatas rationes, Clementissimamque Intentionem
„ nostram suæ Sanctitati efficaciter repræsentare, ac in eo
„ ne ad præfatum Episcopatum, quispiam alius (quem
„ absolute acceptare non possumus) ad evitandum etiam
„ in Populo scandalum, cum prostitutione Authoritatis, &
„ Collationis nostræ Regiæ exmittatur, nec etiam cum
„ evidenti multarum centenarum animarum periculo, Idem
„ Episcopatus suo legitimo Pastore diutius destituatur, adeo-
„ que ut idem Episcopatus Munkacsienfis sufficienti men-
„ sa provifus, pro Græco Ritu semel pro semper acceptari,
„ & in Eximium Orthodoxæ Fidei, & unionis Incrementum
„ exemplo Episcopatus Szvidniczenfis cum dependentia ab
„ Episcopo Agriensi, canonisari, ac per Nos præsentatus
„ Joannes Hodermarfzky ad eundem Titulum confirmari,
„ & consecrari possit, omnimode adlaborare, & pro com-
„ perta dexteritate sua id ipsum efficere velit, nec inter-
„ mittat eadem Fidelitas vestra. Quam Nos gratia nostra
„ Cæsareo Regia benigne jugiterque complectimur. Datum
„ in Civitate nostra Vienna Austriæ, die 5. mensis Januarii,
„ Anno Domini 1711.

§ III. Pro eodem Episcopo *Joanne Hodermarzky* confirmando, ad eundem Agentem seu Protectorem scripsit Romam Regina Eleonora Magdalena Theresia, Genitrix Imperatoris Josephi, & Caroli. Tenor est hic:

„ *Eleonora Magdalena Theresia*. Illustris Fidelis nobis
 „ sincere dilecte. Recenti adhuc vos tenere memoria non
 „ ambigimus, quidnam Serenissimus condam Princeps Jo-
 „ sephus Imperator & Germaniæ, & Hungariæ &c Rex,
 „ Filius noster Gloriosæ Memoræ desideratissimus, tenore
 „ benignarum literarum suarum sub dato Viennæ Austriæ
 „ die 5. mensis Januarii, Anni modo currentis infra scripti,
 „ ratione Episcopatus Munkacsienfis vobis benigne com-
 „ miserit, quatenus nimirum apud suam Sanctitatem omni-
 „ mode ad laborare, & id ipsum efficere non intermittatis,
 „ ut sua Sanctitas ex adductis eorum gravibus rationibus,
 „ & motivis Titulum hunc Episcopatus Munkacsienfis suffi-
 „ cienti mensa provisum, pro Græco Ritu semel pro semper
 „ acceptare, & in amplius Orthodoxa fidei, ac unionis
 „ Incrementum exemplo Episcopatus Schvidniczenfis, ac
 „ aliorum similium, cum dependentia tamen ab Episcopo
 „ Agriensi canonizare, & Jure Patronatus nominatum,
 „ præsentatumque Joannem Hodermarzky ad eundem
 „ Titulum confirmare, consecrarique facere velit. Quod
 „ equidem Suam Sanctitatem tanto libentius admissuram
 „ firmiter credebamus, quo eximium exinde S. Matris
 „ Ecclesiæ in grege suo subsecuturum Incrementum, con-
 „ trario vero in casu, dispendium, & plurimarum anima-
 „ rum suo Pastore destituendarum metuenda jactura lucu-

„ lenter demonstrata fuerat. Et dum à tanto tempore
„ nullam vos, quidnam eatenus egeritis, aut effeceritis,
„ aut quid petitæ Canonisationi, & Confirmationi obstare
„ possit, Informationem nobis submiseritis, non solum pe-
„ titæ Canonisationi, & Confirmationi suam Sanctitatem
„ non annuisse animadvertimus, imo eandem medio ten-
„ pore alium utpote Policarpum Filipovits, ex ordine Divi
„ Basilii Ritus Græci ad Vicarium Apostolicum in Regno
„ Hungariæ, & præfato Districtu Munkacsienfi obeundum,
„ pro Natione Ruthena cum Titulo Episcopi Bodonensis
„ destinasse, & exmisse, non sine admiratione comperi-
„ mus, qui jam etiam apud Majestatem nostram pro Bene-
„ ficio illo Ecclesiastico, quod communiter Episcopatus
„ Munkacsienfis appellatur, in subsidium sustentationis suæ
„ ex ea ratione sibi conferendo supplicuit, quia sine hoc
„ nec media vitæ sustentandæ, nec decori status sui susti-
„ nendo, ullus modus adesse, nec cum debito honore sub-
„ jectis sibi Populis præesse possit, cum autem alte titulata
„ condam Cæsareæ Regia Majestas in prænotatis benignis
„ literis suis se categorice declaraverit, id ipsumque Suæ
„ Sanctitati repræsentandum vobis commiserit, quod vide-
„ licet ad præfatum Episcopatum quempiam alium cum
„ derogamine Authoritatis, & Collationis Regiæ absolute
„ acceptare nequeat, adeoque nec Nos Beneficium illud Ec-
„ clesiasticum, velut antehac nominato Joanni Hodermar-
„ szky legitime collatum propter omne ipsius demeritum, &
„ absque sufficienti ratione ab eodem adimere, & præfato
„ supplicanti Policorpo Filipovits conferre potuerimus, sed

„ nec

„ nec hunc veluti extraneum ex Rationibus antehac vobis
 „ perscriptis ad præmentionatum Districtum Munkacsien-
 „ sem pro Vicariatu Apostolico ibidem obeundo, præsertim
 „ absente adhuc Serenissimo, ac Potentissimo Principe
 „ Domino Carolo Tertio, Hyspaniarum & Indiarum, ac
 „ Hungariæ Rege, Filio nostro dilectissimo in Manifestum
 „ ejusdem Juris Patronatus in Hungaria Regii præjudicium
 „ ullatenus admittere valeamus. Interim vero extant diu-
 „ turna quadriennali nimirum hujusmodi consecrati Epi-
 „ scopi vacantia, tum in conferendis Ordinibus, tum etiam
 „ mille, & ultra Porocharum exactæ administrationis vigi-
 „ lantia quotidianos defectus, & plurimorum ab Unione
 „ Sanctæ Matris Ecclesiæ recessum, ac in populo etiam
 „ non levem confusionem dolenter sane intelligimus.

„ Hinc Reginali & Rectricia Autoritate nostra vobis
 „ benigne committimus & mandamus, quatenus negotium
 „ hoc apud suam Sanctitatem cum efficacia ponderosarum
 „ Rationum, jam antehac etiam vobis perscriptarum
 „ repræsentatione serio, & majori cum fervore aggredi,
 „ expressamque de non acceptato præfato Policarpo Fili-
 „ povits, nec ullo Missionario Apostolico, cum præjudicio
 „ Juris Patronatus posthac etiam admittendo Mentem &
 „ Resolutionem nostram suæ Sanctitati aperte exponere,
 „ adeoque ad Regiam, & legitimi Juris Patronatus Autho-
 „ ritatem illibate conservandum, avertendum autem in
 „ Populo scandalum, & facile variabilis plebis Græcum
 „ Ritum profitentis confusionem, verendumque multarum
 „ centenarum animarum, dum ex diuturna legitimi Epi-
 „ scopi

„ scopi vacantis , & ejusdem muneris defectu ab Unione
„ desciverint, periculum in eo, ut dictus Episcopatus suo
„ legitimo Pastore non ulterius destinatur ; verum idem
„ Titulus Episcopatus Munkacsienfis, ut præattactum est,
„ sufficienti mensa provifus pro Græco Ritu semel pro sem-
„ per acceptetur, & cum dependentia ab Episcopo Agrien-
„ si canonifetur, ac jam antecedenter præsentatus Joannes
„ Hodermarfzky, Patriæ videlicet Filius, ac apud dictam
„ Nationem acceptus, & sufficienti doctrina, ac animi
„ dotibus præditus ad eundem Titulum confirmetur, &
„ consecretur, diligentius adlaborare, id ipsum efficere
„ velitis, nec intermittatis. Gratia in reliquo nostro Cæ-
„ sareo Reginali vobis benigne jugiterque propendentes.
„ Dabantur in Archiducali Civitate Vienna Austriæ, die
„ 25. mensis Septembris Anno 1711.

§ IV. Pro eodem Joanne Hodermarfzky eadem Vi-
dua Imperatrix ad Protectorem, seu Agentem adurforias
sequentes scribit :

„ ELEONORA &c. Cum reddita nuper favente DEO,
„ Regno Hungariæ interna quiete, nunc una nostra cura
„ fit, quatenus fractis hinc inde tempore Rebellionis, per-
„ turbatisque rebus in Ecclesiasticis æque, ac in Civilibus
„ mox salubriter prospiciamus; idcirco à vobis quampri-
„ mum edoceri volumus, an? & quem tandem exitum
„ sortitum fuerit illud negotium, quod de procuranda pro
„ Joanne Hodermarfzky nominato à pientissime defuncto
„ Imperatore, Filio quondam nostro perdilectissimo, ceu

„ Rege Hungariæ, in Munkacsiensem Græci quidem Ritus
 „ Virum, Ecclesiæ Romanæ Unitum Episcopum, jam ad
 „ initium hujus Anni vobis per Cancellariam Hungaricam
 „ Austriacamque commissum fuit, cui si forte contra spem
 „ delationes illæ, quæ uti fertur, in odium prænominati
 „ Joannis Hodermarzky ab æmulis ejusdem Romæ concio-
 „ natæ sunt, moram injecerunt, hoc casu insperato, ex ad-
 „ jecto utroque folio Innocentia hujus viri à vita, moribus,
 „ ac doctrina, probati in Aula Pontificia summopere defen-
 „ denda, ibique Officia vestra verbis nostris præsertim in-
 „ terponenda forent, ut Sua Sanctitas rerum veritate, viri-
 „ que integritate perspecta de constituendo in Munkacsienfi
 „ Districtu Apostolico Vicario inmutet sententiam, ac
 „ Regia Patronatus Jura, pro summa sua æquitate, ab
 „ omni novitatis onere immunita conservet, cui Voto nostro,
 „ quin & ipsa Sua Sanctitas accedente, vestra in promo-
 „ vendo hocce negotio indefessa Industria assensum suum
 „ ultro præbitura sit, non ambigimus, quod superest &c.
 „ Datum Viennæ 3. Octobris 1711.

Josephi quoque Cæsaris Successor immediatus Carolus
 Imperator indilate egit apud Summum Pontificem *Clemen-*
tem XI. pro prælibato Episcopo *Joanne Josepho Hodermarzky*
 confirmando, consecrandoque. Tenor literarum:

„ *Beatissime in Christo Pater, Domine Reverendissime!*
 „ Post officiosam nostri commendationem, & filialis obser-
 „ vantiaæ continuum Incrementum, Sanctitatem Vestram
 „ Paternæ meminisse non ambigimus, quod in Anno adhuc
 „ 1707. Serenissimus quondam Princeps *Josephus Romano-*

„ rum

„ rum electus Imperator & Rex Hungariæ immediatus
„ Prædecessor, & Dominus Frater noster gloriosæ Remini-
„ scentiæ desideratissimus, per mortem, & ex hac vita
„ decessum Reverendi olim Josephi à Camellis Græci Ritus
„ cum Sancta Romana Ecclesia Catholica Unitorum Epi-
„ scopi Munkacsienfis, & Sebastæ, ad vacantem hunc
„ Episcopatum Munkacsiensem, prævio totius Cleri huic
„ Episcopatu subjecti unanimi consensu & electione, Ho-
„ norabilem Joannem Josephum Hodermarzký autoritate
„ Juris Patronatus Regii benigne nominaverit, ac Bona
„ ad mensam ejusdem Episcopatus applicata eidem contu-
„ lerit, & Sanctitati vestræ pro Apostolica ejusdem Bene-
„ dictione & Confirmatione præsentaverit.

„ Et quia in præsens usque à pluribus jam Annis
„ Populus ille, & ad Ovile Christi reductus Grex, legitimo
„ Pastore orbatus, cum summo Religionis Catholicæ, &
„ Fidelium animarum dispendio propter dilatam hactenus
„ præfati electi, & nominati Episcopi confirmationem, se
„ disconsolatum lamentetur: — Cum tamen tempore Unio-
„ nis suæ cum Sancta Romana Ecclesia in Anno 1649. &
„ subsequenter factæ, Clerus ille Electionem sui Episcopi
„ Munkacsienfis sibi per expressum reservasset, ac à Bea-
„ tissimo Innocentio X. piissimæ memoriæ summo Pontifice
„ pro Petro Parthenio per eosdem electo Episcopo Munka-
„ csienfi in Anno 1652. Apostolica confirmatione obtenta,
„ eundem Petrum Parthenium Titulum, & Munia Episco-
„ patus Munkacsienfis gessisse, & exercuisse, variis Episco-
„ palium Functionum & Ordinationum novissime reinven-

„ tis authenticis Instrumentis coram nobis remonstrasset, &
 „ ubiuis comprobare posset. Ac proinde Nos quoque ad
 „ demissam etiam memorati Cleri Græci Ritus Unitorum
 „ Infantiam, pro præfato Joanne Josepho Hodermarszky
 „ eorundem electo & nominato Episcopo Munkacsienfi fa-
 „ ctam, eundem præclaris ipsius virtutibus, & qualitatibus
 „ sufficientique Doctrinâ & Eruditione, cæterisque animi
 „ dotibus, quibus Divinitus insignitum esse nonnullorum fide
 „ dignorum testimonio cognovimus, id suadentibus penes
 „ morem Collationem Regiam in eodem Episcopatu Munka-
 „ csienfi jam dudum prædicti Petri Parthenii Apostolicam
 „ Confirmationem canonisato conservando cupiamus. Hinc
 „ Sanctitati vestræ pro impertienda eidem Apostolica Be-
 „ nedictione de veteri Divorum majorum nostrorum con-
 „ suetudine Nos pariter præsentandum esse duximus, Filiali
 „ cum observantia ab eadem Sanctitate vestra petentes,
 „ quatenus pro exigentia Juris Patronatus Regii, & ad
 „ confirmandam præfati Populi Unionem allegati exempli,
 „ ac etiam ob eximius Sanctæ Matris Ecclesiæ, & in Ovile
 „ Christi reducto Gregi subsecuturum incrementum, con-
 „ trario vero in casu summum dispendium, & metuendum
 „ recessum prædeclarato piissimæ memoriæ Innocentii X.
 „ summi Pontificis Sanctitatis vestræ Prædecessoris salutari
 „ Exemplo hujusmodi Præsentationem nostram admittere,
 „ ac sæpefatum Joannem Josephum Hodermarszky Apo-
 „ stolica sua Benedictione confirmare, ipsam vero Confir-
 „ mationem absque annatæ alicujus solutione Sanctitas
 „ vestra eidem extradare dignetur, faciet in hoc Sanctitas

„ vestra rem Catholicæ Ecclesiæ proficuam, & Nobis gra-
 „ tiffimam. Quam Nos de Sanctitate vestra Filiali obser-
 „ vantia, & officiis promerebimur. Cui Nos reverenter
 „ offerimus, & obsequenter commendamus. Datum in Ci-
 „ vitate nostra Vienna Austriæ, die mensis Martii 11. 1712.
 „ Regnorum nostrorum. Ejusdem Sanctitatis vestræ obse-
 „ quens Filius *Carolus* m. p.

§ V. Idem Cæsar *Carolus* de eodem merito scribit
 Romam ad Agentem:

„ CAROLUS &c. Illustri Fidelis nobis sincere dile-
 „ cte! Ex demissa Fidelis itidem nostri honorabilis Joannis
 „ Josephi Hodermarszky ad Episcopatum Munkacsiensem
 „ Græci Ritus cum S. Romana Catholica Ecclesia Unito-
 „ rum, jam à sexennio, & quod excurrit per mortem Re-
 „ verendi quondam Josephi à Camellis vacantem, & ante
 „ quinquennium adhuc à toto partium illarum Unito in-
 „ suum Episcopum electi, ac per Serenissimum quondam
 „ Principem Josephum Romanorum Imperatorem, ac Ger-
 „ manix, Hungariæ &c. Regem, Dominum Fratrem no-
 „ firum gloriosæ memoriæ desideratissimum, Authoritate
 „ Juris Patronatus Regii ad eundem Episcopatum nomi-
 „ nati, & Suæ Sanctitati pro Apostolica consequenda Be-
 „ nedictione, & Confirmatione præsentati, non secus totius
 „ Cleri Uniti, alias eidem Episcopatui subjecti lamentatio-
 „ ne dolenter intelleximus, Populum illum cum summo
 „ Religionis Catholicæ, & Fidelium animarum dispendio,
 „ propter dilatam hactenus præfati electi, & nominati

„ Episcopi Confirmationem, legitimo Pastore orbatum esse.
 „ Probe vero memineritis, quidnam hoc in passu primum
 „ quidem prælibatus olim Dominus Frater, & Prædecessor
 „ noster, demum vero Augusta Imperatrix & Regina, Do-
 „ mina Genitrix nostra Honoratissima sub dato Viennæ Au-
 „ striæ die 25. mensis Septembris, & Anni recenter elapsi
 „ 1711. vobis commiserint, quatenus nimirum ex Rationibus
 „ in ejusmodi benignis literis uberius contentis, in eo, ut
 „ jam antehac præsentatus Joannes Josephus Hödermarz-
 „ ky ad Titulum Episcopatus Munkacsienfis confirmetur
 „ & consecretur, adlaborare, & id ipsum omnimode effi-
 „ cere velitis. Sed quia in præsens usque petita dicti Epi-
 „ scopi Confirmatio protelaretur, interim vero ex tam
 „ diuturna præfati Episcopatus vacantia, tum in conferen-
 „ dis ordinibus, tum etiam copiosissimarum Parochiarum
 „ Administrationis vigilantia plurimi defectus, ac in Clero,
 „ & Populo etiam (præsertim ob id, quod Curia Romana
 „ Episcopatum Munkacsiensem pro Canonifato recogno-
 „ scere nolit) confusiones invalescant, cum tamen tempore
 „ Unionis suæ cum S. Romana Ecclesia in Anno 1649. &
 „ subsequenter facta, Clerus ille Electionem Episcopi sui
 „ Munkacsienfis sibi per expressum reservasset, ac ab Inno-
 „ centio X. summo Pontifice pro Petro Parthenio per eos-
 „ dem penes conditionem tempore Unionis reservatam è
 „ medio sui Electo Apostolica confirmatione obtenta, eun-
 „ dem Petrum Parthenium qua Episcopum Munkacsiensem
 „ titulo, & muniis Episcopalibus functum fuisse, authenti-
 „ cis Instrumentis coram nobis remonstrassent. Hinc beni-
 „ gne

„ gne visum est Majestati nostræ per novas nomine etiam
„ nostro in favore S. Matris Ecclesiæ, & præfati Cleri, ac
„ Populi legitimo Pastore orbatu ad Suam Sanctitatem datas
„ literas, hisce acclusas, ac Suæ Sanctitati præsentandas,
„ eandem requirere, ut dilatam hactenus pro dicto Episcopo
„ nominato Munkacsienfi Apostolicam Benedictionem, &
„ Confirmationem extradare dignetur. Quo in passu, quid-
„ nam Suæ Sanctitati perscripserimus genuinam earundem
„ literarum nostrarum copiam cum aliis mentionati Græci
„ Ritus Cleri literis, pariter Suæ Sanctitati exaratis, &
„ exhibendis earundemque itidem copia, nec non allega-
„ torum prædeclaratæ cum S. Romana Ecclesia Unionis, ac
„ de Episcopalis Petri olim Parthenii, qua confirmati,
„ & consecrati Episcopi Munkacsienfis functionibus, & or-
„ dinationum reproductorum Instrumentorum Paribus, pro
„ uberiori Informatione, & hujus Negotii terminatione vobis
„ transmittimus, ex quorum tenore uberius percipietis Epi-
„ scopatum hunc Munkacsiensem tempore etiam Schisma-
„ ticorum pro tali habitum, subsequuta vero Unione per
„ præfati Petri Parthenii confirmationem ab Innocentio X.
„ Summo Pontifice factam ipso facto Canonisatum fuisse,
„ adeoque exemplo hoc quoad modernum nominatum Epi-
„ scopum æque confirmandum Suæ Sanctitati nullam diffi-
„ cultatem subesse posse. Quapropter vobis hisce benigne
„ committimus & mandamus, quatenus repræsentatis Suæ
„ Sanctitati præfatis literis nostris, ac tum prioribus ante-
„ hac vobis communicatis, tum etiam accedentibus moder-
„ nis rationibus, Jure Patronatus nostri Regii, ac susceptæ

„ memorati Cleri Unioni deservientibus, luculenter remon-
 „ stratis, Negotium hoc apud Suam Sanctitatem efficaciter
 „ exoperari, ac ut jam antecedenter, ac modo per Nos
 „ etiam præsentatus Joannes Hodermarſzky ad præfatum
 „ Titulum Episcopatus Munkaciensis (ad quem dicitur
 „ olim Petrus Parthenius ab Innocentio X. Summo Pon-
 „ tifice, ut præmissum est, confirmatus, adeoque Titulus
 „ ille (pro Græco Ritu canonice acceptus fuerat) pariter
 „ confirmetur, sedulo adlaborare, id ipsumque omnimode
 „ efficere velitis, ac debeatis. Gratia in reliquo nostra
 „ Cæsareo-Regia vobis benigne, jugiterque propensi ma-
 „ nentes. Datum in Civitate nostra Vienna Austriæ, die
 „ mensis Martii 1712.

§ VI. Idem Imperator pro Joanne Josepho Hodermarſzky Romam scribit:

„ CAROLUS &c. Quæ superioribus tum pientissime
 „ defunctus Dominus Frater noster Imperator Josephus
 „ gloriosissimæ memoriæ, tum etiam Augusta Domina Ge-
 „ nitrix nostra, de promovenda pro Joanne Hodermarſzky
 „ electo ante quinquennium in Munkaciensem Græci Ritus
 „ quidem, verum Ecclesiæ Romanæ Unitum Episcopum,
 „ Confirmatione Pontificia vobis peragenda commisit, ea
 „ nunc & Nos, ne Ovile illud Christi posthac diutius, suo
 „ se Pastore destitutum Jure doleat, ea lege repetimus, ut
 „ adminiculationibus iis, quæ nuper per Cancellariam no-
 „ stram Regio-Hungaricam ad perficiendum quantocitius
 „ hocce à diversis præfati Joannis Hodermarſzky æmulis
 „ per

„ per tot Annos retardatum Confirmationis Negotium trans-
 „ misimus illâ , quæ forte adhuc dum per sinistras dictorum
 „ æmulorum artes ingeri possent , amoveatis obstacula ,
 „ simulque pro illæse conservando Regio nostro , ad eundem
 „ Episcopatum Munkacsiensem Patronatus Jure , in Aula
 „ Romana jugiter insistatis , & dum super Negotii istius suc-
 „ cessu , quamprimum edoceri cupimus ; vobis porro gra-
 „ tiam nostram Cæsareo-Regiam benignissime confirmamus.
 „ Datum Viennæ 16. Aprilis 1712.

C A P U T XVII.

§ I.

Post tot tantasque adursiones Regum , electus tamen ac
 nominatus Episcopus Josephus Hodermarzký à Sum-
 mo Pontifice Romano , Confirmationem consequi haud po-
 tuit , Curia Romana pro Obstaculo Irregularitatem superius
 attactam allegante : Quapropter Titulum & Honorem octo
 Annis gestum Episcopi Munkacsienfis , tandem die 14. men-
 sis Novembris Anno Domini 1715. Pofonii in manus Regias
 medio Eminentissimi Cardinalis , Archi-Episcopi Strigonien-
 sis *Christiani Augusti* plene , ac legitima in forma scripto
 effective resignaverat ; assumpto sibi Titulo *Abbatis* , seu Ar-
 chimandritæ Ordinis *Sancti Basilii Magni de monte Csernek* ,
 Collatione Bonorum Monasterii ejusdem montis pro se suis-
 que Religiosis retenta.

§ II. *Joanne Jospho Hodermarzky* Titulo, & Honore Episcopi Munkacsienfis per Cæsareo-Regiam Majestatem benigne sibi collato renunciante; erga recommendationem prælaudatæ Suæ Eminentiæ Cardinalis Christiani Augusti, à Clemente XI. Romano Pontifice, per Breve Apostolicum Roma ad S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 15. mensis Februarii, Anno Domini 1716. emanatum, constitutus est Vicarius Apostolicus Græci Ritus Unitorum in Districtu Munkacsienfi *Georgius Bizanzzy*, & per Cæsarem *Carolus* nominatus Episcopus Munkacsienfis; ac demum per Breve alterum, de dato diei tertiæ mensis Aprilis ejusdem Anni 1716. ab eodem Pontifice, Titulo, & Honore Episcopi Sebastopolitani condecoratus obtinuit facultatem, gratiamque Consecrationis suscipiendæ per Episcopum Græco-Catholicum sibi conferendæ.

C A P U T XVIII.

GEORGIUS GENADIUS BIZANCZY,
Episcopus Munkacsienfis XVI.

Post Resignationem Honoris, & Tituli Episcopalis Hodermarzkyanæ juxta formam præexpositam, *Georg. Genadius Bizanzzy* antehac Parochus Nagy-Kalloienfis, Græci Ritus Catholicorum Districtus Transtibiscani Archidiaconus, ac Episcopatus Munkacsienfis Sede vacante, Vicarius Generalis, per Clerum in Episcopum electus, per Cæsareo-Regiam Majestatem nominatus, & per Summum Pontificem]

cem Vicarius Apostolicus renunciatus. Regimen suum à studio concordiae pacis, ac bonæ cum præattacto Archimandrita Harmoniæ auspicatur, & idcirco certam cum eodem in Conventionem, vigore cujus ipsum constituit suum Generalem Vicarium; respectu Bonorum etiam Monasterii in quorum possessorio, qua Abbas per Collationem Regiam stabilitus dictus *Hodermarzky*, omni deinceps prætensionem formandæ renunciat nominatus Episcopus, præterea ex Cathedrali aliisque tam fixis, quam etiam accidentalibus Proventibus Episcopalibus, tertiam eorundem partem Eidem Abbati resolvit, aliaque complura sibi ad invicem compromittunt, quæ continentur in sequenti Instrumento literario Authentico :

„ NOS GEORGIUS GENNADIUS BIZANCZY,
 „ Episcopus Sebastopolitanus, uti & Græci Ritus cum S.
 „ Fide Catholica Unitorum per Districtum Munkacsien-
 „ sem Vicarius Apostolicus, eorundem per Suam Sacra-
 „ tissimam Cæsaream, Regiamque Majestatem nominatus
 „ Episcopus, ab una, parte vero ab altera Joannes Jose-
 „ phus Hodermarzky Abbatæ, & Monasterii S. Nicolai
 „ ad Munkacs Ordinis Sancti Basilii Magni, Græci pariter
 „ Ritus Unitorum Abbas, damus pro memoria præsentium
 „ per Tenorem significantes, quibus convenit Universis.
 „ Quod quandoquidem ego Gennadius Bizancy, postea-
 „ quam præattactus Reverendissimus Dominus Josephus
 „ Hodermarzky, Abbas dicti Monasterii, Titulum, &
 „ Honorem Episcopi Munkacsienfis, medio Eminentissimi
 „ ac Serenissimi Principis, ac Domini Domini Christiani

„ Augusti, Sacræ Regiæ Ecclesiæ Presbyteri Cardinalis
 „ Archi - Episcopi Strigoniensis in manus Regias Pofonii
 „ die 14. mensis Novembris, Anno Domini 1715. plene,
 „ ac legitima in forma scripto, effective resignasset, ad be-
 „ nignam Commendationem Altesatæ Suæ Eminentiaë, &
 „ Serenitatis à Sacratissimo Domino nostro divina provi-
 „ dentia Clemente XI. per Breve Apostolicum Roma ad
 „ S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 5. men-
 „ sis Februarii, Anno Domini 1716. clementissime emana-
 „ tum, Græci Ritus Unitorum in Districtu Munkacsienfi
 „ commorantium constitutus fuisset Vicarius Apostolicus,
 „ & per Sacram Cæsaream Regiamque Majestatem Domi-
 „ num Dominum nostrum clementissimum nominatus eorun-
 „ dem Episcopus, cum præfato Domino Abbate Josepho
 „ Hodermarzkzy, ad contestandam meam erga ipsum ani-
 „ mi sinceritatem, sed vel maxime pro plurium (uti spe-
 „ rare licet) animarum emolumento, ac majori pacis
 „ mutuaë, amicitiaëque nostræ firmitate, à qua plurimum
 „ populi in Unionem cum S. Fide Catholica consensio de-
 „ penderet, subinsertam motu proprio, & voluntate libera
 „ iniverimus conventionem, ad quam inviolabiliter obser-
 „ vandam, Partibus ab utrinque in Fide & Conscientia no-
 „ stra Sacerdotali, Nosmet per præsentium vigorem irrevoc-
 „ abilitè obstringimus atque obligamus. Et quidem:

„ I. Eligitur, & constituitur per me Georgium Bizan-
 „ czy, sæpèfatus Reverendissimus Dominus Abbas Jose-
 „ phus Hodermarzkzy pro vero, ac legitimo meo in Spi-
 „ ritualibus per Districtum meum Munkacsiensem Græci

„ Ri-

„ Ritus Unitorum Vicario Generali, quod officii fatigium,
„ ut Is eo cum majori animi solatio & alacritate gerat,
„ libere, & motu proprio inter Nos conclusimus, videli-
„ cet; ut

„ II. Idem Reverendissimus Dominus Abbas, & Vi-
„ carius meus duorum Pagorum Bubuliska & Lauka pro-
„ ventus omnes, Decimas & obventiones, quin & decimas
„ ex Pago & Promontorio Csernek & Possessione Orofz-
„ végh, pertinentias videlicet dictæ Abbatiae, pro se, &
„ suis Monachis Basilitis libere, ac licite colligere, &
„ integre percipere possit ac valeat; obventiones vero
„ occasione administrationis Sacrorum Ordinum, juxta Ri-
„ tum Græcum præstari solitas mihi duntaxat, & pro me
„ integraliter reservo. Ex reliquis porro universis, certis,
„ & incertis proventibus Episcopalibus, ut sunt, Cathedra-
„ tica, Birsagia, Processus Juridici, & id genus occurrentia,
„ quoquo modo nominata ratis duabus partibus pro me
„ reservatis, tertiam eorundem partem sæpe nominato Re-
„ verendissimo Domino Abbati, qua meo in Spiritualibus
„ Generali Vicario, me pariter innegabiliter daturum &
„ relicturum fide bona, ac Christiana appromitto. Hoc
„ tamen per expressum partibus ab utrisque declarantes,
„ ut quemcunque nostrum, seu me videlicet nominatum
„ Episcopum, seu me ejusdem Reverendissimi Domini
„ Episcopi Vicarium, omnes, vel aliquos dictorum pro-
„ ventuum, ac obventionum alterius fors in absentia per-
„ cipere, vel incassare contigerit, uterque nostrum ratas
„ secundum hoc conventionis nostræ punctum, partes juste,

„ sincere, & fideliter alter alteri tradere & extradare in
 „ Conscientia sit obstrictus. Ad hæc porro

„ III. Ego Josephus Joannes Hodermarzký, Abbas
 „ Monasterii S. Nicolai ad Munkacs, Reverendissimi Do-
 „ mini Georgii Bizanczy Districtus Munkacsienfis Græci
 „ Ritus Unitorum Episcopi, & Vicarii Apostolici, noviter
 „ per eundem constitutus Vicarius Generalis, ad conte-
 „ standam pariter meam erga ipsum Dominum Episcopum
 „ benevolentiam, & grati animi subjectionem, non tantum
 „ ad prædicta omnia ex parte mea illibate, & fideliter ser-
 „ vanda fide Sacerdotali me obligo, sed etiam Residen-
 „ tiam in præmemorato Monasterio meo Sancti Nicolai
 „ ad Munkacs, prælibato Reverendissimo Domino, Domino
 „ Episcopo ultronee, ac sponte libere cedo, admittoque
 „ cum ea declaratione, quod dum idem Dominus Epi-
 „ scopus domum ligneam per me in Area empta transferri,
 „ extrui, ac suis perfici sumptibus curaverit, eorum optio-
 „ nem habeat, vel in sic extruenda domo lignea, vel vero
 „ in lapidea, in qua ego nunc habito residendi. In quo-
 „ rum omnium nobis invicem stipulatis manibus bona fide
 „ christiana, & irrevocabiliter promissorum, & per nos
 „ sacrosancte observandorum majus robur, & Testimo-
 „ nium, hasce manus nostræ propriæ subscriptione, &
 „ sigillorum nostrorum appensione in quatuor firmatas pa-
 „ ribus, unum videlicet apud Eminentissimum & Sere-
 „ nissimum Principem, ac Dominum, Dominum Christia-
 „ num Augustum, Sacræ Romanæ Ecclesiæ Presbyterum
 „ Cardinalem Archi-Episcopum Strigoniensem, Dominum,

„ &

„ & Metropolitanum nostrum benignissimum, aliud apud
 „ Illustrissimum, ac Reverendissimum Dominum, Domi-
 „ num Gabrielem Antonium Comitem Erdödi, Episcopum
 „ Agriensem, cætera duo præ manibus cujuslibet nostrum
 „ pro futura memoria dedimus asservandas. Agriæ die 10.
 „ mensis Aprilis, Anno Domini Millefimo, septingentesimo,
 „ decimo sexto. Georgius Bizanczy, Græci Ritus cum S.
 „ Fide catholica Unitorum per Districtum Munkacsiensem
 „ Vicarius Apostolicus, eorundemque per Suam Majestatem
 „ Cæsaream Regiam nominatus Episcopus m. p. (L. S.)
 „ Josephus Joannes Hodermarzký, Abbatiae, & Monasterii
 „ S. Nicolai ad Munkács, Ordinis S. Basilii Magni pariter
 „ Ritus Unitorum Abbas m. p. (L. S.) Coram me Gabriele
 „ Antonio Comite Erdödi, Episcopo Agriensi m. p. (L. S.)
 „ Coram me Joanne Kifs, electo Episcopo Anfar. Abbate
 „ de Monyorod, Præposito Majore & Canonico Agriensi,
 „ & per eandem Diocesim Illustrissimi, ac Reverendissimi
 „ Domini præfati Vicario Generali, Sac. Cæsareæ Regiæ-
 „ que Majestatis Confiliar. m. p. (L. S.) Coram me Georgio
 „ Ignatio Handler, in præmissis Notario m. p. (L. S.)

CAPUT XIX.

§ I.

Georgius Genadius Bizanczy, qua jam constitutus prævie
 per Romanum Pontificem Vicarius Apostolicus, &
 per Suam Cæsareo-Regiam Majestatem nominatus Episco-
 pus

pus Munkacsienſis à Clemente XI. obtinet facultatem, ſub titulo Epifcopi Sebaſtopolitani Sacrum Epifcopatus Ordinem ſuſcipiendi, per Epifcopos Græci Ritus Catholicos ſibi conferendum, prævie deſcripto Juramento, pro Græcis Catholicis præſcripto ad ſenſum Brevis Apoſtolici ſubinferti :

CLEMENS P.P. XI.

„ Dilecte Fili, ſalutem & Apoſtolicam Benedictionem.
 „ Apoſtolatus Officium meritis licet imparibus Nobis ex
 „ alto commiſſum, quo Eccleſiarum omnium regimini di-
 „ vina diſpoſitione præſidemus, utiliter exequi coadjuvante
 „ Domino cupientes, ſoliciti corde reddimur, & ſolertes,
 „ ut cum de Eccleſiarum ipſarum Regiminibus agitur com-
 „ mitendis, tales eis in Paſtores præficere ſtudeamus, qui
 „ populum ſuæ curæ creditum, ſciant non ſolum Doctrina
 „ Verbi, ſed etiam Exemplo boni operis informare, com-
 „ miſſasque ſibi Eccleſias in ſtatu pacifico, & tranquillo
 „ velint, & valeant Authore Domino ſalubriter regere, &
 „ feliciter gubernare: Cum itaque Eccleſia Sebaſtopolitana
 „ in Capadocia, quæ in partibus Infidelium conſiſtit, certo,
 „ quem etiamſi exinde quæcunque generalis reſervatio,
 „ etiam in Corpore Juris clauſa reſultet, præſentibus pro
 „ expreſſo haberi volumus, modo Paſtoris ſolatio deſtituta
 „ remanſerit, Nos ad felicem ejuſdem Eccleſiæ proviſio-
 „ nem Paternis, & ſolicitis ſtudiis intendentes; poſt deli-
 „ berationem, quam de præficiendo ipſi Eccleſiæ Perſonam
 „ utilem, atque fructuoſam cum Venerabilibus Fratribus
 „ noſtris S. R. E. Cardinalibus, negotiis propagandæ Fidei
 „ pro-

„ propositis habuimus diligentem. Demum ad te Presby-
„ terum Catholicum Ritus Græci, ex legitimo Matrimonio
„ procreatum, & in ætate legitima constitutum, quique
„ Vicarii Apostolici Munkacsienſis in Hungaria munere
„ laudabiliter & fructuose fungeris, & cui apud Nos de
„ vitæ munditia, honestate morum, Christianæ Religionis,
„ & Catholicæ Fidei zelo, ac spiritualium providentia, &
„ temporalium circumspectione fidelia testimonia pehiben-
„ tur, direximus oculos Nostræ mentis, quibus omnibus
„ debita meditatione pensatis, te à quibusvis Excommuni-
„ cationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis
„ sententiis, censuris, & pœnis à jure, vel ab homine,
„ quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet
„ innodatus existis, ad effectum præsentium duntaxat con-
„ sequendum; harum serie absolventes, & absolutum fore
„ censentes, eidem Ecclesiæ Sebastopolitanæ de persona
„ tua Nobis, & memoratis Cardinalibus ob tuorum exigen-
„ tiam meritorum accepta de Fratrum Eorundem Consilio
„ Auctoritate Apostolica providemus, Te illi in Episcopum
„ præficimus, & Pastorem, Curam, Regimen, & Admi-
„ nistrationem ipsius Ecclesiæ Sebastopolitanæ Tibi in spi-
„ ritualibus, & temporalibus plenarie committendo: In
„ illo, qui dat gratias, & largitur præmia confidentes,
„ quod dirigente Domino actus præfata Ecclesia Sebasto-
„ politana per tuæ circumspectionis industriam, & studium
„ fructuosum regetur utiliter, & prospere dirigetur, & gra-
„ ta in eisdem spiritualibus, & temporalibus suscipiet in-
„ crementa, Jugum igitur Domini tuis impositum humeris

„ prompta devotione suscipiens, curam & administrationem
 „ præattactas sic exercere studeas sollicitè, fideliter, &
 „ prudenter, ut ipsa Ecclesia Sebastopolitana gubernatori
 „ provido, & fructuoso Administratori gaudeat se commis-
 „ sam, Tuque præter æternæ retributionis præmium, No-
 „ stram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde
 „ uberius consequi merearis. Præterea Tibi, ut ad Eccle-
 „ siam Sebastopolitanam præattactam, quamdiu illa ab
 „ Infidelibus detinebitur, accedere, & apud eam persona-
 „ liter residere minime tenearis, data Auctoritate de spe-
 „ cialis dono gratiæ indulgemus. Cæterum ad ea, quæ
 „ in Tuæ commoditatis augmentum cedere possunt, favo-
 „ rabiliter intendentes; Tibi ut ab aliquo, quem malueris,
 „ Catholico Antistite Ritus Græci, gratiam, & communio-
 „ nem dictæ Sedis Apostolicæ habente, accitis, & in hoc
 „ sibi assistentibus duobus, vel tribus aliis Catholicis Anti-
 „ stitibus ejusdem Ritus, similes gratias, & communionem
 „ habentibus, munus consecrationis Ritu Græco præat-
 „ tacto accipere libere possis, ac eidem Antistiti, ut
 „ receptis prius à Te Fidei Catholicæ professione; juxta
 „ Articulos pridem à Sede Apostolica præattacta pro Græ-
 „ cis propositos, ac Nostro, & Romanæ Ecclesiæ nomine
 „ fidelitatis debitæ solito Juramento, munus præattactum
 „ Ritu Græco ejusmodi, Tibi Auctoritate nostra impendere
 „ licite valeat, plenam, & liberam harum serie auctoritate
 „ præattacta tribuimus facultatem; Volumus autem, &
 „ eadem Auctoritate statuimus atque decernimus, quod si
 „ non receptis à te per dictum Antistitem juramento, &
 „ fidei

„ fidei professione ejusmodi ipsi Antifites munus præatta-
„ ctum tibi impendere, & Tu illud suscipere præsumpse-
„ ritis, iidem Antifites à Pontificalis Officii exercitio, &
„ tam ipsi, quam Tu à regimine, & administratione tam
„ spiritualium, quam temporalium Ecclesiarum Vestrarum
„ suspensi sitis eo ipso. Datum Romæ apud Sanctam Ma-
„ riam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die tertia Apri-
„ lis M. DCC. XVI. Pontificatus Nostri Anno decimo sexto.
„ J. Card. Olinvius.

„ Dilecto Flio Georgio Bizancy, Presbytero, Ritus
„ Græci Vicario Apostolico Munkacsienfi electo, Sebasto-
„ politano.

§ II. Accepto hocce Brevis Apostolico, sine consecra-
tionis suæ Episcopus hic in Poloniam paulopost profectus,
ibidem per Episcopum Græci Ritus Catholicum consecratus
est: Interea inde ad suam reversus Diœcesim novas iterum
de diversis objectis interventas controversias, ac difficulta-
tes ab utrinque obmotas & vigentes, scilicet Josephum
Hodermarszky ut Abbatem inter, & se ut Episcopum præ-
primis componendas, ac complanandas habuerat. Iterum
nova transactione opus erat: Quam etiam Agriæ Una con-
stituti cum bono successu terminarunt, ac alterum Instru-
mentum conventionis mutuæ confectum est — sub dato
Agriæ diei 13. mensis Maji, Anno Domini 1717. vigore
cujus omnia confirmantur, ac ratificantur contenta in priori
Instrumento Transactionis Anno priori 1716. die 10. men-
sis Aprilis initæ, quæ jam superius relata habetur. Præ-

terea in eo coallitum est, quatenus præexistens Muratum ædificium modernæ Domini Abbatis Residentiæ (donec domus lignea, sumptibus, & impensis Domini Episcopi vigore accordæ prius jam factæ & conclusæ, exstrui, perficique curabitur) per medium dividatur, ejusque medietas meridiem respiciens ipsi Domino Episcopo obtingat, altera parte versus Septentrionem Abbati reservata, ad quam Idem Dominus Episcopus suis expensis intra spatium duorum mensium, à dato præsentium computando, adaptandam, & perficiendam teneatur. Ubi autem antelatam domum ligneam Dominus Episcopus noviter exstrui curaverit, liberum erit eidem, vel totam domum lapideam, vel vero ligneam pro se reservare, alterutra eo tum pro Abbate relicta.

Ad hæc hortenses fructus æqualiter dividendos esse, prout & hortulanum ab unoquoque in medietate suæ Conventionis exolvendum, ad invicem convenere. Demum Domino Abbati tribuitur facultas canonice benedicendi, & Infula utendi. His aliisque compluribus conclusis, ac decisis, deinceps concordia, pax & harmonia Illustrissimum Dominum Episcopum inter, & Dominum Abbatem, ejusdem Generalem Vicarium, constabilita mansit inalterabilis.

§ II. Curam, Regimen, Administrationemque Cleri & Populi sibi commissi suscipiens Genadius Episcopus, mox omne studium, atque industriam in eo locare cœperat, ut ad statum feliciorum præattactum Clerum suum promoveri possit, urget tam apud Suam Majestatem, quam & apud

apud Inclytos Status Regni & Ordines diætaliter congregatos, sollicitatque Leopoldini Diplomatis Confirmationem; Res ipsi ubique celsit ad Votum. *Carolus* Cæsar Diploma Genitoris, ac Prædecessoris sui in favorem Cleri prælibati emanatum clementer confirmat, ac proinde Clerum hunc unius sortis & æqualitatis cum Clero Latino esse decernit, à conscriptione Fundos Parochiales clementer eximit. Filios Parochorum liberos esse statuit, cæteraque Privilegia in prælaudato Diplomate contenta clementissime ratificat. Quod pariter Inclyti Status & Ordines Regni, sub dato Pofonii diei 7. mensis Januarii, Anno Domini 1721. diætaliter congregati favorabiliter subscribunt, atque benignam hanc Resolutionem Regiam secundant: Hisce adnexis testantibus capite sequenti.

CAPUT XX.

§ I.

Nos Comes Nicolaus Palffy ab Erdöd, perpetuus in *Verekö*, Regni Hungariæ Palatinus, Judex Cumanorum, Aurei Velleris Eques, Comitatum Pofoniensis perpetuus, Pest, Pilis, Soldt vero supremus Comes, Arcis Regiæ Pofoniensis supremus æque, ac hæreditarius Capitaneus, Sacratissimi Principis ac Domini, Domini **CAROLI SEXTI** Dei gratia electi Romani Imperatoris, semper Augusti, ac Germaniæ, Hispaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiaë, Sclavoniæque &c. Re-

„ gis, Archiducis Austriæ, Ducis Burgundiæ, Brabantiæ,
 „ Styriæ, Carinthiæ, Carniolæ, Marchionis Moraviæ,
 „ Comitis Habsburgi, Tyrolis, & Goritiæ &c. Actualis
 „ Intimus Consiliarius, Camerarius, Generalis Campi-
 „ Marefchalus, unius Regiminis Pedestris Ordinis Militiæ
 „ Germanicæ Collonellus, & per dictum Regnum Hun-
 „ gariæ Locumtenens damus pro memoria: Quod cum
 „ occasione moderni Dominorum Prælatorum, Baronum,
 „ Magnatum, & Nobilium, nec non Inclytorum Comita-
 „ tum, Liberarum, Regiarum ac Montanarum Civitatum,
 „ Dominorum Ablegatorum penes Benignum Sacratissimæ
 „ Cæsareæ Regiæque Majestatis Mandatum, adhuc pro
 „ prima præteriti mensis Septembris Anno 1720. in hanc
 „ Liberam, & Regiam Civitatem Pofoniensem in finem
 „ reportationis, & investigationis Conscriptionum Regni,
 „ Anno præterito 1720. æque ad Benignum Altesatæ Suae
 „ Majestatis Sacratissimæ Mandatum, & Legis præscri-
 „ ptum peractarum, ac pro eruendis exinde Portis publi-
 „ cati, ac ad præsens usque protracti concursus Regni
 „ Publici: in investigatione, & emendando exinde labore
 „ perdurassemus. Eotum Reverendissimus Dominus Geor-
 „ gius Genadius Bizancy, Ordinis Sancti Basilii Magni,
 „ Episcopus Sebastopolitanus Munkacsienfis, & in parti-
 „ bus Regni Hungariæ Græci Ritus Vicarius Apostolicus,
 „ coram Statibus, & Ordinibus prævio modo Congregatis
 „ supplicuisset eo modo: Inclyti Status & Ordines Regni,
 „ Domini Domini, & Patroni benignissimi, gratiosissimi,
 „ colendissimi! Quamvis quidem humillimam afflicti
 „ Græci

„ Græci Ritus Uniti Cleri in diversis I. Regni Comitati-
„ bus degentis Infantiam, ex Benigno Suæ Majestatis Sa-
„ cratissimæ Domini, Domini nostri clementissimi ad non-
„ nullos Comitatus adhuc in mense Augusto emanato, &
„ hisce pro uberiori Notitia in genuinis paribus accluso
„ Mandato, I. Status, & Ordines Regni, sat abunde in-
„ tellexisse nullus dubitem; nihilominus tamen pro Uberiori
„ Orthodoxæ Fidei Zelo promovendo, & Unionis cum
„ S. Romana Ecclesia optabili stabilimento, I. Statibus &
„ Ordinibus uberius quoque pro applacidandis gravamini-
„ bus humillime, una cum prænominato alias à Sanctissimo
„ Domino, Domino Pontifice nostro Clemente undecimo,
„ Pastoralis Curæ meæ benignissime concredito Clero sup-
„ plico, quatenus statum antelati miseri, & afflicti Græci
„ Ritus Uniti Cleri, charitate Christiana, ac pietate Catho-
„ lica in considerationem cordi sumendo, dignentur ex sua
„ innata Pietate, & Clementia omnibus prodesse, & nemi-
„ ni obesse: ac modo dum tempus est acceptabile, gratio-
„ sis Patrociniis eidem Clero vel maxime in Saarsienfi,
„ Zemplinienfi, Ugocsienfi, Bereghienfi, Maramorosienfi,
„ Szatmarienfi, Szabolcsienfi, Biharienfi, & aliis nonnullis
„ Comitatibus residenti, & munia spiritualia obeunti opitu-
„ lari, & ad mentem præscripti Altesatæ Suæ Majestatis
„ Sacratissimæ benigni Mandati, eundem Clerum in suis
„ Immunitatibus, Privilegiis, & Indultis gratiosissime con-
„ servare, protegere, & manutenere, ne Nos Uniti com-
„ pluribus aliis circumjacentibus vicinis Schismaticis, &
„ prædicantibus (qui in suis immunitatibus sacrosancte con-
„ ser-

„servantur) deteriores, viliores, & infeliciores simus:
 „Quæ omnia altissimo, & sapientissimo I. Statuum, &
 „Ordinum Regni erga me, & præattactum afflictum, &
 „miserum mihi subordinatum Clerum gratiam, & Patro-
 „cinium humillimis, & devotis precibus, ac demissis
 „servitiis, una cum modo dicto Clero promereri studebo.
 „Perseverando Inclytorum Statuum & Ordinum Regni
 „humillimus Servus, & Capellanus obsequentissimus Geor-
 „gius Gennadius Bizanczy, Ordinis S. Basilii Magni Epi-
 „scopus Sebastopolitanus, & Munkacsienfis in Hungaria,
 „& partibus Vicarius Apostolicus. m. p.

Benigni vero Sacratissimæ Cæsareæ, & Regiæ Maje-
 statis acclusi Decreti tenor ita sonabat:

„CAROLUS SEXTUS Dei Gratia electus Ro-
 „manorum Imperator, semper Augustus, ac Germaniæ,
 „Hispaniæ, Hungariæ, Bohemiæ &c. Rex &c. &c. Re-
 „verendi, Honorabiles, Spectabiles, ac Magnifici, item
 „Egregii, & Nobiles, nec non Prudentes, & Circumspe-
 „cti Fideles Nobis dilecti. Demisse, simulque quærulose
 „repræsentatum exstitit Majestati Nostræ Nomine, & in
 „persona Fidelis Nostri Honorabilis Georgii Genadii Bi-
 „zanczy, Græci Ritus Unitorum Episcopi Sebastopolitani
 „& Munkacsienfis, nec non per Regnum nostrum Hun-
 „gariæ ejusdem Græci Ritus Vicarii Apostolici, qualiter
 „nimirum Vos pro parte, & ad Instantiam nonnullorum
 „Dominorum Terrestrium, in quorum nimirum Dominiis,
 „& Tenentis Natio Ruthenica degeret, Sacerdotibusque
 „suis cum Sancta Romana Ecclesia unitis provisa esset,

„ ejus-

„ ejusmodi Sacerdotum ad æqualitatem Ritus Latini Pres-
 „ byterorum vi Benigni Diplomatis per Sacratissimum
 „ olim Imperstorem & Regem Leopoldum, Progenitorem
 „ & Prædecessorem nostrum pientissimæ Recordationis de-
 „ sideratissimum, adhuc in Anno 1692. clementissime con-
 „ cæsi reductorum Parochiales Fundos occasione moder-
 „ næ Generalis Regni Conscriptionis ad numerum porta-
 „ rum conscribi curare, pactoque tali, eo non obstante,
 „ quod ad mentem præfati ejusdem Privilegii Jus Patro-
 „ natus eo usque, donec nimirum univèrsa ad hoc obti-
 „ nendum Sacrorum Canonum instituta exigunt, præstitisse
 „ non comperiantur, sibi met vindicare non valeant, eos-
 „ dem minus recte tractare, Filiosque demum eorundem
 „ legitimos, contra ibidem memorati Diplomatis continen-
 „ tias veluti liberis parentibus natos, non saltem ad rusti-
 „ citatem, & servitutem redigere, verum etiam in nonnul-
 „ lorum Comitatum locis, tanquam mancipia venumdare
 „ nihil pensi ducerent, non sine damno præjudicio item
 „ prærogativæ eorundem Ecclesiæ, vel vilipendio Benigni
 „ Diplomatis Cæsarei Regii admodum gravibus, & mani-
 „ festis: Hinc supplicatum existit Majestati nostræ nomi-
 „ ne, & in persona antelati Episcopi debita cum Instan-
 „ tia humillime, quatenus eidem de condigno Juris con-
 „ servationis, utpote Ritus sui Presbyterorum penes me-
 „ moratum Privilegium remedio Benigne providere, & ne
 „ Fundi ipsorum, in quibus Parochias suas erectas habe-
 „ rent, conscribantur, verum in Statu Immunitatis relin-
 „ quantur, Vobis Benigne committere, & mandare di-

„ gnaremur. Cujus Nos humillima supplicatione, Regia
„ Benignitate nostra clementer exaudita, & admiffa, fi-
„ quidem aliunde etiam quemlibet Fidelium noſtrorum
„ penes Privilegia ſibi à Divis Prædeceſſoribus noſtris,
„ utpote Hungariæ Regibus clementer conceſſa manutene-
„ re, & contra quosvis Potentiores defendere noſtræ Re-
„ giæ incumberet authoritati: ſed & Benignum Diploma
„ Leopoldinum, quod memorati Græci Ritus Presbytero-
„ ros cum Latini Ritus Sacerdotibus unius, & æqualitatis
„ eſſe indicaret, per Majeſtatem Noſtram, qua ejuſdem
„ Divi olim Genitoris Noſtri Hæreditariorum Regnorum,
„ & Provinciarum Suceſſorem clementer manutinentem
„ veniret: Idcirco Vobis harum ſerie Benigne, ſimulque
„ firmiter committimus & mandamus, quatenus acceptis
„ præſentibus, intellectaque circa præmiſſa clementiſſima
„ Diſpoſitione Noſtra & Voluntate, primum & ante omnia
„ ab ejuſmodi Fundorum Parochialium conſcriptione; niſi
„ iidem Domini Terreſtres Jus Patronatus eatenus habi-
„ tum, amittere velint, ſtatim, & illico deſiſtere, Filioſque
„ demum ejuſmodi Presbyterorum partim ad ſervitutem,
„ & colonicalem conditionem (præterquam id, ſi nimirum
„ abdicata libertate, ejuſmodi colonicalem ſtatum in ſe
„ aſſumpſiſſent) redactos, partim vero ſtupendo ſane modo
„ venundatos, priſtinæ libertati reſtitui facere, pactoque
„ tali huic clementiſſimæ Commiſſioni noſtræ obſequen-
„ tiſſimum morem gerere debeatis, & teneamini. Gratia
„ in reliquo noſtra Cæſareo-Regia vobis Benigne propenſi
„ manemus: Datum in Civitate noſtra Vienna Auſtriæ,
„ die

„ die decima tertia mensis Augusti, Anno Domini 1720.

„ CAROLUS m. p. (L. S.) Ladislaus Adamus Comes Er-

„ dödi, Episcopus Nitriensis m. p. Elias Vanyeczy m. p.

„ Quæ ejusdem demissa Instantia in Deputatione per-

„ lecta, & coram DD. etiam Convocatorum universali con-

„ fessu relata existente, hinc pensitata ex homagiali Fide-

„ litate Nostra Sacratissimæ, Cæsareæ & Regiæ Majestatis

„ clementissima Voluntate, attactum Græci Ritus Clerum

„ ad instar Venerabilis Cleri Regni Hungariæ tractandum,

„ & una cum Filiis eorundem in Presbyteratu natis, velut

„ liberis, in Immunitatibus, Prærogativis, & Libertatibus,

„ in Patriis Legibus expressatis eidem competentibus, con-

„ servandum, & manutenendum, conservandosque & ma-

„ nutenendos, Fundos etiam, seu jam ab antiquo pro Ple-

„ baniis per Dominos Terrestres, & Ecclesiarum Patronos

„ excisos, & hactenus usuatos, seu successive per amissio-

„ nem sub Divo condam Imperatore & Rege Leopoldo eum

„ in finem Benigne ordinatam, à Portarum connumeratione

„ exmittendos esse censuimus, sicuti etiam exmisimus. Ha-

„ rum nostrarum Vigore, & Testimonio literarum mediante.

„ Datum in Libera, Regiaque Civitate Pofoniensi, die septi-

„ ma mensis Januarii, Anno Domini Millesimo, septingente-

„ simo, vigesimo primo. Comes Nicolaus Palffy m. p. (L. S.)

„ Stephanus Dragschics m. p.

„ Quod præfens Copia cum suo vero Originali concor-

„ det præsentibus attestor. Munkács, die 21. Martii 1721.

„ J. Joannes Hodermarszky, Vicarius Generalis m. p.

CAPUT XXI.

Reuerendissimo Domino *Joanne Josepho Hodermarszky*, Ordinis Sancti Basilii Magni Abbate, ac Monasterii ejusdem Ordinis in monte Csernek ad Munkács fundati Prælato, seu Superiore Regulari, spatio Annorum tredecim munus hocce gerente tandem mense Februario die decima sexta, Anno Domini 1729. pie in Domino requiescente: Religiosa dicti Monasterii Communitas Unanimitate Voto elegit sibi pro Regulari Prælato, & legitimo suo Superiore ipsum Dominum Episcopum *Gennadium Bizanczy*, sequentibus sub Conditionibus per prælibatam Communitatem propositis, & per prælaudatum Dominum Episcopum peramanter acceptatis & subscriptis, videlicet:

I. Ut Neo-Electus Prælatus Regularis omnia Bona Monasterii, tam mobilia, quam immobilia, cunctas res quoquomodo ad ipsum spectantia, quocunque Vocabulo nominata, directe & immediate nomine Monasterii S. Nicolai Episcopi & Confessoris, Titulo & Nomine Regularis Prælati & Superioris Ordinis S. Basilii Magni, non autem Titulo Episcopatus possideat, usuet, regat, gubernet, ac secundum literas Fundationales Theodori Keriatovics Ducis de Munkács; quæ pro solis duntaxat Religiosis, & Monachis Ruthenis sonant, eadem Bona administraret. &c.

II. Ut Bona dicti Monasterii, sive mobilia, sive immobilia, si alicubi audirentur, vel reperirentur, Beneficio pii Legati, vel quocunque alio recto modo obventa, aut ob
,, lata,

lata, vel si aliqua forent oppignorata, vel quocunque alio injusto Titulo, & modo alienata, eidem Monasterio rehabere, & reluere conetur.

III. Ut ad Religionem nemo suscipiatur, aut eidem incorporetur, inconsultis & insciis Veteranis ejusdem loci Religiosis &c. nec aliquo mutetur aut translocetur quispiam, amoveaturque inconsulta tota Communitate Religiosa Loci.

IV. Ut Inventarium rerum, tam mobilium, quam immobilium in, & suprafato Monasterio reperibilium quantocius conficeretur, illudque penes eosdem Religiosos, & ipsum solum prætitulatum Prælatum & Superiorem nostrum Regularem in Monasterio hocce maneret, sicut & literalia Instrumenta penes eosdem Religiosos, & ipsum solum Prælatum retinerentur conservarenturque &c. &c.

Denique post pia moderni Neo-Electi gratiosissimi Prælati & Superioris nostri Regularis fata, prouti antehoc, nunc quoque & in posterum, de eligendo Prælato & Superiore suo Regulari, omnimode Liberam sibi Electionis facultatem dicti Religiosi per continuam temporum seriem Jure, tam communi, quam etiam speciali retinent, & reservant. His itaque inviolabiliter & imperturbate, ac ex integro ubique, & quoad omnia servatis servandis — — tum in internis, tum in externis Directioni Illustrissimæ, ac Rdissimæ. Dominationis vestræ, tanquam Neo-Electi Prælati & Superioris sui — suprafata Monasterii S. Nicolai Episcopi & Confessoris, Ord. S. Basilii Magni honorabilis Communitas, humillime sese subjicit, ac ejusdem prætitulatæ Domi-

nationis vestræ Paternis amoribus, ac gratiis se commendat, atque etiam ad Conditiones istas in quatuor præmissis Punctis comprehensas, & propositas Benignum Annutum, manusque propriæ subscriptionem, ac pro vi, Firmitate, omniumque in præsentis Canonico Regulari Electione præspecificatorum Robore, usualisque sigilli Munitum, ac præsentis Electionalis, & inter utramque partem Conventionalis accordæ extraditionem cum profunda, eaque humili submissione exorat, supplicatque. Actum in Monasterio S. Nicolai Episcopi & Confessoris, Ord. S. Basilii Magni in monte Csernek ad Munkács. Die 22. mensis Februarii, Anno Domini 1729. Illustrissimæ ac Rdissimæ. Dominationis vestræ in Christo obsequentissimi Filii, & humillimi Religiosi Ord. S. Basilii Magni Professi.

Indorsata Resolutio.

Præfatorum Religiosorum Ordinis S. Basilii Magni, in Monasterio S. Nicolai Episcopi & Confessoris, in monte Csernek ad Munkács Fundato degentium, ea qua par est, humillima Religiosa submissione porrectæ Instantiæ Conditiones omnes observandas accepto, & subscribo. In solita Residentia Episcopali ad Munkács, die 28. Februarii, Anno Domini 1729. *G. Gennadius Bizanczy*, Episcopus Sebastopolitanus, Munkacsienfis & Maramorosienfis. m. p. (L. S.)

Præmissa hæc, quoad substantiam excerpta, & desumpta sunt ex ipso Originali Instrumento fidelissimè per horum scriptorem.

Munere hoc Prælaturæ Religiosæ assumpto, Episcopus Genadius Disciplinam quoque Monasticam rigores obser-

vandam amplexus est, in communitate vixerat cum cæteris sibi subordinatis Fratribus, victu eorundem frugali contentus, nihil proprii, sed omnia communia habere voluit, memor semper Professionis suæ Religiosæ, genuino ejusdem scripto luculenter attestante. Cujus tenor est:

„ GEORGIUS GENADIUS BIZANCZY, DEI, &
 „ Apostolicæ Sedis Gratia Episcopus Sebastenus, & Mun-
 „ kacsienfis, per Hungariam, & partes aquifitas Vicarius
 „ Apostolicus, & Abbas Monasterii S. Nicolai Episcopi &
 „ Confessoris, Ordinis S. Basilii Magni de monte Csernek
 „ &c. &c. Pro futura memoria, & cautela notum facio
 „ tenore præsentium Universis. Quod cum de laudabili
 „ Universalis Ecclesiæ Catholicæ præscripto, & Sacrorum
 „ Confiliorum sanctionibus non alias in Episcopum Græci
 „ Ritus Unitorum Sebastenum & Munkacsensem &c. Ordini
 „ nari voluerim, quam Religiosum in Monasterio S. Nicolai
 „ Episcopi & Confessoris, de monte Csernek prope Mun-
 „ kács, Comitatu de Beregh existente habitum assumendo,
 „ & Religionem Ord. S. Basilii Magni solemniter profiten-
 „ do. Ideo vi ejusmodi Religiosæ Professionis, præsertim
 „ post factam spontaneam, & benevolam cum Fratribus
 „ Conventualibus Ord. S. Basilii Magni, in præfato Mona-
 „ sterio S. Nicolai Episcopi degentibus reincorporationem,
 „ Prælaturæ eorundem assumptionem, & solitorum Pro-
 „ ventuum, & fructuum mihi obtingentium, & parsimoniam
 „ meam habitorum cum fructibus, & proventibus ejusdem
 „ Monasterii commixtionem, & confusionem, non minus
 „ me, quam quemcunque alium ejusdem Ordinis Profes-
 sum

„ sum voto paupertatis ita obstrictum, ut nihil proprii,
 „ sed omnia cum prædictis Reverendis Patribus Conven-
 „ tualibus communia me habere, recognoscere debeam,
 „ adeo: ut nulla uberiore dispositione mea, quam Sacris
 „ Canonibus declarata sint, esset necessum. Quia tamen
 „ mortalitati, cujus diem, & horam scire non possum, sub-
 „ jectus forem, postquam non exiguæ eæque præjudiciosæ
 „ sæpefatis R. Patribus Conventualibus Ordinis Divi Ba-
 „ sili Magni, intuitu rerum, bonorumque per me etiam
 „ ante obtentam Episcopalem Dignitatem aquisitionum, per
 „ aliquos causari possent Confusiones, ideo ad easdem tol-
 „ lendas & præcavendas, sequentem necessario duxifacien-
 „ dam declarativam Dispositionem. Et quidem

„ *Primo*: Quandoquidem ex Collatione Regia, nullum
 „ actuale (nec quidem Residentiæ locum, quo Caput re-
 „ clinare valuisssem) provisum Beneficium, præter Episcopi
 „ Munkacsienfis cum solita Jurisdictione Titulum habeam,
 „ vi cujus Fiscus Regius in per me aquisitionibus bonis, ex pro-
 „ ventibus Beneficiatis prætere, tanto minus apprehen-
 „ dere possit; sed omnia Bona mobilia, & immobilia à
 „ potiori ex proventibus Parochialibus, & aliis mihi ante
 „ Episcopatum competentibus obventionibus aquisitionibus, imo
 „ & alia quocunque Juris Titulo etiam in Episcopatu de
 „ more & instituto Orientalis Ecclesiæ, ex debitis mihi
 „ Obventionibus parta, ipso Jure, & facto in sæpefatos
 „ R. Fratres Conventuales Ordinis Divi Basilii Magni de-
 „ volvenda veniant, imo devoluta cum omnibus Juribus
 „ meis dici debeant; ideo piam meam circa structuram

„ Ec-

„ Ecclesiæ lachrimantis B. Virginis Mariæ Pócsiensis, in
 „ Inclyto Comitatu Szabolcsienfi habitæ, intentionem post
 „ decessum meum (si interea me vivente ad perfectionem
 „ pervenire non posset) Eisdem recomendo, ita:

„ *Secundo*: Ut ex fructibus Portionum Pócsiensium &c.
 „ &c. dictam Ecclesiam pro posse suo ad perfectionem ædi-
 „ ficare continuent. Quæ ubi

„ *Tertio*: in suum statum deducta fuerit, ut perpetuo
 „ pro Græci Ritus, Ecclesiæ Romanæ Catholicæ Unita
 „ Ecclesia manere possit; ejusdem Inspectionem, & Divi-
 „ norum eadem administrationem dicti Religiosi Ordinis,
 „ Reverendi Patres Conventuales, & futurus regularis
 „ Monasterii S. Nicolai Episcopi & Confessoris, Fratribus
 „ Conventualibus incorporandus Episcopus Græci Ritus
 „ in se assument. &c. &c. &c.

„ Signatum in ipsa Religiosa domo habitationis meæ,
 „ in qua mori volo. Die 16. mensis Decembris, Anno
 „ Domini 1732. G. Genadius Bizanczy, Episcopus Sebast.
 „ Munkacsienfis, & Maramorosienfis m. p. (L. S.)

CAPUT XXII.

Eodem G. Bizanczio Kalloviæ qua Plebano, & Archi-
 diacono ejusdem Districtus existente, & Sede vacante,
 Generali pro tunc Vicario constituto, Sacra Icon B. Mariæ
 Virginis Anno 1715. diebus 1-ma, 2-da & 5-ta mensis Au-
 gusti in Pócs lachrimari visa est. Quo (mediante Authen-

tica Inquisitione) Miraculo comperto, Illustrissimus Comes *Erdödy Gabriel Antonius* Episcopus Agriensis, duos è Venerabili suo Capitulo Reverendissimos Dominos Canonicos, tanquam suos Plenipotentiarios Pócsinum exmiserat eum in finem, quatenus dictam Deiparæ Imaginem, pro Publico Fidelium cultu, ac Veneratione exponerent. Quod etiam effective præstiterunt dicti Canonici videlicet *Joannes Kifs*, & *Joannes Demeter* consignatis literis *Georgio Bizanczy* à prætitulato Domino Episcopo missis, quæ sunt:

Admodum Reverende Domine!

„ Ex quo nuperus Imaginis Pócsensis fletus juxta
 „ seriem peractæ Inquisitionis verus omnino ita se habens,
 „ ac supernaturalis inventus, ac per me, qua Ordinarium
 „ confirmatus esset, eapropter in legitima mei absentia duos
 „ hodie è gremio V. Capituli mei, videlicet Reverendissi-
 „ mum Dominum *Joannem Kifs*, Lectorem, & Reveren-
 „ dissimum Dominum *Joannem Demeter*, Cantorem Cathe-
 „ dralis Ecclesiæ meæ Agriensis, tanquam Plenipotentia-
 „ rios meos Pócsinum, eum in finem exmitto: ut illi di-
 „ ctam DEIPARÆ Imaginem pro publico Fidelium cultu ac
 „ Veneratione libere in Domino exponere possint, ac va-
 „ leant. — — — — —
 „ Cæteroquin subalternis suis, ac specialiter Ecclesiæ Ima-
 „ ginisque Pócsiensis Janitoribus, ac Servitoribus omnem
 „ erga dictam Iconem pietatem, vigilantiam, custodiam-
 „ que serio committi, inculcarique velim, qui sum, &
 „ maneo, ejusdem Dominationis Vestræ Admodum Reve-
 „ rendæ, Parens Addictissimus Comes *Gabriel Antonius*
 „ Er-

„ Erdödy, Episcopus Agriensis. Agriæ, die 19. Septembris
 „ 1715. Admodum Reverendo Domino Georgio Bizancy,
 „ Plebano Kalloviensi, nec non meo in spiritualibus inter
 „ Græci Ritus Unitorum Clerum, & Populos Generali Vi-
 „ cario. Kalloviæ.

Demum Vicarius hic Georgius (qui etiam qua Religio-
 sus nominatus Gennadius) Bizancy ad Episcopatum, ut
 alias dictum Munkacsensem promotus, ædem Sacram in
 Pócs in locum præhabitæ ligneæ, è materialibus solidis
 cœpit construere propriis sumptibus, pietate erga DEI paræ
 Thaumaturgam Imaginem ductus, in eo semper omni co-
 namine erat pientissimus Præsul, ut hoc Opus cœptum
 perficere, atque in vivis ad statum perfectum perducere
 posset: verum morte præventus voti compos factus non est,
 quidem elevaverat tamen ædificium hoc ad altitudinem
 notabilem, facta insuper, pro eo continuando, provisione
 possibili.

CAPUT XXIII.

Habebat *Gennadius* Episcopus ex parte Ordinis Reli-
 giosos, Communitatem Monasterii S. Nicolai consti-
 tuentes præ cæteris memoria digniores, P. P. *Gregorium*
Bulko, *Leontium Starofzta*, *Sabbam Geralfzky*, *Procopium*
Kovejsak, & *Gedeonem Pazin*: Plenipotentialibus id Anno
 1732. die 12. Augusti, pro parte Patris *Gregorii Bulko* datis
 literis testantibus; utpote per præattactos Patres subscri-

ptis hoc ordine: *G. Gennadius Bizanczy*, Episcopus Sebastopolitanus, Munkacsienfis, & Maramorosienfis, ac Prælatus Monasterii S. Nicolai de monte Csernek m. p. (L. S.)
P. Leontius Sztarofzta, Ord. S. Basilii M. Professor m. p.
P. Sabbas Geralszky, Ord. S. Basilii Magni Professor m. p.
P. Procopius Kovejsak, Ord. S. Basilii M. Professor m. p.
P. Gedeon Pazin, Ord. S. Basilii M. Professor m. p.

§. II. Religiosum *Gregorium Bulko* fuisse Virum non vacuum, præclaris donis, ac qualitatibus ornatum complura, quæ ad manus sunt loquuntur literalia Documenta. Juvenem adhuc Scholas Anno 1721. Ungvarini frequentantem, *P. Daniel Dubravius* Jesuita, hunc *Bulkonem* à vitæ probitate, à maturitate morum, à pietate speciali laudis celebrabat Encomio literis Testimonialibus id perhibentibus.

In statu postmodum Religioso constitutum, prælibatus Episcopus *Bizanczius* dignum Idoneumque censuit, quem è Venerabili Clero suo delectum ad Antifitem Svidnicensem *Gregorium Vucsenics*, defectu Individuorum eotum laborantem. Triennium ibidem exegerat *Bulko* inter Croatas Proto-Syncelli Officio functus, & iterum Anno 1732. necessitate ita postulante inde revocatus est duplicibus Passualibus literis provifus, quarum aliæ sunt dicti Episcopi Rascianico Idiomate confectæ; aliæ vero certi Collonelli Comitis Caroli Galler, Præsidii Crifienfis Commendantis, de dato diei 10. Martii Anno 1732. Tenor harum est:

„ Harum præsentium Testimonialium Exhibitor Reverendus Dominus *Gregorius Bulko*, Ordinis Divi Basilii

„ Ma-

„ Magni Presbyter, & Hieromonachus, hucusque & vix
 „ non per triennium in Monasterio Græci Ritus Unitorum
 „ Ord. D. Basilii Magni ad S. Michaelem Archangelum,
 „ sub sacra obedientia Reverendissimi Domini Gregorii
 „ Vucsenics Svidnicensium, & Platearum Græci Ritus
 „ Episcopi, ejusdem Monasterii Marcensis Abbatis, Pro-
 „ to-Syncelli officio functus: Ad Evocatorias Reveren-
 „ dissimi Domini Georgii Genadii Bizanczy, Vicarii Apo-
 „ stolici, Nationum Græci Ritus Unitarum, & Monasterii
 „ ad S. Nicolaum in monte Csernek penes Munkacs, in
 „ Comitatu Bereghienfi Incltyti Regni Hungariæ, ex hisce
 „ partibus eo reverti jam obligatur. In cujus rei fidem,
 „ & quod hic loci sanitate bona (Deo sint laudes) per-
 „ fruamur, hasce mea subscriptas, & sigillo majori robo-
 „ ratas extradare volui. Datum in Præsidio Crisiensi, die
 „ 10. Martii Anno 1732.

„ Carolus Comes Galler m. p. Sacratissimæ Cæsareæ
 „ Regiæque Majestatis Colonellus, Capitaneus supremus,
 „ & Commendans Confinii Præsidiique Crisiensis, nec non
 „ Vice-Generalis Generalatus Varadinensis. (L. S.)

Literæ Episcopi ex Rasclanico versæ.

„ GREGORIUS VUCSINICS, DEI, & Apostolicæ Se-
 „ dis Gratia Episcopus Svidnicensis & Platenfis, SS. Arch-
 „ angelorum Michaelis, & Gabrielis ad fluvium Glogov-
 „ nicze Archimandrita, Suæ Sacratissimæ Cæsareæ Regiæ-
 „ que Maj. Consiliarius &c. &c. Notum facimus, quibus
 „ oportet omnibus, Præsentes visuris, & lecturis; Quod
 „ Reverendus in Christo Frater Gregorius Bulko, Proto-

„ Syncellus nosſer, quandoquidem in virtute ſacræ obe-
 „ dientiæ à Reverendiſſimo Domino Sebaſtopolitano Anti-
 „ ſtite, & Vicario Apoſtolico Georgio Gennadio Bizanczy,
 „ de Monafterio SS. Michaëlis, & Gabrielis Archangeli
 „ partium Ivanicskenſium, mandatum accepit tranſeundi
 „ ad Monafterium S. Nicolai Epifcopi, in partibus Hun-
 „ gariæ fundatum; Idcirco, ut iter, & obedientiam ſuam
 „ valeat debite perficere, hunc prænominatum Deum ti-
 „ mentem Hieromonachum, omnibus Chriſti Fidelibus ſine
 „ elargiendæ Eleemoſynæ & adjutorii eidem præſtandi, &
 „ hoſpitii dandi recommendamus, teſtamurque eundem
 „ de loco per Dei gratiam ſano, & pacifico iter, & obe-
 „ dientiam ſuam ſuſcepiffe. In cujus majorem fide dignita-
 „ tem, propria noſtra Epifcopali manu ſubſcribimus, &
 „ conſueto ſigillo roboramus. In Monafterio noſtro Abba-
 „ tiali, partium Ivanicskenſium, menſe Martio die 25. An-
 „ no 1732. Gregorius Vuſſinics, Epifcopus Svidniczenſis &
 „ Platenſis m. p. (L. S.)

Ubi rediit domum ex Croatia *Bulko*, mox conſtituitur
 Plenipotentiarius, accipitque omnimodam poteſtatis facul-
 tatem Jura Monafterii tuendi, eaque omnia, & ſingula, quæ
 pro bono, commodo, & emolumento Sacræ Religioſæ Com-
 munitatis utilia, & proficua videbuntur futura, agendi, tra-
 ctandi, tranſigendi, concludendi &c. ut patet ex his:

„ NOS G. GENADIUS BIZANCZY, DEI, & Apo-
 „ ſtolicæ Sedis gratia Epifcopus Sebaſtopolitanus & Mun-
 „ kacsienſis &c. Damus pro memoria ſignificando, quibus
 „ expedit Univerſis. Quod Nos multum fidei, ac fideli

„ curæ,

„ curæ, industriæ, nec non sincero affectui, Reverendi, ac
„ Religiosi in Christo Fratris, ac Patris Gregorii Bulko,
„ Ordinis Divi Basilii Magni Professi — — — confiden-
„ tes: Eundem prænominatum Reverendum Patrem, ac
„ Fratrem nostrum in verum, ac legitimum elegerimus,
„ constituerimus, ordinaverimus Plenipotentiarium, dando,
„ & attribuendo plenariam, atque omnimodam potestatis
„ facultatem, quatenus — — — omnia, & singula, quæ
„ pro bono, commodo, & emolumento nostro, adeoque
„ hujus Venerabilis Conventus S. Nicolai Episcopi & Con-
„ fessoris, de monte Csernek, utilia, & proficua fore vi-
„ debuntur, agere, tractare, transigere, concludere, tam
„ intra, quam extra Judicium, Procuratores constituere,
„ revocare, quoties necessum fuerit, alios substituere possit,
„ ac valeat. Ratum, gratum, atque firmum nosmet pro-
„ mittimus habituros, quidquid per antelatum Fratrem
„ nostrum, ac per eundem constitutos Procuratores actum,
„ factum, tractatumque fuerit, atque conclusum in Ne-
„ gotio nostro supra specificato. Harum nostrarum Vigore
„ & Testimonio literarum mediante. Datum in Conventu
„ S. Nicolai Episcopi & Confessoris, in monte Csernek ad
„ Munkács, mense Augusti die 12. Anno 1732. G. Genna-
„ dius Bizanczy, Episcopus Sebastopol. Munkacsienfis, &
„ Maramor. ac Prælati Monasterii S. Nicolai de monte
„ Csernek m. p. (L. S.) P. Leontius Sztaroszta, P. Sabbas
„ Geralzky, P. Procopius Kovejsak, P. Gedeon Pazin,
„ Ordinis S. Basilii Magni Professi m. p.

CAPUT XXIV.

Idem *Gregorius Bulko* electus, & constitutus est V. Monasterii Hegumenus Anno 1733. atque post decessum Episcopi *Gennadii Bizanczy* per integros Annos septem ad Annum usque 1740. munere hoc Hegumenali in monte Csernek fungebatur.

Tandem expleto hoc in Hegumenatu septennio (constat id ex Absolutionalibus hic subnectendis) per Episcopum *Gabrielem Blasovszky* pro Vicario mittitur ad Marmatiam. Utramque assertum dilucidabunt sequentia duo Documenta. Primum ita sonat:

„ Infrascriptus tenore præsentium significo, quibus ex-
 „ pedit Universis: Quod Admodum Reverendus Dominus
 „ *Gregorius Bulko*, Ordinis S. Basilii Magni Professor, San-
 „ cti Nicolai Episcopi & Confessoris, ad Munkács fundati
 „ Cathedralis mei Monasterii, & ejusdem V. Conventus
 „ per completum septennium emeritus in Maramorosensem
 „ Vicarium promoveretur, ac eo etiam pro regendo spiri-
 „ tualiter V. Clero & populo, sub sacra obedientia exmit-
 „ teretur, eo tunc olim ante septennium immediate post
 „ piæ memoriæ Illustrissimi, & Reverendissimi Domini con-
 „ dam Munkacsienfis Episcopi, *Georgii Gennadii Bizanczy*
 „ mortem, cum Reverendissimo Domino *Simeone Olsavsz-*
 „ *ky*, jam etiam pro nunc pie in Domino quiescente, &
 „ olim vita comine prætitulati pie defuncti Episcopi actuali
 „ in spiritualibus Vicario, pro funeralibus, aliisque occur-

„ ren-

„ rentil us legitimis, & Canonicis necessitatibus levatæ, at-
„ que per Venerabilis Capituli Agriensis Deputatos quippe
„ Adm. Reverendum Dominum Joannem Strabo, Latini
„ Sacri Ritus Plebanum Munkacsensem, ac I. Comitatus
„ Bereghiensis Vice-Archi-Diaconum, & Admodum Re-
„ verendum Dominum Michaëlem Olfavszky, Sacri Ritus
„ Græci Ecclesiæ Munkacsiensis Parochum, & Cathedra-
„ lem Archi-Diaconum in suis rite prædeductis Perceptio-
„ nibus, & Erogationibus adinventæ, & conscriptæ summæ,
„ in Episcopali Præsentia mea, coram iisdem præmemoratis
„ Dominis Deputatis de prædicta Bizancziana summa, de
„ Monasteriali autem, & Conventuali summa, deinde suc-
„ cessive per specialem, & industriosam œconomiam ap-
„ prosperata, sicut de omnibus Conventualibus rebus, &
„ suppellectilibus præ manibus ejusdem habitis, coram omni-
„ bus hujatibus RR. Patribus, & Fratribus Professis Con-
„ ventualibus, siquidem scriptis, & vivis sufficientibus Te-
„ stimoniis legitimis, non tantum ratiocinandorum Ratioci-
„ nationem, & reproducendorum Reproductionem stricto, &
„ Canonico modo ab eodem exactam rite, & legitime per-
„ egisset; Verum etiam tam intrinsecus, quam forinsecus
„ boni Hegumeni, & œconomi partes cum approspiratione,
„ atque utili supererogatione notabili adimplevisse palam
„ remonstrasset: ideo eundem qua modernus hujas Ordini-
„ narius Venerabilis Cleri Regularis & Sæcularis, ei in
„ præmemorata Rationum stricta exactione, qua Præses
„ sine omni adinventâ difficultate, undiquaque liberum, ac
„ pro omni tempore, & foro, ab ulteriori ratiocinatione

„ immunem per Præsentes Testimoniales literas manu mea
 „ Episcopali propria subscriptas, atque usuali sigillo robo-
 „ ratas, pro futura ejusdem Personæ & Jurium cautela
 „ absolutum quietumque pro semper reddo, pronuncio, &
 „ legitimo. Datum signatumque in mea ordinaria Episco-
 „ pali Residentia, die 28. Augusti Anno 1740. Georgius
 „ Gabriel Blasovszky, Episcopus Agnenfis, Munkacs. Ma-
 „ ramorosiensis, per Incl. Regnum Hungariæ, & partes ei-
 „ dem annexas Vicarius Apostolicus, Exactionis Rationum
 „ præstitarum Præses m. p. (L. S.)

„ Præsentes absolutionales ob rei majus robur, nos
 „ per Excellentissimum, Illustrissimum ac Reverendissimum
 „ Dominum Comitem, D. Antonium Gabrielem Erdödy,
 „ Episcopum Agriensem gratiosissimum Dicecesanum (Titl.)
 „ Deputati, quoad summam Illustrissimi ac Rdissimi con-
 „ dam Domini Georgii Bizancy, Episcopi Munkacsien-
 „ (Titl.) subscribimus, nostrisque sigillis munire non dubi-
 „ tavimus — Joannes Strabo, Parochus Munkacsienfis,
 „ I. Cottus Bereghienfis V. Archi-Diaconus, Excellentissimi
 „ Illustrissimi Rdissimi Gabr. Antonii Erdödy, Episcopi
 „ Agriensis Deputatus m. p. (L. S.)

„ Michaël Olfavszky, G. R. Unitorum Munkacsien-
 „ Curatus Archi-Diaconus Cathedralis, Excellent. Illustr.
 „ Rdissimi D. Com. D. Gabriel. Antonii Erdödy, Episcopi
 „ Agriensis Deputatus m. p. (L. S.)

Alterum Documentum pro Gregorio Bulko ad Marmatiam, pro Vicario disposito :

„ GEORGIUS GABRIEL BLASOVSKY, DEI, &
„ Sacrae Apostolicae Sedis gratia Episcopus Agnensis, Munkacsiensis, Maramorosiensis &c.

„ Praesentium per vigorem notum testatumque facimus,
„ quibus expedit Universis, significantes tam Ecclesiastici,
„ quam Saecularis status hominibus, signanter Nationis
„ Rutheno-Valachicae, Jurisdictioni nostrae Episcopali sub-
„ jectis. Clero & Populo, Regulari & Saeculari I. Cottus
„ Maramorosiensis, qualiter nam a vita, moribus, ac do-
„ ctrina Adm. Rdm Dominum Gregorium Bulko, Ord.
„ S. Basilii M. Professum, actu, & de praesenti Venera-
„ bilis Conventus nostri Cathedralis S. Nicolai Episcopi &
„ Confessoris de monte Csernek Hegumentum; retro vero
„ actis Annis de indultu, & Benedictione Illustrissimi, ac
„ Reverendissimi condam Domini Georgii Gennadii Bi-
„ zanczy, Antecessoris nostri Episcopi Munkacsiensis, ac
„ Illustrissimi & Rdissimi Wuchinics, Szvidniczenfis &
„ Plattarum condam Episcopi in Regno Croatiae, Graeci
„ Ritus Unitorum Officio Vicarii fungentem, nostrumque
„ Sede vacante Episcopali Munkacsienfi Plenipotentiarium
„ Vicarialem in spiritualibus optime perspectum, proba-
„ tumque habentes, seduloque perpendentes, quod muneri
„ nostro Pastoralis nihil ita magis incumberet, quam in Dei
„ Ecclesia, Gregeque Dominico, a Sacra Sede Apostolica
„ nobis concredito, per Viros Idoneos, rectum, beneque
„ provisum ordinem habere, conservareque. Eapropter
„ eundem praelibatum Dominum Gregorium Bulko, qua
„ Subjectum Idoneum judicantes, in ejusdemque fidelitate,

„ morum integritate, ac vita Exemplari, rerumque tractan-
 „ darum dexteritate, in futurum quoque in Domino con-
 „ fidi, in Inclyto Cottu Maramorosiensi, super Græci Ritus
 „ Orthodoxæ Ecclesiæ Clerum tam Regularem, quam Sæ-
 „ cularem, Populumque Rutheno-Valachum Unitorum,
 „ à sola nostra duntaxat Episcopali authoritate dependen-
 „ tem, non vero Vicario nostro, quocunque tandem tractu
 „ temporis constituendo Generali dependentem, obedi-
 „ tiamque debentem in Vicarium Maramorosiensem decer-
 „ nimus, eligimus, ac constituimus. Imo decreverimus,
 „ elegerimus, constituerimusque: attribuendo eidem cum
 „ requisita Jurisdictione, de præcepto Sacrorum Canonum
 „ Vicariis conveniente facultatis potestatem, & potestatis
 „ facultatem, causas Universas inter Clerum & Populum
 „ emergibiles, ac interventuras revidendi, dijudicandi, in
 „ iisdem de dictamine Sacrorum Canonum, secundum
 „ æquum, & justum, vi officii Vicarialis procedendi, ac
 „ finaliter dirimendi, terminandique, in salvo nihilominus
 „ ad nos directe appellatione in omnibus permanente:
 „ Universis proinde & singulis, Clero & Populo præatta-
 „ ctis, signanter Proto-Popis Districtualibus, antelati In-
 „ clyti Cottus Maramorosiensis authoritate nostra Episco-
 „ pali in solidum, & in virtute sacrosanctæ, ac salutaris
 „ obedientiæ nobis debitæ districte præcipientes commit-
 „ timus, & mandamus sub pœnis, & censuris ferendæ sen-
 „ tentiæ in contumaces, & refractarios in sacris Canoni-
 „ bus constitutis; quatenus præfatum Dominum Adm. Re-
 „ verendum Gregorium Bulko, authoritate nostra, & ad

„ nostrum Beneplacitum constitutum Vicarium pro vero
„ suo, legitimoque Vicario Maramorosienſi agnoſcere, de-
„ bitumque eidem honorem, obedientiamque in omnibus
„ ad Vicariale illius Officium pertinentibus præſtare nõ-
„ rint, debeantque. Quamobrem: tam Bellicos ſupre-
„ mos, & eorum Vicesgerentes, quam etiam, & ſignanter
„ Illuſtriſſimum Dominum, ejuſdem præattacti I. Cottus
„ Supremum, & Spectabilem Dominum Ordinarium Vice-
„ Comitem, Univerſaque Commembra Inclytæ Univerſita-
„ tis, Dominos item Officiales I. Fiſcalis Domini Botſko,
„ nec non Terreſtres Dominos, etiam Hæreditarios, quam
„ Uſiles, & reliquos Civitatum, ac Oppidorum Magiſtratus,
„ Titulis ſuis digniſſimos, & in particulari, & in genere;
„ hiſce per officioſe requirendos, & reſpective etiam ro-
„ gandos (quorum omnium favoribus eundem recommen-
„ damus) eſſe duximus, ut eatenus in juſtis & licitis occa-
„ ſione, & neceſſitate ſic ſecum ſerentibus, eidem Vicario
„ noſtro conſtituto non modo Patrocinari, ſed etiam Aſſi-
„ ſtentiam præbere, perque ſuos Subalternos præberi face-
„ re velint, neque graventur: Gratiam & favorem eidem
„ præſtandos nobis præſtitos exiſtimaturi, cum obligamine
„ reciproca reddendi benevolentiarum pignora. In quorum
„ omnium majus robur, & firmitatem has eidem Præſentes
„ noſtras manu propria ſubſcriptas, ſigillique noſtri appreſ-
„ ſione roboratas extradandas cenſuimus, prouti etiam ex-
„ tradari fecimus. Signat. in Episcopali Reſidentia noſtra
„ S. Nicolai Episcopii & Confessoris ad Munkács, Anno re-
„ paratæ ſalutis 1740. die ſexta menſis Septembris. Geor-

„ gius Gabriel Blasovszky, Episcopus Agnenfis, Munkacs.
 „ Maramor. Vicarius Apostolicus m. p. (L. S.)

Et hæc sunt, quæ de Religioso Gregorio Bulko ex fide dignis, & indubitatis literalibus Documentis referenda occurrunt. Porro relata etiam sunt nonnulla de eo non servata temporis serie ex eo, ne scilicet diversis in locis, & quidem contra scopum propositum, narratio repetenda veniret circa eundem, resque per ipsum gestas. Hinc id quoque hic loci adnectendum è re esse censui, quod Athanasius Rednik, Sylvester Kallyiani, & Gregorius Majer, è Transylvania ad Monasterium isthoc S. Nicolai in monte Csernek situm, per Episcopum Transylvaniensem *Joannem Innocentium Klein*, suo subeundo, & absolvendo Novitiatu submissi, Anno 1738. per hunc Gregorium Bulko qua Hegumenum in Ascesi instituebantur: testantibus literis ad ipsum Vienna à prælaudato Episcopo J. Innocentio Klein exaratis. Tenor harum:

„ Admodum Reverende Pater, in Christo, Pater mihi
 „ plurimum colende! Literas Admodum Reverendi Patris
 „ jam dudum exaratas ob iter Viennense tarde percepi,
 „ ad quas ex eo etiam tardius respondeo, quod cum apud
 „ ipsam Augustam Aulam tum eorum, quorum ratione
 „ scribit Adm. Rdu. Pater, tum vero aliorum mei Cleri
 „ negotiorum intuitu egerim, plenarie Adm. Rdu. Patrem
 „ certum reddere volebam; ast ob sinistras moderni tem-
 „ poris circumstantias, longius ac sperabam iisdem dilatis
 „ significo, ut ratione charissimorum Novitiorum (nempe
 „ Athanasi Rednik, Sylvestri Kallyiani & Gregorii Major)

„ fa-

„ faciat Adm. Rduſ Pater ſicut in Domino judicaverit. Pro-
 „ feſſionem autem Religioſam peragant, juxta conſuetudi-
 „ nem receptum, & modum ab Adm. Rdo Patre in ſuis
 „ literis præſcriptum, addito omnimodæ Ven Monafterio
 „ Balasfalvenſi, ejuſdemque Prælatiſ ad mentem Funda-
 „ torum, obedientiæ, & perfeverantiæ voto — — —
 „ Ratione autem expenſarum in eoſdem factarum, recur-
 „ rendum eſt ad Excellſam Cameram, quæ ut ſpero ſuis
 „ non deerit partibus, cum hoc Patrocinium in ſe aſſum-
 „ pſerit, brevi ut reor plura. Intuitu autem conſecrationiſ
 „ Illuſtr. ac Rdiſſimi Domini Epicoſpi, jam eidem ſcripſi,
 „ quam ſolennitatem vereor, ne Bullarum retardatio in
 „ longiorem protrahat moram: In reliquo dum piis preci-
 „ bus Adm. Reverendi Patriſ, ſuique V. Conventus, meoſ
 „ verò ejuſdem Paternæ curæ, & favori commendarem
 „ perfevero. Adm. Rdi Patriſ Veteranuſ in Chriſto ſervuſ
 „ J. I. Klein, Epicoſpuſ Fogaraſienſiſ m. p. Viennæ 1.
 „ Octobriſ 1738. Adm. Rdo Patri in Chriſto, Patri Gregorio
 „ Bulko, Ord. D. Baſilii M. Religioſo Profeſſo, S. Nicolai
 „ Monafterii & ejuſdem Conventus ad Munkács fundati
 „ Proto-Hegumeno &c. Patri in Chriſto mihi plurimum
 „ colendo. In Hungaria Munkács.

Præattactum quoque *Jouannem Innocentium Klein*, qua
 jam Fogaraſienſem nominatum Epicoſpum in hoc eodem
 Monafterio S. Nicolai ad Munkács Ordinariuſ, rigorofum-
 que abſolviffe Novitiatuſ ſub Epicoſpo adhuc *Gennadio*,
 qua dicti Monafterii Prælato. Regulari Anno 1729. Judi-
 cat Extractuſ Proventuum Monafterii per eundem *Genna-
 diuſ*

dium qua Superiorem ab Anno 1729. à die 30. Februarii usque ad Annum 1733. diem 20. Junii inclusive perceptorum ; In quo positio hæc continetur :

„ Item pro Intertentione Illustrissimi , ac Rdisimi
 „ Joannis Innocentii Klein , Episcopi Fogarasiensis , dum
 „ hic Munkacsiensi in nostro Monasterio Novitiatum pere-
 „ gisset, percepit idem prætitulatus Prælatas (Gennadius)
 „ pie defunctus Rflor. 240.

Id autem contigisse hoc modo fertur : Prænominatus *Joannes Klein* , adhuc qua Clericus quarti Anni Theologus , Tyrnaviæ Alumnus per Venerabilem Clerum Transylvaniae in suum Episcopum electus , & per Cæsaream Regiam Majestatem resolutus , ac nominatus existit , & Tyrnavia qua jam nominatus Episcopus Fogarasiensis directe venerat Munkacsinum , hic assumpsit habitum Monasticum , hic transacto Novitiatu tempore , Professionem suscepit , & per consequens ad sacros Presbyteratus , & Episcopatus Ordines , per Episcopum Gennadium Bizanczy promotus censetur.

Hic *Klein* Episcopus ab Adversariis hominibus invidis , suæque fortunæ æmulis , in certo quodam Puncto delatus ad Suam Majestatem Regiam , & idcirco Viennam erat evocatus , & inde suafu , & Consilio cujusdam larvati simulatique sui amici , non expectata suæ causæ revisione , & censura Romam petiit , neque inde reversus amplius ad suam Cathedram , interea Innocens inventus , è proventibus Diæceseos suæ quot annis ad dies vitæ suæ percipiebat 1200. Rflor.

CAPUT XXV.

Verum redeamus unde digressi sumus, narrationem de Præfule *Gennadio Bizanczy* continuaturi. Præful hic Monasterium Krasznobrodense, à longo tempore ob injuriam, & vicissitudines varias temporum desolatum, Monachisque destitutum, atque per Sacerdotes, ac alios Curatores sæculares diu administratum, Anno 1729. restabilivit, Monachisque inhabitandum effective tradidit, atque restitui jussit.

Locus ille in I. Cottu Zempliniensi ultra Homonam, in distantia trium milliarium prope limites Galitiæ, inter binas, Krasznobrod & Csabin dictas Possessiones situs, à frequentia concurrentis (devotionis causa) populi, idque Dominica Pentecostes, & immediate præcedentibus diebus admodum celebris, jam ab aliquot Sæculis; de quo *Josephus Juventius Historiæ Societatis Jesu*, Parte V. Tomo posteriori pagina 399. ad Annum 1612. hæc refert: „ Sa-
 „ cram inquit ædem Deiparæ Virgini dedicatam, tertio ab
 „ Homona lapide, impiorum furor everterat; eadem post
 „ modum restituta, miraculis, & populi concursu celebra-
 „ batur: ipsis Sacræ Pentecostes diebus affluxerat pie
 „ supplicantium ingens agmen. Catholicus Uladica (sic
 „ Antifites suos Rufsi vocant) videlicet Athanasius Kru-
 „ peczky, Primisliensis Episcopus, ut Sacram ornaret
 „ ædem, ejus fores tantisper ocludi jusserat, conclamant
 „ Schismatici excludi se Templo, non ferendam injuriam,
 „ simul corripiunt vectes, & valvas parant dejicere. Pro-

„ dit Antistes , ac furiosos lenire verbis tentat , sed cum
 „ nihil proficeret , recepit se in Sacrarium , ubi ab impia
 „ multitudine , per fenestram telis impetitus crudeliter , vix
 „ à superveniente Drugethio Comite , cruentus & semiani-
 „ mis ereptus est , ejus illa prima vox audita fuit , qua roga-
 „ bat Comitem , ut improbis ignosceretur . Scelerata factio
 „ refugerat in montes , conscientia criminis , & immisso-
 „ rum à Drugethio militum metu ; Uladicæ lenitas mirifice
 „ illi populum conciliavit , & Catholicam illustravit Reli-
 „ gionem , quæ tales expetit à Vexatoribus suis pœnas , ne-
 „ que aliter injurias ulciscitur , quam parcendo , & ferendo .
 Hactenus *Juventius* Jesuita .

Traditur præterea hac æde sacra per impios everfa , atque
 exusta , solam Iconem DEIPARÆ , quæ actu ibidem colitur , ab
 igne illæfam perstitisse , in medio flammaram existentem .

Status autem prælibati Monasterii , tempore Introdu-
 tionis Religiosorum quisnam fuerit , constat ex Documento
 Ruthenico Idiomate confecto , verso in latinum , quod sonat
 hoc modo :

Pro Futura , & æterna memoria .

„ Ad id tempus sacrum Domicilium seu Monasterium
 „ Krasznobrodense , sancto Spiritui dedicatum essendo , sub
 „ cura sæcularium Sacerdotum , non usque quaque divino
 „ cultu , & ceremoniis consuetis Ecclesiasticis , prouti neque
 „ decore debito provisum existit . Præterea Monasterium
 „ oportet esse non solum modo nomine tenus , sed re ipsa ,
 „ quandoquidem , & ipsum nomen , & locus sacer id exi-
 „ geret , ut à Religiosis potius inhabitaretur , in majorem
 „ glo-

„ gloriam DEI, & Religionis (id est Fidei Catholicæ) id
 „ circo de gratioso Jussu, & Benedictione Episcopi Seba-
 „ stopolitani & Munkacsienfis Georgii Gennadii Bizanczy,
 „ Anno 1729. die 17. mensis Junii, is hoc supra nominatum
 „ Monasterium inhabitare cæperunt, exmissi Munkacsino
 „ à prætitulato Episcopo, utpote Pater Jeromonachus Leon-
 „ tius Sztarofzta Hegumenus, cum Fratribus suis Patre
 „ Pachomio Koczibal, & Patre Benedicto Manyavízky;
 „ quibus tunc Patribus per Michaëlem Jareczy, Archi-Dia-
 „ conum, & per Patrem Archi-Presbyterum Stephanum
 „ Rokitovszky in præsentia multorum Presbyterorum, &
 „ sæcularium Hominum, Fraternitate cum primis, id est
 „ Curatoribus Monasterii præsentibus Monasterium præno-
 „ minatum ipsis ad manus traditum est. Res in illo eorum
 „ adinventæ sunt sequentes:

„ Ecclesia lignea, firma, Imaginibus debitis Localibus,
 „ id est: Salvatoris, Deiparæ, aliisque de Ritu in Icono-
 „ stasio haberi solitis exornata, & bene tecta, Cruces super
 „ illa duæ sunt ex lamina alba, Fundatione, aut aliis Pro-
 „ ventibus nullis provisa, excepto Indulgentiarum tempore,
 „ cæmeterium dirutum, Ara una parva, in qua Ciborium
 „ cum exiguo Tabernaculo absque sera, crucula lignea,
 „ tres mappæ, & antipendia, antimensia quatuor, cande-
 „ labra duo cuprea, altera arula Deiparæ Imaginis, in hac
 „ una est mappula, & unum strophium fericeum adustum
 „ flavum in finibus, seu in circumferentia, auro textum, &
 „ unum candelabrum lamineum. In Prothesi reperiuntur
 „ tres mappæ, calix stanneus antiquus cum patenula,

„ stella, & cochleari fracto, Patena pro Amphora, & or-
 „ bicus fianneus.

„ Apparamenta sunt hæc: Albæ tres, Humeralia duo,
 „ Cingulus unus, Casula una ex Materia texta auro, alia
 „ rubra ordinaria, Stolæ duæ ordinariæ &c. ad Calicem
 „ requisita.

„ Libri sunt hi: Evangelium, Missale, Triphologion,
 „ Triodion utrumque, Octoich, Apostolus, Campanæ duæ,
 „ Tintinabula duo, ex his unum perforatum.

„ Mappulæ in mensulis duæ, & aliquot Strophia, &
 „ Mantilia adusta, & attrita. Fenestræ, & portæ bonæ, &
 „ fera in illa, Turibulum unum cupreum, Thus sufficiens,
 „ & candelæ. Præter Ecclesiam est in Cæmeterio ædifi-
 „ cata Capella ex muro, in qua una turris rubra, altera
 „ minor viridis, Ara in ea una est, in qua est Imago mi-
 „ raculosa DEIPARÆ, appensum habens dentem argenteum,
 „ à Domina Comitissa Petõ Sigismundiana oblatum, in nigra
 „ catenula cum monilibus fœmineis unius ordinis, unum
 „ mantilæ, mappæ duæ attritæ, tertia tenuis elegans, An-
 „ tipendium duplex. Actum Anno 1729. die 17. mensis
 „ Junii.

„ In fidem horum omium subscribimus: Michaël Ja-
 „ reczy, Archi-Diaconus m. p. (L. S.) Mathias Presby-
 „ ter Rokitoiensis m. p. Petrus Présbyter Szukóensis m. p.
 „ Joannes Puskár Incola Pichonensis, Lucas Krajnik Szu-
 „ koensis, Nicolaus, alias Mikula Incola Nyagoensis,
 „ Okaly Csabinensis, & omnes Fratres (seu Curatores)
 „ Monasterii Krosznobrodenfi.

Monasterium hoc successive Divina Providentia, Munificentia Dominorum Terrestrium, signanter Illustrissimæ Familiæ *Wandernath*, & *Csaky* Comitum, item liberalitate Christi Fidelium, & Industria Religiosorum, & cum primis Antistitum Munkacsienfium, Paterna cura & sollicitudine, ad hodiernam usque Diem magna accepit Incrementa, pro Decore & Gloria Almæ Diœcesis Munkacsienfis deservientia, ut cuilibet perpendenti clarum est. Etenim Intravilanum Monasterii illius, ex gratia prætitulorum Dominorum Terrestrium de præfenti ita auctum habetur, ut pro omnibus necessariis commoditatibus, quibus opus habent pauperes Religiosi, omnino sufficiat, hortum Seminarium, circa Monasterium eique contiguum satis amplum; locus Alldialis capacitatis sufficientis, ubi sita Domus pro familia, stabula, item horreum, & currule.

In locum lignæ Ecclesiæ erecta lapidea satis ampla Anno adhuc 1752. terminata, subscriptione in lapide supra portam Templi facti attestantè, per Episcopum quondam Manuelem Olsavzky consecrata, omni nunc necessaria suppellectili instructa, & Imaginibus, Iconostasio pulcherrimis exornata, Turri præalta recenter adaucta. Adhæc Capella pro præattacta Icone DEIPARÆ Thaumaturga asservanda nova constructa habetur, Domus quoque Religiosa, seu Monasterium Cellis sufficientibus provisum, omnia hæc è materialibus solidis posita sunt Anno adhuc 1759. diè 20. mensis Mâji. Fundamentis per Patrem condam *Macarium Suhajdam*, Ord. S. Basilii Magni Proto-Hegumenum jactis, ut patet ex Documento. Quod ita sonat: „ In Nomine

, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Amen. Anno à con-
 „ dito Orbe septem millesimo, ducentesimo, sexagesimo
 „ septimo, & à Nativitate Christi Millesimo, septingentesimo,
 „ quinquagesimo nono, Regnante Augustissima Domina no-
 „ stra MARIA THERESIA, Regina Apostolica, Clerum
 „ Græci Ritus Unitorum Regente Illustrissimo, ac Rdissimo
 „ Domino Michaële Manuele Ollavszky, Episcopo Ros-
 „ senfi, Maramorosienfi, Munkacsienfi, Vicario Apostoli-
 „ co, die vigesima mensis Maji, jacta sunt Fundamenta
 „ lapidea, pro Monasterio simul ac Capella Thaumaturgæ
 „ DEIPARÆ Virginis Mariæ miraculis claræ, ad Ecclesiam
 „ Descensionis Spiritui Sancto dedicatam Religiosorum Or-
 „ dinis S. Basilii Magni Professorum, Ritus Græci Unitorum,
 „ per eosdem Religiosos neo erectam, pure ex sacra
 „ Eleemosyna viventium, multis jam abhinc ante actis
 „ Annis hocce in loco jugiter DEO Famulantium, inter
 „ Villas Csebin, & Krasznobrod, in Territorio attamen
 „ Krasznobrodensi, Inclyto huicce Comitatus Zempliniensi
 „ adjacente, ac ad Inclytum Dominium Homonenfe ab
 „ antiquo spectante, cum confirmatoriis Illustrissimæ Do-
 „ minæ Comitissæ, natæ Mariæ Theresiæ Zichy, relictæ
 „ Viduæ Illustrissimi quondam Comitum Francisci Vander-
 „ nath, Dominæ hæreditariæ, ac Sororis ejusdem Annæ
 „ Comitissæ, natæ Zichy, relictæ pariformiter Viduæ Illu-
 „ strissimi Domini Comitum Francisci Csáky; per R. Pa-
 „ trem Macarium Suhajda, Ordinis S. Basilii Magni Re-
 „ ligiosum Professum, Ven. Monasterii S. Nicolai Episco-
 „ pi & Confessoris, in monte Csernek ad Munkacs fun-
 „ , dati

„ dati Hegumenum, ejusdemque Ordinis Sacri Proto-Hegumenum. Sequuntur nomina Patrum Professorum ejusdem Ordinis :

„ Joannicius Szkripka, Superior V. Monasterii Mariae Pócsensi. Gennadius Blicha, Superior V. Monasterii Bixadiensis. Gabriel Bacsinszky, Superior loci. Innocentius Kasper, Vicarius loci, nec non Novitiorum Magister. Martirius Kasper, Vicarius montis Bukocz. Josephus Adamovics, Confessarius loci. Athanasius Toriszky, p. t. Procurator ejusdem loci. Venerandus Frater Dositheus Pram, Professor.

„ Novitiorum nomina in eodem V. Monasterio degentium. Nestor Makranczay, Justinus Labancz, Jeremias Rutkay, Vitalius Varjanka, Halaction Popik, Martinus Popovnjak.

C A P U T XXVI.

S I M E O N O L S A V S Z K Y,

Episcopus Munkacsienfis XVII.

*G*regorio Gennadio Bizanczy ab Anno 1726, usque ad Annum 1733. adeoque per octo Annos Clerum & Populum Græci Ritus Catholicorum feliciter Regente, & pie in Domino requiescente, atque in Monasterio hocce Sancti Nicolai in monte Csernek sepulto, mense Julio Anno 1733. Voto Cleri electus *Simeon Olsavszky*, denati Episcopi Gen-

Gennadii, Generalis Vicarius, eodemque Anno 1733. die 26. mensis Augusti per Imperatorem Carolum VI. nominatus, & per summum Pontificem in Vicarium Apostolicum resolutus exstitit.

Acta prænominati Episcopi *Simeonis Stephani Olsavszky* ad posteritatem transmittenda, ad manus nulla occurrunt, præter unum Documentum oculatæ Revisionis super statu Ecclesiæ, Domus Residentialis Episcopalis, Cellarum item, & habitationum Patrum Religiosorum, erga requisitionem antelati Episcopi per Dominos Magistratuales, Anno 1734. die 26. mensis Februarii factæ, quod ita sonat:

„ Nos infrascripti Incltyi Comitatus de Beregh, Ordiniarius Processualis Judlium, & surrogatus Jurassor, præsentium per vigorem recognoscimus, testatumque facimus omnibus, quibus expedit Universis. Quod penes gratiosam I. Cottus Bereghiensis Exmisionem, ad legitimam Requisitionem Reverendissimi Domini Simeonis Olsavszky, nominati Episcopi, & actualis Vicarii Generalis Munkacsienfis, ad Monasterium Sancti Nicolai de monte Csernek ad Munkács, Reverendorum Ordinis Sancti Basilii M. Professorum, pro oculata revisione Ecclesiæ, Domus Residentialis Episcopalis, Cellarum item, & habitationum præmentionatorum Patrum Religiosorum exentes spectaverimus, perspexerimus, oculaverimusque diligenter statum, in quo actu essent, haberenturque cognovimus, & adinvenimus, in primis quidem, quod attinet Ecclesiam, ea lapidea est, in suo vero interno ornatu, & apparatu pauper, atque angusta. Residentia
„ Epi-

„ Episcopalis constat Primo: Ex cubiculo uno exiguo, quod
„ Episcopus inhabitat, & una à latere Camerula, deinde
„ mediante Atrio, altero cubicello, ad cuius latus situata
„ est culina, pariete cubiculi eandem culinam dividente.
„ Quæ Residentia quoad tectum nova reparatione vel ma-
„ xime indiget, ipsa etiam cubicula fortificationem, &
„ reparationem non absimiliter expostulant, & nisi repara-
„ tio tecti quantocius instituat eadem Residentia ruinæ
„ proxima est. Quod item Præmentionatorum Reverendo-
„ rum Patrum Religiosorum cellas, & habitationes concer-
„ nit, easdem quoque pariformiter oculantes, & perspicien-
„ tes, reperimus unum cubiculum cum camera, quod
„ superior solet inhabitare, pro uno Religioso commodum,
„ aliæ vero cellæ in contiguitate ejusdem ædificatæ nimium
„ breves, & angustæ sex, quarum duæ cellæ sunt nimium
„ tenebricosæ, quas Religiosi inhabitant, longitudinis qua-
„ tuor latitudinis trium passuum, Refectorio uno parvo
„ tenebricoso, & culina exigua, quas cellas intermediat
„ ambitus tam angustus, ut unica duntaxat persona possit
„ pertransire, cujusquoque ædificii tectum restauratione
„ indiget. In cuius rei majorem fidem & firmitatem, præ-
„ sentes literas nostras Testimoniales propria manuum no-
„ strarum subscriptione, & sigillis nostris roboratas, præti-
„ tulato Reverendissimo Domino nominato Episcopo, &
„ Vicario Generali extradandas esse duximus, & conce-
„ dendas, prout etiam extradeditimus, & concedimus. Si-
„ gnatum in Oppido Munkács, die 26. Februarii Anni
„ 1734.

Petrus Dismas Benyiczky de eadem, I. Cottus de Beregh Ordin. Procefs. Judlium (L. S.) Samuel Patay, ejusdem I. Cottus de Beregh furrogatus Juraffor (L. S.)

C A P U T XXVII.

GEORGIUS GABRIEL BLASOVSKY,

Episcopus Munkacsienfis XVIII.

S*imeoni Stephano Olfavszky*, Cathedram Episcopalem per semiquintum circiter Annum tenenti, Anno 1738. 26. mensis Aprilis successit *Georgius Gabriel Blasovszky*, Vir adhuc Juvenis ætate quidem, sed ingenio, doctrina, praxi, experientia, & in rebus gerendis omnino maturus, de quo in vetustis fragmentis hæc laudum adinveni præconia.

„ Vir Ecclesiasticus est (*Georgius Blasovszky*) qui jam à septennio, à quo absolutis Cassoviæ quidem Philosophicis;

„ Tyrnaviæ autem — — speculativis Theologicis studiis

„ in publica Thesium propugnatione laudabiliter defensus,

„ ad curam animarum exmissus exivit, illico à pie defuncto Munkacsienfi Episcopo Georgio Gennadio Bizanczy,

„ eo tum adhuc in vivis existente, pro Episcopalis Capellæ

„ Curatore adhibitus, occasione cujus muneris sibi collati,

„ non modo à latere Episcopali Capellanum, non modo

„ Secretarium, spiritualium causarum Auditorem, verum

„ etiam quorumlibet utriusque fori negotiorum, sive publicorum, sive privatorum expeditorem egerat; uno verbo:

„ pro-

„ prouti totum fac erat per triennium fere, cum ad præti-
„ tulati sui pie defuncti Prælati, tum totius quoque Græci
„ Ritus Unitorum V. Cleri, & Populi sæcularis summum
„ contentum, & applausum laudabiliter, & dextere in tan-
„ tum sese gesserit, & in gerendo, seu tali munere obeundo
„ dignum, atque idoneum se comprobaverit, demonstra-
„ veritque, ut etiam prætitulati Domini Episcopi Bizanczy
„ piam post mortem, ab immediato ejusdem Successore Epi-
„ scopo Simeone Stephano Olfavzky, non ita pridem
„ Anno proxime elapso in mense Decembri, cum omnium
„ nostrum dolore præmatura morte è vivis erepto, per quin-
„ quennium, quo tempore subinde, qua Vicarius Generalis;
„ subinde vero, qua electus & nominatus, ac tandem ulti-
„ matim, etiam à duobus Annis, qua consecratus Episco-
„ pus vixerat, in spiritualium occurribilium laborum, ne-
„ gotiorumque arduorum suorum, in consortium & auxilium
„ immediate ad latus assumptus fuerit.

Consecratus est Præsul prætitulatus in Polonia ad titu-
lum Episcopi Agnensis, fungebaturque munere Vicarii
Apostolici, ut Prædecessor ejusdem. Pro sua commodiori
subsistentia habuerat è Generali Cassa Parochorum, per
Cæsaream Regiam Majestatem clementer resolutos Rfloreos
1000. id est Rhfl. Mille. Studebat summopere V. Clerum
Populumque sibi subordinatum ad statum feliciorum ponere,
resque eorundem promoveri, atque eo ex fine Regni etiam
Comitiis interfuisse dicitur, ac inde reversus, in via adhuc
in certum morbum incidens, directe ad Monasterium Kifs
Brenzense se contulit, suam ibidem Curaturus valetudinem,

verum populo post magis magisque ingravescente morbo, videns sibi jamjam imminere vitæ terminum, cœpit indilate Domui suæ disponere, & quidem animam suam commendavit DEO, Sacramentis Pœnitentiæ, Eucharistiæ, Extremæ Unctionis, aliisque præscriptis salutaribus mediis adhibitis, de rebus autem suis industria comparatis ultimam fecit dispositionem, patet id ex ejusdem Testamento die 20. Decembris Stilo novo. Anno 1742. in Monasterio præ-nominato Kifs Bereznensi confecto, ubi etiam, omnibus bene dispositis post paucos dies ad beatam translatus est æternitatem, & sepultus in Ecclesia dicti Monasterii exacto Episcopatus sui quadriennio, & octo circiter mensium spatio. Interea in promovendo Venerabilis Cleri sui bono publico singulare reliquit Zeli sui monumentum, utpote Diploma Theresianum Diplomatum Caroli, & Leopoldi Cæsarum, Regumque Hungariæ pro præattacto Clero Græci Ritus Unitorum clementer concessorum emanatorumque confirmatorium, quod exoperatus est Episcopus ille sub die 21. mensis Octobris Anno 1741. emanatum, Tenorem ejus sequens Caput exhibet.

C A P U T XXVIII.

D I P L O M A.

NOS MARIA THERESIA DEI Gratia Regina
 Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclavoniæ,
 „ Ramæ, Serviæ, Gallitiæ, Lodomeriæ, Cumania, Bul-

„ ga-

„ gariæ, Archi-Dux Austriæ, Dux-Burgundiæ, Braban-
„ tiæ, superioris, & inferioris Silesiæ, Mediolani, Styriæ,
„ Carinthiæ, Carniolæ, Mantuæ, Parmæ, Placentiæ,
„ Limburgiæ, Lucemburgiæ, Geldriæ, & Wierthembergæ,
„ Princeps Sueviæ; Marchio Sacri Romani Imperii, Bur-
„ govix, Moraviæ, superioris & inferioris Lufatiæ, Co-
„ mes Habsburgi, Flandriæ, Tyrolis, Terretis, Kiburgi,
„ Gorritiæ, Gradisciæ & Arithefiæ, Landgravia Alfatæ,
„ Comes Namurci, Domina Marchiæ Sclavonicæ, Portus
„ Naonis, Salinarum, & Mechliniæ; nupta Dux Lotha-
„ ringiæ, & Barri, Magna Dux Hetruriæ &c. Memorix
„ commendamus tenore præsentium significantes, quibus
„ expedit Universis, quod Fidelis noster Reverendus Geor-
„ gius Gabriel Blasovszky, Episcopus Agnensis, & Mun-
„ kacsienfis in præfato nostro Hungariæ Regno Græci Ritus
„ Unitorum, Vicarius Apostolicus proprio, & totius ejus-
„ dem Græci Ritus Cleri in antelato nostro Hungariæ
„ Regno commorantis, & cum Ecclesia Romano Catholica
„ Uniti nominibus exhibuit Majestati Nostræ certas, beni-
„ gnas Sacratissimi quondam Principis Domini Caroli Sexti,
„ Genitoris nostri gloriosæ memoriæ desideratissimi literas
„ Privilegiales, Confirmationales, in Regia Arce nostra
„ Pofoniensi, die vigesima prima mensis Junii, Anno Do-
„ mini Millesimo, septingentesimo duodecimo expeditas,
„ ac Secreto ejusdem sigillo, quo ut Rex Hungariæ utebatur,
„ impendenti communitas, propriæque manus subscriptione
„ roboratas, quibus mediantibus, idem olim Dominus
„ Genitor noster alias literas divi olim Romanorum Impe-

„ ratoris & Hungariæ Regis Leopoldi Primi, Avi nostri
„ desideratissimi Privilegiales, queis videlicet memoratus
„ Avus noster Univerſum, ejuſdem Græci Ritus Clerum, In-
„ ſpiratione Divi Paracleti jam unitum, & ad verum Ovile
„ Chriſti reductum, Eccleſiasque ejus, & res in Apoſtolico
„ hocce Regno noſtro eadem Prærogativa & Immunitate
„ Eccleſiaſtica, qua Eccleſiæ, Perſonæque Eccleſiaſticæ, &
„ Res Fidelium ſacra Romanæ Eccleſiæ, Ritus Latini ex
„ Sacrorum Canonum præſcripto, & Principum conſenſu
„ gaudent, uti, frui, & gaudere clementiſſime indulſit, &
„ hac ratione tum contra Univerſos Impetitores, & Tur-
„ batores, in Benignam Protectionem ſuam Regiam re-
„ cepit, tum & Unionem cæptam, & feliciter propagatam,
„ ulterius quoque operoſe, ac diligenter continuandam, &
„ promovendam clementer ſtatuit, & decrevit, benigne
„ confirmari dignoſcebatur: Supplicatum itaque exiſtitit
„ Majeſtati Noſtræ Nominibus, & in Perſonis antelati Græci
„ Ritus Unitorum Epifcopi, totiuſque ejuſdem Cleri debita
„ cum Inſtantia humillime, quatenus Nos, & præfatas be-
„ nignas literas Privilegiales confirmationales, omniaque
„ & ſingula in iisdem contenta ratas, gratas & accepta
„ habentes, literisque noſtris inferi, & inſcribi facientes,
„ acceptare, approbare, ratificareque, & inſuper ſine pro-
„ movendæ, ulterius quoque Græci Ritus Unitorum cum
„ Orthodoxa Fide Romano Catholica Religionis, & Com-
„ morantium Partibus in illis Accolarum, à Schismate ad
„ Unionem reductionis, etiam ad Clerum, & Populum
„ in Marmatia, ſive Comitatu Maramoroſienſi degentem,

„ & præfato Episcopatu jam subordinatum, præmemora-
„ tum Diploma pientissimæ reminifcentiæ Avi nostri Leo-
„ poldi primi clementiffime extendere dignaremur. Qua-
„ rum quidem literarum confirmationalium Tenor fequitur
„ in hunc modum:

„ **N O S C A R O L U S S E X T U S D E I** Gra-
„ tia electus Romanorum Imperator, femper Augustus,
„ ac Rex Germaniæ, Hispaniarum, Castellæ Arragonum
„ Legionis utriusque Siciliæ, Hierufalem, Hungariæ,
„ Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclavoniæ, Ramæ,
„ Serviæ, Gallitiæ, Lodomeriæ, Cumania, Bulgariæ,
„ Navarræ, Grannatæ, Toleti, Majoricarum, Hispalis,
„ Sardinia, Cordubæ, Corficæ, Murcia, Fiennis, Algar-
„ bii, Algeciræ, Gibraltaris, Infularum Canariæ, nec
„ non Indiarum Orientalium, & Occidentalium Infularum,
„ ac Terræ Firmæ: Maris Oceani &c. Archi-Dux Au-
„ striæ, Dux Burgundiæ, Brabantia, Mediolani, Styriæ;
„ Carinthiæ, Carnioliæ, Luxemburgi, Wierthembergæ,
„ superioris, & inferioris Silesiæ, Athenarum, & neò Pa-
„ triæ; Princeps Sueviæ; Marchio S. R. I. Burgoviæ,
„ Moraviæ, superioris, & inferioris Lufatiæ; Comes Hab-
„ fpurgi, Flandriæ, Tyrolis, Barcinonæ, Ferretis, Ky-
„ burgi, Goritiæ, Rofsilionis, & Cêlitamæ; Landgravius
„ Alfatia, Marchio Oriftania, Comes Gorceani, Dominus
„ Marchiæ, Sclavoniæ, Portus Naonis, Biskajæ, Molini,
„ Saninarum, Tripolis, & Mechliniæ. &c. Memoria
„ commendamus Tenore Præfentium significantes, quibus
„ expedit Univerfis. Quod Fidelis noster Reverendus

„ Joannes Josephus Hodermarfzky, Græci Ritus Unitorum
 „ electus Episcopus Munkacsienfis, suo, & totius ejusdem
 „ Græci Ritus Cleri in antelato Regno nostro Hungariæ
 „ commorantis, nominibus exhibuit, & præsentavit Ma-
 „ jestati Nostræ certas benignas literas Sacratissimi, olim
 „ Principis, ac Domini Leopoldi Primi Romanorum Im-
 „ peratoris, & Regis Hungariæ, utpote Genitoris, & Præ-
 „ decessoris nostri pietissimæ recordationis desideratissimi
 „ Patentes Privilegiales, sub dato vigesimæ tertiæ mensis
 „ Augusti, Anni Millefimi, sexcentefimi, nonagesimi secun-
 „ di, jam dudum præteriti in Archiducali Civitate nostra
 „ Vienna Austriæ confectas, & emanatas, quibus median-
 „ tibus idem antelatus Dominus Genitor, & Prædecessor
 „ noster, veluti Rex Apostolicus, propagationi, & aug-
 „ mento veræ, & Orthodoxæ Romano Catholicæ, ac con-
 „ sequenter totius Militantis Ecclesiæ nitenti Paternæ con-
 „ sultum iri cupiens, Universum ejusdem Græci Ritus Cle-
 „ rum ut præmissum est, inspiratione divina, jam Unitum,
 „ & ad verum Ovile Christi reductum, contra Univerfos suos
 „ Impetitores, seu Dominos etiam Terrestres, ac quocun-
 „ que tandem Turbatores in benignam Protectionem suam
 „ Regiam recepisse, Unionemque cæptam, & feliciter pro-
 „ pagatam, ulterius quoque operose, & diligenter conti-
 „ nuandam, clementer statuiffe, & decrevisse dignosceba-
 „ tur Tenoris infrascripti: Supplicatum itaque exstitit Ma-
 „ jestati Nostræ Nominibus, & in Personis antelati Græci
 „ Ritus Unitorum Cleri debita cum Instantia humillime,
 „ quatenus præfatas benignas literas, seu Diploma Leopoldi
 „ di-

„ duntaxat, omniaque & singula in iisdem contenta, ratas,
„ gratas & accepta habentes, literisque nostris Privilegia-
„ libus inferi, & inscribi facientes, acceptare, approbare,
„ ratificareque clementer dignaremur: Quarum quidem li-
„ terarum tenor talis est:

„ **NOS LEOPOLDUS DEI** Gratia Romanorum
„ Imperator, semper Augustus, ac Germaniæ, Hungariæ,
„ Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiae, Sclavoniæ &c. Rex;
„ Archi-Dux Austriæ; Dux Burgundiæ, Brabantiae, Sty-
„ riæ, Carinthiæ, Carnioliae; Marchio Moraviæ; Dux
„ Lucemburgi, ac superioris, & inferioris Silesiæ, Wier-
„ tembergæ, Thekæ; Princeps Sueviæ; Comes Habspur-
„ gi, Tirolis, Ferreti, Kyburgi, & Goritiæ &c. Memo-
„ riæ commendamus tenore Præsentium significantes, qui-
„ bus expedit Universis. Quod cum Immunitas Ecclesia-
„ stica, qua Ecclesiæ, Ecclesiasticæque Personæ, ac Res
„ ipsarum gaudent, Jure pariter Divino, ac Humano,
„ singulariter in præattactò Apostolico hocce Regno nostro
„ Hungariæ, gratiosis divorum Regum, Prædecessorum
„ videlicet nostrorum Beatæ recordationis Privilegiis, Re-
„ gnique constitutionibus sancita sit, eamque à Cæsarea,
„ Regiæque Majestate nostra, (utpote, quæ specialem inter
„ Reges Christianos prærogativam Regis Apostolici obtine-
„ mus) asseri, defendique condeceat; Justum videri, ut
„ quos eadem vera fides, & charitas in ejusdem sacrae
„ Ecclesiæ Catholicæ Unitate conjunxit, ejusdemque sanctæ
„ Matris obediens Filios, eodem in gremio fovet, eodem
„ denique sub Capite ejusdem Corporis commembra vivi-

„ ficat, exindeque divini æque, ac humani Favoris pariter
 „ reddit capaces, jure suo non defituantur; ex eo Nos be-
 „ nigne informati existentes, Gentem Ruthenorum, quæ
 „ ante tercentos ferme Annos transmigratioe facta ex
 „ Rulsia, in vicinis Hungariæ Partibus, potissimum vero
 „ in Diœceli Agriensi sese collocavit, ac in ipso hujusmo-
 „ di in Regnum hocce adventu Græci Schismatis labe
 „ laborabat, quæ Deo auxiliante à triginta fere Annis
 „ proxime evolutis, potissimum assistentia, & opera pien-
 „ tiffimæ, ac zelosiffimæ quondam Principiffæ Sophiæ
 „ Bathori, cœpisse ad Unionem, & Gremium sacrae Ro-
 „ manæ Ecclesiæ redire, nunc vero Virorum Apostolico-
 „ rum conatu, aperta veluti patentiori Janua copiosius ad
 „ eandem confluere, sperarique, ut non tantum prænomina-
 „ ta tota Gens, sed etiam ejus Exemplo Nationes aliæ sub
 „ Corona Regni nostri Hungariæ degentes, eodem Schis-
 „ mate extra Ovile Christi pabulandæ, ad ipsius obedien-
 „ tiam, & Unionem post liminio reducatur; Interea vero
 „ Nobis humili cum Instantia pro remedio relatum esset
 „ & illud: Quod à quibusdam Dominis Terrestribus, in
 „ quorum videlicet Tenutis, & Possessionibus dicta Gens
 „ Ruthenica commoratur, Personæ Græci Ritus (uti præ-
 „ fertur) Unitorum Ecclesiæ non habita Juris Divini, pa-
 „ riter & humani, eatenus ratione non minus, quam cum
 „ in Schismate existentes, favoribus Ecclesiæ, se indignos
 „ reddebant, adhuc serviliter tractari æque, ac si natura-
 „ les eorum subditi, Jobagyionesque forent, usque adeo,
 „ ut præfati Domini, eorumque Officiales, veros Dei Sa-

„ cerdotes, legitime ordinatos, & consecratos, non tantum
„ ad quotidianos labores serviles, instar aliorum Colono-
„ rum suorum compellere, verum etiam captivare, verbe-
„ ribus, & mulctis afficere, aliaque aperte, & directe
„ Immunitati Ecclesiasticæ, prorsus & injuriosissime repu-
„ gnantia, non tantum circa Personas Ecclesiasticas, verum
„ etiam circa Ecclesiasticas aliaque loca, de jure exempta,
„ & res ipsorum attentare, & perpetrare audeant, quod
„ sane non tantum in populi hujusmodi ad Gremium Eccle-
„ siæ revertentis, verum etiam in totius Christianitatis
„ scandalum gravissimum vergit, justamque Dei Omnipoten-
„ tentis, ac Regiam Vindictam merito provocat.

„ Propter quod Nos tum iram DEI avertere, tum
„ Scandalum hujusmodi amoliri, & ex eodem natum,
„ pabularumque adhuc Ovium redeundi obstaculum
„ tollere, insuper zelanti Regis Apostolici eatenus Muneri
„ nostro providia circumspeditione respondere, ex Autho-
„ ritatisque Nostræ Regiæ plenitudine, per præsentis beni-
„ gne declarare volumus: quatenus Græci Ritus sanctæ
„ Romanæ Ecclesiæ Unitorum, tum Ecclesiæ ipsæ, tum
„ Ecclesiasticæ Personæ, tum earum res, in Apostolico hocce
„ Regno nostro eadem prorsus Immunitate Ecclesiastica
„ gaudere debeant, qua Ecclesiæ, Personæque Ecclesia-
„ sticæ, & Res Fidelium sanctæ Romanæ Ecclesiæ Latini
„ Ritus, ex Sacrorum Canonum Præscripto, & Terreno-
„ rum Principum consensu, Indultis, & Privilegiis effective
„ perfrui, gaudereque dignoscuntur; cujus intuitu Nos etiam
„ ulterius sub gravi indignatione nostra Regia severe, fir-

„ miterque mandamus, ut à præsentium infra declaranda
 „ publicatione, nullus cujuscunque Status, Authoritatis,
 „ Dignitatis, & prærogativæ, Potentiæque fuerit, præde-
 „ claratæ huic Græci Ritus Unitorum Immunitati Ecclesia-
 „ sticæ apertæ, vel occulte ullo sub prætextu, vel etiam
 „ prætensi usus, & consuetudinis, antequam unirentur, sub
 „ velamine audeant contraire, iisdem prorsus sub poenis,
 „ tum ab Ecclesiastici, tum à sæcularis Fori Judicibus, tum
 „ etiam, si opus fuerit, à Nostri Majestate infligendis,
 „ quas Fidelium, Latini Ritus Immunitatem Ecclesiasticam
 „ lædentes, de Jure, & Consuetudine Regni incurrunt:
 „ Et hoc quidem Universis Fidelibus nostris Dominis Ma-
 „ gnatibus Nobilibus, tum Ecclesiastici, tum sæcularis Fori
 „ Judicibus & Justitiariis, cunctis denique quatuor Statibus,
 „ & Ordinibus, aliisque quibuscunque Subditis nostris,
 „ præsentium Notitiam habituris, modernis, & futuris, ut,
 „ si toties nominati Græci Ritus Uniti, in prædeclarata Im-
 „ munitate se læsos quæsti coram eis fuerint, eorumque
 „ auxilium, & assistentiam imploraverint, Judicium, &
 „ Justitiam eisdem non minus, & pariter ac Latinis sanctæ
 „ Matris Ecclesiæ Fidelibus, eadem Immunitate gaudenti-
 „ bus, administrare debeatis, & teneamini: Ne vero Do-
 „ mini Terrestres, in quorum Tenentis ejusmodi Græci
 „ Ritus commorantur, ansam habeant benignissimæ hujus-
 „ modi nostræ Dispositioni contraveniendi ex ea ratione,
 „ quod exemptione Fundorum, in quibus Ecclesiæ, Paro-
 „ chiaë, reliquaque ad cultum Dei spectantia consistunt,
 „ onera servilia, hactenus eis præstari solita diminuuntur,

„ meminisse eos debere obligationis suæ Christianæ ad ea,
„ quæ cultui Dei necessaria sunt, Subditis suis providenda;
„ ideoque ut habita Incolarum cujusvis loci multitudinis
„ ratione, Ordinariorum loci, Episcoporum, vel ab his
„ exmittendorum Vicariorum suorum Generalium, aut
„ Archi-Diaconorum conscientioso arbitrio, ubi, & quan-
„ tum hi necessarium pro Ecclesiis Parochiis, cæmeteriis
„ scholis judicaverint, tantundem Fundorum eximatur, in
„ quo si Domini Terrestres fors pietatis erga Deum imme-
„ mores consentire noluerint, nihilominus Dei cultui assi-
„ gnentur, & ipso facto reddantur immunes; eo vero in
„ casu Domini Terrestres Locorum Jus Patronatus Eccle-
„ siarum sibi non valeant vendicare, donec Univerſa, quæ
„ ad hoc obtinendum sacrorum Canonum instituta exigunt,
„ præstitisse comperiantur: Quibus omnibus præmissis illud
„ etiam per expressum declarandum esse diximus; ut quo-
„ niam Græci Ritus Sacerdotes conjugati essent, ne Filii
„ eorum, utpote liberis parentibus nati, legitimoque ex
„ Matrimonio geniti (nisi sponte Colonicales Sessiones
„ assumere, seseque in rusticitatem, servitutemque ipsi vel-
„ lent redigere) ad servitutem, statumque ejusmodi adi-
„ gantur, & si qui hactenus, adacti essent, Libertati in-
„ tegræ restituantur, quoad Personas:

„ Nollemus tamen ut hæc Declaratio Immunitatis
„ Ecclesiasticæ Græci Ritus Uniorum ullo modo suffrage-
„ tur iis, qui in Schismate, ac erga Sanctam Matrem
„ Ecclesiam inobedientia persisterent: Imo clementissime
„ exoptamus, ut tam Dominorum, quam Subditorum illo-

„ rum in exigendis, horum in præstandis solitis laborum
 „ oneribus molestia, ac confusio vitetur, pro utrorumque
 „ commodo, ut Festa, tum mobilia, tum articularia, &
 „ pro Diœcesium varietate ab Ordinariis Locorum insti-
 „ tuta, etiam Græci Ritus Uniti, iisdem diebus celebrent,
 „ quibus Latini celebrare consueverunt:

„ His illo etiam adstipulato, quod si Sanctorum ali-
 „ quorum, quos Græca Ecclesia singulariter venerari con-
 „ suevit, Festa celebrare voluerint, id fiat, consensu Ordi-
 „ nariorum, quo obtento, eisdem etiam diebus festis,
 „ eorum proprii Domini Terrestres nullatenus eos possint
 „ laboribus aggravare; sine quorum Ordinariorum expresso
 „ itidem consensu, novas sui Ritus Parochias, vel Ecclesias
 „ eis licitum non sit erigere; Et hæc tandem præmissa
 „ omnia, ac juxta illa præsens etiam Cæsareo Regium
 „ Diploma, Mandatumque nostrum benignissime volumus,
 „ & jubemus per Ordinarios Locorum in Universis Comi-
 „ tatibus suarum Diœcesium, in quibus Græci Ritus Uniti
 „ degunt, tempore Congregationum Generalium publicari,
 „ ut ad omnium quorum oportet, notitiam valeant perve-
 „ nire, si vero quipiam ausu temerario his omnibus relu-
 „ ctantes apparerent, Ordinarii iidem Majestati Nostræ
 „ relationem superinde facere debeant, quatenus, si opus
 „ fuerit tam evidenti malo, severiori etiam manu medela
 „ tempestive adhibeatur: Secus itaque nullus Fidelium
 „ nostrorum facere præsumat, hoc autem benignum Diplo-
 „ ma, & Mandatum nostrum, postquam perlectum fuerit,
 „ reddi semper, & restitui volumus exhibenti. Datum in

„ Ci-

„ Civitate nostra Vienna Austriae, die vigesima tertia men-
„ sis Augusti, Anno Domini Millesimo, sexcentesimo, no-
„ nagesimo secundo. Regnorum nostrorum Romani trige-
„ simo, Hungariae & reliquorum trigesimo octavo, Bohemiae
„ vero Anno trigesimo sexto. LEOPOLDUS. (L.S.) Bla-
„ sius Jaklin, Episcopus Nitriensis, Joannes Maholanyi.

„ Nos itaque ejusmodi humillima supplicatione pro
„ parte ejusdem Graeci Ritus Unitorum Cleri apud Majesta-
„ tem nostram facta, Regia Benignitate exaudita clemen-
„ ter & admissa, praestatas literas antelati Divi condam-
„ Imperatoris, & Regis Hungariae Leopoldi primi Privile-
„ giales Diplomaticas, non abrasas, non cancellatas, neque
„ in aliqua sui parte suspectas, sed omni vitio, & suspicione
„ carentes, praesentibus literis nostris Privilegialibus, de
„ verbo ad verbum sine diminutione, & augmento aliquali
„ insertas, & inscriptas, quoad omnes earundem continen-
„ tias, clausulas, & articulos eatenus, quatenus eadem
„ rite, & legitime existunt emanatae, viribusque earundem
„ suffragatur ratas, gratas, & accepta habentes approbavi-
„ mus, roboravimus, & ratificavimus, ac perpetuo valituras
„ benignissime confirmavimus. Harum nostrarum Secreto
„ sigillo nostro, quo ut Rex Hungariae utimur impendenti
„ communitarum vigore, & Testimonio literarum mediante.
„ Datum per manus Fidelis nostris Nobis sincere dilecti,
„ Spectabilis, ac Magnifici Comitum Nicolai Illyeshazy de
„ eadem, Haereditarii in Trenchin, ejusdemque nominis;
„ prout & Liptoviensis Comitatum perpetui supremi Co-
„ mitis, actualis Intimi Consilarii nostri, & per dictum

„ Re-

„ Regnum nostrum Hungariæ Aulæ Cancellarii. In Regia
 „ Arce nostra Pofonienfi, die vigefima prima mensis Junii,
 „ Anno Domini Millefimo, feptingentefimo duodecimo,
 „ Regnorum noftrorum Romani primo, Hispaniarum nono,
 „ Hungariæ vero Bohemiæ, & reliquorum Anno fecundo.

„ Reverendifsimis, Sereniffimo, ac Venerabilibus in
 „ Chrifto Patribus, Dominus Chrifiano Augusto, Duce
 „ Saxoniz, S. Romanæ Ecclefiæ Presbytero Cardinale,
 „ Metropolitanæ Strigoniensis; ac Emerico de Comitibus Csáky, Colocensis & Bachienfis Ecclefiarum cano-
 „ nice Unitorum Archi-Epifcopis: Stephano Telekeffy,
 „ Agrien. Ladislao Adamo è Comitibus Erdödy, Nitrienfi;
 „ Fratre Emerico Eſzterházy, Zagrabiensfi; prælibatis Chri-
 „ ftiano Augusto, Jaurinensfi; & Emerico Csáky, Varadinensfi,
 „ Adminiftratoribus; Andrea Illyés, Tranſylvaniensfi;
 „ Comite Francifco Vilhelmo à Nefſelrod, electo Quinque-
 „ Eccleſien. Comite Ottone Joanne Baptiſta à Volkra, Ve-
 „ ſprimien. Georgio Patachich, Boſnenſi; Comite Sigismundo à Kollonitz, Vaciensfi; Andrea Matuffek, Tininiensfi;
 „ Fratre Ladislao è Comitibus Nadasd, Cſanadiensfi; Comite Adamo Benedicto Ratkay, Segniensfi, Modruſiensfi ſeu
 „ Corbuyiensfi; & Petro Bakich, electo Sirmiensfi Eccleſiarum
 „ Epifcopis, Eccleſias Dei feliciter gubernantibus. Item
 „ Illuſtre, Spectabilibus, ac Magnificis Paulo Eſzterházy
 „ de Galantha, S. R. I. Principe, Judice Cumanorum,
 „ Aurei Velleris Equite, & prælibati Regni noſtri Hun-
 „ gariæ Palatino; Comite Georgio Erdödy ſeniore de Mo-
 „ nyorokerék, Judice Curiz noſtræ Regiæ, Comite Joan-

„ ne

„ ne Pálffy ab Erdöd, præfatorum Regnorum nostrorum
„ Dalmatiæ, Croatiae, & Sclavoniæ Bano; Comite Sigis-
„ mundo Csáky de Keresztszeg, Tabernicorum; Comite
„ Marco Czobor, de Czobor Szent-Mihályi, Janitorum;
„ Comite Michaelæ Eszterházy, de præfata Galantha; Cu-
„ riæ; Comite Francisco Battyán, perpetuo in Némét-Uj-
„ vár, Pincernarum; Comite Joanne Kéry de Ipoly-Kér,
„ Agazonum; Comite Joanne Draskovich de Trakofztyan,
„ Cubiculariorum; Comite Petro Zichy de Vásonykö,
„ Dapiferorum nostrorum Regalium in Hungaria Magistris;
„ ac Comite Nicolao Pálffy, à jam dicta Erdöd; Comite
„ Pofonienfe; cæterisque quam plurimis toties fati Regni
„ Hungariæ Comitatus tenentibus, & honores. CAROLUS
„ m. p. (L.S.) Comes Nicolaus Illyésházy m. p. Ladislaus
„ Hunyady m. p. Unde Nos pro solita nostra in Deum
„ pietate & solerti in universis iis, quæ ad majorem cul-
„ tus Divini promotionem, & orthodoxæ Romanæ Ca-
„ tholicæ Fidei, consequenter totius Militantis Ecclesiæ
„ propagationem, nitorem & gloriam conferre, aut quid-
„ piam momenti addere possent, cura, & solitudine,
„ proque Regali nostro Apostolico munere pro parte me-
„ morati Græci Ritus Unitorum Episcopi, & Cleri apud
„ Majestatem nostram facta humillima supplicatione, Re-
„ gia Benignitate exaudita, clementer, & admiffa, tum
„ præmemoratus Divi quondam Domini Genitoris nostri
„ literas confirmationales, ac protectionales, non abrafas,
„ non cancellatas, neque in aliqua sui parte suspectas,
„ sed omni prorsus vitio, & suspicione carentes, præfen-

„ tibusque literis Privilegialibus de verbo ad verbum,
 „ sine diminutione & augmento aliquali insertas, & inscri-
 „ ptas, quoad omnes earundem Continentias, Clausulas,
 „ & Articulos, eatenus, quatenus, eadem rite, & legitime
 „ existunt emanatæ, viribusque earundem veritas suffraga-
 „ tur, Autoritate nostra Apostolico Regia approbavimus,
 „ roboravimus, ratificavimus, ac perpetuo valituras beni-
 „ gnissime confirmavimus; Tum vero propagandæ ejusdem
 „ Græci Ritus cum Ecclesia Romano Catholica Unionis, &
 „ hinc augendi cultus Divini causa memoratas concessio-
 „ nes, in præinserto Privilegio Leopoldino contentas, ad
 „ Comitatus quoque Maramorosensis, Clerum & Populum
 „ ejusdem Græci Ritus cum Ecclesia Catholica Unitum
 „ clementer extendimus: Imo approbamus, roboramus,
 „ ratificamus, confirmamusque, & extendimus, harum
 „ nostrarum Secreto majori sigillo nostro, quo ut Regna
 „ Hungariæ utimur impendenti communitarum vigore, &
 „ Testimonio literarum mediante. Datum per manus Fi-
 „ delis nostri Nobis sincere dilecti, Spectabilis, ac Magni-
 „ fici Comitis, Ludovici de Battyán, perpetui in Németh-
 „ Ujvár, Comitatus Castriferrei supremi, & perpetui Co-
 „ mitis Pincernarum nostrarum Regalium per Hungariam
 „ Magistri, Consilarii item nostri actualis Intimi, nec non
 „ per autelatum Regnum nostrum Hungariæ Aulæ nostræ
 „ Cancellarii, in Arce nostra Regia Posoniensi, die vigesima
 „ prima mensis Octobris, Anno Domini Millesimo, septin-
 „ gentesimo, quadragesimo primo. Regnorum nostrarum:
 „ Hungariæ, Bohemiæ, & reliquorum Anno primo.

„ Reverendissimis, Illustri, ac Venerabilibus in Christo
„ Patribus Dominis: Fratre Emerico è Comitibus Eszter-
„ házy de Galantha, Principe, Metropolitanæ Strigo-
„ nienfis; Gabriele Hermanno, è Comitibus Patachich
„ de Zajezda, Colocenfis & Bachienfis Ecclesiarum cano-
„ nice Unitarum, Archi-Episcopis; Comite Gabriele An-
„ tonio Erdödy de Monyorokerék, Agrienfis; Petro Bakich,
„ Bosnenfis; Adamo Acsády, Veszprimienfis; Georgio Bra-
„ nyugh, Zagrabiensfis; Joanne Antonio de Benzoni, Seg-
„ nienfis & Modruensfis, seu Corbaviensfis; Adolpho à S. Geor-
„ gio, Jaurinensfis; Ladislao Szürrinny, Sirmienfis; Michaele
„ Carolo è Comitibus ab Althann, Vaciensfis; Comite Nico-
„ lao Csáky de Kereftszegh, Varadiensfis; Fratre Nicolao
„ Stanislavich, Csanadiensfis; Comite Sigismundo Bereny
„ de Karáncs-Beren, Quinque-Ecclesiensfis; Comite Emerico
„ Eszterházy de Galantha, Nitriensfis; Barone Francisco
„ Xaverio Klobusiczky de Zettény, Transylvaniensfis; Co-
„ mite Francisco Antonio Engl de Vagrein, Belgradienfis
„ & Samandriensfis; Alexandro Mariáfy, Tininiensfis; Co-
„ mite Paulo Forgach de Ghimes, electo Rosonenfis; Paulo
„ Spatzay, electo Arbenfis; Joanne Kis, electo Ansfariensfis;
„ Georgio Foglár, electo Serbiensfis, Georgio Handrer,
„ electo Vonadrenfis; Paulo Barthakovich, electo Almi-
„ fiensfis; Petro Guilielmo, Castelle - in electo Traguriensfis;
„ Stephano Nozdrovitzky, Cateriensfis; Comite Francisco
„ Zichy de Vafonykö, electo Noviensfis; Jacobo Fabry,
„ electo Dulciensfis; Venceslao Bukofzky ab Hufzterhan,
„ electo Tribunicensfis; & Stephano Ketzer, electo Maka-
riensfis;

„ rienſi ; Eccleſiarum Episcopis Eccleſias Dei feliciter
 „ gubernantibus ;

„ Nec non Spectabilibus , ac Magnificis , Comite Joanne
 „ Pálffy ab Erdöd , dicti Regni noſtri Hungariæ Palatino ,
 „ Judice Cumanorum , Aurei Velleris Equite , & Locum-
 „ tenente noſtro Regio ; Comite Joſepho Eſzterházy de
 „ Galantha , Judice Curia noſtræ Regiæ ; (Officio Bani
 „ vacante) Comite Leopoldo de Nadasd , perpetuo Terræ
 „ Fogaras , Tavernicorum ; prædicto Comite Ludovico
 „ de Battyán , perpetuo in Németh-Ujvár , Pincernarum ;
 „ Comite Joſepho Illyéſházy de eadem , perpetuo in Tren-
 „ chin , Dapiferorum ; Comite Franciſco Eſzterházy , de
 „ prædicta Galantha , Agazonum ; Comite Nicolao Pálffy ,
 „ ab antelata Erdöd , Curia ; altero Comite Carolo Pálffy ,
 „ à prædicta Erdöd , Janitorum ; Illuſtr. S. R. I. Principe
 „ Paulo Antonio Eſzterházy , de prærepetita Galantha ,
 „ perpetuo in Frakno , Cubiculariorum noſtrorum Regalium
 „ per Hungariam Magiſtris ; ac prælibato Comite Joanne
 „ Pálffy à toties fata Erdöd , Comite Poſonienſi ; cæterisque
 „ quam plurimis ſæpeſati Regni noſtri Hungariæ Comitatus
 „ tenentibus , & honores. MARIA THERESIA m. p. Co-
 „ mes Ludovicus de Battyán m. p. Petrus Végh m. p.

„ Anno 1743. die 19. Julii ſub Generali I. Cottus de
 „ Beregh Congregatione in Oppido Bereghſzaſz celebrata
 „ Præſentes Suæ Sacr. Cæſareæ Regiæque Majæſtatis Pri-
 „ vilegiales , Confirmationales Diplomaticæ literæ pro par-
 „ te Venerabilis Græci Ritus Unitorum Cleri clementer
 „ elargitæ , debito modo exhibitæ , palamque , publice , &

„ ma-

„ manifeste perlectæ, proclamatæ, ac solenni ritu publicatæ
„ sunt nemine contradicente, per *Georgium Sebbey*, præfati
„ Inclyti Comitatus de Beregh Jur. Notar. m.p.

„ Anno 1744. die 17. Junii sub Generali Congregatione
„ I. Cottus de Szabolcs in Oppido N. Kállo continuative
„ celebrata, æque sua formalitatè præsentis clementissimæ
„ Confirmationales Diplomaticæ literæ pro parte prætitu-
„ lati V. Cleri Græci Ritus Unitorum emanatæ publice
„ perlectæ, & publicatæ sunt per *Thomam Csakany*, ante-
„ lati I. Cottus de Szabolcs Jurat. Ord. Notarium m. p.

„ Præsentis benignæ Suæ Majestatis Sacratissimæ Con-
„ firmationales Diplomaticæ literæ pro parte Venerabilis
„ Cleri Græci Ritus Unitorum emanatæ debito venerationis
„ cultu publice perlectæ & publicatæ sunt sub Generali
„ I. Cottus de Ungh Congregatione, die 17. Martii 1745.
„ in Possessione Szenna celebrata, per me *Georgium Kar-
„ ner*, præfati I. Cottus Jurat. Ordin. Notarium.

„ Præsentis Suæ Cæsareæ Regiæque Majestatis Privi-
„ legiales Diplomaticæ pro parte Venerabilis Cleri Græci
„ Ritus Unitorum emanatæ literæ authenticæ sub pendentem
„ sigillo præsentatæ, publice perlectæ, & solenniter publi-
„ catæ sunt in Congregatione Generali, & Sede Restaura-
„ toria I. Cottus Szatmarien. die 27. & subseq. Maji, Anni
„ 1754. continuative celebrata per *Ladislaum Szuhány*,
„ præfati I. Cottus Szatmariensis Ord. Jur. Notar. m. p.

„ Anno 1756. die 9. Martii sub Generali Congregatione
„ I. Comitatus Borsodiensis in Oppido Miskolcz continua-
„ tive celebrata præsentis Suæ Majestatis Sacratissimæ, ac

„ Dominæ Dominæ naturaliter clementissima Privilegia-
 „ les, Confirmatorio Diplomaticæ literæ pro parte V. Cleri
 „ Græci Ritus Unitorum benigne elargitæ, nobisque præ-
 „ sentatæ sunt alta, & intellegibili voce solenniter publicatæ,
 „ nemine prorsus contradicente, per me Georgium Bodo,
 „ antelati Inclyti Cottus Jurat. Ord. Notar.

„ Pari formalitate, & modo sub Generali I. Cottus Aba-
 „ Ujvarien. in Possessione Nagy-Ida 1756. die 10. mensis
 „ Junii celebrata Congregatione, benignæ hæ Majestatis
 „ Sacratissimæ Patentales, Privilegionales publicatæ sunt.
 „ per me Paulum-Tiszta de Sellyeb, Ord. Jur. Notar.

„ Anno 1756. die 29. Decembris sub Generali Privi-
 „ legiatorum Oppidorum Hajdonicalium in Oppido Böször-
 „ mény, continuative celebrata Congregatione præsentis
 „ Benignissimæ Suæ Majestatis Sacratissimæ literæ Privi-
 „ legiales Confirmatorio Diplomaticæ pro parte V. Cleri
 „ Græci Ritus Unitorum emanatæ, Nobisque præsentatæ,
 „ lectæ, & publicatæ sunt, per Samuelem Diószegy, præ-
 „ fatorum Oppidorum substitut. Notarium m. p.

„ Præsentis literæ Sacratissimæ Cæsareæ & Apostolico
 „ Regiæ Majestatis Benignissimæ Confirmationales, pro
 „ parte V. Cleri introfertis publicatæ sunt in Generali Incl.
 „ Cottus Maramorosien. Congregatione, die 7. Augusti,
 „ Anno 1761. in Oppido Szigeth celebrata, per Paulum
 „ Tiwadar de Száplancza, præfati I. Cottus Maramoros.
 „ Juratum Vice-Notar. m. p.

„ In Sede Installatoria Excellentissimi, ac Illustrissimi
 „ Domini supremi Comitatus Inclyti Comitatus Saarosienis,
 „ die

„ die 12. Januarii, Anno 1763. in Libera, & Regia Civi-
 „ tate Eperiesien. celebrata, præsentis Benignissimæ literæ
 „ Privilegiales Confirmatorio Diplomaticæ, lectæ, & publi-
 „ catæ sunt per me Sigismundum Péchy de Péch-Ujfalú,
 „ Incl. Comitatus Saarosienfis Ord. Jur. Notarium m. p.

Præfens scriptum relectum, confrontatum, & correctum
 Originali suo in omnibus adæquate conforme esse testor.
Alexius Ilkovics, Episcopatus Munkacsienfis Pro-Archi-
 Diaconus Cathedr. & V. Capituli Notarius m p. (L. S.)

A P P E N D I X

Ad Caput IX. Partis secundæ.

Ad ea, quæ de Rufsibus, seu Ruthenis Capite IX. Partis secundæ à me
 relata sunt, luculentius cognoscenda, poterunt deservire & hæc
 quoque, quæ hic adnecto ex Caroli PALMA Opere, cui titulus: *Notitia*
Rerum Hungaricarum, Editio III. Pars I. Anni 1785.

Pagina V. „ Magyari, centum octodecim Familiæ sub Ducibus
 „ Almo, Eleud, Kund, Ound, Thofu, Huba, & Tuhuto ex Scythia
 „ Anno 884. venerunt primum in Rusiam.

Pag. VII. „ Confederunt prope Kioviam.

Pag. IX. „ Hi Russorum Consiliis ducti, eas Regiones, in quibus
 „ olim Attila dominabatur, occupare decernunt.

Pag. X. „ Magyaris multi Russorum Nobiles per Ducem Almum
 „ in Societatem benevole sunt accepti, & adnumerati.

Pag. XI. „ His — — — ad Kioviam gestis, Almus novis Equo-
 „ rum pecorumque supplementis per Russos instructus toti Populo è
 „ Magyaris, Cumanis, & Rufsibus conflato Anno 886 protectionem meri-
 „ diem versus indixit, præeuntibus ex pacto, viamque commonstrantibus
 „ Rufsibus, iter per Lodomeriam & Galliciam continuatum — — — supe-
 „ ratis demum Alpibus, ut erant in plura Agmina divisi, ita hodiernæ

„ Hun-

„ Hungariæ fines pluribus locis subière, ut eodem prope tempore Mara-
„ morosiensem, Bereghiensem, & Unghensem Provinciam inundaverint;
„ Almus Dux in Unghi fluminis ripa prope Castrum confedit.

Pag. XII. „ Prima hostilitatem experta est Arx Unghensis, cujus
„ Dominus LABORCIUS, oblatam sibi ab Almo Duce gratiam ob-
„ stinate respuit, in fuga postmodum laqueo enectus, vacua Arce Hosti
„ relicta.

Pag. XIII. „ Almo Duce vita functo Arpadus per Magyarorum,
„ Cumanorum, ac Russorum Primores Dux renunciatus, ante omnia
„ Russis, quorum Consilio, & opera nova Expeditio adeo prospere
„ suscepta erat, gratiam relaturus, eosdemque sibi perpetuo fœdere co-
„ pulaturus, cujusdam è vicinis Russiæ Ducibus Filiam Conjugem acce-
„ pit, atque ex eo tempore Magyari intimam, constantemque cum
„ Russis coluerunt amicitiam, quam eorundem Duces, ac subinde Reges
„ acceptis non raro è Russiâ Conjugibus, Filiabusque suis vicissim eo in
„ Matrimonium collocatis, renovare, stabilireque studuerunt.

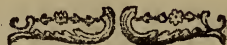
Pag. XV. „ Magyaros ab Ungho Castro, seu Unghvar vocari cœpisse
„ Unguaros, ac demum Ungaros, refert Belæ Regis Notarius.

Pag. XXIII. „ Inter Primores, ac Præfatos censebantur Capitanei,
„ Provinciarumque Præfecti; Milites: Magyari, Cumani, & Russi, quos
„ in unam quasi Gentem Kioviæ coaluisse diximus — — Nobilium
„ cœtum efficiebant, Terrestrisque erant Domini.

Pag. XXV. „ Zoltanus è conjuge Ruthena Arpadi Filius Regni
„ Hæres factus.

Pag. XXVI. „ Illud inter Zoltani res gestas recensetur, quod no-
„ vam Russorum Coloniam ad Mosoniensem Agrum deduxerit, fines
„ Regni contra Germanorum irruptiones tuituram, his porro præfecit
„ Veteranos jam Russos eorum, qui cum Arpado advenerant posteros:
„ eos Ungari ad novorum hospitem distinctionem Ó RUSZOK,
„ Ó ROSZOK, id est: antiquos appellarunt, atque idcirco Castro
„ illi, quod ab his conditum memoratur. Ó ROSZUAR, sive anti-
„ quorum Russorum Castrinomen adhæsit.

Finis Partis secundæ.

FUNDATIO
KORIATHOVICHIANA,

P R O

BASILITIS

MUNKACSIENSIBUS.

P A R S. III.

BREVIS NOTITIA
FUNDATIONIS

THEODORI KORIATHOVITS,

OLIM

DUCIS DE MUNKACS,

PRO

RELIGIOSIS RUTHENIS

ORDINIS SANCTI BASILII MAGNI,

IN MONTE CSERNEK AD MUNKACS,

ANNO MCCCLX. FACTÆ.

EXHIBENS

SERIEM EPISCOPORUM GRÆCO-CATHOLICORUM

MUNKACSIENSIIUM,

*cum præcipuis eorundem aliorumque Illustrium
Virorum Gestis, è variis Diplomatibus, Decretis-
que Regiis, ac aliis Documentis authenticis
potissimum concinnatam.*

PARS TERTIA.

AUTHORE

R. P. JOANNICIO BASILOVITS,

Ordinis Sancti BASILII Magni,

In Vener. Monasterio de Monte Csernek ad Munkacs

PROTO-HEGUMENO.

CASSOVIÆ,

EX TYPOGRAPHIA ELLINGERIANA 1799.

BREVIS NOTITIA
FUNDATIONIS
KORIATHOVITSIANAE.

PRO

Religiosis Ordinis S. BASILII Magni Ruthenis
ad Oppidum Munkacs factæ.

P A R S III.

CAPUT I.

MICHAEL MANUEL OLSAVSZKY,
Episcopus Munkacsienfis XIX.

Anno Domini 1742. mense Decembri, Georgio Gabriele Blasovszky è vivis sublato, MICHAEL OLSAVSZKY eotum Vicarius Generalis, in Episcopum Munkacsiensem voto Venerabilis Cleri electus, per Augustam Imperatricem

cem MARIAM THERESIAM nominatus, & per summum Pontificem Romanum BENEDICTUM XIV. primum quidem in Vicarium Apostolicum, demum in Episcopum Rossensem resolutus, atque confirmatus est Anno 1743. Decreti Cæsareo Regii tenor hic :

„ NOS MARIA THERESIA Dei Gratia Regina Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiae & Slavoniæ &c. &c. Memoriam commendamus tenore præsentium significantes, quibus expedit, Universis; Quod Nos pro ea, qua in constituendis legitimis Ecclesiarum Dei Pastoribus tenemur cura, & solitudine, benignum habentes respectum ad præclaras virtutes, laudatosque & acceptos mores, doctrinam item, & eruditionem, omnibusque gratam exemplaris vitæ conversationem, cæterasque præclaras animi dotes Fidelis nostri Honorabilis Michaëlis Olsavzky, Græci Ritus Unitorum in Districtu Munkacsienfi (sede Episcopali ejusdem Ritus vacante) per Fidelem nostrum, Nobis sincere dilectum, Reverendum, Spectabilem, ac Magnificum Comitem Gabrielem Erdödy de Monyorokerek, Episcopum Agriensem constituti Vicarii Generalis, quibus ipsum ab altissimo insignitum, & ornatum esse nonnullorum Fidelium nostrorum fide digno Testimonio, ac etiam efficaci memorati Episcopi Agriensis recommendatione benigne cognovimus. Eidem itaque Michaëli Olsavzky tanquam Personæ idoneæ, & bene meritæ, Nobisque hoc nomine gratæ, & acceptæ, eo etiam ex motivo, quod decursu sedecim Annorum in Vineâ Domini operarium egerit,

&

„ & ad latus jam duorum Græci Ritus Episcoporum cum
„ Ecclesia Catholica Unitorum, in munere Generalis Vica-
„ rii constitutus, laborum Episcopaliū notabilem partem
„ supportaverit, ac demum vacante quoque sede Episcopa-
„ li in præfato Generalis Vicarii munere, onus Directionis,
„ ac Gubernii Græci Ritus Unitorum in antelato Districtu
„ laudabili, cum fructu gerat, & ulterius quoque, omnes
„ Vires, & conatus suos in promotionem Sacræ Unionis,
„ ac animarum fructum se impensurum polliceatur; Ti-
„ tulum, seu Honorem Episcopi Munkacsienſis Districtus
„ Ruthenorum Græci Ritus Unitorum per mortem, & ex
„ hac vita decessum Reverendi Georgii Blasovszky, ejus-
„ dem Episcopatus ultimi veri, & legitimi Pastoris de Jure,
„ & de facto vocantem, cum omnibus omnino Juribus,
„ Obventionibus, Emolumentis & Jurisdictionibus de Jure,
„ & ab antiquo præfati Districtus Munkacsienſis Rutheno-
„ rum in Ritu Græco Episcopis competentibus autoritate
„ Juris Patronatus nostri Regii, quod generaliter in confe-
„ rendis Universis Ecclesiasticis prærepetiti Regni nostri
„ Hungariæ, partiumque ei annexarum Beneficiis, Titulis
„ & Honoribus instar Divorum quondam Hungariæ Regum
„ Prædecessorum videlicet nostrorum glorioſæ Reminiscen-
„ tiæ, optimo Jure habere, & exercere dignoscimur, dan-
„ dum & conferendum esse duximus. Imo damus, & con-
„ ferimus præsentium per vigorem; quo circa universis, &
„ singulis Fidelibus nostris, harum Notitiam habituris, præ-
„ sertim vero in præfato Districtu Munkacsienſi degentibus,
„ & Episcopo Græci Ritus Unitorum subjecto Clero, &

„ Populo harum serie firmiter præcipientes committimus,
 „ & mandamus, quatenus mentionatum Michaëlem Ol-
 „ sayzky, per Nos prævio modo Populi Græci Ritus, per
 „ Districtum Munkacsiensem Episcopi Titulo, ac Honore
 „ insignitum pro tali habere, tenere & recognoscere, eidem-
 „ que in omnibus veluti Episcopo debitis Jurisdictionibus
 „ & Prærogativis parere, obtemperare modis omnibus
 „ debeatis, & teneamini, secus non facturi. Datum per
 „ manus Fidelis nostri, Nobis sincere dilecti Spectabilis,
 „ ac Magnifici Comitum Ludovici de Battyán, perpetui in
 „ Németh-Ujvár, Comitatus Castriferrei supremi & perpe-
 „ tui Comitum, Pincernarum nostrorum Regalium per Hun-
 „ gariam Magistri, Consilarii nostri actualis Intimi, &
 „ per antelatum Regnum nostrum Hungariæ Aulæ nostræ
 „ Cancellarii. In Civitate nostra Vienna Austriæ, die
 „ duodecima mensis Martii, Anno Domini Millesimo,
 „ septingentesimo, quadragesimo tertio, Regnorum nostro-
 „ rum Hungariæ, Bohemiæ & reliquorum Anno tertio.
 „ MARIA THERESIA m. p. (L. S.)

Breve Apostolicum pro eodem Episcopo:

BENEDICTUS P.P. XIV.

Dilecte Fili! Salutem & Apostolicam Benedictionem.
 Pro nostri Officii munere iis potissimum invigilare
 „ debemus, quæ curam Christi Fidelium, ut in viam
 „ mandatorum Domini ad salutem animarum dirigantur,
 „ omnino respiciant; itaque de Tuis Fide, Prudentia,
 Inte-

„ rabilium Fratrum nostrorum Sacrae Romanae Ecclesiae
„ Cardinalium negotiis propagandae Fidei Praepositorum
„ Consilio, te pro Graecis in Ditione Munkacsienfi, aliis-
„ que locis aquisitis in Hungaria commorantibus Vicarium
„ Apostolicum, cum Jurisdictione, Juribus, & Facultatibus
„ necessariis, & oportunis, ad nostrum, & Sedis Apосто-
„ licae beneplacitum auctoritate Apostolica tenore praesentium
„ facimus, constituimus, & deputamus, salva tamen
„ semper in praemissis auctoritate condignis eorundem
„ Cardinalium; mandantes propterea omnibus, & singulis,
„ ad quos spectat, & spectabit quovis modo in futurum, ut
„ tibi in praemissis prompte pareant, obediant, tuaque
„ salubria monita, & mandata humiliter suscipiant, &
„ efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam, sive
„ poenam, quam rite tuleris, seu statueris in rebelles ratam
„ habebimus, & faciemus auctore Domino usque ad Sa-
„ tisfactionem condignam inviolabiliter observari; non ob-
„ stantibus Apostolicis, ac Universalibus, Provincialibus-
„ que Conciliis, editis Generalibus, vel Specialibus Con-
„ stitutionibus, & Ordinationibus, nec non quibusvis etiam
„ Juramento, Confirmatione Apostolica, & quavis firmitate
„ te alia roboratis statutis, & consuetudinibus, Privilegiis
„ quoque indultis, & literis Apostolicis in contrarium praesentium
„ missarum quomodolibet concessis, confirmatis, & inno-
„ vatis. Quibus omnibus, & singulis illorum Tenores praesentium
„ sententibus pro plene, & sufficienter expressis, ac de verbo
„ ad verbum insertis habentes, illis alias in suo Robore
„ permanens, ad praemissorum effectum hac vice dun-

„ taxat specialiter , & expresse derogamus , cæterisque
 „ contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctam
 „ Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die VI. Se-
 „ ptembris, M. DCCXLIII. Pontificatus nostri Anno quarto.
 „ (L. S.) *I. Cardinalis Passioneus.* m. p.

Assumpto postmodum cuculo Mönastico Manuel nomi-
 nari voluit Antistes hic, consecratus in Galicia ad Titulum
 Episcopi Rossensis, eundem Manuelem Illustribus meritis,
 & virtute sua ad Mitram venisse manifestum reddit præmis-
 sum Decretum Regium, & Breve Apostolicum. Ab ipso
 sui Regiminis felici auspicio, semper & ubique zeli sui
 Apostolici fervorem præferebat. Exemplo, & Doctrina
 omnibus omnia factus erat, ut lucrifaceret omnes pretioso
 sanguine Christi redemptos: Quæ erant muneris Pastoralis,
 eorum nihil omnino prætermittere studuit. Hinc Diocesim
 visitat, Agrum Domini cum excolit, semen Doctrinæ, ver-
 bique divini ubique spargit, Zizania evellit, defectus, ab-
 ususque quos reperit suffert, errantes ad Ovile Christi
 reducit, à lupis oves suas defendit, Religionem Catholi-
 cam ubique promovere studet, Parochis salutare Ordines,
 Leges, Canones præscribit, statuta varia condit, Pastora-
 lem Encyclicam ad Venerabilem Clerum suum dimittit,
 scholas pro Clero instituendo Munkacsinum introducit, &
 alia quæque agit zelo Apostolico incensus.

Inter cætera ædem Sacram Pócsiensis per piæ memo-
 riæ *Gennadium Bizanczy* Prædecessorem suum Episcopum
 Munkacsiensis construi ceceptam continuare eo cum cona-
 tu adnitus est, ut brevi tempore eandem ad statum per-

fectum Deo juvante perduxerit. Præterea curavit exfrui Monasterium sacræ huic ædi contiguum, ad quod introduxit Monachos Divi Basilii M. quovis prius obice, & impedimento remoto.

Quod concernit dictæ Ecclesiæ structuram, ea inchoata est Anno adhuc 1731. & postmodum per prælaudatum Episcopum terminata Anno 1756. ut exhibet Chronologicum isthoc:

ANTISTES PRIMVS BIZANTIVS IVIT HONORI
VIRGINEO TALES ÆDIFICARE LARES.

In quibus Olsavzky Simeon, Gabrielque Blasovszky vix muris mediis apposuerunt manus.

EXVRGVNT OLSAVSZKI SVB MANVELE FINES,
GLORIA LAVSQVE DEO, VITA PERENNIS EI.

Seu ex literis majori caractere scriptis in duobus primis versibus contentis, & combinatis prodit hic numerus: MDCLLVVVVIIIIIIIII. id est: 1731. Anno præattacta Ecclesia inchoata.

Item ex literis in duobus postremis versibus appositis numerus habetur: MDLLLLXVVVVVVVVVIIIIIII. seu 1756. eadem Ecclesia terminata.

Domum vero Religiosam seu Monasterium Maria Pócsense idem Illustrissimus ac Reverendissimus Dominus prænominatus Munkacsienfis Episcopus Manuel Olsavzky cæpit construere Anno Domini 1749. die 18. mensis Maji, primo lapide Fundamentali, per Spectabilem Dominum *Demetrium Racz*, Excellentissimi ac Illustrissimi Comitum Domini *Francisci Karolyi* Plenipotentiarium posito.

Quemadmodum ex Inscriptione patet , quæ sequitur in hunc modum :

„ In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Amen.
 „ Sub felicissimo Regimine Augustissimæ Dominæ Dominæ
 „ MARIÆ THERESIÆ DEI gratia Regni Hungariæ,
 „ Bohemæ (Titl.) Reginæ feliciter Regnantis, Augustissimi
 „ Imperatoris FRANCISCI I. Conjugis, Naviculam S. Ma-
 „ tris Ecclesiæ Sacratissimo Æcumenico Patriarcha BENE-
 „ DICTO XIV. gubernante in Possessione Pócs, I. Cottui
 „ Szaboltsienfi. adjacente, Hæreditario vero Jure ad Incluy-
 „ tum Dominium Excellentissimi Domini *Francisci Károlyi*,
 „ Comitis de Karoly, Dominiorum Erdöd, Ecsed, Cson-
 „ grad, Meger, Surany, Ocsvár (Titl.) Hæreditarii Do-
 „ mini, Sacratissimæ Cæsareæ Regiæ Majestatis actualis
 „ Intimi Consiliarii, Generalis Campi-Marschali Locumte-
 „ nentis, & I. Cottus Szathmariensis supremi Comitis (Titl.)
 „ qua Fundatoris, & Jus Patronatus habentis Ecsedienfē,
 „ pertinente, Diva Matre Thaumaturga hujate Fundatrice
 „ existente, & Illustrissimo, ac Reverendissimo Domino
 „ *Michaële Manuele Olsavszky* DEI, & Apostolicæ Sedis
 „ gratia Episcopo, Sacri Ritus Orientalis Rossensi, Mun-
 „ kacsienfi, & Maramorosienfi, per I. Regnum Hungariæ,
 „ & partes ei adnexas Vicario Apostolico (Titl.) curante,
 „ Venerabilis hujus Domus Monasterialis, seu Conventus
 „ pro Religiosis Ordinis S. Basilii M. fundatæ primus lapis
 „ nomine prætitulati Excellentissimi Domini Comitis, &
 „ Generalis, per Spectabilem Dominum *Demetrium Racz*,
 „ modo titulati Domini Generalis Locumtenentem, &
 „ ab-

„ absolutum Plenipotentiarium, S. Ritus Orientalem æque
„ profitentem; die 18. mensis Maji, Anno reparatæ salutis
„ 1749. Præsentibus infrascriptis consueta cum solennitate
„ impositus est. &c.

Interim lapis Fundamentalibus Monasterii ille, lapis
offensionis postmodum multorum fuit.

Affurgebat ad notabilem altitudinem Fabrica, præat-
tacti ædificii jam per duos Annos absque interruptione
continuata, nemine quidquam in contrarium obmovente:
Primum Anno 1751. multorum oculi, oraque ad eam con-
versa varia impedimenta obmoveri cæperunt; Delatum
Negotium ad Regiam Majestatem, facti Ratio exigitur,
Informatio præstanda adurgetur, Inquisitio etiam desuper
peragenda injungitur secundum Puncta Interrogatoria se-
quentia:

I. In cujus Terreno inchoata est in Possessione Maria
Pócs structura Residentiæ pro Religiosis S. Basilii Magni
Græcum Ritus sequentibus?

II. Ex qualibus Materialibus ea fabrica erigitur? in
quali quantitate sit futura in altum, longum, & latum? pro
quot personis deserviet? quantumve jam erectum est?

III. An ad prosequendam hujus Residentiæ Fabricam
etiam Eleemolina colligatur, quot, per quem, & quo eum
in finem exmissi sunt?

IV. An in locis ad M. Pócs circumjacentibus multi sint
Græci Ritus Uniti? an item in quovis suæ habitationis
loco, aut saltem in vicinia habeant sui Ritus Presbyteros,
qui eis divina ministrant?

V. An, si ejusdem Ritus fideles devotionis causa ad Ecclesiam Pócsiensē veniunt processionaliter, semper veniant cum suis localibus Presbyteris, iique ad eorum Confessiones exaudiendas, & Sacramentum Eucharistiæ ipsis inibi ministrandum hucusque suffecerint? & nunquid pari, aut fors etiam majori numero Latini Ritus fideles, eorum pro devotione confluant?

VI. An, à quo, & qualem fundationem dicti Religiosi sint habituri? ex qua suam subsistentiam accipiant, an non etiam ex mendicatione sint victuri, facta tecta suæ Residentiæ servaturi?

VII. An in locis Pócsino vicinis habeantur jam Domicilia aliquot Religiosorum, vi sui instituti mendicato venturorum? Ubi, in quanta abhinc distantia? qualium Religiosorum, quotve in iisdem Domiciliis personæ alantur?

VIII. An non etiam alii Religiosi ad I. Cottum Szabolcsiensē, signanter autem loca Pócsino vicina ab antiquo soleant venire pro mendicatione? unde? quales? quam frequenter?

IX. In præsens an, & quot Basilicæ Pócsinum inducti jam sint? in quali Domo habitant? unde subsistunt? nunquid etiam pro mendicatione excurrunt? tum an in locis vicinis sui Ritus fidelibus spiritualia aliqua Ministeria præsentent? sed & ipsius Possessionis Pócs Incolis Unitis, an non sufficeret unicus hujus Ritus Sacerdos sæcularis?

Ad Quæsitā præmissa fatentur testes communiter hoc modo: „ Structura Residentiæ pro Religiosis inchoata est „ in fundo Ecclesiæ Pócsensis G. R. Unitorum, & fabrica

„ hæc

„ hæc ex tegulis adustis calce mixtis erigitur, in altumque
„ ad duas condignationes ducitur, corpusque illud, quod
„ jam cæptum est, deserviet 8. personis, in altum jam est
„ elevatum ad orgias tres &c. longitudo 18. orgiarum,
„ latitudo 7. &c. habetur; spectata porro delineatione si
„ tota fabrica juxta eandem successive extrueretur fatente
„ murariorum Magistro, hæc deservire posset 30. personis.
„ Colligant dicti Religiosi Eleemofynam, sed num pro stru-
„ ctura Residentiæ illius, vel vero pro sui intertentione?
„ nescitur, supponitur tamen illos mendicato victuros.

„ Sunt satis copiosi homines Græcum Ritus sequentes
„ in locis ad M. Pócs circumjacentibus, iique provisi sunt
„ Presbyteris localibus, præter Pócs Petri, & Kis Léta,
„ prior quidem consuevit suum habere Presbyterum, pro-
„ uti etiam actu ordinatus eorsum habetur, qui circa festum
„ S. Georgii Militis & Martyris, ad Pócs Petri se con-
„ feret. Kis-Létam, quod concernit, prioribus temporibus
„ administrari consuevit à Presbyteris sæcularibus Eccle-
„ siasticis Possessionis Pócs, ab eo vero tempore, à quo
„ Religiosi S. Basilii Pócsinum ingressi sunt, & Ecclesia-
„ sticus Ritus hujus Presbyter abinde amotus est per
„ Dominum Episcopum, tam Kis-Létam, quam Pócsinum
„ dicti Religiosi administrant.

„ Quotiescunque fidelis Ritus ejusdem causa devotionis
„ ad Ecclesiam Pócsensem processionaliter veniunt, semper
„ veniunt cum suis localibus Presbyteris, iisque abundan-
„ ter sufficiunt, tam pro excipiendis eorsum occurrentis Po-
„ puli Confessionibus, quam pro administrando Eucharistiæ

„ Sacramento. Longe attamen majori numero Latini Ritus
 „ Fideles, quam Græci Ritus confluere solent pro devo-
 „ tione Pócsinum.

„ De nulla actuali Fundatione horum Religioforum
 „ constat, sed neque qualem sint habituri. Dominus Epi-
 „ scopus suo ære inchoavit structuram Residentiæ illius. In
 „ Oppido Bathor, I. Cottui Szabolcsienfi ingremiato, quod
 „ à Pócs spatio circiter unius horæ distat, Religiosi Con-
 „ ventuales Minoritæ dicti habent Domicilium, qui vi sui
 „ instituti mendicato vivunt etiam circiter 30. numero. Ab
 „ antiquo solent ex variis Comitatibus, ad I. huncce Co-
 „ mitatum, & signanter etiam ad loca Pócsino vicina pro
 „ mendicatione venire, Religiosi, videlicet P. Franciscani
 „ Cassovieneses, P. Capucini Tokaienses, P. Trinitarii Sá-
 „ ros-Patakieneses, & quidem frequentissime, sequentes vero
 „ rarius, nimirum PP. Franciscani Debreczinienses, Nagy-
 „ Szölöfieneses, ex duobus item Domiciliis Religiosi S. Ba-
 „ filii utpote Zaricsienfi, & Msticziensfi.

Actu sunt 5. Presbyteri Basilitæ in Pócs, inhabitant
 Domum Parochialem, vivunt autem partim à Domino Epi-
 scopo, partim mendicato. Unus ibidem Presbyter suffice-
 ret. &c.

Hæ sunt in Compendium redactæ falsiones Testium in
 M. Pócs, die 1. Martii 1751. Anno.

Inquirentibus Admodum Reverendis Dominis *Stephano Csak*, Vice - Archidiacono Szabolcsienfi, Parocho Toka-
 jensfi; item *Ladislao Vesprianyi*, Parocho Nagy - Kalloviensfi
 m. p. Ex mandato Antistitis Agriensfi *Francisci Barkoczy*,

causa Informationis Excelso Consilio Locumtenentiali Regio Hungarico de præmissis negotio (quæ exigebatur) præstanda. Inquisitio hæc peracta fuit. Præstita etiam erat per prænominatum Antifitem Informatio hæc. Sed de non introducendis ad Pócs Religiosis Basilianis (ad sensum præattactæ Inquisitionis) opinio quoque data:

„ Cæterum (ait Præsul hic) ex eadem Inquisitione
„ quam isthic advolvo, perspicuum redditur, memoratos
„ Ord. S. Basilii Religiosos Pócsienses, quorum quinque
„ eo inducti jam sunt foundationem pro sui sustentatione
„ nullam habere, consequenter sicut nunc fit, ita etiam
„ postquam numerus ipsorum auctus fuerit, mendicato
„ duntaxat victuros esse. Quod an, & quanto miseræ
„ plebi aggravio futurum sit Excelsum Consilium metiri
„ dignabitur, tum ex numero horum ipsorum Religiosorum,
„ Magnitudini fabricæ, cum perfecta fuerit, haud dubie
„ responfuro; tum ex copia aliorum Mendicantium, ad
„ partes Transtibiscanas confluere solitorum, quorum Ca-
„ thalogum præfens Inquisitio exhibet. Sed etiam aliunde
„ mihi notum, perspectumque est, pene omnia Mendican-
„ tium Domicilia in superioribus minus fertilibus Comitati-
„ bus sita, frumento potissimum Transtibiscano vivere con-
„ suevissent: Unde horum quoque conditionem nova Mendi-
„ corum istorum accessione deteriorandam opinor.

„ Jam quod iidem Basilicæ nec pro Spirituali Mini-
„ sterio inibi necessarii sint, præfentes falsiones Testium
„ satis evincunt, quando ostendunt, fideles Unitos nec in
„ vicinia Pócsiensi Presbyteris suis destitui, nec in ipsa

„ Possessione Pócs, eique adjuncta Kis-Léta tantos esse, ut
 „ ipsorum obsequio sicut multis retro annis, ita deinceps
 „ quoque unus sæcularis Sacerdos non sufficiat.

Unica ratio frequentioris ad Ecclesiam Pócsiensẽm
 fidelium devotorum concursus, majorem Sacerdotum nume-
 rum poscere videri poterat; sed etiam hanc Inquisitio diluit,
 ostenditque: eorum longe plures Latini, quam Græci Ritus
 fideles accurrere, hos item si qui veniant, suis Localibus
 Presbyteris viæ Comitibus provisos esse &c. & alia quæ-
 que allegata sunt, ut ab opere Fabricæ illius cæpto desi-
 statur, & ab introductione Basilicarum ad Pócs conatus
 præpediantur. Intimatum accepit desuper etiam Episcopus
 Manuel, hujus facti sui rationem redditurus. Quod etiam
 inomisse præstitit, quod Capite sequenti inducitur.

C A P U T II.

Dati Responi ad Excelsum Consilium Regium tenor, hoc
 modo sonat:

*Excelsum Consilium Locumtenentiale Regium,
 Domini Domini Gratiofissimi!*

Erga Benignam Suæ Majestatis Sacratissimæ Cæsareo
 Regiæ; Dominæ, Dominæ Clementissimæ Volunta-
 tem, Gratiofum Excelli Consilii Locumten. Regii de dato
 Pofonii 4. Februarii Anni currentis mandatum, eo quo
 par est, devotionis cultu percipiens, illi ut parere obligor,

ac singulariter solitus sum, eidem Excelso Consilio humillime submitto. Quæ vilis, exiguaque structura, pro Patribus etiam Ordinis S. Basilii in Possessione M. Pócs in Inclyto Cottu Szabolcsienfi situata erigi curatur, eandem in illo terreno positam esse: quod, ut Ecclesia Pócsiensis Parochum ad normam aliarum Ecclesiarum requirens, & per consequens Parochia quoque necessaria eadem ipsa cum Ecclesia ab antiquo, & Annis ultra octuaginta fuit, Terraque Ecclesiæ circumjacens, ab iis plane temporibus per Parochos interturbate continuo, ut Hortus Seminarius, & prunctorum possidebatur, alias nunc, ac tempore cæpti ædificii proprietate, Juribus, Excellentissimi ac Illustrissimi Comitum, Domini Francisci Károlyi &c. (Titl.) subjacente, non sine indulto Suæ Excellentiæ, idem ædificium cæptum, ad medietatem ferme parietum sine controversia palam exsurrexit; è lateribus quidem quales hic tegulæ de terra minus solida, arenosa confici, pararique possunt. Quantitas autem ejus sat vilem locum occupat, longitudo enim 18. latitudo autem septem non excedit orgias; ædificio cum Ecclesia conjungendo, ut personas (uti et nunc existunt) ad summum quinque recipere possit, inter quas & Ego de Ritu nostro, qua Religionis ejusdem S. Basilii professus è re nata condescendere possim, atque quo ad divina me secundante Clementia restantes adhuc Ecclesiæ ædificiorum defectus supplevero, & ad statum eandem Ecclesiam perfectum reduxero, subsistere valeam, an item necessitas sit præcitorum Religiosorum pro animarum Ministerio? censerem

Primo: Inconveniens fore ut divæ divarum omnium Sanctorum per totam S. Ecclesiam Catholicam Magnificatæ Reginæ in loco tam Sacro, quem divina Omnipotentia Miraculis illustrare dignata est, cultus frequentiorum oblationum purissimi Holocausti, juxta horas item Canonicas per Basilitas fieri consueto psalmodiarum concentu non augeatur incrementum. Ideo

Secundo: Quo & populus ad majorem Dei, & Deiparæ cultum excitetur, Basilitæ noctu surgentes ad Ecclesiam proficiscuntur, ibidemque ut in tali Ecclesia dignum est, solitos Psalmos, uti & successive diurnos canendo peragunt. Accedit

Tertio: Vix unam, aut aliam diem elabi, ut homines utriusque Ritus Sacra Unione in Fide catholica conjuncti, ex longinquioribus etiam Partibus Sacram Sanctissimæ Virginis Imaginem non visitent, quorum favori Basilitæ ad celebranda lecta Sacra Missæ Sacrificia ab horis Matutinis usque ad Nonam, qua cantatum quotidie celebratur, dispositi sunt. Quia

Quarto: Serius subinde Ecclesiam accedentes vota petunt Missæ Sacrificia, ob idque plures quam unum ad eandem Ecclesiam applicari necesse esse Presbyteros. Præcipue:

Quinto: Siquidem in omnibus Festis Beatissimæ Matris juxta utrumque Ritus celebrare solitis, ejusdem utriusque Ritus Fideles promiscue ac indifferenter, tanta frequentia concurrere assoleant, ut & esto copiosi ex Religiosis, ac aliis Ecclesiasticis extraneis convenient; Presbyteri tamen

non solum à potiori, verum ordinarie confessiones populi exaudire fiunt insufficientes, quod non incongrue Basilitæ supplere solent, etiam extra Festa prædicta, aliis quibusvis occasionibus magis necessario dum scilicet rariores Latini Ritus Presbyteri veniunt. Denique

Sexto: Dum & Græco errori adhuc adhærentes, qui ad partes istas peregre ingressi, & necdum sacram Unionem amplexi sunt, cultum tamen Mariæ Matris Dei æque profitentes, Basilicam ejus in Maria Pócs patrocinium imploraturi frequentarent: Oraculo habent prædeklaratum inter utriusque Ritus Uniti Religiosos, atque cæteros Ecclesiasticos Harmoniam, nec videntur jam, quam ii damnant, sacram Unionem abhorrere, quin advertuntur eam non obscure approbare. Ergo

Septimo: Religiosum Ordinem S. Basilii ad Ecclesiam Thaumaturgæ Matris Pócsensem jugiter famulantium, non exiguum esset successivis temporibus Fundamentis prædictæ Sacræ Unionis Incrementum. Præterea

Octavo: In attactis Beatissimæ Matris Festis, quia concurrentes extranei Presbyteri horas celebrationis Sacrificiorum Missæ, observare minus essent obligati, adeoque maturius, quam Populus undequaque concurret, absolvunt, ac taliter necessum esset, serius venientes Missæ Sacrificiis destitui in undecima, & media duodecima horarum Basilitæ ad eandem celebranda haberentur ordinati. Porro

Nono: Basilitarum vita austerior, qui & carni esu per tota vitæ tempora expertes, continuis Jejuniis suis, & Orationibus in Ecclesia, ut supra attactum est peragi consuetis,

populum ad majorem pietatis cultum provocant. Tandem

Decimo: Ut Ecclesiam ad statum perfectum, quo commodius, & celerius perducere possim, dempto visitæ, & aliarum spiritualium obligationum tempore necessum est mihi, memet hic continere, & pariter in omnibus Beatissimæ Virginis Festis, quoad fieri potest præfens esse debeo, quibus temporibus non celebrans scandalo populi futurus sum, celebrans vero quodocunque sine assistentibus esse non possum; consecutive Basilitas hic necessario haberi debere, clarum esset. Vel ex eo

Undecimo: Quod si propter adstantias meas Vicinarum Ecclesiarum Ministros huc accersendo adhiberem, à Ministerio peculiari avocatis, animæ fidelium consolatione spirituali desitui deberent. Religiosorum itaque Basilitarum in M. Pócs pro ministerio animarum omnino non licere mihi non deberet. Prætitulati Excellentissimi ac Illustrissimi Domini Comitis Francisci Károlyi Patrocínio incæptum ædificium pro mea, & meorum reclinatione continuare. Maxime vero cum Basilitæ dicti nec hactenus mendicaverint, nec successive mendicare intendant, sintque vetiti, ut pro spontaneis etiam pro victu suo oblatis temere non excurrerent. Qua ratione, nullius fores causa petendæ Eleemosinæ pulsantes, solis leguminibus, & hortensibus (communibus enim jejuniis, nec piscibus vesci consueverunt) contenti, nullatenus possunt aggravio plebis haberi, nec hucusque, vel in minimo habebantur.

Nulla proinde, ut opinor; succurrit ratio, quin Ordo hic à trecentis, & quod excedit Annis, in Inclyto Regno Hungariæ vigens, ad sacra obeunda in Ecclesia Pócsensi munia oportunus, & necessarius ibidem erga continuationem capti prædeducti ædificii, quod suprafatum personarum numerum attinet, conservari debeat. Nec alius adversi quidpiam hoc in passu opponere valet, nisi qui amplificata, & in dies crescente Sacra Unione Tempa Catholica exurgere, augerique, dolenter & invidie intuetur.

„ Quare non tantum, quod gratiose mihi Mandatum
 „ existit, refero, sed humillime infimul insto, ut Patro-
 „ cinio Excelli Consilii Locumténentialis Regii, & Gratia,
 „ Clementiaque Suæ Majestatis Sacratissimæ Cæsareo Re-
 „ giæ in promovendo, & augendo Sanctissimæ Deiparæ
 „ cultu in Pócs securus progredi valeam. Quod dum de
 „ innata benignitate Altissimarum Gratiarum mihi tribuen-
 „ dum firmissime sperarem, gratiosis toties expertis Excelli
 „ Consilii Patrociniis enixissime devoveo me, & perpetuus
 „ ad Aras exorator emorior. Excelli Consilii Locumte-
 „ nentialis Regii humillimus, & devotissimus Servus, &
 „ Capellanus *Michael Manuel Olsavszky, Episcopus Rossensis,*
 „ *Munkacsienfis, Vicarius Apostolicus.* Maria Pócs, die 25.
 „ Februarii 1751.

Submissa præexpofita Informatione atque Declaratione superatum fuit hoc totum negotium, neque prælaudatus Episcopus in continuatione Religiosæ Domus illius construendæ turbabatur amplius, ac proinde, quam partem Monasterii construere cæpit, eandem etiam cum auxilio

Dei feliciter successive terminavit penes validum, atque efficacem Excellentissimi ac Illustrissimi Domini Comitis Francisci Károlyi Patrocinium, atque ut Dominus loci illius Terrestralis, & Hæreditarius in se susceptam Evictionem, & Protectionem.

Prætitulatus Comes ex speciali suo zelo, & fervore, quo in cultum DEI, & Deiparæ Virginis ferebatur in Pócs promovendum, celsit liberalissime Fundum tam pro Ecclesia, quam & Monasterio una cum Horto Seminario, cæterisque requisitis appertinentiis, item eidem Monasterio, seu Religiosis pro erigenda Domo Hospitali, denique totum Jus suum, & Possessorium Pócsense contulit in perpetuum.

C A P U T III.

Instrumentum cessionale Fundorum seu Terreni illius in M. Pócs habiti, in quo constructa Ecclesia Thaumaturgæ B. M. Domus Religiosa, Diverforium cum cæteris appertinentiis Intravillanis Monasterialibus per Excellentissimum ac Illustrissimum Dominum Comitem Franciscum Károlyi Religiosis Basilianis perennialiter collatis:

„ Comes Franciscus Károlyi de Nagy-Károly, Arcium
 „ & Dominiorum Károly, Erdöd, Bétek, Csongrad, Me-
 „ gyer, Surany & Ecsed, Hæreditarius Dominus, I. Cot-
 „ tus Szatmariensis supremus Comes, Sacrarum Cæsareo
 „ Regiarum Majestatum actualis Intimus Consiliarius, Ex-
 „ cellæ Tabulæ Septem-Viralis Cojudex, Cæsareo Regiæ
 Equi-

„ Equitatus Generalis , unius Legionis Equestris Ordinis
„ Militiæ Hungariæ Colonellus , & partium Regni Hunga-
„ riæ Transtibiscanarum Districtualis Commendans Gene-
„ ralis. Memoria commendo tenore præsentium significans,
„ quibus expedit Univerfis, quod ineffabilem Dei Provi-
„ dentiam Omnipotentis, qua ante natos nominis mei præ-
„ decessores à septem (& quod excedit) sæculis, & me
„ ipsum quoque, ut ut erga Suam Divinam Majestatem
„ indignum, & ingratum, Sago, & Toga Illustres reddere:
„ imo jam etiam proles meas diversimode beare dignatus
„ est, devote recolens: Ex singulari meo, quo in cultum
„ Patriæ, soli Divino Numini debitum, Hyperdulciæ autem
„ supra omnes cœlites Beatissimæ Incarnati Verbi Genitrici
„ Virgini Mariæ eminentius competentem; pro tenuitate
„ virium mearum promovendum feror Zelo, & Fervore.
„ Fundum illum, seu Terrenum in Possessione Pócs I Co-
„ mitatui Szabolcsiensis adjacente, alias ad Dominium Etse-
„ diense, Regia Donatione mediante, in me Jure Hæredi-
„ tario, cum omni Jure Regio recenter devolutum pertinere
„ per me tentum & habitum. In quo alias ignobili loco
„ præexistens Deiparæ Virginis Imago in parvula Orien-
„ talis Ritus eorum ex ligneis solummodo materialibus ex-
„ structa Ecclesia, olim in Prototypo. Postquam autem
„ primæva illa Icon Benigno Augustissimi quondam Impe-
„ ratoris, & Regis Leopoldi gloriosæ reminiscentiæ Jussu
„ Viennam uberioris devotionis causa, solemni cum Comi-
„ tatu translata fuisset. In ejusdem translatae Iconis Ectypo,
„ in eodem loco pro continuanda Christi Fidelium devotione

„ relicto circa Annum 1715. diebus 2da 5ta & 11ma mense
 „ Augusto, iteratis vicibus ad publicum concurrentis eor-
 „ sum populi, ac etiam hæreticorum notitiam, & admi-
 „ rationem prodigiose lachrimabunda celebriori reddito:
 „ adeoque pro gloria, & cultu nominis divini, ac Deiparæ
 „ Virginis manifeste electo, & destinato, nunc, & de præ-
 „ senti Ecclesia è solidis materialibus (magnifica utique)
 „ magnis sumptibus potissimum ex piis Christi Fidelium
 „ oblationibus: Notanter autem Illustrissimi, ac Reveren-
 „ dissimi Domini Gennadii Bizancy, Orientalis Ritus Uni-
 „ torum Episcopi Munkacsienfis, pro Legato congestis in-
 „ choata, ac dein Illustrissimi ac Reverendissimi Domini
 „ Manuelis Olsavzky, ejusdem Ritus Unitorum moderni
 „ Episcopi, & Vicarii Apostolici memorabili munificentia,
 „ laboribus item, & Industria fere ad perfectum statum jam
 „ deducta, insuper, ut in eadem Ecclesia divinum Numen,
 „ & Deipara Virgo ibidem Thaumaturga, diebus ac no-
 „ ctibus incessanter coleretur, in contiguitate ejusdem Eccle-
 „ siæ Monasterium quoque, seu domus lapidea, à latere
 „ Ecclesiæ meridiem respiciente jam erecta habetur, in
 „ eadem Religiosi Patres è sacro Ordine Divi Basilii Ma-
 „ gni introducti, Deo Omnipotenti, & Beatæ Virgini Dei-
 „ paræ diu, noctuque famulantur, illum inquam Fundum,
 „ seu Terrenum, in quo prædeclarata Ecclesia & Clau-
 „ strum, ut præmissum est, sumptibus, & pientissima cura
 „ Illustrissimi Domini Episcopi ædificata, & vigore alterius
 „ Instrumenti præfatis Rdis Patribus Jure sibi incumben-
 „ te plenarie cessa sunt. Adjecto præterea alteri Ecclesiæ

„ lateri Septentrionem respiciente Fundo, seu Terreno in
„ annexa Mappa, seu delineatione Geometrica æque ex-
„ ciso ipsis Religiosis, ibidem Deo, & Thaumaturgæ Vir-
„ gini famulantibus, in quampiam perpetuæ devotionis, &
„ gratitudinis meæ, & posterorum meorum thefferam,
„ Deo Omnipotenti, & Beatæ Virgini Matri cœlorum &
„ mundi Reginæ, magnæ Hungarorum Dominæ in antela-
„ ta Possessione mea Pócs Thaumaturgæ virtute etiam
„ liberæ dispositionis, mihi qua Aquifitori legitime compe-
„ tentis hacce mea perennali Falsione mediante, uberioris
„ firmitatis causa, vivæ vocis meæ oraculo celebranda;
„ præsentium vigore in perpetuum humillime trado, assi-
„ gno, & devoveo: sineque illo, ut prædeclaratus utrius
„ Ordinis cultus eminentius competens Orientali Unitorum
„ materno orthodoxæ Ecclesiæ sinu complexorum Ritu,
„ cum augmento Sacræ Unionis in perpetuum duret, vi-
„ geat, augmentetur, antelati Sacri Ordinis Divi Basilii
„ Magni Religiosis Patribus inhabitandum, & usuandum
„ pia manu trado, & resigno; ea tamen lege:

„ *Primo:* Ut quia ipsa Unionis Sanctitas reciprocam
„ charitatem exigeret, & sacri hujus loci celebritas, maxi-
„ mam, & frequentissimam utriusque Ritus Christi Fidelium
„ confluum haberet, Ritus Latini Fidelibus Devotionis
„ causa eo concurrentibus, liber quidem accessus, pro so-
„ latio animarum Fidelium concedatur: ita tamen, ut infi-
„ nuationes advenientium, & sacrificare volentium Sacer-
„ dotum fiant legitimis Ecclesiæ Superioribus ad præscri-
„ ptum Constitutionum Pontificiarum, in quibusvis Latini

„ etiam Ritus Ecclesiis hucusque observatarum. Ne obve-
 „ nire volentibus quibusvis scandalis occasio præberetur.
 „ Nihilque inde Juris privati, aut dispositivi prætere
 „ valerent.

„ *Secundo*: Ut in prædicto Fundo Septentrionali la-
 „ teri Ecclesiæ adjacente ædificent prædicti Patres Reve-
 „ rendi commodum Hospitium, ut quivis majoris momenti
 „ hospites, devotionis Christianæ causa eo concurrentes,
 „ tum & futuri Illustrissimi Orientalis Ritus Episcopi, aut
 „ privatæ devotionis, aut peragendæ publicæ Functionis,
 „ Episcopalis causa propter communem totius Populi, er-
 „ ga Divinum Numen, & Sanctissimam Deiparam, au-
 „ gendam pietatem, ibidem moraturi condigne excipi pos-
 „ sent. Solenni tamen cautione interposita: ne quis eo-
 „ rundem Illustrissimorum Episcoporum Jus aliud sibi præ-
 „ tendere, vel arrogare in memoratum Fundum valeat.
 „ Cautionem tamen hanc moderni Illustrissimi Domini Epi-
 „ scopi Paterna cura, & pietate non recipiente, adeoque
 „ pro eodem nec extensa existente. Quod si vero Succes-
 „ sores moderni Illustrissimi Domini Episcopi, vel quilibet
 „ alius, lite, aut potentia mediante quoquo modo prædictos
 „ Patres, in præfati Fundi, & reliquarum præattactarum
 „ appertinentiarum eorundem in Possessorio turbarent, vel
 „ eis præjudicarent, ipso facto vigore præsentium Reve-
 „ rendi Patres Ordinis Sancti Basilii ab omni Jure, etiam
 „ Hospitalitatis soluti sunt, liberaque, ac Plenaria Dispo-
 „ sitio de quibusvis rebus circa præmissos Fundos, quibus-
 „ vis in circumstantiis apud eosdem Reverendos Patres

„ maneat. Tum in hoc autem, tum & aliis quibusvis qua-
„ libuscunque suscitandæ contra eos, aut impetitionis, aut
„ persecutionis; quam juxta Apostolum pie viventes evitare
„ nequeunt, casibus, & justis etiam contentiosis tamen Li-
„ tibus Religiosis Viris semet involvere indecorum, indi-
„ gnum, ne dicam plane scandalosum sit. Memorati Pa-
„ tres id omnino antevertere studeant, sed ut purius,
„ exemplariusque Sacra Altissimo debita Sacrificia quietius
„ offerre valeant, injurias sibi imminentes exemplari qui-
„ dem patientia sustineant; ad me tamen, præscriptosque
„ meos quantocius referant. Hi porro eosdem ab omnibus
„ Injuriis, damnificationibus, omni cura, studio, & diligen-
„ tia defendant, inque Juribus sibi per me cæsis, ad amus-
„ sim manu teneant propriis vel hominum suorum fatigiis,
„ & expensis injurias eorum omnes antevertant. Illatas
„ porro ad exigentiam justis, & æqui vindicent. Quod si
„ vero memoratos Patres Religiosos, & Episcopos (quod
„ Divina Providentia pro infinita sua bonitate clementer
„ advertere dignetur) per injuriam temporum, & quam-
„ piam vicissitudinem interveniente ne fors aliquo, inde
„ exulare contingeret, sequaciter præattactum cultum ces-
„ sare necessum foret, interea temporis, usque dum ejusdem
„ Sacri Ordinis Patres Jure postliminii redire, & restabiliri
„ potuerint. Præattacto Fundo ad meam, & præscripto-
„ rum meorum Dominii quippe Terrestrialis Jurisdictionem
„ devolvatur; neque tamen ipsis cuicumque Ecclesiastico
„ Clericali, aut Religioso statui ea Titulo Foundationis per-
„ petuæ conferre & tradere ullatenus licitum sit, sed sub

„ protectione sua conservare obligentur. Interimale nihilominus Templi, & animarum curæ ejusdem Ritus specialiter five Religioso, seu Clericali Presbytero Viro, erga convenientem ex fructibus dictæ Possessionis Portionem ipsi excindendam concedatur: & ejusdem Administrationi serua cura, & vigilantia adhibeatur, quo piissimæ Devotiones Populi utriusque Ritus confluxus pristino vigore reducantur. Ea speciali cautione interjecta, ne sibi ullum Jus, quisquis demum curator fuerit ille inde formare, aut prætere ad præattacta Jura Fundationalia valeat, nulloque in casu Sacræ Religionis redditus iisdem Patribus negotio, & impedimento obstante assignari, & tradi possint. Daturus de cætero operam, omnemque ex parte mea possibilem conatum adhibiturus sum, quo Benignum quoque Regium consensum eatenus obtinere, huicque perennali meæ Falsioni superintendere valeam. Signatum in Castro Károly, die 20. Junii, Anno Domini Millesimo, septingentesimo, quinquagesimo septimo. *Comes Franciscus Károly* m. p. (L. S.)

C A P U T IV.

Collationalium, seu Foundationis per Excellentissimum, ac Illustrissimum Dominum Comitem quondam *Franciscum Károlyi* in Mária Pócs pro Patribus Ord. S. Basilii M. Religiosis Anno Domini 1758. die 24. Februarii factæ genuinus tenor ex Transumptionalibus descriptus:

„ Nos

„ Nos Conventus Regiæ Ecclesiæ S. Crucis de Lelefsz,
„ damus pro memoria tenere præsentium significantes, qui-
„ bus expedit Universis. Quod posteaquam nos pro parte,
„ & ad Requisitionem Excellentissimi, ac Illustrissimi Do-
„ mini Comitis Francisci Károlyi de Nagy-Károly, Ar-
„ cium & Dominiorum Károly, Erdöd, Béltek, Csengrád,
„ Megyes, Surany, & Ecsed hæreditarii Domini, Incl.
„ Cottus Szathmáriensis supremi, ac perpetui Comitis,
„ Sacrarum Cæsareo Regiarum Majestatum actualis Intimi
„ Consiliiarii, Excellsæ Tabulæ Septem-Viralis Cojudicis,
„ Cæsareo Regiæ Majestatis Equitatus Generalis, unius
„ Legionis Equestris Ordinis Militiæ Hungariæ Colonelli,
„ & partium Regni Hungariæ Trans-Tibiscanarum Di-
„ strictualis Commendantis Generalis, duos e medio nostri
„ Adm. Reverendos videlicet & Eximios Dominos Herman-
„ num Schuellern, & Emericum Eötvös, Sacri Candidi &
„ exempti Ordinis Præmonstratensis Con-Canonicos Regu-
„ lares, Fratres, & Socios hujus Ecclesiæ nostræ Conven-
„ tuales, ad audiendam infra-scriptam hancce Falsionem
„ perennem. per prætitulatam Suam Excellentiam coram
„ eisdem celebrandam nobisque exinde referendam die
„ decima octava mensis Februarii Anno præsentis infra-
„ scripto nostris pro Testimoniis Fide dignos duxissemus
„ esse transmittendos. ex tunc iidem ab inde ad nos insimul
„ reversi, nobis sub debito ipsorum Juramento in Generali
„ Regni Decreto super inde expresso, undecima die men-
„ sis Junii conformiter per omnia retulerunt hunc in mo-
„ dum. Quomodo ipsi vigesima quarta præscripti mensis

„ Februarii ad faciem Oppidi Nagy-Károly præfacto Co-
 „ mitatui adjacentis, consequenterque Castrî seu solitæ
 „ Suæ Excellentiæ Residentiæ in eodem Oppido constructi
 „ & habiti, personaliter accessissent, ibidemque Idem Do-
 „ minus Comes personaliter utique coram antelatis Testi-
 „ moniis nostris constitutus primo matura, & exacta animi
 „ sui deliberatione præhabita, sponte, & libere, vivoque
 „ vocis suæ Ministerio super infra specificato jure possessio-
 „ nario, in forma Fassionis perennalis coram ipsis Te-
 „ stimoniis nostris fuisset confessus. Ex post autem hujus-
 „ modi Fassionem suam perennem Syngrapha, Sigillo-
 „ que suis propriis subscriptam, & corroboratam, in scri-
 „ ptis quoque præfatis Testimoniis nostris exhibuisset, per
 „ nos authenticandam tenoris infra scripti:

„ *Comes Franciscus Károlyi* de Nagy-Károly, Arcium,
 „ & Dominiorum Károly, Erdöd, Bélték, Csongrád, Me-
 „ gyes, Surány, & Ecsed hæreditarius Dominus, Incl.
 „ Cottus Szathmáriensis supremus Comes, Sacr. Cæsareo
 „ Regiarum Majestatum actualis Intimus Consiliarius, Ex-
 „ cellæ Tabulæ Septemviralis Cojudex, Cæsareo-Regiæ
 „ Majestatis Equitatus Generalis, unius Legionis Equestris
 „ Ordinis Militiæ Hungaricæ Colonellus, & partium Re-
 „ gni Hungariæ Transtibiscanorum Districtualis Commen-
 „ dans Generalis. Memoria commendo tenore præsentium
 „ significans, quibus expedit Universis. Quod cum Ego ad
 „ majorem DEI ter optimi maximi gloriam in hac potissi-
 „ mum Regione Transtibiscana, ubi verus DEI, Beatissi-
 „ mæ Virginis DEIPARÆ, ac Sanctorum cultus ob varias

„ tem-

„ temporum vicissitudines, & injurias, multis etiam cele-
„ brioribus in locis nimium defecit, quin imo in nonnullis
„ prorsus exulat, pro tenuitate virium mearum propagan-
„ dam in Possessione Pócs, I. Cottus Szabolcsiensis adja-
„ cente, alias Dominium Ecsediense Donatione Regia me-
„ diante cum omni jure Regio in me, & Successores meos
„ hæreditario Jure recenter devolutum pertinente, per me
„ tenta, & habita, Fundum, seu Terrenum illud in quo
„ Ecclesia honori Divino, & Sanctissimæ DEI Genitrici
„ Virgini Mariæ ibidem in Icone Thaumaturga ex solidis
„ materialibus erecta, ac etiam Monasterium pro Reveren-
„ dis Patribus Ord. Divi Basilii M. Religiosis, DEO Omni-
„ potenti, ejusdemque Sanctissimæ Virgini Matri ibidem
„ jugiter famulaturis exstructum, & Residentia quoque pro
„ Illustr. Reverendissimis Dominis Orientalis Ecclesiæ cum
„ S. Matre Ecclesia Unitorum Episcopis adjecta habentur
„ perennali Falsione mea mediante, modis, & formis in ea-
„ dem Falsione mea uberius expressatis in perpetuum con-
„ tuliffem, simul etiam de subsistentia memoratis Reveren-
„ dis Patribus Religiosis prospicere cupiens, ne forte iidem
„ Reverendi Patres intuitu conquerendorum mediorum, ad
„ vitam sustentandam necessariorum, à Divino & Beatissimæ
„ Virginis DEIPARÆ cultu avocarentur, quin imo eundem
„ quantum fieri poterit, etiam cum incremento diebus, &
„ noctibus incessanter continuare valeant, totum & omne
„ jus meum, quod in tota, & integra Possessione Pócs per
„ me cum arce, & Dominio Ecsed perennaliter aquisitum
„ habeo, & habere possum in eosdem perpetuo possiden-

„ dum transféro, ea quidem obligatione in me assumpta, ut
„ tametsi ea, quæ penes cessionem meam Illustrissimus Epi-
„ scopus Græci Ritus Unitorum, Episcopus Munkacsienfis
„ *Manuel Olsavszky* revindicavit, in signum grati animi vita
„ quidem ejusdem Comite, contra ejusdem voluntatem cum
„ neque deceat, neque velim recipere, summam tamen illis
„ investitam, nisi sua Dominatio Illustrissima sponte, ac libe-
„ re innata sibi Paterna pietate, & bonitate dictis Patribus
„ legare, adeoque & me ab hoc onere immunem reddere
„ cupiat, eidem dum & quando recipere, bonaque remittere
„ voluerit, imo & cessionariis, & legatariis suis persolven-
„ dam in me, meosque Successores assumo, ad ratam porro
„ etiam ejusdem Possessionis, illamque adhuc dum præ
„ manibus alienis quocunque demum jure, ac titulo avulsa
„ esset, omni cura, & diligentia propriis curis, fatigiis, &
„ expensis recaptivandam memet, Successoresque meos
„ obligo, taliterque utriusque Portionis prædeclarato modo
„ actuale Possessorium recepturus, eisdem Reverendis Pa-
„ tribus absque ulla cunctatione, & dilatione realitate, &
„ effective tradam, & assignabo, imo nunc pro tunc trado,
„ & assigno irrevocabiliter, in perpetuum, nihil mihi præ-
„ ter Patronatus, & gladii infraque declarando in casu
„ bona apprehendendi Juris; primum quidem potissimum
„ efficacioris eosdem Patres protegendi, & manutenendi
„ causa, alterum vero eo, quod illud ab suis Paternitati-
„ bus, administrari, & indecens, & illicitum esset, refer-
„ vo, adeo, ut etiamsi quacunque fatalitate dictos Religio-
„ sos inde extirpari contingeret, bona quidem hæc prout
„ in

„ in alio de antea celsis pro Ecclesia & Monasterio eodem-
„ que appertinentibus Fundis declaratum est, Successores
„ mei nullam aliam sive Sæcularem, sive Ecclesiasticam
„ Jurisdictionem in bona hæc involare permittant, sed
„ eadem Univerfa vigore præsentium, si fieri poterit, illico
„ apprehendant, sin minus, cesso Jure suo facto hoc suapte
„ reviviscente, & competente revindicent, revindicareque
„ sint obstricti, nemini tamen sive Clericali, sive Religiosi
„ Ordini tradant, tradereque possint in perpetuum, sed de
„ interimali Devotionis, & cultus Divini, animarumque
„ curæ, Viro præfati Ritus Ecclesiastico, sive Clericali, sive
„ Religioso, quacunq; tandem ratione interimaliter tan-
„ tum, usque videlicet Deo propitio postliminio securam
„ præfatorum Religiosorum restitutionem provideant. Tali
„ vero modo Possessionis hujus Possessorium Successores mei
„ adituri, fructusque, & emolumenta inde provenientia
„ percepturi, etiam ad ædificia conservanda, imo etiam si
„ quocunq; tandem casu, & fatalitate destruerentur, &
„ devastarentur reædificanda, & non tantum à proportionem
„ proventus ex hac Possessione recipiendi, sed ad mensu-
„ ram infinitæ, qua misericordias Dei non solummodo ore
„ cantare, sed & quali quali possunt reali grati animi signo
„ contestari tenentur, obligationis aliorum quoque qua-
„ liumcunq; proventu Bonorum restaurare, & pristino
„ splendori restituere, Patresque in casum securum in
„ præfata Possessionis, jurisque Dominium iterum introdu-
„ cere, eandemque iisdem pleno jure, perpetuo, ac irre-
„ vocabiliter possidenda assignare, & per manus tradere

„ sint obstricti. Tametsi vero de pietate, & industria Sacrae
 „ Religionis dubitare nullo modo possim, speremque hæc
 „ omnia, quæ cessa per me sunt, ad majorem Dei glo-
 „ riam cessura, tamen quædam grati animi, erga me, &
 „ Successores meos observantia exigere videtur, ut iidem
 „ Reverendi Patres rerum suarum, proventuumque dispen-
 „ sationem, & administrationem mecum, & Successoribus
 „ meis communicent, itaque mihi, Successoribusque meis
 „ de Oeconomiae administratione, omnibusque proventi-
 „ bus, eorundemque dispensationibus præattactorum Bono-
 „ rum quotannis Filialem demonstrationem præsentabunt,
 „ à quo tamen onere, si quo casu Bona è manibus meis
 „ ad quempiam à sanguine meo alienum, aut Fiscum Re-
 „ gium devolverentur, immunes sint, taliterque hanc meam
 „ perennem Falsionem benigno etiam consensu Regio,
 „ Deo juvante super inducendo regulatam volo, super qua
 „ literas Testimoniales sub authentico V. Conventus in tri-
 „ plici exemplari, uno quidem mihi, & domui meæ, al-
 „ tero Illustrissimo, ac Reverendissimo Domino Manuelli
 „ Olfavzky moderno Episcopo, tertio demum ipsis Re-
 „ verendis Patribus præfati Ordinis Divi Basilii Magni
 „ Religiosis, ad antelatum Monasterium Pócsiense introdu-
 „ ctis, & consequenter eorundem in eodem Sacro-Luco
 „ Successoribus, pro cuiusvis directione, & exacta obser-
 „ vatione deservituris solenniter extradandas expeto. Si-
 „ gnatum in Castro Károly, die 24. Februarii, Anno 1758.
 „ (L. S.) *Comes Franciscus Károlyi* m. p.

„ Super qua modo prævio coram antelatis Testimoniis
 „ nostris per prætitulatum Dominum Comitem Fatentem
 „ peracta &c. &c. Datum ipso Festo Beati Basilii Magni
 „ Episcopi & Confessoris, in diem decimam quartam præ-
 „ attacti mensis Junii incidente Anno Domini Millesimo,
 „ septingentesimo, quinquagesimo octavo.

„ Requisitionum proinde, ac juxta Gratosam prælibati
 „ Domini Comitum, Domini Judicis Curiae Regiae Litera-
 „ toriam Comissionem & Mandatum &c. &c. Datum per
 „ manus Egreg. *Martini Franczy*, Jurati Notarii nostri, die
 „ decima quarta mensis Julii, Anno Domini Millesimo,
 „ septingentesimo sexagesimo. Lecta, & correcta in voce
 „ *Bona* per me antelatum *Hermannum Schuellern*, Lecto-
 „ rem (L.S.)

C A P U T V.

§ I.

Literæ Celsionales prælaudati Domini Episcopi *Manuelis*
Olsauszky, quoad Monasterium M. Pocsense:

„ In Nomine Sanctissimæ, & Individuæ Trinitatis,
 „ Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Amen.

„ Posteaquam ineffabili Omnipotentis Dei Providen-
 „ tia, ad munus, & onus Episcopale meritis meis impari-
 „ bus promotus fuisset, omni conamine in id intendebam,
 „ ut cæptam Thaumaturgæ Beatæ Virginis Mariæ, vice
 „ secunda lachrymantis, & miraculis claræ, Ecclesiam

„ lapideam in Possessione Pócs I. Comitatus de Szabolts
 „ ingremiata, non modo ad perfectionem deducèrem, ve-
 „ rum etiam pro refrigerio animæ meæ, majorique Dei
 „ gloria, atque Matris Dei augendo cultu penes dictam
 „ Ecclesiam domum Religiosam pro Reverendis Patribus,
 „ & Fratibus meis Ordinis Sancti Basilii Magni Professis
 „ Religiosis erigere in animo constituissèm; Quia vero Ec-
 „ clesia Parochialis antiqua per injuriam temporum ad ma-
 „ nus Aatholicorum, qui subsecutis etiam Regnicolaribus
 „ Articulis fulciti cum summa licet rei Catholicæ Jactura
 „ tolerari deberent, devenisset, & hucdum iidem in ejus-
 „ dem Possessorio permanissent, Ecclesiam porro olim li-
 „ gneam pro Ritu Orientali in Fundo eorum Illustrissimæ
 „ Familiæ *Rakocziæ*, modo vero ad Possessorium Ex-
 „ cellentissimi Domini Comitis, & Generalis Francisci
 „ Károlyi (Titl.) devoluto, positam, sed & modernam la-
 „ pideam in ejus locum inchoatam, omni stabilimento,
 „ quoad locum, & Fundum desitutam animadvertissèm;
 „ humillimum feci recursum ad altèfatum Excellentissi-
 „ mum Dominum Comitem Károlyi, qua actualem totius
 „ Domini Ecsed, adeoque & Possessionis Póócs hæredi-
 „ tarium Jure Patronatus, etiam Regio provisum Domi-
 „ num Terrestrem, non modo pro Fundo impetrando in-
 „ choatæ, & per me continuatæ, atque etiam Deo pro-
 „ pitio erectæ Ecclesiæ lapideæ, verum ampliore in ejus-
 „ dem vicinitate pro construenda Religiosa domo, seu
 „ Monasterio Patribus, & Fratibus meis Religiosis Or-
 „ dinis S. Basilii Magni, in eadem Ecclesia in perpetuum
 „ Deo

„ Deo famulaturis. Cum autem Idem Excellentissimus
 „ Dominus Comes, & Generalis pro innata sibi singulari
 „ erga Thaumaturgam Beatam Virginem pietate, atque
 „ Zelo, peculiari item erga Ordinem S. Basilii Magni
 „ gratia, ejusmodi votis meis pientissime annuisset, &
 „ non modo Fundamentalis lapidis quæstionati Religiosi
 „ ædificii impositioni, medio Plénipotentiarum sui Spectabilis
 „ Domini Demetrii RácZ interfuisset, verum Fundum
 „ etiam tam pro Ecclesia sæpefata lapidea, quam & do-
 „ mo Religiosa cum suis appertinentiis, prout in Geome-
 „ trica delineatione authentica hicce subnexa liquidius
 „ expressum haberetur, præmissum Sacrum in finem, Fas-
 „ sione authentica perennali contulisset, tradidisset, & per
 „ manus effective assignasset, imo etiam Consensum Re-
 „ gium desuper semet exoperaturum optima fide appromit-
 „ tere dignatus fuisset, gratiose addito, & eo, quod com-
 „ possessoribus in præfata Possessione Pócs adhuc existen-
 „ tibus, quaqua via excutiendis, Ecclesiam quoque &
 „ Fundum ab antiquo Parochiales non obstante articulari
 „ impedimento recepturus, juriq; Episcopali Deo fa-
 „ vente restitutus esset. Taliterque Clementissimus Deus
 „ me in mea intentione erigendæ toties fatæ Religiosæ do-
 „ mus misericordissime adjuvisset, quæ etiam majori in
 „ parte meis propriis sumptibus jam adaptata haberetur,
 „ & sensim Deo propitio per me adaptanda veniret eum
 „ in finem :

„ *Primo* : Ut in dicta piis potissimum Christi Fidelium
 „ oblationibus, signanter piæ memoriæ Antecessoris mei

„ Illu-

„ Illustrissimi condam Episcopi Genadii Bizanczy pio Le-
 „ gato, propriisque meis sumptibus ad perfectionem ferme
 „ deducta Thaumaturgæ æde nocturna, & diurna secun-
 „ dum Ecclesiæ Orientalis Ritum devotio, preces, & in-
 „ cruenta Missæ Sacrificia, Fidelis Catholici Populi utri-
 „ usque Latini, & Uniti Ritus in majus gloriæ, & hono-
 „ ris Dei incrementum, Virginisque, & magnæ Matris
 „ Thaumaturgæ cultus augmentum, atque animarum sa-
 „ lutem, promoveri, & continuari quirent, præfatam do-
 „ mum pro pace, quiete, & tranquillitate Religiosa me-
 „ moratis Reverendis Patribus meis Ord. S. Basilii Magni
 „ professis, modernis & futuris, in præfata Sacra æde ju-
 „ giter, & pleno jure Deo, & magnæ Matri famulaturis
 „ inhabitandam, usuandam, atque possidendam confero,
 „ trado, & per manus resigno, imo contuli, tradidi, &
 „ fassione authentica jure perennali per manus resignavi,
 „ id expresse declarando

„ *Secundo:* Ut mei legitimi Successores in Episcopatu
 „ Munkacsienfi, & Vicariatu Apostolico, ad anteverten-
 „ das, ne fors in futurum emergibiles, & movendas quas-
 „ cunque, & quomodocunque quæstiones, aut prætensiones
 „ huic meæ dispositioni liberæ, contrarias in dictam do-
 „ mum, cujus Fundum in huncce utpote finem, ut præ-
 „ missum est, collatam impetrassem, seu Monasterium, Jus
 „ nullum proprietatis, Jurisque proprietatem, atque fa-
 „ cultatem, seu sibi, seu Successoribus vindicare, usur-
 „ pare, aut prætendere ullo modo possint, & valeant.
 „ Quin imo:

„ *Tertio* : In visceribus Christi orandos , & rogandos
 „ meos Successores Episcopos esse velim , ut in Christiana ,
 „ & Fraternali charitate ab amantissimo Salvatore impense
 „ commendata eosdem Patres protegere , adjuvare , atque
 „ conservare satagant , & studeant , contraque omnes impe-
 „ titores , & pacis turbatores Episcopali zelo defendant ,
 „ atque tueantur. Patres vero

„ *Quarto* : Eisdem Successoribus nostris Episcopis , qua
 „ suis immediatis Prælatibus juxta Sanctiones , & Decreta
 „ Æcumenicorum Conciliorum , nominanter Nicæni Ca-
 „ nonem tertium , & alibi passim expressatos omnem ho-
 „ norem , reverentiam , debitam obedientiam Religiosam
 „ præstare obligabuntur , & tenebuntur ; sed &

„ *Quinto* : Iidem Reverendi Patres moderni , & futuri
 „ pro refrigerio animæ meæ , & aliarum in Purgatorio de-
 „ tentarum omni hebdomada annue unum Sacrificium can-
 „ tatum , aliud vero mense quovis pro conservatione Excel-
 „ lentissimæ Domus Károlyianæ , atque salute amicorum ,
 „ & conversione inimicorum celebrare obligabuntur.

„ In cuius rei majus robur , & firmamentum futura pro
 „ cautela eorundem Patrum Basilitarum præsentibus Celsio-
 „ nales manu propria subscriptas , & usuali sigillo roboras-
 „ tas extradandas esse censui , prouti & extradedi. Da-
 „ tum in Possessione Pócs , die 1. mensis Decembris , Anno
 „ Domini 1753. *Michaël Manuël Olsavszky* , Episcopus Ros-
 „ sensis , Munkacsienfis , Maramorosienfis , per Inclytum
 „ Regnum Hungariæ Vicarius Apostolicus , Sacratissimæ
 „ Cæsareo-Regiæ Majestatis Consiliarius m. p. (L. S.)

§ II. Omni quidem conamine, & studio adnatebatur, contentebatque Præful ille, ut cæptum hoc suum opus, seu Monasterium, & jam pro octo circiter Religiosis adaptatum, ad statum perfectum perducere posset, verum redditibus suis propriis, iisque aliunde exiguis, in continuanda Ecclesiæ structura pene absumptis, ab opere continuando desistere, quoad usque resumeret vires, sumptusque necessarios comparare valeret, in animo constituit, ast morte præventus voti hujus compos factus haud fuit: Interea tamen non sivit Deus opus hoc in statu imperfecto diu permanere, verum medio Spectabilis Domini condam *Demetrii Ratz* illud consummare dignatus est, quatuordecim circiter millia Rhenorum in id continuandum, de proprio ære per eundem Dominum Ruthenum liberaliter infumptis: ædificium hocce quadriangulare est ad duas Condignationes elevatum, amplum, atque Ideæ piissimi Præfulis, & Fundatoris apprime correspondens, conjunctum cum Ecclesia medio ambitu murati, pariter post mortem dicti Præfulis (præexistentibus jam & præhabitis Fundamentis) constructi.

§ III. Introducti sunt ad Maria Pócs Religiosi Ordinis S. Basilii Magni, per prælaudatum Præfulem *Manuelem Olsavzky*, Anno Domini 1749. & Domum Parochialem ad latus Ecclesiæ Septemtrionale sitam, primo inhabitare cæperunt, & postmodum Anno 1753. ad novum ædificium pro iisdem construi cæptum, & ex parte adaptatum translati fuerant primi hi Religiosi inhabitatores videlicet Patres Hieromonachi:

- „ *Joannicius Szkripka*, Hegumenus.
- „ *Leontius Sztarofzta*, Spiritualis.
- „ *Antonius Szmolýko*, Parochiæ Administrator.
- „ *Bonifacius Greczula*.
- „ *Ambrosius Telepcsik*, Diaconus.

Auctus postea successu temporis eorundem numerus, usque ad 12. Individua, & ultra assurgens necessitate ita exigente, accedenteque præsertim intertentionis mediorum per altèfatum Excellentissimum Dominum Comitem *Franciscum Károlyi* facta Provisione præexposita: imo Annis compluribus retroactis etiam viginti quatuor Religiosa numerabantur Individua, complures horas tam nocturnas, quam diurnas laudibus Divinis in sacra æde ad Thaumaturgam Iconem Beatæ Virginis Deiparæ quotidie impendentes, ac populo devotionis causa concurrenti omnimode infervientes.

De præsentì vero Scholas docent, & juventutem ex remotis partibus confluentem elementaribus disciplinis instituunt, atque ad altiora studia solerter disponunt, exercent, qualificant, lingua nativa Ruthenica, Hungarica, & Latina quoque; duo Individua systematice per Dominos Studiorum Directores approbata tradunt.

§ IV. Anno 1777. Excellentissimus Dominus Comes *Antonius Károlyi*, qua in Districtu litterario M. Varadiensi superior Regius Director Studiorum, peracta Bathorienfium, & Pócsenfium Scholarum jam præexistentium visitatione, clementer sibi injunctam præstitit desuper Informationem,

quæ postea per Exc. Consilium L. R. Ung. Sux Majestati Cæsareo - Regiæ repræsentata in locum præhabitarum Scholarum, Nationales de benigno Jussu Regio ad Maria Pócs introductæ sunt, ad sensum gratiosi Intimati prælaudato Domino Comiti sonantis, cujus hic tenor: „ Spe-
 „ ctabilis ac Magnifice, Excellentissime ac Illustrissime &c.
 „ Circa peractam per Excellentiam Vestram Bathoriensium,
 „ & Pócsiensium Scholarum Visitationem sub 17. mensis
 „ Januarii isthuc submissas literas, Consilium hoc Locum-
 „ tenen. R. Sux Majestati Sacratissimæ demisse repræsen-
 „ tavit. Quibus uberius expensis cum omnino appareat in
 „ neutro prædictorum locorum ob vicinitatem cum primis
 „ Szathmariensis, & Károlyiensis, nec non Debreczinensis
 „ Gymnasiorum necessitatem adesse, Gymnasium etiam
 „ minus cum Universis quippe Grammaticis classibus in-
 „ troducendi.

„ Hinc in eo depromptam per prælibatam Excellen-
 „ tiam Vestram opinionem, ut nimirum Bathoriense minus
 „ Gymnasium usque ad Principia inclusive, ultro quoque
 „ excolatur, & conservetur, è contra vero Pócsini minus
 „ ejusmodi Gymnasium nec aperiatur, ea ratione clementer
 „ rati habere, & tam apud Minoritas Bathorienses, tam &
 „ Pócsienses Basilitas disponendum Benigne præcipere di-
 „ gnata est altèfata Sua Majestas, ut illi pro usu circum-
 „ vicinæ Plagæ accolarum; hi autem cum primis pro Ru-
 „ thenis, & Græco Catholicis, bene formatas Nationales,
 „ & Triviales Scholas cum adjuncta Elementari classe eri-
 „ gant,

„ gant, & easdem citra ullum Fundi Studiorum onus, pro
 „ utilitate publica illarum partium, ubi partim fundati sunt,
 „ partim ex publicis Eleemosynis vivunt, rite provideant,
 „ ac immediatæ Inspectioni Regii Nationalium Scholarum
 „ Inspectoris, in conformitate systematis eatenus stabiliti,
 „ subjiciantur, relate tamen ad Catecheses, distinctim per
 „ ordinanda eatenus Individua tradendas cum Ordinariis
 „ quoque debita correspondentia foveatur.

„ Quam proinde Benignam Resolutionem, & Ordina-
 „ tionem Cæsareo Regiam Excellentiaë Vestraë pro debita
 „ ejus observatione, & effectuatione hisce de altissimo Jussu
 „ Regio intimat Consilium hoc Locumten. Reg. &c. &c.
 „ Datum ex Consilio Regio Locumten. Hung. Pofonii, die
 „ 28. mensis Aprilis, Anno Domini 1777. celebrata Spe-
 „ ctabilis ac Magnificæ, Excellentissimæ ac Illustrissimæ
 „ Dominationis Vestraë ad Officia paratus, & paratissimi
 „ Comes Georgius Fekete m. p. Franciscus Skérlec m. p.
 „ Lazarus Somficz m. p.

Præmissis gratioso Intimato percepto, Dominus idem
 Excellentissimus Comes hanc Altissimam Ordinationem
 Regiam, Patri Proto-Hegumeno eotum Martyrio Kasper,
 illico notam reddiderat, quatenus duos, aut tres sui Ordi-
 nis Religiosos sine condiscendæ novæ methodi Magno-Ká-
 rolyinum inomisse statuendos ordinaret; prouti etiam præ-
 nominatus Pater Proto-Hegumenus, pro designato termino
 primæ diei mensis Maji Anno Domini 1780. tres è gremio

Sacri Ordinis recentiores professos, & jam in præattacta Possessione Pócs juxta antiquum systema Elementa, & Principia linguæ Latinæ eorum docentes effective ad destinatum illum Locum ordinavit, atque submisit, qui etiam brevi, unius circiter mensis spatio prædeclarata methodo percepta, & publico tentamine absoluto pro Doctione (Hungarico, & Germanico Idiomate) Idonei declarati, & approbati, Testimoniisque desuper provisè ad suam reverfi sunt stationem, seu ad Monasterium Pócsense, moxque solenni ritu per Districtualem Scholarum Nationalium Inspectorem Regium Spectabilem Dominum *Carolus Luby de Benedek-falva*, & primariæ Nationalis Scholæ M. Károlyiensis Regium localem Directorem Spectabilem Dominum *Jacobum Bethö*, introductis in sæpefatam Possessionem Pócs Scholis Nationalibus, hi neo approbati, numerosæ Juventuti è partibus etiam remotioribus congregatæ, & proprius jam methodo veteri institutæ, recentiori hac instituentæ deinceps constituti sunt, aliis, ac aliis sibi de eodem Ordine Religioso in munere docendi succedentibus, non absque magno Juventutis Scholasticæ profectu, & singulari ædificatione populi, quotidiano suo in æde sacra cantu suavissimo, quo idem populus ad fatam ædem undique conflens ad devotionem commoveri ac provocari assolet.

Et hæc sunt, quæ de Origine, & progressu Foundationis Ecclesiæ, Monasterii item, & Introductione ad Possessionem Pócs Religiosorum S. Basilii Magni, atque emanatione exinde utilitatis in bonum publicum referenda præ

cæteris veniunt, ac etiam fide digne relata sunt; atque ex authenticis instrumentis literalibus deducta.

Curatore proinde, & Promotore Præsule condam Munkacsiensi *Manuele Olsavszky* existit Monasterium Pócsense, quod veluti perenne monumentum etiam tacentibus linguis loquitur, & enarrat, hujus Apostolici Viri summam in superos pietatem, indefessum studium, zelumque in promovenda semper, & ubique gloria Dei, in augendo cultu Deiparæ Virginis, in procuranda salute proximorum, in revocandis ad gremium Sanctæ Matris Ecclesiæ Catholicæ errabundis & infidelibus; atque exinde apud Augustam Aulam apprime charus semel, ac iterum in negotiis Religionis Commissarius Regius constituebatur, vice una cum Decreto ad Transylvaniam Anno nempe 1745. missus, vice altera ad I. Cottum Szathmariensem æque clementer deputatus, opus benigne sibi injunctum cum optabili, felicique successu terminavit, atque hic, & ibi rem omnem ex asse complanavit; denique per Sarabaitam quemdam Sophronium nominatum, populum ad Schisma concitatum relapsumque Anno 1761. ad reassumendam Sacram Unionem cum optato successu exhortatus est, Sermone, qui hic subjungitur per extensum, typisque Tyrnaviensibus 1764. in 4to. vulgato.

C A P U T VI.

SERMO

DE SACRA, OCCIDENTALEM INTER ET ORIENTALEM
ECCLESIAM

U N I O N E ,

QUO

MICHAEL MANUEL OLSAVSZKY,

Episcopus Roffensis, Munkacsienfis, per Inclytum Regnum
Hungariæ, & Partes illi annexas

VICARIUS APOSTOLICUS,

Sacratissimæ Cæsareæ-Regiæ Apostolicæ Majestatis
CONSILIARIUS &c.

Occasione suæ cum Regio Decreto Visitationis
Comitatus Szathmariensis Populum, per Sarabaitam
quemdam qui Sophronium se nominabat, ad Schisma
concitatum & relapsum

Anno Domini 1751.

ad reassummendam Sacram Unionem cum optato successu
exhortatus est.

Interrogate de semitis antiquis, quæ sit via bona,
& ambulate in ea, & invenietis refrigerium
animabus vestris. *Jerem. cap. VI. v. 16.*

Duplicis Ordinis, ante Christi adventum fuisse in terra
populum Sacra Scriptura non in uno testatur loco :

Alte-

alterum Judaicum, Gentilem alterum: Ille in unum verum Deum credens, ac præcepta ejus observans, per fidem in Christum venturum salvabatur. Iste pro libitu suo, Deos, & simulacra varia colens, in cœcitate sua peribat, damnabaturque. Hunc itaque Populum utrumque, ut Deus, qui omnes homines vult salvos facere, in unum Ovile, seu in unam salvificam Fidem colligat; misit primò Prophetas, voluntatis suæ nuntios, & declaratores, quibus dignus non erat mundus; alii enim ex illis lapidati sunt, alii secti, alii in occisione gladii mortui sunt, quapropter novissime misit ad eos Filium Unigenitum, ut omnis, qui credit in eum, non pereat; sed habeat vitam æternam. Qui per Isaiam Prophetam suum his verbis prædixit adventum: Venio, inquit, ut congregem cum omnibus gentibus, & linguis: & venient, & videbunt gloriam meam, & ponam in eis signum, & mittam ex eis, qui salvati fuerint, ad gentes in mare, in Africam, & Lydiam tendentes sagittam; in Italiam, & Græciam ad Insulas longe, ad eos, qui non audierunt de me, & non viderunt gloriam meam. Et annuntiabunt gloriam meam gentibus, & adducent omnes Fratres vestros de cunctis gentibus.

Venit igitur Christus in mundum, & circuibat vicos, & Plateas, Pagos, & Civitates, sementem verbi Divini spargendo, hos, ut bonus Paterfamilias ad vineam suam vocando; illos, ut Rex magnus ad nuptias invitando; illis cœnam magnam apponendo: illis denarium vitæ æternæ promittendo; vix non ubique subsequenter signis, sicque Oves, quæ perierant, in unum colligebat Ovile. Nec hoc

Marci 16. fatis: misit ex eis, qui salvati sunt, Apostolos scilicet, in
 v. 15. mundum Universum, ut prædicarent Evangelium omni
 Rom. 10. creaturæ & prædicarunt: Nam in omnem terram exivit
 v. 18. sonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorum. Et quia
 unum Deum, unum Christum, unum Baptisma, verbo:
 Unam prædicaverunt Fidem; factum est, ut totius Orbis
 Fideles ejusdem Fidei dogmatibus, in sincera charitate,
 quæ est vinculum perfectionis, in unum quasi colligati,
 unum mysticum effecerint corpus; cujus caput est Christus,
 Corinth. membra vero ipsi Fideles Corpora vestra, inquit Paulus,
 6. v. 25. membra sunt Christi, caput Christus. Multi, inquit, unum
 corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius mem-
 bra. Quemadmodum itaque omnia membra in homine
 uniuntur capiti, & unum membrum unitur alteri, ita omnes
 Christi Fideles uniuntur Christo, ut capiti, sibi ipsis autem,
 ut membra membris, per fidem scilicet, & charitatem. Et
 sicut membra capiti conjuncta, ac sibi ipsis cohærentia,
 dicuntur Unita, ita omnes, qui eandem Christi Fidem pro-
 fitentur, Uniti vocantur; namque unum habent caput, &
 singuli sunt alter alterius membra, ut nominatus Apostolus
 docet.

Et hæc est Unio illa, quæ vos parum intelligentes scan-
 dalizat, putantes Unionem, aut novam significare Fidem,
 aut diversos inter Ritus eandem consistere non posse. In
 quo erratis quam gravissime. Unio autem non novam
 aliquam Religionem, verum in Fide à Christo tradita,
 omnium in omnibus eundem sensum, & Professionem signi-
 ficat. Neque Rituum varietate dissolvitur, aut immutatur:

„ Unus Dominus , inquit S. Paulus , una Fides , unum Ephes. 4.
 „ Baptisma “ nusquam autem unum Ritus esse dicit. Quod ^{v. 5.}
 si diceret, nec quidem inter ipsos Græcos una esset Fides:
 eum idem Ritus non servetur ab omnibus, sic; quod vos
 ipsi scitis; Calugeriis carnibus vesci non licet: vos vescimini,
 illis uxores habere prohibitum est: Parochi vestri, & vos
 habetis, vestrum alicujus si uxor moriatur, aliam ducere
 indultum est, non vero Parochis. Taceo diversitatem ce-
 remoniarum Ecclesiasticarum. Tot enim fere diversa sunt
 Typica, quot Monasteria Religiosorum, ut iterum scire
 potestis. Neque tamen alteram Fidem Calugeros, alteram
 vos profiteri dicitis. Manifeste diversos inter Ritus unam
 Fidem consistere posse confitentes. Et hoc modo inde ab
 Exordio alia dicebatur Ecclesia Orientalis, alia Occidenta-
 lis, quia nempe: alii Ritus observabantur à Græcis, alii
 autem à Romanis, Fides vero una eademque fuit. Nam
 sine hac Apostolo teste: impossibile est placere Deo, estque
 plane immutabilis, & indefectibilis, secundum illud Christi
 dictum: Portæ inferi non prævalebunt adversus eam. Ri-
 tus è contra, & ceremoniæ mutari possunt, & mutantur,
 ut immutavit ipse S. Joannes Chrysostomus, qui S. Basilii
 Magni Liturgiam abbreviavit, uti & illi SS. Patres, qui
 pœnitentiám publicam sustulerunt, & corpus ad manus
 communicantium dari, contra 90. Canonem Concilii Trul-
 lani prohibuerunt: Fide utique salva, & intacta, hoc in-
 quam modo ab initio dicebatur alia Ecclesia Græca, alia
 Romana, non quod hæc, aut illa, aliam servaverit Fidem;
 verum quod utraque diversos habuerit ritus, partim ab

ipsis Apostolis, partim vero ab eorum Successoribus, Sanctis Patribus institutos.

De quo, seu de Unitate Fidei, inter Græcos, & Romanos, non obstante Ritus diversitate, si dubitatis, interrogate de semitis antiquis? sed non Pseudo Apostolos: qui
 2 Corin. 11. v. 13. *sunt operarii subdoli, transfigurantes se in Apostolos Christi, sunt autem maledictionis Filii.* Verum interrogate Patres vestros, & annunciabunt vobis, Majores vestros, & dicent vobis; interrogate ergo à Patribus vestris, qui per Evangelium genuerunt vos, Christi Apostolos, & quidem primo. Interrogate secundo Sanctos Dei homines, Patres nempe Ecclesiæ Orientalis, qui Sancto Spiritu afflati locuti. Interrogate tertio: septem Concilia in Oriente celebrata; denique: Ipsos Græcos Imperatores? Interrogate, quæ sit via bona, & de semitis antiquis, quibus illi incedentes invenerunt refrigerium animabus suis? & omnes uno ore dicent vobis: se via Unionis in Fide cum Romanis pervenisse ad cælum; quorum responsa, donec ego ex eorum scriptis vobis protulera, tam attente audite, quam libenter salvi esse cupitis.

Inter Patres, qui per Evangelium genuerunt vos primus se offert S. Lucas Evangelista, qui in die Pentecostes Spiritus Sancti super Apostolos adventum; & eorum præ-
 Actor. 2. v. 5. *dicationem describens, hæc habet: Erant, inquit, in Jerusalem habitantes Judæi Viri Religiosi, ex omni Natione, quæ sub cælo est, convenit multitudo nempe: Parthi, & Medi, & Ælami, & qui habitant Mesopotamiam, Judæam, &*

Capadociam, Pontum, & Asiam, Phrygiam, & Pamphiliam, Ægyptum, & partes Libyæ, quæ est circa Cyrenen & advenæ Romani, Judæi quoque & Profelyti, Cretes, & Arabes. De quibus omnibus Petri Apostoli sermonem audientibus, hæc subjungit ibidem S. Lucas, qui receperunt sermonem ejus baptifati sunt: & appositæ sunt in die illa animæ circiter tria millia. Capite vero quârto addidit: Multi inquit eorum, qui audierant verbum crediderunt, & factus est numerus Actor. 4. v. 32. virorum quinque millia, de his inquam omnibus dicit: *Multi udiis autem credentium erat cor unum, & anima una.* Ecce diversissimæ Nationes, quam arcte, quamque sincere Fidei vinculo fuerant inter se unitæ, ut unum cor, & unam animam dicantur habuisse, & hoc in principio Ecclesiæ, & post unam de vera Fide Petri dictionem: O sanctum, o felicem illorum statum! è converso, o damnabilem nostram conditionem! tunc Judæi, Græci, Romani, & aliæ Nationes unum cor, & animam unam habebant in Christi Fide; nos vero ejusdem Nationes, ejusdem pagi, imo ejusdem domus homines ad invicem discrepamus, & inconfutilem Christi vestem, Fidem nempe Apostolicam cum Ario dilaceramus.

Sed audite ultro S. Paulum, qui Corintho ad Romanos Epistolam scribens, ait: *Salutant vos omnes Ecclesiæ Christi,* Rom. 16. v. 16. Græcæ nempe Romanos, & vicissim Roma ad Philippenses Græcos scribens, dicit: *Salutant vos omnes Sancti,* Philipp. 4. v. 22. maxime autem qui de Cæsaris Domo sunt; ac iterum Roma scribens Hebræis, ait: *Salutant vos de Italia Fratres.* Hebr. 13. v. 24. Audite, & S. Petrum, qui ex eadem Urbe Romana scribens ad

Ecclesias Ponti, Galatiæ, Cappadociæ, Asiæ & Bithyniæ,
 Petr. 5. dicit: *Salutat vos Ecclesia, quæ est in Babylone collecta*, per
 v. 13. Babylonem intelligendo Romam, ut SS. Patres interpretantur. En quomodo Græci salutabant Romanos, Romani Græcos, imo Fratres sese compellabant, adimplentes illud
 Matth. 23. Christi dictum: *Vos autem omnes Fratres estis*. En quam
 v. 8. vere, quamque sincere uniti fuerint; si causam scire cupitis,
 Rom. 1. audite verba S. Pauli, & quod hucusque ignorastis ediscite:
 v. 8. *Fides vestra*, hoc est Romanorum *annunciatur*, inquit, *in universo mundo*, per fidem itaque, & in Fide non tantum Græci, sed totus mundus Christianus Unitus fuit cum Romanis, quorum Fides in Universo annunciabatur mundo. Licet enim Hierosolimis cæperit Christi Fides prædicari, Roma tamen dicitur annunciari, quia Petrus, super quem Christus Ecclesiam suam ædificavit, Romæ illam non tantum verbo docuit, sed & sanguine ibi pro ea fuso confirmavit relicta Jerosolima, cujus secundum Christi Vaticinium, nec lapis super lapidem mansit, & nunc sub Jugo Turcico misera gemit. En in Scriptura Sacra semitæ antiquæ Unionis Fidei inter Nationes, & cum primis Græcos inter, & Romanos habitæ. Negate, si audetis Fidem SS. Lucæ, Paulo, & Petro, Patribus vestris, & per Evangelium Christi Genitoribus.

Quibus an SS. Patres Græci consentiant, interrogate, dicent vobis, & primo quidem S. Polycarpus, Joannis Evangelistæ discipulus, Smyrnæ in Asia Episcopus, Natione Græcus, ipso facto se cum Romanis in Fide unitum fuisse dicet vobis. Nam hic Sanctus teste Eusebio, Episcopo

Cæsariensi, itidem Græco Romam ad Patriarcham Anice-
 tum venit, de Paschate celebrando, deque aliis nonnullis
 tractaturus cum eo, ibique honoris gratia Lyturgiam facere
 permiffus, dato, & accepto charitatis osculo à nominato
 S. Patriarcha ad suos reversus est in pace. Secundo loco
 respondebit vobis S. Dionysius, Corinthiorum Episcopus,
 & ipse Græcus, qui apud eundem Eusebium hæc de Roma-
 nis scribit: à principio, inquit, moris est vobis Fratres
 omnes variis juvare beneficiis, multisque Ecclesiis, quæ
 sunt per diversa terrarum loca, cuncta quibus indigent de-
 finire, Beatus vero Episcopus vester Soter, non solum ser-
 vavit, quæ Patres tradiderunt, sed & auxit in melius, qui
 non tantum Sanctis, quæ usus corporalis poscit, impertit;
 verum & advenientes Fratres clementifatis, & mitissimo
 solatur alloquio, & tanquam pium, ac Religiosum Patrem
 singulis exhibet. Interrogate tertio S. Basilium, Gregorium
 Naziazenum, illum, ut Cæsareæ in Cappadocia Episco-
 pum, hunc ut Patriarcham Constantinopolitanum: & pri-
 mus quidem respondebit vobis eandem Fidem suo tempore
 fuisse Seleuciæ, Constantinopoli, & Romæ. Alter vero fa-
 tebitur non tantum Fidem Romæ erectam fuisse antiquitus,
 & rectam perseverasse suo tempore, sed etiam, quod de-
 vinciat pro nexu quæcunque sol labens videt.

Porro, si S. Athanasii vitam inspexeritis, videbitis eum
 semel, atque iterum Romæ apud Julium Papam conversa-
 tum, & cum illo in omnibus Fidei rebus communicantem.
 Denique, ut innumeros alios omittam interrogate quæso co-
 lumnâ illam, & lucidissimum Ecclesiæ Orientalis solem

Euseb.
 L. 3. Hist.
 c. 14. & L.
 5. c. 23.

Euseb.
 Lib. Hist. 4.
 c. 22.

S. Basilii
 Epist. 72.

Naziar.
 Corp. de
 vita sua
 num. 38.

Chrysoft. S. Joannem Chrysoftomum, & quid senserit de Roma, &
 hom. 32. Romanis dicet vobis: non est, inquit, tam lucidum cœ-
 in cap. 16. lum, dum radios exmittit sol, sicut Urbs Roma duo hæc
 ad Rom. (Petrum & Paulum Apostolos) lumina ubique per Uni-
 versum emittens.

Ecce charissimi Filii! qua via inceserunt Patres, &
 Majores vestri. En quam clare vobis respondeant, se cum
 Romanis unitos fuisse in Fide. Sanctus enim Polycarpus
 Romæ Liturgiam celebravit, S. Dionysius Romanos vocat
 Fratres, & Patriarcham eorum S. Soterem piæ, ac Re-
 ligiosum Patrem. S. Basilius Constantinopoli, & Romæ
 unam fuisse Fidem dicit. S. Gregorius Nazianzenus rectam
 Romanorum fidem esse fatetur. S. Athanasius per semel alte-
 rum Annum cum Romano Patriarcha familiariter vixit.
 S. denique Chrysoftomus sole lucidiorem dicit esse Romam
 ob corpora Sanctorum Petri, & Pauli hodie ibidem
 existentia. An putatis tam bene, tamque laudabiliter lo-
 cuturos fuisse hos SS. Patres Græcos de Romanis, si in
 eadem fide, & charitate cum illis non fuissent. Profecto
 horruissent eos, ut moderni Græci abhorrent. Verum quid
 ego vos ad unum alterumve Patrem de investigandis semi-
 tis antiquis Unionis relego? Interrogate omnes illos in Spi-
 ritu Sancto ad Concilia congregatos. Interrogate, an non
 uno corde? & una anima cum Romanis contra Hæreticos
 pugnaverint? Et an sese in septem, ut dixi, primis Conci-
 liis ad invicem damnaverint? & dicent vobis.

Primo quidem 318. Patres Anno 325. Niceæ in Bi-
 thynia contra Arium congregati, se cum Osio, Cordubæ in

Hispania Episcopo, Victore item & Vincentio, Romanæ Ecclesiæ Presbyteris, & Sylvestri Patriarchæ Ramani Legatis condemnasse Arium, & unam Fidei formulam pro tota statuisset Christianitate, præfente & consentiente S. Constantino Magno Imperatore. Dicent secundo 150. Patres contra Macedonium Constantinopolitanum Episcopum Anno 381. Constantinopoli congregati, qui unita voluntate, cum Damaso Patriarcha Romano, ad quem tres è gremio suo miserunt Episcopos Ciriacum nempe, Eusebium, & Priscianum, nominatum Macedonium, qua Hæreticum damnarunt, & rursus Fidei Symbolum unanimiter declararunt. Tertio 200. contra Nestorium Ephesi Anno 430. congregati, qui unitis viribus cum Cœlestino Patriarcha Romano, dictum Hæreticum anathemizarunt, præfidente nomine Patriarchæ Romani Cyrillo Patriarcha Alexandrino, usque dum novi Romanæ Sedis advenissent Legati: qui ubi Cœlestini Papæ literas Concilio legendas tradidissent, unanimes voce acclamatum est à Concilii Patribus: novo Paulo Cœlestino; Cœlestino custodi Fidei, Cœlestino cum Synodo concordanti, universa Synodus gratias egit.

Dicent quarto 636. Patres Anno 451. Chalcedone contra Eutychem, & Dioscorum Alexandrinum Patriarcham congregati; qui cum Sancto Leone Romano Patriarcha, cujus tres aderant Legati, & Concilii Præsides adfuerunt, Paschasius nempe & Lucentius Episcopi cum Bonifacio Presbytero, non tantum dictos hæreticos damnarunt, verum etiam uno ore ad Epistolam S. Leonis dum legeretur, acclamarunt dicentes: Hæc est Fides Patrum, hæc Apo-

stolorum Fides, omnes ita credimus Orthodoxi, ita credimus, Anathema, qui non ita credit, Petrus per Leonem locutus est. Dicent & illi 165. Patres, qui rursus Constantinopoli Anno 553. Origenis errores condemnarunt, quam condemnationem suis firmaverunt Decretis, Pelagius secundus, Martinus primus, & Gregorius magnus, omnes Romani Patriarchæ.

Dicent sexto iterum 289. Patres contra Monothelitas Anno 683. Constantinopoli congregati, qui præsentibus Agathonis, Romani Pontificis Legatis, Theodoro & Georgio, Presbyteris, nec non Joanne Diacono fatos hæreticos diris devoverunt.

Denique 350. Patres iterum Niceæ Anno 687. contra Iconoclastas congregati, dicent vobis se unitis viribus cum Adriano Papa, cujus Legati Petrus, Archi-Presbyter Ecclesiæ Romanæ, & Petrus, Abbas Sancti Sabæ primum in Concilio tenebant locum, nominatos hæreticos ab Ecclesiæ communi repullisse.

Ecce Filii charissimi! per 687. Annos in septem Conciliis generalibus, quæ omnia & moderni Græci admittunt, quam pulchre, quamque amice convenerunt Græci cum Romanis, uno corde, & una anima pugnarunt contra hæreticos, fidei & unionis turbatores condemnarunt; simulque statuerunt, & profitebantur Fidei formulas; quin ut ejusdem corporis membra sese invicem adjuvabant, nunquam se ad invicem condemnantes, licet alium Ritus servaverint Romani, & alium Græci. Judicate ergo, vos ipsi dilecti Filii! an sapientiores, an sanctiores sint moderni, ut

se vocant recte credentes, quam fuerint S. Athanasius, S. Nicolaus, Macarius, & ipse Constantinus magnus, qui in Concilio Nicæno, cum Romanis unum senserunt, aut quam illi 200. Patres Sancti, qui in Synodo Ephesina Cœlestinum Romanum Patriarcham novum Paulum, & Custodem Fidei compellarunt, vel vero illi 630. qui in Concilio Chalcedonensi, uno ore Anathema dixerunt illi, qui non ita credit, sicut Romanus Pontifex Leo. Judicate inquam, & simul perpendite, an sub hoc Anathemate esse velitis cum illis, qui non ita credunt, sicut modernus Romanus Pontifex, qui Leoni successit. Profecto Deo, & Sanctis ejus injuriosum feretis judicium, si modernos, ut male putatis, & illi sese vocitant, recte credentes, seu sapientiores, seu sanctiores statueritis 2288. circiter Sanctis Patribus, qui enumeratis septem Synodis generalibus interfuerunt, qui nunquam Romanos in Fide damnarunt, sed unam eandemque cum illis, ut audivistis Fidem profitebantur.

Ultimo, si placet, interrogate ipsos Græcos Imperatores, an illi via Unionis in Fide cum Romanis inceserint? & statim magnus ille Theodosius Imperator dicet vobis, ex Epistola sua, quam scripsit ad Damasum Papam, Patriarcham Romanum, in qua statuit dicens: Cunctos populos, quos clementia nostra regit, in tali Religione volumus versari, quam divum Petrum tradidisse Romanis, Religio usque adhuc ab ipso insinuata declarat, quamque sequi clare docet. Dicit, & Justinianus Imperator ad Joannem Romanum Papam ita scribens: Omnes Sacerdotes universi Orientalis tractus, & subicere, & unire Sedi Vestræ Sanctitatis

Theodof.
Imp. L. I.
Cod. I.
Tit. I. c. 1.

Justin.
Cod. I.
Lib. I.

Tit. I. de properavimus, non patimur quidquam, quod ad Ecclesia-
Summa sticum statum pertinet, ut non vestrae innotescat Sanctitati,
Trinit. quæ caput est omnium Sanctarum Ecclesiarum. Dicit, ut
Lib. 7. quæ taceam, & Manuel Imperator ad Ludovicum Gallia
Epist. ad Regem, ita de Alexandro tertio Romano Pontifice scri-
Ludovic. bens: Condignam reverentiam ipsius Sanctitati exhibemus,
Franc. Re- & Orationum ejus participes fieri optamus.
gem.

En Græcus Imperator Romani Patriarchæ, precibus se commendat. Justinianus Joannem Papam omnium Ecclesiarum caput appellat, & universi Orientalis tractus Sacerdotes sedi illius subicere, & unire properant. Theodosius cunctos Imperii sui Populos, in tali Religione vult versari, qualem Pontifex Damasus profitebatur. An ex his iterum clare non pateat, dilecti Filii! Imperatores Græcos non modo Unionem in Fide servasse cum Romanis, verum etiam in hoc laborasse, ut tam Sacerdotes, quam populus in eadem maneant, perseverentque. Ita profecto

Sed, ut res vobis clarius adhuc pateat, dicite, quæso, quisnam baptisaverit Constantinum magnum? certe in vestris libris deprehenditis, signanter in Synaxario, quod Sylvester Patriarcha Romanus. Hoc ipsum testabitur vobis Græcus historicus Nicephorus. Deinde, quid putatis, erant ne in vera Fide Sancti illi Romani Patriarchæ, quos Orientalis Ecclesia etiam acta colit, & in Calendario habet? Dicitis utique, quod in vera Fide fuerint. Audite ergo, quot Romani Pontifices, saltem in libro precatorio ante septem Annos Kioviæ impresso, inter Sanctos ponantur die 2. Januar. S. Sylvester, Papa Romanus. 30. ejusd. S. Hypoli-

politus. 13. Febr. S. Leo. 20. ejusd. S. Agathon. 11. Martii S. Gregorius. 16. ejusd. S. Alexander. 8. Aprilis S. Cœlestinus. 14. ejusd. S. Martinus, & 17. S. Agapetus. 2. Aug. S. Stephanus. Hi omnes, inquam, & plures alii, quos pro Sanctis Constantinopolitani, Alexandrini, Antiocheni, Jerosolymitani, Moschovitæ habent, & nos colimus, Romani Papæ fuerant. Necessè ergo est Fidem illorum fuisse veram, & quod æque necessario sequitur, Græcos cum illis Unitos fuisse in Fide, uti & vicissim Romanos cum Græcis, cum & isti omnes Sanctos, qui in Ecclesia Orientali floruerunt, colant, & vènerentur.

Ecce charissimi ! quam vera, & quam sincera fuerit in Fide Unio Græcos inter, & Romanos, simul nempe conveniebant ad Concilia, unanimiter pugnabant contra hæreticos, nulla distinctio fuerat inter Sanctos, ipsi Imperatores, ut Filii Patres venerabantur Romanos Pontifices. Tunc tunc Unio fuit, unum Ovile, unus Pastor, & una Fides, sicut Deus unus, & unum Baptisma, non obstante Rituum, & ceremoniarum diversitate.

Nunc è contra, à sanguineis lachrymis digna cœcitas ! dilacerata est inconsutilis vestis Christi ! divisa est Christi sanguine quæsitæ Ecclesia ! scissa est, ut moriente Christo templum Jerosolimitanum, Fides illa unice salvifica, quam ipse Dei Filius docuit, Apostoli prædicarunt, Martyres sanguine suo firmarunt, SS. Patres voce, & scriptis, contra portas inferi propugnarunt, denique Unio in fide, & charitate, pro quâ idem Unigenitus Dei Filius oravit. Quam S. Paulus per nomen Domini nostri Jesu Christi

commendavit, pro qua plurimi Sanctorum Patrum exilia passi sunt, carceres sustinuerunt, sanguinem fuderunt, animas ipsas, ut boni Pastores, posuerunt. Illa inquam, per 900. fere Annos sollicite custodita Unio non tantum jam non servatur, sed velut Sathanica vox à nonnullis horretur, cum evidenti eorundem æterna damnatione, quod iterum sanguineis lachrymis dignum. His intellectis scire non dubito cupitis, dilecti Filii! quisnam ille fuerit, qui tam diu, tamque sincere ab omnibus SS. Patribus Græcis custoditam cum Romanis in Fide Unionem turbaverit? rescideritque, & qua ex causa? Dicam, si tamen me dolor loqui permiserit, res sic accidit:

Circa Annum à reparata salute 854. Bardas, Theodoræ Imperatricis Frater, & Michaelis Imperatoris Avunculus, repudiata legitima uxore cum Nuru sua vidua turpiter miscebatur, quod cum S. Ignatius Patriarcha Constantinopolitanus rescivisset, ac sæpius, ut à flagitio desistat eum monuisset, tandem nihil proficientibus monitis, ipso die Epiphaniæ eum à sacra mensa repulit, sacrisque interdixit. Hòc videns Bardas, ut alter Herodes contra Joannem Baptistam, furere cœpit contra S. Ignatium, nec quievit eousque donec eundem ex Throno Patriarchali dejecisset, surrogato in locum ejus Photio Eunuchò, qui intra sex dies ex sæculari factus est Patriarcha Constantinopolitanus, ordinatus à Gregorio, Syracusano Episcopo, quem S. Ignatius de criminibus convictum damnaverat. Mox itaque novus Patriarcha Photius auctore Bardæ, & fautore Imperatore conciliabulum convocat, & S. Ignatium non tantum

fede

fede dejicit; sed etiam sævisime cæsum ac verberatum ad Insulam Lesbos in exilium mittit. Prævidebat autem Romanum Patriarcham, qui tunc fuit Nicolaus primus Ignatii partes suscepturum; quare ad illum Legatos misit cum literis, in quibus petiit confirmationem, mentiendo Ignatium sponte renunciasse Patriarchatui. Imperator etiam suum Romam misit Legatum cum aureo calice. Nicolaus autem Pontifex à Legato S. Ignatii sincere de omnibus edoctus Photium cum omnibus, qui sibi in dejectione Ignatii consenserant, excommunicavit; nec multo post Michaeli Imperatori occiso, successit in Imperio Basilius, qui misso in exilium Photio, S. Ignatium revocavit, atque cum consensu Papæ, ad quem Legatos miserat Concilium Constantinopoli Anno 869 celebravit, ubi rursus Photius, etiam ab ipsis Græcis damnatus, Ignatius vero in Patriarchatu confirmatus fuit: frustra itaque ter, quaterve, à Romanis Pontificibus sui confirmationem petens Photius, eos calumniari, & incusare cœpit maxime, postquam à Leone Imperatore Græco, uti Imperii & Ecclesiæ turbator in Monasterium detrusus fuisset, ubi etiam paulopost vivere desit. Et hic primus initia dedit scissioni, nunquam satis deslendæ. Eum circa Annum 1042. secutus est Michael Cerularius, Patriarcha Constantinopolitanus, qui ab Imperatore Michaeli Paphlagone de conspiratione convictus in Monasterium relegatus fuerat, hic inquam novus, & ambitiosus Patriarcha, ubi titulum Æcumenici sibi à Pontifice Leone negatum intellexisset, subjectionem, quam secundum Canones eidem debebat, & Græci alii Patriarchæ præstabant, excusit.

Ecclesiamque Orientalem ab Occidentali penitus separavit. Verum ubi superbia elatus se Imperatori parem dictitare, ac erga hunc, uti erga Pontificem nullam reverentiam habere cœpit, à Comneno Imperatore in Insulam Propontidis relegatus, in mœrore vitam suam finivit. Rediverunt quidem, iterum ad Unionem Græci cum Romanis in Concilio Lugdunensi, circa Annum 1275. at rursus ab ea defecerunt. Rediverant & in Synodo Constantinopolitana tempore Joannis Becci Patriarchæ, ac iterum ab ea defecerunt. Tandem in Concilio Florentino uniti sunt, cui Unioni subscripsit Joannes Paleologus Imperator, & Josephus Patriarcha Constantinopolitanus, atque omnes Græci Episcopi, qui præsentés fuerant in Concilio, excepto Marco Ephesino Episcopo, qui ante Imperatorem ad Orientem reversus, associatis sibi quibusdam Monachis, maxime vero illis Abbatibus, qui ad Concilium eligendos se putabant, nec tamen electi sunt, contra initam cum Romanis Unionem debachari cœpit, eamque contra Imperatoris, & complurium Episcoporum conatum rescidit penitus, Photii, & Cerularii erroribus, non modo renovatis, sed & ad-auctis.

Verum, o inscrutabilia Dei Judicia! vix 14. ab Unionem cum Romanis inita elapsi sunt Anni, cum tot, tantorumque Imperatorum sedes Urbs Constantinopoleos 1123. à dedicatione sui per Constantinum magnum facta, in Turcarum potestatem venit, una cum totius Orientalis Imperii mole, ita nempe justissimo Dei Judicio factum est, ut quos pudebat Christi Vicario Romano Pontifici in terris subesse, nunc

Machometi subsint; qui renuebant Fidem cum Romanis, nunc mansionem in Imperio pecunia emant à Turcis, qui dominari volebant Christianis, mancipia facti sunt Paganorum.

Haberet sane, quod amare desleat Jerem. Propheta, si resurgeret à mortuis, quin ipse Christus, ut olim Jerusalem cum Judæis, ita nunc Græcos cum Constantinopoli, haberet quod desleat. Videret enim in magna illa, & Salomonico templo pari S. Sophiæ Ecclesia, non sua, sed Machometis radiare insignia; videret non fidelis Ministri sui Joannis Chrysofomi Patriarchalem Tyaram, sed Turcicam Csalmam, audiret non Angelicum, & ter Sanctum Trifagion concini, sed Paganos boare, verbo Machometem coli videret, ubi Sanctissima Trinitas prius adorabatur. Nihil dico de profanatis Aris, confractis sacris vasis, conculcatis Imaginibus, dirreptis Ecclesiarum thesauris, pollutis Monialibus, corruptis Virginibus, dispersis Monachis, venalibus Episcopatibus, & ipsis Patriarcharum sedibus: verum illud repeto terram Christi, & Martyrum sanguine rigatam Turcicis calcari pedibus, & nonnisi zizania æterno igni comburenda, germinare. Huc nempe quorundam Constantinopolitanorum Patriarcharum cæca ambitio, non minus sanctam, quam doctam præcipitavit Græciam, utinam non simul & in infernum, neque enim Photius, neque Cerularius, neque Marcus Ephesinus ab ipsis Græcis pro sanctis habentur, uti habetur Ignatius, Stephanus, Antonius, & plurimi alii, qui in Unione Fidei cum Romanis per semitas antiquas incedentes, invenerunt refrigerium animabus suis.

Quod refrigerium, ut & vos animabus vestris inveniatis, scire vos oportet, quænam sint dogmata illa, in quibus non uniti dissentiant ab Unitis? seu in quibus discrepant moderni Græci à Romanis? En illa singulatim:

Primum, quod Romanus Pontifex sit Vicarius Christi, & Caput, atque Rector totius Ecclesiæ per Orbem diffusæ. II. Quod Spiritus Sanctus procedat à Patre & Filio tanquam ab uno principio. III. Quod in S. Lythurgia, tam vere transubstantietur in Corpus Christi Panis Azymus apud Romanos, quam fermentatus apud Græcos. IV. Quod animæ iustorum ex hac vita migrantes mox cælum conscendant, Deumque cum Angelis intueantur, animæ vero in peccato mortali decedentium absque dilatione ad æterna supplicia transeant. Eorum autem animæ, qui in peccato veniali, aut pœnæ temporalis debito moriuntur, infernales quidem pœnas evadant, in Beatorum tamen sedem (inquam coinquinatum nihil intrabit) non prius admittantur, quam pœnis temporalibus, ex quibus viventium suffragiis liberari possunt, ab omni macula purgentur. In his inquam quatuor punctis dissidium est inter Græcos modernos, & Romanos.

Vos ne decipiarnini, rursus interrogate de semitis antiquis, Patres & Majores vestros, qui in cœlo jam existentes non vos decipient, ut alii Impostores; sed veritatem dicent vobis, ut itaque de mortuis recte sentiatis. Interrogate Patres vestros, S. Basilium, & S. Chrysoftomum, & uterque in sua Lyturgia dicet vobis orandum esse pro defunctis, non utique pro illis, qui in cœlo sunt, nam illi, nec

patiuntur aliquid mali, nec sperant ultro aliquid boni, utpote possidentes summum bonum: quod est Deus; neque etiam pro illis, qui sunt in inferno, illi enim teste Apostolo Paulo: Pœnas dabunt in interitu æternas. Pro illis ergo oramus, Eleemosynas damus, & Lyturgias celebramus, qui tertio in loco à cœlo, & inferno distincto ad tempus reservantur, & à maculis suis purgantur. An vero Sancti sint in cœlo! mortalis vero peccati rei in inferno? ille solus dubitat, qui S. Nicolaum non secus dicit esse extra cœlum, quam Arium extra infernum, quod vel cogitare blasphemium esse vos ipsi fatemini.

De Transsubstantiatione porro Panis Azymi, in verum Christi Corpus aptud Latinos, ut fermentati aptud Græcos, si vobis aliquod suboritur dubium, suffert illud auctoritas Sancti, & Oecumenici Concilii Florentini, in quo præsentibus, & consentientibus Joanne Paleologo, Imperatore Græco; Josepho, Patriarcha Constantinopolitano; Isidoro, Archi-Episcopo Kioviensi, & totius Rufsie Metropolitæ, nec non plurimis Episcopis Græcis statutum, atque Decretum est, ut quælibet Ecclesia proprium servet Ritum; gravissimeque prohibitum est, ne Latini Sacerdotes in fermentato, Græci vero in Azymo consecrare præsumant, sed & sub utriusque panis specie verum Christi Corpus profiteantur, modo uterque sit triticeus, quod de substantia Sacramenti requiritur.

De Incomprehensibili autem Sanctissimæ Trinitatis ² Corinth. Mysterio suaderem vobis cum Sancto Paulo: *Omnes in-* ^{10. v. 5.}

tellectum in captivitatem redigere in obsequium Christi, nec vobis altiora scrutari, ne opprimamini a Gloria.

Interim uti de aliis, ita & de hoc Fidei dogmate, an nempe Spiritus Sanctus, à Patre, & Filio procedat? Inter-

S. Cyril-
lus Epist.
ad Nesto-
rium de
Excom.
rogate Patres vestros, & dicent vobis: interrogate S. Cy-
rillum Alexandrinum Patriarcham, & sensum suum his
verbis dicet vobis: quandoquidem Spiritus veritas nomi-
natur, Christus autem veritas est, sed & perinde quoque

S. Atha-
nal. Epist.
1. ad Se-
rapi.
ab illo, atque à Deo Patre procedit. Interrogate S. Atha-
nasium Magnum, & respondebit: Ex Patre procedere di-
citur, quia ex verbo, quod ex Patre esse conceditur ef-
fulget, & ab eodem mittitur, ac datur. Interrogate S.

S. Gregor.
Nyssenus
hom. su-
per Pater
noster.
Nyssenum, & reponet: Spiritus Filii dicitur, quia ab eo
accepit, ab eoque procedit, & ex eo est, quemadmodum
ex Patre.

Interrogate S. Augustinum, qui licet Latinus fuerit

S. Augu-
stin. de
Trinit.
Libr. 15.
cap. 26.
Episcopus, ab Ecclesia tamen Orientali pro Sancto ha-
betur, & colitur, & dicet vobis de utroque procedere Spi-
ritum, sic docet: quia ipse Filius ait, de Patre procedit,
& cum resurrexisset à mortuis, & apparuisset Discipulis
suis, insufflavit, & ait: Accipite Spiritum Sanctum, ut
eum etiam de se procedere ostenderet.

Interrogate supra memoratum Græcum Imperatorem
Joannem Paleologum, qui, ut dixi, cum primis Episcopis
Græcis in laudato Concilio Florentino, sponte ac libere
professus est, quod Spiritus S. ex Patre, & Filio æter-
naliter sit, & ex utroque æternaliter tanquam ab uno Prin-
cipio, & unica spiratione procedat.

Hos inquam & alios Majores vestros interrogate, & nisi ab illis dissentire velitis, Spiritum Sanctum ex Patre, & Filio, ut uno Principio procedere fateamini est necesse.

Ultimum, in quo moderni Græci à Romanis dissident, Dogma est, utrum nempe Romanus Patriarcha sit Vicarius Christi, & Caput totius Ecclesiæ, consequenter potestate major Patriarchis Constantinopolitano, Alexandrino, Antiocheno & Jerosolimitano? de hujus articuli Fidei veritate, si Scripturam Sacram, Concilia, Patres, & Imperatores Græcos interrogare volueritis omnes, finem vix habitura est præsens Oratio. Nam unum visibile Caput, & unum Rectorem in Ecclesia debere esse, & illi fatebuntur, & vos inficiari haud potestis, qui videtis nullam communitatem absque aliquo Directore esse, sic enim Regnum dicitur à Rege, exercitus à supremo Belliduce, Comitatus à supremis Comitibus; Civitates, Oppida, & Pagi à Judicibus, imo quælibet Domus à suo Patrefamilias, & quod plus est, ipsi Latrones contra divinas, & humanas leges viventes, unum inter se habent Directorem.

Et hoc quare? ideo utique, ut omnes & singuli unum eundemque, seu benefactorum suorum remuneratorem, seu delictorum vindicem habeant, ne videlicet suo quisque prohibitu vivens, & agens sua quærat semper, non vero, quæ Dei, & proximi sunt.

Nec mirum id in humanis, cum Deus inter ipsos Angelos principem Michaelem Archangelum esse voluerit, solum Moysen Israelitis Ducem præfecerit, unicum Saulem Regem ipsis constituerit. Denique, ut ipse unus in essentia

omnia conservat, & gubernat, ita voluit omnes status hominum per suos gubernari Præpositos, Præcepto addito, ut omnes illis subjiciantur obediuntque. Si igitur omnes, ut ipsi videtis Communitates ex ipsius Dei dispositione, à suis diriguntur Præpositis, nec una earum duos, aut plures ejusdem potestatis, & authoritatis habet Rectores; an de Christo id cogitare possumus, quod is post gloriosam in cælum assumptionem, Ecclesiam suam ex diversis Nationibus, & linguis ad unatam absque omni Capite & Rectore permiserit? aut plures eidem cum summa potestate præferit? id de Christo cogitare, cum ipsa sana ratio prohibeat, illud inquirendum restat. Quisnam ergo post Christum sit Ecclesiæ Caput, atque Rector? Respondebit ipse primus

Matth. 16. Christus, Petrum Apostolum ita alloquens: *Tu es Petrus, v. 18. & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam, & Portæ Inferi non prævalebunt adversus eam.* Item eidem Petro

Joan. 21. dixit: *Pasce oves meas,* nec non pro Fide ejus oravit, dicens: *Ego autem oravi pro te, ne deficiat Fides tua, & tu v. 17. Luc. 22. aliquando conversus confirma Fratres tuos. v. 33.*

Ecce charissimi Filii! ex duodecim Apostolis super solum Petrum dicit se ædificare Ecclesiam suam Christus Dominus. Illi soli committit Oves suas pascendas, pro illius solius Fide rogat, ne deficiat; imo, ut ille alios Fratres confirmet. Quid aliud quæso, per hæc verba nobis innuit, nisi quod Petrum Apostolum Caput, & Rectorem Ecclesiæ suæ constituerit? & hoc ideo, quia teste S. Matthæo omnium Apostolorum primus S. Petrus Christum Filium Dei vivi esse confessus est. Audite hac de re S. Cypriani Episcopi

& Martyris, qui die 2. Octobris à Græcis colitur, testimonium: Super illum (nempe Petrum) unum ædificat Ecclesiam suam Christus, & illi pascendas mandat oves suas. Et quamvis Apostolis omnibus post Resurrectionem suam parem potestatem tribuat, tamen ut unitatem manifestaret, exordium ab unitate proficiscitur, & Primatus Petro datur, ut una Christi Ecclesia, & Cathedra una monstretur.

En Primatus Ecclesiæ, & Cathedræ unitas in Petro, nec id solus S. Cyprianus dicit, verum & alii omnes SS. Patres docent.

Cum itaque S. Petrus 25. Annis Romæ commissam sibi Christi Ecclesiam gubernaverit, ibidemque sanguinem suum pro illa fuderit, consequens est, S. Linum, qui illi successit in Cathedra successisse, & in potestate Primatus Ecclesiæ, Lino S. Cletum, huic S. Clementem, & sic per omnia sæcula usque ad modernum Patriarcham XIII. Clementem, nec facile quis alter dubitavit, de hac Romanorum Pontificum in potestate Primatus successione, præter Lutherum, & Calvinum, quorum Sectam vos utique execramini. Quia tamen & moderni Græci pernegant Romanum Pontificem esse Caput Ecclesiæ, in quo cum dictis Hæreticis conveniunt, vos iterum ne decipiamini non modernos, sed antiquos Patres Græcos, Concilia item, & Imperatores interrogate, & omnes uno ore dicent vocis, Romanum Pontificem Caput esse Ecclesiæ, consequenter majorem aliis Patriarchis, sic 318. Patres in Concilio Nicæno congregati, hæc confessi sunt de Romano Patriarchatu, Ecclesia Romana semper habuit Principatum.

Ita lectus
est Canon.
6 Concil.
Nicæn. in
Synodo
Chalcedo
act. 16.

In Constantinopolitano primo 150. Græci Patres hunc
 Can. 3. Canonem statuerunt: Episcopus Constantinopolitanus habeat
 priores honoris partes post Romanum Episcopum. In Sy-
 nodo demum Chalcedonenſi 630. Patres agnoverunt, & di-
 Actio 16. xerunt: Videmus, inquit, ante omnia primatum, & præ-
 cipuum honorem ſecundum Canones Dei, amantiſſimo
 Archi-Epiſcopo veſtris Romæ conſervari, Canon vero ſe-
 cundum quem dicunt iſti SS. Patres, Primatum conſervari
 Romano Pontifici, inter reliquos eſt, & ille Canon quartus
 Synod. Concilii Sardiceniſis, qui ſic ſonat: Si quis Episcopus ab
 Sard.Can. omnibus Co-Epiſcopis deſiſtus appellet, & recurrat ad
 4. Beatiffimum Romanum Episcopum pro Juſtitie adminiſtra-
 tione, in ejus interim Episcopatum nemo ſufficiatur, donec
 deſiſti cauſam examinabit Romanus, finaliterque deci-
 det. Sic appellavit, & recurrit ad Romanum Patriarcham
 Julium; S. Athanaſius, Alexandrinus Patriarcha; S. Chry-
 ſoſtomus, Constantinopolitanus; Patriarcha ad Innocentium
 Papam; Theodoretus ad Leonem; Maximus ad Martinum;
 S. Ignatius, ut jam audiviſtis, ad Nicolaum Pontificem, quod
 utique non feciſſent, niſi poteſtatem Romani Patriarchæ
 ſupra ſe agnoviſſent. Uti nunquam recurrerunt, & appel-
 larunt Romani Pontifices ad Patriarcham Constantinopoli-
 tanum, aut aliquem alium.

Patres ne infinitus ſim, in teſtimonium vocare præter-
 mitto, ſufficiat ex illis S. Iræneus, qui ſic ſcribit: Ad Eccle-
 S. Iræn. ſiam nempe Romanam propter Principalitatem necelle eſt
 Libr. III. omnem convenire Eccleſiam, hoc eſt, qui ſunt undique
 cap. 3. fideles. Item S. Cyrillus Alexandrinus in hunc modum ſcri-

ſcri-

scribens: *Oportet nos tanquam membra caput sequi Romanum Pontificem, & Apostolicam Sedem, à qua debemus petere, quid credere, & sentire debeamus, ac tenere: quia ipse est tantum confutare, redarguere, confirmare, & ligare.*

S. Cyrillus
Alexandr.
punct. in
Thesaur.

Nec non S. Theodoretus magnus studites, ita ad Romanum Pontificem Paschalem scribens: *Audi Apostolicum caput, à Deo electe, pastor ovium Christi, claviger Regni cœlorum, Petra fidei, super quam ædificata est Catholica Ecclesia. Nam tu es Petrus, Petri Sedem exornans, & gubernans, tibi namque dixit Deus Christus noster, & tu quandoque conversus confirma Fratres tuos.*

S. Theod.
Studita
Epist. ad
Papam.

Item ad Michaellem Imperatorem ita loquitur: *Si vero aliquid dubitare, vel non credere videtur vestræ divinæ magnificentiæ, ejus rei explicatio à Pontifice pie exposu-landa est. Jubeat à veteri Roma capere declarationem, ut à principio à Patribus nostris est traditum. Ea o Christi imitator Imperator inter omnes Ecclesias Dei summum, & supremum obtinet locum, cujus Petrus tenuit primam Sedem. Horum, aliorumque Sanctorum Patrum testimoniis subscribunt Græci, Romani Patriarchæ super omnes alios Primatum agnoscentes, & declarantes, ut potestatem ab ipso Christo Domino institutam.*

Epist. ad
Mich. Im-
per.

Quos inter primus ille Christianus Imperator Constantinus magnus, sequentem in modum de Romano Patriarcha, qui tunc S. Sylvester erat, & ejus Successoribus scribit, statuitque: *Volumus inquit, ipsum (Sylvestrum) Principem Apostolorum, & Successores ipsius ex ejus persona primos apud Deum esse Patres, & defensores. Et sicut nostra*

Imperialis Potestas in terris colitur, & honoratur, ita ejus S. R. Ecclesiam veneranter honorari decernimus, & amplius quam nostrum Imperium, Terrenumque Thronum, sedem sacratissimam Beati Petri gloriose exaltari. Sancimus etiam, ut Principatum teneat, tum super quatuor sedes, Alexandrinam, Antiochenam, Jerosolymitanam, Constantinopolitanam, quam etiam super omnes in universo orbe terrarum Ecclesias Dei, & Pontifex, qui per tempora ipsius S. Romanæ Ecclesiæ exstiterit Celsior, & Princeps cunctis Sacerdotibus totius mundi existat, & ejus Judicio, quæ ad cultum Dei, vel fidem Christianorum, vel stabilitatem procurandam pertinent, disponantur; æquum enim est, ut ibi Divina lex obtineat apicem, & primatum, ubi S. Legislator Christus Jesus, Salvator noster, B. Petrum jussit Cathedram tenere, & ubi is Crucis patibulum passus beatæ mortis calicem bibit.

Subscribit hujus sancti & magni Imperatoris declarationi Justinianus Imperator, & in novella 1030. hæc dicit: Sanctissimum veteris Romæ Papam primum esse omnium Sacerdotum, Constantinopolitanum vero secundum locum obtinere post Apostolicam Sedem.

Taceo alios pientissimos orientis Imperatores, qui Romani Patriarchæ super omnes potestatem agnoverunt, & professi sunt. Ex hucusque enim adductis sacrorum Conciliorum Patrum; atque Imperatorum testimoniis liquido & clare intelligere potestis, Romanum Patriarcham Vicarium esse Christi, caput, & Rectorem Ecclesiæ per universum diffusæ.

Et hæc sunt dogmata illa, in quibus, ut præmisi dissentiunt uniti à non unitis. Primum nempe: quod Romanus Patriarcha sit caput Ecclesiæ. Secundum: quod Spiritus S. procedat à Patre, & Filio tanquam ab uno principio. Tertium: quod panis azymus non minus transubstantietur in verum corpus Christi, quam panis fermentatus. Denique, quod animæ iustorum absque omni remora in cælum suscipiantur; animæ vero impiorum citra ullam dilationem ad inferos detrudantur. Eorum vero, qui in peccato veniali, aut cum debito temporalis pœnæ ex hac vita decedunt, ad tempus reserventur, purgenturque.

His quatuor Fidei dogmatibus à Photio, Cerulario, & Marco Ephesino negatis, & male intellectis, sponte, ac libere in jam laudata Synodo Florentina subscripsit Imperator Paleologos, Patriarcha Iosephus, aliique quam plurimi Patres Græci, reservato, observatoque Ritu Ecclesiæ Orientali proprio. Neque unquam Latini adlaborarunt, Græcos in Ritu unire, seu prohibere, ne consueta jejunia, festa item, & alias cerimonias observent, quin imo Romani Patriarchæ Græcis, quidem antiqui Ritus observantiam semper mandabant, Latinis vero ne eos turbent, districtissime prohibebant, hodieque prohibent.

Ex quibus omnibus istud consequitur necessarium: Quod nempe unio cum Romanis in Fide, non in Ritu sit necessaria ad salutem, quodque sine illa nemo salvus esse possit, teste enim Apostolo Paulo: *Fides Romanorum annun-* Roman. 1.
ciatur in universo mundo, quin Fides eorum fuit Fides Pauli, v. 12.]
ut ipse scribens dicit: *desidero simul consolari in vobis per*

eam; quæ invicem est Fidem vestram, atque meam, quæ utique fuit Catholica, & illa, de qua ipse Christus dixit, quod Portæ Inferi non prævalebunt adversus eam, & pro qua oravit, ne deficiat. Cum itaque eodem Apostolo teste: sine Fide impossibile sit placere Deo, & sit tantum unica, ut unus Deus, & unum Baptisma, clarum est, extra illam salutem consequi neminem posse. Ipsi enim judicate, charissimi Filii! an membrum à capite, & corpore divulsum, vivere possit? an ramus ab arbore resectus fructificare queat? an rivulus à fonte præclusus fluere valeat? non utique, ut ipsi experimini, atqui teste S. Cypriano Ecclesia super Petrum fundata, est unum corpus, nos vero membra; est arbor, nos rami, est fons, nos rivali. Nulla itaque nobis salutis, si ab eâ rescindamur. Nam ut idem S. Pater dicit: non pervenit, inquit, ad Christi præmia, qui reliquit Christi Ecclesiam.

S. Cyprianus
Lib. de
unit. Eccl.

Et hæc causa fuit, dilectissimi Filii! quod ipse Christus Patrem cœlestem, ut omnes Fideles in unitate Fidei conservet, his oraverit verbis: *Pater Sancte! serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint unum, sicut & nos, non pro eis autem rogo tantum, sed & pro eis, qui credituri sunt, per verbum eorum in me; ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint.* Ecce! quo modo ipse Dei Filius pro unitate Fidei, & Charitatis Deum Patrem oraverit; Quod ipsum & discipulus ejus S. Paulus Apostolus his verbis à Corinthiis, & omnibus Christi Fidelibus petiit, dicens: *Obsecro vos Fratres, per nomen Domini nostri Jesu Christi, ut id ipsum dicatis omnes, &*

Joan. 16.
v. 11.

*non sint in vobis Schismata fitis autem perfecti in eodem sensu,
& in eadem Sententia.*

Hæc fuit causa, quod tam solícite, tamque illibaté Græci cum Romanis unionem in Fide conservaverint semper, ut intellexistis ex Testimoniis S. Scripturæ, Sacrorum septem Conciliorum Generalium, SS Patrum, & Imperatorum Græcorum. Quia nempe sciverunt, unum esse ovile, & unum Pastorem, Christum quidem in cœlis, Romanum vero Patriarcham ejus Vicarium in terris, cujus potestati, & directioni, dum Photius, Cerularius, Marcus Ephesinus, & sequaces eorum contra Christi præceptum, & SS. Canonum Statuta subesse noluerunt, non tantum ex ovili Christi exiverunt, sed & totum Orientem in Turcarum potestatem redegerunt. Felices illi, qui in Conciliis Lugdunensi & Florentino, ut errantes oves ad suum Pastorem redierunt, omnia illa professi, quæ ab Apostolorum tempore per 900. fere Annos tota profitebatur Orthodoxa Græcia, illi e contra infelicissimi, qui absque capite & direttore, quid credant? quidve observent? ignorantes, hinc inde oberrant, similes ovibus illis, quæ Pastoribus destitutæ, ubi minime opinantur, in prædam cedunt luppis.

Quapropter, Filii dilectissimi! qui hoc maxime Anno *eratis, sicut oves errantes, sed conversi estis nunc ad Pastorem, & Episcopum animarum vestrarum, state in Fide, quam Patres, & Majores vestri tenuerunt, nec ad dextram, nec ad sinistram declinantes, ut non fitis parvuli fluctuantes, & circumferamini omni vento doctrinæ in nequitia hominum, qui vos conturbant, & volunt convertere Evangelium Christi, re-*

1 Petri 2.
v. 24.

Ephes. 4.
v. 14.

re-Gal. 1. v. 7.

belles Deo, & Regi. Illis inquam nolite credere, quærun-
 enim, quæ sua sunt, & non quæ Jesu Christi. Non vos,
 sed vestra habere volunt, quod ipsi experti estis, sed cre-
 dite Sanctissimis illis Patribus Græcis, quorum testimonia
 de semitis antiquis Unionis in Fide Græcorum cum Ro-
 manis audivistis hucusque. Illis credite, illorum vestigiis
 insistite, & invenietis refrigerium animabus vestris.

Neque persuadeatis vobis, quod Romanus Patriarcha,
 aut Clementissima Regina, & Domina vestra vos in Ritu
 antiquo turbare velint, seu prohibere ne jejunetis, ne
 Festa observetis, ne sub speciebus panis fermentati com-
 municetis &c. hæc enim omnia illibate à vobis servari vo-
 lunt, mandant, & præcipiunt. Imo & qualiter nam de-
 fendat Pontifex Ritum vestrum, urgeatque per vos obser-

Bened. vandum, audite. *Injusta* (inquit ille) *& fallax, Ecclesiæque*
 XIV. Con- *paci atque unitati contraria est, eorum judicandi ratio, qui*
 fit. §. 7. *Latinorum tantum modo Ritualium notitiam habentes, nec*
 Anni 1756 *aliud scientes, præterea, quæ tradiderunt nonnulli ex nostris*
Scriptoribus nostrarum quidem rerum periti, sed Græcarum
consuetudinum rudes, ejusque rationis ignari, quam semper cum
ipsis secuta est Apostolica Romana Sedes, non dubitarunt in
sacris Græcorum Ritibus, ea omnia damnare, quæcunque Latino
Ritui conformia, & consentanea non reperiabant. &c.

Clementissima autem Regina, & Domina vestra omnia
 illa Privilegia, quæ à pientissimæ memoriæ Progenitoribus
 suis, Gloriosissimis nempe Imperatoribus & Regibus, Leo-
 poldo, Josepho, Carolo, in favorem vestrum emanata sunt,
 benignissime confirmare dignata est. Unionem ergo unice

quoad

quoad Regulam Fidei, & morum, tum Pontifex, quam & Sua Majestas desiderat, non item quoad Regulam disciplinæ: *Neque vos Latinos, sed Catholicos esse vult.* Hoc inquam vobis persuadeatis, neque si quis aliter vobis suadere velit, credatis sed obmutescere faciatis imprudentiam hominum, ignorantium res Ecclesiæ Orientalis, quæ non in Fide, sed in Ritu discrepat ab Occidentali, ut ex evidentissimis Patrum testimoniis vidistis. *Episcopos posuit Spiritus Sanctus regere Ecclesiam Dei, non vero lucrum suum quærentes Impositores.* Ad Episcopum itaque, si quod vobis suboriatur dubium, recurrite, illum consulite, nam teste S. Cypriano: *Episcopus est in Ecclesia, & Ecclesia in Episcopo, & si quis cum Episcopo non est, in Ecclesia non est.* Hoc autem dico vobis, primo quidem ideo, *ut sive cum venero, & videro vos, sive absens audiam de vobis, quia statis in uno Spiritu unanimos, collaborantes Fidei Evangelii, gaudium meum in vobis fit.* Secundo vero ideo: quia scio, quod olim S. Paulus præscivit, & ut sibi caveant Epheseos præmonuit:

Quoniam intrabunt post discessionem meam luppi rapaces in vos, non parcentes Gregi, imo ex vobis ipsis confluent viri loquentes perversa, ut vos abducant, Discipulos post se. Propter quod vigilate charissimi Filii memoria retinentes, quoniam omnia ostendi vobis, quæ vos de S. Unione scire, & credere oportet, & quidem tam Orthodoxæ ostendi vobis, ut cum Sancto Paulo ausim dicere & dico: *Si quis vobis Evangelizaverit, præter id, quod accepistis, Anathema fit.*

Enciclica
ad Orient.
tal. § 47.

Actor. 20.
v. 28.

Philip. 1.
v. 27.

Joan. 15.
v. 11.

Gal. 1. v. 9.

CAPUT VII.

§ I.

Habuerat Insignes Viros Ecclesiasticos non paucos, strenuos Cooperarios, ac præclaros, zelososque Parochos, quorum opera in supportandis Oneribus Apostolicis utebatur Vir revera Apostolicus, ille Manuel Antistes. Nonnullos, ex eis operæ pretium recensendos esse duxi: Quorum præcipui ex antiquioribus memoria recolendi veniunt. Videlicet: Dominus Reverendissimus *Gregorius Desko*, Generalis Vicarius. Absolutis studiis Philosophicis, sanctiorem disciplinam pertractaverat, ille Tyrnaviæ, qua Seminarii Sancti Adalberti Alumnus; demum qua jam prælaudati Domini Præfulis *Manuelis Olsavszky*, à latere Capellanus, in Alma Episcopali Societatis Jesu Universitate Cassoviensi Anno 1745. universam defenderat Theologiam, sub ejusdem Domini Prælati sui gratiis auspiciis, ut perhibet Libellus, cui titulus: *Documenta Christianæ Politicæ, dum in Alma Societatis Jesu Universitate Cassoviensi Assertiones ex universa Theologia publice propugnaret R. Nobilis, Excellens ac doctissimus Dominus Gregorius Desko, A.A. LL. & Philosophiæ Magister, SS. Theologiæ Baccalaureus formatus, Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Episcopi Rosensfis, Munkaciensis &c. à latere Capellanus, Seminarii S. Adalberti Alumnus &c. Auditoribus distributa Anno 1745. Magnorum Talentorum Vir hic, mox Generalis Vicarii munus consecutus laborum onerumque Episcopaliū Confors*

factus: Pofonium Anno 1751. ad Regni Comitiam à Patre V. Cleri deputatus, cum optato fuffeſſu negotia ſibi commiſſa promoverat, eotum Manuële Epifcopo viſitam Diceceſeos ſuæ Canonicam octeptam continuante, certum quemdam M. Varadienſem Alumnum Valachum, (qui erat Moÿſes Dragofſi Epifcopus poſtmodum dictæ Diceceſis primus Ordinarius factus) ſecum circumferente, de quo in ſuis ad præfatum Vicarium ſuum, ſub dato diei 17. Julii è Poſſeſſione Szaniſzló, Pofonium exaratis idem Præful hæc refert: Varadienſis Alumnum mecum circuit, ex quo emolumentum eſt, quod Valachis dictatum ſibi diſcurſum proponit, alias bonus & pacatus Vir &c.

Hoc Vicariali munere Anno 1749. condecoratus eſt Vir hic Illuſtris Gregorius Deſko, Teſtimonialibus ſeu Collationalibus literis atteſtantibus, quarum tenor eſt:

„ *Michaël Manuel Olfavſzky*, DEI & Sacræ ſedis Apoſtolice gratia Græci Ritus Unitorum Epifcopus Roſſenſis, Munkacſienſis, & Maramoroſienſis, per Regnum Hungariæ, partesque eidem annexas Vicarius Apoſtolicus, Sacratiffimæ Cæſareo - Regiæ Majeſtatis Conſiliarius. Notum facimus tenore præſentium ſignificantes, quibus expedit univerſis, tam Eccleſiaſtici, quam Sæcularis Status hominibus, noſtræ Jurisdictioni ſubjectis. Qualiter nam de vita, moribus, ac doctrina Admodum Reverendum Dominum Gregorium Deſko, ad Latus noſtrum ſupportatis præſtitis Servitiis, ac multis item Laboribus ac Fatigiis pro publico totius Venerabilis Cleri noſtri bono diverſis vicibus exantlatis commendatum habemus.

„ Parte vero ab altera Pastoralis muneris nostro nihil ma-
 „ gis, quam rectum in Ecclesia Dei, Gregeque Dominico
 „ à S. Sede Apostolica nobis concredito ordinem per Viros
 „ idoneos, & bene meritos, bene provifum habere etiam
 „ incumberet, & cum per nosmet ipsos, gravibus, & di-
 „ versis utpote curis, nobis præpeditis distractis, & one-
 „ ratis, omnia & singula immediate dirrigere, & omnibus
 „ invigilare admodum difficile veniret. Confisi itaque in
 „ jam probatis fidelitate, doctrina, vitæ integritate, expe-
 „ rientia, aptitudine, fideique orthodoxæ promotionis ze-
 „ lo, conamine, ac studio, præattacti Admodum Reve-
 „ rendi Domini Gregorii Desko, constituimus, præficimus,
 „ & per Expressum declaramus eundem in tota Universitate
 „ Eparchiæ nostræ Vicariatus Apostolici in Hungaria, in
 „ spiritualibus Vicarium nostrum, & causarum Auditorem
 „ generalem, attribuendo eidem cum titulo Vicariali de
 „ Jure Vicariis generalibus competenti plenariam faculta-
 „ tis potestatem, & Jurisdictionem Ecclesias visitandi, cau-
 „ sas inter Clerum & Populum emergentes revidendi, ex-
 „ cessus per eosdem patros corrigendi, judicandi, di-
 „ scutiendi, definiendique; verbo: Cuncta Vicarii gene-
 „ ralis muneris de Jure, & consuetudine ad Dictamen S.
 „ Canonum & Sanctionem, signanter SS. & æcumenici
 „ Concilii Tridentini incumbentia in Domino agendi, &
 „ effectuandi damus Potestatem. Ex hinc Autoritate no-
 „ stra Episcopali, & Vicariatus Apostolici in solidum, &
 „ in virtute sanctæ, & salutaris obedientiæ hisce omnibus,
 „ ac Reverendis Archi-Diaconis, V. Archi-Diaconis,
 „ Ar-

„ Archi-Presbyteris, Diaconisque, toti subinde Clero, &
„ Rutheno Valachico cum sancta Matre Ecclesia Romana-
„ Catholica unito, universim firmiter præcipientes commit-
„ timus, & mandamus, quatenus sub pœna à SS. Canoni-
„ bus in contumaces statuta, supra prælibatum Admodum
„ Reverendum Dominum Gregorium Desko pro vero, &
„ indubitato Vicario nostro in spiritualibus, & causarum
„ Auditore generali agnoscere, eidemque debitum hono-
„ rem exhibere, ejusdem mandatis subesse, iisdem parere,
„ eadem effectuare debeant, & teneantur. Cæteros vero
„ Celsissimos, Excellentissimos, Illustrissimos, ac Reveren-
„ dissimos, Spectabiles, ac Magnificos, Perillustres item,
„ & Generosos Dominos Dominos Supremos, & V. Comi-
„ tes, Dominos item Terrestres, eorumque Vices-geren-
„ tes, & Justitarios ac Magistratus suis titulis dignissimos
„ præsentibus honorifice requirendos, & respective rogandos
„ esse duximus, quatenus præattactum Vicarium nostrum
„ Generalem in occurrentis Officio, & muneri suo compe-
„ tentibus, libere, & imperturbate fungi sinant, & permit-
„ tant, perque suos permitti facere. Eidemque secum ita
„ ferente occasione assistere, assistentiamque præberi cu-
„ rare ne graventur. In quorum omnium majus robur, &
„ Firmamentum præsentis nostras manus propriæ subscri-
„ ptione, & sigillo usuali roboratas extradeditimus. In Ca-
„ thedra nostra Episcopali apud S. Nicolaum ad Munkács,
„ die 20. Junii 1749. Manuel Episcopus Rossensis, Mun-
„ kacsienfis, Vicarius Apostolicus m. p. (L S.)

Munus hoc Vicariale cum zelo omnino Apostolico ges-

fit Annis sex Vir ille integerrimus, tandem eo sponte & libere, ipso ultra consentiente Præsule, Monasticum Ordinis S. Basilii Magni institutum amplexus in monte Csernek assumpsit habitum Anno 1755. die 1. Januar. vet. stylo. Et Gabriel nominatus est, illicò ad Novitiatum abinde ad montem Bukocz promotus, & Patri Gervasio Kaminszky Novitiorum eorum Moderatori, in Ascesi instituendus traditus est. Omnia munia, & servitia quæque vilissima etiam intra probationis suæ tempus obibat solertissime, reliquis connovitiis suis semper studebat præire exemplo:

Accepta Professione curam mox & Regimen Ordinis Religiosi suscipere iussus Anno 1756. die 23. Septembr. vet. stylo, factus Proto-Hegumenus, verum proh dolor! Undantaxat Anno, mensibus quatuor, ac diebus quindecim, dum hoc fungeretur munere Munkacsino ad Pócs suscepto itinere Anno 1758. die 8. mensis Februarii in possessione Parasznya, I. Cottui Szathmariensi adjacente, febris correptus cursum vitæ suæ pie in Domino terminavit, perenni memoria recolendus. Exanime corpus ejusdem Pócsinum delatum intra cincturam Ecclesiæ inhumatum est.

§ II. Alter Vir conspicuus *Andreas Bacszky*, à doctrina, & rebus gestis non obscurus, Hieromonacho *Gregorio Bulko*, in Vicariatu successit in Marmatia circiter Anno 1745. Vir politus, ad publica gerenda per quam Idoneus, animo tamen Præsulis justa de causa in sui displicentiam provocato, ab hac statione amoveri debuerat. Obiit Ujhelini pro cura animarum eorum dispositus.

§ III. Præfato *Andree Bacsinszky* in munere Vicariiali in Marmatia successit *Daniel Havrilovits*, antea Auditor causarum generalis ad latus Episcopi constitutus, Vir etiam à doctrina, & eruditione celebris, & qua Auditor Anno 1752. die 6. mensis Septembris, solenni Ritu SS. Theologiæ Doctor, Cassoviæ creatus fuit, in Alma Episcopali Societatis Jesu Universitate, ut patet ex libro, cui titulus: *Dissertationes, ac Disquisitiones in veteris Testamenti libros Authore R. P. D. Augustino Calmet, Ordinis S. Benedicti Congregationis SS. Vitoni & Hidulphi, laureatis honoribus Admodum Reverendorum, Prænobilium, Nobilium, Excellentium ac Clarissimorum Dominorum Dominorum SS. Theologiæ Doctorum. Dum in Alma Episcopali Soc. Jesu Universitate Cassoviensi, in Academica SSS. Trinitatis Basilica, Anno M. DCCLII. mense Septembri die 6. Suprema Doctoratus laurea donarentur &c. Auditoribus oblata.* In quo libro inter Neo-Doctores recensetur *Daniel Havrilovics*, hoc modo: Admodum Reverendus, Nobilis, Excellens; ac Doctissimus Dominus *Daniel Havrilovits*, Hungarus Balasfalvensis, ex Cottu Saaroviensi, AA. LL. & Philosophiæ Magister, SS. Theologiæ Baccalaureus formatus, Illustrissimi ac Reverendissimi Domini *Michaelis Manuelis Ol'avszy*, Episcopi Rossensis, Munkacsiensis, Maramoroviensis (Titl.) causarum Auditor, antea Seminarii Kisd. S. Ladislai Regis Hungariæ Alumnus.

Hic postmodum statione sua Vicariarii resignata, Anno 1764. transivit ad statum Religiosum Ordinis S. Basilii Magni, in quo vita sua ad leges Monasticas debite exacta

Annis octodecim in eadem expletis, tandem Anno 1782. die 9. Martii vet. stylo, in monte Csernek vivere desit.

§ IV. Non absimilis Gregorio *Gabrieli Desko*, (in munere Vicariali Successor) fuit *Georgius Szabados*, à doctrina, eruditione, & cum primis à zelo Ecclesiastico admodum celebris, ejus natale solum fuit Galocsa Cottui Unghvariensi ingremiata possessio.

Humaniora Unghvarini, Theologica vero Tyrnaviæ fertur is pertractasse studia, postmodum sacris initiatus ordinibus, Anno circiter 1754. curam primo suscepit Parochiæ Patakienfis, inde brevi translatus Doroghinum; unde tandem ad latus Episcopi assumptus, munus, & onus generalis Vicarii gerens, atque supportans sedule vices sui Prælati, Districtualibus Parochorum Congregationibus quot annis repetitis quoque vicibus interesse, atque præsidere solitus, satagebat modis omnibus defectus inter Clerum & Plebem occurrentes corrigere, vitia exstirpare, virtutes implantare, parvulos, rudes, idiotas, instituere, doctrina Christiana, ac debita rerum divinarum cognitione imbuere; rigorosiora etiam, ubi opus erat, media adhibebat. Fuit altus corpulentus, oblongæ, plenæ faciei, barbæ exiguæ; Vir facundus, orator eximius, instituto Monastico addictissimus, quod etiam paulo ante obitum amplexus est, & qua Professus Ord. Sancti Basilii Magni, Gregorius nominatus, ex hac ad æternam emigravit, vitam Munkacsini die 20. Januarii vet. stylo, Anno 1771. & sepultus in monte Csernek ad Ecclesiam S. Nicolai.

§ V. Huic Domino in Parochia Doroghienfi successit modernus Præful Excellentissimus Dominus *Andreas Bacsinfszky*, de quo uberius infra suo loco dicenda reservantur, Idem de Domino Joanne Bradács intelligendum esto.

§ VI. Inter cæteros Viros claros Ecclesiasticos memoria recolendi veniunt: Dominus *Demetrius Doross*, Theologus Tyrnavienfis, qui Anno 1753. sub auspiciis Reverendissimi Domini Gregorii Desko, universam Tyrnaviæ defenderat Theologiam, postmodum Orofzvégienfis Parochus, & Scholarum Episcopaliū Munkacsienfium Professor fuit.

Item: quidam nomine *N. Palcsik*, pariter Professor.

Dominus *Alexius Hodermarfszky*, Parochus & Archidiaconus Munkacsienfis. *D. Joannes Petkovfszky*, I. Comitatus Szathmárienfis Archi-Diaconus. *D. Josephus Torisfszky*, primo Chonkóczenfis, demum Unghvariensis Parochus & Archi-Diaconus, Tyrnavienfis Theologus.

Reverendissimus Dominus *Andreas Zsetkey*, pariter Tyrnavienfis Theologus, condam Maramorosiensis Vicarius, postea Cathedralis Ecclesiæ Munkacsienfis Canonicus, ac ejusdem Venerabilis Capituli Munkacsienfis Præpositus, & Abbas S. Demetrii de Syrmio. Denique

Reverendissimus *D. Joannes Pafztelyi*, Venerabilis Capituli Munkacsienfis modernus Præpositus, ortum ducit de Possessione Pafztily, I. Comitatus Unghvárienfi adjacente, de Parentibus Nobilibus Anno 1741. die 27. mense Januarii veteri

veteri Stylo natus, Unghvárini Humaniora, Budæ Philosophica cum Theologia morali absolverat Studia; dein Agriæ pro parte Diœcesis Munkacsienfis ad Seminarium susceptus, in omni Classe fuit excellens, præsertim vero in Theologicis utpote sexennis Theologus. Cui proinde universam publice defendenti Theologiam fertur fuisse ab Auditoribus acclamatum: Schola Agriensis non genuit adhuc huic simile subjectum.

Ei mox (Clerico adhuc) delata fuit Cathedra Scholarum Munkacsienfium. Kerekne, Homona, & Huszt tenuerat Stationes successu temporis pro cura animarum expositus, onere & officio Archi-Diaconali adjuncto.

C A P U T VIII.

De Clero Regulari, qui inter cæteros Religiosos recensendi occurrunt, erant sequentes:

I-mus *Gregorius Bulko*: Hic primum obierat munus generalis Vicarii in Croatia apud Præsulem Szvidniczensem *Gregorium* condam *Vucsinich*, per Episcopum *Genadium Bizanczy*, resolutus: inde postea, triennio evoluto evocatus Anno 1732. munere fungebatur Plenipotentiarum in monte Csernek, ad latus præfati Præsulis Genadii constitutus, quo mortuo positus Proto-Hegumenus. Anno autem 1740. per Episcopum Gabrielem Blasovszky pro Vicario missus in Marmatiam per Manuelem Episcopum in præmissis Officio confirmatus, obiit in Monasterio Fejérhaz (Bila Czerkov) Anno 1745.

Erat

Erat is Scepusita de Possessione Hodermarka, servabat penes se Juvenem Gabrielem Palkovics fororinum suum, & literis instituebat, ut Orphanum orbatum Patre, quem etiam in Croatiam abduxerat, secum ad altiora promovendum studium. Inde Romam promotus ibidemque excultus Theologicis studiis, electus, & resolutus est pro Episcopo in Croatiam. Hunc Illustrissimus Dominus Præsul Manuël Olfavzky M. Karolini (ita Excellentissimo Domino Comite *Francisco Károlyi* cupiente) Anno 1752. mense Septembris consecravit.

II-dus *Gedeon Pazin*, non tam ab Eruditione quam ab Ascesi, vitæ integritate, & naturali in rebus gerendis prudentia clarus; studebat zelose, & fideliter uti sacro Ordini, ita etiam publico, ubi opus erat, servire, & prodesse. Fidelitatis suæ erga Patriam præbuerat documentum perspicuum hocce; dum in Poloniam iter, ac munus exploratoris à publico sibi delatum, periculo etiam vitæ contempto, promptissime susceperit, ut patet ex attestato sequenti:

„ *Nos Universitas Prælatorum, Baronum, Magnatum,*
 „ *& Nobilium Comitatus de Ungh.* Damus pro memoria:
 „ quod cum nos Anno, die, locoque datarum præsentium
 „ pro pertractandis nonnullis perarduis rebus ac negotiis
 „ nostris Particularem celebrassemus Congregationem; Eo
 „ tum Religiosi Ordinis S. Basilii Magni demisse apud nos
 „ insiterunt, quatenus iisdem literas nostras testimoniales
 „ daremus super eo: Quod in Anno adhuc 1738. occasio-
 „ ne ea, dum communis rumor percrebuisset, quod in
 „ Regno Poloniarum iisdem in partibus, quibus Inclyto

„ huicce Hungariæ Regno conterminaretur, aliquæ ignotæ
 „ copiæ 12000. circiter Virorum constituentes Castra me-
 „ tati sint. Religiosus Pater Gedeon Pazin, præfati Ord.
 „ S. Basilii M. Professor ad Requisitionem Magnifici con-
 „ dam Domini Baronis Michaëlis Fischer, Inclytæ Came-
 „ ralis Administrationis Scepusiensis Administrantis, ita &
 „ nostram altioribus Instantiis id à nobis exigentibus, penes
 „ Passuales nostras in prælibatum Regnum Poloniarum pro
 „ rescinda præattacti rumoris, genuina veritate, ac rea-
 „ litate, propriis suis expensis profectus sit, ac exploratis
 „ explorandis, veritateque rumoris hujus comperta redi-
 „ verit, debitamque relationem tum nobis, cum antelato
 „ Domino Administratori fecerit; cum autem compluribus
 „ ex nobis hæc ita facta esse bene constarent, tamque
 „ literæ nostræ Passuales, quam toties fati Domini Admi-
 „ nistrantis requisitiones id ipsum testarentur; ea propter
 „ super præmissis præfati Ordinis Religiosis præsentis lite-
 „ ras nostras Testimoniales, & sic ubi semet intuitu Re-
 „ muneracionis horum fatigiorum tanquam pro publico im-
 „ pensorum insinuaverint, recommendatorias extradandas,
 „ & concedendas duximus. Sub particulari Congregatione
 „ nostra, die trigesima mensis Augusti, Anno Millesimo;
 „ septingentesimo, sexagesimo tertio, in Oppido Unghvár
 „ celebrata (L.S.) *Lecta & extrad. per me Joannem Csatho,*
Incl. Comitatus de Ungh. Jurat. V. Notarium. m. p.

Alterum simile fidelitatis documentum exhibent literæ
 Comitum condam *Leopoldi Nadasdy*, ad præattactum Patrem
 exaratae, quæ ita sonant:

„ Reverende in Christo Pater ! mihi observande ! li-
 „ teras seditiosas Josephi Rakoczy ad me nuper delatas
 „ Augustissimo nostro humillime submissi, ut proinde Pater-
 „ nitates vestræ ulterius quoque in detegendis iis, quæ
 „ altissimo servitio Regio, & publici bono damnosa obser-
 „ varent, solertes sint, similia rescire contentur, rescitaque
 „ illico denuncient ; eum in finem poterit Paternitas vestra
 „ se huc Cassoviam ad me conferre, cui per modum Eleee-
 „ mosynæ pro nunc etiam remunerationem daturus sum,
 „ pro futuro vero, si in præmissis homagiale devotionem
 „ suam sedulo demonstraverint non deero, qui Regiæ Cle-
 „ mentiæ Paternitates vestras ulterius comendem, qui pre-
 „ cibus devotis commendatus, Reverendæ Paternitatis ve-
 „ stræ, servire paratus. Comes Leopoldus Nadasy m. p.

Anno 1742. Gedeon hic erat Kifs-Bereznæ Hegumenus, ibidemque è solidis materialibus Monasterium construere cœpit. Porro de Origine Monasterii Bereznensis constans traditio hæc est : „ Familia condam Comitum Ho-
 „ monaiorum Dominium Unghváriense eorum possidens,
 „ locum illum, in quo nunc Monasterium existit, & antea
 „ cæmeterium, erat ejusdem Possessionis, pro Allodio de-
 „ naverat, dumque fundamenta pro ædificio foderentur,
 „ inventum est corpus Nobilis cujusdam Virginis incorru-
 „ ptum, integre adhuc vestitum à tempore immemorabili
 „ inhumatum, ideo non allodium postea, sed sacellum ob
 „ respectum illius Virginis in dicto loco erectum fuit, in
 „ quo nonnunquam solebat celebrari Missæ Sacrificium.
 „ Interea certus Religiosus è Gallicia, Ord. S. Basilii ad-

„ veniens colonis appromiserat se locum illum inhabitatu-
 „ rum, præparato pro se commodo habitaculo, id quod
 „ petiit ille, illico præstiterunt coloni, ex post stabiliter
 „ manserat penes dictum sacellum præfatus Religiosus Ju-
 „ venes instituens literis, doctrina Christiana exercens in
 „ Ritu & cantu: Idem munus obibat & Successor ejus,
 „ idem & tertius Religiosus officio divino insistens, super
 „ inductis tandem pluribus Religiosis è Monasterio Mun-
 „ kacsienfi dispositis, indulgentiaque Domini Terrestrialis
 „ stabilitis, qui etiam è locis vicinioribus signanter ex
 „ Possessione Mircse nuncupata, decimis frugum erant pri-
 „ mitus provisi. Ex post prænominatus Pater *Gedeon Pa-*
 „ *zin* è solidis, ut præmissum est materialibus Domum
 „ Religiosam, ex munificentia Benefactorum pluribus Cel-
 „ lis instructam construi fecit, & sub Hegumeno Gervasio
 „ Kaminzky ædificata est Ecclesia lapidea, tandem sub
 „ *Hermano Chvatala* Hegumeno, Domus hæc aucta multis
 „ Cellis, Excelsa Camera Regia materialibus, vecturis item,
 „ & manualistis, gratiose resolutis, ad opus hoc concurrente.
 „ Hæc sunt de Origine Monasterii Kifs-Bereznensis, in gre-
 „ mio I. Domini Unghvár existente.

Pater Gedeon, qua jam Munkacsienfis Proto-Hegume-
 nus usum carniæ veteri disciplinæ contrarium a Domibus
 Religiosis sustulit, statumque Monasticum rigori, decorique
 pristino restituit. Ipse Jejunis assiduis, vigiliisque morti-
 ficans carnem suam, nullo potu alio usus ebrioso, sola aqua
 contentus fuit Jurium, Bonorumque Fundationalium Sacri
 Ordinis, adversus quosvis turbatores, & impetores de-
 fen-

fenfor vigilantissimus. Decem Annis præerat Monasterio Munkacsienfi, cæterisque communitatibus Religiosis, tandem Anno Domini 1754. 17-ma Februarii circa horam nonam matutinam Feria 5-ta, id est, die Veneris, in monte Csernek de hac mortali vita ad æternam evocatus repositam coronam Justitiæ, ab æquo Judice, & Remuneratore indubie recepit.

III-tius è claris Religiosis Viris occurrit *Joannicius Szkripka*, Vir in rebus gerendis admodum gravis, Venerabilis senecio, corpore magnus, sed longe major vitæ, morumque integritate, lædere, & lædi nescius, veluti magnæ ferrum, ita ille trahebat cunctos in amorem sui. Primus hic erat Monasterii Pócsensis Hegumenus, ab Anno 1749. ad annum usque 1766. Anno vero 1755. die 15. Junii vet. stylo in generali Sacri Ordinis Congregatione in Krasz-nobrodensi Monasterio celebrata, idem *Joannicius Szkripka* communi voto electus fuit in Proto-Hegumenum, retentâ statione & munere Hegumeni Pócsiensis, ad Annum 1756. diem 23. mensis Septembris, quo postmodum *P. Gabriel Desko*, pro Proto-Hegumeno assumptus erat.

Anno 1766. idem *Joannicius* ex Monasterio Pócsensi translatus est pro quiete, videlicet jam senio confectus & emeritus ad Monasterium Munkacsienfe, ubi etiam Anno 1769. die 16. mensi Januarii pie è vita migravit. Dicitur in ultima sua infirmitate constitutus, exhibito sibi jusculo bubulino, de quo ignorans sumpserat, nec præmonitus, amare flevisse, se fuisse delusum, disciplinamque Monasticam in fine vitæ à se violatam esse.

Sequitur *P. Gabriel Desko*, qui Patri Joannicio Szkripka in munere Proto-Hegumeni successerat, obiitque Anno 1768. in possessione Parafznya, de quo fufe superius dictum est. Capite præcedenti VII. § 1.

Pater *Macarius Suhajda*, multorum meritorum Vir, Religiosus de se ipso hæc in scripto propria manu exarato reliquit: Örmeczöiensis dlius, Incl. Comitatus Zempliniensis Michaël Suhajda venit ad Monasterium Candidatus 14-ta Novembris stylo vet. Anno 1734. accepit parvum habitum Munkacsini in Monasterio S. Nicolai, per Illustrissimum Dominum Simeonem Olfavzky, Episcopum Pellensem, Munkacsien. &c. Professionem obtinuit die Dominica Palmarum mense Aprili 15. eodem sub Sacro omnes Ordines ipsi collati usque ad Presbyteratum, Anno 1739. Hucusque ille scribit de se.

Erat nimium industrius, & Sacro Ordini semper fructuosus Pater ille, præter vernaculam, loquebatur exacte linguam Hungaricam, & latinam, egit Procuratorem primo in diversis Monasteriis, in conversationibus hilaris quidem, sed exemplaris semper, & ubique sermones miscens sale Evangelico conditos: Hinc è Monasterio in virtute sacrae obedientiæ in medium Christi Fidelium exmissus, quasi Angelus à Dominis, Parochis, æque & à populo summo charitatis affectu excipiebatur.

Anno 1755. die 15. Junii, idem constitutus Hegumenus Krafznobrodenfis, quo tempore erexit è lapide Cellas tres, in calce monticuli sitas: pro Novitiatu, ex eis unam majorem destinatam.

Anno 1757. die 20. Augusti, idem missus est in Marmatiam pro Hegumeno, ad Monasterium Bedöense, inde reversus ad Munkács.

Anno 1758. constitutus est Venerabilis Monasterii Munkacsienfis Hegumenus, sacrique Ordinis Proto-Hegumenus, & fungebatur hoc munere Annis 8. Demum

Anno 1766. die 21. Junii, transiit pro Novitiorum Magistro ad Krasznobrodense Monasterium. Et ibidem

Anno 1769. die 1. Junii constitutus dicti Monasterii Krasznobrodensis Hegumenus, & confirmatione subsecuta in hoc munere mansit ad annum 1775. & diem 11. Septembris, tandem senio confectus, ac Viribus fractus in eodem Monasterio permanerat ad mortem in quiete multorum meritorum Vir ille. Bonum Ordinis Sacri studebat semper omnimode promovere, & præsertim Fratres juniores scientiis excolere, qualificare, & ad serviendum Publico idoneos reddere; & ideo non habitis domi Professoribus, cogebatur ex Ordine S. Francisci unum ad id idoneum Individuum petere, & assumere pro tradendo studio Philosophico. Pater Primus Papp nomine, (ut præmissum est) Franciscanus in Monasterio Krasznobrodensi Anno 1762. cœpit tradere Philosophiam sex numero Juvenibus Religiosis Professis, cursumque unum intra biennium terminavit, sed defensione sub auspiciis Excellentissimæ Dominæ Comitissæ Theresiæ, natæ Zichy, Viduæ condam Vandernathianæ Homonæ, cum discipulis terminata, ad suum revocatus est Ordinem, suis Philosophiam traditurus. Quærebat postea media varia providus is Pater, quibus hos suos Neo-Philosophos Fratres

ad

ad altiora studia promovere, atque scientiis Theologicis imbuere posset. Solicitabat Patres Jesuitas per Instantiam pro tribus Individuis ad Foundationem quandam Mindszentianam in Collegio Academico Cassoviensi habitam recipiendis, egenum Ordinis sui statum allegans. Interea voti sui haud potitus, victum, & hospitium ære parato in Convictu Nobilium conducere debuit, & ita FF. Religiosi Arsenius Koczak, Antonius æque Koczak, & Sabbas Andrejkovics, Ord. S. Basilii M. cursum Theologicum in memorato Academico Soc. Jesu Collegio Cassoviensi, eo cum profectu abolverunt, ut omnes tres defensione publica ex præattacto studio præmissa Doctoratum susceperint Anno D. 1767. mense Augusto. A quibus deinceps studia domestica in Domibus Religiosis Originem sumpserunt, & propagata sunt, moxque eodem prælibato Anno P. Antonius Koczak in Monasterio Pócsensi Philosophiam, juxta systema Cartesianum tradere, Clericosque ejusdem Sacri Instituti Basiliani docere cœpit. Successu vero temporis P. Arsenius Koczak, & memoratus Antonius Koczak secundum planum, quod apud Jesuitas didicerant, suos Fratres in eodem Monasterio Pócsensi docuerunt Theologiam, succedentibus postmodum aliis ex hoc domestico studio egressis pro docendo idoneis subjectis, & effective ad id munus applicatis. Pater Joannicius Bazilovits, (qui hæc scribit) prærepetitorum docentium fuit immediatus successor tam in Philosophicis, (juxta tamen Principia Newtoniana) quam in Theologicis eorundem vestigia præmens; Patre autem Sabba Andrejkovics pro docendis Scholis Episcopalibus Munkacsinum assumpto.

Author itaque introducti in Sacrum hunc Religiosum Ordinem prælaudati studii (ut ex præmissis patet) Macarius fuit, immortalis nomine & memoria dignus Pater, qui ex hac miseriarum valle præmunitus omnibus spiritualibus mediis requisitis, plenus dierum, & meritorum ad æternam emigravit vitam, Anno Domini 1778. die 18. mensis Februarii, in Venerabili Monasterio Krasznobrodensi.

Pater Gervasius Kaminszky è Religiosis de hoc Sacro Ordine benemeritis præcipuus fuit. Vir in agendo circumspectus, & prudens, industrius, pius, exemplaris, & idcirco Præsuli Manuelli Olfavszky admodum charus, in locis diversis munia diversa obibat diligentissime.

Ingressus est Sacrum Ordinem Religiosum Anno Domini 1743. Bereznae sub Patre Gedeone Pazin loci Hegumeno, Anno 1749. factus Hegumenus Krasznobrodensis, inde Anno 1754. translocatus ad Pócs pro Administratore Parochiæ, inde iterum paulopost ad montem Bukocz pro Novitiorum Magistro, & Hegumeno 1755. Anno 1757. ad Kifs-Bereznense Monasterium pro Hegumeno dispositus, Anno 1760. Munkacsinum pro Confessario, Anno 1762. Munkacsino iterum ad montem Bukocz, missus pro Hegumeno, ubi etiam Anno 1766. die 7. Decembris vet. stylo pie obdormivit in Domino. Sub ejus Hegumenatu Ecclesia lapidea terminata, & per Præsulem Manuelem Olfavszky consecrata Monasterii Krasznobrodensis, Anno 1752. pariter etiam Kifs-Bereznensis Ecclesia per ipsum constructa est.

Pater Hermanus Chvatala, alias *Toriszky*, à Possessione Toriszka in Scepusio sita, ubi natus est cognominatus,

Monasticum amplexus Institutum Anno 1748 Vir erat idoneus ad quævis Officia in Religione gerenda, Anno 1757. constitutus est Hegumenus Miszticziensis. 1760. missus pro Hegumeno Kis-Bereznam, ubi in munere hoc completis Annis duodecim, iterum Anno 1772. remissus pro eodem Officio ad Miszticze, ab inde postea Anno 1775. die 11. Septembris translocatus ad Krasznobrod, tandem (repetitis vicibus pluribus in Berezna, Krasznobrod, & Miszticze gesto Hegumenali munere) Anno 1789. die 14. Martii vet. styl. ætatis suæ Anno 61. in Religione vero Annis 40. exemplariter exactis, obiit in Monasterio Krasznobrodensi Novus Monasterii Kis-Bereznensis tractus, Refectorium, Culinam, Dispensam, quatuor item Cellas complectens eo curante affurrexit. Viginti septem Annis munus, & onusgesserat Hegumenale diversis in Locis, prælaudatus Pater.

Pater Manasses Pakacs ingressus Ordinem Religiosum Anno 1748. missus ad Marmatiam pro Hegumeno Anno 1754. Inde revocatus pro Hegumeno ad Pócs Anno 1757, & spatium unius duntaxat Anni hoc munere gesto, 1758. Bereznam est translocatus. Anno autem 1760. die 23. Maji ad Munkacsienſe Monasterium pro Vicario dispositus, ubi etiam Anno 1761. die 23. Aprilis vivere desit. Vir doctus, facundus, staturæ & formæ elegantis, Hungarus & Latinus, aliisque præclaris dotibus, & qualitatibus instructus fuit.

Pater Sylvester Kovejsak, Monasticum assumpsit habitum Anno 1752. Bereznæ. Anno 1757. die 20. Augusti qua jam Ordinatus Pócsinum missus, dein Anno 1762. die 2-da Maji Krasznobrodensis Hegumenus factus, inde re-

versus Pócsinum pro Hegumeno Anno 1766, ab inde Munkacsinum pro Proto-Hegumeno dispositus Anno 1769, & exactis in hoc munere Annis novem, rediit Pócsinum Anno 1779, & completo ibidem quinquennio in functione Hegumenali, iterum electus est Proto-Hegumenus, & hoc in Officio permanerat Munkacsini ad Anni 1789 diem 1. Martii, tandem Anno 1790. Pócsini mense Aprili, qua jam in quiete constitutus, vitæ suæ cursum terminavit. Erat hic magnus Religiosus, & Fulcrum Sacri Ordinis, in agendo moderatus, præter linguam Ruthenicam nativam loquebatur Latinam, & Hungaricam.

Pater Martyrius Kasper erat Connovitijs Patris Sylvestri, Vir qualificatus, Latinus, & Germanus, officia & ille diversa gerebat in Sacro Ordine; Proto-Hegumeni munere fungebatur Annis sex Pócsini, & Kifs-Bereznæ egit Hegumenum, tandem Viribus fractus obiit Pócsini Anno 1789. die 12. mense Octobri.

Pater Isaacius Csirszky, Anno 1750. erat Kifs-Bereznæ Novitijs, 1760. in Marmatia Hegumenus. Postmodum multis Annis Pócsini commorabatur, partim in munere Vicariali, partim vero Confessarii Officio fungebatur propter linguarum notitiam; erat enim Latinus, Hungarus, Germanus, & Sclavus, quibus linguis solebat sacras excipere Confessiones. Demum Anno 1772. pro Novitiorum Magistro ad Krasznobrod dispositus, tandem Anno 1775. pro Congregatione Ordinis, ab inde Munkacsinum qua Deputatus mense Septembri missus, ibidem vivere desit. Vir pacatus, silenciaris, solitudinis amans, & lectionis.

Pater Benjamin Fejér, Anno 1755. in monte Bukocz sub Patre Gervasio Kaminszky Novitiatum absolvit, Vir fuit activus, hilaris, sed simul vitæ exemplaris, linguæ præter vernaculam, Latinæ & Hungaricæ gnarus, & quia Bixadini inter Valachos constitutus Anno 1764 eorum pro Hegumeno missus, Valachicam quoque loquebatur commode. Inde transpositus æque pro Hegumeno ad Krasz-nobrod Anno 1766. ibidem successive fungebatur munere Magistri Novitiorum, ubi etiam Anno 1779. e vita decessit, die 3. Februarii.

Sub Hegumenatu illius, & eo Curatore, Ecclesia Monasterii Bixadiensis è solidis materialibus cum liberali concursu Christi Fidelium, & potissimum industria vicinorum Dominorum Havasiensium Parochorum erecta est, in locum Ecclesiæ præ existentis ligneæ.

Juvat hic meminisse & illius, quod post Sacrilegam Occisionem Patris Isaïæ Archimandritæ, (de qua alias dictum) Monasterium hoc Bixadiense diu in statu desolato, neque per Monachos inhabitatum exsisterit. Tandem Anno 1757. piissimæ recordationis Præsul *Manuel Olsavszky*, erga humilem Incolarum Bixadiensium Instantiam Paternè resolvere dignatus est, Religiosos è Monasterio Munkacsienfi mittendos, prouti etiam Anno præattacto die 20. Augusti eorum effective dispositi, & submissi sunt, perhibente Religiosorum Cathologo: Pater Genadius Blicha, Pater Ananias Boksay, & Frater quidam Laicus, & successive additi: Pater Maximianus Maximovics, Diaconus Arsenius Ortutay, & F. Hieronymus Czegledy.

Pater Gabriel Bacsinzky 1752. Anno susceptus ad Religionem, in Monasterio Kifs-Bereznensi Novitiatum absolvit. Religiosam omnino, & Exemplarem semper vitam duxit, cui proinde committebatur Regimen, & cura Fratrum, ac Monasteriorum complurium, idque repetitis etiam vicibus gessit munus Hegumeni, in Krasznobród, Miszticze, Bixad, & Berezna, erat quoque Magister Novitiorum, tandem senio confectus, de hac mortali ad æternam vitam evocatus est in Monasterio Munkacsienfi, Anno 1797. die 7. Februarii.

Aliis quam plurimis prætermisissis brevitatis causa, qui licet potissimum Idiotæ fuerant, vitæ tamen integritate, Ritus peritia, conversandi ratione, populum magnopere, ædificabant, & Ecclesiam Catholicam, signanter Diocesim hancce Munkacsiensem ornabant, & ideo Præsul optimus Manuel, eorum propagationi & augmento studebat præcipue.

Monasterium quoque Bukoczienfe sub hoc Præsule incrementum accepisse aliunde constat, de cujus origine hæc sunt: Quidam homines è Gallitia Stropkoviam ad nundinas (ut credi par est) proficiscentes quemdam cæcum secum ducentes, quietis captandæ causa, in loco, ubi nunc dictum existit Monasterium, subsistunt, moranturque diutius, interea cæcus ille cum summo Jubilo exclamasse fertur: Quid hoc! ego hactenus cæcus, modo hic video omnia clare. Mirantur de super præsentés, atque Incolis Possessionis Bukocz, in quorum Territorio factum hoc evenit, fideliter enarrant, atque in perpetuum tam miri eventus illius monumentum,

foli suam offerunt operam, & sumptus pro sacello ibidem erigendo, dummodo præbeant consensum præattacti coloni. Consentiant isti, imo suum quoque ad opus hoc concursum jungunt, sacellumque unitis Viribus construunt. Manebat sacellum hoc diu solitarium: evenit interea quemdam Eremicolam eorum comparuisse, Arsenium nomine Boszak, ex eo fortasse à populo sic cognominatum, quod nudipes potissimum incedere fuerit solitus, (Bossy enim Slavonice idem est, ac nudipes) huic itaque Arsenio Boszak Incolæ dicti sacellum hoc resignaverunt, exstructa prius pro eodem Domo commoda. Hoc demum è vivis sublato, pro altero quopiam Religioso illuc illocando hi incolæ solliciti, observant quemdam Religiosum de Ordine S. Basilii M. Gallitianum certi cujusdam Monasterii Procuratorem, casu illac transeuntem, nomine Irinarchum Jaszelszky, quem enixe rogant sibi provideri de aliquo Religioso, rogatus viso loco, ac commoditate, se ipsum offert illis, sub conditione immunitatem à Dominio Terrestri pro loco illo exoperandi, conditio acceptatur, & dictus Pater Religiosus non post longam moram rursus è Gallitia reversus in medio ipsorum, seu penes dictum sacellum stabiliter mansit, qui etiam ab Excellentissimo ac Illustrissimo Domino Comite condam *Thoma Szyrma* de Szyrma, eo tum I. Comitatus Saarosiensis Supremo Comite, qua loci illius Terrestri Domino Anno 1742. Donatione (super certa montis hujus ubi sacellum situm erat parte) collationeque obtenta, illico summo studio cellas, & ex lapide Ecclesiam quoque construere cœpit, vicinis Incolis in opere cœpto
ipsum

ipsum adjuvantibus. Zelus hic dicti Viri omnino laudabilis fuit alias, verum quia id agebat ille qua extraneus homo, Episcopatus Munkacsienſi, ac Ordini Religioſo ſubjici & parere detrectans, ideo ſuperinductis Religioſis hujatibus, ille ut contumax loco excedere juſſus eſt. Poſtea ſucceſſive ad ſtatum hunc, in quo nunc exiſtit Monasterium illud ſtudio, & induſtria Religioſæ Communitatis perductum eſt Eccleſia lapidea commoda, rebus neceſſariis & ſuppellectili interna ſufficienter inſtructa, Monasterii unus tractus lapideus, ex Refectorio uno ſatis amplo, Cellis item quinque, & una ad latus Cellæ ſuperioris, Camera conſtans.

C A P U T IX.

Sub hoc eodemque immortalis nominis Epifcopo *Manuele Olfavſzky* Ædificium Monasterii Munkacsienſis in monte Csernek Anno 1766. conſtrui cœptum eſt, Lapisque Fundamentalis per prælaudatum Præſulem fuit impoſitus; totaque Monasterii ſtructura ſpatio Annorum ſex cum Divino auxilio abſoluta eſt. Opus hoc magnificentum gloriatur Fundatore Spectabili, ac Perilluſtri condam Domino *Demetrio Rác*, de quo pauca hæc occurrunt recensenda: Oppidum Munkács fuit hujus inſignis Viri natale ſolum, e parentibus Nobilibus Anno 1710. progeniti, Pater ejus Georgius æque Racz, dives quæſtor, ac potens tempore Rebellionis Rakoczianæ, pro parte Suæ Majæſtatis Cæſareo Regiæ penes Recognitionales Commendantii Arcis Munka-

kacsienſis, reſolvit mutuo cum ſocio ſuo altero quæſtore Apoſtol nomine, octoaginta millia Rhen. florenorum. Interea moritur ille, relicta Vidua cum Orphano parvulo Filio Demetrio Racz, Juvenis hic continuat ſtudia, frequentat ſcholas jam Szathmarini, jam alibi, adoleſcit, excoliturque ſcientiis, ac qualificatur. Poſtmodum dedit militiæ nomen inter Equites Regiminis Franciſco Károlyiani. Generali huic placuit ſummopere Nobilis hic Juvenis præclaris dotibus ornatus, quem proinde penes ſe ad latus conſtanter retinuit, officio & dignitate locumtenentis donatum. Fidelium ſervitiorum ſuorum erga Principalem hunc ſuum præbuit ſpeciale iſthoc documentum Demetrius Racz, dum nempe in Bello cum Gallis habito, occasione pugnæ Excellentiſſimum Dominum Comitem toties fatum *Franciſcum Károlyi*, Generalem Principalemque ſuum cerneret, equo trajecto, cadaveribus jam jam miſcendum, è proprio deſiliit equo, huncque ſubito ſubſternit Comiti conſcendendum, monens eundem, ut conſeſtim fuga ſibi conſuleret, ad hæc Comes: Tu ergo Fili mi Demetri peribis? reſpoſuit, agat agenda cito Comes, minus enim eſt me perire, quam Generalem, reſpondit Demetrius. Interea uno eodemque equo uterque feliciter evaſit periculum, Comes huic inſidens, ille vero ſtapedi inſiſtens, manibus apprehenſa coma equi, & ephibio. Finito demum bello, paceque conſtabilita prælaudatus Comes & Generalis, cum fato *Demetrio Rác*, vi magna pecuniarum aliisque precioſis ibidem comparatis onuſto, ubi fuiſſet Domum reverſus, ante omnia præclari illius Racz Demetriani facinoris

noris memor : his eum verbis affari dignatus est : Chare Fili mi Demetri ! quando quidem tu vitam meam cum tuæ etiam vitæ periculo tam fideliter servaveris, ac custodieris, ego quoque id tibi condigne remunerari volo ; pete ergo, quod vis, & indubie consequeris ; tunc ille produxit Arcis Munkacsienfis Comendantii Chyrogaphum seu Obligationales super octuaginta millibus Rh. floren. per *Georgium* condam *Rácz* Genitorem suum ærario Regio illatorum, apud se habitas, subjungens. Hanc unice gratiam mihi præstandam supplex exoro, quatenus istius Patrimonii mei, Excellentia Vestra efficaci interpositione sua ac valido Patrocinio, restitutionem exoperari haud dedignaretur. Negotium hoc ejus sine mora promoverat Comes favorabilemque desuper impetraverat resolutionem ; hac Hæreditate auctum Demetrium ditavit, insuper amplæ Possessionis Vezend dictæ inscriptione, ac cessione : præfecerat præterea eundem, ut alter Pharao Josephum, domui suæ, atque in omnibus Bonis, Dominiisque suis constituerat Plenipotentiarium absolutum. Dein uxorem unam è Domicellis Comitum *Csáky* Cassoviæ residentem, Comitum *Károlyi* Principalis sui Conjugis germanam sororem duxit Demetrius, hac brevi mortua, duxit & alteram Nobilem quandam Domradianam, utraque absque solatio prolis decesserat. Hic itaque Dominus Demetrius *Rácz*, rerum ac tenutorum suorum legitimus Aquisitor, verusque Possessor, pro refrigerio, ac salute animæ suæ, proprio ære, atque expensis erigi curavit Monasterium pro Patribus Basilianis in monte *Csernek* ad *Munkács*, per pium condam Principem,

ac Ducem de Munkács *Theodorum Koriatovics* olim fundatum, dotatumque, cujus structura partim vetustate, partim vero injuria temporum successive vitiata collapsaque existente; Episcopus condam *Josephus de Camellis* ædificium novum lapideum posuit, testante ejusdem proprio chyrographo ita sonante; Ædificiorum expensæ, Anno 1692. transtuli domum culinariam à monticulo, in quo prius erat ad locum inferiorem, ut sit pro pecarna, seu pistoria. Eodem Anno ædificavi culinam, quæ est prope Ecclesiam, & domum Monasticam.

Pro domo lapidea expensarum Summa Anno 1693. Fossoribus, qui in monticulo foderunt terram pro usu Cellarii flor. 16. & frumenti metretæ 4. Pro scindendis saxis flor. 5. Item 8. floreni pro vasis calcis 90. emptis ultra 12. vasis donatis flor. 90. pro vectura eorum florenum medium pro vase flor. 51. Martino fabro murarior. ad computum muri ædificati floreni 37. denar. 28.

Germanis, qui laborarunt circa ædificium, & sciderunt saxa flor. 44. Pro cibo & potu Fabrorum circiter flor. 22. &c. Summa flor. 280. den. 28.

Item expensarum successive pro eodem ædificio factorum Summa flor. 457. denarii 10. &c &c. Ita consequenter in suo Ratiocinio exponit idem Præsul.

Attamen commeditates istæ pro Monachis, quam fuerint exiles, atque insufficientes superius jam relatam est, ex oculata revisione Magistratualium Dominorum Anno 1734. peracta, atque inter Acta Episcopi Simeonis Stephani Olfavszky recensita Instrumenti istius, hoc meritum

concernens paragraphus hoc modo sonat: Quod item præ-mentionatorum Reverendorum Patrum Cellas, & habitationes concernit, easdem quoque pariformiter oculantes, & perspicientes repperimus unum cubiculum cum Camera, quod superior solet inhabitare, pro uno Religioso commodum, aliæ vero Cellæ in contiguitate ejusdem ædificatæ, nimium breves, & angustæ sex, quarum duæ Cellæ sunt nimium tenebricosæ, quas Religiosi inhabitant longitudinis quatuor, latitudinis trium passuum, Refectorio uno parvo tenebricoso, & culina exigua, quas Cellas intermediat ambitus tam angustus, ut unica duntaxat persona possit pertransire. &c. &c.

His itaque demolitis Cellis, in hoc eodemque loco Dominus prælaudatus *Demetrius Rác*, novum è Fundamentis construxit Monasterium solitum, amplum, super saxum positum, è solidis Materialibus ad duas Condignationes elevatum, ex tribus tractibus constans, Cellario duplici, uno majori prope ducentorum vasorum capaci. Refectorio spatioso, culina, dispensa pro superiore Cellis majoribus duabus cum adjuncta ad latus Camera, simili quoque commoditate pro Vicario sufficienti instructum, Cellis item aliis commodissimis 27. provisum cum Cella correctoria.

Posuit præterea atque ædificavit horreum, & infra vineam magnam, seu antiquam dictam domum vinariam, utrumque ædificium lapideum, solidum, amplum. Denique cingi curavit muro quoque hortum viridarium. Tandem

Pro his omnibus ædificiis conservandis, Fundum assignavit, omisitque competentem.

Pium, liberalem hunc suum affectum in Pócsienſe quoque Monasterium extendere voluit, idem Dominus Demetrius RácZ, hujusque etiam dimidiam partem, ſuis propriis expenſis erigi curavit, uti alias dictum eſt.

Non ſecus etiam Károlyini Eccleſiam pro parte Ruthenorum erexerat, internaque inſtructione, ſuppellectili, imaginibus, aliisque requiſitis ſufficienter providerat.

Dominus ille Natione Ruthenus, Græcum Ritum, quem à Parentibus cum Fide Catholica accepit, conſtanter, atque illibate ad mortem uſque ſervaverat, & jejunia juxta diſciplinam Græcorum, etiam in ſtatu Militari conſtitutus exacte tenuerat.

Vir erat gratioſus, in converſatione affabilis, apud omnes acceptus. Annis vixit ſeptuaginta duobus, obiit in Poſſeſſione Vezend Anno Domini 1782. die 11. menſis Aprilis. Corpus vero exanime ejusdem translatum ad montem Csernek, jacet penes Monasterium per ipſum conſtructum, in loco, ubi nunc nova Eccleſia erigitur, infra primam lateralem Aram meridiam reſpicientem, ubi collocata eſt ſupra portam intus tabula polita marmorea, cum hac Inſcriptione:

HIC IACET ILLUSTRÉ NATIONIS
RUTHENICÆ DECUS.

DEMETRIUS RÁCZ PRÆNOBILIS
DOMINUS, ET MAGNIFICUS.

IN REGIMINE OLIM KAROLYIANO
EQUES LOCUMTENENS.

DEMUM COMITIS EJUSDEM PLENIPOTEN-
TIARIUS, AC VICES GERENS.
POST KIRIATOVICS ÆQUE RUSSUM
PRINCIPEM ISTHIC ALTER
BASILIANORUM FUNDATOR.
SEU MONASTERII JAM JAM
COLLAPSI AD MUNKACS
E FUNDAMENTIS RESTAURATOR.
MUNKACSINI NATUS SEPTINGENTESIMO
DECIMO SUPRA MILLESIMUM ANNO,
ÆTATIS TANDEM SUÆ LXXII.
MENSE APRILI DIE UNDECIMO.
A PARTUQUE VIRGINIS D. CCLXXVIII.
SUPRA MILLESIMUM OBIIT IN DOMINO.

C A P U T X.

Satis jam multa de hoc Præfule, videlicet MANUELE
OLSAVSZKY, quæ per decursum sui Præfulatus ad
Leges Boni Pastoris, exacte, & laudabiliter gesserat, di-
cta, atque recensita sunt, interea & illud superest adhuc
subjiendum: quod pro præparandis, & qualificandis,
atque ad statum Sacerdotalem aspirantibus Juvenibus ob
Bonum Publicum Scholas Munkacsini mox sub initio sui
Regiminis constituerit. Pro Venerabili item Clero bis mille
Rhen. flor. titulo Subsidii, pro se etiam, suisque Successo-
ribus Episcopis millia Rh. florenorum quatuor, à Cæsareo-

Regia Majestate exoperatus fuerit. Tandem pro Coronide esto: Huic Præfuli Augusta Domina MARIA THERESIA Clementissima Regina Hungariæ RESIDENTIAM in Oppido Munkács Regiis sumptibus parandam construendamque Anno 1751. benigne resolvere dignata est, probe edocta, atque informata altefata SSma. Regia Majestas: Episcopos Munkacsienfes hactenus in loco obscuro, angusto, exiguo, cubiculo uno intra septa Monasterii conclusos, omni prorsus competenti commoditate destitutos degere; & aliunde plene convicta fuit gloriosæ reminiscentiæ summefata Majestas, non decere tam copiosæ Nationis Præfulem latitare, recondique; verum, ut in loco conspicuo, utpote pro dignitate sui Characteris, resideret Episcopus. Benigna hæc Resolutio Regia optatum effectum suum consecuta est, dictaque Residentia sine mora construi cœpit, sed quasi ad interim tantum veluti in fundo non Regio, sed privati Domini. Hinc ne Inclytæ Gentis Ruthenicæ Episcopus precario inquilinus privati Domini videretur, eadem SSma. Majestas absolute voluit, ac benigne decrevit dictum Episcopatum Munkacsiensem successu temporis in Bonis Regiis stabilire à se fundandum esse; quam sortem Excellentissimo Domino ANDRÆ BACSINSZKY moderno Munkacsienfi Episcopo, in Dominio Cæsareo-Regio Unghvarini fundato, & residenti feliciter jam evenisse læti cernimus.

Quinque Episcopos Episcopus consecravit Manuel.

I. *Gabrielem Palkovics*, Episcopum Svidnicziensem Croaticum, Karolyini Anno 1752. in Septembri.

II. *Pe-*

II. *Petrum Paulum Aaron*, Fogarasiensem pro Transylvania, Pócsini Anno 1753. die 21. mensis Augusti.

III. *Meletium Kováts*, Magno-Varadinensem, Pócsini Anno circiter 1750.

IV. *Basilium Bofichkovics*, Svidnicziensem, Pócsini.

V. vero *Athanasium Rednik*, Fogarasiensem & eodem sub Sacro Excellentissimum, Illustrissimum ac Reverendissimum Dominum modernum Dicecesanum Episcopum M. Varadinensem Ignatium Darabant, in Presbyterum ordinavit in Monasterio Munkacsienfi, Anno 1764.

Etiam *Joannem Innocentium Klein*, pariter Episcopum Fogarasiensem in eodem Monasterio Munkacsienfi fuisse consecratum constat, sed per Episcopum *Genadium Bizanczy* Anno adhuc 1729. ut jam superius inter Acta Bizancziana relatam est.

Liberum quoque Baronem quemdam *Joannem Pataky* alias *Nemes* æque Fogarasiensem Episcopum per aliquem ex Præsulibus Munkacsienfibus fuisse consecratum exinde conjecturare fas est, quod solus hic Græco-Catholicus Episcopus in Hungaria existerit tunc temporis, per alterum vero quempiam disunitum non est credibile illum fuisse chirotonizatum, præsertim cum hic dicatur prius fuisse Jesuita, & postmodum resumpto Græco Ritu nativo factus Episcopus.

CAPUT XI.

Viginti quatuor Annorum spatio rexit Munkacsiensem Diœcesim MANUEL OLSAVSZKY nihilque omisit eorum, quæ seu ad Venerabilis Cleri sui tam Sæcularis, quam & Regularis felicitatem, & profectum, seu ad salutem Populi sibi commissi promovendam cognosceret pro futura, solers semper in Vineâ Domini, strenuusque fuit Operarius Christi, & vere Vir Apostolicus. Qui dum jam ætatem maturiorem attingeret, identidem ægrotabat lecto affixus: porro mortis suæ tempus dicitur à longe prænucciasse, idque ordinasse, ut crypta pro se Pócsini pararetur penes portam Ecclesiæ exterius meridiem respicientem pro certa, designataque die, cujus perfecta præparatio, cum ejusdem vitæ termino correspondebat etiam: tandem morti proximus, spiritualibus omnibus mediis provifus, sibi semper præsentissimus, adstantibus è Clero utriusque Ordinis compluribus dum hanc Agathonis recenseret Historiam: Agathon moriturus convocari jubet Religiosos Fratres suos, hosque præfentes ita allocutus est: Ubi est hic? & hic? & hic? atque hi alii? & responderunt Fratres eidem: hi omnes mortui sunt, & subjungit Agathon, & ego morior, & illico expiravit ille, quo dicto Præful hic quoque vertens se in lecto ad parietem mox spiritum Deo reddidit Munkacsini, Anno 1767. die 25. veteri stylo mensis Octobris. Demum corpus ejusdem translatum ad Maria Pócs, impositum cryptæ pro eodem Præfule specialiter penes Ecclesiâ, quam ille potissimum ædificaverat, præparata.

CAPUT XII.

JOANNES BRADACS,

Episcopus Munkacsienfis XX.

De Possessione Kaminka, Inclyto Comitatu Scepufienfi
 adjacente, Originem suam duxit Præful hic *Joannes
 Bradacs*, Alumnus Tyrnavienfis, postea factus est Professor
 Scholæ Theologicæ Munkacsienfis, Anno circiter 1765. sub
 initio Aprilis missus, ascendit Viennam, qua Deputatus Ve-
 nerabilis Cleri causam agens diligentissime, sed & feliciter.
 Hac eademque occasione, cooperante piæ reminiscentiæ
 Manuele Olsavfzky, resolutus est per Sacratissimam Cæ-
 sareo-Regiam Majestatem in Episcopum Munkacsiensem,
 & jam qua nominatus Episcopus rediit domum illa ipsa
 die, videlicet 25 Octobris Anno 1767. horis pomeridia-
 nis, qua Prædecessor suus ante meridiem vivere desiit
 toties fatus Præful *Manuël Olsavfzky*. Novum hunc Anti-
 sitem in limine adventus sui duplex excepit mœror. Mors
 insperata dicti Præfulis, quocum multa adhuc ore ad os
 loquendo, pro sui directione communicanda habuerat, &
 Status Venerabilis Cleri, cujus partem non exiguam animis
 à se viderat alienis, ex eo, quod citra votum ipsorum
 electivum ad hoc Episcopale munus fuerit promotus,
 quibus attamen brevi concliat, (solo Luca Habina Pa-
 rocho, & Archi-Diacono Homonenfi recalcitrante) Epi-
 scopus cum Clero unitis Viribus, ac unanimi consensu

negotia cuncta suum statum concernentia tractabat, atque promovebat, deinceps dictus autem Habina in contumacia perseverans, in Monasterio Miszticziensi quodam exiguo tempore detinebatur, sub custodia, sed inde brevi evasit, seque Agriam recepit, ubi deinde mutato Ritu mansit ad mortem, functus munere (linguæ Ruthenicæ) Professoris.

Episcopus interea obtento Brevi Apostolico, consecratus est per Præsulem M. Varadinensem *Meletium Kovacs*, Pócsini die 20. Aprilis vet. stylo, Anno 1768. Professione Religiosa pridie in privato cubiculo suscepta.

Cœpit zelose Clerum, populumque sibi subjectum regere Illustrissimus Præsul hic, quem in finem multa salutaria statuta in Pastoralis ejusdem Enciclica contenta, de Anno 1769. die 26. Julii edita, publicanda, per Diœcesimque evulganda, atque observanda esse voluit. Verum nimis dein distractum, anxiumque reddidit ipsum Controversia illa, quam Præsul Agriensis adversus se, suumque Prædecessorem dudum obmoverat intuitu subjectionis, & dependentiæ habendæ, Juriumque Cleri Græci Ritus Catholici restringendorum: quæ res jecit ansam, quod hic Præsul Munkacsienfis primum per Deputatum suum, deinde etiam in persona coactus fuerit Regiæ Aulæ pulsare portam, & pro salutari remedio Cæsareo - Regiam implorare clementiam, donec obtinuit tam à summo Pontifice Romano, quam à Sua Regia Majestate eam benignam resolutionem, quod prætenfa hæc subjectio non subsistat. Imo Canonisata post modum Diœcesi Munkacsienfi, tota hæc lis, & controversia

fia evanuit deinceps, paxque & tranquillitas inter utriusque Ritus Clerum reconciliata fuit.

Episcopus attamen ab anxietatibus aliis immunis esse haud potuit, etenim infimulabatur Schismatis à suis adversariis alias omnino zelofus Catholicus Antistes. Suspicionis ejusmodi de illo conceptæ, certus libellus precatorius, *Sbornik* dictus, potissimum occasionem præbuit, quem ille Viennæ reimprimi curaverat pro usu suæ Diœceseos, in quo nonnulli dubiæ sanctitatis inter Sanctos recensebantur, & quædam Oratio continebatur, quibusdam crisi- bus obnoxia: qua de causa subsumptus, Catholicæ Fidei Professionem coram Episcopo Fogarasiensi, in Transylvania *Athanasio Rednik* jussus erat deponere, hancque etiam effective præstitit.

Hoc Præsule Diœcesim Munkacsiensem feliciter gubernante Augustissimus Imperator *Josephus Secundus* visitavit Oppidum Munkács, de quo hæc in scriptis Monasterii adinventæ habentur:

Anno Domini 1770. die 1. Junii.

JOSEPHUS SECUNDUS Dei gratia electus Romanorum Imperator, semper Augustus &c. &c. Augustissimæ Imperatricis — — Reginaque Hungariæ Mariæ Theresiæ, natu maximus Filius, in Regno Hungariæ eidem Corregens, dispositas Militares contractiones per I. Regnum Hungariæ Personali sua Præsentia oculare pergens, per Cassoviam, & Unghvár venit Munkacsinum die Veneris circa horam pomeridianam secundam. Cui ex parte Oroszvéghienfi prope Trajectum navalem, ad Salvam Guardiam

infra Monasterialem, Scholarum Munkacsienſium obviam prodiens Juventus genuflexit, ad ipſas dein naves venienti Illuſtriſſimus, ac Reverendiſſimus Dominus *Joannes Bradacs*, Epicoſopus Munkacsienſis occurrit, cum Reverendiſſimis Dominis ſuis Officialibus, ex parte Cleri piæ remiſſionis Reverendiſſimo Domino *Georgio Szabados*, Archidiacono, pro tunc Cathedrali Munkacsienſi, Reverendiſſimo Domino *Andrea Zsetkei*, ſurrogato Vicario Maramoſienſi, & Reverendiſſimo Domino *Andrea Bacſinſzky*, Parocho Dorogienſi, & Archidiacono, I. Cottuum Szathmar & Szabólcs, & pluribus Adm. R. R. Dominis è Clero Parochis ſuis. Ex parte vero Religionis prodiit Adm. Rev. Pater *Sylveſter Kovejcsak*, Proto-Hegumenus cum ſuis Religioſis Ordinis S. Baſilii Magni è Monasterio in monte Csernek fundato &c.

Trajecit autem Latorczam Auguſtiſſimus Imperator cum Principe *Alberto*, ſupremo Generali Marchalo *Lascy*, Generali *Noſzticz*, & Illuſtriſſimo, ac Reverendiſſimo Domino Epicoſopo *Joanne Bradacs*, adjuncto ipſi Rdmno Domino *Georgio Szabados*, & Miles cuſtos corporis unus intrans. Dein ad Oppidum Munkács peditem ingredientem penes Caſtra, & Generales, & Epicoſopus comitati ſunt ad quarterium. Prandium ſumpſit in Aula, cui & Epicoſopus aderat. Die Sabathi ante meridiem viſitavit Arcem, dein Militare Exercitium fuit poſt prandium præſente Cæſare. Fuere autem Regimina eorum, Equeſtre Hungaricum Törökianum, Pedestre Gyulaianum, Dragonerianum, & Pedestrium Germanorum.

Tertia autem die Junii, quæ fuit Dominica, in quam festum Pentecostes coincidit: Augustissimus Imperator elegit audire Sacrificium Missæ Pontificantis Illustrissimi, ac Reverendissimi Domini Episcopi Munkacsienfis sæpessati *Joannis Bradács* in Venerabili Monasterio S. Nicolai Episcopi & Confessoris in monte Csernek, cui adfiteri Reverendissimi Domini *Georgius Szabados*, *Andreas Zsetkej*, *Joannes Boksay*. Adm. Rduus Dominus *Gregorius Borevszky*, Rduus Pater *Sabbas Andrejkovics*, Ordinis S. Basilii Magni, Scholæ Munkacsienfis Professor.

Venit autem Imperator cum suis Munkacsino ad naves Latorczæ infra Monasterium Eques, ibidemque in illo latere equis relictis, & Latorcza trajecta navibus, dein pedes ad Monasterium cum sua comitiva deductus est per Reverendissimum Dominum *Andream Bacsinzky*, & Admodum Reverendum Patrem Proto-Hegumenum *Sylvestrum Kovejsak*, Religiosi vero post ponticulum, & per Aream Monasterialem, in duas partes divisa, Scholarum Munkacsienfium Juventus Eundem excepit, & adductus in Ecclesiam stetit in secundo à porta stalli, seu Forma, medium Ecclesiæ occupante; in prima ad dextrum ipsius latus Princeps *Albertus*, in tertia ad sinistrum Reverendissimus Dominus *Andreas Bacsinzky*, Ceremoniarius eotum vocatus ad explicationem Ceremoniarum. Reliqui Generales in lateralibus stabant stallis Ecclesiæ, Sacro taliter audito rediit ad Castra, quæ fuere à Monasterio ex altera parte Latorczæ ad Munkacs, ex Castris in Oppido Munkács prandio sumpto circa quartam pomeridianam feliciter per

inferiorem ad Oroszvégh transitum navalem æque processit Unghvarinum versus Cassoviam.

Sub Præsule hoc septem Canonici sunt resoluti, sed nondum eorum competenti subsistentiæ Fundo provisi.

-Monasterium Miszticziense eodem Episcopo potissimum cooperante notabile in ædificio incrementum accepit. Duo enim tractus unum angulum efficientes è materialibus solidis prælaudato Episcopo ad expensas concurrente etiam affurexere. Porro Episcopus adhuc *Joannicius Zejkan*, qua Nobilis ac Dominus loci Terrestris Monasterii illius Fundator fuit, in quo etiam qua Episcopus resedisse dicitur.

Rexit Diocesim Annis 4. & mensibus circiter decem, & pie in Domino obiit in Oppido Munkács, Anno 1772. die 23. (veteri stylo) mensis Junii, atque ex Residentia sua translatus ad Monasterium in monte Csernek. Cryptæ impositus jacet.

C A P U T XIII.

A N D R E A S B A C S I N S Z K Y ,

Excellentissimus, Illustrissimus, ac Reverendissimus
modernus Episcopus Munkacsienfis,
in Serie XXI.

Locus natalis Præsulis istius est *Benyatina*, sic dicta in I. Comitatu Unghvariensi sita Possessio. Fuit is Reverendi Domini condam *Theodori Bacsinfszky*, ejusdem loci

Parochi Filius. Anno circiter 1731. natus, Humanioribus Disciplinis Unghvárini apud Patrès Jesuitas imbutus, Philosophicis alibi, Theologicis autem Tyrnaviæ ad Seminarium receptus, Ingenii erat eximii, parís etiã applicationis; ac proinde Studiosus in omni classe excellens, & idcirco pro Instructore Herulorum majoris notæ & characteris assumi solitus; ex ea conversatione cum similis conditionis Nobilibus à tenellis in politicis apprime qualificatus existit, in libris rarioribus comparandis, habendisquẽ qua Alumnus adhuc solers, pro hoc scopo àsequendo fundum quemdam obtinuisse favore Jesuitarum dicitur, sub onere celebrandi quovis die Sacrificium Missæ; quo ex fine ad Sacrum Presbyteratus Ordinem solito citius promoveri debuit. Terminato studiorum cursu pro cura animarum expositus, accepit primam stationem Oppidum Hajdonicale Dorogh, functus Capellani munere primum, Domino Szabados eotum Parocho existente, ejusdem paulopost immediatus Successor, caractere Archi-Diaconi diverforum Comitatum, & titulo Reverendissimi condecoratus Gregem Christi sibi concreditum in loco hoc pascebat Annis duodecim zelose, & sapienter adeo, ut Præsul Marniet in eo Juvene adhuc sapientiam cum zelo Apostolico tam raro, vitæque integritate conjunctam admiratus id, quod olim de Joanne Baptista vicini, apud se tacitus diceret: quid ergo Puer iste erit? Et ideo cum eo ad se frequenter accersito in conferentia noctes insomnes exigere fuit solitus, & arcana quæque, non secus ac Joannes, quem diligebat Jesus, recumbens super pectus ejus, Andreas hic Bacsinfzky

Præsul futurus à Præsule discebat dicente : Ista Fili mi! tibi dico, quia ex te prævideo magnum Virum futurum, Talentis magnis, donisque insignibus ornatum videns eum, ista prædixit ille.

Hunc demum Munkacsinum ad Cathedram in consortium subportandorum onerum Episcopalium assumpserat Episcopus *Joannes Bradacs*, semper ejus Consiliis sapientibus usus. Eundem quoque Viennam ad Sacratissimam Cæsareo-Regiam Majestatem, Anno 1770. deputaverat, ardua negotia Cleri eidem committens perficienda, atque studio & opera ejusdem scopum intentum plene idem Præsul affecutus est.

Hoc Præsule è vivis sublato, eligitur in Episcopum voto totius Cleri prælaudatus Dominus *Andreas Bacsinszky*, eotum Canonicus, & Consistorialis primarius; & sine mora, qua jam electus, nominatur per Augustissimam Imperatricem ac Reginam MARIAM THERESIAM, & per summum Pontificem vigore Bullæ confirmatur, atque per Diocesano renunciatur Anno 1772. Porro Anno sequente 1773. sub initio Maji etiam consecratus est per Episcopum Crisientem *Basilium Bozsichkovich*, assistente Episcopo Magno Varadiensi *Meletio Kovacs*, Viennæ in Capella Regia in præsentia Suæ Majestatis Cæsareo-Regiæ, Familiæque Regiæ. Prævie vero ante hunc nempe consecrationis Actum, universum apparatus Episcopalem, Mitrâm, seu Infulam, Pedum, Crucem præciosam cum Torque aurea, Annulum, Saccos &c. totam denique Cappellam ac requisita omnia pro Adstantibus quoque deservitura eadem Majestas

jestas Cæsareo-Regia Neo-Episcopo huic benigne conferre, ac donare dignata est. Ingens hoc fuit gratiæ, Clementiæ-que Regiæ specimen, ac Monumentum. Verum incomparabiter isto majus est illum dum effuso plane, è materno pectore fonte gratiarum, ipsum Episcopatum Munkacsiensem effective fundaverit, dotaverit, Venerabilem Clerum Diocesimque pluribus Privilegiis auxerit, Libertate, Regiaque munificentia donaverit, firmaverit, atque stabiliverit Clementissima hæc Domina MARIA THERESIA. Ipsum denique Episcopum (quo Operatore, Promotoreque hæc præstita sunt) utpote decus, & ornamentum Nationis Ruthenæ: atque lumen in candelabro positum, honoribus auctum benigne evexerit. Hæc omnia juvat in specifico referre:

Primo: In Camerali Oppido Unghvár Collegium, & Templum abolitæ Societatis JESU, cum omnibus intravillanis Appertinentiis, Tractum item plateæ versus Arcem, cum ædificiis in eo sitis, & ipsam Arcem Præsuli huic ANDREÆ BACSINSZKY, & consequenter Episcopatu Munkacsienfi contulit, ac donavit in perpetuum, & irrevocabiliter, altefata Cæsareo-Regia Majestas, collationali Instrumento mediante Anno Domini 1775.

Secundo: Collegium isthoc majore ex parte ad fundamenta usque, parietibus demolitis, nova super inducta structura, sumptibus Regiis pro Residentia Episcopali accommodatum est, omnibusque internis requisitis instructum, mensali item suppellectili competenti, aliisque commoditatibus sufficientibus provisum.

Tertio: Templum etiam dictæ Residentiæ contiguum expensis æque ex Ærario Regio clementer resolutis, pro Ecclesia Cathedrali ad Ritum Græcum, restauratum, & interne splendidissime novis Imaginibus Iconostasio raris picturis exornatum, Calicibus, atque prætiosis Apparamentis Ecclesiasticis apprime instructum, Annuis mille octingentorum Rhenensium florenorum redditibus dotatum est.

Anno demum 1780. die 15. mensis Octobris ipso Augustissimæ Imperatricis **MARIÆ THERESIÆ** Onomastico die, præattactæ Cathedralis Ecclesiæ solennis Consecratio in Nobilissimo omnium Ordinum concursu, & frequentia peracta est; fungente Consecratoris munere Antistite ipso Diocesano **ANDREA BACSINSZKY**, Excellentissimo ac Illustrissimo Domino Comite *Stephano Andrássy, de Szent-Király & Kraszna-Horka* (Titl.) Commissarii Regii personam gerente, qui etiam sub ipso Actu Consecrationis inchoato, Præfulem Excellentissimum hoc Sermone alloqui dignatus est:

Omnis, quam Augustissima Domina Benignissime mihi demandare dignatur, Provincia honori, & solatio mihi est singulari, hanc tamen, qua ex Clementissimo Ejus jussu in tanto Ordinum omnium concursu, & frequentia hodie apud Vos defungor, & decus meum præcipuum esse duco, & jure solatio mihi est maximo.

Quamquam enim illa tot Nationum felicitatem, terra & mari, pacis & belli artibus, per annos quadraginta felicissime promoveat, & cum hac Nominis sui laudem apud

remotissimas etiam gentes vel invita propaget, in augendo tamen ejus cultu, per quem Reges regnant, ut industriam collocat maximam, ita solatium invenit uberrimum.

Quidni ergo & peculiaris Nomini meo dignitas, & justissimum gaudii argumentum sit? quod me suo Nomine apud Vos adesse voluerit, in hac functione Religionis, cujus illa studium & incrementum præcipuum suum decus esse interpretatur.

Hinc Illa vobis Maternam manum porrexit clementissime, Venerabilem Clerum, Diocesim Vestram pluribus Privilegiis auxit, aucta libertate donavit, labefactata erexit, erecta firmavit, firmata munificentia donavit, stabilivitque.

Te vero Excellentissime, ac Reverendissime Præsul! cui hæc moles innitatur primum, idque solidum apposuit fulcrum, & basim, Te primum decus, & ornamentum (tanquam lumen in candelabro) honoribus auctum benignissime evexit, ut in grege tuo pascendo, in bonis fulciendis æque, ac malis medendis, virtute præstes tam prodesse, quam præesse.

Hanc illa novissime (ut cætera præteream) Basilicam, quæ hodie Clementissimis ejus auspiciis consecratur, Vobis constituit, ut Vestra in superos Pietas in ea foveatur, ut in ea populum potestati etiam Civili ex animo obedire ipsa Religio doceat. Ministris Templi hujus Magnifici in ipsa etiam Imperiali Urbe sua locum & sumptus liberalissime dedit, quo illud olim Virtutum etiam & Eruditionis splendore illustrare possint; Nationem Vestram totam iis cumu-

lavit gratiis, quæ nunc Sermonibus omnium celebratur; olim Annalibus nostris uberem, & illustrem dabunt materiam.

Ex his, quæ jam Vestræ sint partes, quæ in Augustissimam Dominam, in Augustissimum ejus Filium omnium ejus Consiliorum, laborum participem, & Adjutorem, sint Vestra Officia, perspicitis opinor, nec dubito, quin assiduis precibus, apud Regem Regum acturi sitis, ut Augustissimam Reginam nostram MARIAM THERESIAM, ac Augustissimum Imperatorem nostrum JOSEPHUM, pro quorum diuturna salute, hodierna sacra procuratis, totamque Augustam stirpem in Populorum felicitatem diutissime præstet superstitem.

*Sermo præfati Præfulis ad prænominatum
Commissarium Regium.*

Quæ & quanta Augustissima Imperatrix, & Regina nostra Apostolica per tempus felicissimi Regiminis sui, præstiterit, multi jam omnium Virium contentione dilaudare adnixi sunt: & merito, quia vere laude digna sunt. Nemo unus tamen erat hactenus, qui eandem dilaudare, potuisset pro merito, sicut reapse condigna est. Erunt porro etiam ingenia, quæ in conceptibus, linguæ, quæ in elocutione, præla, quæ in expressione laborabunt, fatigabuntur, sudabunt. Et quantumvis pro condigno non poterunt, quantum tamen poterunt, tantum in adornandis Virtutum, gestorumque ipsius encomiis audebunt, quia non audere absque nota ingratitude non audebunt.

„ Ego

„ Ego ipse , dum erga subditalem Personam meam ,
„ Clerumque , & Populum , cui immeritus præsum , Cle-
„ mentissimæ Dominæ Regiam hanc , Regique Liberalita-
„ te effusam Munificentiam , dum videlicet provisas Paro-
„ chias , erecta Seminaria , apertas Scholas , inductos Pro-
„ fessoratus , institutos Vicariatus , canonizatum Capitulum ,
„ fundatum Episcopatum , dum hujus ipsius Basilicæ , & in
„ ea Majestaticæ Instructionis Augustum donum specto , per-
„ pendo , mortalium ingratisissimus forem , si in tantæ Cle-
„ menticæ Laudatorum numero , aut inter primos , aut
„ omnium primus esse non contenderem , si magnalia ejus
„ loqui unquam desinerem , si reipsa in Magna MARIA
„ THERESIA non tantum , ut alii Dominam , aut Patro-
„ nam , sed speciali quadam ratione veram Matrem , quæ
„ Ruthenam Gentem quodam modo genuit , & non exi-
„ stenti , ut ita dicam , esse dedit , non agnoscerem , non
„ venerarer , non prædicarem . Agnosco , Veneror , Præ-
„ dico . Patent ista omnibus , ab omnibus celebrantur
„ præconiis meis , & sunt plura , & majora . At in eorum
„ Authorem in Augustissimam utpote Clementissimæ Do-
„ minæ Personam , obtutu mentis defixo ita opprimor à
„ gloria , ut oblitus privatorum , admirer potius , & adorem
„ inscrutabilem providentiam , & bonitatem DEI , quæ
„ istam talibus , tantisque donis ornatam Majestatem Orbi
„ huic nostro dederit , & quidem in extrema necessitate
„ posito tam mirabiliter dederit .

„ Nonne dum tot sæculorum Regnatrici Domui Au-
„ striacæ defectio , dum tot Provinciarum distractio , dum

„ communis quædam desolatio , ac Metamorphosis totius
 „ propemodum Europæ omnibus bonis metuenda immine-
 „ ret, per hanc unam, & Augustissima Domus Fecundis-
 „ sine restaurata , & Provinciæ conservatæ, & publica
 „ vastitas averfa, denique quasi exorto sole, dispulsisque
 „ tenebris securitas rediit Univerfo.

„ Quanti bone DEUS ! quam feroces ab undique in
 „ primordio statim Regiminis adversus eandem motus ex-
 „ stiterunt! Athlanticis profecto tunc si quando ad fatiscen-
 „ tem quodam modo Imperii molem sustentandam humeris
 „ opus erat.

„ Et Ecce! una (si ita mihi eloqui liceat) una tenella
 „ Mulier, totum sustentavit, impetitiones superavit, Re-
 „ gnæque sua in eo statu collocavit, & conservavit, ut
 „ omnia undique perfectam, quæ mortalibus contingere
 „ potest, loquantur felicitatem.

„ En alma pax, aura favens, non pestis, non fames
 „ molestat. Terra quodammodo benedicta, rerum abun-
 „ dantia, studiorum, opificiorum efflorescentia, commer-
 „ ciorum augmenta, Prædia desolata impopulantur, no-
 „ væ Coloniae deducuntur, Pagi, Oppida (quemadmodum
 „ hoc ipsum, in quo loquor Ungvár palam facit) Civitates,
 „ Provinciæ dilatantur, Regna integra sine bello, sine stre-
 „ pitu veniunt sub Regimen.

„ Miranda profecto felicitas, sed peculiaris Divina
 „ Providentia, & Magnæ MARIE THERESIÆ; alibi
 „ præesse, hic subesse, gloriæ sibi, & fortunæ ducunt po-
 „ puli. Non enim vero ætas, non sexus, non status ullus

„ est,

„ est, qui Maternam ejus circa se sollicitudinem copiosissime non sentiret. Orphani, expositi languidi, Viduæ ejus alimonia, Religiosi Ecclesiastici ad competentiam provisione, Viri seu Toga, seu Sago in laboribus Patriæ emeriti, honorifica quiete sub umbra alarum dulciter & secure perfruuntur.

„ Mirabilis ergo Providentia Dei quoad Principem hanc in prosperitate Provinciarum; præprimis autem dulcissimæ Patriæ nostræ Hungariæ, quæ sub faustissimo Ejus Regimine, eam induit faciem, ut de novo fundatum Regnum dici justè mereatur.

„ Mirabilis in Augustissima Sobole, quarum unaquæque quoquo demum se se vertat, oculos univerforum in admirationem, corda in amorem sui vertit. Spectarunt ex iis hæ ipsæ Partes, bis Augustissimum Romanorum Imperatorem JOSEPHUM, spectarunt etiam Serenissimum Archi-Ducem MAXIMILIANUM, & quod dixi, mirabile: Omnium testimonio miratæ sunt.

„ Sed longe mirabilior in ipsius Sacratissimæ Personæ intuitu, quod post tot Augustas proles mundo datas, post tot sollicitudines Regnorum exantlatas, post tot vitæ annos superatos, tamen conservare dignatur tam vegetam.

„ Quamquam non hoc solum, sed tota vita, imo quælibet pars vitæ vere mirabilis, ac propemodum incredibilis videri debeat. Incredibile enim vero tantam Majestatem cum tanta affabilitate, tantam bonorum affluentiam cum tanta abstinentia, & jejuniorum austeritate, tantam libertatem cum tanto vitæ rigore, & regula componi.

„ poni. Incredibile inquam foret, nisi videremus, qualiter
 „ nam ita curat Regimen Politicum, quasi opera pietatis
 „ negligeret, ita dedita est operibus pietatis, quasi curas
 „ Regiminis Politici excluderet, ita fovet vicinos, quasi
 „ nec cogitaret de remotis, ita providet remotis, quasi vi-
 „ cinos nec videret, ita se gerit cum magnis, quas Idiotas,
 „ & simplices despiceret, ita se demittit ad parvulos, quasi
 „ nec unam maximam sciret statistarum, ita manenet
 „ jus terrestrale, quasi contribuentes opprimeret, ita favet
 „ contribuentibus, quasi jus terrestrale extingueret, verbo
 „ tam se constantem exhibet, quæ quasi non Regale Sce-
 „ ptrum, sed Sceptri loco teneret bilancem, qua ex dicta-
 „ mine Justitiæ, & Clementiæ omnibus omnia juxta opta-
 „ tissimum æquilibrium partiretur. Vere viva illius Crea-
 „ toris effigies, cujus sapientissimo artificio, frigida cum
 „ calidis, humania siccis temperata, illam, quam vi-
 „ demus stupendam Universi hujus efficiunt harmoniam.

„ Non ergo jam discant Principes ex Politicorum Insti-
 „ tutionibus, quidnam agere, sed potius discant Politici
 „ ex actionibus hujus Principis, quidnam ad efformandum
 „ Principem tradere ipsos oporteat.

„ Ego sane quod talem effigiem summæ hujus Monar-
 „ chæ expresserim, nullam adulationis, exaggerationisque
 „ notam, mihi deprecandam existimo propterea, quod vi-
 „ vens ipsa animis omnium eandem jam expresserit, ac
 „ proinde non oblatam fortuito, non efformatam conje-
 „ ctando, sed ex conscientia experimentis meis & univer-
 „ sorum desumptam attulerim. In qua ea omnia, & Virtu-

„ tum

„ tum , & Laudum decora liberalissime congesta elucent ,
„ quæ in summis quibusque aut fuerunt , aut esse potuerunt
„ unquam.

„ Habet in hac , quod amet Patria , habent quod sus-
„ spiciant exteri , habet quod laudibus efferat , & ultima
„ æmuletur posteritas , sed habet præprimis quod gloriatur ,
„ felicemque se reputet vera Virtus , quæ nunc si quando
„ iusto pondere , & prætio æstimatur.

„ Ideo felix Tu quoque Excellentissime Domine Co-
„ mes , Commissarie Regie ! qui licet stemate Tuo inde à
„ primordio Regni Hungariæ , ad hæc usque tempora sem-
„ per Inclyto clarus fores , novum tamen ornamentum
„ Eidem propria virtute , in Augustiora Magnatum subsellia
„ cooptatus addidisti.

„ Felix , qui ad tantæ Majestatis Augustissimæ Personæ
„ vicem sustentandam in hoc ipso actu es delectus . Nempè
„ dum ante quadriennium in Ecclesia Viennæ ad S. Bar-
„ baram , pro Græco Ritu clementer donata primum Sacri-
„ ficium peragerem , ibi Veneratus sum , Sacratissimæ Im-
„ peratricis cum dulcissima Filia Maria Anna Augustam
„ Personam in ipsa per se (nunc , dum parem gratiam in
„ hac Ecclesia primi Sacrificii peragendi habeo) Eandem
„ pari modo mihi datur , remotam quidem , sed præsentem
„ in Te.

„ Et Tu quidem progredere de virtute in virtutem ,
„ Inclytum Stemma Tuum cumula novis decoribus , ego , ut
„ quam ejusdem Sacratissimæ Majestatis in populum Ru-
„ thenum effusam intueris , Clementiæ nostræque gratitudi-

„ nis Testis esse velis, etiam atque etiam rogo. Non equi-
 „ dem possum sufficienter Maternam munificentiam, aut
 „ recensere, aut condigne pro ipsa gratias agere: verum
 „ tamen quod possum facio.

„ En surgo, & Augusta munificentia ornatam hanc
 „ Ecclesiam sacris Ritibus inaugurare aggredior: in qua
 „ dein Sancta Sanctorum accedens Omnipotenti Creatori,
 „ per quem Reges regnant, Patri Misericordiarum Holo-
 „ caustum acceptissimum, Filium inquam Unigenitum
 „ offeram, perque hanc Oblationem obsecrabo, ut Augu-
 „ stissimam Dominam, Matrem pietissimam, Populo suo
 „ porro etiam indulgeat, scio equidem jam ætate, meritis
 „ gravem, scio Cælo maturam, scio Terrestria fastidien-
 „ tem, atque præ his cœlestium desiderio flagrantem, dis-
 „ solvi cupere, & esse cum Christo: at quia eam, quæ
 „ non sibi, sed nobis nata, non sibi, sed nobis vivit, no-
 „ biscum adhuc manere expedit. Agite & vos mecum
 „ Universi, nunc tempus acceptabile hac præsertim die,
 „ quem & ipsa Onomasticam, speciali devotione recolit,
 „ qua vel in mea Diœcesi Sacerdotes ultra octingentos, pro
 „ ejus incolumitate litant ad Aras, omnes Hæreditariæ
 „ Provinciæ, imo totus qua late patet, & Magnam MA-
 „ RIAM THERESIAM noscit (noscit autem Univerfus)
 „ Orbis Christianus vota nuncupat. Jungamus vota votis,
 „ oremus, ploremus coram Domino. Precibus lachrymis,
 „ ipsa importunitate apud Patrem gratiarum exoperemur,
 „ ut Eam nobis salvam, felicem, incolumem dignetur vel
 „ invitam servare quam diutissime.

I N S C R I P T I O

In Porta Ecclesiæ Cathedralis Unghvariensis,
ita sonat:

JOSEPHI II. ROMANORUM IMPERATORIS
AUGUSTO FAVORE,
MARIE THERESIE REGINÆ APOSTOLICÆ
MUNIFICO ÆRE,
ANDREÆ I. MUNKACSIENSIIUM PRÆSULIS
PONTIFICALI PRECE,
SACRA HÆC S. CRUCIS ÆDES
PRO GRÆCI RITUS CATHOLICIS,
ANNIS M. D C C L X X V. DONATA
M. D C C L X X I X. ORNATA
M. D C C L X X X. DIE · XV. Octobris
CONSECRATA EST.

Ruthenice:

A latere dextro:

KREST. †
Chranitely vszej
vszelennyi.
Kreszt Czarem
derzsava.
Kreszt Anhelom
szlava.

A latere sinistro:

KREST. †
Kraszota czer-
kvam.
Kreszt Virnim
utverzdenije.
Kreszt Bibzom
jazva.

Quod Latine sonat:

Crux
Custos totius Univerſi,
Regum potentia,
Angelorum Gloria,

Crux
Decus Ecclesiæ,
Fidelium Firmamentum,
Dæmonum Plaga.

Anno 1733. infra lapidem angularem hæc inscriptio
reposita est:

Ad Gubernacula Ecclesiæ sedente SSmo. Domino nostro
PAPA CLEMENTE XII.

Regnante Augustissimo Romanorum Imperatore electo,
& Rege Hungariæ &c. &c.

C A R O L O VI.

DEI & Apostolicæ Sedis gratia Episcopo Agriensi
Comite **GABRIELE ANTONIO ERDÖDY,**
de Monyorókerék fulgente.

Moderante Univerfam Societatem Jesu:

Reverendo Patre **FRANCISCO RECZ,**
Provinciam autem Austriæ ejusd. Soc. Jesu.

Reverendo Patre **FRANCISCO MOLINDES,**
Collegium Unghvariense.

Reverendo Patre **GEORGIO HUNYADY,**
Fundatore olim 1624. Collegii Homonensis.

Comite Seniore **GEORGIO DRUGETH,** de Homona.

Idem inde Unghvárinum 1636. transferente
JOANNE itidem **DRUGETHO** de eadem.

Ex Commisione Excellentissimi, ac Reverendissimi
Diœcani Agriensis ponente Lapidem

Reverendo Domino **DANIELE KILIAN,**
Canonico Agriensi, & Parocho Sátor-Ujhelyienfi.

Panegiristam denique Agente

A N D R E A L I A N G A R, Soc. Jesu.
Præsentibus actualibus Collegii Personis.

VOTIS HONORIBVS SANCTAE CRVCIS EX PIO
A COMITE PAVLO RAKOCZI,
ET ANNA PETHE LEGATO SAXA SVPER VNGVARIENSIA,
LAPIS POSITVS FVIT.

Quarto: Unghvariensis Arx pro Seminario applicata,
ære pariter Regio magnifice restaurata est.

Quinto: Abbatiam SS. Apostolorum Petri & Pauli
de Tapolcza, Præfuli huic ANDREÆ BACSINSZKY,
ejusque in Episcopatu Munkacsienfi SUCCESSORIBUS
perennialiter, jureque irrevocabili donavit, ac contulit
sæpèfata Cæsareo-Regia Majestas, utpote fructificantem
annue 12000. Rh. flor.

Et hæc THERESIANA Collatio duplici postmodum
sub Augustissimis videlicet JOSEPHO II. & LEOPOLDO
æque II. Romanorum Imperatoribus, atque Regibus Hun-
gariæ subsecuta statutione, cum aliis omnibus Donationibus
ratificata, atque confirmata, consensuque attactorum Re-
gum roborata existit.

Sexto: Eadem Clementissima Domina Venerabile Ca-
pitulum Munkacsienfe Septenarium Canonicorum comple-
ctens numerum Canonizavit, ditavitque, seu competenti
subsistendi fundo clementer providit.

Septimo: Eadem Munificentissima Fundatrice gaudet
quoque Seminarium Unghvariense, pro quadraginta Alu-
mnis alendis, sufficienti fundo, recenter aucto provifum.
Interea nosse oportet; Fundatum fuisse ab Eadem Regina
Apostolica MARIA THERESIA Viennæ Regium Gene-
rale

rale Seminarium Græco-Catholicum, ad Sanctam Barbaram nominatum, pro Alumnis quadraginta octo, Nationis Ruthenæ, Valachicæ, & Croaticæ Græco-Catholicorum, quemadmodum legere est in Institutionibus Generalibus ejusdem Seminarii Sectione I. Cap. II. §. I. qui ita sonat: Alumnorum numerus, qui victum, atque vestitum, cæteraque omnia in virtute, & optimis Disciplinis proficiendi subsidia gratis à Fundatione obtinebunt personis duo de quinquaginta continebitur, quousque rebus nimirum omnibus debito in ordine collocatis, aliisque ad instruendam Domum necessariis comparatis, quinquaginta Alumnorum numerus ad AUGUSTÆ mentem compleri possit. Id vero ex iis Diocæsibus, eoque numero, ut infra adnotabitur, accipiantur.

Pro Regno Hungariæ ex Diocæsi Munkacsienfi Clerici IX. & Monachi Basiliiani II. Ex Magno Varadinensi Clerici VI. & ex Crisfenfi item VI. nec non pro Diocæsi Scapuftenfi Latina, in qua unus Decanatus Græco Catholicarum Parochiarum est, ad rationem harum providendarum II. Pro magno Principatu Transylvaniae, & ex Diocæsi Fogarasiensi Clerici IX. ac tandem pro Regnis Gallitiæ, & Lodomeriæ ex Diocæsi quidem Leopoliensi VI. ex Præmisliensi æque VI. atque ex Congregatione Monachorum eorundem Regnorum II.

Hoc demum Seminarium sub Regimine Augustissimi Imperatoris JOSEPHI II. Vienna Agriam translatum est primo, dein Leopolim in Gallitiam, ibi tandem etiam sublatum; pia tamen Fundatione illa in suo vigore præ-

manente, quæ postea inter prælibatas Dioceses Græco-Catholicas servata proportione ad numerum Alumnorum divisa, ac distributa est — —

Et quandoquidem Decanatus Græco-Catholicarum Parochiarum Scepusiensis, olim sub Petro Parthenio Munkacsienfi condam Præsule avulsus, & Venerabili Capitulo Latino Scepusiensi subjectus, sub moderno Præsule *Andrea Bacsinfszky* Munkacsienfi Dicecesi rursus reincorporatus haberetur, Alumnorum quoque duorum pro parte Decanatus illius, in præfato Seminario ali solitorum, obtingentia Dicecesi accessit Munkacsienfi.

Hinc consequenter 13. Alumnorum obtingentiis præexistens Seminarii Unghvariensis Fundus auctus est. Præterea ex præattacto aboliti Seminarii Generalis Regii Græco-Catholici Viennensis Fundo Theresiano in Generali Seminario Pofonienfi aluntur numero 12. Alumni pro parte Diocesis Munkacsienfis.

Isthoc Seminarium Unghvariense è gremio Venerabilis Capituli Canonicum ordinarie solet habere Rectorem, seu Præfectum, cui præter victum, & hospitium nihil præstat aliud, utpote compedenti subsistendi fundo aliunde proviso.

Professores sunt numero quinque, per concursum eligi, & approbari soliti, juxta planum modernum, docentque secundum systema præscriptum, lingua tamen vernacula Ruthenica, videlicet, & Valachica, tradunt omnia studia Theologica, id est Professores tres Alumnis Ruthenis ruthenice, Valachis duo valachice, materias Theologicas explanant; quorum Primarius quingentorum Rhen. floren.

reliqui singuli quadringentorum Salariai è Fundo æque Regio clementer sunt provisi.

Octavo: Præter Vicariatum Maramorosiensem præhabitu, duo adhuc Eperiesiensis utpote, & Magno-Károlyiensis Vicariatus instituti, atque clementer provisi habentur.

C A P U T X I V .

Quibus præmissis omnibus clementer resolutis, atque perennali Jure collatis, traditisque legaliter, unum quidem Anno 1777. Venerabile Capitulum cum Scholis, seu cum Dominis Professoribus, Alumnisque, Munkacsino cum summo totius Venerabilis Cleri solatio transivit Mense Septembri Unghvarinum, concurrentibus undique Dominis Vice-Archi-Diaconis, & Parochis ex tota Dicecesi quam plurimis.

Tandem Anno 1780. (quo etiam consecratio Ecclesiæ peracta est) celebris, atque gloriosus ipsius Excellentissimi ac Illustrissimi Domini Præfulis in Oppidum Unghvár ingressus subsecutus fuit. Præfulea Cathedrali Sede sua ibidem stabiliter defixa; sicque Unghvárinum olim ferme Oppidorum postremum, nunc vero gloriosa Civitas DEI quodammodo est, Caput, & Metropolis Diceceseos Munkacsienfis, splendore Infulæ corruscans, celebribus æmulum Civitatibus, videlicet populi frequentia, ædificiorumque Ornatu in dies assurgentium. Circulatione pecuniæ, & Proventibus multorum Millium florenorum annuatim auctum.

E Præfulibus itaque Munkacsienſibus PRIMUS ANDREAS BACSINSZKY, qui Fundatum Episcopatum, Capitulum, Seminarium Reſidentiam in medio Bonorum Regionum ex Clementia Regia confeſcutus, gratiis, donis, Privilegiisque liberaliſſime cumulatus, honore actualis Status intimi Conſiliarii, & titulo Excellentiſſimi condecoratus, Diceceſim denique Canonifatam, magnis dilatatam acceſſionibus, auctam Privilegiis adeptus eſt.

Evenit ſimile quoddam Præfuli huic ſub MARIA THERESIA, quod olim Mardocheo ſub Eſther Regina: Mardocheus inquit de Palatio, & de conſpectu Regis ^{Esther.} egregiens fulgebat veſtibus Regiis — — coronam auream ^{c. 8. v. 15.} _{16.} portans in capite, & amictus ſerico pallio, atque purpureo. Omnis Civitas exultavit, atque lætata eſt. Judæis autem (ſic & Ruthenis) nova Lux oriri viſa eſt, gaudium, honor, & tripudium.

Hic Primus inter Munkacsienſes Episcopos in Regni Comitiis ſedem, cum voto inter Magnates & Proceres Regni habere meruit, acceptis primum ab Auguſtiſſimo Imperatore & Rege Hungariæ LEOPOLDO II. Regalibus Anno 1789. Budam ad Diætam Invitatoriis.

Cæterum merita, & res omnes Præfulis hujus præclare geſtas, atque per decurſum 26. Annorum ad præſentem uſque Annum continuatas, quandoquidem earum copia me inopem, & omnino inſufficientem faciat, percenſenda non aſſumo, alioquin omnium ore hæ ubique locorum de præſenti celebrantur, deprædicanturque.

Præful hic Excellentissimus volens illustriorem reddere locum, qui olim erat sedes Prædecessorum suorum, videlicet Episcoporum Munkacsienſium, Eccleſiam in monte Csernek, in locum prioris anguſtæ ampliorem, & Domui Religioſæ ſumptibus Racz Demetrianis conſtructæ proportionatam, pie ordinavit erigendam, cujus Fundamentalem lapidem Anno currente die 6. Maji ſolenni Ritu ipſo manibus propriis ponere dignatus eſt, cum Inſcriptione huic lapidi impoſita tenoris hujusmodi:

In nomine, & ad gloriam Sanctiſſimæ Conſubſtantialis,
& Individuæ Trinitatis,
Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.

In honorem item, Sancti Nicolai, Epilcopi & Confelloris,
Eccleſiæ hujus Tutelariſ Patroni.

PIO VI. Pontifice Maximo Eccleſiam DEI gubernante:

FRANCISCO II. Auguſtiſſimo Romanorum Imperatore,
Rege Hungariæ, Bohemiæ &c. feliciter Regnante.

JOSEPHO Sereniſſimo Regni Hungariæ Palatino exiſtente:

EUGENIO ERVINO à Schönborn,
Excellentiſſimo, ac Illuſtriſſimo Sacri Romani Imperii
Comite, Aurei Velleris Equite, Sacraſſimæ Cæſareæ, &
Regiæ Apoſtolicæ Majeſtatiſ Camerario, & actuali intimo
Status Confiliario, nec non Inclyti Comitatuſ Bereghienſiſ
ſupremo, ac perpetuo Comite, Inclytorum Dominiorum
Munkács, & Szent-Mikloſ hæreditario Domino.

JOANNICIO BASILOVITS, Ordinis Sancti BASILII
MAGNI, in monte Csernek Hegumeno, ejusdemque
Ordinis Proto-Hegumeno Præsidente.

In Monasterio per THEODORUM KORIATHOVICS,
Ducem olim Munkacsiensem Anno adhuc 1360. in
monte Csernek fundato.

Excellentissimus, Illustrissimus, ac Reverendissimus
Dominus ANDREAS BACSINSZKY, Græci Ritus Ca-
tholicorum Diœcesanus Episcopus Munkacsienfis, Abbas
SS. Apostolorum Petri & Pauli de Tapolcza, Sacratissimæ
Cæsareæ, & Regiæ Apostolicæ Majestatis actualis
intimus Status Confiliarius.

In concursu plurimorum ex omni Statu, & Dignitate
Nobilium, Ecclesiasticorum & meritorum Virorum & Christi
Fidelium, posuit hunc

FUNDAMENTALEM LAPIDEM

Anno Millesimo, septingentesimo, nonagesimo octavo,
die 6. Maji.

In nomine Patris †, & Filii †, & Spiritus Sancti †. Amen.

Finis Partis tertiæ.

QUOMODO SIGNUM CRUCIS

S I T

EXPRIMENDUM?

Est autem signum Crucis tribus digitis exprimendum, quia sub invocatione Trinitatis imprimitur, de qua dicit Propheta: Quis appendit tribus digitis molem terræ? ita quod a superiori descendat in inferius, & a dextra transeat ad sinistram. Quia Christus de cœlo descendit in terram, & a Judæis transivit ad gentes. Quidam tamen signum Crucis a sinistra producunt in dextram: quia de miseria tranrire debemus ad gloriam: Sicut & Christus transivit de morte ad vitam, & de inferno ad paradisum, præsertim ut seipfos & alios uno eodemque pariter modo consignent. Constat autem, quod cum super alios signum Crucis imprimimus, ipsos a sinistris consignamus in dextram. Verum si diligentius attendas, etiam super alios signum Crucis a dextra producimus in sinistram, quia non consignamus eos quasi vertentes dorsum, sed quasi faciem præsentantes.

Ita Innocentius Tertius Pontifex Maximus,
(qui obiit Anno 1216.) Mysteriorum Missæ Libro II.
Cap. 45. Editionis Colonienfis Anno 1575.

I N D E X

E O R U M , Q U A E H O C L I B R O C O N T I N E N T U R .

S E R I E S

R E R U M P A R T I S P R I M A E .

	<i>Pagina</i>
CAPUT I. Stirpis KORIATHOVICSIANÆ, cujus Patriarcha VITENES fuit, Descriptio	— — — — 1
§ III. Vitenis Filius minimus GEDIMINUS, in Principatu Lithvaniæ Successor, septem habuerat Filios, duasque Filias, quarum prima Aldona alias Anna, erat Conjux Casimiri, Polonia- rum Regis	— — — — 2
GEDIMINUS Regiminis sui Anni 14. à cruciferis in Samogitia occisus Vilnam delatus, more Ethnicorum igne cre- matus est	— — — — 3
Primum ejusdem Filii Sacra Christiana Ritu Græco, seu Ruthenico amplexi	— — — —
Principatu primum quidem in Jawnutum, demum in Olgerdum translato	— — — —
CAPUT II. § I. OLGERDI Gesta recensentur	— — — — 4
KORIATHUS Princeps Novogrodenfis septimus Gedi- mini Filius habuerat 4. Filios, Alexandrum, Constantinum, Georgium, & Theodorum, eorumque gesta ibidem	— — — — 5
Constantinus etiam ob sceptrum Regium Ruthenum Ri- tum mutare renuit	— — — —
CAPUT III. THEODORUS KORIATHOVICS Dux Novogrodenfis, etiam Dux Podoliæ creatus	— — — — 6
THEODORUS victus ab Olgerdo Patruo suo venit in Hungariam Anno 1339. à Carolo Rege suppetias petiturus	— — — —
Hic Ducatum Munkacsien'em è trecentis pagis constan- tem optinuit	— — — —

Index Rerum

CAPUT IV.	THEODORUS hic KORIATHOVICS, qua jam Dux de Munkács pro BASILITIS Ruthenis fundavit Monasterium, prope Oppidum Munkács Anno 1360. — — — 10
	His Religiosis Possessiones binas, Boboviscse, & Lauka nuncupatus, cum aliis Beneficiis contulit perennialiter, ut Collationales remonfrant — — — 11
	Ufu quoque reali subsecuto, & hucdum per ipsos retento — — —
CAPUT V.	Collatio hæc consensu MATHIÆ Regis Anno 1458. roborata est, Luca Presbytero Religioso authore. Decreti tenor — 16
	Aliud Decretum ibidem MATHIÆ Regis adversus Plebanum Benedictum de Iwany, de Anno 1488. — 19
	Religioso Lucæ Presbytero Monasterii superiori successit JOANNES, Primus Episcopus Munkacsienfis, ex Decreto Regis ULADISLAI Anno 1491. Tenor Decreti — 21
	Episcopi hujus Jurisdictionem extendit Idem Rex ad percipiendos Proventus Claustrî Körtvéliensîs in Marmatia. Decreti tenor — — — 22
	Hæc tamen Jurisdictio paulopost restricta per aliud Decretum — — — 23
	Et Proventus Gelasio cuidam Hegumeno collati sunt — — —
CAPUT VI.	LADISLAUS in serie II. Munkacsienfis Episcopus, FERDINANDI Regis Decreto Anno 1551. confirmatus — 25
	Idem FERDINANDUS Rex cessit in fluvio Latorcza erigendum molendinum. Decreti tenor — — 26
	Idem Rex varios in causis Matrimonialibus abrogavit abusûs. Tenor Decreti — — — 28
CAPUT VII.	HILARIUS alias LARIONA, Episcopus Munkacsienfis III. — 30
	Hunc cum reliquis Religiosis, ipsumque Claustrum Regina ISABELLA, ab omnibus oneribus publicis exemit suo Decreto — — —
	Huic Episcopo Rex JOANNES II. tribuit Jus sibi in Episcopatu Successorem eligendi. Decretum — — 32
CAPUT VIII.	Episcopus IV. Munkacsienfis in Decreto MAXIMILIANI Cæsaris sine nomine exponitur, vigore Decreti illius egit prædictus Cæsar contra Turbatores Jurium Episcopaliûm & à visita Canonica suæ Diœceseos impediendes. Decretum — 34
	Eundem Episcopum, & Monasterium idem Imperator contra Dominii Officia'es tuitus est, Anno 1569. Decreti tenor 35

Partis primæ.

- CAPUT IX. V. Episcopus Munkacsienfis LADISLAUS hoc nomine II. Hunc Cæsar RUDOLPHUS II. causam suam adversus Impetitores Pragæ in Aula promoventem Passualibus providet, Anno 1597. datis — — — — 38
- Eundem etiam medio Mathiæ Gubernatoris Hungariæ Fratris sui, contra quosvis in Exercitio muneris Episcopalis turbatores protegit. Protectionalium tenor — — — 40
- CAPUT X. VI. Episcopus Munkacsienfis SERGIUS. Hic Mathiæ Archiducis, nomine Suæ Majestatis, Anno 1601. emanatis Protectionalibus provifus — — — — 42
- Quem etiam in Protectionem suam specialem Stephanus Hungariæ, & Transylvaniae Princeps suscepit 1606. Monasterialiaque Jura protexit — — — — 45
- Idem Princeps aliis Protectionalibus Idiomate Hungarico confectis ad statum Militarem sonantibus providet — 46
- CAPUT XI. PETRONIUS, Episcopus Munkacsienfis VII. Hic Autoritate Gabrielis Transylvaniae Principis Anno 1623. confirmatus, in Bonisque Monasterii stabilitus est — — — — 47
- CAPUT XII. JOANNES GREGOROVICS VIII. Episcopus Munkacsienfis, ut collationales Principis Gabrielis Cassoviæ 1627. emanatae docent — — — — 50
- CAPUT XIII. Hic Episcopus Anno 1630. Diocesim suam Canonice visitavit, penes salvi Passus literas Judicis Curiae, Comitis Melchioris Alaghi de Bekeny — — — — 54
- CAPUT XIV. BASILIUS TARASZOVICS, Episcopus IX. Munkacsienfis electus, & consecratus Anno 1633. literis Passualibus Principis Georgii Rakoczy id testantibus — — — — 58
- Confirmatus in suo munere Decreto ejusdem Principis Anno 1634. visitat Diocesim penes elargitas Passuales Comitis Forgács — — — — 62
- Verum paucum post tempus ob zelum sacrae Unionis odio habitus à præfato Principe, in tantum divexabatur, ut primum quidem semet pro disunito declarare coactus fuerit, verum paulopost poenitentia tactus sacram reassumpsit Unionem — 65
- Ideo ab Ara Pontificali amictu indutus Anno 1640. raptatus, diu carcerum squallore macerabatur in Arce Munkacsienfi — — — — 66

Index Rerum

Hunc Bonis spoliatum FERDINANDUS III. Libertati restitutum mediis vivendi, & Residentia Kalloviæ providet	66
Prius autem Imperator hic agebat pro eo liberando I. severe scribens ad Arcis Capitaneum Joannem Ballingh; Demum ipsi Transylvaniæ Principi mittens literas medio Sigismundi Eorfy, Soproniensis Vice-Comitis, cum Instructione ad notata	67
Factæ insuper sunt afflicti Episcopi nomine in locis diversis Protestationes	71
Coram Capitulo primum Agriensi Anno 1641. Jassoviæ per Canonicum Stephanum Varro	—
Dein apud Judicem Curiaë Joannem Drugeth per Archidiaconum Joannem Marinics	73
Tandem apud Stephanum Szimandi, Transylvaniæ Episcopum	76
Detinebatur in carcere Episcopus hic Taraszovits (quem Cæsar Patriarcham nominat) ab Anno 1640. usque ad Annum 1642. & ad breve tempus liberatus, iterum Bonis omnibus exutus, per eundem protegebatur Cæsarem, qui Principi alteras quoque scribit literas, quarum tenor	78
Mittit etiam ad ipsum Mediatorem Jakusith Agriensem Episcopum, qua Legatum ad nuptias Filii Principis, cum Instructione, quæ est	79
Præterea inducuntur duo Decreta Cæsaris, de Provisione subsistentiæ dicti Episcopi hujus	81
Post obitum dicti Episcopi Clerus variis violentiis turbatam Unionem Anno 1649. restabilit Unghvarini sub tribus conditionibus, ac postulatis	83
Confessio Fidei dicti Cleri ibidem elicita mittitur ad Innocentium X. & pro electo Petro Parthenio Episcopo petitur Confirmatio.	84
PETRUS PARTHENIUS Episcopus X. Munkacsienfis	—
Pro eodem Episcopo Decretum Cæsaris Leopoldi I. ad Regiam Cameram Posoniensem sonans, vigore cujus resignatio Bonorum, & Installatio præattacti Episcopi decernitur	87
Regiæ Posonienfis Cameræ ad Cameram Scepusiensem de eodem merito sonantes Literæ	—

Partis primæ.

Et Principissa Sophia Batory de Bonis ablatis Monasterialibus Episcopo resignandis admonetur	—	87
CAPUT XV. Collationales Cæsaris ejusdem pro eodem Episcopo Parthenio 1659. emanatæ	— — —	91
Parthenius Episcopus Tyrnaviæ in Synodò Nationali constitutus pro suo Clero Immunitates Ecclesiasticas, quibus gaudet Latinus Clerus, ab Archi-Episcopo Strigoniensi Georgio Lipay exoperatus est — Privilegii Tenor ita sonat	—	95
Idem Episcopus pro Confirmatione sui Innocentio X. presentatus, ab Alexandro VII. postmodum confirmatus est	—	99
CAPUT XVIII. JOANNICIUS ZEYKAN XI. Episcopus Munkacsienfis ad Episcopatum per Principissam Viduam Sophiam Bathori promotus	100	
Ejus Opera Ecclesiam Monasterii Munkacsienfis per Constantinum condam Vajvodam Multjanfzky Anno 1661. fuisse erectam inscriptio super lapidem insculpta testatur	—	—
Hic tamen Episcopus Miszticæ residebat constanter	—	—
CAPUT XIX. PORPHIRIUS ARDAN, Munkacsienfis XII. Episcopus	102	
CAPUT XX. METHODIUS RAKOVECZKY, XIII. Episcopus Munkacsienfis	—	—
CAPUT XXI. Ad Annum 1559. usque Koriathovicsiana Fundatio in sua permanferat integritate	— — —	103
Postea vero per Petronicsium, & deinde per Georgium Principem Transylvaniae turbata est	—	104

S E R I E S

R E R U M P A R T I S S E C U N D Æ.

	<i>Pagina</i>
CAPUT I. PETRO PARTHENIO è vivis sublato Monasterium iterum Bonis Fundationalibus privatur	— — — 3
JOANNES JOSEPHUS DE CAMELLIS XIV. Munkacsienfis Episcopus, Natione Græcus Roma missus	— 4
Jussu Cardinalis Leopoldi à Kolonics, Anno 1692. die 21. Januarii Bona Monasterii Episcopus hic recepit literis Testimonialibus Conventus de Lelesz id ipsum innuentibus	5

Index Rerum

Quæ complectuntur in se collationales literas Theodori Koriathovics	7
II. Commissionales Domini Francisci Klobusiczky, Bonorum Rakoczianorum Administratoris, Provisorii Samueli Krafcz-nay, scriptæ	10
III. Provisoris ejusdem Resignatoriæ	11
CAPUT II. Domini Cardinalis Leoqoldi à Kolonics literæ eidem Provisorii sonantes, quoad effectuationem omnium in Fundationalibus contentorum præstandam	13
Hanc commissionem ad amulsim fuisse etiam ad effectum deductam, perceptionis Diarium præattacti Episcopi propria manuscriptum remonstrat	14
CAPUT III. Resignationem hanc Cæsar LEOPOLDUS I. Anno 1693. mediante Diplomate confirmavit	15
Tenor Decreti statutorii	—
CAPUT IV. Literæ Principis Francisci Rakoczy, respectu Bobovisce & Lauka, Possessionum resignatarum Ratificatoriæ Confirmatoriæ Provisorii Joanni Csap sonantes	19
CAPUT V. Diploma LEOPOLDI Confirmatorium omnia Fundationalia Instrumenta, & Acta Resignatoria complectens, quod Agriæ in Archivo Capituli asservatur, ut tenor Testimonialium exhibet	21
CAPUT VI. Referuntur quædam Oppositiones contra Collonicsianam Ordinationem, & Diploma Leopoldinum propositæ §. I. II. III.	39
Brevis recapitulatio præmissorum	41
§ V. Realitas Foundationis Koriathovicsianæ ex hactenus adductis luculenter est remonstrata, actu existentibus in Pofoniensi, & Agriensi Capitulo Instrumentis Originalibus	43
Comes attamen Ignatius Bottyanyi, ut alias dictum hanc primus impugnare cœpit, in opere suo Anno 1785. cui Titulus: <i>Leges Ecclesiasticæ Regni Hungariæ Tomo I. pag. 514. — 515.</i>	—
In hunc errorem inductus Præsul iste Privilegio quodam sub nomine Joannis Corvini de Hunyad in favorem Parochi Munkacsienfis, cujusdam Dionysii compilato	44
CAPUT VII. Privilegium isthoc per extensum describitur de Anno 1493. confictum	—
§ II. Quod sequentibus Argumentis refellitur	48

Partis secundæ.

I. Vigore transfumpti Ven. Capituli Agriensis pro Ferdinando Lew, Munkacsienſis Parocho, Anno 1725. extradati recognoſcentis illud pendente ſigillo eſſe deſtitutum, adeoque carere Authentia — — — 55

II. Ex ipſo dicti Privilegii contextu refellitur — — —

III. Originalibus Documentis Fundamentalibus Poſonii, & Agriæ aſſervatis iſthoc clare refellitur figmentum — — —

IV. Non debuiffe Joannem Episcopum Confirmationem petere in Bonis, ac Beneficiis ad collationem Regiam ſpectantibus — — —

V. Denique neque dictam Confirmationem à Joanne Hunyadio eum potuiſſe petere amplius, utpote per Regem Uladislauum jam antea in Monasterialibus Bonis confirmatum. Regii Decreti tenor — — — 59

CAPUT VIII. Reſponſa ad Comitis Bottyanyi corollaria conſignata; falſitasque Corollarii primi remonſtratur — — — 60

Theodorum Koriathovics Munkacsienſem Ducem, fuiſſe etiam Ducem Podoliæ, refert Kojalovics — — — 61

Koriathus cum Fratribus, Filiisque ſuis Ritu Ruthenico ſacra Chriſtiana amplexus — — —

Qui adeo fuiſſe ſui Ritus tenaces, ut Conſtantine Frater Theodori Koriathovics amorem ſui Ritus Regiæ ſibi oblata præpoſuerit dignitati — — — 62

Theodorus Koriathovics in prælio cum Olgerdo Patruo ſuo ſuſcepto victus ad Carolum Regem, Anno 1339. venit in Hungariam, ſedem ſuam figens Munkacsini — — —

Eum ſub Ludovico I. Hungariæ, Poloniæque Rege Podoliæ recepiſſe Ducatum ex Cromero haud obcure deducitur 63

Corollarium tertium refellitur — — —

Theodorum Koriathovics fuiſſe Ruthenum Romanæ Eccleſiæ addictum remonſtratum eſt — — —

Nationem Ruthenam ad Annum uſque 1649. male ſupponit Comes Bottyanyi fuiſſe in ſchiſmate Græcorum — — —

In rem hanc § V. ejuſdem Capituli VIII. Reſponſionis loco deſervit; ſignanter Leopoldi Cæſaris Decretum pro Petro Parthenio Anno 1660. emanatum, in quo ſequens Exprefſio habetur: Ex Relatione — Archi-Epiſcopi Strigoniienſis intel-

Index Rerum

- ligimus — — In Munkács extare Monasterium Ord. S. Basilii
M. à piis Principibus, & Regibus Hungariæ ante aliquot
centenos Annos Fundatum &c. — ac dotatum ita, — ut ibi
Episcopus G. R. ex Ordine Basilianorum Catholicae Ecclesiae
Romanæ Unitorum resideret — — — 66
- Recte ergo Smith docet Theodorum Koriathovics Ru-
thenum fuisse Unitum; & Regis Mathiæ confirmatorium De-
cretum non fictum, sed genuinum esse — — — 71
- Ad V. & VI. Corollarium, ubi de Episcoporum Munka-
csiensium serie, contra Cl. Prajum, idem Comes Botyanyi
objicit, Reponsa usque ad § VIII. habentur — — —
- CAPUT IX. Rutheni à Scrpitoribus varie appellantur. Slavi tamen à Slava
(quod Gloriam significat) omnes dici amant — — — 72
- Prædicatione S. Andreae Apostoli non paucos Ruthe-
nos fuisse ad Fidem Christianam conversos refert Culczinius
in serie Ducum Rursiæ pag. 103. — — —
- Et in Fide constantes eos fuisse Sæculo IV. Socrates
Libro III. refert — — — 73
- Epistola Synodi Antiochenæ ad Jovinianum quam inter
cæteros subscripserat Antipater Episcopus Rossensis — — —
- § III. SS. Cyrillus & Methodius Anno 867. Rursia ad Fidem conver-
sa, ad preces Ratislai Moraviæ Principis in Pannoniam ve-
nerunt, Slavis, Bulgaris, Serbis, Rursis, & Moravis — — —
Evangelium prædicantes, referente Papebrochio ad diem
9. Martii. Sztredovzkió Hist. Moraviæ p. 217. versu ultimo 74
- § IV. Characteres novos Slavis, quos Illiricos vocant, ac Ritu
Græco Sacrificium Missæ Slavico Idiomate cum reliquis Ce-
remoniis, hi Slavorum Apostoli tradiderunt — — —
Hinc ad dandam sui facti rationem Romam citantur — — —
- § V. Interea Nicolaus Pontifex repentino miraculo permotus, hunc
Ritum, quem etiamnum Rutheni constanter observant, con-
firmavit — — — 75
- § VI. Natio hæc Græcam, Latinamque Ecclesiam toto Orbe diffusam
in se una videtur complecti, ajit Assermanus Kalend. Univ.
Eccl. Tom. IV. in Epistola Dedicatoria ad Benedictum XIV.
Pontificem — — — — —

Partis secundæ.

Ubi Ruthenis in Latinis suo tamen Ritu Ruthenico, & Latinis Sacerdotibus in Ruthenicis Ecclesiis in Antimensis ipsorum Missæ Sacrificia tribuitur facultas celebrandi — 77

§ VII. Gens Ruthena ante septem Ducum Scytharum ingressum jam inhabitaverat Partes Pannoniæ, adeoque Ruthenos illos, qui cum septem his Ducibus e Gallicia, & Lodomeria intraverant, non advenisse primum, sed supervenisse intelligendum est, illosque Hungaris ad Religionem Christianam amplectendam motivo fuisse —

Gylas Princeps, & Bologudes Anno circiter 906. Constantinopoli baptisati in Hungariam reversi sunt, Jerotheum Monachum ibidem in Episcopum consecratum secum deferentes, teste Zonara: Ejus opera, & prædicatione ad Dei cognitionem ex Hungaris multi conversi ad Fidem — 78

§ VIII. Gens Ruthena ultra Tibiscum, & Danubium suas sedes locaverat — in Fide constans — ac proinde Regibus Hungariæ adeo commendata existit — ut etiam in Ducatu Munkacsienfi Ruthenos Duces habuerit, atque Episcopos sui Ritus Catholicos, — Religiososque Ordinis S. Basilii Magni in monte Csernek, ut præmissum est fundatos — — —

Expendatur §. IX. X. & XI. relate ad Episcopos in Fide Catholica existentes adhuc ante Parthenii Episcopi tempora — 84

CAPUT X. § II. Episcopos Munkacsienfes credi, par est, olim ab Archiepiscopo Justinianæ I. dependentiam fovisse — —

§ IV. Infirma proinde omnia, per Præsulem Bottyanyi contra Fundationem Koriathovicsianam, & Episcopatum Munkacsiensem adducta — — — 86

CAPUT XI. Zelus Religionis Catholicæ Episcopi Josephi de Camellis, ac Gestæ ex proprio ejus manuscripto recensentur — 87

CAPUT XII. Privilegia, & Immunitates pro Clero suo eo tum nimium oppresso, à Cæsare LEOPOLDO I. exoperatus est Idem Præsul, mediante Diplomate, cujus Tenor — — 97
Reflexiones adnotatæ — — 103

Pro Monasterio Salvam Guardiam, diu in suo vigore conservatam idem Præsul impetravit, ad colonos submonasteriales extensam etiam — — 104

Index Rerum

Variæ postea circa dictum Privilegium Salvæ Guardiae obortæ crises — — — —	107
Determinatio desuper I. Comitatus primo Favorabilis, postmodum tractu temporis alterata — —	109
Interpositio pro ea Episcopi Manuelis Olfavszky apud Suam Majestatem — — — —	111
Informatio desuper petita à Comitatu, quæ etiam præfita fuit, verum minus favorabilis subsecuta — —	113
Josephi Episcopi de Camellis Anno 1704. mors evenit Eperiefsini, & sepultura apud PP. Minoritas — —	118
Iaiæ Monachi Archimandritæ de Károly descriptio vitæ, & occisionis Anno 1703. in Bixadiensi Monasterio interventæ — — — —	—
CAPUT XVI. JOSEPHUS HODERMARSZKY, Episcopus XV. Munkacsien-	
sis, Anno 1707. per Cæsarem JOSEPHUM I. nominatus — —	121
Hic Episcopus cum Populo Rutheno ob fidelitatem occasione Rebellionis habitæ remonstratam erga summum Terræ Principem, accepit Decretum Regiæ complacentiæ, in quo Gens Ruthenorum Inclyta nominatur — —	—
Regum Interpositiones pro ejus confirmatione interventæ apud Pontificem Romanum JOSEPHI I. — —	123
ELEANORÆ Imperatricis duplicis ordinis — —	126
CAROLI, duplicis ordinis — —	130
CAPUT XVII. Summo tamen Pontifice Irregularitatem allegante confirmari dictus Episcopus haud potuit — —	
137	
CAPUT XVIII. GEORGIUS GENNADIUS BIZANCZY, XVI. Episcopus Munkacsienfis — —	
138	
Hic cum suo Prædecessore, ut Archimandrita quemdam concordiæ tractatum innit, talis tenoris — —	139
CAPUT XIX. Breve CLEMENTIS XI. Confirmatorium pro eodem Episcopo — — — —	
144	
CAPUT XX. Authore Gennadio Episcopo Diploma Leopoldinum, in favorem Cleri emanatum, per Carolum Cæsarem confirmatur, atque consensu Regni acceptatur — —	
152	
CAPUT XXI. Abbate Josepho Hodermarszky sublato, Episcopus Gennadius Anno 1729. in Prælatum Regularem Ordinis Religiosi sub 4. Conditionibus per ipsum acceptatis eligitur — —	
156	

Partis secunda.

Hic Prælatiſ diſciplinæ Monaftericæ rigorofus obſervator, victum communem, cohabitationem, Religioſam paupertatem ejusdem atteſtante ſcripto ad mortem uſque colebat — 159

CAPUT XXII. Sub hoc, qua Vicario adhuc Calloviæ exiſtente Anno 1715. ICON DEIPARÆ Pócsieni Lachrymas prolucit — 161

Quod Inquiſitione præmiſſa Antonius Erdödy, Agrienſis Epifcopus miraculum reipſa fuiſſe declaravit literis Teſtimonialibus — — — — 162

Hoc quoque Epifcopo Curatore Eccleſia Pócsenſis cœpit ædificari Anno 1731. — — — — 163

CAPUT XXIII. Communitatis Religioſæ Munkacſienſis Monafterii eo tum Patres exiſtentes præcipui recenſentur — — — —

Præ cæteris Clarior Georgius Bulyko Szvidniczienſis apud Croatas primum Vicarius; diverſi Ordinis atteſtantibus paſſualibus — — — — 164

CAPUT XXIV. Idem poſtmodum ab inde reverſus, factus Munkacſienſis Hegumenus, Anno 1740. — — — — 168

Septennio in munere hoc evoluto pro Cleri Vicario in Marmatiam miſſus — — — — 170

Hic Pater, ut Proto-Hegumenus Munkacſienſis Tranſylvanos Novitios; Athanaſium Rednik, Gregorium Major, & Sylveſtrum Kalliany per Epifcopum Innocentium Klein ſubmiſſos in Aſceſi inſtituerat — — — — 174

Innocentius quoque Klain, qua jam nōminatus Epifcopus Tranſylvaniæ in hoc Monafterio Munkacſienſi, de altiori juffu expleto rigorofi Novitiatus tempore Profefſus, & in Epifcopum confecratus eſt — — — — 175

CAPUT XXV. Kraſznobrodense Monafterium ab antiquo deſblatum, ſub Gennadio Epifcopo, Anno 1729. reſtaurari, & per Monachos inhabitari cœpit — — — — 177

A frequentia Populi devotionis cauſa confluentis, & à Thaumaturga Icone Beatæ Virginis à tempore immemorabili clarum Monafterium iſthoc; Teſte Juventio Jeſuita referente Athanaſium Krupeczky, Epifcopum Premislienſem à malevolis ibidem cruentatum fuiſſe — — — — 178

Index Rerum

	Antiquis ædificiis vetustate ruinam spirantibus, Ecclesiæ, Capellæ, ac Monasterii nova ædificia successerunt, & commoditates pro Religiosis sufficientes	—	181
CAPUT XXVI.	SIMEON STEPHANUS OLSAVSZKY, XVII. Episcopus Munkacsienfis, post fata Gennadii, Anno 1733 voto Cleri electus, per CAROLUM VI. nominatus, & auctoritate Pontificis confirmatus	—	183
	Sub hoc Episcopo oculata revisio super statu Monasterii per Dominos Magistratuales facta est perhibente Instrumento literario	—	184
CAPUT XXVII.	GEORGIUS GABRIEL BLASOVSZKY XVIII. Episcopus Munkacsienfis, Anno 1738. electus, nominatus, & confirmatus, atque in Polonia sub titulo Episcopi Agnenfis consecratus	—	187
	Boni Publici admodum studiosus, Privilegiorum pro suo Clero dudum concessorum Diploma obtinuit confirmatorium, in diversis postmodum Comitatibus publicatum	—	—
CAPUT XXVIII.	Tenor Diplomatis ita sonat	—	188
	Rufforum, seu Ruthenorum cum Almo Duce in Hungariam, eorundemque cum Magyaris constanti fœdere, & amicitia, ac sedibus, adventus describitur	—	207

S E R I E S R E R U M P A R T I S T E R T I Æ.

		<i>Pagina</i>
CAPUT I.	MICHAEL MANUEL OLSAVSZKY, Episcopus Munkacsienfis XIX.	—
	Per Augustam MARIAM THERESIAM Anno 1743. nominatus. Juxta tenorem Decreti	—
	Per PAPAM BENEDICTUM XIV. confirmatus Brevi Apostolico testante	—
	Ad titulum Episcopi Rossensis in Gallitia consecratus	10
	Ecclesiam M. Pócsensem per Episcopum Gennadium Anno 1731. construi cœptam hic Episcopus Anno 1756. terminavit	—
		11
		Idem

Partis tertiæ.

Idem Episcopus Monasterium Pócsense Anno 1749. propriis sumptibus cœpit ædificare ; ejus lapidem Fundamentalem Dominum. condam Demetrium Racz nomine Domini Comitis Francisci Károlyi posuisse inscriptio testatur — 11

Varii circa hoc ædificium obmoti obices, & inquisitio Jussu Episcopi Agriensis peracta, ac Excelso Consilio L. T. cum opinione Introductionis Basilitarum opposita submissa est — — — — 13

CAPUT II. Episcopus Manuel proposito suo insistens, motivis XI. adductis pro Basilitis ad Pócs introducendis responso suo satisfecit, ac per prælaudatum Consilium Regium in continuando suo opere relinquitur — — — — 18

CAPUT III. Excellentissimi Domini Comitis Francisci Károlyi super Fundo pro Ecclesia, Domo item Religiosa, & appertinentiis in Pócs perennialiter cesso collationale literarium Instrumentum — — — — 24

CAPUT IV. Ejusdem D. Comitis super Portione in Pócs habita pro Basilitis titulo Foundationis cessa collationale literarum Instrumentum 31

CAPUT V. Illustrissimi D. Episcopi Manuëlis Olfavszky super Domo Religiosa, seu Monasterio pro præattactis Religiosis Basilitis à se constructa literæ Cesionales — — — — 37

§ II. Præfatum Monasterium post obitum Episcopi Manuëlis, Dominus Demetrius Racz suis ad statum perfectum perduxit expensis — — — — 42

§ III. Introductio Religiosorum dicti Ordinis ad M. Pócs evenit Anno 1749. ubi primum inhabitare cœperunt Domum Parochialem, Anno tandem 1753. ad novum Monasterium, sed necdum eo tum consummatum translati — —

§ IV. Inter cæteras, quas obeunt ibidem dicti Religiosi Functiones, de facto Parochiam administrant, & scholas Nationales docent, Anno 1770. Jussu Regio introductas, ut Acta adnotata perhibent — — — — 43

Episcopus Manuël munere Regii Commissarii binis fungebatur vicibus — — — — 47

CAPUT VI. Sermo de sacra Occidentalem inter & Orientalem Ecclesiam Unione prælaudati D. Episcopi Manuelis Olfavszky — 48

Index Rerum

CAPUT VII. Nonnulli Illustriores Viri Ecclesiastici recensentur cum gestis suis Officiis	80
Gregorius Desko, Vicarius Generalis, Anno 1749. constitutus	81
Idem Anno 1755. fit Monachus, obiit qua Proto-Hegumenus 1758.	84
§ II. Andreas Bacsinfzky, Maramorosienfis Vicarius, obiit qua Parochus Ujhelini	—
§ III. Daniel Havrilovics, Maramorosienfis Vicarius, tandem factus Monachus, obiit in monte Csernek Anno 1782.	85
§ IV. Georgius Szabados, Generalis Vicarius, obiit qua Monachus sub nomine Gregorii 1771.	86
§ VI. Demetrius Doros	87
Josephus Torifzky, Parochus Unghvariensis	—
D. Andreas Zsedkei, Ven. Capituli Munkacsienfis Præpositus	—
D. Joannes Pasztely, V. Capituli Munkacsienfis Præpositus	—
CAPUT VIII. Viri Religiosi Illustriores recensentur:	
Gregorius Bulyko, Vicarius in Croatia, & Marmatia testantibus Documentis	88
Idem Proto-Hegumenus, obiit Anno 1745.	—
Gabriel Palkovics, præfati Patris Fratruëlis, erat Episcopus Croaticus, per Episcopum Manuëlem Olfavzky, Anno 1752. Károlyini consecratus	89
Gedeon Pazin, Proto-Hegumenus, Boni publici zelofus promotor, patet id è Documentis	—
Bereznense Monasterium è materialibus solidis cœpit construere	91
Origo Monasterii Bereznensis describitur	—
Obiit Gedeon, Anno 1754.	93
Joannicius Szkripka, primus Monasterii M. Pócsenfis Hegumenus, obiit Anno 1769. in monte Csernek	—
Gabriel Desko, de quo jam ante dictum	94
Macarius Suhajda, studii Philosophici Domestici Promotor, obiit Anno 1778. in Krasznobrod	—
Gervasius Kaminfzky	97

Partis tertiæ

Hermanus Chvatala	—	—	97
Manaffes Pukacs	—	—	98
Sylveſter Kovejcsak	—	—	—
Martirius Kaſper	—	—	99
Iſaacius Cirſzky	—	—	—
Beniaminus Fejér	—	—	100
Gabriel Bacſinſzky	—	—	101
Bukocſienſis Monaſterii origo	—	—	—
 CAPUT IX. Munkacſienſis Monaſterii novum ædificium per D. condam			
Demetrium Racz erectum	—	—	103
Origo, & vita præfati D. Demetrii Racz describitur	—	—	104
Status actualis Neo-Erecti Monaſterii Munkacſienſis exhibitur	—	—	106
Demetrius Racz, obiit Anno 1782. jacet in monte Csernek intus ad latus novæ Eccleſiæ	—	—	—
Sepulchri locum Inſcriptio ſuper Marmorea Tabula inſculpta designat	—	—	108
 CAPUT X. Episcopus Manuel Olfavszky Scholas Theologicas Munkacsini inducit, ubi Residentiam quoque clementer reſolutam, & ſubſidium pro Clero obtinet			
Idem Præful quinque Episcopos consecravit	—	—	—
 CAPUT XI. obiit Anno 1767. in Munkács			
 CAPUT XII. JOANNES BRADACS, Episcopus Munkacſienſis XX. ejus Origo, & Geſta recenſentur			
Cæſaris JOSEPHI II. ad Monaſterium montis Csernek, glorioſus ingreſſus describitur	—	—	115
Sub Præfule hoc Joanne Bradacs VII. Canonici clementer reſoluti	—	—	118
Miſticzieneſe Monaſterium ſub hoc Antiftite Notabile accepit Incrementum	—	—	—
Obiit Præful hic Anno 1772. in Oppido Munkács	—	—	—
 CAPUT XIII. ANDREAS BACSINSZKY, Episcopus Munkacſienſis XXI			
Præfulis hujus locus Originis, Studia, Dotes, Virtutes, & præclara Geſta, Officiaque recenſentur	—	—	119

Index Rerum

Electus, nominatus, ac in Episcopum Diecefanum confirmatus Anno 1772., Anno vero 1773. per Episcopum Basilium Boziskovics consecratus Viennæ	— 120
Residentiam, Ecclesiam, Dotatam, Capitulum, Scholas, Seminarium clementer sibi resoluta obtinet Unghvarini, cum collatione Abbatiae de Tapolcz &c.	— 121
Consecratio Ecclesiae Cathedralis solenniter peracta est Anno 1780. Comite STEPHANO ANDRASSY, Regii Commissarii munere fungente	— 122
Sermo dicti Commissarii ad Praesulem consecratorem habitus	— — — —
Sermo Praeulis ad eundem Commissarium Regium	— 124
Inscriptiones Neo-Consecratae Ecclesiae	— 131
CAPUT XIV. Praeattacti Praeulis, atque Capituli, & Seminarii transitus Munkacsino Unghvarinum	— 136
Praeul hic Primus titulum Excellentissimi, ac in Regni Comitii sedem cum Voto adeptus est	— 137
Idem Ecclesiae in monte Csernek recens aedificatae pro Basilitis Anno 1798. lapidem solenni Ritu posuit Fundamentalem cum Inscriptione	— 138

Errata Partis I.

Pag.	Lin.	Errata	Corriga
2	12	Principatu	in Principatu
9	25	Domini	Domini
10	23	viceſimam	viceſimum
15	6	uſum	uſum
17	22	in Vigiliæ	in Vigilia
—	27	Anni Domini	Anno Domini
18	16	ab antique	ab antiquo
27	12	plim	olim
29	5	quæ	quæ a
—	7	Episcopus	Episcopis
31	8	quorumlibet	quarumlibet
—	10	quarumlibet	quorumlibet
44	19	in minime	in minimo
46	3	violentes	violentos
—	10	lecturam	lecturam
54	24	Illuſtriſſimi, Reverendiſſimi,	Illuſtriſſimis, Reverendiſſimis,
59	5	Quæ ſuo	Quæ ſi ſuo
—	17	Authenos	Ruthenos
66	1	à tremento	à tremendo
67	4	incommodos	incommodis
73	6	dicti Proteſtandis	dicti Proteſtantis
77	17	Proteſtandis	Proteſtantis
—	18	proteſtatorias	proteſtatorias
78	20	ubi caput	ubi caput
81	14	intuita	intuitu
83	16	preſſuram	preſſuram
87	23	uti informamus)	uti informamur)
88	22	Petrinentiis	Pertinentiis
92	16	Perſona	Perſonam
96	12	ex exrcet	et exercet

Errata Partis II.

29	9	conceſſidem	conceſſimus
33	16	ſecundarium	ſecundarum
35	25	Præſentibus	Præſentibus.
40	13	de fato	de facto
—	22	expalam eſt	et palam eſt
55	1	recognoscat	recognoscit
69	13	Literis	Literas
70	11	Sucerdotum	Sacerdotum
74	20	Valachia	Valachica
79	11	remonſtratur	remonſtratum
80	15	Munkaſienſis	Munkaſienſis
81	16	Duci	duci
88	23	Paſchatis	Paſchatis
90	14	miſi	miſi
—	—	Secerdotibus	Sacerdotibus
95	19	et miſi	et miſi
—	25	Prædicanti	Prædicatio
98	3	quæ Eccleſiæ	qua Eccleſiæ
105	15	Proviſionum	Proviſionum
109	24	extradatarum	extradatarum
111	6	ſtabilienda	ſtabiliendo

<i>Pag.</i>	<i>Lin.</i>	<i>Errata</i>	<i>Corrige.</i>
127	26	propter	præter
129	3	definatur	destituitur
158	28	rigores	rigorose
108	10	utramque	utrumque
192	20	quocunque	quoscunque
194	18	reducatur	reducantur

Errata Partis III.

46	14	Bethö	Pethö
85	26	Vicariiii	Vicariali
221	3	incomparabiter	incomparabiliter
—	4	illum	illud
138	7	ipfo	ipse

